

Belgelerle
**DOLMABAĞÇE'DEN
ETNOGRAFYA'YA**

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

Belgelerle
**DOLMABAHC'E'DEN
ETNOGRAFYA'YA**

CUMHURBAŞKANLIĞI DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞININ
KATKILARIYLA HAZIRLANMIŞTIR.

BELGELERLE DOLMABAĞÇE'DEN ETNOGRAFYA'YA

YAYIN SAHİBİ

Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

YAYIN YÖNETİCİSİ

Prof. Dr. Uğur ÜNAL
Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanı

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Mehmet Ali KUMBUZOĞLU
Genel Sekreter

YAYIN YÖNETMENLERİ

Nurcan ATLAS
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanı

Ahmet ŞAHİN

Cumhurbaşkanlığı Arşivi Dairesi Başkanı

YAYIN EDİTÖRÜ

Metin ELBEYOĞLU
Cumhurbaşkanları Koleksiyonu Tespit ve Değerlendirme Şube Müdürü

YAYINA HAZIRLAYANLAR

(Cumhurbaşkanları Koleksiyonu Tespit ve Değerlendirme Şubesi Çalışanları)

Orhan ÖZDİL

Araştırmacı

Murat BABUÇOĞLU

Araştırmacı

Sena GÜRLEK

Memur

KAPAK TASARIMI

Uğur SAÇI

SAYFA TASARIMI

Burcu Hava AKÇAGÖZ

BASKI: TBMM Basımevi - 1. Baskı Kasım 2020

ISBN: 978-605-2089-27-9

BASKI ADEDİ: 1000

Bu kitap bir TBMM yayını olup tüm hakları TBMM'ye aittir.

İÇİNDEKİLER

Ön Söz Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP	XI
Takdim Prof. Dr. Uğur ÜNAL.....	XIII
Atatürk'ün Cenaze Merasimi Kronolojisi.....	1
30 Mart 1938-9 Kasım 1938.....	11
10 Kasım 1938	27
11 Kasım 1938	43
12 Kasım 1938	65
13 Kasım 1938	79
14 Kasım 1938	91
15 Kasım 1938	109
16 Kasım 1938	133
17 Kasım 1938	161
18 Kasım 1938	179
19 Kasım 1938	225
20 Kasım 1938	295
21 Kasım 1938	339
22-23 Kasım 1938.....	471
28 Kasım 1938-24 Mayıs 1939.....	491

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

PROF. DR. MUSTAFA ŞENTOP
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

ÖN SÖZ

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) olarak, Gazi Meclisimizin açılışının 100'üncü yıl dönümü olması sebebiyle 2020 yılı içerisinde Meclis ve Cumhuriyet tarihimize ilişkin kalıcı eserler hazırlanması noktasında büyük çaba gösterdik. TBMM'nin ve diğer devlet kurumlarımızın arşivlerinde yer alan belgelerden dönemin gazetelerinde çıkan haber ve makalelere, TBMM tutanaklarından hatıra kitaplarına ve akademik yayınlara kadar çok sayıda kaynağın araştırılması suretiyle hazırlanan zengin muhtevalı bu eserleri TBMM'nin 100'üncü yılı anısına milletimizin istifadesine sunmaya çalıştık.

TBMM'nin açılışının 100'üncü yılında, 10 Kasım 2020 tarihinde okuyucularla buluşan bu çalışma, Gazi Meclisimizin ilk başkanı, İstiklal Savaşı'mızın başkomutanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi ve ilk Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili, kamuoyunda yeteri kadar gündeme gelmeyen bir döneme ilişkin çok kıymetli bilgi ve belgeleri ihtiva etmektedir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefat etmesinden naaşının geçici olarak muhafaza edilmesine kadar olan süreci konu edinen çalışmada, Atatürk'ün hastalığıyla ilgili olarak Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği tarafından ilk resmî açıklamanın yapıldığı 30 Mart 1938 tarihinden, naaşının geçici olarak konulduğu Ankara Etnografya Müzesi'nde 21 Kasım 1938 tarihinde düzenlenen cenaze törenine kadar geçen dönemi aydınlatan çok sayıda materyal kullanılmıştır.

20'nci yüzyılın ilk yarısında milletimizin tarihine ve talihine tesir eden süreçte etkin bir şekilde sorumluluk üstlenen ve hayatını milletimizin istiklaline adayan Gazi Mustafa Kemal Atatürk, millî tarihimizde unutulmaz izler ve eserler bırakmış büyük bir liderdir. Bu büyük liderin aziz milletimiz ile vedalaşma sürecini anlatan "Dolmabahçe'den Etnografya'ya" isimli çalışma, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusuna karşı devlet ve milletçe yapılan son vazifenin ifası için geçirilen hüznü ve telaşlı günlerden kesitler sunmaktadır. Böylece sadece Türkiye'de değil gönül coğrafyamız başta olmak üzere tüm dünyada geniş bir alakaıyla takip edilen tarihi bir döneme ışık tutan önemli bir eser daha Gazi Meclisimizin açılışının 100'üncü yıl dönümü vesilesiyle literatüre kazandırılmaktadır.

Bu kıymetli çalışmanın hazırlanmasında ve yayımlanmasında sabır ve sebatla çalışan, emek veren, katkı sunan tüm çalışanlarımıza teşekkür ediyorum; eserin ilim ve fikir dünyamız için faydalı ve hayırlı olmasını diliyorum. Bu vesileyle başta Meclisimizin ilk başkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, istiklalimize, hürriyetimize, inançlarımıza, millî ve manevi değerlerimize hizmet etme bahtiyarlığına erişen bütün devlet adamlarımızı, ayrıca bu uğurda canlarını feda etmekten çekinmeyen şehitlerimizi ve gazilerimizi bir kere daha minnet ve şükranla yâd ediyorum.

Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

PROF. DR. UĞUR ÜNAL
CUMHURBAŞKANLIĞI DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANI

TAKDİM

Kurtuluş Savaşı'nın büyük komutanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk başkanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk cumhurbaşkanı olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 82 yıl önce aramızdan ayrılarak ebedi hayata intikal etmiştir. Cismen aramızdan ayrılmış olsa da fikirleri ve eserleriyle hâlâ yaşayan ve Türkiye Cumhuriyeti'ne önderlik etmeye devam eden Atatürk'ün vefatı ve cenaze töreni ile ilgili TBMM Başkanlığı ve Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, ortak bir eser hazırlamıştır. Atatürk'ün vefatının Türkiye ve dünyaya etkisi, cenaze merasiminin kapsamı ve büyük kalabalıkların merasime katılımı göz önüne alındığında, 21 Kasım 1938 tarihinde Ankara'da düzenlenen cenaze töreni, döneminin en büyük ulusal ve uluslararası etkinliğidir. İstanbul ve Ankara'da düzenlenen törenlere hem bu şehirlerden hem de taşradan gelen büyük kalabalıklar iştirak etmiştir. Ayrıca 10 Kasım ile 21 Kasım günleri arasında devam eden cenaze merasimlerine yurt dışından da üst düzeyde kalabalık heyetler katılmıştır. Avrupa'nın büyük bir savaşın arifesinde olduğu bu çalkantılı dönemde, kısa bir süre sonra birbirinin boğazına sarılacak olan devletler, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün cenaze töreninde, büyük bir saygı ve barış duyguları içerisinde birlikte ve bir arada bulunmuşlardır.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün cenaze merasimine ait belge, fotoğraf ve gazetelerden oluşan bu çalışma, 10 Kasım 1938 günü Atatürk'ün İstanbul'da vefatı ile 19 Kasım 1938 günü Ankara'ya getirilen naaşının 21 Kasım 1938'de büyük katılımlı bir tören ile Etnografya Müzesi'ndeki geçici kabrine konulması sürecini kapsamaktadır. Eserde 268 adet arşiv belgesi, 248 adet süreçle ilgili fotoğraf ve 192 adet de bu süreçte yayımlanan bazı ulusal ve yerel gazetelerden oluşan toplam 708 materyal bulunmaktadır.

30 Mart 1938 tarihli ilk belge Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği tarafından Atatürk'ün sağlık durumu hakkında yapılan resmî açıklamadır. Akabinde Atatürk'ün sağlık durumunun seyri hakkındaki belgeler yer almaktadır. Bunları, 10 Kasım 1938 günü Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatı, vefatın duyurulması, cenaze töreninin planlanması, törene katılacak yerli ve yabancı heyetler, heyetlerin İstanbul ve Ankara'da misafir edilmeleri ile yapılacak törenin ayrıntılarını veren belgeler takip etmektedir. Ayrıca yeni cumhurbaşkanının seçimi, yeni hükümetin kurulması ile cenaze töreni hakkında alınan resmî kararlar ve çıkarılan kanunlara dair belgeler de bulunmaktadır. Bunların dışında İstanbul, Ankara ve taşrada düzenlenen merasimlerle ilgili çok sayıda belge de mevcuttur. Son olarak ise cenaze törenine katılan yabancı heyetlerin İstanbul ve Ankara'da misafir edilmelerine dair belgeler bulunmakta olup, son belge ise 24 Mayıs 1939 tarihlidir.

Kullanılan fotoğraflar, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı fonları ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı'nda bulunan Hataylı Ramazan Çelik'in hazırladığı "Ebedi Şefimiz Atatürk'ün İstanbul ve Ankara'daki Cenaze Töreni Albümü" adlı fotoğraf albümünden seçilmiştir. 10 Kasım 1938 tarihinden itibaren başlayan fotoğraflar, 10-19 Kasım günleri arası İstanbul'daki gelişmeler ve merasim; 19-21 Kasım günleri arası ise naaşın nakli, Ankara'ya getirilişi ve Ankara'daki cenaze törenine ait sahneleri göstermektedir. İstanbul ve Ankara fotoğraflarının

dışında 21 Kasım 1938 günü Ankara'daki cenaze merasimi ile eş zamanlı olarak tüm yurttaki düzenlenen cenaze törenlerine ait pek çok fotoğraf da yer almaktadır. Fotoğraflar, kronolojik ve birbirini takip edecek şekilde yerleştirilmiş olup bu sayede tüm sürecin akışı ve gelişimini görsel olarak takip etmek mümkün olacaktır. Ayrıca her bir fotoğrafın tanımı yapılarak sahneler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

10 Kasım 1938 ile 23 Kasım 1938 tarihleri arasında ait olan gazeteler ise Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı ile diğer açık erişimli koleksiyonlardan derlenmiştir. Gazetelerin çoğunlukla ilk sayfaları ve bazen de gerekli diğer iç sayfalarına yer verilmiştir. Bu derlemede 9 ulusal ve 5 yerel gazeteyle ait sayfalar yorumsuz olarak kullanılmış, ancak sadece kısa tanımlama bilgileri verilmiştir.

Anadolu'da Millî Mücadele hareketini başlatan, TBMM'nin ilk başkanı, Kurtuluş Savaşı'nın başkomutanı ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ilk cumhurbaşkanı olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının 82'nci yılında, TBMM Başkanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığının ortak çalışması sonucu ortaya çıkan ve 12 günlük etkinlikler ile cenaze merasiminin her aşamasını ayrıntılarıyla gösteren bu eserin, araştırmacılar ve tarih meraklılarına faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Prof. Dr. Uğur ÜNAL

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanı

Belgelerle
DOLMABAÇE'DEN
ETNOGRAFYA'YA

ATATÜRK'ÜN
CENAZE MERASİMİ KRONOLOJİSİ

10-21 Kasım 1938

10 Kasım 1938, Perşembe

- TBMM'nin ilk Başkanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk, saat 09.05'te İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı'nda vefat etti.
- Vefatın akabinde T.C. Hükûmeti, durumu resmî bir tebliğ ile ilan etti.
- TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda, Cumhurbaşkanı Vekilliği görevini üstlendi.
- TBMM Başkanı ve Cumhurbaşkanı Vekili Mustafa Abdülhalik Renda, yeni Cumhurbaşkanı seçimi için TBMM Genel Kurulunu 11 Kasım günü olağanüstü toplantıya davet etti.
- 9 Kasım günü İstanbul'a gelmiş olan Başbakan Mahmut Celal Bayar, saat 11.00'de Ankara'ya gitmek üzere trenle İstanbul'dan ayrıldı.
- Saat 11.25'ten itibaren ulusal yas alameti olarak tüm yurttaki bayraklar yarıya indirildi.
- İstanbul'daki tüm konsoloslar İstanbul Valisi Muhittin Üstündağ'ı ziyaret ederek taziyelerini bildirdiler ve kendi bayraklarını yarıya indirdiler.
- Ankara'daki tüm elçiler, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'yı ziyaret ederek taziyelerini sundular ve özel defteri imzaladılar.
- Atatürk'ün cenaze merasimini tertip etmek üzere Dışişleri Bakanlığında iki komisyon kuruldu.
- Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras, saat 17.00'de Ankara'daki tüm elçileri toplu olarak kabul etti. Kabul sırasında, elçiler adına Afganistan Büyükelçisi Sultan Ahmet Han bir konuşma yaptı.
- Ankara'da bulunan tüm elçilikler, cenaze merasimi sona erinceye kadar etkinlikleri iptal edeceklerini ve elçiliklerdeki kendi bayraklarının yarıya indirileceğini açıkladılar.
- Başbakan Mahmut Celal Bayar saat 23.05'te Ankara'ya geldi. İstasyondaki karşılamada TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda, İçişleri Bakanı Hasan Şükrü Kaya, milletvekilleri, mülki ve askerî ileri gelenler ile Ankara'da görev yapan tüm elçiler hazır bulundu. İstasyondan TBMM'ye geçen Başbakan, 23.30'da Bakanlar Kurulu ile bir toplantı yaptı ve toplantı 01.00'e kadar devam etti.
- Fransa Cumhurbaşkanı Albert Lebrun ile Fransa Başbakanı Edouard Daladier, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'ya ve Başbakan Mahmut Celal Bayar'a birer telgraf çekerek taziyelerini bildirdiler.
- Almanya Başbakanı Adolf Hitler, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'ya bir telgraf çekerek taziyelerini bildirdi.

- Yunanistan Başbakanı İoannis Metaksas, Başbakan Mahmut Celal Bayar'a bir telgraf çekerek taziyelerini bildirdi.
- Bulgaristan Kralı III. Boris ile Bulgaristan Meclisi Başkanı Stoyko Stefanov Moshanov, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'ya ve Başbakan Georgi İvanov Koseivanov da Başbakan Mahmut Celal Bayar'a birer telgraf çekerek taziyelerini bildirdiler.
- Yugoslavya Kral Naibi Prens Pavle Karacorcevic, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'ya ve Başbakan Milan Stojadinovic de Başbakan Mahmut Celal Bayar'a birer telgraf çekerek taziyelerini bildirdiler.
- Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet Meclisi Başkanı Mihail İvanovic Kalinin, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'ya ve Başbakan Vyaceslav Molotov da Başbakan Mahmut Celal Bayar'a birer telgraf çekerek taziyelerini bildirdiler.
- Macaristan Kral Naibi Miklos Horthy, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'ya bir telgraf çekerek taziyelerini bildirdi.
- Japonya Prensi Takamatsu, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'ya bir telgraf çekerek taziyelerini bildirdi.
- Romanya Başbakanı Miron Cristea, Başbakan Mahmut Celal Bayar'a bir telgraf çekerek taziyelerini bildirdi.
- Polonya Cumhurbaşkanı Ignacy Moscicki, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'ya bir telgraf çekerek taziyelerini bildirdi.

11 Kasım 1938, Cuma

- Atatürk'ün naaşı, Prof. Dr. M. Lütfü Aksu'nun başında olduğu bir doktor heyeti tarafından tahnit edildi.
- Dolmabahçe Sarayı'nda saat 10.00'dan itibaren Atatürk'ün naaşı başında üniformalı subaylar tarafından ihtiram nöbeti tutulmaya başlandı.
- Sabah saatlerinden itibaren Dolmabahçe Sarayı önünde İstanbul halkı kalabalıklar hâlinde toplanmaya başladı. Kalabalık, gece geç saatlere kadar sarayın önünde beklemeye devam etti.
- TBMM Genel Kurulu saat 11.00'de toplandı. Atatürk için yapılan saygı duruşunun ardından Atatürk'ün vefatına dair hükümetin resmî tebliği okundu. Ardından Mustafa İsmet İnönü, saat 11.45'te milletvekillerinin oy birliği ile (oturuma katılan 348 milletvekilinin kullandığı 348 geçerli oy ile) yeni Cumhurbaşkanı seçildi.
- Cumhurbaşkanı Mustafa İsmet İnönü, 12.10'da TBMM'de yemin ederek görevine başladı. İnönü'nün yeni Cumhurbaşkanı seçilmesi vesilesiyle saat 12.30'da 101 pare top atışı yapıldı.

- Başbakan Mahmut Celal Bayar yeni Cumhurbaşkanı Mustafa İsmet İnönü'ye hükûmetin istifasını sundu. Cumhurbaşkanı İnönü, yeni hükûmeti kurma görevini tekrar Bayar'a verdi.
- TBMM'deki bu oturumda Ankara'daki tüm elçiler de hazır bulundu.
- İnönü, saat 15.00'te TBMM'de tebrikleri kabul etti.
- Saat 16.00'da Başbakan Mahmut Celal Bayar'ın kurduğu yeni hükûmet, Cumhurbaşkanı Mustafa İsmet İnönü başkanlığında bir toplantı yaptı.

12 Kasım 1938, Cumartesi

- Önceki gün Dolmabahçe Sarayı önünde toplanan İstanbul halkı, sabah saatlerinden itibaren yeniden saray önünde kalabalık oluşturmaya başladı. Toplanan İstanbul halkı, gece geç saatlere kadar sarayın önünde beklemeye devam etti.
- Anadolu Ajansı, Atatürk'ün cenaze töreninin 21 Kasım günü Ankara'da yapılacağını duyurdu.
- İngiltere, Sovyet Rusya, Yunanistan, Yugoslavya, Romanya ve Bulgaristan, Atatürk'ün cenaze törenine özel heyetler göndererek katılacaklarını açıkladılar.
- Üniversite öğrencileri saat 11.00'de Taksim Meydanı'nda toplanarak Atatürk'e bağlılık yemini etti.
- Atatürk'ün cenaze merasimini izlemek amacıyla çok sayıda yabancı gazeteci İstanbul'a gelmeye başladı.

13 Kasım 1938, Pazar

- Anadolu Ajansı, 21 Kasım'da Ankara'da düzenlenecek cenaze töreninden sonra Atatürk'ün naaşının Etnografya Müzesi'ne konulacağını ve anıt mezar yapılana kadar burada kalacağını duyurdu.
- Dolmabahçe Sarayı önünde toplanan İstanbul halkı, bekleyişlerine devam etti.
- Atatürk'ün cenaze töreni için İstanbul'a gelen yabancı gazetecilerden bir grup Dolmabahçe Sarayı'na gelerek matem ve ihtiram defterini imzaladılar.
- Mahmut Celal Bayar ve hükümet üyesi bakanlar, Cumhurbaşkanı Mustafa İsmet İnönü'nün başkanlığında toplandı. Toplantıda Atatürk için düzenlenecek cenaze töreninin esasları belirlendi. Bakanlar Kurulunun bu konuda aldığı kararların, 14 Kasım günü TBMM Genel Kuruluna sunulması kararlaştırıldı.

14 Kasım 1938, Pazartesi

- İstanbul Belediyesi, Dolmabahçe Sarayı'nda bulunan Atatürk'ün naaşının 16-17-18 Kasım günlerinde yöneticiler ve halkın ziyaretine açılacağını bildirerek, bu ziyaret sırasında tazim geçişinin nasıl yapılacağına dair hazırlanan programı açıkladı.
- Dolmabahçe Sarayı önünde toplanan İstanbul halkı, bekleyişlerine devam etti.
- TBMM Genel Kurulu saat 10.00'da toplandı ve Başbakan Mahmut Celal Bayar başkanlığında kurulan yeni hükümetle ilgili Cumhurbaşkanlığı tezkeresi okundu.
- TBMM Bütçe Komisyonu hükümetin hazırladığı cenaze töreni bütçesini inceleyerek kabul etti.
- TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te toplandı ve Başbakan Mahmut Celal Bayar, Atatürk'ün cenaze töreni programını açıkladı. Bütçe ve Atatürk'ün vefatı üzerine yapılan konuşmalardan sonra bütçe tasarısı oy birliğiyle kabul edildi ve yasalaştı.
- Cenaze töreni programı basına açıklandı. Bu programa göre Atatürk'ün naaşının 19 Kasım günü İstanbul'dan ayrılarak Ankara'ya getirilmesi ve "Milli Matem Günü" ilan edilen 21 Kasım günü düzenlenecek cenaze töreniyle Etnografya Müzesi'ndeki geçici kabrine konulması öngörüldü.

15 Kasım 1938, Salı

- Tüm yurda gönderilen bir genelge ile 21 Kasım günü saat 14.00'te ülke genelinde Ankara'daki cenaze töreniyle eş zamanlı olarak birer tören düzenleneceği bildirildi.
- Dolmabahçe Sarayı önünde toplanan İstanbul halkı, bekleyişlerine devam etti.
- Hükûmet, Atatürk'ün cenaze töreni ve uyulması gereken esaslara dair bir kararname yayımladı.

16 Kasım 1938, Çarşamba

- İstanbul Belediyesinin 14 Kasım günü yaptığı açıklama gereği, Atatürk'ün naaşı yöneticiler ve halkın ziyaret edebilmesi ve tazim geçişi yapabilmesi için Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonundaki katafalk üzerine yerleştirildi.
- İstanbul halkı saat 10.00'dan itibaren Atatürk'ün tabutu önünden ihtiram geçişi yapmaya başladı. Halk arasında eski Afgan Kralı Emanullah Han'ın da olduğu görüldü.
- Başbakan Mahmut Celal Bayar başkanlığında kurulan yeni hükûmetin programı TBMM Genel Kuruluna arz edildi. Hükûmet, TBMM Genel Kurulunda yapılan oylama sonucu oy birliği (344 oy) ile güvenoyu aldı.
- Hükûmet, 21 Kasım günü Ankara'da yapılacak cenaze töreni programını ilan etti.
- Ankara'daki üniversite öğrencileri büyük kalabalıklar hâlinde Ulus'taki Atatürk Anıtı'nı ziyaret ederek çelenk bıraktı ve Atatürk'e bağlılık yemini etti. Bu ziyarete Başbakan Mahmut Celal Bayar ile bakanlar ve çok sayıda milletvekili de katıldı.
- Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü, Atatürk'ün cenaze törenine katılmak isteyenlerin İstanbul'a ve Ankara'ya ulaşımını kolaylaştırmak amacıyla bir hafta boyunca yük taşımacılığına ara verildiğini ve bu şehirlere ek seferler konulacağını açıkladı.

17 Kasım 1938, Perşembe

- İstanbul'daki yabancı ülke konsolosları saat 09.50'de Dolmabahçe Sarayı'na gelerek çelenk bıraktılar.
- Atatürk için İstanbul'da düzenlenecek törene katılacak sekiz milletvekilinden oluşan TBMM heyeti İstanbul'a geldi.
- Atatürk'ün cenaze törenine katılacak yabancı heyetler ile askerî birlikler İstanbul'a gelmeye başladı. (Sovyet Rusya, Suriye, İran, Arnavutluk, Macaristan, Romanya, Yunanistan, Mısır, Milletler Cemiyeti)
- İstanbul halkı, büyük kalabalıklar hâlinde Atatürk'ün naaşı önünden ihtiram geçişi yapmaya devam etti.
- Dolmabahçe Sarayı'nda bulunan Atatürk'ün naaşı önünde ihtiram geçişi devam ederken, dışarıda saat 20.00'den hemen sonra çıkan izdihamda 11 kişi hayatını kaybetti.

18 Kasım 1938, Cuma

- Başbakan Mahmut Celal Bayar ile İçişleri Bakanı İbrahim Refik Saydam, Atatürk için İstanbul'da düzenlenecek törenlere katılmak için saat 12.15'te İstanbul'a geldiler.
- Atatürk'ün cenaze törenine katılacak yabancı heyetler ile askerî birliklerin İstanbul'a gelişleri devam etti. (İngiltere, Bulgaristan, Yugoslavya, Afganistan, Irak, Fransa, Almanya)
- İzmir'de öğrenciler büyük kalabalıklar hâlinde Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk Anıtı'nı ziyaret ederek çelenk bıraktı ve Atatürk'e bağlılık yemini etti. Bu ziyarete kalabalık bir halk kitlesi de katıldı.
- Edirne'de öğrenciler büyük kalabalık hâlinde Atatürk Anıtı'nı ziyaret ederek çelenk bıraktı ve Atatürk'e bağlılık yemini etti. Bu ziyarete kalabalık bir halk kitlesi de katıldı.
- İstanbul halkı, büyük kalabalıklar hâlinde Atatürk'ün naaşı önünde ihtiram geçişi yapmaya devam etti.

19 Kasım 1938, Cumartesi

- Atatürk'ün cenaze namazı, Dolmabahçe Sarayı'nda saat 08.10'da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İslâm Tetkikleri Enstitüsü Müdürü Profesör Mehmet Şerafettin Yaltkaya tarafından kıldırıldı.
- Atatürk'ün naaşı saat 08.30'da, komutanlığını Org. Fahrettin Altay'ın yaptığı askerî kortejle top arabasına konularak Dolmabahçe Sarayı'ndan çıkarıldı. Kortejde Başbakan Mahmut Celal Bayar, TBMM Heyeti, devlet erkânı ve diğer katılımcılar yer aldı.
- Kortej, saat 09.10'da hareket etti. Kabataş, Tophane, Karaköy, Galata Köprüsü, Eminönü ve Gülhane Parkı üzerinden kalabalık eşliğinde geçen Atatürk'ün naaşı saat 12.30'da Sarayburnu'ndan Zafer torpidosuna nakledildi. Bu torpido 13.00'te hareket etti. Daha sonra Atatürk'ün naaşı Selimiye Kışlası açıklarında bekleyen Yavuz zırhlısına nakledildi. Yavuz, saat 14.00'te İzmit'e doğru hareket etti.
- Türk ve yabancı savaş gemilerinin eşlik ettiği Yavuz zırhlısı saat 19.30'da İzmit Limanı'na yanaştı. Yavuz'un taşıdığı Atatürk'ün naaşı saat 20.30'da İzmit İstasyonu'nda bekleyen özel trene nakledildi. Atatürk'ün naaşını taşıyan özel tren saat 21.00'de Ankara'ya doğru yola çıktı.
- Atatürk'ün cenaze törenine katılacak yabancı heyetler ile askerî birliklerin İstanbul'a gelişleri devam etti. (İtalya)

20 Kasım 1938, Pazar

- Atatürk'ün naaşını taşıyan özel tren saat 10.00'da Ankara İstasyonu'na ulaştı.
- Atatürk'ün naaşı, aralarında Cumhurbaşkanı Mustafa İsmet İnönü, TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda ve Başbakan Mahmut Celal Bayar'ın da bulunduğu devlet erkânı, askerî birlikler, yabancı ülke temsilcileri ve kalabalık bir halk kitlesi tarafından istasyonda karşılandı.
- Atatürk'ün naaşı top arabasına konularak kortej eşliğinde saat 10.40'ta istasyondan ayrıldı ve saat 11.30'da TBMM binası (İkinci Meclis/Cumhuriyet Müzesi) önüne getirildi. Burada hazırlanmış olan katafalka yerleştirildi.
- Saat 13.00'ten itibaren halkın Atatürk'ün naaşı önünde ihtiram geçişi yapmasına izin verildi. İhtiram geçişleri gece yarısına kadar devam etti.

21 Kasım 1938, Pazartesi

- Saat 09.00'dan itibaren TBMM binası (İkinci Meclis/Cumhuriyet Müzesi) önünde askeri birliklerin geçit merasimi yapıldı.
- Top arabasına konulan Atatürk'ün naaşı, yerli ve yabancı erkânın ve kalabalık bir halk kitlesinin katılımıyla saat 11.00'de TBMM binası (İkinci Meclis/Cumhuriyet Müzesi) önünden alınarak kortej eşliğinde Etnografya Müzesi'ne doğru yola çıkarıldı.
- Meclis, İstasyon ve Halkevi güzergâhından ilerleyen kortej saat 12.15'te Etnografya Müzesi'ne ulaştı. Atatürk'ün naaşı, saat 12.30'da burada hazırlanan katafalka yerleştirildi.
- Devlet erkânı, yabancı heyet mensupları ve halk, Etnografya Müzesi'ndeki Atatürk'ün naaşı önünden son kez ihtiram geçişi yaptı.
- Ankara'daki törenle eş zamanlı olarak tüm yurttaki saat 14.00'te cenaze törenleri düzenlendi. Gün boyu tüm ülkede resmî daireler ve özel iş yerleri kapalı tutuldu ve saat 16.00'da Atatürk'ün hatırasına üç dakikalık saygı duruşu yapıldı.
- Cumhurbaşkanı Mustafa İsmet İnönü, Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı heyet mensuplarını Çankaya Köşkü'nde kabul etti. Kabul sırasında Cumhurbaşkanı, katılımları dolayısıyla kendilerine teşekkür etti.

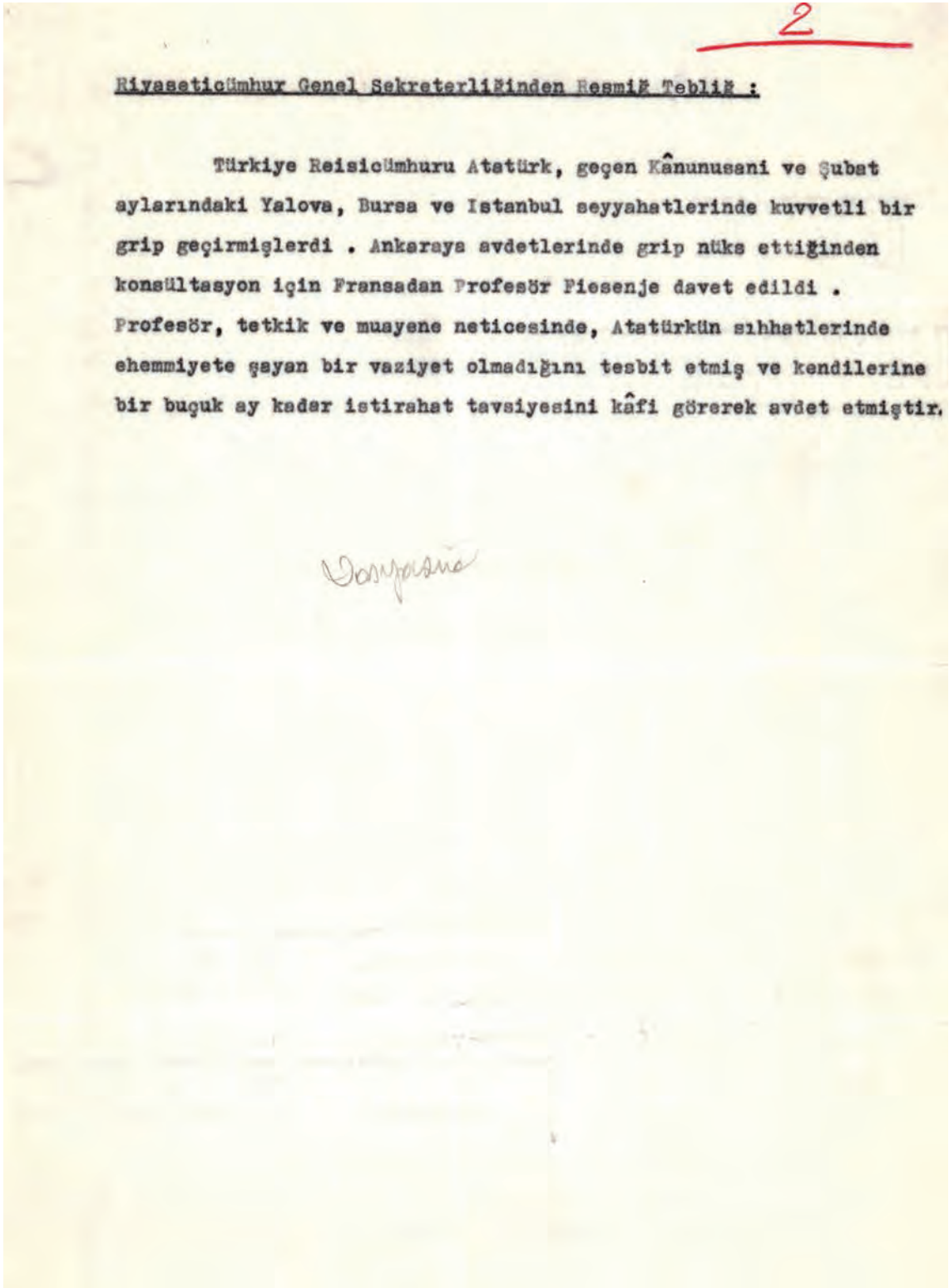
Belgelerle

DOLMABAŒE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

30 Mart 1938 | 9 Kasım 1938

Fransız Prof. Dr. Noel Fissenger tarafından muayene edilen Atatürk'ün sağlık durumunda endişe edilecek bir durum olmadığına dair, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin yaptığı açıklama.
(30 Mart 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-47)

TELGRAF

(No.: 201/1)

2351 Yol

Devlet telgraf muhaberatından dolayı ücret tahsil etmez.

ANKARA
2-4/1938
S.

T. S.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

İLK MERKEZ	V	KELİME	VERİLDİĞİ		RESMİ HUSURİ	ORTA MERKEZ	ALINDIĞI		İNZA
			Tarih	Saat			Tarih	Saat	
069 Ç.kale	45		24	38			24	38	20 20 husnu

ÖZ canımızdan üstün olan ulu önder ve baş büyüğümüzün kıymetli afiyetleri hakkında bu günki şartlarda aldığımız haberin verdiği teassurun ve ustuya son yoktur rahatsızlıkların geçici ve basit bulunduğu yolunda tebligatın en kısa bir an içinde tamamen iadei afiyet haberine teşeyyüüne muntazir olan kalp ve varlıklarımızın derin ve kopmaz bağlılığı ve samimiyeti ile essiz yüce milli varlık ve büyüğümüzün sağlığını aziz öğdlerin şahsive her arzu ve her arzu ve emri etrafında demirden bir kale halinde toplu duran âlin bütün halkı ile memur ve parti arkadaşlarımız ve şahsın namına tazile dilerim Ç.kale valisi Atif Ulusoğlu

030 10

1 u *Atif Ulusoğlu*
4.4.1938

ulusoğlu

2

Atatürk'ün hasta olduğunun açıklanmasından dolayı üzüntü duyulduğuna dair,
Çanakale Valisi Atif Ulusoğlu'nun Başbakanlığa çektiği telgraf.
(2 Nisan 1938; BCA, 30.10.0.0/1.4.1-2)

T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
Emniyet Umum Müdürlüğü
Şube: : 1.G.7.
Husuf :
Umumi: 20427

3/ V. 1938
Öz: Cümhur Reismizin
sihhi vaziyetleri hak.
Fransız radyosunun ne-
riyatına dair.

Başvekalet Yüksek Makamına

GİZLİLİĞİ KALDIRILDI

13.Nisan Cumartesi gecesı Fransız radyosu Cümhur Reisi-
miz Atatürk'ün sihhi vaziyetleri hakkında aşağıdaki haberi ver-
miştir:

" İstanbul'dan bildirildiğine göre Türkiye Cümhur Reisi
Kemal Atatürk'ün sihhi vaziyeti endişe verici bir mahiyet almıştır.
Eski Başvekil General İsmet gece gündüz Cümhur Reisinin yanından
ayrılmamaktadır. "

Evelâ saat sekizde Paris'deki " Radyo Mondial " istas-
yonu tarafından verilen bu haber, bilâhara 20,30 da ve 23,30 da
orta dalga üzerinde çalışan bilumum Fransız istasyonları tarafın-
dan aynen tekrar edilmiştir.

Saygı ile arzederim.

Baş V, R.C.U.Kâ, Hariciye V, Genel K.Baş, Millî Em.H.
Rs, Matbuat U.Müdürlüğüne yazılmıştır.

Dahiliye vekili

S. Kaya

Lingü
4.V-938

14.05.1938

NO.

Karşılık yazılacak bittige ait olduğu şubenin gün ve sayısının yazılması.

BASVEKÂL	NAKİ
İstisnâ	4
5-928	3386

Fransız radyosunun 13 Nisan günü,
Atatürk'ün sağlık durumunun endişe verici bir durumda olduğuna dair yayınlar yapması.
(3 Mayıs 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-46)

T. C.
BAŞVEKÂLET
HUSUSİ KALEM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : .....

SİFRE TEL

Ankara : 12.8.1938 8 - 13.30

18.—

18.10

*Bizim "Cumhuriyet" gazetesinin
ve gazetelerimizin neşriyatının
dalga, dalga aşırılaşması
ayrılacak bir aşırılaşma
mütalealarına doğrudur*

Sayın Celâl Bayar

Başvekil ve C.H.P. Genel Başkan Vekili

İstanbul'da gelen ecnebi gazetelerinde Atatürk hakkındaki yazılarını İstanbul'dan bildirdiler . Buraya gelen nüshaları da Doktor Arasla birlikte okuduk . Neticeyi iyileşmekte olmak suretile gösteriyorlar ve hatta bazısında Suat Davas'ı kabul ettiği de vardır . Toplatırmak Avrupada daha çok tahminat ve mütaleatı celb edecektir . Eğer hilâfı hakikat veyahut müheyyip haberler verirlerse , verdikleri zamana göre tekzip ve tashihle iktifa edilir mütaleasında bulunduğumuzu saygılarımla arz ederim .

5/8582 sayılıdır .

Dahiliye Vekili ve C.H.P.

Genel Sekreteri

Şükrü Kaya

Başvekil

030	10			85	558	3
-----	----	--	--	----	-----	---

-1-

1

T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
Emniyet Umum Müdürlüğü
Şube: :L.G.7.
Hususî: .....
Umumî: 41229

17. 10. 1938¹⁹³⁸
Özd: Bazı ecnebi gazete
lerinde Reisi cumhurumuzun
sihhi durumlarına dair okunan
yazılar hakkında .....

Başvekalet yüksek Makamına

GİZLİĞİ KALDIRILDI!

1 - Sofyada çıkan Bulgarca Utro gazetesinin 9/8/938 tarihli nüshasının 6_inci sahifesinde (Kemal Atatürk hastamıdır?) başlığı altında bir yazı intişar etmiştir . Bu yazıda bütün İstanbul gazete lerinde Reisi Cumhur'un sihhî vaziyetinin fenalaştığından velvele ile bahsedildiği, ikisi Türk, Üçü Ecnebi beş doktorun hastanın başın da bulunduğu yazılmakta ve Atatürk tarafından Paris Büyük Elçisinin kabul edilışinin bu haberlerin tamamen asılsız olduğunu gösterdiği de ilave edilmektedir .

2 - Fransada intişar eden Maten , Parisuar, Enformasyon, Entâzi jan gazetelerinin 9/8/938 tarihli nüshalarında da muhtelif suretlerle bahsedilmekte ve hastanın halinde günden güne bir selâh görüldüğü de ayrıca yazılmaktadır .

Saygı ile arz ederim .

3 - Yüksek Başvekalete, Riyaseticumhur U. Kâtipliğine arzedilmiştir .

Dahiliye Vekili
S. Kayı

Lingü
18.8.938

Arzedilenin Hıfız
22.8.938

w.o.

18-8-38 6421

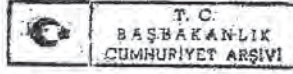
Karşılık yazılacak bitişte alt oldağı şubenin gün ve sayısının yazılması.

Bulgar ve Fransız gazetelerinde Atatürk'ün sağlığına dair haberler yayımlanması.
(17 Ağustos 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-56)

T. C.
BAŞVEKÂLET
HUSUSİ KALEM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : .....

Dolmabahçe 4/9 Saat 11,45

Sayın Başvekil Celal Bayar

Ankara

Vaziyette düne nazaran bir değişiklik olmadığını
saygı ile arz ederim.

Umumi Kâtib

Hasan Rıza Soyak

030 10 1 4 3

11 810

Dolmabahçe: 5-V-1938
Vasiyetesi

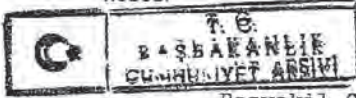
malik olduğum bütün mülk ve hisse senetleri ile
Çankaya'daki menkul ve gayri menkul emvalimi
C. H. Partisine aitideki şartlarla, Türk ve vasiyet
ediyorum:

- 1) mülk ve hisse senetleri, şimdiki gibi, istem-
lenkane tarafından nemalandırılacaktır.
- 2) Her sene nemalardan, bina nispetleri serafi
masafuz kaldıkça, yasadıkları müddetçe,
Makbuleye on lira, Ofete sekiz yüz, Salihha
Gökçene altı yüz, ilkinde iki yüz lira ve
Rukiye ile velilere şimdiki yüz lira
verilecektir.
- 3) S. Gökçene bir ev de alınacaktır ayrıca para
verilecektir.
- 4) Makbulelerin yasadığı ev müddetçe
Çankaya'da oturduğu ev de emrinde kalacaktır.
- 5) İsmet İnönü'nün çocuklarına yüksek tasilicini
iktimal için mühtaç olacakları yardım yapılacaktır.
- 6) Her sene nemalardan mütebaki miktarda para
yazıya, Türk Tarih ve Dil Kurumlarına
tahsis edilecektir.

K. Atatürk

T. C.
BAŞVEKÂLET
ARŞİV DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
HUSUSİ

Başvekil Celal Bayar

Ankara

9 - 9 - 938
Saat 11.45

İyilik devam ediyor . Ponksiyondan
sonra hiç bir arıza görülmemiştir . Akşam
gelen bir kaç diziyem ateş bu sabah düşmüştür .

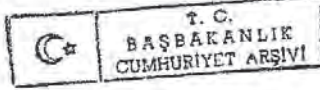
Saygı ile arz ederim .

H. R. Soyak

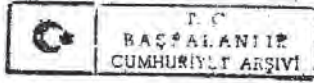
9 - 9 - 938

820

T. C.
 BAŞVEKÂLET
 ARŞİV DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
 HUSUSİ

Sayın Başvekil Celal Bayar

Ankara

10 - 9 - 938
 Saat 16.35

Bu gün hararet normaldir . Salah devam ediyor . Neşeleri ve iştihaları yerindedir . Şilrü Kaya ile Behiç Erkinî kabul buyurmuşlardır .

Saygı ile arz ederim .

Umumi Katip H. R. Soyak

- 2 -

C30	10			1	4	6
-----	----	--	--	---	---	---

17-810

T. C. Dahiliye Vekaleti Genel Kalemler Müdürlüğü		Gönderildiği yer: DOLMABAĞÇE		Telgraf Merkezi numarası: 55	
Şifrenin tarihi: 13. 9. 1938		Kaseme geldiği tarih: 13. 9. 1938			
No:		Açıldığı tarih: 13. 9. 1938			
Dahiliye Vekaletine					
Sayın Başvekil Celâl Bayar <u>A n k a r a</u>					
1 - Doktor Neşet Ümer'in akşam raporunu ikinci maddede saygı ile arz ederim.					
2 - Hararet derecesi 37 buçuğa düşmüştür. Umumi hal ve vaziyette dikkate şayan derecede iyilik vardır. Hararetin yarın sabah tamamen düşmesi kuvvetle memeldür.					
Riyaseti Cumhur U.K. H. R. Soyak					

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

030 10 14 14 14

7 8 10

T. C.
 BAŞVEKÂLET
 Huzur Kalem Müdürlüğü
 Sayı: -

Sayın Başvekil Celal Bayar'a

Şifre tel

1 - Doktor Neşet Ömerin sabah raporunu ikinci madde saygı ile arz ederim.

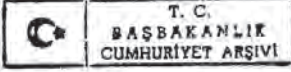
2 - Hararet derecesi bu sabah 36,7 dir. Akşam 94 dür. İştihâ vardır. Umumî hâl dün akşam olduğu gibi mucibi memnuniyettir.

15/3/1938

Kâtipi umumî

H.R. Soyak

18 Birinciteşrin 1938.

Riyaseticümhur Umumi Kâtipliğinden :

- 1 - Reisiicümhur Atatürkün sıhî vaziyetleri hakkında müdevi ve müşevir tabipleri tarafından bu sabah saat (10) da verilen rapor ikinci maddededir :
- 2 - Atatürkün umumî vaziyetinde büyük bir değişiklik yoktur . Geceyi daha iyi geçirdiler . Nabız 90 - 100 arasında; teneffüs 18; hararet derecesi 36.4 tür .

-2-

030 0 1 4 9

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
MÜDÜRLÜĞÜ
Karar sayısı
2

Kararname

İstanbulda bulunan ReisiCumhur Atatürk'ün rahatsızlığı
lerinin şimdilik Ankaraya gelmelerine mani olduğu doktorlar tarafın
dan ifade edilmesine binaen 29/ilk teşrin/1938 Cumhuriyet Bayramı ve
I/ikinci teşrin/1938 Büyük Millet Meclisinin açılma merasimine riya
set buyuramayacaklarının, Teşkilâtı Esasîye Kanununun 33 üncü maddesi
mucibince, Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine arzına karar verildi

28/10/1938

Bş. V.

Ad. V.

M. M. V.

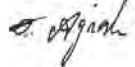
Da. V.

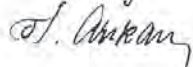
Ha. V.

Ma. V.

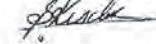
Mf. V.

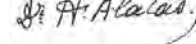
Na. V.

İk. V.

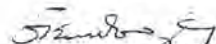
S. İ. M. V.

G. İ. V.

Zr. V.

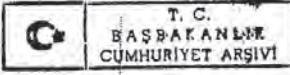
28	10	1938	-	85907
----	----	------	---	-------

İstanbul'da bulunan Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün rahatsızlığı nedeniyle 29 Ekim 1938 tarihindeki Cumhuriyet Bayramı töreni ile 1 Kasım 1938 tarihindeki TBMM açılış törenine katılamayacağı.
(28 Ekim 1938; BCA, 30.18.1.2/85.94.7-4)

T. C.
BAŞVEKÂLET
HUSUSİ KALEM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : .....

S İ F R E T E L

Dolmabağçe : 9 . 11 . 1938 s- 9.50

Ankara : " 10

Başvekâlet Müsteşarlığına

A n k a r a

- 1 - Bu sabah dokuzda verilen raporu ikinci maddede arz ediyorum.
- 2 - Dün geceyi goma halinde geçirdiler . Vaziyetteki ciddiyet daha artmıştır .

Hararet derecesi : 36.4

Nabiz muntazam : 124

Teneffüs : 26

Hasan Rıza Soyak

B.A.
s- 10.20

630	10			1	4	11
-----	----	--	--	---	---	----

Belgelerle

DOLMABAŒE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

10 Kasım 1938

T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi : 7 Teşrinievvel 1336 - 1920

<p>İdare ve yazı işleri için Başvehâlet Neşriyat ve Müdevvenat Dairesi Müdürlüğüne müracaat olunur</p>	<p>10 TEŞRİNİSANI 1938 PERŞEMBE</p>	<p>SAYI : 4059</p>
--	---	--------------------

Resmî Rapor

10 ikinciteşrin 1938

Atatürk'ün Müdavi ve Müşavir tabipleri tarafından verilen rapor suretidir:

Reisicümhur Atatürk'ün umumî hallerindeki vehamet dün gece saat 24 de neşredilen tebliğden sonra her an artarak bu gün 10 ikinciteşrin 1938 perşembe günü sabahı saat dokuzu beş geçe Büyük Şefimiz derin koma içinde terki hayat etmişlerdir.

Müdavi Tabipler : *Prof. Dr: Neşet Ömer İrdelp
Prof. Dr: Mim Kemâl Öke
Dr: Nihat Reşad Belger*

Müşavir Tabipler : *Prof. Dr: Akil Muhtar Özden
Prof. Dr: Hayrullah Diker
Prof. Dr: Süreyya H. Serter
Dr: M. Kâmil Berk
Dr: Abrevaya Marmarah*

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmetinin resmî tebliğidir

Müdavi ve Müşavir tabiplerinin neşredilen son raporu Atatürk'ün dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir.

Bu acı hadise ile Türk vatani büyük yapıcısını, Türk Milleti Ulu Şefini, insanlık büyük evladını kaybetti. Milletimize içimiz yanarak bu tarife sığmayan ziyandan dolayı en derin taziyelerimizi sunarız.

Kederlerimizin tesellisini ancak ve ancak onun büyük eserine bağlılıkta ve aziz vatanımızın hizmetinde ararız. Şurasını da her şeyden evvel beyan etmeliyiz ki, ölmez olan onun büyük eseri Cümhuriyet Türkiyesidir.

Hükûmetiniz içinde bulunduğumuz bu mühim anda bu güne kadar olduğu gibi dikkatle vazife başındadır. Müesseses olan nizamı ve vaziyeti idame hususunu da Büyük Türk Milletinin, Hükûmetile tek vücut olarak teyid ve temin edeceğine şüphe yoktur.

Teşkilâtı Esasiye Kanununun 33 üncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Reisicümhur vekâleti vazifesini deruhde etmişlerdir.

Yine Teşkilâtı Esasiye Kanununun 34 üncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi derhal yeni Reisicümhuri intihab edecektir.

Türkiyenin en büyük Makamına Teşkilâtı Esasiye Kanununa göre geçecek olan zatın etrafında Hükûmetile, şanlı ordusile ve bütün kudret ve kuvvetile Türk Milleti sarsılmaz bir varlık olarak toplanacak ve yükselmesinde devam edecektir.

Bu gün ayrılığına ağladığımız Büyük Şefimiz Atatürk, her vakit Türk Milletine güvendi, eserlerini bu güvenle yaptı, idamesi esbabını da istikmal ederek güvenle Büyük Milletimize bıraktı. Ebedî Türk Milleti onun eserlerini ebediyetle yaşatacaktır.

Türk gençliği onun kıymetli vediası olan Türkiye Cümhuriyetini daima koruyacak ve onun izinde yürüyecektir.

Kemâl Atatürk, Türkün tarihinde ve gönlünde daima yaşayacaktır.

10/11/1938

Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün vefat ettiğine dair doktor raporu ile
T.C. Hükûmetinin bu konudaki resmî açıklaması.
(10 Kasım 1938; Resmî Gazete, Sayı: 4059)

Bugün
16
sahife

AKŞAM

Bugün
16
sahife

Sayı 21 — No. 7219 — Fıatlı her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 16 Kasım 1938

Telefon: Bağınhariri: 20368 — Yan İleri: 20765 — İdarî: 20821 — Muhtar: 20497

Bütün memleket matem içinde Atatürk bu sabah dokuzu beş geçe gözlerini dünyaya kapadı

**Atatürk demişti ki :
"Benim naçiz vücudümü bir gün elbette toprak alacaktır.
Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebed payidar kalacaktır ,,"**

**Atatürk Türkün
tarihinde ve gönlünde
daima yaşayacaktır**

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin
resmi tebliğidir:**

Müdati ve müsavir tabirlerinin nesredilen son raporu Atatürkün Dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir.

Bu zati hâdisle ile Türk vatani büyük yapıcısını, Türk milleti Ulu Şefini, insanlık büyük evladını kaybetti. Milletimiz içimiz yanarak bu tarife uğramayan zıyandan dolayı en derin taziyelerimizi sunarız.

Kederimizizin tesellisini, ancak ve ancak onun büyük eserine bağlılık ve aziz vatanımızın hizmetinde ararız.

Şurasını da her şeyden evvel beyan etmeliyiz ki ölmez olan onun büyük eseri Cumhuriyet Türkiyesidir.

Hükümetiniz, içinde bulunduğumuz bu mühim arada bugüne kadar olduğu gibi dikkatle vazife başındadır. Müesses olan nizama ve vaziyeti idame hususunu büyük Türk milletinin hükümetle tevküüd olarak teyid ve temin edeceğine şüphe yoktur.

Teşkilatı esasîye kanununun 33 üncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi derhal yeni Reiaicümhuru intihap edecektir. Türkiye'nin en büyük malikânına, teşkilatı esasîye kanununa göre gelecek zatın etrafında hükümeti ile, şanlı ordusu ile ve bütün kuvvetle Türk milleti sarılmaz bir varlık olarak toplanacak ve yükselmesine devam edecektir.

Gene teşkilatı esasîye kanununun, 34 üncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi derhal yeni Reiaicümhurun intihap edecektir. Türkiye'nin en büyük malikânına, teşkilatı esasîye kanununa göre gelecek zatın etrafında hükümeti ile, şanlı ordusu ile ve bütün kuvvetle Türk milleti sarılmaz bir varlık olarak toplanacak ve yükselmesine devam edecektir.

Bugün ayrılığın ağıladığımız Büyük Şefimiz Atatürk, her vakit Türk milletine güvendi. Eserlerini bu güvence yaptı. İdamesi esabında da itikamla ederek güvence büyük milletimize bıraktı. Ebedi Türk milleti, onun eserlerini ebediyetle yaşatacağıdır. Türk gençliği onun kıymetli vedaını olan Türkiye Cumhuriyetini daima koruyacak ve onun izinde yürüyecektir.

Kemal Atatürk Türkün tarihinde ve gönlünde daima yaşayacaktır.

**Tabiplerin bu
sabahki tebliği**

Atatürk saat 9 u 5 geçe terkîhayat etmişlerdir

İstanbul 10 (A.A.) — Atatürkün müdati ve müsavir tabirleri tarafından verilen rapor suretidir:

Reiaicümhur Atatürkün umumî halindeki vahamet dün gece saat 24 ta negredilen tebliğden sonra her an artarak bugün, 10 ilinciteğrin 1938 perşembe sabahı saat 9 u 5 geçe Büyük Şefimiz derin homa içinde terki hayat etmişlerdir.

Müdati tabirleri:
Pr. Dr. Nezet Ömer İrdelp
Pr. Dr. M. Kemal Öke
Dr. Nihat Reşat Bolger
Müsavir tabirleri:
Pr. Dr. Akil Muhtar Özden
Pr. Dr. Hayrullah Diker
Pr. Dr. Süreyya Hidayet Serter.

Dr. M. Kâmil Berk
Dr. Arevaya Marmaralı
**Dün akşamki ve
geceki tebliğler**

İstanbul 9 (A.A.) — Riyaseticümhur Umumi Kâtipliğinden:

1 — Reiaicümhur Atatürkün sıhhi vaziyetleri hakkında müdati ve müsavir tabirleri tarafından bu gece saat «24» de verilen rapor ikinci maddededir.

2 — Saat «20» den itibaren dalginlik artmıştır. Umumi ahval vahamete doğru seyretmektedir.

Hararet derecesi: «37.6»
Nabız: «132».

Teneffüs: «33» dür.

İstanbul 9 (A.A.) — Riyaseticümhur Umumi Kâtipliğinden:

1 — Reiaicümhur Atatürkün sıhhi vaziyetleri hakkında müdati ve müsavir tabirleri tarafından bu akşam saat «20» de verilen rapor ikinci maddededir.
2 — Bugünü yorgun ve dal-

**Yeni Reiaicümhur
intihabı için**

Büyük Millet Meclisi yarın toplanıyor

Reiaicümhur Atatürkün milleti matemle garh eyliyen ziyası dolayısıyla teşkilatı esasîye kanununun 34 üncü maddesi mucibince yeni Reiaicümhur intihap edilmek üzere teşrinisinin 11 inci cuma günü Büyük Millet Meclisini içtimaa davet ederim.

Reiaicümhur vekili ve Büyük Millet Meclisi Reisi **Abdülhalik Renda**

[Ötüz devrince madde sudur — Cumhuriyet Riyasetinin mübâhalede Meclis müjdesini her yeni Reiaicümhur derhal intihab eder.]

Meclis müjdesini değışik reis tarafından umumî içtimaa davet edilerek Reiaicümhur intihab edilmişdir. Meclis intihab devrii bitim bulmuş veya intihabının tevlidine kama meclisi olmasa Reiaicümhur gelecek Meclis intihab eder.]

**Başvekil bu sabah
Ankaraya gitti**

Başvekil E. Celâl Bayar bu sabah saat 11 de huzurlu trenle Ankaraya ayrılmıştır.

**Bayraklar yarıya
indirildi**

**Bütün dünya radyoları
Atatürkün vefatından
teessürle bahsediyor**

Bu sabah saat 11.20 den itibaren bütün dünya, müesseselerinde milî meclis alkışları olacak bayraklar yarıya indirilmiştir.

Avrupa radyoları Atatürkün vefatını büyük bir tesadük haber vermektedir. Şehirlerinde bulunan emetli gazeteler ve ajanslar muhabirlerini gönderince aynı tebliğatı göndermektedir.

.....
gün geçirdiler. Umumi ahvaldeki ciddiyet biraz daha ilerlemiştir.

Nabız: Muntazam, dakikada «124»
Teneffüs: «40»
Hararet derecesi: «37,6» dür

**Kemalizm Türk
milletinin kalbinde
ebediyen yaşayacaktır**

Ne varken bir gün içinde yapıyoruz. İsmikâli ailesi, en büyük evladını kaybettiler.

Bütün beşeriyet de, Türkler gibi, karalar bağlamış. O, yalnız bizim değil, İslâmînin fakir en büyük milleti, en eski ve en şerefli milleti diye tanımalı ve him de öyle kurtuluş müessesinin başına geçti. Ömür akromizinde değıştiğümüz için, haykışlarımız ve sevgilerimiz her kece daha insanlık bedbinliğimizle, kâhâhâşimizden bile çoklu pikâri, yeniden dünyaya geliyor Atamız oldu.

Tarihle bütün milletlere rehberlik eden Türkün Önderi atöğün için, biz si kurtararak ve yükselttik. Bütün mahzun kavimlere ırnak gönderdi.

Bütün imkânlarımızını imdiyi, müdâherleri bahşeydi.

Büyüklüğünün, biribir tesellisini herdi netâiminde, en çete müllî emellerinden en der yâni hayâtinama kadar terüde etmişle için, bütün kalbinde ona bağlanmıştı. Biz ve başkalarını arkasından ifadedi yere sürüştürülmek kâhâhâşiydi. Şüphesiz de, Fakat tebliği sergileyebilen hiç birine atmadı. Daima, edâmete, daima iyiliğe çalıştı.

Beşeriyeti mu takale öteceği bir tuz yâni da budur. Milletini, peşevinden kurtardığı, mahretile ömür etti. Onlara ölüvününde derdi, İstedi derdi, şâhik derdi, teğallip etmişle ve müstâzım bir millete hürmet etmiş derdi verdi. Karu ömür değit, ille, yarattığı teşkilatı onun peygamberi oldu; ve dünyamız sulhe en müntâz bulduğumuz bir devirde hum yapıldı.

Bugün onun başından kaybetmekten kan ağlıyoruz. Beşeriyet de yas bağlamış. Çünkü en büyük evladını, müessesinin mahrum kalmıştı, insanlığın kıymeti bir dâhî los azamîtinde ölmüş olduğu buluyoruz.

Bu Türk milleti ile, onun Kemalizmine varis. Kalbinde Atatürkün büyük matemini ile beraber manevi nizam da taşıyoruz. Fâkîhlerin en derinine bağışadığımız bu arada, milletimiz taşıyıp ötecek çete onun süstünü bulubiliyoruz:

«İsmim bu naçiz vücudumun bir gün elbette toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebed payidar kalacaktır.»

Kemalizm kalbinde ebediyen yaşayacak olan Türk milleti varlığını.

AKŞAM

Haber Akşam Postası gazetesinin ilk sayfası.
(10 Kasım 1938)

PERŞEMBE
10
teşrinvası 1938
MIL: 22 (3)
Sayı: 7485 - 1583

Kurun

İSTANBUL - Ankara Üsküdar
Posta kutusu: 48 (İstanbul)

Adres: İstanbul - Kurun - İstanbul
Telef: 23413 (Paz) 24370 (Adar)

Sayısı
her yerde

3
Kurus

Atatürk öldü

Türk Milleti Sen Sağol!
Reisicumhurluğa İsmet İnönü'nün
seçilmesi muhtemeldir

ATATÜRK'ÜN CENAZESİ İSTANBULDA HALK TARAFINDAN
ÜÇ GÜN ZİYARET EDİLECEK

Reisicumhur Vekili
Meclisi yarın toplanmaya
davet ediyor

Ankara, 10 (A.A.) — Reisicumhur Vekili ve Büyük Mil-
let Meclisi Reisinin tebliği:

Reisicumhur Atatürk'ün milleti mateme garkeyliyen elim
ziyat dolayısıyla teşkilâtı esasîye kanununun 34 üncü mad-
desi mucibince yeni reisicumhur intihap edilmek üzere
teşrinvasının on birinci cuma günü saat 11 de Büyük Mil-
let Meclisini içtimaa davet ederim.

Reisicumhur vekili ve Büyük
Millet Meclisi Reisi
M. A. RENDA

Halk Atatürk'ün
cenazesini
İstanbulda 3 gün
ziyaret edecek

Ankara, 10 (Telefonla, sa-
at 16,5) — Atatürk'ün cenza-
zesi tahit gibi ameliyeler-
den sonra İstanbulda üç gün
kadın halları asılmıyacağı
ceği bir yerde büyük, orta ve
küçük birer askerî orkânın
nübeteçilliği altında bırakıla-
cak, sonra bir nakil merasimi
ile Ankara'ya getirilecektir.
Ankara'daki cenaze töreni
on gün kadar sonra yapıla-
caktır. Atatürk'ün nereye gö-
müleceği daha belli değildir.
Kendisinin bir vasiyeti oldu-
ğu tahmin ediliyorsa da gö-

müleceği yer hakkında bir
arzusu olduğu tahmin edilmey-
yor. Umumi arzuya gelince,
bu mütehaliftir. Mezarının
Çankayada köşkünün yanın-
da, Ankara kalesinin orta-
sında, eski Meclis binası bah-
çesinde, Atatürk parkında
yahut Orman çiftliğinden bi-
rinde yapılması muhtemel-
dir. Buna Millet Meclisinin
karar vermesi ve milli yesin
nasıl tutulacağı hakkında bir
karar neşretmesi beklenmek-
tedir.

Kabine istifa edecek
Yarın kabinenin yine Celâl
Bayar tarafından teşkil
edileceği söyleniyor

Konsolostarın
taziyeti

(Yarın 2. sayı)

Ankara, 10 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisinin
yarınki toplantısında yeni Cumhurbaşkânı intihap edildikten
sonra, bugünkü kabine derhal istifaını verecektir.

Yeni Cumhurbaşkânının yeni kabineyi teşkil etmesi
İsmet İnönü'nün başkanlığında olacaktır.

Merasim için iki ko-
misyona kuruldu

Reisicumhur vekilinin evinde
bir defter açıldı

Ankara, 10 (Telefonla sa-
at 16) — Atatürk'ün cenaze
töreninde iştirak etmek ü-
zere Hariciyede Menemenci-
oğlanın başkanlığında iki
komisyona kurulmuştur. Ko-

misyondan biri protokol
işleriyle meşgul olacaktır. Re-
isicumhur vekilinin evinde
bir taziyet defteri açılmıştır.
Yarın ona kadar taziyeler bu-
rada imza edilecektir.

Perşembe
10
SONTESİRİN
1938
5 KURUŞ

Ulus Basını
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf : Ulus - Ankara
TELEFON
İstiklal 210/2 2144
Dönüş 210/2 2171
Yan İstik 1000/1002
Maras 210/2/3 2012
Etiler 2000

ULUS
ADIMIZ ANDIMIZDIR

2 inci
basış

Kurtarıcını ve en büyük evlâ- dını kaybettin. Türk Milleti, SEN SAGOL!

Şimdi tek vazifen onun eserini ebediyen yaşatmaktır

RESMÎ TEBLİĞ

10 İkinditeşrin 1938 — Atatürk'ün müda-
vi ve müşavir tabipleri tarafından verilen
rapor suretidir:

Keisicümhur Atatürk'ün umumi hallerin-
deki vehamet dün gece saat 24 te neşre-
dilen tebliğden sonra her an artarak bur-
gün, 10 İkinditeşrin 1938 perşembe saba-

hi saat dokuzu beş gece Büyük Şefimiz
derin koma içinde terkîhayat etmişlerdir.

Müdavi tabipler:

Prof. Dr. Neşet Ömer İrdely,
Prof. Dr. M. Kemal Öke,
Dr. Nihat Reşat Belger.

Müşavir tabipler:

Prof. Dr. Akil Molitar Özden
Prof. Dr. Hayrullah Diker
Prof. Dr. Süreyya H. Serter
Dr. M. Kâmil Berk
Dr. Abreyaya Marmaralı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetinden :

Reisicümhur Atatürk'ün milleti mateme gark
eyliyen zıyayı dolayısıyla Teşkilâtı Esasiye Kanu-
nunun 34 üncü maddesi mucibince yeni Rei-
sicümhur intihap edilmek üzere teşrinisaninin
on birinci cuma günü saat on birde Büyük

Millet Meclisini içtimaa davet ederim.

Reisicümhur Vekili ve

Büyük Millet Meclisi Reisi

M. A. Renda

Türkiye Cümhuriyeti Hükümetinin resmî tebliği

Müdavi ve müşavir tabiplerinin neşredilen son raporu Atatürk'ün
dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir.

Bu acı hadise ile Türk vatanı büyük yarıyor, Türk millet Ulu Şefini, in-
sanlık büyük evlâdını kaybetmiştir. Milletimizle icimiz yanarak bu tarife sığma-
yan ziyandan dolayı en derin taziyelerimizi sunarız.

Kederlerimizin tesellisini ancak ve ancak onun büyük eserine bağlılık-
la ve aziz vatanımızın hâzretinde ararız.

Sürsümü da her şeyden evvel beyan etmeliyiz ki, ölmüş olan onun büyük
eseri Cümhuriyet Türkiye'sidir.

Hükümetimiz içinde bulunduğu muz bu mihlisi anda bugüne kadar
olduğu gibi dikkatle vazife başında dur. Müesses olan nizamı ve vaziyeti
idame hususunu da büyük Türk milletinin hükümetiyle tek vücut olarak
teyit ve temin edeceğine şüphe yoktur.

Teşkilâtı Esasiye kanununun onuz üçüncü maddesi mucibince Büyük
Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Reisicümhur vekâleti vazifesini der-

uhte etmişlerdir.

Eme Teşkilâtı Esasiye kanununun otuz dördüncü maddesi mucibince
Büyük Millet Meclisi derhal yeni Reisicümhuru intihap edecektir.

Türkiye'nin en büyük makamına Teşkilâtı Esasiye kanununa göre ge-
cecek olan zatın tarafında hükümetiyle, sanli arduşuyla ve bütün kudret
ve kuvvetiyle Türk milletini sarımsız bir varlık olarak toplanacak ve yüksel-
mesinde devam edecektir.

Bugün ayrılığın ağladığımız Büyük Şefimiz Atatürk, her vakit Türk
milletine güvendi, eserlerini bu güvence yaptı, idamesi esbabını da istik-
mal ederek güvence büyük milletimize bıraktı. Ebedi Türk milletinin
eserlerini ebediyete yaşatacağıdır.

Türk gençliği onun kıymetli veditası olan Türkiye Cümhuriyetini daima
koruyarak ve onun ismiyle yürüyecektir.

Kemal Atatürk, Türk'ün tarihinde ve günlünde daima yaşayacaktır.
10 - 11 - 1938

Mardin'de yayımlanan Ulus Sesi gazetesinin ilk sayfası.
(10 Kasım 1938)

Atatürk'ün vefatı üzerine Dolmabahçe Sarayı'nda bayraklar yarıya indirildi.
(İstanbul, 10 Kasım 1938; Hataylı Ramazan Çeltik, Ebedi Şefimiz Atatürk'ün İstanbul ve
Ankara'daki Cenaze Töreni Albümü, İBB Atatürk Kitaplığı, MUZ-000187; bundan sonra sadece
Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul'da bayraklar yarıya indirildi.
(İstanbul, 10 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefat haberinin duyulması üzerine İstanbul halkı gelişmeleri gazetelerden öğrenmeye çalıştı.
(İstanbul, 10 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul'da bayraklar yarıya indirildi.
(İstanbul, 10 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefat haberinin duyulması üzerine
İstanbul halkı Dolmabahçe Sarayı çevresinde toplanmaya başladı.
(İstanbul, 10 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

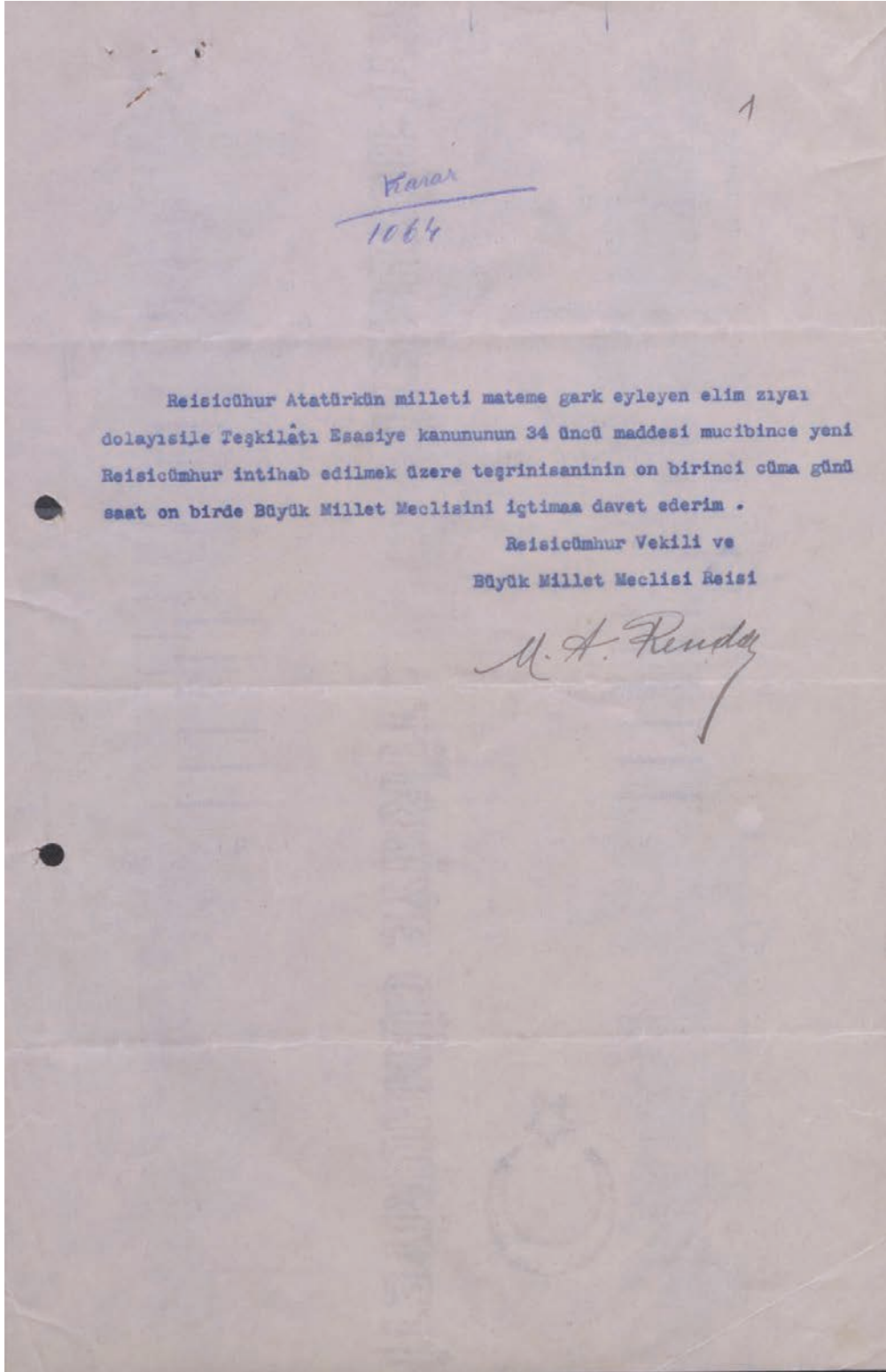
Atatürk'ün vefat haberinin duyulması üzerine
İstanbul halkı Dolmabahçe Sarayı çevresinde toplanmaya başladı.
(İstanbul, 10 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefat haberinin duyulması üzerine
İstanbul halkı Dolmabahçe Sarayı çevresinde toplanmaya başladı.
(İstanbul, 10 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefat haberinin duyulması üzerine
İstanbul halkı Dolmabahçe Sarayı çevresinde toplanmaya başladı.
(İstanbul, 10 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Yeni Cumhurbaşkanı seçimi için TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'nın TBMM Genel Kurulunu 11 Kasım 1938 günü saat 11.00'de toplantıya daveti.
(10 Kasım 1938; TBMM Arşivi Karar No: 1064-3)

Belgelerle

DOLMABAŒE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

11 Kasım 1938

TÜRKİYE
 RİYASETİCUMHUR
 UMUMİ KATIPLIĞI

S U R E T

II İkinci Teşrin 1938

Aşağıda imzaları bulunan tabipler Atatürk'ün tedfin merasimi yapılıncaya kadar neşin muhafazası için aşağıda yazılı mehlul ile usulü dairesinde Gülhane Teşrihi Merazi Profesörü Dr.M.Lutfu Aksu tarafından tahnit yapılmasına karar verilmiş ve bu tahnit dersekep yapılmıştır.

Mehlul:

Formaline	200 g
Sublime	I g
Tuz	200 g
Acide phenique	IO g
Su	IOOO g S.K. için

Dr. H. Altaş

Dr. Neşet Ömer İrdelp

Dr; Asım Arar

Dr. Akil Muhtar Özden

Dr. Kâmil Berk

Dr. Süreyya Serter

Dr. Abrevsya

Mim Kemal Öke

Dr. H. Diker

Dr. (imza okunamadı)

Aslı gibidir.

Karşılaştırıldı.

B. M.

AV

DEVRE : V

GİLD : 27

İÇTİMA : 4

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Üçüncü inikad
11 - XI - 1938 Cuma

Mündericat

	Sayfa		Sayfa
1 — Sabık zabıt hulâsası	16	3 — Seçimler	17
2 — Riyaset Divanının Heyeti Umumiye maruzatı	16	1 — Reisicümhur seçimi	17
1 — Ankara mebusu Reisicümhur Atatürkün vefat ettiğine dair Başvekâlet tezkeresi	16	4 — Andıçme	17
		1 — Reisicümhur Andıçmesi	17
		5 — Nutuklar	17
		1 — Reisicümhurun nutku	17:18

İ : 3 11-11-1938 C : 1

1 — SABIK ZABIT HULASASI

Birinci celse
Meclisin yüksek duygularına karşı Atatürkün tahassüs ve teşekkürlerini mutazammın cevabî telgraf ile
Hataylıların Türkiyeye olan ebedî bağlılıklarının Büyük Millet Meclisine iblâğına dair telgraf okunduktan sonra
Encümenler seçimi için reyler toplandı ve tasnif

İçin celse tatil edildi.

İkinci celse
Seçim neticesi bildirildikten sonra pazartesi günü toplanılmak üzere inikada nihayet verildi.

Reis vekili
Refet Canitez

Kâtib
Bursa
Dr. Sadi Konuk

Kâtib
Çoruh
Ali Zırh

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 11,12

BAŞKAN — Mustafa Abdülhalik Renda

KÂTİBLER : Naşid Uluğ (Kütahya), Kemal Ünal (Isparta), Cavid Oral (Niğde),
Dr. Sadi Konuk (Bursa)

BAŞKAN — Yoklama yapacağız.
(Afyon Karahisardan başlanarak yoklama yapılmıştır)

BAŞKAN — Ekseriyetimiz vardır, Meclis açılmıştır.

2 — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1 — Ankara mebusu ReisiCumhur Atatürkün vefat ettiğine dair Başvekâlet tezkeresi

BAŞKAN — Bir tezkere vardır, onu okutuyorum:

Büyük Millet Meclisi Yüksek Huzurlarına
Ankara mebusu ReisiCumhur Atatürkün, müdavi ve müşavir tabiblerinin verdikleri ilişik raporda gösterildiği veçhile son teşrinin onuncu perşembe günü saat 9 dakika 5 de terki hayat ettiklerini onulmaz acı ve teassürlerle arz ederim.

11 - XI - 1938

Başvekil
C. Bayar

Rapor

ReisiCumhur Atatürkün umumi hallerindeki vehamet, dün gece saat 24 de neşredilen tebliğden sonra her an artarak bugün, 10 ikinci teşrin 1938 perşembe sabahı saat dokuzu beş gece Büyük Şefimiz derin koma içinde terki hayat etmişlerdir.

10 ikinciteşrin 1938

Dr. Akil Muhtar Özden
Dr. Neşet Ömer İrdelp
Nihad Reşad Belger
Dr. Abravaya Marmaralı

Dr. H. Diker
Dr. Süreyya Serter
Dr. Kâmil Berk
Mim Kemal Öke
Dr. Asım Arar
Dr. H. Alataş

BAŞKAN — Çok sayın arkadaşlarımız, Büyük Halâskârımızın ölümünden hepimizin ve bütün milletin duyduğu elemi ne kadar büyük ve derin olduğunu dündenberi gerek kendimizde ve gerek millette gördüğümüz büyük acılarla anlıyoruz.

Bugün burada bunun için çok söz söylemek imkânı, Teşkilâtı Esasiye kanununun bize emrettiği bir vazife dolayısıyla, yoktur. Bunun başka bir güne talikına müsaadenizi rica ederim. Teşkilâtı Esasiyenin emrettiği vazifeyi ifa etmek, o da bizim için büyük bir vecibedir. Bu vazifeyi ifa etmeden evvel çok aziz ve büyük ölünün hatırasını tebciyen ayakta, beş dakika sükût ile, kalmanız ıstirham ederim. (Hıçkırıklar ve ağlamalar).

(Ayakta beş dakika sükût edildi).

BAŞKAN — Vazifemize başlayalım.

İ : 3 11-11-1938 C : 2

3 — SEÇİMLER

1 — Reiscümhur seçimi

BAŞKAN — Teşkilâtı esasîye kanununun 34 ncü maddesi mucibince Reiscümhur intihabına başlıyoruz. Kura çekeceğiz. (Ordu intihab dairesinden itibaren reyler toplandı).

Rey vermeyen arkadaşlar var mı? Rey toplama muamelesi bitmiştir.

Nizamnamei dahilimiz mucibince kura ile dokuz arkadaş seçeceğiz. Tasnifi ara da, yine nizamnamemiz mucibince, burada aleni olarak yapılacaktır.

İsmail Mehmed Uğur (Sivas), Mebrure Gönenç (Afyon Karahisar), Faik Soyulu (Niğde), Huriye Ömiz (Diyarbakır), Yahya Galib Kargı (Ankara), İsmail Hakkı Veral (Sinob), Numan

Aksoy (Antalya), Nuri Göktepe (Aydın), İsmet Eker (Çorum).

Bu arkadaşlar lütfen burada reyleri tasnif etsinler.

(Umumi heyet salonunda reyler tasnif edildi).

BAŞKAN — Neticeî ârayı arz ediyorum. Reiscümhur intihabı için 348 arkadaş iştirak etmiştir. 348 rey ile ve mütefikkan Malatya mebusu İsmet İnönü Reiscümhur intihab edilmiştir. (Şiddetli ve sürekli alkışlar).

Kendilerine haber vermek ve burada yemine davet etmek üzere celseyi 20 dakika tatil ediyorum.

Kapanma saati : 11, 45

İKİNCİ CELSE

Açılma saati : 12,10

BAŞKAN — M. Abdülhalik Benda

KATİBLER — Naşid Uluğ (Kütahya), Kemal Ünal (Isparta), Cavid Oral (Niğde), Dr. Sadi Konuk (Bursa).

BAŞKAN — Celse açılmıştır.

4 — AND İÇME

1 — Reiscümhurun and içmesi.

(Reiscümhur İsmet İnönü Meclisin coşkun tezahüratı, sürekli ve şiddetli alkışları arasında başkanlık kürsüsüne geldiler).

REİSCÜMHUR İSMET İNÖNÜ — Reiscümhur sıfatile Cümhuriyetin kanunlarına ve hakimiyeti millîye esaslarına riayet ve bunları

müdafaa, Türk milletinin saadetine sadıkane ve bütün kuvvetimle sarfı mesai, Türk Devletine teveccüh edecek her tehlikeyi kemali şiddetle men, Türkiyenin şan ve şerefini vikaye ve ilâya ve deruhde ettiğim vazifenin icabatına hasırneme etmekten ayrılmıyacağıma namusum üzerine söz veririm (Allah muvaffak etsin sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlar).

5 — NUTUKLAR

1 — Reiscümhurun nutku.

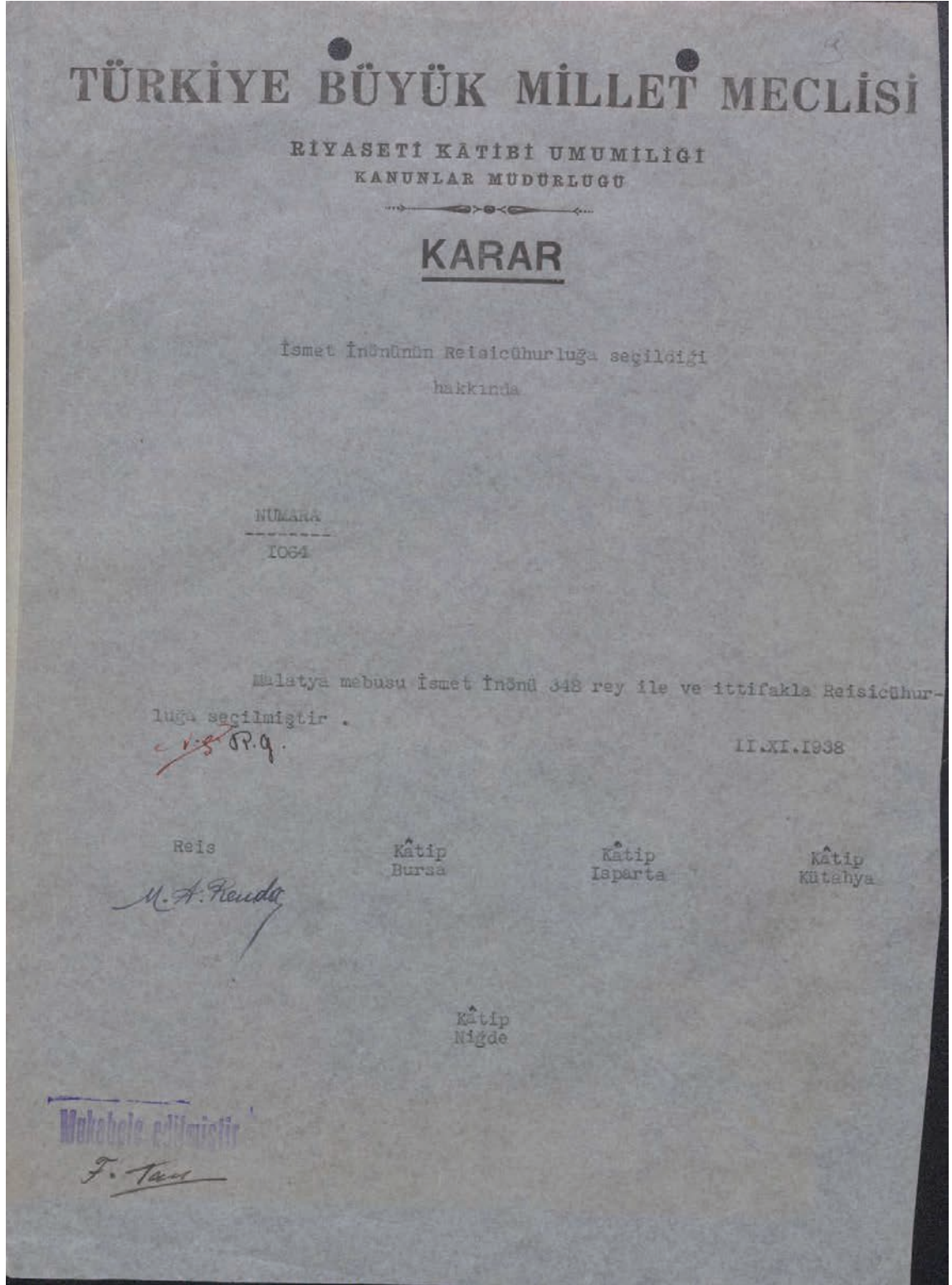
REİSCÜMHUR İSMET İNÖNÜ — Büyük Türk milletinin muhterem vekilleri,

Arkadaşlığımızla müftehir olan, şerefli vazifenizde kendi nefsi için bahtiyarlık bulan bu arkadaşımıza Devletin en yüksek vazifesini tevdi etmek teveccühünü gösterdiniz. Sizlere şimdiden çok samimi şükranımı takdim ederim.

Omuzlarımızda hissettiğim ağır vazifeyi ifa ederken, tek istinadım, Büyük Türk milletinin itimadı ve bunun, sizin yardımınızla ve sizin dili-

nizden ifadesi olacaktır (Alkışlar, Allah muvaffak etsin sesleri).

Bu anda Atatürkün hatırası teselli bulmaz acılarıyla dolu olan kalbimizin aziz timsalidir. Atatürkün fevkalâde hizmetlerini bu günkü Türk Devletinin bünyesinde tam ve temiz eserler olarak tecessüm etmiş görüyoruz (Alkışlar). Kadir bilen ve büyük evlâd yetiştiren milletimizin yüreğinde, (Kemal Atatürk) adı, sevgi ve hürmet içinde ebedî olarak yaşayacaktır (Şiddetli alkışlar). Şükran ve tazim hislerimi söylemeğe çalışsan sözlerimin sizin muhabbet ve takdir duy-

Mustafa İsmet İnönü'nün TBMM tarafından Cumhurbaşkanı seçildiğine dair karar.
(11 Kasım 1938; TBMM Arşivi Karar No: 1064-9)

T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi : 7 Teşrinievvel 1336 - 1920

İdare ve yazı işleri için
Başvekalet Neşriyat ve Müdevvenat
Dairesi Müdürlüğüne
müracaat olunur

12 TEŞRİNİSANI 1938

CUMARTESİ

SAYI : 4061

T. B. M. M. KARARI

İsmet İnönü'nün Reiscümhurluğa seçildiği hakkında

Karar No: 1064

Malatya Mebusu İsmet İnönü 348 rey ile ve ittifakla Reiscümhurluğa seçilmiştir.

11/11/1938

Reiscümhur İsmet İnönü'nün T. B. M. Meclisi Umumî Heyetinin 11/11/1938 tarihli toplantısında irad buyurdukları nutuk

Büyük Türk Milletinin Muhterem Vekilleri,

Arkadaşlığınızla müftehir olan, şerefli vazifenizde kendi nefsi için hahtıyarlık bulan bu arkadaşınıza Devletin en yüksek vazifesini tevdi etmek tevccübünü gösterdiniz. Sizlere gimdiden çok samîî şükranımı takdim ederim.

Omuzlarımda hissettiğim ağır vazifeyi ifa ederken, tek istinadım, Büyük Türk Milletinin itimadı ve bunun, sizin yardımınızla ve sizin il-tinizden ifadesi olacaktır. (Alkışlar, Allah muvaffak etsin sesleri)

Bu anda Atatürkün hatırası teselli bulmaz acıların dolu olan kal-bimizin aziz timsalidir. Atatürkün fevkalâde hizmetlerini bugünkü Türk Devletinün bünyesinde tam ve temiz eserler olarak tecessüm etmiş görü-yoruz. (Alkışlar) Kadir bilen ve büyük evlâd yetiştiren milletimizin yüreğinde, (Kemal Atatürk) adı, sevgi ve hürmet içinde ebedî olarak yaşayacaktır. (Şiddetli alkışlar) Şükran ve tazim hislerimi söylemeye çalısın sözlerinin sizin muhabbet ve takdir duygularınızı da aksettirdi-ğine eminim. (Alkışlar)

Muhterem arkadaşlar; devlet ve milletimizi insanîyet ve medeni-yetin asil hedeflerine doğru durmadan ilerleyip yükseleceğine kat'i inan-cım vardır. (Bravo sesleri, sürekli alkışlar)

Büyük ve kahraman bir milletin hizmetinde bulunuyoruz: Türk vatanının bölünmez, hiç bir tecavüze tahammül etmez, hiç bir zor kar-sısında millî haklarından vazgeçmez mahiyeti, her zamandan ziyade taze ve canlıdır. (Alkışlar) (Bravo sesleri)

Türk Milleti devlet kurmak, vatan korumak kudretinde, kendi cev-

herindeki kıymet ve faziletlere istinad eden yapıcı ve yaratıcı bir mil-lettir. (Alkışlar)

Sulh ve terakki yoluna bütün gayretlerini asil bir surette vakfetmiş olan milletimiz me'bur olursa, kendisi ve şadı ordusu geçmiş kahra-manların hayranlığını celbederek yeni kahramanlarla dolu olan fedâ-kâr göğsünü en parlak zaferlerle süslemeye hazırdır. (Her zaman ses-leri, şiddetli ve sürekli alkışlar)

Türk milletini az zamanda büyük bir medenîyet seviyesine yükselt-miş, Türk milletine en kısa yoldan temiz cemiyet havatını, feyizli terak-ki yollarını açmış olan iktidârlar, kalp ve vicdanımız en aziz varlık-lardır. (Alkışlar)

Arkadaşlarım,

Millet hizmetinde vazifelerinizi ifa olmanızın emel edinmek baş-lica kaygımızdır.

Sükün, istikrar ve emniyet içinde çalışmaktan başka arzusu olma-yan milletimizi amaçsız ve ebediden uzak, bütün vatandaşlar için mü-savi bir emniyet havası içinde bulundurmağı, Cumhuriyetin en kıymetli nîmeti biliyoruz. (Bravo sesleri, alkışlar)

Vatandaşlar arasınd, muhtabeci genişlemek ve derinleştiğini, en şerefli vazife sayıyoruz. (Alkışlar)

Arkadaşlar,

Türk milletinin en feyizli hazinesi: Büyük Millet Meclisidir. Geç-mişte büyük zorlukları yenmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, gelecekte de büyük sandetlerin, zafer ve muvaffakiyetlerin başlıca kaynağı olacaktır. (Allah seni var etsin sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlar)

Mustafa İsmet İnönü'nün TBMM tarafından Cumhurbaşkanı seçilmesi ve yeni Cumhurbaşkanı'nın Genel Kurula hitaben yaptığı konuşma.
(11 Kasım 1938; Resmi Gazete)

Sayfa : 10856

(Resmî Gazete)

12 TEŞRİNİSANI 1938

T. C.
BAŞVEKÂLET
Yazı İşleri Dairesi
Müdürlüğü
Sayı : 6/5479

11/11/1938

Reisicümhurun Yüksek Huzurlarına

Yüce Riyaseticümhur Makamında vukua gelen tebeddül dolayısıyla Teşkilâtı Esasiye Kanununun 44 üncü maddesi mucibince İcra Vekilleri Heyetinin yeniden tayin ve teşkiline imkân vermek için Riyasetimdeki Heyetin istifalarını Yüksek Huzurlarına derin saygularıyla arz ederim.

BAŞVEKİL
CELÂL BAYAR

Türkiye
RIYASETİCÜMHUR
Umumi Kâtipliği

Ankara: 11/11/1938

Başvekil Celâl Bayar'a

11/11/1938 tarihli ve 6/5479 sayılı tezkere cevabıdır:

Riyaseticümhur intihabı dolayısıyla Hükümetin bildirilen istifası kabul edilmiştir. Teşkilâtı Esasiye Kanununun 44 üncü maddesi mucibince yeni kabine teşekkül edinceye kadar Vekiller Heyetinin vekâleten vazifelerine devam etmelerini rica ederim.

REİSİCÜMHUR
İSMET İNÖNÜ

Türkiye
RIYASETİCÜMHUR
Umumi Kâtipliği

Ankara: 11/11/1938

İzmir Meb'usu Celâl Bayar'a

Vukubulan istifaları üzerine münhal olan Başvekâlete Zatdevletlerinin tekrar tayini tensib edilmiştir. Teşkilâtı Esasiye Kanununun 44 üncü maddesi mucibince İcra Vekilleri Heyetinin intihab ve teklifini rica ederim.

REİSİCÜMHUR
İSMET İNÖNÜ

T. C.
BAŞVEKÂLET
Yazı İşleri Dairesi
Müdürlüğü
Sayı : 6/4581

11/11/1938

Reisicümhurun Yüksek Huzurlarına

Başvekâletin uhdeinde ipkası suretile hakkımda izhar buyurulan teveccüh ve itimattan dolayı şükranlarımı sunar, İcra Vekilleri Heyetinin 11işik olarak sunulan listede yazılı zatlardan teşekkülünü Yüksek Tasviblerine arz ederim.

BAŞVEKİL
CELÂL BAYAR

Adliye Vekili	Hilmi Urgan	Seyhan Mebusu
Millî Müdafaa Vekili	General Kâzım Özalp	Balıkesir Mebusu
Dahiliye Vekili	Dr. Refik Saydam	İstanbul Mebusu
Hariciye Vekili	Ş. Saracoğlu	İzmir Mebusu
Maliye Vekili	F. Ağralı	Elâziğ Mebusu
Maarif Vekili	S. Arıkan	Erzincan Mebusu
Nafia Vekili	Ali Çetinkaya	Afyon Mebusu
İktisad Vekili	Ş. Kesebir	Tekirdağ Mebusu
Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili	Dr. H. Alataş	Aydın Mebusu
Cümrük ve İnhisarlar Vekili	R. Tarhan	İstanbul Mebusu
Ziraat Vekili	F. Kurdoğlu	Manisa Mebusu

Türkiye
RIYASETİCÜMHUR
Umumi Kâtipliği

Ankara: 11/11/1938

Başvekil İzmir Mebusu Celâl Bayar'a

11/11/1938 tarihli ve 6/4581 sayılı tezkerelele inha olunan İcra Vekilleri Heyetinin listesi muvafik görülerek tasdik edilmiştir. Hepinize muvaffakiyetler dilerim.

REİSİCÜMHUR
İSMET İNÖNÜ

Yeni Cumhurbaşkanı Mustafa İsmet İnönü'nün yeni hükümeti kurma görevini Başbakan Mahmut Celal Bayar'a vermesi ve Cumhurbaşkanı'nın yeni hükümeti onaylaması.
(11 Kasım 1938; Resmî Gazete)

2'nci basış

AKŞAM

2'nci basış

Sayı 21 — No. 7211 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

CUMA 11 Kasım 1938

Telefon: Bağkurhürri: 20865 — Yazı İşleri: 20765 — İdare: 20661 — M563R: 20497

İsmet İnönü bu sabah ittifakla Cümhurreisi seçildi

Yeni Cümhurreisi her cümlesi şiddetle alkışlanan çok mühim bir nutuk söyledi

Meclisin toplantısı çok hüzünlü oldu, mebuslar göz yaşlarını zaptedemediler

Birinci celsede yeni Reiscümhur seçildi, ikinci celsede Reiscümhur yemin etti

Ankara 11 (Telgrafı) — Büyük Millet Meclisi, yeni Reiscümhuru itihap etmek için bu sabah saat on birde toplandı. Meclis başkanlığı doktu. Başında büyük bir mânevî hava vardı. Herkesin gözü yaşlı idi. Başkarak alışınca gökte.

Kardiplenatığı tahsis edilen localar kâimile dolmuştu. Tam saat 11 de Reiscümhur vekili, Millet meclisi reisi B. Abdülhalik Renda salona girerek ziyâset mevkimî işgal etti. Yoklana yapıldı.

Büyük Önderin salınma dair hükümetle teskeret ve tabirleri raporu okunduktan sonra B. Abdülhalik Renda sayfa kârikar tesvir ve beyanından itibaren bir saat 10 söndü.

— Sayın arkadaşlar! Büyük İslâm-kârın müessesinden hepimiz ve bütün milletin duyduğu şöhür ve kâder büyük ve derin olduğuna düşününce gerek kendimizi ve gerek milletle gürüldüğümü büyük acıyla anıyoruz. Bugün burada burada için çok lâzım söylemek fikrim, teklifli emsali kâimünün bize emrettiği vazife delayile yâktır. Bunun başka bir günâ kâimî rîca ederim. Teşkilât emsali kâimünün bize emrettiği vazifeyi bu şöhürde, vevel bütün için İsmet İnönü gâimî büyük bir vezir ve vezir vâridi. Bu vazifeyi ifa etmede vevel çok âz ve Büyük Önderin hatırasını tevhidî beğ dahika ayakta kâimünün rîca ederim.

Bu bu söndü sayıların hakikâtinin muhabbatı edersinizdir.

Bâis — Vazifemize basıldıkça, Teşkilât emsali kâimünün 24 ilimî maddele mübâhize yeni Reiscümhur seçmek için itihaba basılıyor. Bunun üzerine rey verilmeğe başlandı.

Tajların tasvirine İsmail Mehmed Ögür (Diyar), Mehmed Güneş (Afyon), Fakı Beyli (Niğde), Hüseyin Özgü (Diyarbakır), Yahya Galib Karşı (Ankara), İsmail Bekki Veral (Sinop), Hüsnü Aksoy (Ankara), Nuri Gültipe (Aydın), İsmet (Çorum) itihap edilmiş.

Reis — Reylerin tasvirine necisini arz ediyorum. İttihaba 348 arkadaş itihap etmiştir. Malofya mebusu İsmet İnönü 348 rey ve mütefakken Reiscümhur itihap edilmiştir. (Çok şiddetli ve süzâli alıştı.)

Yeni Cümhurreisi İsmet İnönü

Kendilerine haber vermek ve buraya yemine davet etmek için celsesi yirmi dakika tatil ediyorum.

Özelinde talimat müteakip reis B. Abdülhalik reisi, itihabı neticizim arz ve İsmet İnönü yemin etmek için meclise davet etmek üzere İsmet İnönü'nün Çankaya'daki köşkünün gitti.

İkinci celse

Birinci celse saat on ikinci on geçti. İsmet İnönü şiddetli alkışlarla aramızda salona girerek kürsüye çıktı. ve teklifli emsali kâimünün 24

inci maddesi mübâhize şu suretle yemin etti.

«Reiscümhur statüsü Cümhuriyetin kanunlarına ve hükümeti mübâhize vasıtasına itiyat ve hüsnü müdafaa. Türk milletinin saadetine müdafaa ve bütün kuvvetimle varî mesul, Türk devletini tevcehî edecek her tehlîkayı kemal şiddetle men, Türkiyemin son ve şerhîni vîkaye ve ilâya ve derîhîte etâğın vasıfemîni icâline hususî netîhâlele aydınlanmasına umumîum fikirine mis veririm.»

İsmet İnönü şiddetli alkışlardan sonra subutîni derostigimâ mükâmmı söyledi. Nutkunu her cümlesi şiddetle alkışlanıyor.

Yeni Cümhurreisinin bugünkü nutku

Milletimizi anarşiden ve cebirden uzak, bütün vatandaşlar için müsavî emniyet havası içinde bulundurmakta cümhuriyetin en kıymetli nimeti biliyoruz

Büyük Türk milletinin muhterem vekilleri, Arkadaşlığınızla mütebir olan, şerefli vazifemizde kendî neali için bahiyarlık bulan bu arkadaşınıza devletin en yüksek vazifesini tevcih etmek tevcehünü gösterdiniz.

Sizlere çok samimî şükranlarımı takdim ederim. Şimdiden omuzlarımızda hissettğim ağır vazifeyi ifa ederken tek istinadım, büyük Türk milletinin itimidir ve bunun, sizin yardımlarla ve sizin dilimden ifadesi olacaktır.

Bu anda Atatürkün hatırası, teselli bulmaz acılarla dolu olan kalbimizin aziz timsalidir. Atatürkün fevkalâde hizmetlerini, bugünkü Türk devletinin bünyesinde tam ve temiz eserler olarak tevcehî etmiş görüyoruz.

Kadir bilen ve büyük evlâd yetiştiren milletimizin yüreğinde Kemal Atatürk adı sevgi ve hürmet içinde ebedî olarak yaşayacaktır.

Şükran ve tazim hâlelerini söylemeye çalışan sözlerimin sizin muhabbet ve takdir duygularınızı da aksettirdiğine eminim.

Muhterem arkadaşlar! Devlet ve milletimizin insaniyet ve medeniyetin asil hedeflerine durmadan ilerleyip yürüyeceğine kati inancım vardır. Büyük ve kahraman bir milletin hizmetinde bulunuyoruz: Türk vatanının bölünmez, millî haklarından, hiç bir tecavüze tahammül etmez, hiç bir zor karşısında millî haklarından vaz geçmez mahiyeti her zaman dan ziyade taz ve canlıdır.

Türk milleti devlet karmak, vatan kurmak kudretinde kendi cevherindeki kıymet ve faziletlerle istinad eden yapıcı ve yaratıcı bir millettir.

Sulh ve terakki yoluna bütün gayretlerini asil bir suret-

te hasretmiş olan milletimiz mecbur olursa kendisi ve şanlı ordusu, geçmiş kahramanların hayranlığını celbedecek yeni kahramanlarla dolu olan fedakâr göğüsünü en parlak zaferlerle süslemeye hazırdir.

Türk milletini az zamanda büyük bir medeniyet seviyesine yükseltmiş, Türk milletine en kısa yoldan terakki emniyet hayatını, feyizli terakki yollarını açmış olan inkılaplar kalb ve vicdanımızın en aziz varlıklarıdır.

Arkadaşlarım, Millet hizmetinde vazifelerin iyi ifa olunmasını emel edinmek başlıca kaygımızdır. Sükun, istikrar ve emniyet içinde çalışmaktan başka arzusu olmayan milletimizi anarşiden ve cebirden uzak, bütün vatandaşlar için müsavî bir emniyet havası içinde bulundurmakta Cümhuriyetin en kıymetli nimeti biliyoruz. Vatandaşlar arasında muhabbeti zenginleşme ve derinleşme için en şerhîli vazife sayıyoruz.

Arkadaşlar, Türk milletinin en feyizli hazinesi Büyük Millet Meclisidir. Geçmişte büyük zorlukları yenmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi gelecekte en büyük saadetlerin, zafer ve muvaffakiyetlerin başlıca kaynağı olacaktır.

Kabine istifası etti

Reiscümhur yeni kabineyi teşkilte tekrar Celâl Bayarı memur etti

Ankara 11 (A.A.) — Reiscümhur itihabını müteakibî (Teşkilat) Celâl Bayar teklifli emsali kâimünün mübâhize hükümetine talimatını Reiscümhur İsmet İnönüne takdim etmiştir.

Reiscümhur İsmet İnönü'nün vazifelerinde vekâletini devam ettirmeleri için emrettiği yeni hükümeti tekrar Celâl Bayar tevcih etmiştir.

Haber

Son Haberler
AKŞAM POSTASI

5
 KURUS

Tel: 33872 Sokak: T. Sayı: 2432
11 İKİNCİTEŞİRİN 1938 CUMA
ULAN İŞLERİ: TEL: 20317

BOYUK ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ ÜLKÜ ARKADAŞI İSMET İNÖNÜ İLE VE 'CELAL' BAYARLA BİR ARADA GÖSTEREN BU RESİM BUGÜN TARİHİ BİR EHEMİYET VE DEĞER TAŞIYOR

Atanın hedef arkadaşı İsmet İnönü

Bugün Cumhur Reisi oldu Kamutay Büyük ölünün hatirasını

Beş dakika ayakta hıçkırıklarla
taziz etti

İsmet İnönü 348 reyle ve ittifakla seçildi

Ankara, 11 (Huzar) — Büyük Millet Meclisi bugün parti grupları içtihadında topla, saat on birde toplandı.

Bunla yerleri, şahıslar dördüncü defa farketkilere meclis yerleri tamamıyla doldu. Bütün vekiller meclisler oturdu.

Yoklama yapıldı sonra ekseriyet olduğu tasleğinden sonra reis, ekseriyetin önünden seçildi ve şöyleydi:

Bunla meclislik Akademiye: İsmet İnönü dört bin üç yüz kırk sekiz oya, Bayraklı Celal Bayar üç bin dört yüz kırk sekiz oyla, İsmet İnönü ile Bayar arasında bir fark vardı.

ATATÜRK

• Elletti meclisde bir tahat değil.
• Yerinde eriyen dağ olmuyordu.
• O, bildi herşeyi gitmiş diye,
• Gözetler sarıp baş oluyordu.

• Ey dağlar, sene başlasınız;
• Başınıza hem taşlarımı;
• Bulunuz, benim yerlerimi;
• Atatürk, Atatürk sağ olmanız!

Ölüm Şeyfi ORHAN

İsmet İnönü'nün vücutunu bir gün elbet de toprak alacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebed payidar kalacaktır...
K. ATATÜRK

Haber Akşam Postası gazetesinin ilk sayfası.
(11 Kasım 1938)

Ulus gazetesinin ilk sayfası.
(11 Kasım 1938)

Ulus Sesi (Mardin) gazetesinin ilk sayfası.
(11 Kasım 1938)

Kurun

CUMA
11 Birinciteşrin 1938

Yıl: 22 (8), Sayı: 7586 - 1586

İstanbul Adresi: Kurun - İstanbul
Telefi: 21433 (FAn) 24370 (İstn.)

Sayısı her yerde
5 kuruş

Millî matem devam ediyor TÜRK MİLLETİ, HER ZAMAN BÜYÜK KURTARICISI ATATÜRKÜN İZİNDE YÜRÜYECEKTİR Kamutay bu sabah 11 de toplanıyor Yeni Reiscumhur seçilecek Başvekilin Ankaraya muvasalatını müteakıp Vekiller Heveli Büyük Millet Meclisi binasında bir içtima aktetti

Büyük Yas

ASİTİ US

Ankara, 10 (Dağmuharricimden telefonla) - Türk milletinin ezel evlâdı Atatürk müdîli hayatında millî matemimizin en acıması günüdür. Bu millî acımasın yürekleri zâkân resimini unutmaya imkân yoktur. Büyük Kurtarıcımızın sağlığında kendilerine sınırsız bağlılığını gösteren Türk milleti, şüphesizden sonra da onun anı hatırasına karşı daima hürmet etmeğe suretiyle bu tesellinin izhar edecektir.

Atatürk yıllarca evvel bir gün her fani gibi etmiş ve kâmilken ibret alın Mustafa Kemal'in ilâcını söylemişti. Fakat aynı zamanda muvafık olan Mustafa Kemal'in dâimâ yakışıklıdır da tebliğ etmiştir.

Bu suretle bugün millî matemimize tesellinin de gene kendî hayatında millete göstermişti. Sımdî kâşperimizdeki uturab bir derocy'e karşı tekin olacak olan işte onun bu tesellidir.

Türk milleti Atatürkün her vakit lûmle yürüyecek ve izni muhafaza ederek onu kâşper olan mü'min ve sâkinin vacibini yapacaktır.

Atatürkün hastalığı ağırlaşmış ve rahatsızlık bir çok kimseler birliğine "Araba Büyük Kurtarıcımın bir vasiyeti var mı?" diye soruyorlardı. İhtimal ki şimdî de aynı sorular soruluyor bulunsunlardır. Milletin Atatürkten bekleyeceği vasiyeti Atatürkün düşünce ve işleri, hastalığından çok zaman evvel yapmıştır. Büyük Notuk müteakibinde Halk Partisinin büyük kongresinde bazı milletlere karşı okunmuş ve büyük ebedî bir vasiyet son bir tek rûmle olarak hatırlanmıştır ki, bu da Türklerin cumhuriyeti ve konularının muhafazasıdır.

Hayatında Atatürkün evvelce Türk milletinin hâlasını onun izinde yürümekte olan ve hâlasları şüphesizden sonra da büyük ebedî olan cumhuriyeti ve milletini muhafaza ve müdafaa etmeye kâşperimiz ve Atatürkün muvafık kâşperimizle mukaddele vasiyetini nesilden nesile nakletmekle yükümlüdürler.

Vatan en büyük evlâdını kaybetmedi; onu sadece göğsünün derinliğine çekip aldı

Ankarada, Sivasta, İzmirden, İstanbuldaki Atatürk ne ise bizim için ebediyete itikal eden Atatürk de odur

Yazan: Hakkı Sûha Gezgin
(Yazın 8 inci kâşperinde)

Kurun gazetesinin ilk sayfası.
(11 Kasım 1938)

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sayı 9 — No. 2977

Yan ıġleri telefonu: 30203

CUMA — 11 KİNCİTEŞİN 1938

İdare iġleri telefonu: 30203

Fiatı 6 kuruġ

Onun arkasından yalnız Türk yurdu değil, bütün dünya ağlıyor !

17 milyon, bir günde, bir babadan öksüz kaldı. Onsuz... Fakat ona bin kere verdiğimiz bir tek namus sözile kaldık: Eserini ve davasını korumak ve yükseltmek!

ATATÜRKE

*Kara toprak diye en hissiz ayaklar hattâ
Basamaz topraġa, toprakta cenazen varken.*

*Ne büyüksün ki huzurunda çocuklar matem,
On sekiz milyon adam tek kişidir aġlarken.*

MİTHAD CEMAL

Büyük Şef'in son Dakikaları

Dolmabahçe sarayında 1938 yılında Atatürk'ün son dakikaları.

Avrupada teessür

Bütün dünya radyoları dün Atatürk'ün ölümünden onun yapıldığı inkılablardan bahsettiler. Fransız İç Bakanının makalesi

(Yazısı 4 üncü sayfada)

Millet Meclisi bugün toplanarak yeni Cumhurreisini seçecek

Başvekil dün gece Ankaraya vardı ve derhal toplanan Vekiller Heyetine riyaset etti

Ankara 10 (Haber) — Büyük Millet Meclisi yarın saat on birde toplanarak yeni Cumhurreisini seçecek. Meclis'ün buharın mebrutar seçiminde dördüncü oturumundan bu toplantıda mutlak bir cümhuriyet kararı bulunacaktır. Toplantının rumuzuna bu gece toplanmışlardır. Kuvayimilki meclisi toplanacaktır. Birinci meclis, Cumhurbaşkanlığı'nın ölümüne dair hükümetin toplanması ve bu toplanmaya mebrutar riyaseti yapar. İkinci meclis ise yeni cumhurreisinin seçimidir. Hükümetin toplanması ise hükümetin toplanmasıdır. Bu toplantıdan sonra gelecek cumhuriyet meclisi seçimleri olacaktır. Başvekil yarın saat on birde toplanacaktır. (Devamı 4 üncü sayfada)

Kuvayimilki meclisi toplanacaktır. Birinci meclis, Cumhurbaşkanlığı'nın ölümüne dair hükümetin toplanması ve bu toplanmaya mebrutar riyaseti yapar. İkinci meclis ise yeni cumhurreisinin seçimidir. Hükümetin toplanması ise hükümetin toplanmasıdır. Bu toplantıdan sonra gelecek cumhuriyet meclisi seçimleri olacaktır. Başvekil yarın saat on birde toplanacaktır. (Devamı 4 üncü sayfada)

Onun arkasından daha çok zaman ağlayacağız, fakat bu ölüm yeis veremez

Atatürk bizim her nefesimizde yaşıyor ve bizim kalbimizin her darbesinde Atatürk'ün kalbi hâlâ çarpıyor... hâlâ... hâlâ... ve ebediyete kadar...

Yazar: Muhittin Birgen
Bütün büyük kahramanlar vardır ki bunların hazinesinde insanlık için sığınacak bir yer ve duyulan duyguları ilâhî edecektir. Kelime bulmak (Devamı 11 üncü sayfada)

Halk ne diyor, güzüdelere neler söylüyorlar?
Üçüncü sayfada okuyunuz!

Yurdun her köşesinde gözyaşı, hüznün, matem

Gençlik Büyük Ölünün kendilerine miras bıraktığı Cumhuriyeti korumağa, Onun uğrunda icab ederse can vermeğe and içti

Dolmabahçe sarayının perspektifinde Atatürk'ün ölümü (Yazısı 4 üncü sayfada)

CUMA
11
İKİNCİ TESHİR
1938T
D
TELEGRAF
TELEFON: 3
DÖRDÜNCÜ
1750
5 KURUSTAN
GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

İç sayfalarda:

Bir dehanın tarihi 3 içinde
Büyük Kemalin hayatında hatıralar: 7 içinde
Kerkü kılıyın adam: 9 sayıda
Atatürk'ün altı canlı hatıraları: 9 sayıda

Babamızı Kaybettik

Büyük Şefimiz Atatürk Dün Sabah Hayata Gözlerini yumdu

Büyük Matemimiz

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Ölüm denilen zalim kuvvet nihayet içimizden en büyüğümüzü, en çok sevdiğimizi de aldı. Türkiye'ye ve Türklere nur saçan ışığı söndürdü. Ruhlarımızı ve gönüllerimizi karanlılığa boğdu.

Evveldi akşam birdenbire ağırlaşan Ulu Şefimiz, 24 saat süren bir mücadeleden sonra, nihayet aramızdan ayrıldı.

Zaten aylardanberi kalplerimiz eniş ve tüz - rüp içinde idi. Atatürk'ün, yatağa değil çibana sığınmayan büyük adamın yatağa esir düşüşü ruhumuzu eziyor, gözümüzü yaş doluyor, içimizi ağlıyordu.

Mekteplerde çocuklar, evlerde anneler, hepimiz, herkes millette aylardanberi yas tutuyorduk. Bu ışığın sönmemesi için bütün ümidimizi bir mucizeye bağlamıştık. Bir ay evvelki hıbrana muvaffakiyyetle emsalsiz bir emiş olmuş olsaydı, bu ümitsizliği kuvvetlendirmişti.

Fakat ölmüş, her şeyden kuvvetli ölüm, bu yatağın sığınmayan büyük iradenin muazzam bir emsalsizliği kıldı ve hepimizi habası ve yetim bıraktı.

Dün sokaklarda herkes ağlıyor, mekteplerde çocuklar, evlerde kadınlar ağlıyor. İşler durmuş, memleketin üstüne ağır, karanklık bir matem havası çökmüştü.

*

Fakat unutmayalım ki Atatürk dünyanın en bahtiyar dehalarından biridir. Ordularını ta Hindistana kadar götürmüş Büyük İskender 32 yaşında öldüğü zaman arkasında ne bırakmıştı? Bir hiç.

Avrupayı bir kasrga gibi altüst eden, ve Moskova'ya kadar uzanan Napolyon ölümünden sonra arkada ne bıraktı? Yıkık dökük bir Avrupa, Fransa'ya karşı kinle dolu bir dünya.

Hattâ müstakil bir millet kuran Vaşington bile arkasında nihayet müstakil bir millet bırakmıştı. Halbuki Atatürk idealini hayatında hakikat sahasına çıkararak nadir bahtiyarlardan ve ender dehalardan biridir. O, eşir eserini tamamlamış ve onu bizlere ebedî miras olarak bırakmıştır.

O bize müstakil bir vatan bırakıyor. Genç ve zinde bir Cumhuriyet bırakıyor.

Hamleli ve atılgan bir inkılap bırakıyor.

Milletine bu kadar büyük bir miras bırakarak hayata gözlerini rahatsız kapayan pek az adam yetmiş veya hiç yetmişmiştir.

*

Atatürk'ün ikinci bahtiyarlığın gözlerini ebedî - yen kaparken, hayatı bahasına kurduğu bu büyük eserin muhafaza edileceğinden emir olmasındır. Yetmişirdiği yeni nesil bu eserin bekçisidir. 17 milyon Türk onun bekçisidir. Ve bütün Türk milleti, Türk gençliği Atatürk'ün emsalsiz arkasında onun büyük eserini korumağa ve yaşatmağa yemin edecektir.

Zaten büyük matemimizi bize unutturacak yetene kuvvet de budur.

Millet Meclisi, Bugün Saat 11 de Bir Toplantı Yaparak Yeni Reisiscumhuru Seçecek

CUMA 11 Ocak 1938 1938

YENİ SABAH

GÜNDELİK SIYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI Her yerde 3 KURUŞ

Aziz Atatürk'ümüzü Kaybettik

MİLLÎ MATEM Bu Milletın Ruhunu En İyi Atatürk Anladı

Atatürk ve Millet Aynı Şeydi. İşte Bu Ahenkta Anlaşmalarını ki Tarihin En Büyük Mucizesi Olan Türk Cumhuriyetini Yarattı.

Yazan : Hüseyin Cahid YALÇIN

Atatürk öldü. Bu kas ve beati... Millî matem... Atatürk'ün ölümü...

Bu milletın ruhunu en iyi Atatürk anladı. O kadar büyük inkılabı...

Öldüğü anırdandan bittim atakun kas ağız. ATATÜRK.

Ulu Şefin Ölümü Türkiyede, Bütün Cihanda Derin Teessür Uyandırdı Başvekil Ankaraya Döndü Gece Vekiller Heyeti Toplandı

Yeni Reiscumhur Bugün Seçilecek

Istanbul dünü matem içinde geçirdi (4 ÜNCÜ SAYFAMIZDA) Atatürk'ün Hayatı ve İnkılapları (5 İNCİ SAYFAMIZDA)

HER SABAH

İnsanlar Fani, Eserler Bakidi

Atatürk her fani gibi bugün artık hayata geçmesini yaşamıştır, fakat onun eserleri ölümsüzdür ve yaşar.

Atatürk'ün ölümü... Millî matem... Atatürk'ün ölümü...

İşte feci matemden üç feci manzara : Yarmın ömür boyu, Dolmabahçe sarayının kapısını kapı...

Atatürk'ün ölümü... Millî matem... Atatürk'ün ölümü...

Bulgaristanda çok büyük ve samimi bir teessür uyandırdı. Sofya, 10 (Hüseyin Cahid Yalçın - müden telefonla) — Sofyalı bütün gazeteler Türkiye Reiscumhuriyetini...

Anadolu

11 Nispetiye CUMA 628 No. 737 Her gün sabahları (İzmir) de diğer aylık gazetesidir Telefon: 2770 NUSHA: HERTEDE 1 Kurulur

Atatürkünü kaybettin. için yaralandı sen sağol Türk milleti.

Rapor Tarihin ha- zin hakikati

Büyük Şef, dün sabah ebediyete göçtüler

Ankara, 10 (A.A.) — Rapor:
10 İkinci teğrin 1938.

Atatürkün müdavi ve müşavir tabibleri tarafından verilen rapor suretidir:

Reisicumhur Atatürkün umumî hallerindeki vebahat dün gece saat 24te nesredilen tebliğden sonra her an artarak bugün, 10 İkinci teğrin 1938 Perşembe sabahı saat 9-10 5. göçe Büyük Şefimiz derin koma içinde tıbbî hayat etmişlerdir.

MÜDAVİ TABİBLER:

Pr. Dr. Nejat Ömer İdris.
Pr. Dr. Kemal Öke.
Dr. Nihat Reşat Bener.

MÜŞAVİR TABİBLER:

Pr. Dr. Akil Muhtar Özden.
Pr. Dr. Hayrullah Diken.
Pr. Dr. Süreyya Hüdayet Şerret,
Dr. M. Kâmil Berk.
Dr. Ahuveya Marmaralı.

O Ve ONUN HARİ- KALAR DOLU HAYATI

Nispetiye'de beklenen vefatı, vefatından önce gelen Atatürk, bugün de, yarı da bütün bir Türk milletini, destan olarak gülerken, hatıralarında, vicdanlarında yaşatıyor.

Selâmetinin ve dehanının izinde, dünyamız dört köşesine ve Türkiye'nin dört köşesine o aklı ve ölümlü, insanı olarak, idealist olarak, ilim ve inkılap adamı olarak kumandan — Lütfan şevkiniz —

Bugün

M. Meclisi yeni cumhur reisini sececek

Ankara, 10 (A.A.) — Reisinun her vekili ve Büyük Millet Meclisi reisinin tahlihi:

Reisicumhur Atatürkün milletî meclisine terkeden derin alyaz da-
layısıyla teşkilâtî esaslar kumanda-
nın 14 ümîl maddesi münabirce
yeni reisicumhur intibahı edilmiş
kuvve toplanmasının 11 inci Cuma-
günü saat 11 de Büyük Millet Meclisi
haini iciması davet ederim.

Reisicumhur vekili ve
B. M. Meclisi yekâ
M. A. Reza

Atatürk öldü, Millet sağ olsun

Sana dar gelmiyecek mahburi kimler kazın?
«Gömlün gel seni tarihde desen sığmazın!
Herçinimce ettiğin edvare da sığmaz o kitab
Seni uzak ebediyetler eder, itişah
«Bu taadere diyerek Kâbil'i dâhım başına
Ruhumun vahyini dıryam da geçişim taştım
Sours gök kubbeyi alam da rida namile
Kanyan lalidne cöksem bütün ocramile
Ehri misim açık türbenin çatam da tavân
Yekâ kâmilî Süreyya'yı tıstam ordam
Sen bu süzerim âhüde beürümte karım
Uzanırken, ece mehtabı getişim yazım
Türbedarım gibi ile ferev kudar beletem
Gündüzün fecr ile âvâzıl lehriz etsem
Tülloren magribi akşamıdır sarasım yazım
«Yine bir rey yapabilece-
diyemem hatıran»

Atatürk öldü.

Türk milleti on büyük öğlüm, her
yer bir kelime ile kendisini yazmam
Atatürk, insanlık âlemi on büyük
bir inkılapçı ve tarih simdiye ka-
dar idrak ettiği on yürekli devlet
adamanı kaybettir.

30 dakikada kalemlerinin kâhri-
romayrı, yazılarının kalımlarına bu
habahat kâhri değil, bu beşeri âle-
minin savvâl azimindedir.
Türk milletinin hayatında yalnız

başına Atatürkün ne emsaliz bir
suar tekil ettiği insanlık için nam
tekliflere ne lüzüm var?

Yirmi sene avvâkî savvâl, Türk
yurdü ile kaplı herbezin kâhancarak
vaktü: Türk ilmi şerhke hâfi değı
mîl.

Tarihin hiçbir devrinde hiçbir
adama tek kâhane bu kadar muazzam
bu derece unuttalı bir suar yaratam.
Hamdi Nâhân CANCAR
— Devamı 6 ncu sahifede —

Resmî Tebliğ

Türk vatani yapıcısını, Türk milleti ulu
Şefini, insanlık büyük evlâdını kaybetti

Ölmez olan, onun Eseri Cumhuriyet Türkiyesidir.

MİLLET, YENİ SEÇİLECEK RE-
SİN ETRAFINDA, HÜKÜMETİ
İLE, SANLI ORDUSU İLE, BÜ-
TÜN KUVVETİLE SARSILMAZ
BİR VARLIK OLARAK
TOPLANACAKTIR

Ankara, 10 (A.A.) — Türkiye Cum-
huriyet hükümetinin resmî tebliğidir:
Millet ve milletin temsilcileri mu-
rebbinün seni cesureti Atatürkün ölü-
mü güderim kaputun bilirmekte-
dir.

İstedi halde bu Türk vatani Büyük
yapıcının Türk milleti bu Ulu Şefini,
insanlık büyük evlâdını kaybetti. Mİ-
letimize içimle yamuruk bu tarife şü-
— Devamı 4 ncu Sahifede —

ATATÜRK

Yekâ muvî güderim ulkumuzdan çekilip
Tarih bir ebedî âlemine çevrildi
Parçalamıy bir güver tıstıyım alev alev
Dünyamız üstüne bir dağ gibi devrildi

Tarih gımlı sayısız en uzak çağlarıyla,
Gülyün, baharlarıyla, bülbül, bağlarıyla,
Dünyayı dört köşesine aklı otlağıyla
Tek bir celenk halinde başucuna çevrildi.

Seni gök yüzlerince tahayyül edeceğiz.
Seni measlar gibi anarak gideceğiz.
Şihni şügüle yanarak gideceğiz.
Diyeceğiz, «İnsanlık sayısına azaldı»

Senin beşin tarih, mezarın tarih olur,
Seni bizlerden soran, seni tarifi bulur,
Aklı sığmaz kaybolur, desem, starih kaybolur
Fakad Türk tarihinin tarzı sana veririz.

Orhan Rahmi Gökçe

Aydın

İKİNCİ YIL
No : 389
CUMA
11
11. Teşrin 1938

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Başmevî

Sayı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASİ HALK GAZETESİ

Sayı : 100 Para

Büyük Şefimizi Ebediyen Kaybettik

Kurtarıcısını, en büyük evladını kaybeden Türk milleti; sen sağ ol! Vazifeni onun yarattığı ve sana emanet ettiği eserleri yaşatmaktadır

Resmî tebliğ:

Ankara 10 [A.A.] — Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin resmî tebliğidir.

Müadiri ve müşaviri tabiplerin nesredilen son raporu ATATÜRKÜN, dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir. Bu acı hadise ile Türk vatanı Büyük Şefimizi, Türk milleti ULU ŞEFİNİ, insanlık büyük evladını kaybedti, milletimize içimisi yaparak bu tarife şöhretini ziyandan dolayı en derin taziyelerini sunarız.

Keder tesellisini ancak ve ancak onun büyük eserine bağlılıkta ve azis vatanımızın himmetinde ararız.

Şurasında her şeyden evvel beyan etmeliyiz ki ölmez olan ancak büyük eseri Cumhuriyet Türkiye'sidir. Hükümetimiz bugün ne kadar olacağı gibi dikkatle vazife başındadır ve müesses olan nizam ve vaziyeti idame hususunda büyük Türk milletinin hükümeti ile yek vücüt olarak tayıl ve temin edeceğine şüphe yoktur.

Teşkilatı esaslı kanununun 33 üncü maddesi mucibince büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda Reisi cumhur vekâleti vazifesini deruhûte etmişlerdir. Yine teşkilatı esaslı kanununun 34 üncü maddesi mucibince büyük millet meclisi derhal yeni Reiscumhuriyet intihap edecektir. Türkiye'nin en Büyük makamına teşkilatı esaslı kanununa göre geçecek olan zatın etrafında hükümetle şanlı ordusu ile ve bütün kudret ve kuvvetle Türk milleti sarsılmaz bir varlık olarak toplanacak ve yükselmeye devam edecektir. Bugün ayrılmış olduğumuz Büyük Şefimiz ATATÜRK her vakit Türk milletine güvendi. Eserlerini bu güvenle yaptı. İdamesi esababını da ikmal ederek güvenle büyük milletimize bıraktı. Ebedî Türk milleti onun eserlerini ebediyetle yaşatacaktır. Gençliği, onun kıymetli vedaası olan Türkiye Cumhuriyetini daima koruyacak ve onun izinde yürüyecektir.

Kemal Atatürk Türkün tarihinde ve şöhretinde daima yaşatacaktır.

Ebedî Atatürk

Türk milleti, bugün öğledenberi bir milletin duyabileceği en büyük acıya, onun kalplere burkan, yürekleri yakan ıstıraplarına vekar ve şükûle tahammül ediyor.

Atatürk; Türk milletinin büyük kurtarıcısı, ulu şefi, ve güzide evladı, artık dünyaya gözlerini kapadı.

Kendini bildiği gündenberi, milleti için, yurdu için ve insanlığı için çarpan bu temiz kalp dün sabah durdu.

Artık o gözlerin nurunu görmeyeceğiz.

Tabiatın acımasız bilmiyen ve acı tanımayan sert konuları, hükümlerini mezhamsızca yaptılar. Fânî Mustafa Kemal birinden öldüler.

Fakat; yine kendisinin dediği gibi ikinci bir Mustafa Kemal, ölmez ve ölmeyecek olan bir Mustafa Kemal vardır ki, o, ebediyen yaşayacaktır.

Oyuncu milvona Türkün kalbine, onun yaratıcı ve kadretli eline işlenmiş olan Cumhuriyet ve Atatürk rejimi; güneş surlarına erişinceye kadar, dünya dağlarına kadar bu ölmez Mustafa Kemal ile beraber yaşayacaktır.

Dünyanın en çok sevilmiş lideri, kumandanı, evladı, kardası ve atası olan bu büyük Türkün; ölüm haberini gözlerimizde yaşar ve kalbimizde dayandırımlar acularla nasıl dinledikçe; onun millet kürsüsünden bize yaptığı en büyük vaziyetini de böyle dinleyeceğiz, böyle tutacağız.

Onun yaratarak bize emanet ettiği Cumhuriyeti, istiklâli koruyup yaşatacağız.

Türk milleti; bugün tarih önünde yeni bir imtihan dâba vermeye başladı. Ve hiç şüphe yok ki bu imtihandan da yüzdünün aklı ile çıkacaktır.

Atatürkün; kendisinin büyük sevgi ve bağlılığına dayanarak başardığı göz kamaştırıcı inkılabı ebediyen yaşatma kabiliyetinde olduğunu isbat edecektir.

Omuzlarımızın yüklenen vazife bize çarpan felâket kadar büyüktür.

Lâkin bu felâketin acısına onu sevdiğimiz için katlar kat ve bu mukaddes vazife, sonuna kadar onun ağızında yürüyecek yapacağız.

Bu yolda rehberimiz; Ebedî ATATÜRKÜTÜR.
V. H.

SON RAPOR: İstanbul, 10 - Atatürkün müdavi ve müşaviri tabipleri tarafından verilen rapordur.

Reiscumhur Atatürkün amumi hallerindeki vehamet, dün gece saat 24 de nesredilen tebliğden sonra her an artarak bugün 10 ikinci teşrin 1938 perşembe sabahı saat dokuz beş gece Büyük Şefimiz, derin koma içinde terkîhatat etmişlerdir.

Müadiri tabipler: Profesör doktor Neşet Ömer İrdelp, Profesör doktor M. Kemal Ökte, doktor Nihat Reşat Belger.

Müşaviri tabipler: Profesör doktor Akil Muhtar Özden, profesör doktor Hayrullah Diker, profesör doktor Süreyya H. Serter, Doktor M. Kamil Berk, doktor. Abravaya Marmaralı.

B. M. Meclisi toplantıya çağırıyor

Ankara 10 — Büyük Millet Meclisi reisinin tebliği:
Reiscumhur ATATÜRKÜN, milleti mateme garkeden elim ziyân dolayısıyla teşkilâtesaslı kanununun 34 üncü maddesi mucibince yeni Reiscumhur intihap edilmek üzere Teşrinisanın on birinci Cuma günü saat 11 de Büyük Millet Meclisini içtimaa davet ederim.

Reiscumhur vekili ve Büyük Millet Meclisi reisi
M. A. RENDA

Halkımızın radyo neşriyatını takip etmesi için bugün saat 10 da şehre elektrik ceryanı verilecektir

Ferid Güven

SAHİP ve BAŞMUHARRİRİ

Kuruluş Tarihi

1 Kasım 1938

TÜRK SÖZÜ

ADANA: Telefon: 315 GÜNDELİK SİYASİ GAZETE Ulucazi yakınında hususi daire Pl. 44

Cuma

11 Teşrinisani 1338

Onördüncü Yıl - Sayı: 4381

5 Kuruş

BİR GÜNEŞ SÖNDÜ!

Babamız öldü. Fakat o onyedi milyonun içinde ebediyen yaşayacaktır

Bir Güneş Söndü!

NEVZAD GÜVEN

Bir güneş mülde karşısında bencelerim, gün pürandımı it
kışık kaldığın gün, aydınlanma kütüphanem, kütüphanem
benimliğim bilirim. Fakat pürandımı it bir güneş
kaldığından, gün günün günün karıştığından bugün

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir
güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk
milletini büyük bir kurtuluş kaybetti. Bir güneş karışık karışık
mülde mülde ölü. Atatürk ölü. Türk milletini büyük bir kurtuluş
kaybetti. Bir güneş karışık karışık mülde mülde ölü. Atatürk ölü.

Hay hatun, hay felek demem kullabın karı! Milyonlar hadrı dalmışlar arlamadın mı hic? Dür çökürsü al dile, gel, yarı ölüden... Kânet sanın bu, ayınca, i hoşet caridne pür... Semal İzzet Günel

BÜTÜN DÜNYA Büyük matemimize iştirakte

Dost Yugoslavyada dün matem tutuldu; dini ayinler yapıldı

Dün gece ve sabaha karşı bütün dünya radyo istasyonlarındaki sesler
servisleri alkış ile takip etti. Bu
sün Radyolar Ulu Önderimiz Ata
türk'ü kaybetmişlerinden dolayı Türk
Milletine deyin yazıyetleri bulur-
du. Dost Yugoslavyada daha dün
sabahın itibaren büyük matemimize
işirax hareketi olduğu bildiriliyor-
du.

Dün gece Belgrad Radyosunun
bu hususta verdiği malumatı aşağı-
ya alıyoruz:

Belgrad: 10 - Bugün bütün
Yugoslavya dost Türk Milletinin
büyük matemine iştirak etti.
Yemeni sarm büyük dahisi
Atatürkün ölümü burada çok büyük
bir acı yaşandı. Bu minnetle...

BÜYÜK MATEM

Yediden yetmişe, bütün Adanalıların gözyaşları içinde devam ediyor

Büyük önderimiz Atatürk'ün ölümü
etrafında hayata gözlerini yummuş
haberi, bütün yurdta olduğu gibi
Adana'da da çok büyük bir tesir yar-
dı.

Dün çok çok büyük bir tesir yar-
dı. Bu tesir, Şehir başlangıcına yazmış
çalışmış matem.

Başlangıçla devam eden Ebediye
müzesinde, gününorta, her yerde
müzik sesleri, kahvelerde, aynı a
bütün kâhane sınıqların başında
kapanmıştır.

Ye İstiklal köp başlangıcında büyük
halk kütüphaneleri radyoların başında top-
lanma, Ankara radyosunun buraca
müzik stralindeki sesleriyle gün
yurdun her tarafına duyuluyordu.

- Gerekli ikinci sahifede -

Sulhun büyük kapısı Türkiye

Fransada bile bir dikkatli türkleri idaresi taraftarları bulduğunda halde genç Türkiye cumhuri- yetinin banisi bu sıfatı kendisini tahkir eden bir kelime telakki ede- rek daima reddetmiştir

Paris'te çıkan Paris Örneği gazetesinde
"sulhun aklı kapısı, hay-
bi sünce çok sayanlıkta bu ma-
kale görüldü. Bu makale Türkiye-
nin ehemmiyetli mevkinde ve kav-
retinden sarm sün ihalekârlardan
sonra büyük Şefik Atatürk ve
milleti için söyle demektedir.

"Türkiyenin ideolojisi büyük de-
mokratilere yakındır ve Fransada
bile bir dikkatli idaresi taraftarları
bulmuşlukta halde Türkiye için
hazırda Banisi bu sıfatı kendisini
tahkir eden bir kelime telakki ederek
daima reddetmiştir. O. Atatürk'ün
Türkiyenin babası sünce sünce
nâmetdir.

Cekoslavya demokratlarının
garkatlı bir temel direği iki diyor
lar. Fakat bu temel direği sahte idi
ve diğer devletlerin sünce bir hima
yusine hitaycı vardı. Bu himay
kenile kesimler de derhal çökür-
dü.

Türkiye halklarına müdafik de-
ğildir. Müdafikaya kabul etmez bir acı
keri kuvvetle sahip buluyoruz. İst-
tedik takdirde sünce sünce katli
bir yardımda bulunabilir.

ATATÜRKÜMÜZ, DÜN SABAH GÖZLERİNİ HAYATA YUMDU

Fakat onun mübarek ruhu onyedi milyon içinde tek tek yaşayacak

Cumhurreisi vekilinin ve hükümetin beyannameleri

DÜN MEMLEKETİMİZDEKİ BÜTÜN DEVLETLER MÜMESSİLERİ HÜKÜMETİMİZDE
VE TÜRK MİLLETİNE TA'ZİYYE'DE BULUNDULAR. BAŞVERKİL ANKARAYA GELDİ

vekilinin verdiği rapor
Atatürk: 10 (A.A.) Atatürk'ün
ölümü, her milletin tabii bir hakıdır. Bu
kayıpların sünce sünce...
Cumhuriyetin Atatürk'ün ölü-

Milleti tabii bir hakıdır. Bu
kayıpların sünce sünce...
Cumhuriyetin Atatürk'ün ölü-

Türk Dili (Balıkesir) gazetesinin ilk sayfası.
(11 Kasım 1938)

Belgelerle

DOLMABAŒE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

12 Kasım 1938

SATIŞI HER YERDE
12. c. l. T. 1938
CUMARTESİ

SON TELGRAF

Şişman Yanko
İ. Atayurtu Mahallesi
İst. Yul Postası Cad. No. 38
Kıyık, yün, ipek, pamuklu kıyafetler
kompozitörlerle işlenmiş ve diğer tıraş-
tirmiş en uygun ve modern modellerde.

Sayı: 908 Yazı İşleri Telefonu 20827 En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi
İstanbul Cezayirli Nispetiye No: 54 1938-1939 Tel. 20827 Telgraf: İst. Son Telgraf

MİLLÎ MATEM VE CENAZE TÖRENİ

ATATÜRK'e dünyanın mislini görmediği fevkalâde muhteşem bir cenaze töreni yapılacak; komisyon programı hükûmete verdi, kanun pazartesi Melicsten çıkıyor

Yeni kabine işe başladı; yeni vekiller bu sabah tebrikâtı kabul ettiler ve İç Bakanı vilâyetlere mühim bir tamim gönderdi

Millî Şef: İNÖNÜ

Kurtarıcı, kurucu ve yaratıcımız Atatürk'ün maddî ölümünün yasını tuttuğumuz bu günler içinde en büyük teselli varlığımız İnönü'nün millî şef ve devlet reisliği olmaktadır.

Yeni Kabine iş başında

Kabineye giren yeni vekiller
Kabine meclisin Pazartesi toplantısında tasdik edilecek

YAZAN: ETEM İZZET BENİCE

Ankara, 12 (Hüsnü Muhabir-mislinin) — Atatürk'ün maddî ölümünün yasını tuttuğumuz bu günler içinde en büyük teselli varlığımız İnönü'nün millî şef ve devlet reisliği olmaktadır.

Kurtarıcı, kurucu ve yaratıcımız Atatürk'ün maddî ölümünün yasını tuttuğumuz bu günler içinde en büyük teselli varlığımız İnönü'nün millî şef ve devlet reisliği olmaktadır.

İç bakanlığına giren yeni vekiller kabine meclisinin pazartesi toplantısında tasdik edilecek.

Devlet Şefi Ali İzzet Beyazıt

Çinler Reisliği İsmet İnönü'nün ailesi ve dostları ile beraber, (arabada oturan Nefis Vehibler Ali Çetin, Kaplan.)

Millî matem ve cenaze töreni kanunu

Hükümet lâyhayı hazırlayabildiği takdirde kanun Pazartesi günü çıkacak

30 ecnebi devletten cenaze töreninde hazır bulunmak üzere Ankara'ya hey'etler geliyor

Çinler Reisliği İsmet İnönü'nün ailesi ve dostları ile beraber, (arabada oturan Nefis Vehibler Ali Çetin, Kaplan.)

HARİTİN GELİŞEK HEYETLERİ

Ankara, 12 (Hüsnü Muhabir-mislinin) — Hükümet bilhassa Büyük Millî Şef Atatürk'ün yas ve cenaze merasimi programına önem vermektedir.

Program hazırlayan komisyon işleri bitirmiş ve lâyhayı hükûmete vermiştir. Büyük proje için tedbirler alınmış ve pazartesi günü meclis toplantısında tasdik edilecektir.

HARİTİN GELİŞEK HEYETLERİ

Ankara, 12 (Hüsnü Muhabir-mislinin) — Hükümet bilhassa Büyük Millî Şef Atatürk'ün yas ve cenaze merasimi programına önem vermektedir.

Program hazırlayan komisyon işleri bitirmiş ve lâyhayı hükûmete vermiştir. Büyük proje için tedbirler alınmış ve pazartesi günü meclis toplantısında tasdik edilecektir.

Büyük Şef Atatürk'ün İsmet İnönü'nün şehitliğini tazir ettikleri sırada alınyerleri bir resimler.

Cumartesi
12
İKİNCİ YERİN
1938

TAN E.V.İ
İstanbul, Galata, Postası 118
TELEGRAF TAN İSTANBUL
TELEFON: 2410, 2419
DURUMUNUN 1181

TAN
GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

FEYAZI SAFA
Türk İnkilâbına Bakışlar
Türk İnkilâbını kapsayan seçmeler ve tahkikatın
İhtimal ve felsefi tetkik ve tahkikatın
Fiyatı: 100 Kuruş
KASAAT KİTAPDEVI

Yeni Devlet Şefimiz Millet Meclisi, Atatürkümüzden Boş Kalan Yüce Riyasete Onun Mesai Arkadaşı İsmet İnönünü Tam İttifakla İntihap Etti

Reisicumhurun Nutku

**Atatürkün
Tuttuğu Meş'ale
Yanmakta
Devam Ediyor**

**İsmet İnönü'nü Başımızda
Gürmek Rejiminin En Büyük
Garantisini ve Atatürkü
Kaybeden Türk Milletinin
En Büyük Tesellisi'dir.**

**Celâl Bayar İstifa
Etti ve Yeni
Kabineyi Kurdu**

**Şükrü Saracoğlu Hariciye, Refik Saydam
Dahiliye, Hilmi Uran Adliye Vekili Oldu**

Hilmi Uran Refik Saydam Şükrü Saracoğlu

Ankara, 11 (Telefonla). — Atatürk'ün Türk milletine miras bıraktığı büyük eser azametine, başarıya yürüyüşüne devam ediyor. Ne vakit bir amadeleme, ne küçük bir tereddüt; onu kaybetmenin kalbindeki yaradıcılığı suya, gırtlaklıklarını yığılmasından, onun kurduğu rejim, onun vücutta getirdiği devlet hayatını bir an kaybetmekleştiren ayrıntı takip ediyor. İnanç İsmet İnönü'nün büyük dehanına sordurmuş.

Çünkü o hayatında bir gün bile halkın reyini almazken, halkın temad eden bir mecliste dayanarak bir iş yapmadı. Millet'in iradesini ve bu iradeyi temsil eden meclisi her şeyin önünde tuttu. Anadolu ortasında tek başına istiklal mücadelesini başlatmış, onun bu derhal intihabını yapmasını ve bir Millet Meclisi oluşturmasını istedi. Bu iradeyi bütün hayatında aradı, kuvvetle muvafıkla etti.

İpe buğün onun bir haberi ve derde gırtlaklıklarını mülklerini alıyorsa. Atatürk'ün devlet hayatı kapsayıcı millet iradesini temsil eden Millet Meclisi derhal işine aldı. Millet'in başına İsmet İnönü'nü getirdi.

İsmet İnönü Atatürk'ün sonra bu merkezde en aydın fikir olan derin kumandanına, sevilmeli büyük devlet adamına, İsmet İnönü'nün Atatürk'le elinde galyonunun bir yeri bu devletin bütün işlerini temsil bir derinlik ve büyük bir muvafakiyetle idare etmektedir.

Ta bu hayalinden beri bütün eserlerinde Atatürk'ün iş ortağı olmuştur. İnanç zafiri onun eseri'dir.

İsmet İnönü'nün yapması olan. Cumhuriyetin kurulmasında Atatürk'ün bir yardımcı olarak çalışmıştır.

İnkilâp Atatürk'le başlar yapmış, her vakit İsmet İnönü ve bu büyük kudretli Türk devletini kurmakta ve kılın olmuştur.

(Sıra: 2. 2. 2.)

Ankara 11 (A. A.) — Reisicumhur İttihabın müteakip Şeyhül Celâl Bayar Topkâli ü Esaslıya sanama muvafıkla hükümetin istifasını Rejisicumhur İsmet İnönü'nün tasdin etmiştir.

Rejisicumhur İsmet İnönü'nün vassıfelerinde vakkâlet devam etmesinden rizâ ederek yeni hükümetin teşkilini takdir

Celâl Bayar'a tevdi etmiştir. Ankara 11 (A. A.) — Yeni kabineyi teşkil memur edilmiş olan Celâl Bayar teşkil ettiği kabineyi Rejisicumhur İsmet İnönü'nün tasdin etmiştir. Rejisicumhur, İstisnai kavip buyurmuş ve kayıfvet ten Büyük Millet Meclisi Riyaseti de haberler edilmiştir.

(Sıra: 2. 2. 2.)

**Büyük Reisicumhuremiz İsmet İnönü
(Bayanları 2 nci sayfamızdadır)**

Büyük Önderimizin Vefatı Bütün Cihana Derin Heyecan ve Teessür Verdi

İstanbul 11 (A. A.) — Dolma bahçe sarayında, dün sabah saat on sekizde Atatürk'ün naafları başında büyük üniformalar giymiş askerler ölümlerini nöbeti beklemekte.

Yabancı heyetler geliyor

Ankara 11 (A. A.) — Öğrenildiği gibi Atatürk'ün cenazesi için Yugoslavya, Romanya ve Yunanistan'dan birer askeri kete geleceği gibi ayrıca birer heyet de aynı merasime iştirak edecekler.

Atatürk'ün vefatı, diğer bir taraftan da hayal izan vakkâletini temsil etmektedir.

İnkilâp Atatürk'ün fikirleri ile başlar yapmış, her vakit İsmet İnönü ve bu büyük kudretli Türk devletini kurmakta ve kılın olmuştur.

(Sıra: 2. 2. 2.)

Yabancı heyetlerin kıymetli bir hatıra; Ulu Önderimizin arkadaşları, Reisicumhuremiz İsmet İnönü ile.

George namına saray iştirak nazır Türkiye büyük algılığını güderak majeste kralın bu büyük ziyaden dolayı Türk milletinin kebecine bütün kalpleriyle iştirak ettiklerini bildirmişlerdir.

Hükümet namına da karideye tazizat müdâri umamist ay tını taziyede bulunmuştur.

London 11 (A. A.) — İngiltere kralı kendisini Atatürk'ün cenaze merasiminde şahsen temsil ettirmektedir.

Bu suretle ilk defa olarak bir devlet reisine bir hükümetin gayri muamele edilmiş olmaktadır.

(Sıra: 2. 2. 2.)

(2)inci Basım

CUMARTESİ
12
Eylül 1938
YIL 22 (3)
Sayı: 7487 - 1587

Kurun

İSTANBUL - Akademi Cad. No: 46 (İstiklal)
Ticari adresi: Kurun - İstanbul
Telef: 21413 (Yeni) 24570 (İdare)

İLAVEMİZLE BERABER
BUGÜN
24
SAYFA
Sayısı her yerde 3 Kurun

Büyük Millet Meclisinin dünkü toplantısında Reiscumhurluğa İsmet İnönü ittifakla intihap edildi

Reiscumhur yeminden sonraki nutkunda dedi ki:
Kadir bilen ve büyük evlât yetiştiren milletimizin yüreğinde "Kemal Atatürk,, adı sevgi ve hürmet içinde ebedî olarak yaşayacaktır

(Yeni 5 inci sayfa)

Kabine istifa etti

Yeni kabineyi yine Celâl Bayar kurdu

Dahiliye, Hariciye Vekilleri değişti

Yeni Dahiliye Vekili Refik Saydam

Yeni Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu

Ankara, 11 (A.A.) — Reiscumhur intihabını müteakip Başvekil Celâl Bayar teşkilâtî esasıyla konuyu mucibince hükümetin istifasını Reiscumhur İsmet İnönü'ne teklif etmiştir.

Reiscumhur İcra Vekillerinin vazifelerinde vekâleten devam etmelerini rica ederek yeni hükümetin teşkilini tekrar Celâl Bayar'a tevdi etmiştir.

Ankara, 11 (A.A.) — Yeni kabineyi teşkilde memur edilmiş olan Celâl Bayar teşkil ettiği kabineyi Reiscumhur İsmet İnönü'nün tasvibine arzylemiştir. Reiscumhur, istiyi tasvip buyurmuş ve keyfiyetten Büyük Millet Meclisi riyaseti de haberdar edilmiştir.

Yeni kabine, aşağıdaki zevatta mürekkeptir:
Başvekil: Celâl Bayar — İzmir —
Adliye Vekili: Hilmi Uran — Seyhan —
M. M. Vekili: General Kâzım Özalp — Balıkesir —
Dahiliye Vekili: Dr. Refik Saydam — İstanbul —
Hariciye Vekili: Şükrü Saracoğlu — İzmir —
Maliye Vekili: Fuad Akrak — Elazığ —
Maarif Vekili: Saffet Arkan — Erzincan —
Nafia Vekili: Ali Çetinbaş — Afyon —
İktisat Vekili: Sakir Keskir — Tekirdağ —
Sıhhat Vekili: Dr. Halûk Alataş — Aydın —
İnşaatlar Vekili: Rana Tarhan — İstanbul —
Ziraat Vekili: Fehi Kamal — Mardin —

Atatürk'ün ölümü
Haricte de derin bir teessür uyandırdı

ATATÜRK'E tahsis dilmıştır

(Yeni 5 inci sayfa)

Çıktığı Yeri
12
Sarı Teşkilat
1938
İDARE YERİ
Sakalbul Nuruosmanpaşa No. 84
Telgraf: Yenisekiz gazetesi
Talefon: — 20798
Büro: — No. 191

YENİ SABAH

GÜNDELİK SİYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI
Yıllık 500 Kuruş
6 Ay 300 Kuruş
3 Ay 150 Kuruş
Her yerde 3 KURUŞ

General İsmet İnönü Cumhuriyet Reisi Oldu Mevcutdan İttifakile Cumhuriyet Reisiğine Seçilen General İsmet İnönü Mecliste Merasimle Ant İçti. Ve Hararetli Alkışlarla Karşılandı

CUMHURREİSİ İSMET İNÖNÜ "Milletin Makûs Taliini Yenen,, Galib Kumandan

Büyük Atatürkten Sonra Ona Türkiye Cumhuriyet Reisiği Gibi Şerefli, Şerefli Olduğu Nisbette de Müşkül Ve Nazık Mevkide Ancak En Yakın Arkadaşı İsmet İnönü Halef Olabilirdi
YAZAN: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Büyük Millet Meclisi Genel İsmet İnönü'nü ittifakla reisi de Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk reisi seçti. Eğer ki buharlaşmış bir meclis bu meclis kumandanı seçti. Büyük Millet Meclisi'nin tarihinde yapılmayan bir bütün millet reisi ve meclis reisi mevkisine vakıf olmayı bekledi. Türk milletine bir şereflilik emetinde bu yüksek vazifeyi devri bir şimale meclis reisi İsmet İnönü'ne tevdi edeceğinde bu şereflilik yaktı.

Türkiyenin İkinci Cumhurbaşkanı General İsmet İnönü

Cumhuriyet Reisi İnönü Tebrikleri Kabul Etti İsmet İnönü'nün Türk Gazetecilerine İltifatı

Ankara, 11 (Telefonla). — Cumhuriyet İsmet İnönü, bugün saat 15 de husul surette gazete sahne ve basın muhabirlerini kabul etmek üzere dolmuş. Cumhuriyet, büyük eydan dolay taziyetini ifade eden gazetecilere: — Teşakülünüzle iştirak eder, tesanüetinizle tesekkür ederim, zevabını vermeyizler. Cumhuriyet'in yarından ellerini öperek ayrıldı. A. Cemalsettin Şerafioğlu

Ankara, 11 (A.A.). — Reisi cumhuriyet İsmet İnönü bugün saat 15 de Büyük Millet Meclisi'ndeki seriminde salıncında muhabirleri, asker ve sivil erkânın ve kordiplomatların tebriklerini kabul buyurmuşlardır. İsmet İnönü kendisine arası tebriklerini bulmuş büyük ve orta ölçülerde kıymetli görüşmeler ve iftiharla bulmuşlardır. Reisi cumhuriyet reisi kabul için Meclis toplantısında olduğu gün avdilerinde de şevk marafları ile karşılanmış ve ayrılmıştır. Onu en büyük kuvveti veren ve Atatürk teşkilatından böyle kuvvetle fütürlenmesini ve her halukarına başlıca sebep de buldu. A. C.

Cumhuriyet Reisi İsmet İnönü'nün Tarihi Nutku

Ankara, 11 (A.A.). — Büyük Millet Meclisi'nin bağışıklık toplantısında Cumhuriyet Reisi İsmet İnönü, oğuz, oğuz İsmet İnönü, yemin etti. Ten sonra Meclis'in üyeleri ve sivil reisi alkışları ve teyazı adaları ile karışmış bağışıklık nutku (red) buyurmuş: — Büyük Türk milletinin arkadaşlarıyla müdafie olan, şereflili vazifesinde kendi mevlai işle bahçiyarlık bulan bu arkadaşlarına devletini en yüksek vasıflarını tevdi etmek tesvücülüne güvencimiz. Sizlere şimdiden çok azimim şükranla takdim ederim. Ömürlerimde hissettığım ağır vazifeyi ifa ederken, tek ilham kaynağı, Büyük Türk milletinin itimadı ve hüsnü, sizin yardımlarınız ve sizin dillilerden ifadesi olacaktır. Bu anda Atatürk'ün hatırasını teselli bulmak acılarla dolu olan kalbinde aziz teselliler. Atatürk'ün fikirlerinde hizmetlerini bugünkü Türk devletinin hissinde tam ve teniz emeller olarak serimim emel götüreceğim. Kadim hilen ve büyük evlat vefatından milletimizin yüreğindedir. "K. M. A. L. A. T. A. Ü. R. K." adı, sevdi ve bir mevlai işle evlat olarak yazıyor. Şükran ve tazim hislerini söylemeye çalışan şükranın itimadını sürdürüyor ve tekli duyulmuş da şükrettiğimize emelimiz. Muhtesem arkadaşlar, devlet ve milletimizin insanıyet ve medeniyetini ağıllı bedellere değeri durmalıdır. İstediğiniz şükrettiğimize kalı hissinde vardır. Büyük ve kahraman bir milletimiz hismetinde buluyoruz: Türk reisi cumhuriyet, hiçbir tesvücülün tahammül etmez, hiçbir zat hissinde milli haklardan vazgeçmez mahiyeti, her zamanın şereflili tesvi ve canlıdır. Türk milletini devleti bulmuş, vatan kurmuş kadretinde kendiliğinden heybet ve faziletini istinad eden yapıcı ve yaratıcı bir millettir. Sulu ve terakki yolunda bütün gayretlerini ağıllı bir surette nakletmiş olan milletimiz emeller olursa, kendiliğinden şereflili emel kahramanların hayranlığına cehennemden yeni kahramanlarla (Şom 3 üncü sayfamada).

Teşkil Edilen Yeni Kabine

Ankara, 11 (A.A.). — Yeni kabineyi teşkilatı meclis reisi İsmet İnönü'nün arzıdır. Reisi cumhuriyet, İsmet İnönü'nün ve karışıklardan Büyük Millet Meclisi Reisi'ni de kabul etmiştir. Yeni kabine: — Meclis müdairesi: Celal Bayar (İsmir) İhsan Uysal (Seyhan) Adnan Vekili Millî Müdafae Vekili Dahiliye Vekili Hariciye Vekili Maliye Vekili Maazî Vekili Hukuk Vekili İktisat Vekili Şehadet ve İhtimal Müavenet Vekili Gümrük ve İhtisat Vekili Ziraat Vekili

Atatürk'ün naaşını yüksek rütbeli subaylar beklemeye başladılar

Dolmabahçe sarayına Cumhuriyet bayrağının yerine çekilen bayrak, din mekteplerinde bulularının arkasından ağaçları Atatürk yavurları [Yazın 7 incede]

Bu büyük millet istidadının müteveccih olduğu istikametleri görmeğe çalışan ve görebilen evladını daima takdir ve himaye etmiştir.
K. ATATÜRK

Cumhuriyet

İSTANBUL — ÇARŞIĞILO
Onbeşinci yıl sayı: 5210
Ticariyet ve nakliyat adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta numarası: İstanbul No 348
Ticariyet, İktisadiyat ve evri: 22000. Takvim harfleri: 8000. Fiyat ve nakliyat: İkinci sayı: 52000

Türk milletinin istikballi, bugünkü evsaflarımızın bu bel nazarı ve yorulmaksızın istidadında olunmayan çalışmak armile büyük ve parlak olacaktır.
K. ATATÜRK

İsmet İnönü Cumhuriyeti seçildi Büyük Millet Meclisi, 348 mevcudun tam ittifakile Lozan kahramanını Devlet Riyasetine intihab etti

Atatürk ve İsmet İnönü

Ankara, 11 ilimicilerin istikbal için pek fazla önemle baktıkları çok da takdir ettiği İsmet İnönü Türkiye Büyük Millet Meclisinin 348 üyesi tarafından tam ittifakle seçildi. Hayatında kabine ve sınırlı İsmet ve mahabbet kabiliyetini gösteren İsmet İnönü, Atatürk'ün kayıtlarına çok mukadder ve müvakkil olan İsmet İnönü, şüphesiz ki bilimsel ve mahabbetli bir İsmet İnönü. Türkiye Devlet Riyasetini Atatürk'ün isteği üzerine İsmet İnönü seçildi. İsmet İnönü, Atatürk'ün devlet işlerinde yardımcı ve müvakkilidir. İsmet İnönü, Atatürk'ün devlet işlerinde yardımcı ve müvakkilidir. İsmet İnönü, Atatürk'ün devlet işlerinde yardımcı ve müvakkilidir.

Düncü tarihî celse Ebedî Şefimiz Atatürk'ün hatırası hıçkırıklar arasında tâziz olundu

Ebedî Şefimiz Atatürk, en fazla önem ettiği arka bahane İsmet İnönü ile beraberlik

Ankara 11 (s.a.) — C. H. P. Büyük Millet Meclisi Oran meclisi beyanları 11/11/1938) saat dokuz buçukta Bayiretil ve Parti Tutanak Halkı - vesilli Celal Bayram meclisi oturdu. Atatürk'ün ebedî Şefimiz Atatürk'ün hatırası hıçkırıklar arasında tâziz olundu. Atatürk'ün hatırası hıçkırıklar arasında tâziz olundu. Atatürk'ün hatırası hıçkırıklar arasında tâziz olundu.

İsmet İnönü'nün nutku «Yürekerimizde «Atatürk» adı veği ve hürmet içinde ebedi olarak yaşayacaktır»

Ankara 11 (s.a.) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında Cumhuriyetimizin müberrir İsmet İnönü, yemin ettiği sonra Meclisin başkanı ve vâkâfî alimleri ve taraflı temsilcileri karşısında şüphesiz ki büyük bir heyecanla konuştu. İsmet İnönü, Atatürk'ün hatırası hıçkırıklar arasında tâziz olundu. İsmet İnönü, Atatürk'ün hatırası hıçkırıklar arasında tâziz olundu. İsmet İnönü, Atatürk'ün hatırası hıçkırıklar arasında tâziz olundu.

Kabinede değişiklik

Dr. Refik Saydam Dahiliye, Şükri Saracoğlu Hariciye, Hilmi Uran Adliye Vekili oldular

Ankara 11 (s.a.) — Reisicumhur İsmet İnönü'nün istifası üzerine Celal Bayram, Teğmen Esayiye kamu müvakkilinin hükümetin istifasını kabul etti. İsmet İnönü'nün istifası üzerine Celal Bayram, Teğmen Esayiye kamu müvakkilinin hükümetin istifasını kabul etti. İsmet İnönü'nün istifası üzerine Celal Bayram, Teğmen Esayiye kamu müvakkilinin hükümetin istifasını kabul etti.

İnönü'nün teşekkürü

Ankara 11 (s.a.) — Türkiye meclisinin ve milletinin müvakkilinin İsmet İnönü'nün teşekkürü. İsmet İnönü'nün teşekkürü. İsmet İnönü'nün teşekkürü. İsmet İnönü'nün teşekkürü.

Millî matemimiz ve cihan

Her taraftan taziyeler telgrafları geliyor. Her taraftan taziyeler telgrafları geliyor. Her taraftan taziyeler telgrafları geliyor. Her taraftan taziyeler telgrafları geliyor.

YIRMI SEKİZİNCİ YIL
No. 7680
Cumartesi
12
İkinci sayfa 938

Anadolu

Her gün sabahları (İzmir) de çıkar sınırlı gazetedir. Telefon: 2776. NİŞANLI BERYERDE 3 Kurşun

Tayyare piyango-
su dün çekildi
Kazanan numaralar 3 üncü
sahifededir

Meclis, G. İnönü'ü C. Reisliğine Seçti

İnönü yolumuzu gösteriyor Sükün, emniyet ve istikrar.. Millet işlerinin iyi görülmesi..

İsmet İnönü

İsmet İnönü
Büyük Millet Meclisi dün öğleden
arazın İsmet İnönü ile Meclis
meclisi general İsmet İnönü'nün
Türkiye Cumhuriyeti Riyasetini
İstedi.

Erasmus bütün Türkleri devranın
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak. Osm. sınırları
çözümleri için de aynı şekilde
yazılmak olan yegane devlet adını
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Büyük Millet Meclisi Türk İstiklal
İhtilali'nin her türlü düşmanına
nasıl en başarılı, nasıl en iyi, millet
için en hayırlı karar: İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

İsmet İnönü daha imparatorluk
devranı devranı büyük Atatürk
müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Çarpışmanın kahramanı ve
müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Türk İstiklal hareketi arasında Büyük
İhtilal müessesesi olarak, hayattaki çok
başarılı bir müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

İsmet İnönü için daha en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Devlet reisimizin
hayatı, muvaffakiyet ve eserleri

Okuyunuz!

İNÖNÜNÜN NUTUKLARI

Atatürk daima içimizde yaşayacak

Milleti büyük bir medeniyet seviyesine yükselten inkılaplar kalp ve vicdanımızın en aziz varlıklarıdır

Ankara, 11 (A.A.) — İsmet İnönü'nün
devranı devranı büyük Atatürk
müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

G. İSMET İNÖNÜ

Emsalsiz, coşkun tezahüratla alkış-
landı ve yemin etti
Atatürk için bütün
meclis ağladı

Millet, maddî ve manevî bütün var-
lığıyla yeni reisinin etrafındadır

Ankara, 11 (Hususî muhabirimizin telefonla) — Türkiye Büyük
Millet Meclisi, bu sabah saat 11 de Reisinin seçimi ve Büyük Millet
Meclisi reisi R. Abdülfikrî Reis'in başkanlığında toplanmıştır. Bu iş-
timsa Büyük Millet Meclisinin ilk toplanışını temsil eden büyük bir
başarıdır.

Meclis, derin bir teselli içinde idi. Her zaman localarında görülen
Büyük Şefin emeli yüksekliği, meclisin bütün hasarında, meclislerin
nasıl en başarılı ve en başarılı çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Yaklaşım yapıldıktan sonra, Meclis reisi R. Abdülfikrî Reis:
Büyük Şef Atatürk'ün ölümlerini biliren Büyük Millet Meclisi'nin
öleceği ve müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

«Sevin arkadaşlar!
Büyük Halkımızın ölümünden lütfen, bütün milletini duyduğunuz
elemin ne kadar büyük ve derin olduğunu düşününüz gerek kalmıy-
caz pek milletimizin gördüğümü büyük acılarla anıyoruz.
Bugün burada bizim için çok büyük bir başarıdır. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.»

Yeni kabine

B. Şükrü Kaya ve B. Tevfik Rüşti
Ara kabine dışında kaldılar

Ankara, 11 (A.A.) — Reisinin
devranı devranı büyük Atatürk
müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Bayraktar Cahit Bayar

Ankara, 11 (Telefonla) — Yeni
kabineleri teşkil edecek isimler olan
Cahit Bayar, Şefik Hüseyin, İsmet İnönü
ve Mustafa Kemal Atatürk
devranı devranı büyük Atatürk
müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Reisinin devranı büyük Atatürk
müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Bayraktar Cahit Bayar
Devranı devranı büyük Atatürk
müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Büyük ölünün başında

Çenaze merasiminde bulunmak üzere hariç
memleketlerden heyetler gelecek

İstanbul, 11 (A.A.) — Dolmuş
devranı devranı büyük Atatürk
müessesesi olarak. İhtilal et-
mekte en başarılı bir hareketi gö-
sterdiği için de aynı şekilde, aynı
vaka ve başarılı hareket aynı ve
Büyük Atatürk müessesesi olarak
nasıl en başarılı ve en başarılı
çözümleri için büyük Atatürk
müessesesi olarak.

Aydın

İKİNCİ YIL
No : 390
CUMARTESİ
12
İl. Teğrin 1938

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASİ HALK GAZETESİ

Sayı : 100 Para

Yaslız fakat, yeisli değiliz

Yaslız ve yeisli olmakta haklıyız.

En felâketli anımızda, sıralarca hâkan adı altında, kanımızı emerek bize hükümdarlık etmiş olanlarla onların benderleri tarafından, can düşmanlarımızla karşı karşıya bırakıldığımız en çaresiz zamanımızda, bize elini uzatan, içimizdeki istiklâl, hürriyet ateşini övlelendiren ve bize izmihalin derin acısından çıkacak yolu gösteren Büyük Şefimiz kaybettik.

Yurdun müdafasında silah arkadaşımız, kurtuluşumuzda kumandanımız, yeni devletimizin kurulmasında rehberimiz, yaptığımız inkılâp hamlelerinde önderimiz olan büyük reisimizi kaybettik.

En felâketli, en kederli ve en saadeti, en sevinçli yirmi yılı daima beraber geçirdiğimiz büyük Atamızı kaybettik.

O bize, harp meydanlarında olduğu kadar siyaset, iktisat, kültür sahalarında da şanlı zaferler kazandırmıştı.

Yirmi yıl ona öyle benimsemiştik ki, o bizim içimizce, ruhumuzla öyle yerleşmişti ki, böyle ebediyen ondan ayrılık kalplerimizi kanattı.

İşte bunun için yaslız ve yeisli olmakta da haklıyız.

Fakat yeisli değiliz.

Onunla beraber yeni bir devlet ve bir harabenin üzerine mamurular kurmuş olan bir milletiz.

Yeisli düşünemeyiz; en mümkün anlarda bile yeisli düşünemeyiz o kadar öğrendik.

Yasımızda yagıyara ve feryat yoksa, bu duygusuzluğumuzdan değil, yeisli kapılmamızdır.

Büyük kederleri, büyük felâketleri böyle sükûnetle, vekar ve ağır başlılıkla karşılayabilmek bir sağlam karakter meselesidir.

Bu sağlam karakteri tarihte ancak asil Türk milleti göstermiştir.

Ölümü soğuk kanlılıkla karşılayan bir millettir.

Dün gece; sokaklarda, acı haberi veren ve onun hayatından bahseden radyoların hoparlörleri önüne yığılmış binlerce Türk göksüm kabarak seyretilmiş. Sokaklarda, bu kalsabığa rağmen bir mabet sükûmeti vardı.

Yaşlar, gözlerimizden sessizce akıyor, fakat hıncıklar göğüslerimizde boğuluyor.

Ne his feryat vardı; ne de bir emir...

Buğün radyonun önünde büyük Millet Meclisinin konuşmalarını dinliyoruz.

Radyonun getirdiği sesler de; o büyük Meclisli millet vekillerinin de ağladıklarını anlatan

Catálogo

Devran 3 üncü sahife

KAMUTAY DÜN TOPLANDI Cumhurreisiliğine ittifakla İnönü seçildi

Yeni Cumhuriyet Reisimiz İsmet İnönü

Ankara 11 — Atatürk'ün ölümü münasebetiyle reisi cumhuriyet için teşkilât esasına kanununun 34 üncü maddesi mucibince içtimsa davet edilen Büyük Millet Meclisi bugün saat 11 de toplanmıştır.

İçtimsa salonunda fevkalâde günlerde olduğu gibi hususi yerler, samimi ve matbuat locaları hınca hünç dolu idi.

Elçiler, elçilikler erkânı ile Ankarada bulunan bir çok esnobler localarında bulunuyorlardı.

Reisicumhur vekili ve Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda riyaset makamına gelerek yoklama yaptı ve elseriyetin mevcut olduğu anlaşılmakla celse açıldı.

Bu müteakip büyük Şefin vefatını bildiren hükümetin res-

mi tebliği ile müdavi ve müşavir doktorların raporu okundu.

Reis kısa bir hitabede bulunarak meclisi Büyük ölünün hatırasına beş dakika ayakta sükût ederek saygı göstermeğe davet etti.

Öndün soıra tayini esamî ile Reisicumhur intihabına geçildi. Tansifi neticesini meclisi reisi şu sözlerle bildirdi:

— İntihaba 348 mebus iştirak etmiştir ve neticede Türkiye Cumhuriyetine 348 reyile ve ittifakla Malatya mebusu İsmet İnönü seçilmiştir. Kendilerine haber vermek üzere celseyi yirmi dakika tatil ediyorum.

İntihabın neticesini İsmet İnönü bildirmek üzere bizzat Meclis reisi Abdülhalik Renda

Sana 2 üncü sahife

Cumhuriyet reisimiz

Yeni kabinenin teşkiline Celâl Bayar'ı memur etti

Ankara 11 — Reisi cumhuriyet intihabını müteakip Başvekil Celâl Bayar teşkilât esasına kanunı mucibince reisi cumhuriyet İsmet İnönüne hükümetin istifasını takdim etmiştir.

Reisicumhur icra vekillerinin vekâleten vazifelerine devamlarına rica ve Celâl Bayar'ı da yeni kabineyi teşkil etmemur etmiştir.

Sana 3 üncü Sahife

Büyük Atamızın ölümü

Bütün dünyada derin akisler ve teessürler uyandırdı

Her taraftan hükümetimize taziyet telgrafları geliyor

İstanbul, 11 — Atatürk'ün nağ Dolmabahçe sarayında büyük üniforma gömüğü subaylar tarafından ihram vaziyetinde beklenmektedir.

Atina 11 — Atina ajansı tebliğ ediyor.

Türkiye Reisicumhuru Atatürk'ün ölümü haberi Yunan mahfellerinde hakikî bir yeis ve elem doğurmuştur.

Doşt ve müttelik Türkiye'nin şefi Atatürk'ün ölümü haberi Yunanistanın her tarafında samimi bir teessür hasul etmiştir.

Bütün gazeteler Atatürk'ün, yalnız yeni Türkiye'nin banisi değil Türk Yunan dostluğunun ve Balkan antantının büyük bir anüsü olduğuna kayıtmektedirler.

Sofya 11 — Bulgar ajansı tebliğ ediyor:

Türkiye Reisicumhuru Atatürk'ün ölümü haberi gelir gelmez Kral sarayının üstündeki bayrak matem âlmeti olarak yarıya indirilmiştir.

Kral Boris Türkiye cumhuriyet vekili ve Büyük millet me-

clisi reisine çok samimi teessürlerini telgrafla bildirmiştir. Kralın emriyle bayyaver ve başmabeyinci Türkiye elçisini ziyaret ederek kralın taziyelerini bildirmiştir.

Başvekil Kâse İvanof başvekil Celâl Bayar'a bir teessür telgrafla yazmış ve yanında protokol direktörü olduğu halde Türkiye elçiliğine giderek kendisinin hükümetinin ve Bulgar milletinin taziyelerini bildirmiştir.

Mebusan meclisi reisi de Türkiye Büyük Millet Meclisi reisine telgrafla taziyelerini bildirmiş ve elçiliğe giderek beyan taziyet etmiştir. Öğleden sonra ecnobî sefaletler bayraklarını yarıya indirdikleri gibi elçiler, resmî memurlar ve pek çok Türk dostları sefaletbaneye giderek defteri mahabası imza etmişlerdir.

Tabran 11 — Hırciye nazırı Türkiye Büyük elçiliğine giderek Atatürk'ün vefatı haberini seyahatata bulunan şahinşaha telefonla bildirdiklerini ve şeh-

Devran 3 üncü sahife

Dost ve mütteliklerimiz Cenaze törenine heyetleri gönderecekler

Ankara, 11 Anadolu ajansından:

Öğrendiğimiz göre Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunmak üzere Yugoslavya, Romanya, Yunanistan'dan askerî kütârları birer heyet geleceği gibi bir çok taraflardan da heyetler gelecektir.

Cumhuriyetimizin teşekkürleri

Ankara 11 — Reisicumhur İsmet İnönü kendilerine gelen taziyet telgraflarına kendi teşekkür ve teessürlerini bildirmeye Anadolu ajansını memur buyurmuşlardır.

Mareşal F.Çakmağın teşekkürleri

Ankara 11 — Genel Kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak büyük Atatürk'ün vefatı münasebetiyle her taraftan gelen taziyet telgraflarına teşekkürlerini bilâğına Anadolu ajansı tavsiye edilmiştir.

A.A

Acı haberin şehrimizdeki tesiri

Büyük Şefimiz; Atatürk'ün milleti mateme boğan vefatı haberi şehrimize evvelki gün saat birde doğu yirmiştir.

Son raporların acı hakikatını yakınlığımızı edo metinlerine rağmen milletin kalbinde yaşayan son ümitleri yikan bu her şehrin içinde süratle yayılmıştır.

Resmî dairelerdeki bayrakların yarıya indirildiğini gören halk, deyin bir teessür kapıldı. Boyunlar büküldü, gözet doldu, benzer, soldu.

Teessür o kadar büyük o kadar büyük ve umami idi ki bü-

Devran 3 üncü sahife

Abdül ve Başmuharrir
İSRET BAYAR

Herkesin kendisine aid yazılarda
müvazafatı yoktur.
Müvazafatın yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1074
12 İkinciteşrin 1938
Cumartesi
Sayısı 100 Paradır.

On İkinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Reisicümhur İsmet İnönü dün tebrikâti kabul ve istifa eden kabinenin teşkiline

Atatürk ve Millî İHTİLÂL

Atatürkün hayatı, bütün cihan için engin bir tarih teşkil eder

Celâl Bayarı memur etti

Yeni bir ulus yaratan Atatürkün hayatı, çocukluğundan, istiklâl harbinde Atatürk, inkılapçı Atatürk, Mustafa Kemal, Gazi Atatürk, bu ad cihan için engin bir tarih teşkil eder.

Mustafa Kemal başlı başına bir tarih. Onun her sayfasında ayrı bir kıymet ve değeri vardır. Onun hayatını hakkıyla yazmak mümkün değildir.

Onun hayatında en yüksek kalemlerin favkinde bir incelik vardır. Tahtta Mustafa Kemal ile ölümlük bir adam yoktur. Atatürkün hayatının her cephesinde büyüklük ve yükseklik vardır. İhtilâla yatta, askerlikle ihtilaçları zengin ve zenginlikte hülâse her şeyde...

Atatürkün çocukluğu ve mektep hayatı

Atatürk 1880 senesinin de Selânik'te doğdu. Babası orada yerleşmiş. Mert ve teniz bir tüccar olan serelli yollar bırakarak gitti ve en büyük eseri olan Cümhuriyeti emanet etti.

Bizde Şimdi onun aziz ruhu önünde en büyük vefasız olan Cümhuriyeti ilelebet muhafaza edeceğimizle, serelli ve istiklâl yollarından ayrılmayacağına bir daha ant içiyor

Ali Rıza efendi idi. Ali Rıza efendi Mustafa Kemal en küçük yaşta kimsesiz bıraktı öldü. Mustafa Kemal anası Zübeyde tarafından büyütüldü.

Zübeyde hanım tarihte en büyük annelerden biridir.

Zübeyde hanım, kendinden doğan dahayıl babasını kalmaması rağmen yüce bir armağan olarak millette yetiştirmeyi başararak onu bir kadimdir. Mustafa Kemal hayatının bir kısmını şöyle anlatır:

"Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey mektebe bir daha namus üzerine söz veriyorum.

Atatürk, Büyük Ata; seni ne kadar sevdiğimizi senin yaşamını ne kadar anıdığını, yarattığın ve bize bıraktığın eserlerin büyüklüğünü şimdi daha iyi anlıyorum.

Ankara 12 Radvy: Büyük Millet Meclisi dün Abdülhalik Rendanın başkanlığında toplanarak Reisicümhur Atatürkün elim siyasi dolayısıyla teşkilâtı esasla kanununun 34 nci maddesi mücibince reyî hâli ile yeni Reisicümhuru ihtilâp etmiştir. Komutayda, davetli bulunan vekâletler mümesilleri, ilçiler, Kor diplomatik, ordu erkânına işbirlik salonunda husus yerler ayrılmıştır. Samin lojestlar lineabunç oldu idi. Her kes yaşandan dakikaların tesiri altında bir an evvel celsenin açılmasını beklemekte idi.

Tam saat 11 de, Abdülhalik Renda riyaset makamını işgal etmiş, Başvekil Celâl Bayarı, Reisicümhur Atatürkün gitmek mes'elesine aittir. Bundan dolayı anamla babam arasında şiddetli bir mücadele vardı.

Annem, ilâhilerle mahalle mektebine gitmeyi istiyordu. Babam o zaman yeni açılan Şemsî efendi mektebine devam etmeye ve yeni usul öğrenme okunama taraftarı, Nihayet babam işi mahirane idare etti.

Eyvela mutad meralde mahalle mektebine —Sonu 2 inci sayfa—

Büyük Dahi; sen hepimizdir, damarlarımızda kandan, başımız üstünde parlayan bir güneşin ışıltısı, on yedi milyon insanı oksijen ve Atamızdır. Hain ecel sana nasil kiydi...

Siret Bayar

Yeni kabine kuruldu

— Yazısı 2inci sayfa —

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul Üniversitesi'nde yapılan anma toplantısı.
(İstanbul, 12 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul Üniversitesi'nde yapılan anma toplantısı.
(İstanbul, 12 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul Üniversitesinde yapılan anma toplantısı.
(İstanbul, 12 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul Üniversitesinde yapılan anma toplantısı.
(İstanbul, 12 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Belgelerle

DOLMABAŒE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

13 Kasım 1938

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul Üniversitesi öğrencileri ve kalabalık bir halk kitlesinin katıldığı Taksim Meydanı mitingi.
(İstanbul, 13 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul Üniversitesi öğrencileri ve kalabalık bir halk kitlesinin katıldığı Taksim Meydanı mitingi.
(İstanbul, 13 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul Üniversitesi öğrencileri ve kalabalık bir halk kitlesinin katıldığı Taksim Meydanı mitingi.
(İstanbul, 13 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün vefatı üzerine İstanbul Üniversitesi öğrencileri ve kalabalık bir halk kitlesinin katıldığı Taksim Meydanı mitingi.
(İstanbul, 13 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Pazar 13 SONTEŞİRİN 1 9 3 8 5 KURUŞ	Ulus Hattında Cankaya Caddesi, Ankara Telegraf + Ulus - Ankara TELEFON İstanbul 1144 Ankara 1177 Yeni İstanbul 1192-1193 Mektep 1194 Lüks 1194	ULUS ADIMIZ ANDIMIZDIR	MİLLİ YASIN 4 ÜNCÜ GÜNÜ
--	---	---	--

Dünya büyük yası paylaşıyor Cenaze töreni Ankara'da 21 ikinciteşrinde yapılacak

Dolmabahçe etrafında halkın yaptığı tavaf

Cenaze töreni Ankara'da gelecek pazartesi günü yapılacaktır

İstanbul mahallelerinin bildirdiğine göre dün de Dolmabahçe sarayının önünden büyük kederli insanlar şehrelerinden çıkarak büyük hak kalınlığı geçiriyor. Halk, Eski Şehrin eski olanından İstanbul'da binlerce eminden geçerek, O'nun yüksek mezarı hazinesinde türün yasasını yapıyorlardı. Büyük üniforma giymiş zabıta, tabut başında nöbet beklemekte devam ediyorlar.

Öğrendiğimize göre Atatürk'ün cenaze merasimi Ankara'da 21 ikinciteşrin pazartesi günü yapılacaktır.

Cenaze töreni için Bir çok memleketlerden husus heyetler geliyor

Ölümlü, bir cihan hâdisesi olan, dünyamız her tarafında derin ve içli üzüntü yapıyor olan büyük Şeh'in cenaze törenine birçok devletlerden husus heyetler geliyor.

BUGÜN

- 2. İncele: Başbakan - Hasan Ali Yücel'in, Başbakan Hüseyin, Mustafa Arzum'un yarışı.
- 3. İncele: Türkiye Şişme Dikmen, A. Ş. Bener, Fehi Akınat Ankara'nın yarışı.
- 4. İncele: Fehi Celil Çavuş'un, Paşası İsmail'in, Yusuf Nalın, Zeki Rezi Altın'ın yarışı.
- 5. İncele: Mustafa Baydar'ın K. Zeki Çengiz'in, C. A. m. yarışı.
- 6. İncele: İsmail Tahir Barış'ın gürülür yarışı.

İtalya'dan gelecek heyet
İtalya'dan gelecek heyet İtalya'da yapılacak olan cenaze töreni için İstanbul'a geliyor. Heyet üyeleri arasında İtalya'nın dışişleri bakanı da bulunmaktadır.

Sovyetlerden gelecek heyet
Sovyetler Birliği'nden gelecek heyet, Sovyetler Birliği'nin dışişleri bakanı tarafından İstanbul'a geliyor. Heyet üyeleri arasında Sovyetler Birliği'nin dışişleri bakanı da bulunmaktadır.

Yunanistan'dan gelecek heyet
Yunanistan'dan gelecek heyet, Yunanistan'dan gelecek heyet, Yunanistan'dan gelecek heyet.

İnsanlık büyük bir adam kaybetti

Bütün dünya gazeteleri büyük yasımızı paylaşıyor

Atatürk için dünya gazeteleri sütunlarla, sayfalarla yazı ve resim neşrediyorlar

Bütün dünya gazeteleri, Büyük Şeh'inin için sütunlar ve sayfalar dolusu yazılar neşrediyorlar. Atatürk'ün ölümü, sadece Türkiye'de değil, bütün dünya üzerinde de büyük üzüntü yarattı. Bütün dünya gazeteleri bu büyük insanın ölümünde bütün yazılar neşrediyorlar. Bu büyük insanın ölümü, bütün dünya için büyük bir kayıptır.

Dün Cümhuriyetin İnkilâpın riyasetinde toplanan Vekiller Heyeti

Vekiller heyeti dün Cümhuriyetin İnkilâpın riyasetinde toplandı

Ankara, 12 a.s. — Bugün saat 13 de başta Bayraktar Celal Bayar önderliğinde, yeni İnkilâp Heyeti toplanarak İnkilâpın riyasetinde toplanan İnkilâp Vekilleri heyetinde mühtelâ meclisler görüşmelerine başlamışlardır.

Saat 16 da İnkilâpın İnkilâp, Bayraktar Celal Bayar önderliğinde, yeni İnkilâp Heyeti toplanarak İnkilâpın riyasetinde toplanan İnkilâp Vekilleri heyetinde mühtelâ meclisler görüşmelerine başlamışlardır.

Cümhuriyetin İnkilâpın, ve Bayraktar Celal Bayar, Atatürk'ün resimleri önünde

Atatürk için Üniversite gençliğinin toplantısı

Dünya onun büyüklüğünü her geçen gün daha fazla anlıyor

İstanbul, 12 (Telefonla) — Üniversite ve yüksek tahsil gençliği bu sabah Atatürk'ün asle hatırasına örnek için üniversite konferans salonunda çok büyük toplantıya katıldı. Toplantıya katılanlar arasında, üniversite öğrencileri, öğretmenler, profesörler de hazır bulundular. Toplantıya saat yam dolmuştu. Atatürk'ün büyük kişiliğini anıyor. Atatürk'ün büyük kişiliğini anıyor. Atatürk'ün büyük kişiliğini anıyor. Atatürk'ün büyük kişiliğini anıyor.

Atatürk'ün büyük kişiliğini anıyor. Atatürk'ün büyük kişiliğini anıyor. Atatürk'ün büyük kişiliğini anıyor. Atatürk'ün büyük kişiliğini anıyor.

Aydın

İKİNCİ YIL
No : 391
PAZAR
13
İl Teşrin 1938

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

Cumhurreisimizin nutukları

**Kemâl Atatürk adı sevgi ve hürmet içinde
ebedî olarak yaşayacaktır**

Türk vatanının bölünmez, hiç bir tecavüze tahammül etmez, hiç bir zor karşısında millî haklarından vazgeçmez mahiyeti her zamandan ziyade canlıdır

Ankara 11 (A. A.) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında Cumhurreisliğine iktihap olunan İsmet İnönü yemin ettikten sonra meclisin şiddetli ve ateşli alkışları ve tasvip sedaları ile karılanan aşağıdaki nutku irda buyarmışlardır.

Büyük Türk milletinin mübte-rem vekilleri:

Arkadaşlığımızla müfether olan, şerefli vazifesinde kendi nefsi için bahşarık bulsun bu arkadaşımıza devletin en yüksek vazifesini tevdi etmek tevccübünü gösterdiniz. Sizlere şimdiden çok samimi şükranlarımızı takdir ederim.

Omuzlarımızda hissettığımız ağır vazifeyi ifa ederken tek istinadımız büyük Türk milletinin itimadı ve bununla sızın yardımınızla ve sizden dinimizde ifadesi olacaktır. Bu anda Atatürkün hatırasını teselli bulmaz acıların dolu olan kalbimizin aziz timsalidir.

Atatürkün fevkalâde hizmetlerini bugünkü Türk devletinin bünyesinde tam ve temiz eserler olarak tecessüs etmiş görürüz. Kadir bilen ve büyük evliât yetiştiren milletimizin yüreğinde Kemal Atatürkün adı sevgi ve hürmet içinde ebedî olarak yaşayacaktır.

Şükran ve tazim hislerini söylemeye çalışan sözlerimin sizin muhabbet ve takdir duygularınızda aksettirdiğine eminim.

Cumhurreisimiz İsmet İnönü

Muhterem Arkadaşlar :

Devlet ve milletimizin insanîyet ve medeniyetin asil hedeflerine doğru durmadan ilerleyip yükseleceğine kati inancım vardır. Büyük ve kahraman bir milletin hizmetinde bulunuyoruz. Türk vatanının bölünmez, hiç bir tecavüze tahammül etmez, hiç bir zor karşısında millî haklarından vaz geçemez. Mahiyeti her zamandan ziyade taze ve canlıdır.

Türk millîti devlet kurmak, vatan korumak kudretinde kendi cehvalerinde kiymet ve fazi letlere istinat eden yapıcı ve yaratıcı bir millettir.

Sulh ve terakki yolunda bu-

lün gayretlerini asil bir surette vakfetmiş olan milletimiz mecbur olursa kendisi ve şanlı ordusu geçmiş kahrmanlıklarını hayranlığını celbedecek yeni kahramanlarla dolu olan fevkalâde göksânî en parlak vazifelere şâilemeğe hazırdır.

Türk milletini az zamanda büyük bir medeniyet seviyesine yükseltmiş, Türk milletine en kısa yoldan temiz cemiyet hayatını, feyizli terakki yollarını açmış olan inkılapçılar Kalp ve vicdanımızca en aziz varlıklardır.

Arkadaşlarımız.

Millet hizmetinde vazifelerin en iyi ifa olunmasını emel edilmek başlıca kaygımızdır. Sükûn, istikrar ve emniyet içinde Çalışmaktan başk arzusu olmayan milletimizi anarşiden ve cebirden uzak, bütün vatandaşlar için müaviyet havası içinde bulundurmayı Cumhuriyetin en kıymetli nameti biliyoruz.

Vatandaşlar arasında samimiyeti genişletmek ve derüleştirmeyi en şerefli vazife sayıyoruz.

Arkadaşlar:

Türk milletinin en feyizli hazinesi Büyük Millet meclisidir. Geçmiş de bütün zorlukları yenmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi gelecekte de Büyük sadakelerin, zafer ve muvaffakiyetlerin başlıca kaynağı olacaktır.

Cumhurreisimiz İnönü

**Yeni İcra Vekilleri heyetini köşkle-
rinde kabul buyurdular**

Ankara 12 — Bugün saat 13 te Bayvekil Celâl Bayar ve yeni İcra Vekilleri heyeti toplu olarak Cumhurreisî İsmet İnönü'nün Çankaya'daki köşklarine giderek kendilerine gösterilen itimattan ve kabineye faydalarından dolayı minnet ve şükranlarını arz etmişlerdir.

Saat 16 da Cumhurreisî İsmet İnönü Bayvekilât dairesine gelerek İcra vekilleri heyetine ri-yaset emişler ve muhtelif meseleler üzerinde görüşmüşlerdir.

Aydın — Haber aldığımız göre eski Dahiliye vekili B. Şakrî Kaya ve Hariciye vekili doktor Rüşî Aras sıhhi maz-

Bayvekil Celâl Bayar retleri dolayısıyla vazifeden ayrılmışlardır.

Atatürkün son günleri

Aziz Cumhurreisimiz Atatürkün ölümüne tahaddüm eden günlerden itibaren son nefesini verdikleri dakikaya kadar bütün Türk milletini derin, sakin ve vakur bir sızrap içinde idi.

Neşredilen ilk tebliğde de tasvir edildiği gibi, Atatürk, karaciğerinden hasta idi. Geçen Şubat günlerinde sureti mahsusada davet edilen Fransız profesörü Fiasnje — Atatürk'ün ilk muayenesinde kendilerinin tedavî eden hekimlerinin teşhisinde isabet görerek ona göre müdava-va devam edilmesini tavsiye etmişti.

Profesör Fiasnje, bundan sonra memleketimize üç defa daha gelmiştir. Fiasnje'den başka Viyana'dan gelen H. Epinger, Berlin'den gelen Fon, Bergman isimlerindeki profesörlerde müteaddit konsültasyonlar yapılmışlardır.

Geçen temmuz altıncı günü raporlarında isimleri zikredilen hekimlerimiz ilk defa olarak bir konsültasyonda Büyük Şefin o zamanki sıhhi vaziyetlerini

tesbit etmişlerdi. Bundan sonra müdavi ve müşavir doktorlar hastalığın seyriyi biraz tabiiyetten hali kalmaması ve büyük hastanın başından son dakikaya kadar ayınlamışlardır.

Hastalık müdad seyrini devam ederken, 16 teyricinvevîl pazar günü anî surette hasmi ve âsabi bazı tehlikeli için bazı göstermiştir.

Atatürk, bu ilk tehlikeli bünyesinin asılamı ve emsalız emerji ile bir kaç gün süren bir buhran devresinde sonra atılmıştı. Fakat hastalığın seyrini durdurmayı imkân yoktu. Büyük Şefimiz gündüz güne erimekte idi, kendisine son zamanlarda güda olarak ancak bir mükdar şifle portakal ve elma suyu ve arada bir çorbâ veriltiliyordu.

İlk krizden sonra hastalık seyrini devam etmekle beraber Atatürkün sıhhi vaziyetinde hissolur bir salih, onun bir dakikalık hayat için ömürlerinin Devamı kıymetli şahitler.

İngiliz parlamentosu

**Hükümetten müstemele işinin
hallini istiyor**

Londra 12 — Deyli Telgraf gazetesi parlamentosun önümüzdeki hafta içinde müstemele meselesinin kati surette hallenmesini hükümetten istiyeceğini yazmaktadır.

**Tayyar piyankosu
Büyük ikramiyeyi kazanan numaralar**

İstanbul 12 — Bugün çekilen tayyare piyankosunun büyük ikramiyesini kazanan numaralar. 33665 No. billete 40 bin lira

30142	"	15	"
29899	"	12	"
10895	"	10	"
2634	"	10	"

**İngiliz - Amerikan
Ticaret anlaşması imza edilmek üzere**

Londra 12 — Deyli telgraf gazetesi İngiliz Amerikan ticaret itilafının önümüzdeki onbeş gün zarfında imza edileceği mütalaasındadır.

**Ana kraliçe Mari-
nin sıhhati**

Belgrad 12 — Sa Majeste Ana kraliçe Marinin tedavisi-ne memur doktorlar Kraliçe Marinin amelîyattan sonra umumî sıhhi durumunun iyileşmekte ve hararetin 37, teneffüsün 94 olduğuna dair rapor vermişlerdir.

Yugoslavyada

Bir suikast

Belgrad 12 (Radyo) — Ayan meclisi başkanından Hacı Ristiç kupa de cadde ortasında bir işsiz tarafından belletilmiştir. Hacı Ristiç Stoyadinoviç partisinin en ileri gelen âzâlarından birisi idi.

**İtalyan matbuatı
Reiscumhurumuzdan sı-
tayişle bahsettiler**

Roma, 12 — İtalyan gazeteleri Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından İsmet İnönü'nün ittifakla cumhurreisliğine seçildiğini bildirdikten sonra yeni Türkiye Reiscumhuru hakkında uzun yazılar neşretmekteydiler.

**İtalyan - İngiliz anlaşması
bu hafta meriyete giriyor**

Londra, 12 — Ruyter ajansının itihbaratına göre İngiliz İtalyan anlaşması salı veya çarşamba günü meriyet mevkiine girecektir.

**Fon Radn cenaze
Töreni yapıldı**

Paris 12 (Radyo) — Dünyanın Protestan kilisesinde Alman sefaretî kâatibi Fon Radn cenaze merasimi yapıldı ve merasimde Fransız hükümeti mümesalleri ile kordiplomatik hazır bulunmuşlardır.

Perid Güven
BAŞP ve BAŞMÜHÜRÜRİ

Kuruluş Tarihi
1 Kasım 1933

TÜRK SÖZÜ

ADANA : Telefon : 315 GÜNDELİK SİYASİ GAZETE Ufucami yakınında kasalı daire No. 44

Pazar
13 Teşrinisani 1338
Osmâniye Yılı - Sayı : 2213
5 Kuruş

Dünyadaki bütün devlet reisleri Türk milletine taziyetlerini sundu

Türk milletinin ilk seçilmiş çocuğu Atatürk ve İsmet İnönü anı İstanbul seyahatinde Ulu Önderimizle garde komşurarken

Köy bankası kurulacak

Bu hususta cıftaflık teşkilatı yapılıyor

Ankara 12 (Hususî) - Hükümetimiz bir köy bankası inşaa etrafında teşkilat yapmaya başlamıştır. Osmâniye'deki yal için de kuruluşa muhtemel olan ve programına başlatılmak üzere bir komisyon kurulmuş ve bu komisyonun çalışmaları hızla ilerletilmektedir. Bu suretle Anadolu bünyesinde köy bankaları teşkilatı büyük bir hızla ilerletilmekte ve bu suretle köy bankalarının kurulmasına temin edilmiş olmaktadır.

İNÖNÜ!

Tokat attın da şa toprakları bir gün bozana İnönünden açarak bayrağı çıktın Lozana Kalem oldun koca tarihini baştan yazana Atadan sonra bu millet tapar elbette Sanal

Adana: 11-11-938 - Suhi hâkimi ALİ HADİ OKAN

Vekiller heyetimiz dün Cümhurreisi İnönü Başkanlığında toplandı

Muhtelif işler üzerinde müzakereler yapıldı

Ankara 12 (Hususî) - Bugün saat 15 de başta bayraktı Celâl Bayar olduğu halde yeni İcra vekilleri heyeti toplaarak reîsîcümhur İsmet İnönünün başkanlığında müzakereler yapılmıştır. Bu günün muhtelif işleri üzerinde müzakereler yapılmıştır.

Almanya'da Yahudi aleyhdarlığı büyüdü

Yahudi bankaları dün ârilerin eline geçti!

Berlin 12 (Radyo) - Bütün Almanya'da Yahudi aleyhdarlığı, bütün şehirlerde büyük bir hızla büyümüş ve fâll bir şekilde görünüyor. Bu gün Almanya'da bütün şehirlerde Yahudi bankaları, Yahudi işletmelerinin tamamının eline geçmiştir. Bu gün bütün Yahudi işletmelerinin tamamının eline geçmiştir. Bu gün bütün Yahudi işletmelerinin tamamının eline geçmiştir.

İçbakanlık müsteşarlığı Vehbi Durukan tayin edildi

Zahiliye Müsteşarımız Vehbi Durukan

Ankara 12 (Telefonla) - Eski Dahiliye Müsteşarı Bay Vehbi Durukan yeniden Dahiliye Vekâleti Müsteşarlığına tayin edilmiştir.

Harri Bor İstanbul'da

İstanbul 12 (Hususî) - Bu şehirde bulunan Harri Bor ve arkadaşları İstanbul'da büyük bir başarıyla çalışmaktadır. Harri Bor ve arkadaşları İstanbul'da büyük bir başarıyla çalışmaktadır.

Bütün Türk yurdu siyahlara büründü

Ulu Şefin heykeline merasimle çelenk koydu. Önderin gömülmesinde görülenmiş bir tören yapılacaktır

Ankara 12 (Hususî) - Atatürk'ün ölümlü münasebetinde bütün Devlet ve Hükümet Makaleleri taziyede bulunmuşlardır.

Yurtta Adanamızda

Ankara 12 (Hususî) - Bütün yurtda, Atatürk'ün ölümüne büyük bir ilgiyle karşılanmaktadır. Atatürk'ün ölümüne büyük bir ilgiyle karşılanmaktadır.

Yurtta Adanamızda

Ankara 12 (Hususî) - Bütün yurtda, Atatürk'ün ölümüne büyük bir ilgiyle karşılanmaktadır. Atatürk'ün ölümüne büyük bir ilgiyle karşılanmaktadır.

Yurtta Adanamızda

Ankara 12 (Hususî) - Bütün yurtda, Atatürk'ün ölümüne büyük bir ilgiyle karşılanmaktadır. Atatürk'ün ölümüne büyük bir ilgiyle karşılanmaktadır.

Türk Sözü (Adana) gazetesinin ilk sayfası. (13 Kasım 1938)

TÜRK DİLİ

Dünya Matbuatı Atatürk'ten Ve Onun Eserlerinden Bahsediyor.

13 İKİNCİTEŞİRİN PAZAR 1938

GÜNDELİK SİYASAL GAZETE

ON ÜÇÜNCÜ YIL 84 YIL 4035

Cenaze Merasimi Ankarada Yapılacak.

Ankara, 12 (Hususi Muhabirimizden) — Haber verildiğine göre, büyük ve milli kahraman Atatürk'ün cenaze merasimi Ankarada 21 ikinciteşirin pazartesi günü yapılacaktır.

Cenaze merasiminde yabancı hükümetlerin güzide erkânından mürekkep heyetler bulunacaktır.

Onu Hiçbir Kuvvet Bizden Ayıramaz.

Büyük milli matem devam ediyor.

Şeyin sıvı ile kaynayan kocaoca millet, nezdiki ayıdışı ve kalbinin ta içine göndüğü Büyük Şefinin adını her dakika dudaklarında taşıyor.

Her nefes alışımızda O. Çarpınan, döğünce kal. Nizmin her varuşunda O. Beynimizin en kıyısı, en kıvı kırıklıkta içinde O.

Vürüdümüze bir lak gibi yakan, kavramın insanımızın her zannında O yattır. O nezdî şebillir? Onu ta bütün hangi kahhar eli duşaklasından, kulluktenden, beynimiz ve kanımızdan sü bebdir.

Atatürk. Bu üç heceli kelime; sı nefesimizin, enge denizleri, tepir dağları, yalçın kayaları sıvırak ihtiyar kürcein felsefesi arasında abediyete kadar yazacaktır.

Olmasa adama abediyete öğün ardından kan ağıyanların 18 milyonun iharet öldüğünü bize hangi kuvvet, hangi duygu inandırabilir?

O, Türk milletinin bahirinin en kara, bahirinin en fevki günlerinde içinden eriyirdiği ve insanlığın önünde saygı, sevgi, muhabbet, hayranlık gösterdiği mucizeler yaratan kahramandı.

Haydi. Havri! 18 Milyon maddeten fahriye geçen bir Türk doğdi, bütün bir cihan: «Bir Türk için.»

Ölme yaşı öyküydü. Ebediyet bizim ve bütün insanın sevgisini, hayranlığını gösterme çeken O bû yûk adımı kulağında, her vramından Onu çekip alıdı.

İşte olan budur. Kalbi yanan, beyni tutuşan Alemin iltiriyen dudaklarında, «Atatürk», adı mahtemil bir parlı gibi doluyor.

Bir şarkı ki onulden ne velle duyulacak, yazılacak. Bir şarkı ki Tevhidatı hiç bir kahhar eli son hiçbir dudaktan silmeyecektir.

Bir şarkı ki; Onun yeceli şifâ olucudur. Herzimi muhafazaya yüklenmiş sod içmiş olan her Türk ferit son nefesini ve vakan Onu terennüm edecek.

Cevdet Demiryaz

Cumhurreisimiz İsmet İnönü

Vekiller Heyeti İnönünün Riyasetinde Toplandı

Muhtelif İşler Üzerinde Görüşüldü. Vekiller Cumhurreisine Teşekkürlerini Sundu.

Ankara, 12 (A.A.) — Bugün saat 15 de bugün Başbakan Celal Bayar ölüğü halde yeni İcra Vekilleri Heyeti toplanarak Retalcumhür İsmet İnönünün kâğıtlerini gidererek kendilerine gösterilen itimattan ve kahinneye tayinlerinden dolayı minnet ve şükranlarını arz etmişlerdir.

Ankara, 12 (A.A.) — Saat 16 da Retalcumhür İsmet İnönü, Başbakanlık hâzinesine teğvîl buyruğları ve riyasetlerinde toplanan İcra Vekilleri Heyetinde muhtelif meseleler görüşülmüştür.

Onun Hâtıralarından:

Atatürk Ve Millet

Buğün Atatürk'ten bahsetmek bulururken, şir ve edebiyat taiz bahsulunda.

Hazır buluntularından bahsilen zemin ve zamanına uygun, rûkâtili mesurat okudular Atatürk'ün şir bahsinin Fuzululuğu heyet ile beyan: Canımı ödünün eğer ilerise minnet canına.

Can, nedir ki anı karban etmişiyim candanına, Güzel millet, ne büyük duykin var.

Atatürk Ve Köylü

Atatürk'ün Ankaradaki çiftliği makinesine ile sürüldü. Bir gün kondisine, sürülmüş araziden bir karamın bir köylünün, kendi tarlasını imiş gibi tulum atıp kşadığını haber verildi.

Atatürk, volda bu adama tesadüf ederek sordu: — Bu toprak senin mi? Kendini bundan önce görüp tanımamış olan köylü cevap verdi: — Hayır!..

YABANCI ÜLKELERDE TEŞSÜR..

Bütün Enebi Matbuatı Ve Radyolar, Büyük Şefin Ufulüle İnsanlığın Duyduğu Acıya Tercüman Oluyor.

Belgrad, 12 (Radyo) — Dost Tabiiyetin Ulu Şefinin ölümlü dost Yugoslavya milletinin kalbinde yükkak herdesler uradarmıştır.

Kara haber şüretle her yere dağılmış ve bütün resulü yecire hayraklarını yazıya indirmişlerdir.

Gazeteler Atatürk'ten tahsis ettikleri sayfalarında büyük ölünce son günlerdeki hayratını arzetmekte ve yeni Camburbaşkan İsmet İnönünün yüksek meaziyetlerini yazmaktadır. Yugoslavyanın unutmıyacağı bir hâtıra:

Gazetelerden biri, büyük bir devlet adamı ve Yugoslavyanın çok samimî bir dostu olan Atatürk'ün, Kral Aleksandrinin feci suikastıyla kurban gidişi ânında Yugoslavya hükümetleri büyük bir sadakatta «Seferberlik İlan edeyim mi?» cümlesini hatırlamakta ve Türk - Yugoslav dostluğunun kuvvetine bu vesile ile iharet etmektedir.

Bâğre, 12 (Radyo) — Romanya, Büyük Atatürk'ün ölümü ile derin bir surette mütehayyic olmuştur.

Kral Karol bu münasebetle özamim tezyetlerini bildirmiştir.

Türkdili: Büyük Şefin ölmü Balkanlarda, komünizm Sovyet Rusya'da, İngiltere'de, Almanya'da, kırsız bütün dünyada çok derin bir teessür uyandırmıştır.

Yabancı melekete radyoları, Büyük Şefin hayatını, muhtelif ve taassup muhabirlerinin enebi muhabirlerinden çıkan makalelerini nakil ve neşir etmektedir.

— O ilâde ne hakla ekilyorum?

— Atatürk bizim bahamuz degü mi? Elbet ekirin.

Maraşalımızın Teşekkürleri.

Maraşal Fevzi Çakmak Ankara, 12 (A.A.) — Genel Kurmay Başkanımız Maraşal Fevzi Çakmak, Büyük Atatürk'ün vefatı münasebetiyle her tarafın almakta olduğu taziyet telgraf ve yazılarını teşekkürlerini ihlâğına Ankar'da şifâretin tavakut etmişlerdir.

Ankara, 12 (A.A.) — Atatürk'ün ölmü münasebetiyle bütün devlet ve hükümet reisleri hükümetimiz tezyette bulunmuşlardır.

Fransız Kolonisi Atatürk'ün Heykeli Önünde

Ankara, 12 (A.A.) — Ankarada bulunan Fransız kolonisi çocuk kadın ve erkek bütün yaşlarında Fransız kolonisi olduğu halde bir heyet halinde Zafar kâğıdına giderek celvük kopyuğlar ve bir dakika vâkûl etmek suretiyle Atatürk'ün hâtırasını taziyet etmişlerdir.

Türk ve Fransız renklerinden mürekkep olan çeşitlikte şu cümle bulunuyor: «Ankaradaki Fransızlar den Atatürk'ün..»

Belgelerle

DOLMABAÇE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

14 Kasım 1938

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

14. XI. 1938

Riyaseti
Kâtibi Umumiliği
Kanunlar Müdürlüğü

DEVLET ARŞİVLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
 CUMHURİYET ARŞİVİ

$\frac{1}{1153}$
 9297

BAŞVEKÂLETE

14 - XI - 1938 tarih ve 6/4597 numaralı tezkere karşılığıdır:
 Heyeti Umumiyenin «14- XI - 1938» tarihli inikadında kabul olunan « 3540 »
 numaralı kanun Cümhuriyet Riyasetine arz edilmiştir.

V. S. R. A.

B. M. M. Reisi

M. F. Renda

BAŞVİLMÄLET	
Neşriyat ve Müdevvenat Dairesi	
Geldiği tarih	15. Kasım 1938
Defter sıra No.	00763

$\frac{2}{9950}$ K

BAŞVEKÂLET EVR. NO	
Tarih	15.11.38
Numara	8448

5

Atatürk'ün Cenaze Merasimi için Yapılacak Sarfiyata Ait Kanun hakkında,
 TBMM Başkanı Mustafa Abdülhalik Renda'nın yazısı.
 (14 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/132.559.3-5)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

RİYASETİ KÂTİBİ UMUMİLİĞİ
KANUNLAR MÜDÜRLÜĞÜ

DEVLET ARŞİVLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

KANUN

Atatürkün cenaze merasimi için yapılacak sarfiyata ait kanun

NUMARA

3540

KABUL TARİHİ
-----
14. XI. 1938

BİRİNCİ MADDE - Atatürkün cenaze merasimi dolayısıyla yapılacak sarfiyat için, Başvekâletçe teşkil edilecek hususî bir komisyonun emrile sarfedilmek üzere Ziraat bankasında açtırılacak bir krediden beş yüz bin liraya kadar tediyat icrasına Maliye vekili mezundur .

Bu tediyaatın ne gibi hizmetler için yapılacağı İcra Vekilleri Heyetince tesbit ve tediye miktarı bilâhare Maliye vekâleti bütçesinde 246 rakamile açılacak hususî bir fasla tahsisat kaydedilir . Bu tediyaatın komisyonca mısaddak evrakı müsbitesi badessarf Divanı muhasebata tevdi olumur .

İKİNCİ MADDE - Bu kanun negri tarihinden muteberdir .

ÜÇÜNCÜ MADDE - Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur .

15. XI. 1938

Aslı gibidir .

V. Genço

M.

DEVRE : V

CİLD: 27

İÇTİMA : 4

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Dördüncü inikad

14 - XI - 1938 Pazartesi

Mündericat

	Sayıfa		Sayıfa
1 — Sabık zabıt hulâsası	20	mesine dair Başvekâlet tezkeresi.	21
2 — Havale edilen evrak	20	4 — Müzakere edilen maddeler	22
3 — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyyeye maruzatı	20	1 — Atatürkün cenaze merasimi için yapılacak sarfiyat hakkında kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/1153)	22:41,41,42,45
1 — Malatya mebusu İsmet İnönünün Reiscümhurluğa intihabı dolayısıyla İcra Vekilleri Heyetinin istifasının kabul edildiğine ve Başvekâlete yeniden İzmir mebusu Celâl Bayarın tayin edildiğine dair Riyaseticümhur tezkeresi.	20	2 — Büyük Millet Meclisi 1938 yılı nisan ve mayıs ayları hesabı hakkında murakiblik raporu (5/70)	41
2 — İzmir mebusu Celâl Bayarın Başkanlığında teşekkül eden İcra Vekilleri Heyetine dair Riyaseticümhur tezkeresi	21	3 — Büyük Millet Meclisi 1938 yılı haziran ve temmuz ayları hesabı hakkında murakiblik raporu (5/71)	41
3 — Antalya mebusu Celâl Mengilibörünün, vefat ettiği hakkında Başvekâlet tezkeresi	21	4 — Beynelmîlîl sıhhtî mukavelenamenin tasdıkı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Sıhhat ve içtimâî muavenet encümenleri mazbataları (1/1115)	41
4 — Burdur mebusu Şeref Özkanın vefat ettiği hakkında Başvekâlet tezkeresi	21	5 — Sıhhat patentaları üzerlerine yapılan konsolosluk vizelerini kaldıran beynelmîlîl itilâfnameye iltihakımız hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Sıhhat ve içtimâî muavenet encümenleri mazbataları (1/1120)	41,42,45:48
5 — İzmir mebusu General Kâzım İnançm vefat ettiği hakkında Başvekâlet tezkeresi	21		
6 — Zarurî sebeplerden dolayı takip ve tahsiline imkân görülemiyen 794 520 lira 92 kuruşla 8 400 kilo tuz hakkındaki tezkerenin geri veril-			

Atatürk'ün Cenaze Merasimi için Yapılacak Sarfiyata Ait Kanun hakkında
TBMM Genel Kurulunda yapılan görüşmenin tutanakları.
(14 Kasım 1938; TBMM Zabıt Ceridesi)

İ : 4 14-11-1938 C : 1

1 — SABIK ZABIT HULASASI

Birinci celse
Ankara mebusu Reiscümhur Atatürkün vefat ettiği hakkında Başvekâlet tezkeresi okunduktan sonra Büyük Ölümlün hatırasını tazizen beş dakika ayakta sükût edildi.

Reiscümhur seçimi için reyler toplandı.

Reylerin tasnifi neticesinde Malatya mebusu İsmet İnönünün 348 reyyle ve müttelifikan Reiscümhurluğa seçildiği bildirildikten sonra kendilerine keyfiyet bil-

dirilmek üzere celse tatil olundu.

İkinci celse

Reiscümhur İsmet İnönü alkışlar arasında kürsüye gelerek and içtikten ve bir nutuk irad ettikten sonra pazartesi günü toplanılmak üzere inikada nihayet yerildi.

Başkan
M. A. Renda

Kâtib
Kütahya
Naşid Ulug

Kâtib
Niğde
Cavid Oral

2 — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyihalar
1 — Atatürkün cenaze merasimi için yapılacak sarfiyat hakkında kanun lâyihası (1/1153) (Bütçe encümenine)

Takrirler

2 — Aydın mebusu Tahsin Sanm, Arzuhal encümeninin 15 - VI - 1938 tarihli haftalık karar cetve-

lindeki 1633 sayılı kararının Umumi Heyette müzakeresine dair takriri (4/85) (Arzuhal encümenine).

Mazbatalar

3 — Atatürkün cenaze merasimi için yapılacak sarfiyat hakkında kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatasını (1/1153) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Tevfik Fikret Sılay

KÂTİBLER : Dr. Sadi Konuk (Bursa), Ali Zırh (Çoruh)

BAŞKAN — Meclis açılmıştır.

3 — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1 — Malatya mebusu İsmet İnönünün Reiscümhurluğa intihabı dolayısıyla istifa eden İcra Vekilleri Heyetinin istifasının kabul edildiğine ve Başvekâlete yeniden İzmir mebusu Celâl Bayarın tayin olunduğuna dair Riyaseticümhur tezkeresi

BAŞKAN — Riyaseticümhur makamından gelen tezkereleri arz ediyorum.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine Cümhur Reisliğine intihabım dolayısıyla istifa eden İcra Vekilleri Heyetinin istifası kabul edilmiş ve Başvekâlete yeniden İzmir mebusu Ce-

NOT

Üçüncü inikadan pazartesi günü yapılacak ikinci inikad sonunda makamı Riyaset tarafından tebliğ edilmiş ise de Atatürkün vefatı hesabına yeni Reiscümhurun intihabı için cuma günü toplanılmağa, Teşkilâtı esasiye kanununun 34 ncü maddesi mucibince, tüzum hâsıl olmuş ve Meclis cuma günü, Meclis Riyasetinden atideki davetname üzerine toplanmıştır :

Reiscümhur Atatürkün milleti mateme gark-

eyleyen ziyarı dolayısıyla Teşkilâtı esasiye kanununun 34 ncü maddesi mucibince yeni Reiscümhur intihab edilmek üzere teqrinisaninin on birinci cuma günü saat on birde Büyük Millet Meclisini içtimaa davet ederim.

Reiscümhur vekili ve
Büyük Millet Meclisi Reisi
M. A. Renda

İ : 4 14-11-1938 C : 1

İlâl Bayar tayin olunmuş olduğunu saygı ile arz ederim.

11 - XI - 1938

Reisicumhur
İ. İnönü

2 — İzmir mebusu Celâl Bayarın başkanlığında teşekkül eden İcra Vekilleri Heyetine dair Riyaseticumhur tezkeresi

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
İzmir mebusu Celâl Bayarın başkanlığında teşekkül eden İcra Vekilleri Heyetini gösteren listenin ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

11 - XII - 1938

Reisicumhur
İ. İnönü

İcra Vekilleri Heyeti listesi

Adliye vekili	: Hilmi Uran	Seyhan mebusu
M. M. vekili	: Gl. Kâzım Özalp	Balıkesir »
Dahiliye vekili	: Dr. Refik Saydam	İstanbul »
Hariciye vekili	: Şükrü Saracoğlu	İzmir »
Maliye vekili	: Fuad Ağralı	Elâzığ »
Maarif vekili	: Saffet Arıkan	Erzincan »
Nafra vekili	: Ali Çetinkaya	Afyon K. »
İktisad vekili	: Şakir Kesebir	Tekirdağ »
S. ve İ. M. vekili	: Dr. Hulûsi Alataş	Aydın »
Gümrük ve İ. vekili	: Rana Tarhan	İstanbul »
Ziraat vekili	: Faik Kurdoğlu	Manisa »

3 — Antalya mebusu Celâl Mengilibörünün vefat ettiği hakkında Başvekâlet tezkeresi

B. M. M. Yüksek Reisliğine

25 - VII - 1938

Antalya mebusu Celâl Mengilibörünün 16 - VII - 1938 tarihinde Ankaradaki evinde vefat ettiği Dahiliye vekilliğinin 22 - VII - 1938 tarihli ve 2581 sayılı tezkeresinde bildirilmiştir. Arz ederim.

Başvekil
Celâl Bayar

4 — Burdur mebusu Mustafa Şeref Özkanın vefat ettiği hakkında Başvekâlet tezkeresi

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Burdur mebusu Mustafa Şeref Özkanın kalb sektesinden 10 - IX - 1938 tarihinde Ankaradaki evinde öldüğü Dahiliye vekilliğinden 12-IX-1938 tarihli tezkere ile bildirilmiştir. Arz ederim.

Başvekil
C. Bayar

5 — İzmir mebusu General Kâzım İnancın vefat ettiği hakkında Başvekâlet tezkeresi

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İzmir sayı 1 Gl. Kâzım İnancın 21-IX-1938 günü İstanbulda tedavi edilmekte olduğu Haydarpaşa hastanesinde vefat etmiş olduğu Dahiliye vekilliğinden alınan 22-IX-1938 tarihli ve 3435 sayılı tezkerede bildirilmiştir. Arz ederim.

Başvekil
C. Bayar

BAŞKAN — Ziyar ile müteessir olduğumuz bu kıymetli arkadaşlarımız hatıralarına hürmeten ayakta iki dakika sükût edilmesini rica ederim. (Ayakta iki dakika sükût edildi)

Münhallere intihab yapılması Başvekâlete yazılacaktır.

6 — Zaruri sebeplerden dolayı takip ve tahsiline imkân görülemeyen 794 520 lira 92 kurusla 8 400 kilo tuz hakkındaki tezkerenin geri verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi

BAŞKAN — Başvekâlet tezkeresi vardır. Okunacaktır.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Muhasebei umumiye kanununun 133 nci maddesi mucibince esbabı mücbire ve zaruriye dolayısıyla takip ve tahsiline imkân görümemesinden dolayı Malî müşavere encümenince terkinin kaydına karar verilmiş 4-I-1938 tarih ve 6/17 sayılı tezkere ile Yüksek Meclise arz edilmiş olan cetvelde yazılı paralardan 3497 sayılı kanunun şümulüne girenler hakkında gereği yapılmak ve diğerleri için yeni bir cetvel yapılmak üzere bu cetvellerin geri alınması; Maliye vekilliğinin 29-VII-1938 tarih ve 141261/155/15358 sayılı tezkeresi ile istenilmekte olduğundan iadesine müsaade buyurulmasını rica ederim.

Başvekil
C. Bayar

BAŞKAN — Lâyiha usulen iade edilecektir. Dahilî nizamname mucibince bir defa müzakereye tâbi maddelere geçiyoruz;

Haber

Son Havadisler

AKŞAM POSTASI

5 KURUS

Tarih: 1938 Sayı: 7 - Sayı: 2435

14 EKİNCİTEŞİRİN 1938 PAZARTESİ

İLAN İŞLERİ: Tel. 20156

Büyük Şehitlik bu kadifelerden Süfyanı almamalı. O zaman Belgrad'ta Atatürk'ün ölüsüne Kurbanın Kurbanı diye anılmakla bu anımsatıcılığa ve kuyruklarıyla ve kuyruklarıyla ve kuyruklarıyla...

Cenaze merasimi programı hazır... Bugün Mecliste müzakere ediliyor

Ebedî Şanının lâyık bir abide yapılmasına kadar
Atamız etnografi müzesinde askerî ihtiramatla muhafaza edilecek

Ankara, 14 — Anadolu Ajansı'nın haberine göre Büyük Önder Atatürk, Ankara'ya getirildikten, cenaze merasimi yapıldıktan sonra, muhtemelen etnografi müzesinde askeri ihtiramatla muhafaza edilecek ve ebedî şanını taşıyıcı müzeye bir anıt yapıldıktan sonra oraya konulacaktır.

Meclis matemi ve ulu şefi Atatürk'ün cenaze merasimi hakkında kararlaştırılan hususlar şunlardır:

Son sayfamızdaki resimlere bakınız

Büyük Şehitlik, ebedî şanına lâyık bir abide yapılmasına kadar bu şekilde askeri ihtiramatla muhafaza edilecektir.

İngilizler, Türkiye'ye giremedikçe, Büyük Şehitlikte ölümsüz anımsatıcılığa engel olmaları mümkün değildir.

Ona dünya ağlıyor!

Bir Bulgar mebusunun yazısı :

« Dünya, bu derece müstesna olan bir adamın ölümünden sonra artık eskisi kadar enteresan değildir »

Bugünkü sayımız **16** Sayfadır

BU AY DA NİMET GİŞESİ

Her büyük ikramıyla vererek biriciliği yine kazandı

Adres: Dikkat: İstanbul Emniyet Müdürlüğü 29. 31. NİMET GİŞESİ

Herkes ağlıyor

— And içkin —
Ağlıyor yürekler, dört gündür ağlar
Ulular, ufuklar karalar bağlar
Ağlayan halk değil, bir millettir bu
Dünyayı ağlatmak ne kudrettir bu
Futurab, yayılmış; bir gurur olmuş...
Başlar eğilirken hisler doğrulmuş

Hiçkaran göğüsler habarmış yastan
Yüreklere yışanmış rüyadan, pastan
Kürenin işkarmış boğrudan yastan
Göz yumda hayata Türkün atası

Bu ne prestijdir, ne içli sevda;
On yedi milyon dil andığı Ata
Şimdi duyduk biz ey vicdanlar tacı;
Seni haybetmekmiş en büyük acı!..
Atam, sen ölmedin kalboldan bize
Adım önünde zelmiz diye

SİTKİ AKOZAN

Haber Akşam Postası gazetesinin ilk sayfası.
(14 Kasım 1938)

ikinci baskı

Haber

Son Havadisler

AKŞAM POSTASI

5
KURUŞ

Sıra No: 52073 Sayı: 7 - Sayı: 2435

14 EKİNCİTEŞİRİN 1938 PAZARTESİ

İLAN İŞLERİ: Tel: 20325

Atatürk'ün tabutu önünden İstanbulullular üç gün üç gece matem ve tazim geçişi yapacaklar

İki yanında altı meşale yanan ve altı yüksek rütbeli subayın ihtiram nöbeti beklediği tabut Türkün bayrağında sarılıdır

Tazim geçişi Çarşamba günü başlayacak

Hemşerilerimiz, büyük ölüye, Şefimizin İstanbul'a geldiği gün İstanbululluları kabul ettiği salonda tazim ve hürmet vazifelerini yapacaklar

İstanbul Belediyesinden:

Madde 1 — Dolmabahçe sarayında Atatürk'ün aziz naaşlarının bulunduğu salonda 16-11-1938 Çarşamba günü saat 10 dan itibaren aşağıda gösterilen şekil ve sıradaki şekilde ziyaretlere açık bulundurulacaktır.

A — Teşrifata dahil askeri zevat (saat 10)

B — Teşrifata dahil mülki zevat (saat 10,15)

C — Başlarında Rektör, Dekan ve Profesör olmak üzere Üniversite ve Yüksek Okul Talebeleri (saat 10,30)

D — Komutanları ve öğretmenleri, subayları başta olmak üzere Harb Akademik Talebeleri. (Saat 12)

E — Cumhuriyet Halk Partisi erkanı ve Halkçıları idare heyetleri (saat 13).

F — Mali, ticari ve idari teşekküller (saat 13,15)

G — İziciler. (13,30)

Madde 2 — Aynı gün saat 14 den 24 e kadar lise ve orta mekteplerle, halk bu tazim geçidine iştirak edeceklerdir.

Madde 3 — 17 ve 18 İkinciteşirin günlerinde saat 10 dan itibaren saat 24 e kadar ilkokullarla halk aynı vechile ziyaretlerde bulunacaklardır.

Madde 4 — Bu programda yazılı teşrifata dahil mülki zevat ve teşekküller davetiyelerini mensub oldukları daire ve müesseselerden alacaklardır.

Madde 5 — Sarayda girilecek, çıkılacak kapılar ve takip edilecek yollarla, geçiş şekli, mahallindeki memurlar tarafından tanzim ve işaret olunacağından izdihama ve intizamsızlığa mahal verilmemek için vazifedar memurların bu husustaki tavsiyelerine riayet olunması ve geçiş esnasında mutlak bir sükunet muhafazası ve geçişin hiçbir suretle inkıtaat uğratılmaması ve sıranın bozulmaması bilhassa rica olunur.

Madde 6 — 18-11-1938 saat 24 de bitecek olan bu tazim geçidinden sonra yapılacak olan cenaze merasimine ait program ayrıca ilân oluncaktır.

Madde 7 — Tazim geçişinin yapılacağı salonda, Ulu Önderin İstanbul'da ilk gelişleri esnasında, İstanbululluları kabul buyurmuş oldukları ilk salonudur.

Madde 8 — Cenazenin Ankara'ya nakli merasimi Cumartesi günü yapılacak olup, bu merasim İstanbul'da da aynı gün yapılabilecektir.

Madde 9 — Tazim geçişinin yapılacağı salonda, Ulu Önderin İstanbul'da ilk gelişleri esnasında, İstanbululluları kabul buyurmuş oldukları ilk salonudur.

Madde 10 — Cenazenin Ankara'ya nakli merasimi Cumartesi günü yapılacak olup, bu merasim İstanbul'da da aynı gün yapılabilecektir.

kadar lise ve orta mekteplerle, halk bu tazim geçidine iştirak edeceklerdir.

Madde 3 — 17 ve 18 İkinciteşirin günlerinde saat 10 dan itibaren saat 24 e kadar ilkokullarla halk aynı vechile ziyaretlerde bulunacaklardır.

Madde 4 — Bu programda yazılı teşrifata dahil mülki zevat ve teşekküller davetiyelerini mensub oldukları daire ve müesseselerden alacaklardır.

Madde 5 — Sarayda girilecek, çıkılacak kapılar ve takip edilecek yollarla, geçiş şekli, mahallindeki memurlar tarafından tanzim ve işaret olunacağından izdihama ve intizamsızlığa mahal verilmemek için vazifedar memurların bu husustaki tavsiyelerine riayet olunması ve geçiş esnasında mutlak bir sükunet muhafazası ve geçişin hiçbir suretle inkıtaat uğratılmaması ve sıranın bozulmaması bilhassa rica olunur.

Madde 6 — 18-11-1938 saat 24 de bitecek olan bu tazim geçidinden sonra yapılacak olan cenaze merasimine ait program ayrıca ilân oluncaktır.

Madde 7 — Tazim geçişinin yapılacağı salonda, Ulu Önderin İstanbul'da ilk gelişleri esnasında, İstanbululluları kabul buyurmuş oldukları ilk salonudur.

Madde 8 — Cenazenin Ankara'ya nakli merasimi Cumartesi günü yapılacak olup, bu merasim İstanbul'da da aynı gün yapılabilecektir.

Madde 9 — Tazim geçişinin yapılacağı salonda, Ulu Önderin İstanbul'da ilk gelişleri esnasında, İstanbululluları kabul buyurmuş oldukları ilk salonudur.

Madde 10 — Cenazenin Ankara'ya nakli merasimi Cumartesi günü yapılacak olup, bu merasim İstanbul'da da aynı gün yapılabilecektir.

Madde 11 — Tazim geçişinin yapılacağı salonda, Ulu Önderin İstanbul'da ilk gelişleri esnasında, İstanbululluları kabul buyurmuş oldukları ilk salonudur.

Madde 12 — Cenazenin Ankara'ya nakli merasimi Cumartesi günü yapılacak olup, bu merasim İstanbul'da da aynı gün yapılabilecektir.

Madde 13 — Tazim geçişinin yapılacağı salonda, Ulu Önderin İstanbul'da ilk gelişleri esnasında, İstanbululluları kabul buyurmuş oldukları ilk salonudur.

Madde 14 — Cenazenin Ankara'ya nakli merasimi Cumartesi günü yapılacak olup, bu merasim İstanbul'da da aynı gün yapılabilecektir.

Madde 15 — Tazim geçişinin yapılacağı salonda, Ulu Önderin İstanbul'da ilk gelişleri esnasında, İstanbululluları kabul buyurmuş oldukları ilk salonudur.

Madde 16 — Cenazenin Ankara'ya nakli merasimi Cumartesi günü yapılacak olup, bu merasim İstanbul'da da aynı gün yapılabilecektir.

Madde 17 — Tazim geçişinin yapılacağı salonda, Ulu Önderin İstanbul'da ilk gelişleri esnasında, İstanbululluları kabul buyurmuş oldukları ilk salonudur.

Madde 18 — Cenazenin Ankara'ya nakli merasimi Cumartesi günü yapılacak olup, bu merasim İstanbul'da da aynı gün yapılabilecektir.

Büyük Şehitlere bu fotoğrafları Sofyada alınmıştır. O zaman Bulgaristanda Atamanın olan Dolmabahçe Mustafa Kemal bir meşale halo minasebetinde bu kâğıtleri giymiş ve kıyafet minasakında birinci olmuştur

SAYISI HER YERDE 3
KURUŞ
1 Kasım 1938
ARTESİ

SON TELGRAF

Millet meclisleratı kanunî yoldu
hükûmet ve Bakanlar meclisi
sindirdi ki meclisler halk ve İst.
denne mevzuftak oldu.
K. ATATÜRK

Yazı İşleri: Telefon 20827 İstanbul Çarşıbaşı Nuruosmaniye No: 54 En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi İcraat: İlanı: Tel: 20827 Telgraf: İst. Son Telgraf

Büyük Millet Meclisi toplandı

Ulu Önderin cenaze merasimi için hazırlanan tahsisat kanunu maliye encümeninin toplantısında müstaceliyet kararıyla sabah müzakere ve kabul edildi

Atatürk'ün cenazesinde bulunmak üzere memleketin her tarafından ankaraya akın başladı

Millî Şef İsmail Meclisisteki merasim bittikten sonra bîhâzretine anad. etrafında Meclisisteki çıkışta (Hüsnü mahabirinden)

CELÂL BAYAR

Meclisde hükümetin programını okuyarak itimad reyi istiyecek

Yeni kabine hakkındaki Riyaseticumhur tezkeresi de bugün Mecliste okunacak

Ankara, 14 (Hüsnü Mahabirinden) — Başvekil Celâl Bayarın yeni kabineyi kurması müessesetle Cumhurbaşkanı Recep Peker'in bugünkü Büyük Millet Meclisinde okunacaktır. Celâl Bayar şifâhî itimad reyi kabul etmeden önce programını okuyarak Meclisde itimad reyi talep edecektir. Başvekil Türkiye Büyük Millet Meclisinde daha geçmeden programını okuması umulsa bu tabii ayrı program çerçevesinde ve meclisde şifâhî ve harifet arzı yapılarak kabul edilmiş olur. Başvekil daha önce ve müzakere bir şekilde kabul ve mah. ederek beyanata bulunacaktır.

Millî Şef İsmail Meclisde Riyaseticumhur tezkeresini okuyarak meclis üyelerinin itimad reyi kabul ediyor

Millî matem ve cenaze alayına aid hükümetçe hazırlanan lâyhıhaların müzakeresi

Meclis toplandı Başvekil meclisde izahat verecek.
Ankara, 14 (Hüsnü Mahabirinden) — Büyük Millet Meclisi bugün saat on dörtte toplandı. Başvekil meclisde izahat verecektir. (Devamı 6 sayı sahifede)

Cenaze nasıl kaldırılacak?

Hükümete yarım milyon liralık Tahsisat verildi
Cenaze ve millî matem programları bu akşam matbuata verilecek
Ankara, 14 (Hüsnü Mahabirinden) — Millî matem ile cenaze merasimi Atatürk'ün emri ve talimatı üzerine hazırlanan tahsisat kanunu meclisde müzakere edilmiştir. Başvekil Hakkı Müezzinoğlu bu akşam Büyük Millet Meclisi'nde bu kanunun tasarrufları hakkında izahat yaptı ve meclis üyelerinin sorularına cevap verdi. (Devamı 6 sayı sahifede)

Devletmimarınca refleksiyon ve işleri

ATATÜRK'ün Vasiyetnamesi

Büyük Şef'in vasiyetnamesi Ankara Sûhî Hâkimi tarafından açılacak

Ankara, 14 (Hüsnü) — Atatürk'ün vasiyetnamesi Ankara Sûhî Hâkimi tarafından açılacaktır. (Devamı 6 sayı sahifede)

Makineye verirken:

Tören komisyonu işini bildirdi

Hükümet icab ederse kararname neşredebilecek
(Yazın 6 sayı sahifede)

Pazartesi 14 EKİNCİ TEŞRİN 1938 5 KURUŞ

TAN GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

PEYAMİNEFA Türk İnkılabına Bakışlar Türk İnkılabına hazırlanan eserler ve İnkılabın 100'üncü ve 101'inci ve 102'nci sayıları. Fiyatı: 100 Kuruş KANAKAT KİTAPHEVİ

Türk Gençliği Dün And İçti Abide Altında Toplanan Atatürk Çocukları Onun Mukaddes Emanetini Muhafazaya Yemin Etdiler

Taliminde toplanan gençlik, ve onları and içmiş davet eden Bayan Vedin

Cumhuriyetinin İşaretleri

Nutuk veciz, kuvvetli ve kudretli idi. Az kelime ile çok şey ifade etmenina tulusimini taşıyordu. Cesaret veriyor, ümit veriyor, ilminin veriyordu.

Yazarı: M. Zekiye SERTEL

Medeni hayatı hukukun dalgalanması belirlenmiş kurtulmuştu. Fakat İnkılab ve Lozan kurtuluşunu kurtuluşun gücünü anımsatırdı. Bir nefes alması, ve hayatı erdini yeni devlet içinde mülkiyet almıştı.

Türk milletinin yeni Şefi, herşey taliminde vakur toru ile karıştırdı. Medeni ve millet yeni Şefi budur.

İsmet İnönü en kıymetli anılarından bahsetmişken İsmet ve İsmet'in yökünme müddetinde yazılmışı kayıplarını izliyordu. Evvelce saldı. Fırtınak bir sesle nutukunu başlatmış, mukaddes emanetini muhafaza etmiş yemin etmiş, yemin etmiş, yemin etmiş.

Nutuk veciz, kuvvetli ve kudretli idi. Az kelime ile çok şey ifade etmenina tulusimini taşıyordu. Cesaret veriyor, ümit veriyor, ilminin veriyordu.

Medeni hayatı hukukun dalgalanması belirlenmiş kurtulmuştu. Fakat İnkılab ve Lozan kurtuluşunu kurtuluşun gücünü anımsatırdı. Bir nefes alması, ve hayatı erdini yeni devlet içinde mülkiyet almıştı.

Türk milletinin yeni Şefi, herşey taliminde vakur toru ile karıştırdı. Medeni ve millet yeni Şefi budur.

Çocukların yemin etmesi, Türk gençliğinin yemin etmesi, Taliminde mevsiminde, Cumhuriyetin 100'üncü yıldönümü, gençler bile vatanseverlik kadar bir şey bilmiyor.

Yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları.

Çocukların yemin etmesi, Türk gençliğinin yemin etmesi, Taliminde mevsiminde, Cumhuriyetin 100'üncü yıldönümü, gençler bile vatanseverlik kadar bir şey bilmiyor.

Yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları.

Çocukların yemin etmesi, Türk gençliğinin yemin etmesi, Taliminde mevsiminde, Cumhuriyetin 100'üncü yıldönümü, gençler bile vatanseverlik kadar bir şey bilmiyor.

Yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları.

Çocukların yemin etmesi, Türk gençliğinin yemin etmesi, Taliminde mevsiminde, Cumhuriyetin 100'üncü yıldönümü, gençler bile vatanseverlik kadar bir şey bilmiyor.

Yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları.

Çocukların yemin etmesi, Türk gençliğinin yemin etmesi, Taliminde mevsiminde, Cumhuriyetin 100'üncü yıldönümü, gençler bile vatanseverlik kadar bir şey bilmiyor.

Yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları, yeni devlet, parçaları parçaları.

İnönünün Reiscümhurluğu Heryerde Büyük Sempati Ve Takdirle Karşılandı

"Türkiye, İnkılaplarda Faal ve Büyük Bir Hisse Sahibi Olan İnönü Gibi Birini Hizmete Hazır Bulmakla Bir Talihe Mazhardır."

Ankara, 13 (A.A.) — D. Georges Bonnet Fransız şefi tarafından Reiscümhur İsmet İnönüye çağrıldığı muhalefeti.

"Devletin en yüksek makamına İnkılabın 100'üncü yıldönümü için İsmet İnönü'nün çağrıldığı muhalefeti."

İnönünün siyasi hayatından tıril bir vaka: Venizelosla ilk Türk-Yunan mülki imzalaması

Ankara, 13 (A.A.) — Alio Ajanın bildiriyor: Gençler, İsmet İnönü'nün Ankara'ya davetini büyük ilgiyle karşıladılar. İsmet İnönü'nün Ankara'ya davetini büyük ilgiyle karşıladılar.

İsmet İnönü'nün Ankara'ya davetini büyük ilgiyle karşıladılar. İsmet İnönü'nün Ankara'ya davetini büyük ilgiyle karşıladılar.

İsmet İnönü'nün Ankara'ya davetini büyük ilgiyle karşıladılar. İsmet İnönü'nün Ankara'ya davetini büyük ilgiyle karşıladılar.

Atatürkün Cenaze Merasimi Hükümet Yarım Milyon Liralık Tahsisat Ayırdı

Büyük ölü, çarşamba günü Ankara'ya naklediliyor, cenaze merasiminden sonra, gümme büyük bir abide yapılıncak kadar Etnografya müzesinde muhafaza edilecek.

Ankara, 13 (TAN muhabirinden) — Vakıflar Heyeti bugün öğleden sonra Cumhuriyet İstiklal avlusu içinde toplanmıştır. Bu toplantıda cenaze merasimi için hazırlanan abide tasarımlarının tartışılması yapılmıştır.

Merasim programı hazırlanmıştır. Cenaze İnkılabın 100'üncü yıldönümü gününde yapılacak. Dolmabahçe sarayından kaldırılacak Toprakçılar ile Sarayburnu'na getirilecektir. Oradan Yavuz sarayına gömülecek. Devletin en yüksek makamına İnkılabın 100'üncü yıldönümü için İsmet İnönü'nün çağrıldığı muhalefeti.

Cenaze merasimi için yarım milyon lira tahsisat konuyor. Ankara, 13 (Tan muhabirinden) — Hükümet, Atatürkün cenaze merasiminin altı sanatçı tarafından hazırlanacak. Cenaze İnkılabın 100'üncü yıldönümü gününde yapılacak. Dolmabahçe sarayından kaldırılacak Toprakçılar ile Sarayburnu'na getirilecektir. Oradan Yavuz sarayına gömülecek. Devletin en yüksek makamına İnkılabın 100'üncü yıldönümü için İsmet İnönü'nün çağrıldığı muhalefeti.

Atatürkü Dair Enebi Matbuatının Nesriyatını 8 inci Sayfamızda Bulacaksınız.

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAGI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Ben 9 - No. 2960

Yazı işleri telefon: 20203

PAZARTESİ - 14 KASIM 1938

İdare işleri telefon: 20203

Fah 5 Kurug

Millî yas ve cenaze merasimi programı Ankarada kat'î surette kararlaştı

Celâl Bayar bugün Mecliste verilen kararları anlatacak

Cenaze merasiminden sonra Büyük Önderin nâşi şanile mütenasib bir anud yapıncaya kadar Etnografya müzesinde askerî ihtiramla muhafaza edilecek

Ankarada 20 sayfa müzesi
Ankara 13 (Husus) — Anadolu A-Önder Atatürkün nâşi Ankaraya geti-
leşimin haber aldığına göre Büyük (Devamı 11 inci sayfa)

Yeni Celâl Bayar kabinesi bugün Meclis huzuruna çıkıyor

Kabine âzası arasındaki tebeddülleri hükümetin, âzası arasında bir nevi nöbet değiştirme ameliyesi yapmak istemiş olmasına izah edebiliriz
Yazan: Selim Ragıp Emec

Tevfik Rıfâî Aras

İsmet İnönü
Yazan 12 inci sayfa

Kabine dün de Reisicümhurun riyasetinde toplandı

Ankara 13 (Husus) — İsmet İnönü'nün, Çankaya'da (Devamı 11 inci sayfa)

Selânik belediyesinde Atatürkün hatırası tazir edildi

Atina 13 (A.A.) — Bütün gazeteler, Atatürkün hayatı ve emri hakkındaki uzun uzun yazışmalarına devam etmektedir. (Devamı 11 inci sayfa)

Atatürkün en orijinal tarafı

Yazan: Mühittin Elçin

(Yazan 4 inci sayfa)

Gene o

Yazan: Erkinç Ekrem Tulu

(Yazan altıncı sayfa)

Atatürkün vasiyetnamesi

Büyük Şefin menkul servetinden bir kısmını Tarih ve Dil cemiyetlerine bıraktığı tahmin olunuyor, vasiyetname Ankaraya götürüldü

Ankara, 13 (Husus) — Atatürkün Eylül ayı içinde Beyoğlu Altıncı Noterliğine tescil ettirdiği vasiyetnamesi Ankaraya gönderilmiştir. Bu vasiyetname kanuni mirasçı huzurunda ve Ankara Sulh Hâkimi tarafından açılacaktır. Tahmin edildiğine göre vasiyetname tamamen hususî mahiyettedir ve menkul servetinden bir kısmının yakınlarına, Tarih ve Dil cemiyetlerine verilmesine dairdir.

Bütün Avrupa matbuatı Cümhurreisi İnönünden sitayişle bahsediyor

"Türkiye, inkılablarda faal ve büyük bir hisse sahibi olan İnönü gibi birinci hizmete hazır bulmakla bir talih mazharıdır,"

London 13 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesini «Atatürkün varisi» başlığı altında bir çok muhabirelerin hakiranesi ve Akademi'de bilimsel çalışmalarını yapmakta olan İnönü'nün inkılablarında onun mütemmelen muavini bulmuş. İnönü'nün emniyeti, şüret ve birlik Atatürkün, Türklerin karakter ve âdetleri üzerindeki nüfuzunu (Devamı 11 inci sayfa)

Gençliğin sesi: "Atatürk, gövdesi Türk vatani ve kalbi Türk gençliği olarak ebediyen yaşayacak,"

20,000 Türk genci dün Taksim meydanında gözyaşları içinde onun bıraktığı eşsiz mirasa, onun Cümhuriyetine, inkılablarına, kudretli ve kuvvetli rejimine daima sadık kalmağa, vatanın toprağına canını, istiklâline kanını vermeğe and içti

Taksim meydanı dün genç 40 binlik bir kalabalıkla oğru ağama dolmuştu. Bu in san dalgan meydana oğruşarak yavaş yavaş sütunleri teşkil ediyordu. (Yazan 4 inci sayfa)

Yeni Sabah gazetesinin yayıncı bilgileri: Sayı 14, 1938, Her yerde (3) Kurus.

YENİ SABAH

GÜNDLİK SİYASİ HALK GAZETESİ

ŞİŞMAN YANKO, Anayadı Mahdumları, İstanbul Yeni Postahane Cad. No. 39.

Atatürk Gençliği Dün Taksimde And içti

Dün Taksim meydanını dolduran on binlerce genç bir ağzdan İttihâdî Marşını söylüyorlar. Ortada bir genç kütahada bulunuyor

Yeni Kabine Münasebetile Hariciye Ve Dahiliye Vekillerinin Değişmesi Ne Mana İfade Eder ?

Dahiliye Vekâletinde Vukua Gelen Tebeddülü, Dahilî Siyasete Aid Geniş Müsaadekâr Ve Liberal İşaretlerin İlk İcrat Müjdesi Suretinde Anlamak İstiyoruz.

Yazan : HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Yeni Cumhurreisimiz İsmet İnönü İçin Yazılan Yazılar

Bir İngiliz Gazetesi Diyor ki :

"İsmet İnönünün vasıfları ve hayatı Türkiye Cumhuriyetinin terakkiyatını sevk ve idare edeceğine şüphe bırakmamaktadır "

London, 13 (A.A.) — Bu gün Londra matbuatı Türkiye haberlerini faaliyetinde vermekte ve birçok gazeteler de yeni Bakanlar İnkılabı makaleleri tahsis etmektedir.

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

Onbin Genç Bir Ağzdan Ve Bir Kalple Söylüyor :

"Biz Türk Gençliği; Atasının Biraktığı Eşsiz Mirasa, Onun Cumhuriyetine, Onun İnkılâbına, Onun Kudretli Ve Kuvvetli Rejimine Daima Sadık Kalmağa, Namusumuz Ve Türklüğümüz Namına And içiyoruz,"

Atalarının arkasından ağlayan iki genç kız

Dün üniversite öğrencileri, Taksim meydanında Atatürk'ün muhterem mezarını ziyaret ettiler.

Toplantı

Sabahın çok erken saatlerinde İttihâdî Marşını söyleyen mah gür bir kalabalıkla dolmuş bag-

HER SABAH

Sırası mı ?

Haber aldığımız göre bugün Toplantıdan önce İttihâdî Marşını söyleyen mah gür bir kalabalıkla dolmuş bag-

Biz in geçirdiğimiz hayatın ve hayatımızın geleceğinin için, İttihâdî Marşını söyleyen mah gür bir kalabalıkla dolmuş bag-

Bu kavimimiz, bir Hakah Fâilînin talimatına ve İttihâdî Marşını söyleyen mah gür bir kalabalıkla dolmuş bag-

Biz istediğimiz her şeyi yapabileceğimize inanıyoruz.

Atatürk'ün vasiyetine sadık olarak hareket edeceğiz.

Atatürk'ün vasiyetine sadık olarak hareket edeceğiz.

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

İsmet İnönü, İnönü zaferini kazandıktan sonra

Atatürk'ün Naaşları

And Yapılıncaya Kadar Ankara Etnografya Müzesinde Duracak

Ankara, 13 (A. A.) — Anadolu Ajansı'nın haber aldığı göre Büyük Önder Atatürk'ün naaşları Ankara'ya getirildikten ve muayene merasimi yapıldıktan sonra muvakkaten Etnografya Müzesinde askerî ihtirama mahfaza edilecek ve ahdi Şifası paile müzesine bir saat yapıldıktan sonra oraya konacaktır.

İnkılabımız Türkiyenin asırlar için saadetini kâfildir. Bize düşen, onu idrak ve takdir ederek çalışmaktır. - **Atatürk**

A K Ş A M

Kâğıt ile fütuhat yapanlar sapasağlam fütuhat yapanlara mağrûb olmağa ve Minnetce tekeri mevki etmeğe mecburdurlar -
Atatürk

Sene 21 — No. 2314 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 14 Kasım 1938

Telefon: Bağışharcı: 2066 — Yatı ıgı: 2076 — İdare: 2081 — Müdü: 2047

Gençlik âbide önünde and içti Atatürkün kurduğu kudretli ve kuvvetli rejime, inkılâplara daima sadık kalacak

Dün Taksim meydanını dolurana on binlerce halk

**Atatürkün naaşları
Dolmabahçeden kara
yolile Sarayburnuna
getirilecek**

**Oradan Yavuz zırhlı ile İzmit'e
götürülerek hususî trenle
Ankaraya naklolunacak**

Ankarada yapılacak cenaze merasiminden sonra naaş etnografi müzesine kaldırılacak ve ebedî Şefin şanile müteneşir bir anıt yapıncıya kadar müzede ihtiramla muhafaza edilecek

Ankara 12 (A.A.) — Anadolı ajanının buhar idâğına göre, Büyük Önder Atatürk, Ankaraya getirildikten ve cenaze merasimi yapıldıktan sonra, muvakkaten, etnografi müzesinde askeri itizamla muhafaza edilerek ve ebedî Şefin şanile müteneşir bir anıt yapıldıktan sonra oraya konulacaktır.

Ankara 14 (Tevfik) — Büyük Millet Meclisi bugün toplanacaktır. Yeni Kabinenin teşkiline ald. Riyaset-i Milliye'ye bakanlar ve büyük millet meclisinde Meclis arızatı olacaktır.

(Devamı 9 sayfa sahifede)

**“Atatürk, istikbalinden korkmayan kuvvetli millî bir devlet bırakmaktadır,,
Bir Çek gazetesi yazdığı makaleyi yukarıdaki satırlarla bitiriyor**

Prag 12 (A.A.) — C. T. K. ajanı Müberriz Hüsnü Çetinkaya'nın mektubuna, büyük şefi Kemal Atatürkün İsmi ile Türk milletinin, öngörülerine ve fikirlerine şükretmek ve bu yüce şahsa, büyük saygı göstermek, kula-

şukluk olan marşlarını okuması istenmektedir. Çeşitli vilhane Atatürkün vatanı genenği inkılabında Türkiyeyi kurmuş olduğuna ve modern bir hale kavuşmasına ve aynı za-

(Devamı 9 sayfa sahifede)

Dün Taksim meydanı insan denizi halini almıştı
Yüksek tahsil gençliğinden başka on binlerce halk meydanı doldurdu

Taksim meydanında ant içtikten

Yüksek tahsil Türk gençliği dün Taksim meydanında, Atatürkün hukukta heykeli önünde, onun eserlerini muhafaza edevetlerini, onun ilâde yürüyüşlerine öde ventiler, and içtiler.

Sabahleyin İstanbuldan Devoğluna gelen bütün tramvaylar boşnaklarına kadar dolu idi. Bu sonuna Cumhuriyetin boşnakları kalabalığı kalabalığıydı. Kalabalık aynı devrede olduğu halde, marşına ne kadar deyişti. O zaman tramvayları doldurularca hepsi boş, hepsi hayran yapmışa döşeyişti.

Fakat bugün Taksim meydanına doğru bir milyon sayı okunuyordu. Milyone gidince, hayranı konuşlar kadar çoktu. O kadar ki tramvaylar İngiliz seferi sona erdikten daha fazla-

(Devamı 1 sayfa sahifede)

Andın sureti

Biz Türk gençliği, Atasının bıraktığı eşiz mirasa, onun cumhuriyetine, onun inkılâplarına, onun kudretli ve kuvvetli rejimine daima sadık olmağa, vatanın toprağına canımız, istihlâline kanımızı vermeğe şerefimiz, gençliğimiz, namusumuz ve Türklüğümüz namına yüce âbidenin önünde söz verip and içiyoruz.

Dikkatler! Membamızız!

Atatürk:
«Bu milletle arasında birçok Mustafa Kemal vardır diyor.

Atatürk:
«Muhâşir olduğu kuvvetli, hemî millî kuvvetle bulurmuş diyor.

Atatürk:
«Bu büyük millet, istikbalinin mütevessit olduğu istikbalini görmeğe cesaret ve şereflerini erdini düşünmek için ve birçoğu etmişler diyor.
Kendinde, hemî kuvvetle, kendi istikbalinde ve vatanında Mustafa Kemal kuvvetini aramalı, bulmalı, büyütmelidir.

Atatürk için kimden çinmiş hemî istikbal çinmiş, hemî istikbal çinmiş, hemî istikbal çinmiş.

Verdiğimiz, iktidarsız... K. ATATÜRK

Cumhuriyet

Millet mukadderatını kend... K. ATATÜRK

İSTANBUL - CAGALOĞLU Pazartesi 14 İkinciyeğin 1938

Gençliğin Muazzam Mitingi

Dün Takim meydanında, Atatürk abidesinin etrafında toplanan on binlerce gencin mitinginden bir intiba

On binlerce genc, Atatürk abidesi önünde ebedî Şefin hatırasını yadetti

En büyük Eseri... Atatürk abidesi önünde toplanan on binlerce gencin mitinginden bir intiba... Atatürk abidesi önünde toplanan on binlerce gencin mitinginden bir intiba...

Söylenen heyecanlı hitabeler, hıçkırık ve göz yaşları arasında dinlendi, gençler rejime sadık kalacaklarına bir kere daha and içtiler

Muazzam toplantıda meydana bir başka görünüş

Universite öğrencileri abidede gösteriyolar

Türk gençliği dün bir kez daha, Ulu Atamızın müesses hatırasını yadetti... Atatürk abidesi önünde toplanan on binlerce gencin mitinginden bir intiba...

Millî cenaze merasimi Büyük ölünün defnine aid program hazırlandı

Kanon lâyihası, son şeklini aldı, bugün Millet Meclisinde müzakere edilecek

Millî namaz ve Birek Ocağı... Millî cenaze merasimi için hazırlanan program, bugün Millet Meclisinde müzakere edilecek...

Ankara'da: Atatürk abidesinde

Atatürk Abidesi önünde toplanan on binlerce gencin mitinginden bir intiba

Pazartesi
14
Teşrinisani 1938
YIL 22 (3)
Sayı 7489 - 1589

Kurun

İSTANBUL - Akademi Caddesi
Kuruhan Sokakı 16 (İstanbul)

Telegraf adresi: Kurun - İst. 565
Telef: 2143 (Fon) 2470 (Hassa)

BUGÜN
12
SAYFA

Sayısı her yerde 3 Kurus

Gençlik dün andıçtı

Dünya matbuatı
Atatürk'e
Geniş sütunlar tahsis
ediyorlar

Atina, 13 (A.A.) - Bütün gazeteler, Atatürk'ün hayati ve vefatı hakkındaki bütün muhtemel teğrifatına devam etmektedirler.

Gazeteler aynı zamanda Ankara ve İstanbul'da gelen bütün teğrifatları da yayımlıyorlar.

Sözcükler beladive meclis hususî bir toplantı yapmış ve bu toplantıda Atatürk'ün hakaratına karşı için bir dakika sessizlikten sonra Büyük Önemli evriye bulundukları yerküye Atatürk'ün tımarını verilmesine karar vermiştir.

Bütün gazeteler İsmet İnönü'nün Cumhuriyetçi Başbakanı iktidarı selâmı, meclis ve Türk - Yunan dostluğu politikasını ve Atatürk'ün mesulî arıyacağı olan İsmet İnönü'nün bu politikaya devam edeceğine kayıtlı... tedbirler.

Prova gazetesi yazıyor:

"Doğu ve mülkâlık hareketleri, yeni Türkiye'nin en yüksek vaktiyer ve şerefi meclisleri Kemal Atatürk'ün sonra en mühtemal şahsiyeti çıkararak İttifak ka. zari ile vebatını etudy bulanan o nadir kılıble ültür edebili:

(Atatürk hakkındaki diğer yazarlar hakkında saygılandır.)

Suriyeliler ağlıyor

Berut, 13 (A.A.) - Büyük Atatürk'ün ölümü haberi Ankara radyosunun dan Şeyrinin. Berutan bütün mah. fillide büyük teozur ve hüsnâ nıyanıdır. Dün akşamdanberi başkân-asoleğünama, skm hâlinde gelen halk ve cemâatler teminîsîrîal kıldırmeçve Atatürk'ün matemîl bayramına se rîlî resmi önünde eğilerek göz yaşları dükmeçtedirler.

Cenaze merasimi
programı
hazırlandı

Ankara, 13 (Telefonla) - Atatürk'ün cenaze merasimine ait program ihmal edilmiştir. Cenaze bu aya 16 nci çarşamba günü sabahı Dolmabahçe sarayından top arabasına konularak Sarayburnuna getirilecek buradan Yavuz zıhlısı ile Derinceye çıkarılacak, hazırlanan hususî trenle Ankara'ya getirilecektir. Cenaze Çankaya köşhü yanında veya Ankara kalesi üzerinde mütena bir mevhide yapılmak üzere abideye konacaktır. Abide inşa edilinceye kadar cenaze etnografya müzesinde bulundurulacaktır.

Ankara, 13 - Anadolu Ajansının haber aldığına göre Büyük Önder Atatürk, Ankara'ya getirildikten ve cenaze merasimi yapıldıktan sonra muvakkalen etnografya müzesinde askeri ihtiramla muhafaza edilecek ve ebedî Şehin şanile mütenasip bir ornat yapıldıktan sonra oraya konulacaktır. (K. A.)

Taksimde
Çok heyecanlı bir toplantı yapıldı
Nutuklar söylendi

İstanbul dün de büyük bir matem günü yaşadı. Sokakları çıkan halk sağda, solda ve rastladığı yerde Atatürk'ün ruşimlerini gördüğü, imzını duyduğu sâmmen göz yaşlarını saptırdı.

Gençlik, Atatürk'ü sevgisinin yünlük beyezını ile, dimes göz yaşları ile her yerde anı.

Gençlik Atatürk'ü ruhîme ve Türkîye sâmburîyetine, onun eserlerine büyük kalıcağınâ dâir yemün etmek ünere. dün sabah saat on birde Taksim anıtı önünde büyük bir and işme me. rasımı yapıldı. Merasim yerine sabahın daha pek erken saatinden itibaren yünlerce halk geldi, saat on birde doğru koca Taksim meydanına işme atıldı ve yere dükmeçiyerek kâtabîlık dükme. Gençler, evvelâ hep bir ağızdan İttifakî marşın söylediler ve büyük kılı-şulla hatıraını anmak mukaddîle bir dakika sükûttan sonra göz yaşları a. rakında slyküler verdiler, ağladılar. İçimizde yâk-selen sâmmen içtinâh sâml anlaşılmıştı?

İlk olarak Edebiyat Fakültesinden Abdülkadir Karahan kürsüye geldi ve çok içten gelen bir konuşme österine başladı.

"- Atatürk evlâtları, şu tane İbâdimin hususînda onun yünlük sâmlî mîllî kâkrâman Atatürk'ün yarattığı büyük inkılapların sâmlde. şimî ifâde için toplanıyordu. Ne yazık ki, şu meşeyün ve İevnet kâkrâman. bir gün sîlmîlmeden dükmeçiyerim a ritim. hâretin içtinâh bir sîlmek gibi sâmlerem yâk-selen hâsîlet şuyacaktır.

Atam,

(Deneyi 9 ucuçda)

Kurun gazetesinin ilk sayfası.
(14 Kasım 1938)

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1075
14 İkinciteşrin 1938
Pazartesi
Sayısı 100 Paradır.

On İkinci yıl Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Büyük Atasının elim ziyasına kan ağlayan Türk ulusu, yeni şefi İsmet İnönünün Yüksek Şahsiyetinde Sarsılmaz İnancını bulmuştur

Büyük Millet Meclisi, yüce kurtarıcı Atatürkten memleketin başına geçireceği adamı seçmede, her türlü etimoloji, siyaset ve bütün şahıslarında Atatürk'ün saz kolu ve ölümlü olan ölümlü katra İsmet İnönü'ü Cumhuriyetin seçmiş olduğu kararların İsmet dahi vermiş olduğunu belirtmektedir.

İsmet büyük Atatürk'ün elim ziyasına kan ağlayan Türk ulusunun yeni şefi, daha gözde olan İsmet İnönü'ü seçmiş, yüksek şahsiyetini sarsılmaz inancıyla ve teselli kaybetmiş ulusuyla birlikte, bu çağda sob akat İsmet, büyük bir ölümlü.

İsmet, teselli bir asker olan İsmet İnönü de bir Ata, millî bir şefdir. Siyasi ve askerî muvaffakiyetleri, istikamet ve samimiyeti ile temayüz etmiş bulunan bu dahi komandanın aynı enerji, aynı kuvvet ve kudretle büyük şefin eserini, teceddit hareketlerini başlatmış la tuttuğu meşşeyi olduğu gibi devam ettireceğine şüphe yoktur.

Onun içindir ki, Türk ulusu büyük Atasının vaktiyle ölümlü ne kadar büyük bir talihliğe uğramış, bu elim ziyadan sonra İsmet İnönü'ü başlatmış millî şef olarak görmüş ve o kadar büyük bir bahtıyarlığa nail olmuştur.

Siret Bayar

Atatürk Ve Millî İHTİLÂL

Büyük Şefin hayatı ve inkılâpları

O, her şeyden önce Türk ulusunun kudretine inanmış, Türk ulusu da ona iman etmişti

Atatürk dört seccelik rüşdiye tahsilini parlak bir muvaffakiyetle bitiriyor. Ve ilâdi tahsilini yapmak üzere de Maas-trâ geçiyor.

Bu hatıralarınla, bütün yüksek secceliğin daha çocukluğunda tebarüz ettiğini anladığımız Mustafa Kemal, 1901 de, yüksek tahsilin o mektepte görülün kısmını bitirerek erkânîharbiye sınıfına giriyor. 11 Kânunusani 1905 de de erkânî harbiyeden mezun oluyor. Bugün İsmet'in bahsedilen hatıralarında: "Ben diyorum, erkânî harbiyede, müstaf olan derslere iyi çalışıyordum. Bunların feskinde, olarak hende bazı arkadaşlarla yeni fikirler peydâ oldu.

Memleketin idaresinde ve siyasetinde lenlikler olduğunu keşfetmeye başladık. Bunlerce kişiden ibaret olan harbiye talebesine, bu keşifimizi anlatmak hevesine düştük. Mektep talebesi arasında okunmak üzere de mektepte el yazısı ile bir gazete tesis ettik. Sınıf halinde ufak teşkilâtımız vardı. Ben heyeti

ASKER ATATÜRK

idareye dahildim. Gazetelerin yazılarını ekseriyetle ben yazıyordum. O zaman mektep müfettişi İsmail paşa vardı. Bu hareketimizi keşfetmiş takip ettiriyormuş. Bir gün, gazetenin icap eden yazılarından birini yazmakla meşgul idim. Baytar dershanelerinden birine girmiş, kapıyı kapamıştık. Kapı arkasında bir kaç nöbetçi duruyordu. Mektep müdürü Rana Paşaya haber vermişler O, sınıfı bastı. Yazı—Sonu 2inci sayıfede—

Atatürkün Cenazesi

Ankara 12 (Radio) Ankara'da 21 Teşrinisani pazartesi günü yapılacak.

Kardeş İranda matem

Şehinşahın bir emirnamesile
Büyük Şefimiz için bir ay matem
ilân edildi
—Yazısı 3 nci sayıfada—

Belgelerle

DOLMABAÇE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

15 Kasım 1938

TÜRKİYE
RİYASETİCÜMHUR
UMUMİ KATIPLIĞI

16. XI. 1938

4766

Başvekâlete

DEVLET ARŞİVLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Atatürk'ün cenaze merasimi için yapılacak sarfiyata

dair olup Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisiğinin 44 / XI / 1938 tarih ve 1153/4290 sayılı tezkeresile, Umumi Heyetin 44 / XI / 1938 tarihli toplantısında kabul edildiği bildirilen 3540. sayılı kanunun Meclisten gönderilen tasdikli sureti neşir ve ilân olunmak üzere ilişik olarak gönderilmiştir.

Reisicümhur

İsmet İnönü

Neşriyat ve Müdevvenata

15. XI 938

Lamin

BASVEKÂLET
Neşriyat ve Müdevvenat Dairesi
Günlük tarih 16.11.1938
Defter sıra No. 00765

16-11-1938 8483/1 3

TBMM Genel Kurulunda kabul edilen Atatürk'ün Cenaze Merasimi için Yapılacak Sarfiyata Ait Kanun'un Cumhurbaşkanı Mustafa İsmet İnönü tarafından onaylanması.
(15 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/132.559.3-3)

T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi : 7 Teşrinievvel 1336 - 1920

<i>İdare ve yazı işleri için Başvekalet Neşriyat ve Müdevvenat Dairesi Müdürlüğüne müracaat olunur</i>	15 TEŞRİNİSANI 1938 SALI	SAYI : 4068
--	------------------------------------	-------------

KANUN

Atatürkün cenaze merasimi için yapılacak sarfiyata
aid kanun

Kanun No: 3540

Kabul tarihi: 14/11/1938

Madde 1 — Atatürkün cenaze merasimi dolayısıyla yapılacak sarfiyat için, Başvekaletçe teğkil edilecek hususî bir komisyonun emrile sarfedilmek üzere Ziraat Bankasında açılacak bir krediden beş yüz bin liraya kadar teydiat icrasına Maliye Vekili mezundur.

Bu teydiatın ne gibi hizmetler için yapılacağı İcra Vekilleri Heyetine tesbit ve tediyeye miktarı bilâhare Maliye Vekâleti bütçesinde 246 rakamile açılacak hususî bir fasla tahsisat kaydedilir. Bu teydiatın komisyonca musaddak evrakı müşbitesi badessarfı Divanı Muhasebata tevdi olunur.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

15/11/1938

Tevhidi İctihad Kararları

23/2/1938 tarih ve 23/9 numaralı tevhibi icthad heyeti
umumiyesi kararı

ÖZÜ:

Kaçırıp ırza geçmek suretile meydana
gelen suçlar hakkında.

Kaçırıp ırza geçmek suretile tekevvin eden suçların 2275 numaralı kanunun yaş haddine göre mülga 430 ve 431 inci maddelerine tevfiikan cezaları tayin edilmiş bulunduğu halde bu maddelerin 3038 numaralı kanunla değişen mahiyetleri noktaî nazarından kaçırıp ve ırza geçmek şeklinde iki fiile ayrılmış bulunmalarından dolayı kaçırıp ve ırza geçmenin taayyün edecek kanunî vasıfları ve cezası artırmağa saik şiddet sebepleriyle düşünülüp düşünilemeyeceği hakkında birinci ceza dairesinin iki kararı arasında mevcut ihtilâfin Tevhidi İctihad yolu ile halli çoğunlukla kararğı olduktan sonra teharüt eden noktaî nazar farkı hakkında yapılan müzakere sonunda şu neticeye varılmıştır:

Fiilin işlendiği zaman kanunu ile sonradan neşrolunan kanunun hükümleri bir birden farklı ise hükümleri zamanın daha lehinde olan kanunun tatbiki lâzım geleceğini gösteren Ceza Kanununun İkinci maddesini, ihtiva eylediği kat'î esaslar nazara alınarak mütalea etmek iktiza eyleyeceğine ve metnî maddede yazılı fiilin işlendiği zaman kanunu ile sonradan neşrolunan kanunun hükümleri cümlesindeki kanun kelimeleri bütün şümül ve vüs'atı manasile hüküm ifade edip yeni ve eski kanun hükümlerinin bir birle karşıtılmaması lâzım geldiğine ve tatbikat sahâsında her iki kanunun mukayesesi yeni kanundan evvel işlenen suçlar hakkında evvelî meriyetten kaldırılmış olan kanuna nazaran tatbiki icab edecek ceza tayin ve andan sonra o fiilin yeni kanunda gösterilen cezası da hesap olunmak suretile hasıl olacak neticeye göre hangisi lehde

ise onun tatbiki şekliyle mümkün olduğuna ve muaddel 430 ve 431 inci maddelerle bir fiil sayılan kaçırıp ve ırza geçmek suçlarının son tatbikat ile ikiye ayrılması üzerine bunlardan hangi kanunun tayin eylediği cezanın suçlunun lehinde olduğunu anlayabilmek için ırza geçmenin 8 inci babın birinci faslının ve kaçırmanın da ikinci faslın ihtiva eylediği hükümlere nazaran ayrı ayrı cezaları tertib ve ictham hükümlerinin tatbikile birleştirildikten sonra muaddel madde ile verilen ceza dan eksik veya ziyade olup olmadığı görülerek bunlardan lehe olanın bırakılması icab edeceğine ve mevzu bahis iki karar arasındaki görüş fark ve tefavütü 414 üncü maddenin ikinci fıkrasında 417 ve 418 inci maddelerde mevcut kanunî esbabı müşeddiden nazara alınıp alınmıyacağı hususu olup evvelce tatbik olunan 430 ve 431 inci maddelerle ceza verilirken yalnız ırza geçmenin kanunî esbabı müşeddiden dolayı cezanın artırılmaması yukarıda yazılı 417 ve 418 inci maddelerin kendilerinden evvelki maddelere matuf ve mahmul olduğu hakkındaki sarahattan ileri geldiği cihette bu hususta mükteşeb bir hakkın mevcudiyeti de iddia edilemeyeceğine ve çünkü Ceza Kanununun ikinci maddesindeki esas noktasından cezaların mukayesesinde Ceza M. U. Kanununun 326 nci maddesindeki ka'idenin mülhaza edilebilecek yeri bulunmadığına ve 418 inci maddedeki mayubiyette mündemîç ahval meyânında kılık bozulmanın da bulunduğu medenî kanun itibarile mergup vasfı sayılması bakımından cayı münakaşa olamayacağına binaen zorla kaçırıp zorla ırza geçerek kızlık hozmak suçundan muaddel 431 veya 430 üncü maddelerle verilmiş olan cezaların 3038 numaralı kanunla değişen mahiyetleri ve ikiye ayrılmaları itibarile ırza geçmekten ceza, tahdid ve tertib edilirken 414 veya 416 nci maddelerle verilen cezaların tahakkuk edecek kanunî esbabı müşeddide nazara alınmak suretile 414/2 ve 417 veya

Atatürk'ün Cenaze Merasimi için Yapılacak Sarfiyata Ait Kanun.
(15 Kasım 1938; Resmî Gazete)

Türkiye Cumhuriyeti
Hariciye Vekâleti
Üçüncü Daire Reisliği
3. Şube
24244/555

Ankara 15 Teşrinisani 1938
Hulâsa .....

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Yüksek Başvekâlete

ATATÜRK'e yapılacak olan cenaze töreninde hazır bulunmak üzere İstanbul'a gelecek heyetlerden bazılarını hamil bulunan yabancı harp gemileri aşağıda arz olunmuştur.

Montreux mukavelenamesinin 14.ncü maddesinde Boğazlar arasında bulunacak bütün yabancı deniz kuvvetlerinin mecmuu on beş bin tonu geçmeyeceği musarrah ise de yine aynı mukavelenamenin 17.nci maddesinde şekli ve tonajı ne olursa olsun bir deniz kuvvetinin Türkiye hükümetinin daveti üzerine mahdud bir zaman için ziyaretinde bulunmak üzere Boğazlardaki bir limana gitmesinde mâni olmadığı yazılı olduğundan mezkûr gemilerin İstanbul'a o suretle gelecekleri Âkid Devletler Se-faretlerine bildirilecektir.

Mezkûr gemilerin İstanbul'a gelmesine ve limanda buldukları müddetce zabitan ve efradının üniforma ile karaya çıkmalarına ve muhaberatomızı sekteye uğratmamak şartıyla muayyen zamanlarda telsizle-rini kullanmalarına müsaade itası hakkında İcra Vekilleri Yüksek Heye-tince karar verilmesine Yüksek delâletlerini saygı ile rica ederim.

B

Hariciye Vekili
Nal B.

Ait olduğu Devlet	Geminin ismi	Tonajı	Geliş ve gidiş tarihleri
İngiltere	Malaya	31.100.-	17-18 T. sani arasında
Sovyet Rusya	Moskova		" " " " "
Rumanya	Regina Maria	1.850.-	merasimden 48 saat evvel m. ve merasimin hitamından 48 saat sonra avdet

Jera V. H. m
16-XI-938

Genelkurmay Başkanlığına da bildirildi.

BANKA
15-11-78 8465

Atatürk için yapılacak cenaze merasimine katılmak üzere İstanbul'a gelecek yabancı savaş gemilerine dair, Dışişleri Bakanlığının yazısı.
(15 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.239.127-2)

G E M İ N İ N				MÜRETTEBATI		T E K L İ F İ N	
Ait olduğu Devlet	İsmi	Tonajı	Geliş ve gidiş tarihleri	Subay	Çavuş ve er	Tarihi	Numarası
İngiltere	Malaya	31.100	17-18/II/938	#	-	15/II/938	<u>24344</u> 555
Sovyet Rusya	Moskova	-	17-18/II/938	-	-		
Romanya	Regina Maria	1.850	Merasimden 48 - saat evvel muvasalat ve merasimin hitamından 48 saat sonra avdet.	-	-		
Fransa	Emile Bertin	5.886	18/II/938 de muvasalat	II	180	16/II/938 17/II/938	<u>24326</u> 556 <u>24419</u> 560
Almanya	Emden	-		2	130	17/II/938	<u>24417</u> 559
Yunanistan	Hydra	1.350	18/II/938 de muvasalat.	-	-	17/II/938	<u>24354</u> 558

Atatürk için yapılacak cenaze merasimine katılmak üzere
İstanbul'a gelecek yabancı savaş gemilerinin listesi.
(15 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.239.127-7)

T. C.
M. M. V.
Ordu Dairesi

Şube: 1 Ks. 3
Sayı : 3032

Ankara

15/2. Teş./1938

Atatürk'ün cenaze töreninde bulunmak üzere Ankaraya gelecek yabancı devlet askerî birliklerinin şu suretle yerleştirilmeleri kararlaştırılmıştır:

İngiliz 12 subay, 120 Deniz eri, 60 er, 56 kişilik bando Gazi Terbiye Enstitüsünde.

Yunan 4 Subay, 100 er İnşaat Usta Okulunda.

Rus 4 Subay 100 Er.

Romen 1 veya bir kaç subay, 60 er Jandarma Okulunda.

Bulgar 5 Subay 6 Yarsubay, 72 er Polis Enstitüsünde.

Yugoslavya 4 Subay, 4 Yarsubay, 80 er Harp okulunda.

Bu heyetlere Vekâletçe birer irtibat subayı verilecektir.

İrtibat subayları İstanbulda müfrezeler ile taşınacaklar ve tirrende yerlerini gösterecek ve Ankara istasyonundan itibaren kalacakları Okul binasına götürecek ve orada yerleştirilerek iâşe ve istirahatleri ve merasime iştirakleri hakkında gerekli işleri yapacaklardır.

Müfrezelere İstanbulda yemek ve komanya verilmesini Vilâyet temin edecektir. Yer hazırlanmasını İstanbul K. dan rica ederim.

Ankarada iâşelerini misafir oldukları mektep temin edecektir. Masraf Hariciyeden verilecektir.

İstanbul K. na, IV. Kor., Harp Okulu K., Ankara Garnizon K., İstanbul ve Ankara Merkez K. na yazılmış bilgi için Dahiliye Vekâletine ve Kültür Bakanlığına arzedilmiştir.

Fransa 4 Subay 180 er Siyasal Bilgiler Okulu. M. M. V.

Alman

İRAN 3 subay 52 er Harp Okulunda K. Özalp

H. F. 22. XI. 1938

Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunmak üzere Ankara'ya gelecek yabancı devlet askerî birliklerinin yerleştirilme düzeni hakkında, Millî Savunma Bakanı Kazım Fikri Özalp'in yazısı.

(15 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-57)

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Karar sayı: 2
9919

Atatürk'ün ölümü münasebetile umumî teessürün resmî sahada tezahürü için aşağıdaki esaslara göre hareket edilmesi muvafık görülmüştür.

- 1- Ankara'da cenaze merasimi yapılacak olan 21 İkinci teşrin 1938 tarihinde bütün memlekette resmî veya nim resmî mahiyeti haiz olan dairelerle mekteplerin kapanması temin edilecek, nususi müessesata, Vilayetler tarafından kapatmaları için ricada bulunulacak,
- 2- Cenaze merasiminin ferdası gününe kadar bayraklar yarı olarak çekilecek, eğlence yerlerinin, (tiyatro, sinema, sar ve saire gibi) açık kalmamasına yine aynı şekilde tevessül olunacaktır.
- 3- Atatürk'ün vefatı tarihini olan 10 İkinciteşrinden itibaren bir ay farında hükümet memurları süvare ve akşam yemeklerine icabet etmeyecekler ve kendileri de vermeyeceklerdir.
- 4- Tesbit edilecek program mucibince vilayet ve kaza merkezlerinde cenaze merasiminin yapıldığı günü Atatürk'ün hatırasına ihtiram merasimi yapılacak ve halkevlerinde büyük Onderin hayatı hakkında söylevler tertip edilecektir.

15/II/938

REİSİCÜMHR
İsmet İnönü

Bş. V. Ad. V. M. M. V. Da. V.
C. Bayar Hilmi Uzun M. M. V. Da. V.

Ha. V. Ma. V. Mf. V. Na. V.
S. Sunay A. Akif S. Akıncı A. Çetinkaya

İk. V. S. İ. M. V. G. İ. V. Zr. V.
İ. Kışık Ş. A. A. Kocaş. G. İ. V. Zr. V.

080	18	01	02	85	98	11
-----	----	----	----	----	----	----

Atatürk için yapılacak cenaze törenleri hakkında, Cumhurbaşkanı Mustafa İsmet İnönü, Başbakan Mahmut Celal Bayar ve diğer bakanlar tarafından imzalanan kararname.
(15 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/85.98.11)

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Genel Sekreterliği
Sayı
B/1310

Ankara : 15.X.1938

B=8

128300

ALUOU
Cumhurbaşkanlığı Arşivi

T E L

Vali ve C H P Başkanlığına

Partimizin Umumi Reisi Türk milletinin büyük kur-
tarıcısı ve Şefi aziz Önderimiz Atatürk'ün varlığına ve
hatırasına bağımızı onun ölümü dolayısıyla yapılan büyük törende
temin edilecek intizam ve ihtimamla göstermek ödevi karşı-
sındayız. bunun için şu noktalara fevkalade dikkat edilme-
sini dilerim

Dahiliye Vekâletinin yaptığı tamimlerde cenaze töreni-
nin zaman ve sureti icrası bildirilmiştir bu esasa göre
Ankaradan başka bütün vilâyetler 21 İkinciteşrin 938 Pazar-
tesi günü aşağıdaki maddelerde yazılı tedbirleri alacaklardır

- 1) Tören saat on dörtte başlayacaktır
- 2) Halk tam saat on dörtte heykel ve büst olan yer-
lerde bunların etrafında olmayan yerlerde Cumhuriyet mey-
danlarında toplanmış bulunacaktır
- 3) Heykel ve büst bulunmayan meydanlarda güzel ve büyük
bir kürsü üzerine Atatürk'ün iyi bir fotoğrafı konacaktır
Kürsü Türk ve Parti bayragile örtülecek hiç bir siyah işaret
bulundurulmayacaktır
- 4) Toplanma işi güdümlü ve intizamlı olmalıdır bu
maksatla alâkadâr ve selâhiyetli teşekküller mümessillerinden

490	01			4	19	15
-----	----	--	--	---	----	----

3

DEVLET ARŞİVİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

bir komisyon toplanarak toplanma yeri tetkik edilmeli ve toplanma şeklini gösterir biter kroki yapılarak toplanmayı idare edecek kâfi miktarda memur tayin olunmalı ve bunlara vazifeleri öğretilmelidir parti mensuplarının bu işte ödevlendirilmesi esastır

5) Atatürk'ün büyük eserini emanet ettiği Türk gençliğine ve talebelere toplanma meydanında ön safta yer verilmesidir

6) Bando mevcut olan ve Şopen'le Bethofen'nin matem havalarını çalabilecek vaziyette bulunan yerlerde istiklâl marşından sonra törene bu havalarla başlanılır bando bulunur ve bu havaları çalmak imkânı olmazsa tören istiklâl marşla başlar bando olmayan yerlerde dahi istiklâl marşı ağızdan söylenilerek tören açılır ve artık bundan sonra hiç bir şey çalınmaz

7) Tören bu suretle açıldıktan sonra her yerde üç nutuk söylenecektir bunlara parti mümessili belediyeden biri belediye olmayan yerlerde köy ihtiyar heyetlerinden biri ve halktan bir genç söyleyecektir nutuklar mahalli parti örgütünün tasvibinden geçecektir bu nutuklarda Atatürk'ün eserleri memlekete ve millete yaptığı büyük hizmetler hayatı ve onun aramızdan ayrılmasıyla duyulan yas ve elem tebarüz ettirilecektir kendi nutuklarından Önuncu yıl nutku ve gençliğe hitap gibi parçalar vecizelerden seçilmiş bazı kısımlar okunacaktır

Nutuklar milletin Atatürk'e saygı ve sevgisini ebedi olarak onun manevî varlığı ve hatırası etrafında toplanacağını bu topluluktan en büyük millî vahdet ve kudreti alacağını eserine bağının bu birlikte ebedileşeceğini söylüyor ve nihayetinde Atatürk'ün eserlerine ve yaptığı inkılaplara daima artan bir inanla bağlı kalıp onları ileri götüreceklerine ant içerek bitecektir

490	01			4	19	15
-----	----	--	--	---	----	----

4

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ - 3 -

8) Tam saat 16 da Dahiliye Vekâletinin yaptığı tamimde zikrettiği veqhile ve vasıtalarla bildirilerek üç dakikalık bir sukût ve ihtiram vakfesi yapılacaktır tam bu saatte sukût ve ihtiram vazifesini yapabilmek için yukarıda söylenen merasim ve nutuklar ona göre tertip ve tanzim edilecektir

9) Üç dakikanın hitamında altı meşale derhal ateşlenir ve Atatürk'ün heykeli büstü veyahut resmi önünden ihtiram geçidi başlar bu suretle halk dağılarak merasim sona erer

10) Toplanma meydanına gelirken arzu edenler heykel büst veya fotoğrafları önüne çelenk buket veya yeşillik koyabilirler

11) Halkevleri 22 ikinciteşrin 1938 Salı gününe kadar kapalı kalacak ve bina içinde hiç bir faaliyât yapılmayacaktır

12) Hareket toplantı ve merasim esnasında hiç bir siyah işaret bulunmayacaktır

13) Bütün bu merasime ait tafsilât her herin ayrı ayrı vaziyeti tesbit edilerek bir raporla ve mümkün olan yerlerde bu merasim intibaları fotoğraf sinema ile tesbit olunup bunlar da bilahare basılmak üzere Parti genel sekreterliğine gönderilecektir

Bu hususlara edilecek dikkat Türk milletinin bütün dünya gözleri önünde intizam ve olgunluğunu göstereceğine nazaran işe fevkalade ehemmiyet verilmesini her teferruatına kadar alâka gösterilerek icap eden sarih emirlerin verilmesini Parti arkadaşlarımdan rica ederim

14) Bu tamiminderhal bütün teşkilât kademelerine ve Halkevlerine gönderilmesi alınıp anlaşıldığının ve tamim olduğunun telle bildirilmesi lâzımdır

15) Bu tamim genel ispekterliklere Parti İlyönkurul Başkanlıklarına gönderilmiştir

8/1310

Dahiliye Vekili
G H P Genel Sekreteri
Dr. Refik Saydam

H. Ocaklar

490	01			4	19	15
-----	----	--	--	---	----	----

5

SAYISI HER YERDE 3 KURUS
15 2. ci Teşrin SALI

SON TELGRAF

Türk'e müabet ve iyi bir şey veriniz, bunu reddetmesi ihtimali yoktur.
K. ATATÜRK

Sayı 809 Yazıhanesi Telefon 20827 İstanbul Çarşamba Nuruosmaniye No: 54 En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi İcare-İhan Tel. 20827 Telgraf / İst. Son Telgraf

İstanbullular, Dolmabahçede güller ve meş'aleler arasında yatan büyük ölüyü yarından itibaren ziyaret edebileceklerdir

21 son Teşrin "Millî matem,, günü olacak

Başvekil Şehrimize Geliyor
 Hükümet namına cenaze merasiminde bulunacak

Büyük Teşrin gününde şehrimizde büyük ve Türk milletinin vatan ve hükümetine şükre sunmak üzere İstanbul'da cenaze merasimi yapılacak. (Etnografya)

Meclis adına da bir heyet geliyor
 Hükümet adına da bir heyet geliyor

Pl. Afet ve Sabiha Gökçen Ankara'da
 Küçük ölüyü de beraber götürdüler

Her üçü de farta sürden baygınlık geçirdiler
 Her üçü de farta sürden baygınlık geçirdiler

Millî matem Pulları Çıkarılıyor
 Millî matem Pulları Çıkarılıyor

Muhteşem Cenaze Alayı Şehrimizde Sarayda, karada, deniz ve havada yapılacak merasim

Millî Şef İsmet İnönü, Başbakanlık'ta öğle saatlerinde vefat eden Mustafa Kemal Atatürk'ün cenazesine katılmak üzere İstanbul'da.

Gençlik bu defa da İsmet İnönü'ne müracaat etti

Bu sabahki toplantı da verilen kararlar
 Bu sabahki toplantı da verilen kararlar

Büyük ve vefat Şefimiz Ali - İsmet İnönü'nün cenaze merasimi, vatan ve hükümetine şükre sunmak üzere İstanbul'da yapılacak. (Etnografya)

Bu programın giriş ve çıkışları, İstanbul'da yapılacak. (Etnografya)

SEKİZİNCİ MERASİM
 Sekizinci merasim, İstanbul'da yapılacak. (Etnografya)

CEZELER VE ZİYARET
 Cezeler ve ziyaretler, İstanbul'da yapılacak. (Etnografya)

Millî Matem Günü
 Millî Matem Günü, İstanbul'da yapılacak. (Etnografya)

Atatürk'ün cenazesi
 Atatürk'ün cenazesi, İstanbul'da yapılacak. (Etnografya)

Hükümet Programı Yarın Okuyacak

Ankara, 13 (Hassas mahabirlerinden) — Yeni hükümet programını Meclis'te yarın okuyacak. (Etnografya)

Reisicumhurumuzun Tşkürleri

Ankara, 12 (A.A.) — Teşkilat Reisi İsmet İnönü'nün vefatına üzülmelerini bildiren Reisicumhurumuzun tşkürleri. (Etnografya)

Bayan Makbuleye refakat etmek üzere Bayan Bayar şehrimizde

Bayan Makbuleye refakat etmek üzere Bayan Bayar şehrimizde. (Etnografya)

Hükümetin iki mühim teklifi

Atatürk'ten açık kalan Ankara mebusluğuna hiç kimse seçilmiycek
 Badema çıkartılacak paralara da Atatürk'ün resmi konulacak

Ankara, 13 (Hassas mahabirlerinden) — Hükümet Meclis'te vefat eden Ali İsmet İnönü'nün cenazesi için iki mühim teklif sundu. (Etnografya)

—Bayan Makbule İsmet İnönü, ve Bayan Bayar, Atatürk'ün cenazesi için İstanbul'da.

Askerî Müfrezeler Geliyor
 İngilizler yola çıktı Yugoslavlar cumartesi geliyor

Enebi Gemileri Geliyor
 Bunlar limanımızda yapılacak merasimde bulunacaklar

Cumhuriyet

Büyük işler başarılır. Daha büyük işler başarılır. Çünkü Türk milleti, birlik ve beraberlikle güçlerini yemeden bilmiştir.
K. Atatürk

İSTANBUL - CAGALOĞLU
İlk sayfa ve ikinci sayfa: Cumhuriyet, İstanbul - Paşa Kışlası, İstanbul, No. 248
Tebliğ ve dağıtım: No. 2208, Tebliğ tarihi: 28.11.1938. İletişim: No. 2208, Tebliğ tarihi: 28.11.1938.

Millî ülküye tam bütünlükle yürütmekte olan Türk milletinin büyük millet olduğu medeni âlem, az zamanda bir kere daha tanıyacaktır.
K. Atatürk

Mecliste çok hazin bir gün Meb'uslarımız, ebedî Şefin aziz hatırasını göz yaşları arasında taziz ettiler

Tetfin merasimi için 500 bin liralık tahsisat verildi

Dört saat süren Meclisin dünkü celsesinde hatibler milletin hissiyatına tercüman oldular

Atatürkün cenaze merasimi Şefimizin cenazesi cumartesi günü Ankaraya naklediliyor

Istanbul halkı, yarından itibaren üç gün müddetle Ebedî Önderimizin tabutunu ziyaret edebilecek

Atatürkün Muazzam eseri

Dün Mecliste söz söyleyen meb'ularımızdan: İsmet Paşa, Fehi İsmail, İsmail Hakkı Paşa, İsmail Hakkı Paşa, İsmail Hakkı Paşa.

Ankara, 14 (Telefon) — Atatürkün tetfin merasimi için yapılacak vakıflar hakkında kararlar, bugün Meclis Meclis Salonunda çok heyecanlı bir ortamda kabul edildi. İlk konuşma Meclis Salonunda çok heyecanlı bir ortamda kabul edildi. İlk konuşma Meclis Salonunda çok heyecanlı bir ortamda kabul edildi.

Dolmabahçe avlusu önünde toplanan büyük kalabalık

Ankara, 14 (Telefon) — Atatürkün tetfin merasimi için yapılacak vakıflar hakkında kararlar, bugün Meclis Meclis Salonunda çok heyecanlı bir ortamda kabul edildi. İlk konuşma Meclis Salonunda çok heyecanlı bir ortamda kabul edildi.

Kara, deniz ve hava kuvvetlerimizin de iştirak edeceği merasim emsali görülmemiş bir ihtişamlı yapılabilecektir

Değerli bir insanın, Atatürkün mezarı, İstanbul'da bulunan Dolmabahçe'de yapılacak. Merasim emsali görülmemiş bir ihtişamlı yapılabilecektir.

Merasim Programı

- 1. - Dolmabahçe avlusuyla Atatürkün mezarının önünde toplanacak kalabalık, 14/11/38 yarın saat 10.00'de saat 11.00'de İstanbul'da yapılacak törenin başı ve sonu olacaktır.
- 2. - Atatürkün cenazesi İstanbul'da yapılacak törenin başı ve sonu olacaktır.
- 3. - Atatürkün cenazesi İstanbul'da yapılacak törenin başı ve sonu olacaktır.

Cumhur Reisinin teşekkürü

Ankara, 12 (a.m.) — Tebliğ: Riyasetcumhur Umumi Kâtilinden: Yurdun her köşesinden, şehirlerden ve köylerden, Parti teşekkülleri, Halkevleri, spor kulüpleri ve müesseselerinden, aynı halkın temsilci kuruluşlarından gelen bir çok telgraflar toplanarak bir mektup hazırlanmıştır.

Atatürkün cenazesi İstanbul'da yapılacak törenin başı ve sonu olacaktır.

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sayı 9 — No. 2081

Yazı İşleri telefonu: 20203

SALI — 15 EKİNCİTESİN 1938

İdare İşleri telefonu: 20203

Fiyat 5 kuruş

Dolmabahçede güller ve meşaleler arasına konan, kahraman Türk ordusunun yüksek rütbeli subayları tarafından beklenen Büyük Ölü yarından itibaren halk tarafından ziyaret edilebilecek

Cenaze Töreni Programı

Yolda ve Ankarada

Trenin gece geçeceği hat boyunca meşaleler yakılacak, Büyük Ölü istasyonlarda halk tarafından selâmlanacak

Atatürk için yapılacak amdan Etnografya müzesinin bulunduğu tepede inşaat kararı, resmi matem birincikanunun yirmi birine kadar devam edecek

Ankara 14 (Hava - Milli Bahçe) - Milli Bahçe - Milli Bahçe için yapılacak büyük tedbir programı henüz başlamıştır. Programın İstanbul vilayetini alacak olan kısmı İstanbul vilayetine tahsis edilmiştir. Tamamı Hariciye ve Milli Bahçeye tahsis edilmiştir. Programın İstanbul için kalan kısmı Hariciye ve Milli Bahçeye tahsis edilmiştir. Programın İstanbul için kalan kısmı Hariciye ve Milli Bahçeye tahsis edilmiştir.

Son Posta Programı İstanbul ve İstanbul'dan itibaren ka-...
- 2 -

İzmit'e muvafakat

Yerli sivil kru-...
- 2 -

Cenaze be...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İzmit'e muvafakat...
- 2 -

İstanbulda

Merasim, cumartesi sabahı 8.30 da tabutun 12 General tarafından saraydan kaldırılarak saray kapısındaki top arabasına nakli ile başlayacak

Hava filolarının da iştirak edeceği cenaze alayı Dolmabahçeden Sarayburnuna gelecek, tabut buradan Yavuz nahledecek, her bey dahilde bir top atarak selâm namini ifa eden Yavuz yaray yaray hareket edecek

Atatürkün aris nağmesi havi sar-...
- 2 -

İstanbul'da cenaze töreni programı

Ankara 14 (A.A.) - Atatürkün yapı-...
- 2 -

İstanbulda yapılacak tören

[16 Kasımın 1938 çarşamba gün-...]
- 2 -

Katılacak...
- 2 -

Dolmabahçe sarayında Atatürkün ilk...
- 2 -

Millet müessesileri dün Mecliste Türk milletinin duyduğu derin acıya tercüm n oldular

Ankara 14 - B. M. Meclisinin bu-...
- 2 -

Reisicumhur İsmet İnönünün teşekkürleri

Ankara 14 (A.A.) - Teblig-...
- 2 -

Reisicumhur İsmet İnönü yeni Celâl Bayar kabinesiyle birlikte

SALI
15
İKİNCİ TESİRİN
1938

TAN
TELEGRAF ve TAN İSTİFA VE TEŞEKKÜR
DÖRDÜNCÜ YIL
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

ŞİŞMAN YANKO

5 Anadolı Mahalleleri
İst. Yeni Postane Cad. No 28
Kıyık yünü, ipkılı, pamuklu kumaşlarımıza ihtiyacı ve diğer takımlarımıza emmiyetle tedarik edilmektedir.

Atamıza Son Veda Resmî Halkımız, Büyük Ölüye, Yarın ve Öbür Gün Son Ziyaret ve Tazim Vazifesini Yapacak

Ebedî Şef, Dolmabahçeden Sarayburnuna Kadar Muazzam Merasimle Getirilecek ve Yavuzla Izmite Götürülecek

Büyük ölünün yatmakta olduğu Dolmabahçeden bir görünüşü, Saraydaki defteri mahsusı imzalanıyor. Ebedî Şefin cenazesini nakledecek Yavuz Zırhlımsı. (Yasın 2 önce sayıdaki)

Türkiyenin Büyük Talii

Dünyada bir çok milletler büyük şahımlar yetiştirmiş, bir çok devamlar büyük eserler meydana getirmişlerdir. Fakat öldükleri zaman arşınları büyük hakları eseri izlemek için ya bu eserleri unuttular ya da yavaş yavaş bunları silmişlerdir. Büyük devletler için, büyük devletler için, büyük devletler için, büyük devletler için...

Reisicümhur İnönü Milletin Başlıklar Tezahürlerine, Temiz Duygularına Teşekkür Ediyor

Ankara, 14 (A.A.) — İstih. Riyaseti Cümhur Umumi Katipliğinden: Yortın her köşesinden, şehirlerden ve köylerden, Partî teşekkülleri, halktan, işyeri ve kuruluşlarından, sayın halkın temiz duygularına teşekkür ederim. Bu günler geçmekte devam ediyor, Bundan pek müdahem olan Reisicümhur İsmet İnönü, namı diğer İsmet Paşa'nın Ajman vatanında kabulleni vasaletir.

Millet Meclisi, Dün, Şefi İçin Hicranını Andı

"Dolmabahçede Batan Güneşin Lâyetenahî İdealini Yaşatmak İçin Türk Nesilleri Nöbet Değiştirecektir,,

Millet Meclisinin son oturumundan bir intiba

Ankara, 14 (A.A.) — B. M. Meclisinin bugün Fikret Selayın başkanlığında yaptığı toplantıda İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığına intihali dolayısıyla, Başbakan Celâl Bayazıt istifâ ettiğine ve yeniden Başbakanlığın Celâl Bayazıt'ın rıyasatına tevdiğine emniyet vazifeleri heyetini gösteren listeyi sunulduğunda dair Riyaseti Cümhur tekeretleri okunmuştur.

Dünün hatipleri: Bayan Naiman, Selim Şerif Toran, Hümet Bayur, Muhittin Pars

Buna müteakip, bütçe encümeni müzâhâra maharriri gelen vaza arısında bulunan ve Atatürk'ün cenaze merasimi için yapılacak faaliyetler için kanun kütüphanesi rızasına alınarak tevzi ve müzahere müzakereci heyeti ve her taraf kabul edilerek kanun müzaheresinin gerçekleştirildiği bildirildi. Böylece kanun heyeti unvanı yeri üzerinde araban müzahere, Büyük Şef Atatürk'ün ruhu ebedâtin...

(Sana 21. 10. 34)

(Sana 21. 10. 34)

Tan gazetesinin ilk sayfası.
(15 Kasım 1938)

SALI 15 İstisnai Numaranın No. 84 Telgraf Yansıtık gazetesidir İSTANBUL Telefon : 20798 Bircisi yd - No. 194

YENİ SABAH

GÜNDÜLİK SİYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI **3** Her yerde **KURUŞ**
Tahşih Esmek
900 Kr. aynılığı 2400 K.
500 Kr. 6 aylığı 1200 K.
280 Kr. 3 aylığı 800 K.
Fevri tahşihata girmesiyle aynı miktarlar için 58, 14, 7,5 ve 4 dir.

Atatürkün Naaşları Yarın Halk Tarafından Ziyaret Edilecek Cenazeyi Götürecek Alayın Komutanı Orgeneral Fehreddin Altavın Yeni Sabaha Beyanları

Naaşı 12 General Bekliyecek

Üst Önder mezarına Atatürkün cenazesini taşıma merasimi, cumhuriyet günü yapılacaktır. Fakat bu merasimin vakti, enle ve diğer hususları henüz kesinleşmemiştir. Atatürkün cenazesinin Ankara'ya getirilmesinde cenaze ve mezarına gitmek üzere, ordun müfettişi General Fehreddin Altavın Ankara'dan çıkmasını gözetmek ve taşıma işlemlerini denetlemek üzere...

merasim yapılacaktır. İnanis merasim programının edilmeye alınmasında bu hususlar kati bir şekle sokulmuşlardır. Fakat, İstanbul gazetelerinde, Ankara'dan aldıkları haberler pek haklılık aykırı değildir. — Bu hususta bir bir parça tasvir eder miyiz? — İlk faydalı olabilecek şeyleri söylüyoruz. Cenaze, çarşamba gününden itibaren İstanbul halkına gösterilecektir. Bu konuda ayrıca temin edilmiş büyük rütbeli zabıt idarını nöbetli bekliyeceklerdir. — Asma nöbeti bekliyecek olan imzalar kimlerdir efendim? — Herkesin hepimiz İMİ, nişanımız. Yalnız kimin önderliğini söyleyelim. Bunlar tümün komutanlarıdır. Zabit, İlçer, Zaferan, Paşa, Kurdebe, Kırnak, İsmail, Arzi, Hakkı, İlyaz, Ekin, Diğer şahıslardan kimler önderlik edeceklerini bilmiyoruz. Onları ancak yarın öğrenebiliriz. — Sıralı olarak söyleyin. — Merasim günü, Atatürkün cenazesi, Türk bayrağına sarılmış olan bir tabut içinde olduğu halde...

General Fehreddin Altavın Beyanları: — Üst Önder Atatürkün cenazesi Ankara'ya kalması umudunu biz kendimize şüphelenmeden söyleyemeyiz. Bu hususta kesin kararlar henüz alınmamıştır. — Bu hususlar, İsmail Cemal Çelbi ile muayene edilmiştir. — Çenaze İstanbul'dan taşıma işlemlerini denetlemek üzere, cumhuriyet günü...

Yarın ordun vaktinde refakat edecek olan Orgeneral Fehreddin Altavın merasim için Ankara'ya çıkışındaki fotoğrafı. (Sana 3 inci sayfa)

B. Millet Meclisinde Büyük ölünün Hatırası Dün De Acı ile Anıldı Mebusların Hazin Nutukları

Dün içtima eden Millet Vekilleri, fevkalade içtimada Atatürk için şüküt ederlerken... Ankara, 14 (A.A.) — B. M. Meclisinin bugün Fikret İslayın başkanlığında yaptığı toplantıda İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığına hitab ettiği konuşması büyük ilgiyle karşılandı. İslayın konuşmasında Atatürkün büyük hatırası ve onun için duyulan acı ile sözler söyledi. İslayın konuşmasında Atatürkün büyük hatırası ve onun için duyulan acı ile sözler söyledi. İslayın konuşmasında Atatürkün büyük hatırası ve onun için duyulan acı ile sözler söyledi. İslayın konuşmasında Atatürkün büyük hatırası ve onun için duyulan acı ile sözler söyledi. İslayın konuşmasında Atatürkün büyük hatırası ve onun için duyulan acı ile sözler söyledi.

Türk Gençlerinin Tezahürü

Bu kanlı ulviye sarmılı bir teessür ve tehassüs tezahüründe zabitanın pek lüzumsuz tekeyit ve iftinası hiç yerinde görülmemiştir. Yüce Hükümet Cahid YALÇIN... Büyük Atatürkün hayretmelenen düşüncesine istinadla gerçekleştiren bu hareket, pek çok fikirler için bir örnek ve teşvik olmuştur. Atatürkün bu hareketi, pek çok fikirler için bir örnek ve teşvik olmuştur. Atatürkün bu hareketi, pek çok fikirler için bir örnek ve teşvik olmuştur.

Atatürkün Cenaze Merasiminin Programı

Hükümet Tarafından Hazırlanan Programın Metnini Neşrediyoruz

- 19 Eylülün 1938 cumartesi Günü: Tabut, sabah saat 8.30 da 12. General tarafından kaldırılarak Dolmabahçe sarayının dış kapı önüne tahsis edilmiş top arabasına yerleştirilecektir. 1 — Tabut alayını ilerdeki yolu açık bulundurmak üzere geçiş saati olarak, saat 9.30 kısıtlanacaktır. 2 — Tabut alayının başında altı asker yürüyecektir. 3 — Mizanlık bir asker alayı 4 — Bir piyade taburu, "Bendün" diye ölecek. 5 — Bir topçu taburu, 6 — Bir deniz taburu, "Bendün" diye ölecek. 7 — Çelenkler. 8 — Cenazenin mezarı bulunduran top arabası. 9 — Arabanın sağ ve sol tarafında alayın iki generali. 10 — Atatürkün taşı ve taahhüt müdallifleri lütfen generali. 11 — Atatürkün silahlı ordu. 12 — Baretli. 13 — Büyük Millet Meclisi temsilci Ankara'dan gelen heyet. 14 — İstanbul valisi ve belediye reisi ile mevkî ve deniz komutanları.

General Cemil Cahid

İsmet İnönünün Teşekkürleri

Ankara, 14 (A.A.) — Tebliğ: Başmühür emami Katipliğinden: Yürden her köşesinden, şehirlerden ve köylerinden, Parti teşekkülleri, halklerinden, asker kışperleri ve müesseselerinden, sayın halkın temile şükranlarına layık olan büyük telgraflarla gelmekte devam ediyor. Bunların pek müteahhüd olan İsmet İnönü'nün Atatürk Anıtı vasıtasıyla bildirilmiş olan teşekkürleri...

Başvekil, Meclisten İtimat İstiyecek

Son Tadilat Hükümetin Dahili Siyasetini Değiştirmeyecek. Ankara, 14 (Hürriyet) — Başvekil Celal Bayar kalbine tahdidi ile dolayısıyla Millet Meclisinin ilk toplantısında İtimat istiyecek ve dahil siyasetini gösteren bir yutuz söyleyecektir. Meclis mahline sâdıkla konuşma günü, yeni kalbine çok (1) kar konuşma bulacaktır. Başvekilin yapacağı konuşma, kalpik verilecek. Başvekilin konuşmasında yeni kalbine hatırlayacak ve dahili siyasetini İsmet İnönü'nün siyasetine bir kez değişiklik yapmadığı kanalı olacaktır. İsmet İnönü'nün siyasetine bir kez değişiklik yapmadığı kanalı olacaktır. İsmet İnönü'nün siyasetine bir kez değişiklik yapmadığı kanalı olacaktır.

İsmet İnönü'nün siyasetini değiştirmeyecek. İsmet İnönü'nün siyasetini değiştirmeyecek. İsmet İnönü'nün siyasetini değiştirmeyecek.

Anadolu

16 Ocak 1938

Her gün sabahları (İzmir) de çıkar siyasi gazetedir. Telefonu: 2776

HESBASI HARBVERDE 2. Kuruluş

B. Millet Meclisinin Yas Celsesi Millet Vekilleri kürsüde dünyanın ve Türkün büyük evlâdına ağlaştılar İki Atatürk vardır. Biri fanîdir, diğeri ise ebedî

Cenaze merasimi

Kanun gözyaşları
içinde kabul edildi

Beşyüz bin lira ay-
rıldı, bir komisyon
işe başlıyor

Ankara, 14 (Hımsî muhabirini-
den)

Ulu Ocak'ta taziye yerinden
kazan büyük kabri, memleketin her
kıracasında olduğu kadar, bütün ul-
landa da akıldaki devam ettirmekle ve
matlak olarak bütün dünya mal-
beş ve milletleri bu ruhanî ne kadar
elinseldiği gibi bu ruhanî mal-
beşini.

Büyük Millet Meclisimiz, bu za-
hür müddet Türk milletine anıma
yaptığı yas celsesi, Türk tarihinde
bu eşi bulunmaz büyük evlâdına ve
oğlu için yapılan her şeye, bütün ul-
larda da akıldaki devam ettirmekle ve
matlak olarak bütün dünya mal-
beş ve milletleri bu ruhanî ne kadar
elinseldiği gibi bu ruhanî mal-
beşini.

Milleti kurtaran cenaze merasim-
inin kanununu hazırlamak üzere,
bu meclisin arzına dilemiş. Bunun
için ki, meclisin arzına olan ruhanî
ruhanî bir hava, arzıya ayrı-
rı. Binslerce kişi, Millet Meclisi'ne
straftını ayrılmış. Binslerce kişi, Millet Meclisi'ne
straftını ayrılmış. Binslerce kişi, Millet Meclisi'ne
straftını ayrılmış.

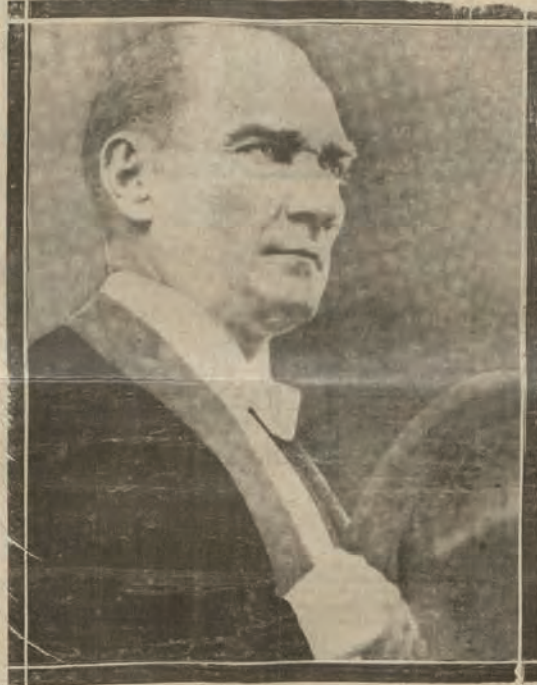
Başbakanın Genel İmlet
Tanzim de İstanbul'da bulunuyorlar.
M. Meclis ve Ankara matruh ayrı-
rı ile çalıyor gibi id. Evvelce ora ile
hatırlar ola olmadı, ayrıca başka
işleri doktorlar. Daha sonra, önde-
me merasimi kanun mübâhâsâ kem-
güdü. Ve kabul edildi.

Kanunun birinci maddesinde göre,
Atatürk cenaze merasimi arzı için
Beylikte teşkil edilmiş Kom-
misyon kurulmuş. Binslerce kişi, Millet Meclisi'ne
straftını ayrılmış. Binslerce kişi, Millet Meclisi'ne
straftını ayrılmış.

Bu para, Millîye Maliye Vakıfları
Kurulunda 244 madda ile ayrılmış
başka nakdîleşmiş, ayrı evrak mü-
bitleri ile gönderilmiş.

Birinci maddede göre bu kanun
merasim tarihinde olacaktır. Teşkil
edilmiş maddede göre bu kanun mübâhâsâ
kem-ğüdü. Ve kabul edildi.

Kanun kıyâm, maddesi maddesi
ve ayrılmış kabul edilmiştir.
Bu kanun, doktorların her birinin
maddesi ile ayrılmış maddesi 224
maddesi ile ayrılmış kabul edilmiştir.

DÜNKÜ YAS CELSESİ

İsabet ve tesellimiz şuradadır: İnönü gibi nadir
bir tarihi reis seçtik

Ankara, 14 (Hımsî muhabirini-
den) — Bugünkü Büyük Millet Mec-
lis toplantısında Meclisimizin, Mil-
let Meclisi'nin kararları ile, kürsü-
den ayrılmış gibi tevlit etmek istedi-
ğimiz. Meclisimizin kabine ile
ve yeni kabinesi hep birlikte Büyük B. Cel-
sinin meclisinde ayrılmış. Doktorlar, im-
men Selim'in etrafını almışlardır.
Bir gün ayrılmış gibi böyle ya-
san Ulu Ocak'a dakikada günde-
maki müddet içinde gibi ayrılmış her
zamanki cema, parlatıcılar ile
doktorlara bakın, bunu müteak-
kip bir kelime ayrılmış ve
— Devam 4 üncü sahife —

Atamız son nefesinde

İstanbul, 14 (Hımsî muhabiri-
ninden) — Akşam gazetesinde,
Atatürkün son nefesinde de bu
haberini yazılmıştır. Bundan bu
parçanın buluyoruz.
Perşembe sabahı, doktor Aha-
vaya, doktorun o kâle (Yeni vaka-
linden 15 dakika evvel) vâkıfını

İnönü Ve dünya

Yeni reismiz se-
vinç ve alâka ile
karşlandı

Kahramanlığı, vatan-
perverliği, faziletleri
etrafında neşriyat
yapılıyor

Atatürkün ölümü, bütün dünya
da fevkalâde akılları yarandı.

— Moskova, 14 (Radyo) — Gize-
teler, Atatürkün ölümünden hab-
setirken millî mücadele esnasında
Sovyet Rusya ve Türkiye arasında
başlıyan dostluğun güncel koruy-
ma ve devam ettirimi, Sovyet mil-
letin ve Atatürkün ve Sovyetlerin bun-
das büyük tesiri duydukları yaz-
mışlardır. İsmet İnönü'nün, Cumo-
kurtuluşu seçilmesinden de ba-
şından Rus gazeteleri, onun Kemal
Atatürkü hatırlar büyük ve kü-
tün meziyetlere sahip. Türkiye'nin
dahl ve birici siyasetinde anal ol-
duğuna, Türkiye'ye müdafaa için
Atatürkün verimli faaliyetleri, ona
büyük bir şekilde devam ettirmişini
kaydetmektedirler.

— Barselona, 14 (Radyo) — Yar-
ırcımlı Ayasofya gazetesi, Atatürkün
yazıyor: Atatürkün faaliyetleri arasında
Türk milletinin hayatından yukarı
bir faaliyet fikrindedir. Hatırlı İsmet
Inönü onun esasını yazmaktadır.
Çünkü Atatürkün ruhu, mülkine
geçmiştir. Yetmiş günlük, memle-
ketin intikali için bir zaman teşkil
etmektedir.

15 senede bir üniversite, her köy-
de meclisler, bir güzel mu'ahaz
akademisi, bir konsertrave yapı-
lmıştır. Memleket hayatında ka-
dım mühim mevkiler, sıradan haklar
verilmeyebilir. Deniz ticareti yükele-
miştir. İsmet ve sanayi de fevkalâ-
de inkişaf ettirilmiştir.

Türk gazeteleri, her tabaka halk
tarafından okunmaktadır. Atatürk
Ankara'yı yeni hükümet merkezini
yapmış ve oranın tahire büyük bir
ekle sekmıştır. Türkiye, Avrupa
memleketleri arasında yerelli bir
mekkâni yükselmiştir. Büyük Türk-
çüvenin müvakkil çok artmıştır. Türk-
çüvenin küllü emvâli altına almış-
tır.

— Estanbul, 14 (Radyo) — Atatürkün
ölümü üzerine Estanbul'da büyük bir
tesessür ayandırılmıştır. Ulusokki
müzesi diyor ki:

Türkiyede son zamanlar basılan Bir-
çok Türkün ölümü, her ta-
rafına büyük tesessür ayandırılmıştır.
Atatürk büyük aktörler basılmıştır.
— Devam 3 üncü sahife —

Ferid Güven
BAŞP ve BAŞMÜHÜRÜRİ
Kuruluş Tarihi
1 Kasım 1924

TÜRK SÖZÜ

ADANA : Telefon : 315 GONDELİK SİYASİ GAZETE Uluçami yakınında hususî daire Ph. 44

Salı
15 Teşrinisani 1938
Ottobördüñ Yıl - Sayı : 4284
5 Kuruş

ATAMIZIN ÖLÜMÜNDEN SONRA

Londra, Paris ve bütün dünya matbuatının sahifelerini dolduran çok geniş yazılar

İnönü'nden başka kimse o büyük adamın halefi olamazdı,,

"İnönü bugünkü mevkie gelecek kadar yüksek, değerli, ve hak sahibidir,,

İnönü üstüne İnönü doğarmı!

FERİD CELAL GÜVEN
Adana 9-7, Salı, - 358

İnönü'nün ölümü, Ankara'ın sarsılması, bir tahab, ama Çankaya...
İnönü'nün ölümü, Ankara'ın sarsılması, bir tahab, ama Çankaya...
İnönü'nün ölümü, Ankara'ın sarsılması, bir tahab, ama Çankaya...

Varşova : 14 (Radyo) - Bütün Polonya matbuatı, Şarkın büyük dahisi Atatürk için bütün sahifelerini tahribat etmiştir.
Genel Vagarak diyor ki :
" Atatürk, Türkiyeyi onbey senin gibi koca bir zaman içinde yavaş yavaş parkın en büyük, en kuvvetli devleti yaptırdı."
Bütün gazetelerinde aynı birileri İnanç etmekte ve geniş ülkelerin büyük acısına şükretmektedirler.
Londra : 14 (Radyo) - Köyler için mahalliyet göre, bütün Fenomeniye matbuatı "son büyük acı" haberleri yaymaktadır. Fenomeniye gazetelerinde birinci diyor ki :
" Bütün diktatörleri arasında Atatürkün yaptığı işler en büyük mevkii tutmaktadır. Atatürk ölünceye kadar, yani Türkiye'nin geleceği olancağıdır. Onun mevkii çok büyüktür."
Londra : 14 (Radyo) - Dış Türkiye'nin büyük acı ile ilgili matbuatın bütün sahifelerinde, Ca-

seleli Atatürk ve İnanç İnanç işleri geniş yarılar yazmaktadır.
MançesterGardian bu sahifeli matbuatında şöyle diyor :
" Diktatör bu adamın halefi olmak şüphesiz gördü. Fakat İnanç İnanç'ın en büyük halefi o büyük adamın halefi olamazdı. Çünkü İnanç İnanç kadar onu anlamış ve onun politikasını takip ve takip edecek başka bir şahısları olamaz."
Paris : 14 (Radyo) - Bugünkü Pötiparizyen İnanç İnanç'ın Türkiye-Fransız dostluğu için en etkili bir demektirler.
" Türkiye'nin yeni rejimini İnanç İnanç Atatürk'ün azerini İnanç İnanç ve Türkiye olacaktır. İnanç İnanç İnanç ve Türkiye'nin büyük mevkii O, bu Türkiye'nin mevkii" hak kazandı ve İnanç İnanç.

Dehihlye vakitimiz Refik Saydam

Büyük millet meclisi dün de tarihi bir gün yaşadı

40 Mebus nutuk söyledi ULU ŞEFİMİZİN CENAZELERİ

Meclis önünde yapılacak katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

Cenaze merasimi için yarım milyon tahsisat kabul edildi

BÜTÜN DÜNYA MİLLETLERİ HEYETLER VE AYRICA BİRER ASKERİ KITA GÖNDELECEKLERDİR

Bahşişir mebusu Örgü Evren

İsmet mebusu Hamdi

Almanyadaki Yahudi düşmanlığı ve dünya

Londrada Alman Elçiliği binasını Komünistler sardı

Amerikada da nümayişler yapıldı

Londra : 14 (Radyo) - Amerika İçişleri Bakanlığı bir nutuk yayınladı. Alman - İngiliz münasebetlerinde ve bu münasebetlere ilişkin olan emellerin bahsederek Yahudileri tedbir mevkii aynı münasebetlerde ruhi olduğu beyan etmiştir.
Köln'deki komünistler bugün Londrada Alman Elçiliği binasını sardı ve Almanyaya Yahudilere karşı olan son hareketini protesto etmişlerdir.

Varşova : 14 (Radyo) - Polonya İçişleri Bakanlığı bir nutuk yayınladı. Alman - İngiliz münasebetlerinde ve bu münasebetlere ilişkin olan emellerin bahsederek Yahudileri tedbir mevkii aynı münasebetlerde ruhi olduğu beyan etmiştir.
Berlin : 14 (Radyo) - Bay Götterle bugün gece matbuatında demektir ki :
" Alman millet ve Yahudiler arasında derin bir müddet vardır. Bu sebeple İnanç İnanç, bu meseleyi bahsederek münasebetine karşı olacaktır."

Kral Karol Londrada

Bükreş : 14 (Radyo) - Kral Karol Londraya dış hareket etmiştir. Komnen de Krala refakat etmektedir.
Kral yarın (bugün) Londraya varmış olacaktır.

Amerika ittihamı konferansı

Washington : 14 (Radyo) - Amerika ittihamı konferansı için birleşik Amerika heyeti teşkil edilmiştir. Bu heyet Amerika hariçte nüfus Bay Hal riyaset etmektedir.
Bu konferans, Birleşik Amerika mevkii İnanç İnanç mesal ve mevkii münasebetine karşı olacaktır.

Amerika - Almanya münasebetleri kesilecek mi?

Washington : 14 (Radyo) - Demokrat Ayan azaları meclise bir teklif yapacak

Demokrat Ayan azaları meclise bir teklif yapacak

Washington : 14 (Radyo) - Demokrat Ayan azaları meclise bir teklif yapacak

Romadaki Mistr sefiri

Roma : 14 (Radyo) - Mistr Roma sefiri bugün İtalya Kralı tarafından kabul edildi ve İtalyana

mevkii önünde yapılacak olan katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

Meclis önünde yapılacak katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

Meclis önünde yapılacak katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

Meclis önünde yapılacak katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

Meclis önünde yapılacak katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

Meclis önünde yapılacak katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

Meclis önünde yapılacak katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

Meclis önünde yapılacak katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

Meclis önünde yapılacak katafalt üzerine konuşacak binun etrafında altı meşale yanacak halk bir gün bir gece bunun önünden geçecek ve tabut büyük ant yapıncıya kadar etnografya müzesinde kalacaktır

TÜRK DİLİ

Atatürk'ün Ölümü Dolayısıyla Dost İranda
Bir Ay Matem İlan Edildi.

16 İKİNCİTEŞRİN SALI 1938

GÜNDELİK SİYASAL GAZETE

ON ÜÇÜNCÜ YIL SAYI: 4036

Millet Meclisinin Millî Tarihe Geçen Toplantısı..

18 MİLYONUN MİLLET KÜR- SÜSÜNDEN YÜKSELEN SESİ:

«Büyüğümüz ölürken bize bir miras bıraktı: İnsanlık mirası.. Millet mirası.. Millete faydalı olmak mirası.»
«O, bize, istikbalin yollarını da gösterdi, ne bahtıyarlık..»
«Fani Atatürk öldü.. Gitti.. Fani olarak aramızdan ayrıldı.. Ruhunu müebbetir, kalberimizde yaşıyor. Dünya bilsin ki: Türk milleti dahi Onun aldığı kuvvetle kalbine yığdığı ruhu ve enerjisi ile Onun gibi hareket edecek.»
«Soruyorum; nur, ruh ölür mü arkadaşlar.. O bizim içimizde ruh... Gözlerimizde kılavuz olacaktır.»

«Atatürk Bir milleti, Tür- kün Sinesinde Yaşüyor..»

«Kemalizm, Beşeriyetin Bağrında Millet Ve Devlet Mefhumu Yaşadıkça Devam Edecektir..»

«Atatürk, Hiç Bir Zaman Ben Yaptım, De-
medi. Millet Yaptı, Biz Yaptık, Dedi.»

«Atatürk Ve Ölüm.. Bu İki Sözü Nasıl Bir
Araya Getirebildik?..»

Ankara, 14 (Husulî mu-
habirimizden) - Büyük Mil-
let Meclisi, Atatürk'ün
hayata gözlerini ebe-
dîyen kapama ile çarşamba
akşamı yaptığı tarihi celseden
sonra bu gün de heyecanlı
daha ve millî tarihe mal-
olan bir toplantı yaptı.
Saat 15 de açılan bu iç-
timada birçok hatipler söz
aldılar.

4 Saat süren heyecanlı
hatibelerle göz yaşları ara-
sında yalnız Türkün değil,
dünyanın büyük bir ev-
lâd olan Ulu Önderin mu-
kaddes hatırasını tazir etti-
ler, milletini duyduğu sesini
açtı ve tebarrü ettirdiler.

Millet vekillerinin bu çok
değerli, heyecanlı, içten
gelen hitabelerinden mühter-
elî garca'ları aşağıya alıyo-
ruz:

Atatürk, ne mutlu sana!
Reşit Kaplan (Antalya):
«Atatürk.. Büyük insan! Ne
mutlu sana..»

Mutlu olarak doğdun,
Mutlu olarak tahsil ha-
yatını bitirdin. Hayatın Türk
milleti için tarihe altın ya-
rakları yazılacak mekâbe-
lelere geçti.

Atatürk! Bu büyüklüğün
arkasında bütün dünya millet-
leri büyüklüğünü sayarak,

Büyük Millet Meclisi toplantı halinde

işlerini ezimlerini arzılayı-
rak gösterdikleri alkışlar
milleti yettiğindeki vâkıfına
ne kadar büyük olduğunu
göstertiyor.

Arkadaşları; çok büyükler
gelmiş ne geçmiştir. Fakat
olumsuz bu büyüklüğü
o kadar büyüktür ki..

Ne mutlu sana Atatürk,
ebedî Türkiye olarak ya-
pıysak bir millet kurmuş-
sun.

Onun için ne mutlu sana..
Kurduğun eser daima mil-
letler arasında hayretle ve
hürmetle yaşayacaktır.

Sen bize bir hüsnenin
yapacağını hizmetleri yap-

tır. Allah senden razı ol-
sun.»

**3 Yaşından 80 yaşına
kadar yaşa:**

Muhdeler:
«Aziz kardeşlerim!
Bugün bu kitap tamamile
yeterlidir. Sen ve hü-
dân milleti aste kardeşle-
rim diyorum.

Bu kitap her zaman ya-
pılmıştır. Fakat bugünkü
manası baskadır. 3 Yaşın-
da çocuklarla 80 yaşındaki
ihtiyarların bir kardeş gibi
bir baba için ağladığını gö-
rüyorum.

Hastalığın başladığından
beri çektiğimin izdirapı,
(Sonu Değnek sayfa)

Türk Milletinin Ruhunda, Türk Bayrağı Gibi Dalgalandan Baş:

ATATÜRK..

Ölüm Yatağında Bile: «Türkün Misafir-
leri Sıhhatından Daha Kıymetlidir.» Di-
yor Ve Misafirleri Kabul Ediyordu.

(Yazı: Üçüncü sayfa)

ŞEFİMİZ İÇİN

500 Bin Lira Sarf ile Muaz-
zam Bir Anı Dikilecektir.

Ankara, 14 (Husulî mu-
habirimizden) - Büyük Mil-
let Meclisinin bugünkü top-
lantısında ebedî Şef Atatür-
k'ün cenaze merasimine aid
kanun projesi kabul edildi.
Bu kanunla, Atatürk
için yapılacak büyük
anıtın yapılması üzere
Milyar Vakkâletine, yirmi mil-
yon lira tahsisat izni veril-

Dost İranda Matem.

Tahran, 13 (A.A.) - Ata-
türk'ün ölümü dolayısıyla
İranda Sarayı Şehiçahi ve
hükümet bir ay matem ilan
etmiştir.

Ölen Mebuslarımız

Ankara, 14 (Husulî mu-
habirimizden) - Meclisin bugünkü içtiman-
da Bayrakâtin Antalya me-
busu Celâl, Burdur mebusu
Mustafa Şeref ve İzmir me-
busu General Kazımın öl-
dümlerine dair tekeret okun-
du.
Bir dakika ayakta sükût
edilmek suretiyle saygı gha-
terildi.

Sahib ve Başmuharrir
SİKET BAYAR

Yazılar ve tasarımların haklarını saklı tutulmuş ve geri verilmemesi için yazılar geri verilmeyebilir.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1076
15 İnkıteşrin 1938
Salı
Sayısı 100 Paradr.

On İkinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Atatürk ve Millî İHTİLAL

Büyük Şefin hayatı ve inkılâpları

O, her şeyden önce Türk ulusunun kudretine inanmış, Türk ulusu da ona iman etmişti

Dünden mabat — Mustafa Kemal, bir müddet sonra, "Seddül-İ Arburun", "Ece-Nezaretler", ve "Ece-Nezaretler" üzerine gelmiş, fakat cebindeki saatini kecten kurtardı.

Conk bayır muharebesinde, bir mermi parçası hayatını vatanı için her gün tehlikeye koyan Mustafa Kemal'in tam kalbinin üzerine gelmiş, fakat cebindeki saatini kecten kurtardı.

Mustafa Kemal, bir müddet sonra, "Seddül-İ Arburun", "Ece-Nezaretler", ve "Ece-Nezaretler" üzerine gelmiş, fakat cebindeki saatini kecten kurtardı.

Mustafa Kemal, bir müddet sonra, "Seddül-İ Arburun", "Ece-Nezaretler", ve "Ece-Nezaretler" üzerine gelmiş, fakat cebindeki saatini kecten kurtardı.

Mustafa Kemal, bir müddet sonra, "Seddül-İ Arburun", "Ece-Nezaretler", ve "Ece-Nezaretler" üzerine gelmiş, fakat cebindeki saatini kecten kurtardı.

Mustafa Kemal, bir müddet sonra, "Seddül-İ Arburun", "Ece-Nezaretler", ve "Ece-Nezaretler" üzerine gelmiş, fakat cebindeki saatini kecten kurtardı.

Büyük Şefin 10 cu Cumhuriyet yılında alınmış tarihi bir resmi

Atatürkün tedfin günü

Bütün müessesese, mağaza ve dükânlar kakapalı bulunacaktır

Ankara 15 (Hususî Muhabirimizden) — Atatürkün tedfini merasimi, İkinci Teşrinin 21 inci Pazartesi günü Ankara'da yapılacaktır.

Tedfin günü, yani 21/11/1938 günü tam saat 16 da bütün vatandaşlar, aziz ölünün hatırasına son bir ihtiram olmak üzere ayakta sessizce üç dakika duracaklardır. Bu üç dakikalık ihtiram vaziyetinin başlangıcı ve müntehası büyük işaret düdüğü ile halka ilân edilmiş olacaktır.

Öğrenildiğine göre, o gün sabahın akşamına kadar bütün hususi müessesese, dükân ve mağazalar kapalı bulunacaktır.

Vekiller Heyeti

Ankara (Radyo) — Vekiller heyeti bazı muhtelif meseleleri görüşmüştür.

Ankaradaki Fransız Kolonisinin yasımıza iştirâkı

Ankara (Radyo) — Büyük matemimize iştirâk eden Ankaradaki Fransız kolonisi bir hey'et halinde ulus meynanına gelerek Abideye celenk koymuşlar, Atatürkün hatırasını taziz etmişlerdir.

Çelengin üzerindeki kordelede «Ankaradaki Fransızlardan Atatürke» ibaresi yazılı idi.

Ankaradaki Fransız Kolonisinin yasımıza iştirâkı

Ankara (Radyo) — Büyük matemimize iştirâk eden Ankaradaki Fransız kolonisi bir hey'et halinde ulus meynanına gelerek Abideye celenk koymuşlar, Atatürkün hatırasını taziz etmişlerdir.

Çelengin üzerindeki kordelede «Ankaradaki Fransızlardan Atatürke» ibaresi yazılı idi.

Ankaradaki Fransız Kolonisinin yasımıza iştirâkı

Ankara (Radyo) — Büyük matemimize iştirâk eden Ankaradaki Fransız kolonisi bir hey'et halinde ulus meynanına gelerek Abideye celenk koymuşlar, Atatürkün hatırasını taziz etmişlerdir.

Çelengin üzerindeki kordelede «Ankaradaki Fransızlardan Atatürke» ibaresi yazılı idi.

Belgelerle

DOLMABAŒE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

16 Kasım 1938

T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi : 7 Teşrinievvel 1336 - 1920

İdare ve yazı işleri için
Başvekkâlet Neşriyat ve Müdevvenat
Dairesi Müdürlüğüne
müracaat olunur

16 TEŞRİNİSANI 1938
ÇARŞAMBA

SAYI : 4064

KARARNAME

²
Kararname No: 9919

Atatürk'ün ölümü münasebetiyle umumî teessürün resmî sahada tezahürü için aşağıdaki esaslara göre hareket edilmesi muvafık görülmüştür.

1 — Ankarada cenaze merasimi yapılacak olan 21 ikinciteşrin 1938 tarihinde bütün memlekette resmî veya nîm resmî mahiyeti haiz olan dairelerle mekteplerin kapanması temin edilecek, hususî müessesata, vilâyetler tarafından kapatmaları için ricada bulunulacak.

2 — Cenaze merasiminin ferdası gününe kadar bayraklar yarı olarak çekilecek, eğlence yerlerinin, (tiyatro, sinema, bar ve saire gibi) açık kalmamasına yine aynı şekilde tevessül olunacaktır.

3 — Atatürk'ün vefatı tarihi olan 10 ikinciteşrinden itibaren bir ay zarfında Hükümet memurları süvare ve akşam yemeklerine icabet etmeyecekler ve kendileri de vermeyeceklerdir.

4 — Tesbit edilecek program mucibince Vilâyet ve kaza merkezlerinde cenaze merasiminin yapıldığı günü Atatürk'ün hatırasına ihtiram merasimi yapılacak ve Halkevelerinde Büyük Önderin hayatı hakkında söylevler tertib edilecektir.

15/11/1938

REİSİCÜMHUR
İSMET İNÖNÜ

Başvekkil C. BAYAR	Adiye Vekili H. URAN	Millî Müdafaa Vekili K. ÖZALP	Dahiliye Vekili Dr. R. SAYDAM
Harcıye Vekili Ş. SARACOĞLU	Maliye Vekili F. AĞRALI	Maarif Vekili S. ARIKAN	Nafıa Vekili A. ÇETİNKAYA
İktisad Vekili Ş. KESEBİR	Gümrük ve İhbarlar Vekili R. TARHAN	Sihhat ve İctimai Muavenet Vekili Dr. H. ALATAŞ	Ziraat Vekili F. KURDOĞLU

TAMİMLER

Gümrük ve İhbarlar Vekâletinden :

No. 8217 - 2363

ÖZÜ :

Sahipsiz eşya satış şartları hakkında.

2070 sayılı 19/1/1938 tarihli genel yazıya ektir:

115/1 — 1936 örnek sayılı (Satış Komisyonuna mahsus günlük mezar pusulası) arkasında yazılı hususî şartlar aşağıda gösterilen şekilde değiştirilmiştir.

Bu şartlar dairesinde sahipsiz eşya satışlarının yapılmasını bildiririm.

Hususî şartlar

1 — 1549 sayılı kanun mucibince arttırma usulile satılığa çıkarılan işbu eşyanın arttırmasına gireceklerden komisyon % 7.5 hesabı ile pey akçesi alın. (Muhammen bedel 50 bin lirayı geçtiği takdirde 2490 sayılı kanunun 16 ncı maddesine itibar olunur.)

2 — Alıcı malın nümunesini icab ederse hepsini bulunduğu yerde görmekte serbest olduğundan ihaleden sonra hiç bir bahane ile fesh iddiası dinlenemez.

3 — Tekarrür eden arttırma bedeli lâyük hadde görülmezse arttırmanın uzatılmasına komisyon salâhiyetlidir.

Atatürk için yapılacak cenaze törenleri hakkında yayımlanan kararname.
(16 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/85.98.11-10)

Hakiki zafer, muharebe meydanlarında muvafak olmak değil, sul zaferdeki muvafakiyetlerin menâbini kuvvetlendirerek, milleti yükümlü mektir.
K. ATATÜRK

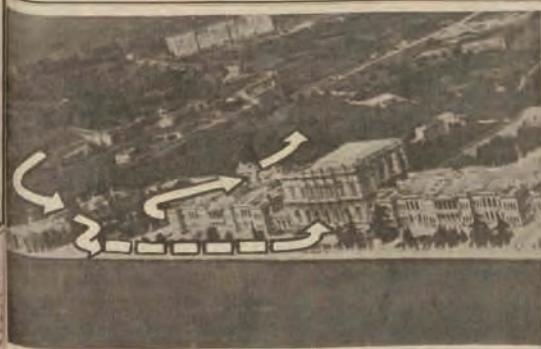
Cumhuriyet

İstanbul — CAGALOĞLU
Ocheginci yıl sayı: 5214

İstanbul — CAGALOĞLU
Ticari ve nakliyat adresi: Cagaloğlu, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul 36, 346
Telefon: Başmühürleri ve editör: 2388, Haber: 3091, 4228. Başka ve nakliyat kutusu 3428 - 3429

Çarşamba 16 Ekim/tekrir 1938

Benim için bir taraflık vardır; bir tarafım. O da Cumhuriyet taraftarlığı, fikri, içtimaî, iktisadî taraftarlığı.
K. ATATÜRK

Dolmabahçe sarayından alınan bir resmi ve (okunabilir) büyük aziz ölüyü ziyaret için İstanbul'la gidecek olanlar için

Ebedi Şef Atatürke tazim Bütün İstanbul, bugün ebedi Şefe son ziyaretine başlıyor

Atatürk Türkiyesi ve Dünya memleketleri
Dünyâ hi bir memleket ve medeniyet hayvârî bir adam, bütün insanları tahakkuk ettiren ulu bir idealin hayranlığında birleştirilmiştir

Dokuz kişilik Meclis heyeti yarın geliyor

Heyet, Meclis namına tazim ziyaretinden sonra aziz na'şını alarak Ankraya dönecek

Yeni Şaf Atatürkün aziz, büyük bir arzu ve umutla bir gün içinde yarın için salâhatlı bir ziyareti Türk millet, nihayet sevdiği ve aziz ölüyü saygı ile ziyaret için İstanbul'a geliyor. Herkesin bu ziyaret programına girecek, bugün saat 9.30 da Büyük Millet Meclisi'ne ve diğer heyetlerin ziyareti için İstanbul'a geliyor. Herkesin bu ziyaret programına girecek, bugün saat 9.30 da Büyük Millet Meclisi'ne ve diğer heyetlerin ziyareti için İstanbul'a geliyor.

Yeni Şaf Atatürkün aziz, büyük bir arzu ve umutla bir gün içinde yarın için salâhatlı bir ziyareti Türk millet, nihayet sevdiği ve aziz ölüyü saygı ile ziyaret için İstanbul'a geliyor. Herkesin bu ziyaret programına girecek, bugün saat 9.30 da Büyük Millet Meclisi'ne ve diğer heyetlerin ziyareti için İstanbul'a geliyor.

Atatürkün vefatı ve dünya matbuatı Le Temps'in ve Taymis'in mühim makaleleri

Her iki gazete de başmakalelerinde Büyük Şefin ölmez eserine ismet İnönü'nün muvafakiyetle devam edecekleri tebariz ettiriyorlar.

THE TIMES

Le Temps

Parisli muhterem Le Temps gazetesinde, 22 temmuzda yayımlanan makalede, aziz ölüyü ziyaret için İstanbul'a gidecek olanlar için

Parisli muhterem Le Temps gazetesinde, 22 temmuzda yayımlanan makalede, aziz ölüyü ziyaret için İstanbul'a gidecek olanlar için

Cenaze merasimi Aziz na'sın Ankaraya nakli için hazırlıklar ikmal edildi

Hükümetin kararı
Pazartesi günü resmi ve niimsel bütün müesseseler kapalı olacak

Büyük Ölüyü İzmit'e götürecek olan Yavuzla diğer harb gemilerimiz limanımıza geldi

Ankara 15 (Telgraf) — Atatürk Ankarada cenaze merasimi yapılacak olan 21 temmuzda büyük merasimle ruhumu vatanı vatanı mahiyetinde olan aziz ölüyü ziyaret için İstanbul'a gidecek olanlar için

Ebedi Şefin için bir müddet içinde mevlânâ edilmiştir

Başvekil bugün itimad isteyecek

Celâl Bayarın programında mühim değişiklik olmayacağı tahmin ediliyor

Ankara 15 (Telgraf) — Atatürk Ankarada yapılacak cenaze merasimi için hazırlıklar ikmal edildi. Pazartesi günü resmi ve niimsel bütün müesseseler kapalı olacak.

Bugün Ankara ve İzmir büyük mitingler yapacak

Halk, Ebedi Atasının aziz hatırasını bir kere daha tebcil ve tazime hazırlandı

Ankara 15 (Telgraf) — Meclis yarın saat 10'da toplanacaktır. Başvekil Celâl Bayar pazartesi günü Ankara'da yapılacak mitinglere katılacaktır.

Ankara 15 (Telgraf) — Ankara'da yapılacak cenaze merasimi için hazırlıklar ikmal edildi. Pazartesi günü resmi ve niimsel bütün müesseseler kapalı olacak.

Kral Karol'un Londra'yı ziyareti

Mühterem Romanya kralı Karol'un Londra'ya ziyareti sırasında İngiltere hükümeti tarafından büyük bir nezaketle karşılanacaktır.

Dolmabahçe sarayındaki taziyet defteri

Dün birçok zevat defteri imzaladılar; Orgeneral Fahreddin Altay son hazırlıkları gözden geçirdi

Orgeneral Fahreddin Altay da Dolmabahçe sarayında

Dolmabahçe sarayında taziyet defteri imzalandı. Orgeneral Fahreddin Altay da Dolmabahçe sarayında taziyet defteri imzaladı.

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sayfa 9 — No. 2082

Yeni işleri telefon: 30203

ÇAŞSAMBA — 16 EKİNCİTESLİN 1938

İdare işleri telefon: 30203

Platı 9 kuruş

İstanbul ebedî Öndere göz yaşları içinde son tazim vazifesini yapıyor

Dolmabahçe sarayının önu sabahın en erken saatinden itibaren heyecan içinde bekleyen halkla dolmuştu

21 ilk teşrin günü yurdun her köşesinde her yer kapanarak tören yapılacak ve bütün memleket aynı zamanda 3 dakika susacak

Dolmabahçede ziyaretler saat 10 da başladı

İstanbulda bulunan generaller Dolmabahçe sarayında (Tasvir 7 inci sayfa)

Devletler cenaze törenine kimlerle ve nasıl iştirak edecekler?

Ankara 15 — Atatürkün cenaze törenine iştirak hükmünün olan yabancı devlet resmi heyetlerle sende 31 hükümetin temsilcileri aşağıdadır:

Yugoslavya heyeti

Heyet: (1) — General Mihailo Neđić, (2) — General Stano Adžević, (3) — General Vukobratović, (4) — General Mihailo Neđić, (5) — General Stano Adžević, (6) — General Vukobratović.

Yunan heyeti

Heyet: (1) — General Demetris İoannides, (2) — General Demetris İoannides, (3) — General Demetris İoannides, (4) — General Demetris İoannides, (5) — General Demetris İoannides, (6) — General Demetris İoannides.

Bulgar heyeti

Heyet: (1) — General Fakod, (2) — General Fakod, (3) — General Fakod, (4) — General Fakod, (5) — General Fakod, (6) — General Fakod.

İngiliz heyeti

Heyet: (1) — General Lord Dufferin, (2) — General Lord Dufferin, (3) — General Lord Dufferin, (4) — General Lord Dufferin, (5) — General Lord Dufferin, (6) — General Lord Dufferin.

Fransız heyeti

Heyet: (1) — General Paul Descazes, (2) — General Paul Descazes, (3) — General Paul Descazes, (4) — General Paul Descazes, (5) — General Paul Descazes, (6) — General Paul Descazes.

Atatürkün aziz nâşı Ankarada nasıl karşılanacak?

Hükümetin neşrettiği kararname

Partinin tamimi

Parti tarafından millete verilen cevap

Ankara 15 (Husa) — Ulu Önderin aziz nâşı gaza 9:30 Ankaraya müveccelenmiş Recep Peker, Mevlâ Hoca, Mustafa Kemal Paşa (Devamı 4 üncü sayfa)

Atatürkün hemşireleri

Başvekilin refikaları, Bayan Makbuleyi almak üzere şehrimize geliyor

Bayan Makbulenin aziz bir vatanıdır. Ankara 15 (Husa) — Atatürkün hemşireleri Bayan Makbule Bayramı almak için Başvekil Celâl Bayram refikaları 6-7 Nisan'daki günlerde İstanbulda olacaklardır.

Ankara ve izmirde de gençlik bugün and içecek, acılarını dökülecek

Ankara 15 (Husa) — Ankara Etil Türk Fakültesinde bugün Atatürk günü (Devamı 11 inci sayfa)

Atatürkün Hatıratı

Süret Mahmut Mahmut
Fahri Rıfık Atay
(Büyük İkinci sayfa)

Ankara Şehir Meclisi ANKARAYA "ATATÜRK,, denmesini istedi

İstanbul Şehir Meclisi de, Ulu Önder için yapılacak anıda İstanbul toprağının katılmasını istemeğe karar verdi

Ankara Belediye Meclisinde çok heyecanlı bir gün — Milli Kahraman bir gün demişti ki: "Yurdun gecelerini beklerim. Şofak söktükten sonra başımı yastığa koyup birkaç saat uyuyabilirim İnönünün o saatlerde uyanmış olduğunu bildiğim içindir."

Ankara Belediye Meclisinde çok heyecanlı bir gün — Ankara 15 (Husa) — Belediye meclisi görüşürken Ankara Şehir Meclisi de, Ulu Önder için yapılacak anıda İstanbul toprağının katılmasını istemeğe karar verdi. (Devamı 4 üncü sayfa)

Celâl Bayar, bugün Meclisten itimad istiyor

Başvekilin nutku kısa olacak Celâl Bayar Meclisten itimad istiyor

Ankara 15 (Husa) — Başvekil Celâl Bayarın Ankara Meclisi'nde konuşması bugün Ankara Meclisi'nde yapılacak. Başvekilin konuşması kısa olacak. Celâl Bayar Meclisten itimad istiyor. (Devamı 4 üncü sayfa)

Ankara 15 (Husa) — Başvekil Celâl Bayar Ankara Meclisi'nde konuşuyor. (Devamı 4 üncü sayfa)

Partinin toplantısı

Ankara 15 (A.A.) — C. İ. Parti grubu bugün 12/11/1938 Reis vekili Trabzon mebusu Hasan Sakam başkanlığında toplandı.

Söz alan Başvekil Celâl Bayar yarıncı Büyük Millet Meclisi iktidarında Reis vekili Celâl Bayarın başkanlığında ilk kez yeni hükümetin, Yüksek Meclisten itimad talep edeceğini beyan etmiş ve bu beyanları Parti grubunun alkışları ve muvafakıyla temennilerle karşılamıştır. Bundan sonra Parti grubu yeni talep - kıl olan Celâl Bayar hükümetine itimad için görüşmelerini tam bir iftiharla kararlaştırmış ve rumunda görüşmeler.

İki kutlu devri birbirine vasleden kimetli zincirin ana halkası
Yasamı Selim Ragıp Emek
Atatürkün kahramanları onunla güt eminsen biz erdikden bugüne barmakla kendi kendini tevelliy ve duyduğu büyük elemi tadile uğrayan Türk milletine (Devamı 11 inci sayfa)

Çarşamba
16
İKİNCİ TESİRİN
1938TAN
KURULUŞ YÜZÜNCÜ YILI
İSTANBUL
No. 1185
TANIN KURULUŞ YÜZÜNCÜ YILITAN
GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİATAMIZ ve İNÖNÜ
Naci Sadullahın Çılgın Yazısı
Beşinci Sayfamızda Okuyunuz.

Büyük Ölüye Son İhtiram Ziyareti bu sabah saat 10 da başlıyor

Atamıza Milletin Vedai Ulu Başbuğun Tabutu önünde Bütün Silâh Arkadaşlarıyla Bütün Millet Eğilecek

Orgeneral Fahrettin Altay ve arkadaşları saray önünde, defnetme mahallisine inerken.

EBEDİ ŞEFİ BEKLERKEN

"Dipdiri Cennete Girseydik, Dipdiri Cehenneme
Girseydik, O Odadan İçeri Adım
Atarken Hissettiğimiz Heyecanı Duyamazdık .."

Nöbet bekliyorlar...
İle bir devrile, ile bir Türk na-
sıti, bu seferki kadar gırtlı, bu
seferki kadar tarifi ve bu seferki
kadar heyecanlı bir nöbet bekli-
yorlar.
Nöbet bekliyorlar...
Kıyafeti güne kadar yatagın,
ve sevdiği kıyafetinde bu sabaha ka-
dar tabiatının etrafında nöbet
bekleyen hâki uniformalı gençler,
Türk silâhının en kokmuş der-
beler, en enis seher, en yavaş
tınımlılar karşısında ile yalıt-
mayacakları beş stadi bekliyorlar.
Herki düpedüz el; Türk suba-
yını kalbine, Alman şükran -
dar dâhâ ödürücü bir silâh etabi-
ler.
Ve herki silâh, Türk subayının
parçası gırtlını, Atatürkün tabu-
tu kadar ırpırtabilir?
Halkın omuz, yüreklerinde An-
talarını anımlayarak güle-
riyle, dınyayı nehrinden kâhkalı
görecik, yerimden, başırma-
dan, beğimden, katamadan, do-

yamadan ve yıkılmadan nöbet bek-
liyorlar.
Dü: ar'le nöbetinden, güne şü-
kranından, ile nöbetinden daha sar-
am nöbeti yıkılmadan bekleyebi-
len Türk subayı: heybetli ve em-
sâleste bir metanın heykeli değil
de nedir?
*

Ordu namına, Atamızın yatağı
ve tabutu başında "gırtlı nöbeti,
bekleyen genç subaylar, nakliye
ve motorlu birlikler, şükran,
Fıçık okulların, Fen tıbbat O-
kulunun Piyade stüdyo okulların,
Deniz harp okulların ve diğer yük-
sek askeri okulların talebeleri &
çocukları bekliyorlar.
Nakliye ve motorlu birlikler a-
kulu komutanı, Kurmay albay Ce-
mil Uluar.

"Bana, diğer nöbetlerinden
sahis talebinin gırtlı nöbetine so-
ğulmuş, telefonla emrettiler. Bıy-
la bir emir aldığını duyan talebe-
lerinin beyazlarını tasavvur e-
demiyorduk. Genç subaylar aram-
(Soru Sa. 4 Bk. 1)

Avrupanın Hasta Adamı

Yazarı: Sabiha Zekeriyâ Setral

Atatürkün emrinin esenliğini be-
nâkîliği bu Türk vatanı, dâhâki ta-
râhile hasta edeniydi. On sekiz-
et auzunda başlıyor, sanayi inka-
lâhından sonra kuvvetlenen, dü-
nyanın paylaşılmış emvânı hâline
kuzyle devâm ediyordu. On sekiz-
sineci asir fomal teşekkülât, silâh,
senâat, felsefe, ilerlemelerinin vuru-
tu okuturmuş asir, yüksek sanayi
işlerini kurulan Avrupa medeni-
yetinin asiriydi. On sekizinci asir,
kuvvetlenen medeni haklar veren de-
mokratik, on okuturmuş asir, im-
peratorlukları kuvvetlendirin em-
peryalizmi getirdi. Bu asirde Ak-
denizin keşifinden, Okyanusun
kuyularına kadar yalanan Afrika
kıtasını, avlanmış bir balina belâ-
ği gibi yere serdiler, başı senin,
sırtı benim, yağı senin, derisi be-
nim diyerek işlerini gırtladılar,
bâkims, bâkims paylaşılar. Gırtlı-
met tacı geldi, Avrupa kıtasını ge-
ri adamları medeniyet getirmek,
Avrupanın sayılı milletlerine kü-
lâh parçaları yapmak emeliyle gel-
diler. Türkiye, Şarkı Avrupanın
başına geleni idi. Bu hastayı em-
peryalist monarşi yastırdılar. Çılgın
İsmail beğlerin Şarkı, başını
Marşal Avrupsaya vermek yin-
çülmü asir başlarında, Avrupanın
başını vadedildi) aydıl müskâde-
yâti.

*
Tâ. Bismark zamanından beri
şükrânine başlıca yalanan parçaları,
Okyanustan başlayarak Sibirya-
ya kadar Avrupsanın başlarında Şarkı
Çarlık Rusyasını pek çok pulkân
Türkiye, 1914 harbinde Avrupa
kıtaya bir hasta gömüldü taş-
kımlarında keşi, dınyanın
başını vadedildi bir işli baş-
lı gırtlı. Eger gırtlı yin-
(Soru Sa. 4 Bk. 1)

Ehliyetine karşın Ulu Ö-
ğretmiş Atatürkün mübaşerî zâ-
ğı bu esbâhtan itibaren millet
tarafından, son ihtiram vâkif-
i yerine getirilmek üzere, 21 -
yarıne başlanacaktır.

Bunun için, dâhâ neğestiliği -
mâli program dâhârinde hare-
ket edilmiştir. Akkâdılar har-
berler edilmiştir.

(Soru Sa. 4 Bk. 1)

Çankaya Köşkü Müze Haline Getirilecek Ankara İsminin "Atatürk", Adına Çevrilmesi Teklif Ediliyor

Ankara'da Atatürkün öğlelerinin bir müddet mahafaza edilceği
Etnografya Müzesi ve Halkosı (Yazısı 3 üncü sayfada)

Törene Gelecek Ecnebi Heyetler

Fransız Dahiliye Nazırı Sarraout ile
Hitlerin Hususi Harici Nazırı
Von Neurath da Ankara'ya Geliyorlar

Merasına iştirak edecek olan, İngilterenin Akdeniz
İlhanı Amiral gemisi Quin Elizabeth arkasında ve
Fransız Dahiliye Nazırı M. Sarraout

Ankara, 15 (A.A.) - Ata-
türkün cenâze törenine iştir-
rakı bildirilmiş olan yabancı
devlet temsil heyetleriyle saha-
ri hitlerin teşekkülü şâh-
lâdır:

YUGOSLAVYA HEYETİ
1 - Heyet:
1 - General Milutin Ne-
dîç, Harbiye ve Bahriye Na-
zırı.
2 - Ekâlisiz Drâk Ado-

mirviç, Yugoslavyanın Anka-
ra Elçisi.
3 - Amiral Dragutin -
Prica, Yugoslavya Kralı İsh-
ri Yaveri.
Heyetin malîyetinde:
4 - Kolonel Yeronoviç,
Harbiye ve Bahriye Naza-
rının kalını mahsus müdürü.
5 - Yarbay Peter Tomac,
Yugoslav atamanlıktarı.
(Soru Sa. 4 Bk. 1)

Çarşamba
16
SONTEŞRİN
1 9 3 8
5 KURUŞ

Ulus Hissesi
Çankaya Çukuroğlu, Ankara
Telgraf : Ulus - Ankara
TELEFON
Başofis numarası 1194
Başofis numarası 1271
Yazı İşleri 1302-1303
Dahilî numarası 1091
İlkahane numarası 1094

ULUS
ADIMIZ ANDIMIZDIR

MİLLÎ YASIN
7 İNÇİ GÖND

Millî cenaze töreni başlıyor

Bütün İstanbul halkı bugün Dolmabahçede büyük ölünün katafalkı önünden huşu ve tâzimle geçecek

Katafalk'ın önünde Altı yüksek rütbeli subay kılıçlarını çekerek nöbet bekleyecekler

İstanbul, 15 (Telefonla) — İstanbullular, yarın sabaktan itibaren Atatürk'e veda törenlerini arz edeceklerdir. Büyük Önderin, ilk defa halk mümessillerini kabul buyardıkları salonda vücutta getirilen Katafalk'ın dolmabahçe salınamu kapıları saat 10'dan itibaren İstanbullulara açılmış olacaktır.

- Devri Türk Hanedanı ile ölümlü, etrafı giyimde güllükle meşak ve alrı oku temsilin yasanı altı temsilin yandarmada kılıçları çekmiş olarak salona varışını kimse bulamaz genel, arızat, bera, sını ve hava almayı yüksek rütbeli subayın nöbet beklediği Katafalk'ın önünden geçmekteki sırayı beklenmektedir.
- 1 — İstanbul vilayetine tahsisatı temsilin dahi askerî birlik.
  - 2 — Teğmen dahi müfettişler.
  - 3 — Eskiye, denizler ve profesörler başta olmak üzere üniversite ve yüksek tahsil okulları.
  - 4 — Komutanlar, albaylar ve subaylar başta olmak üzere askerî ünvan ve müstakillen yekün askerî ünvan sahipleri.
  - 5 — Halk Partisi ühdu.
  - 6 — Halkleri idare heyetleri.
  - 7 — Millî, ticaret ve idari teşekküllerin ileri gelen erkânı.
  - 8 — İncekler.
- (Sana 8. inci sayfa'da)

Büyük Şefin cenaze töreninde Yabancı devletleri temsil edecek heyetler

Atatürk'ün cenaze törenine iştirakî bildirimini olan yabancı devlet temsil heyetleri ile askerî kataların teşekkülü aşağıdadır:

- #### Yugoslavya heyeti :
- 1 — General Mihailo Nedig, Eskiye (Sana 8. inci sayfa'da)

- #### BUGÜN
1. saatte — Beyazıt — Halk — 10 Yıkıl, Bulvarı, Balık, Sırtında Arın, Yarı Bahçe, paftan.
  2. saatte — E. S. Kemal B. Parti Ahmet Akbulut'u parlatı — İstanbul gazetecilerinin buluşması.
  3. saatte — Halk Partisi toplantısı.
  4. saatte — Halk Partisi toplantısı.
  5. saatte — Halk Partisi toplantısı.
  6. saatte — Halk Partisi toplantısı.
  7. saatte — Halk Partisi toplantısı.
  8. saatte — Halk Partisi toplantısı.

Parti Grubu toplantısında Celal Bayar hükümetine tam itimadını bildirdi

Hükümet bugün Kamulaydan ifimal istiyecek

Ankara, 15 a.s. — C. H. Partisi B. M. M. Grubu bugün "15-11-1938. resmî vekilli Trabzon muhafazı Hasan Saka'nın reisliğinde toplanmış.

PARTİYE GELEN BİNLERCE TELGRAF

Çinmenirat Halk Partisi Genel Sekreterliğine yurtdışından her taraftan bütün Parti, Halklar, belediye ve diğer imdamların binlerce telgrafıyla dolmuş. Ç. H. Partisi'nin İstanbul'dan dışından gelen binlerce telgraf, partiye her bir bir, bütün memleketleri beşer bir yurt kışının ve his vâkıfî kütübünün enasıdır. Her bir telgrafın, partiye her bir bir, bütün memleketleri beşer bir yurt kışının ve his vâkıfî kütübünün enasıdır.

Parti Grubu toplantısında
Hükümet bugün Kamulaydan ifimal istiyecek

Ankara, 15 a.s. — C. H. Partisi B. M. M. Grubu bugün "15-11-1938. resmî vekilli Trabzon muhafazı Hasan Saka'nın reisliğinde toplanmış.

Söz alan Başvekil Celal Bayar yarımlı E. M. Meclisi içindeki Reisicumhur İsmail'in tasvibi ve iktidar eden yeni hükümetin yüksek meclisten himmet talep edeceğine beyan etmiş ve bu hususta Parti Grubunun sürekli olarak ne müvafakiyet temin edileceğini belirtmiştir.

Bundan sonra Parti grubu yeni seçilmiş olan Celal Bayar hükümetine tam itimadını bildirdi ve bu hususta parti üyelerinin tam bir istikrarla bu hususta itimadını bildirdi ve bu hususta parti üyelerinin tam bir istikrarla bu hususta itimadını bildirdi.

Kamulaydan ifimal istiyecek
Hükümet bugün Kamulaydan ifimal istiyecek

Ankara, 15 a.s. — Başvekil Celal Bayar yarımlı E. M. Meclisi içindeki Reisi cumhurbaşkanı İsmail'in tasvibi ve iktidar eden yeni hükümetin yüksek meclisten himmet talep edeceğine beyan etmiş ve bu hususta Parti Grubunun sürekli olarak ne müvafakiyet temin edileceğini belirtmiştir.

Bundan sonra Parti grubu yeni seçilmiş olan Celal Bayar hükümetine tam itimadını bildirdi ve bu hususta parti üyelerinin tam bir istikrarla bu hususta itimadını bildirdi ve bu hususta parti üyelerinin tam bir istikrarla bu hususta itimadını bildirdi.

Vekiller Heyeti toplantısı
Dem Meclisi'nin Parti Grubu toplantısında

Ankara, 15 a.s. — Dem Meclisi'nin Parti Grubu toplantısında

Atamız

Dün Dil Fahilteninde Atatürk için hazin bir ihtilaf yapıldı. Gençlik, Atatürk için and içti. Çok heyecanlı nutuklar söylendi. Bu yapulan törene ait tafsilat 7 inci sayfamızdadır. Yukarıda, dünki toplantıda Atatürk için 5 dakika süzülme ayakta hissi içinde durmaları görülmüştür.

Büyük kayıp dolayısıyla umumi acının tezahürleri

Ankara, 15 a.s. — "Hükümetin kararnameyi, Atatürk'ün ölümü müessesetle umumi teessürün resmî sahada tezahürleri için aşağıdaki esaslara göre hareket edilmesini muvafık görmüştür: 1. — Ankara'da cenaze merasimi yapılacak olan 21 ikincideğin 1938 tarihinde bütün memleketleri resmî veya niymetli mahiyeti

bu hususta dâirde meclislerin ka-
pınması için özlük, İsmail müse-
nması, müesseset tarafından hükmeleri
leri için özlük bildirilmelidir.

2. — Cenaze merasiminin fardeas
günlükler halinde hayretler yapı-
günlükler, güllükle yerlerin, "Yıkıl"
sistem, her ve sair güllü, açık halma
münasabe göre aynı şekilde temsil ol-
tunacaktır.

3. — Atatürk'ün vefatı tarihli olan
10 ikincideğin içinde her ay sa-
londa hükümet memurları sünere ve
sığınan yonuklarınca hususî üyelerle
bir ve kendileri de vücutta olacaktır.

4. — Temiz edilerek program mu-
cibinde vilayet ve kaza meclislerin-
de cenaze merasiminin yapılacağı, gi-
nül Atatürk'ün hizmetine İhtisam me-
rasimî yapılmak ve İhtisamlarında
İhtisamlar için heyetleri hakkında iş-
levleri tertip edilcektir.

Ulus gazetesinin ilk sayfası. (16 Kasım 1938)

Yayıncı ve Basımuharir
SURET BAYAR

Her türlü mektuplar ve yazılar
muhabirimize yazılmalıdır.
Yayıncıya yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

Sayı 1077
16 İkinciteşrin 1938
Çarşamba
Sayısı 100 Paradır.

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

On İkinci yıl
Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Millî Cenaze Töreni, bu gün İstanbul'da başladı

Ankara 16 (Radyo) —
Millî cenaze töreni bu
gün saat ondan itibaren
İstanbul'da başlamıştır.

Atatürkün, halin zi-
yatında kabul ettiği sato-
lukları halka açıl-
ması için bayrağı sarı ce-
kenin etrafındaki altı
gençin yanlarına kırka
beşer anıya, her tara-
fından süslenmiştir.

Deniz, Kara sınıfla-
rında her altı yüksek
rütbeli subay nöbet bek-

lemektedir.

İstanbuldaki teğrifata
dahil askeri ve mülki er-
kân başlarında profesör-
leri olduğu halde, Univer-
siste gençleri, yedek subay
tabepleri, halk partisi er-
kânı, halkevleri idare hey-
etleri, izeller onlerinden
geçmişlerdir. Saat 14 den
itibaren, halk geçecek ve
bu merasim Cuma günü
saat 24 de kadar devam
edecektir.

Sovyetlerin mat- mimize iştiraki

Ankara 16 Radyo
Büyük matemimize
iştirak eden Anka-
radaki Sovyet Kol-
lonisi toplu bir he-
yet halinde ulus
meyhanına gelerek
Abideye çelenk koy-
muşlar. Atatürkün
hatırasına taze et-
mişlerdir.

Çelengin üzerin-
deki kordedele «An-
karadaki Sovyet-
lerden Atatürke»
ibaresi yazılı idi.

Cumhuriyet Halk Par- tisi Kamutay grubu

Başvekilin izahatını alkışlarla
tesvip etti

Ankara 16 (Radyo)
Cumhuriyet Halk
Partisi meclis gru-
bu bu gün reis ve
Tezibzon mebu-
san Saka'nın
başlığında
toplantısı, söz dan-
ışıklığı C. İ. Bal-
cı'nın başkanlığı
altında topla-
ndı.

İzahatında Reisicum-
hur İsmet İnönü'nün
tasvibine iktiran
etmiş olan yeni ka-
bine programını
izah ve itimad rey-i
isteyeceğini söyle-
miş, grub Başveki-
lin izahatını alkış-
larla tasvib et-
miştir.

Vekiller Heyeti toplandı

Ankara 16 (Radyo)
Cumhuriyet Halk
Partisi meclis gru-

bunun içtimandan
sonra vekiller hey-
eti toplanmıştır.

Büyük Şefin ölümü

İrakta derin teessür
uyandırdı

Ankara 16 Radyo
Atatürkün ölümü
İrakta da derin te-
essürler uyandı-
rmıştır. Gazeteler,
Büyük Şefinin
hayatı ve inkılap-
ları hakkında yazı-
lar yazmışlar ve
Atatürke ait mer-
siveler neşir etmiş-
lerdir. Hariciye Na-
zırı, Parlemantoya

İrak Kralı M. Gazi
Atatürkün ölümü-
nü bildirmesi üye-

Ankaradaki Yüksek Tahsil Gençleri

Ankara 16 Radyo
Bugün saat 13,30 da
Ankaradaki yük-
sek tahsil gençleri
ulus meydanına gi-
derik Atatürkün
Anıtına törenle çel-
enk koyacaklardır.

rine, meclis tatil
edilmiş ve hatırası-
na hürmeten sükût
edilmiştir.

Atatürk'ün naaşının, Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda devlet erkânı ile halkın ziyaretine açılışı.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının, Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda devlet erkânı ile halkın ziyaretine açılışı.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının, Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda devlet erkânı ile halkın ziyaretine açılışı.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının, Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda devlet erkânı ile halkın ziyaretine açılışı.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının, Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda devlet erkânı ile halkın ziyaretine açılışı.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının, Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda devlet erkânı ile halkın ziyaretine açılışı.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının, Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda devlet erkânı ile halkın ziyaretine açılışı.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Üst düzey subayların Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda Atatürk'ün naaşı önünden geçişleri.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Üst düzey subayların Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda Atatürk'ün naaşı önünden geçişleri.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Üst düzey sivil yöneticilerin Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda Atatürk'ün naaşı önünden geçişleri.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Üst düzey sivil yöneticilerin Dolmabahçe Sarayı'nın kabul salonunda Atatürk'ün naaşı önünden geçişleri.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Subayların Atatürk'ün naaşını ziyaret etmek amacıyla Dolmabahçe Sarayı'na girişleri.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Subayların Atatürk'ün naaşını ziyaret etmek amacıyla Dolmabahçe Sarayı'na girişleri.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

İstanbul halkının Atatürk'ün naaşını ziyaret etmek amacıyla Dolmabahçe Sarayı'na girişleri.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

İstanbul halkının Atatürk'ün naaşını ziyaret etmek amacıyla Dolmabahçe Sarayı'na girişleri.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

İstanbul halkının Atatürk'ün naaşını ziyaret etmek amacıyla Dolmabahçe Sarayı'na girişleri.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Öğrencilerin Atatürk'ün naaşını ziyaret ettikten sonra Dolmabahçe Sarayı'ndan çıkışları.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

İstanbul halkının Atatürk'ün naaşını ziyaret ettikten sonra Dolmabahçe Sarayı'ndan çıkışları.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

İstanbul halkının Atatürk'ün naşını ziyaret ettikten sonra Dolmabahçe Sarayı'ndan çıkışları.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

İstanbul halkının Atatürk'ün naşını ziyaret ettikten sonra Dolmabahçe Sarayı'ndan çıkışları.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

İstanbul halkının Atatürk'ün naaşını ziyaret ettikten sonra Dolmabahçe Sarayı'ndan çıkışları.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

İstanbul halkının Atatürk'ün naaşını ziyaret ettikten sonra Dolmabahçe Sarayı'ndan çıkışları.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

İstanbul halkının Atatürk'ün naaşını ziyaret ettikten sonra Dolmabahçe Sarayı'ndan çıkışları.
(İstanbul, 16 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Belgelerle

DOLMABAÇE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

17 Kasım 1938

T. C.
M. M. V.
Ordu Dairesi
Şube: 1
Sayı : 3061

Ankara
17/2. Teşrin/938

Bazı vekâlet mükkeref malakamına

15/XI/938 gün ve 3032 sayı ile bildirilen malûmata bazı ilâ-
veler yapıldığından son şekil aşağıda gösterilmiştir.

M. M. V. N.
N. Solok

Devlet ismi	Subay	Er	Misafir olacıkları yer	İrtibat subayı	
Alman	2	100 30 130	Avusturya Sefarethanesi	Kurmay Yüzbaşı Hakkı Atlı	
İngiliz	12	120 60 56 236	Deniz Kara Bando	Gazi Terbiye Enstitüsü	Deniz Yüzbaşı Rahmi Yalım
Bulgar	11	83 55 138	Bando	Polis Enstitüsü	Hava Yüzbaşı Enver Akoğlu
Fransa	4	180		Siyasal Bilgiler Okulu	Kurmay Yüzbaşı Celal Arıkan
Yunan	4	100 30 130	Deniz	İnşaat Usta Okulu	Kurmay Yüzbaşı Şeref Önal
İran	3	52		Harp Okulu	Hava Yüzbaşı Hüseyin Turgut
Romen	3	60		Jandarma Okulu	Kurmay Yüzbaşı Refik Tolga
Sovyet	4	100		<i>Yücel Hastane</i> Ziraat Okulu	Kurmay Yüzbaşı Hıfzı Tümer
Yugoslav	8	80		Harp Okulu	Yüzbaşı Eemin Çoban Oğlu

İtalya *Ziraat Enstitüsü* *Dz. yüzbaşı Cemal İsmail*

Atatürk'ün cenaze merasimine katılacak yabancı heyetlere eşlik edecek askerî birlikler ve bunların misafir edilecekleri yerler ile bu heyetlere rehberlik edecek irtibat subaylarının listesi.
(17 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-69)

Haber Son Havadisler **5 KURUS**
AKŞAM POSTASI
17 KINCİTEŞİRİN 1938 PERŞEMBE İLAN İŞLERİ Tel. 20335

İstanbul, ebedî şefe göz yaşlarından çelenkler sunuyor

Binlerce, on binlerce vatandaş Atayı ziyaret etti

Onun hayatında nasıl tek bir kalp gibi sevgisinde birleşmişsek ma'emi de aynı surette, tek b'ir kalp halinde tutuyor ve ağlıyoruz

yan tozaşın bağıyla yası İstanbul'daki civar vilayetlerden gelenler sarıya sarık bağından giriyor, kuruyla yoldan alıyor, her tarafta mateminin ağırlığı çöken vazeyi bahçelerden geçiyor, büyük Şefin badeşini dalgı salarak geliyor. **Devamı 6 sayfa**

Merasimde bulunacak kamutav heyeti bu sabah geldi

10.XI.1938
HABER

Vatanşümü ve cihanşümü milli mateminizin bir ticaret vasilesi yapılmasına gönüllü razı olmıyan "HABER", binlerce "Matem Rozeti", bastırması ve bunları pazarasız olarak dağıtmağa başlamıştır. Rozet evvelâ bütün mekteplere verilmektedir.

Celâl Bayar Kabinesine ittifakla itimat reyî verildi

Başvekil bir nutuk söyleyerek programını anlattı ve milletin teessürüne tercüman oldu

Ankara, 17 (A.A.) — E. N. Meclis başvekil Reşit Abdülkâdir Fendaneli başvekilinde toplanmış ve celâlinin açılmasını müteakkip Başvekil Celâl Bayar hitabına gelerek şu beyanatta bulunmuşlardır:

Teşkilâtı esasıyla kanunlarımız köklü bir şekilde girer girmez de ilimadımız müstahkem olmak gerettir. Kanunlarımız, vatanımıza devam ederiz. (Güldürüldü).

Devamı 6 sayfa

Bir ay müddetle spor hareketleri yapılmayacak

Millî matemin dolayısıyla Atamızın ölümlü gününden itibaren tüm bir ay, yani 11 kâsımşerhvel 1388 tarihinden itibaren bütün memleketin her tarafında bütün spor hareketleri yapılmayacaktır karar verilmiştir.

Filova Tuzak!

Deniz harplerinde esaslı bir rolümleri gösteren beyazın bir tarih sayfası

Bugünkü sayımız 16 Sayfadır

Devamı 11 sayfa

SATIŞI HER YERDE
= 3 =
KURUS
17 2. ci Telgraf 1938
PERŞEMBE

SON TELGRAF

Karla yapılan inkılâplar daha muhkem olur, kanısız inkılâplar ebedi leştirilemez.
K. ATATÜRK

Sayı: 611 Yazı İşleri Telefonu 20827 En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi İşareti: 188- Tel: 20827
İstanbul Cemalettin Nuruosmaniye No: 34 Telgraf: İst. Son Telgraf

Celâl Bayar Hükümeti

Dovletin dahili ve harici siyasetindeki tek yol

Yeni İYEM İZZET BEYİNCE
Celâl Bayar, şu Büyük Millet Meclisi'nde programı söyledi.

Yeni milletinin bütün haklarını ve haklarını sağlamaya çalışacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Yeni milletinin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Yeni milletinin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Yeni milletinin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Yeni milletinin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Yeni milletinin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Yeni milletinin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Yeni milletinin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Yeni milletinin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Yeni milletinin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak. Milletimizin her türlü haklarını ve haklarını koruyacak.

Beyhedeğin peşinden evelin kışkırtma giden kışkırtma kader herbe, Elin Önderin arından kışkırtma ve evelin gıcırdenin dıyınca tapınmakla dıyınca ediyen.

Atatürk'ün tönde ve onun kendilerine uçtuğu müddetinde bütün kışkırtma eden Türk kadınıların genç kızları onun tönde gıcırdenin dıyınca ediyen.

İstanbullular ebedi Şefimiz Atatürk'ün manevî huzurlarına bir an evvel çıkmak için Dolmabahçeye koşuyorlar

Bugün de üç saatte Büyük Atamızı ziyaret edenler otuz bini geçiyordu.

Sıra bekliyen Halkın bir ucu Dolmabahçede, öbür ucu da ta Fındıklı Gerilerinde.

(Yeni 6. sayı sahifede) Bayan İzzet'in Atatürk'e ana hatıralarını görmek için bekleyen gençlik

Zafer, «Zafer benimdir» diyebilenin, «Muvaffakiyet, «Muvaffak olacağım» diye hayaloyanın ve «Muvaffak ol-dum» diyebileceğidir.

K. ATATÜRK

Cumhuriyet

İSTANBUL — CAGALOĞLU

Değişimî yıl sayı: 5215

Telgraf ve telefon adresi: Cumhuriyet, İstanbul • Posta kutusu: İstanbul No 348

Telefon: Başmüdürlük ve satı: 22554, Tahsil bürosü: 22528, Müb. ve nakliyat bürosu 24209 — 24228

Perşembe 17 İkincideğin 1938

Milletimizin hedefi, mil-letimizin mefkûresi bütün el-handa tam manasile medenî bir huyet içtimayee olmaktadır.

K. ATATÜRK

Dolmabahçe Muayede salonunda.. Aziz ölüminê etrafına çelenkler konuyor. Getirilmekte olan Büyük Millet Meclisinin çelenğidir.

Meclis dün kabineye itimad beyan etti

Celâl Bayar, hükümetin programını okudu

Celâl Bayar Hükümeti Meclis huzurunda

Meclis Celâl Bayar, Cumhuriyet Halk Partisi'nin Meclis'te temsilcileri tarafından sunulan bir tasarıya karşı, «Bu tasarı Meclis'in yetkisi dışındadır» diye beyan etti. Meclis üyeleri, «Bu tasarı Meclis'in yetkisi dışındadır» diye beyan etti. Meclis üyeleri, «Bu tasarı Meclis'in yetkisi dışındadır» diye beyan etti.

«Harici siyasette anlaşmalar dostluklar ve ittifaklarımıza bütün sadakatimizle bağlıyız»

Başbakan Celâl Bayar Büyük Millet Meclisi'nde konuşuyor.

Ankara 16 (s.a.) — B. M. Meclisi bugün Reis Abdülhalik Rendani başkanlığında toplandı ve Celâl Bayar'ın sunmuş olduğu tasarıyı okudu. Bayar, «Harici siyasette anlaşmalar dostluklar ve ittifaklarımıza bütün sadakatimizle bağlıyız» diye beyan etti. Meclis üyeleri, «Bu tasarı Meclis'in yetkisi dışındadır» diye beyan etti.

Atatürkün manevî huzurunda

Dün 150 bin kişi Ebedî Şefin tabutu önünde tazimle iğildi

İstanbullular, bir kabeyi tevaif eder gibi sel halinde Dolmabahçe sarayına akın ettiler

Büyük Şefin cenazesi buraya getirildi. Dün akşam saatlerinde Dolmabahçe Sarayı'na gelen 150 bin kişi, Atatürk'ün tabutunu sel halinde karşıladı. İnsanlar, Atatürk'ün tabutunu sel halinde karşıladı. İnsanlar, Atatürk'ün tabutunu sel halinde karşıladı.

Atatürk'ün cenazesi dolmabahçe sarayına getirildi.

Atatürk'ün cenazesi dolmabahçe sarayına getirildi. İnsanlar, Atatürk'ün tabutunu sel halinde karşıladı. İnsanlar, Atatürk'ün tabutunu sel halinde karşıladı.

Cumhuriyet gazetesinin ilk sayfası. (17 Kasım 1938)

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ**Son Posta**

Sayı 9 — No. 2983

Yeni işleri telefonu: 20203

PERŞEMBE — 17 KASIMIN 1938

İdare işleri telefonu: 20203

Fiyatı 5 kuruş

Dün 200.000 İstanbullu bir göz yaşı seli halinde Büyük Atasını ziyaret etti

Aziz Ölü'nün başucunda dizleri kesilerek yere çökenler, Onu tavaf ettikten sonra düşüp bayılanlar pek çoktu. Feryadlar, hıçkırıklar, iç çekişler artıyor... Artıyordu

Tarih boyunca hiçbir millet Şefinin ölümüne bu kadar yanmamıştır

Akşaklı ninn gözyaşları içinde bağıyordu:

— Ben neye yaşıyorum da sen öldün?

Deniz kadın kocağında çocuğu, haykırıyordu:

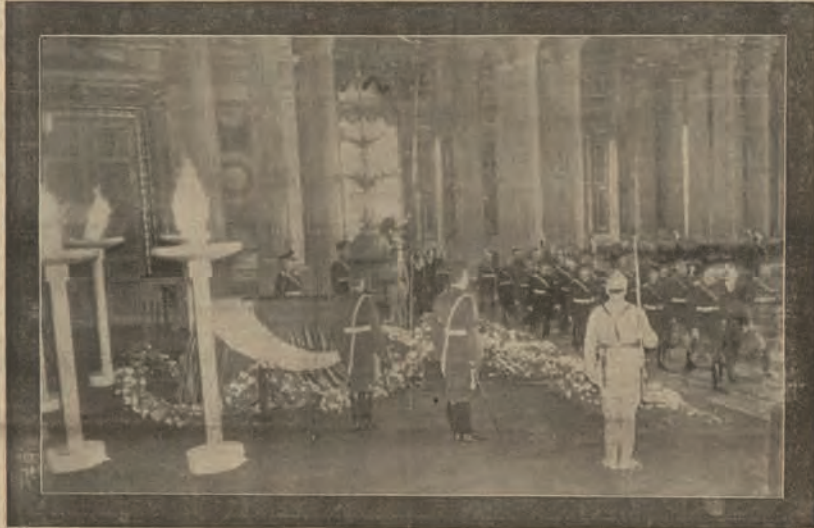

— Atam bizi bırakıp da nereye gidiyorsun?

Orta yaşlı vatandaşın şükranını ölüne iniliyordu:

— Sen de mi ölecektin?

İstemiş ağlıyoruz. Tunç bir heykel gibi duran asker, sıbet bekleyen polis, Büyük Ölü'nün önünden geçen kumandacılar... Onlardan sonra gelen bayraklar, kadınlar, emaliler, kökler...

Saray göz yaşı ile sulandı

Dün gece saat 12 de sarayın kapıları hâlâ mahşeri andırıyor, memurlar ziyaret müddetinin bitmesine rağmen içeriye girmek isteyen halkı zor zaptedyorlar!

Kürbayaat dünyamın gülp geçişi en Yüce Dehanın isbatı ölümden bir müddet sonra, İlahî güçlerin güdümünde, kâlakların ıttığını, kalblerinin dayda da, «Dün Türk milletinin yaratığı en şavir edine döndü; her biri cildler (Deneme 3 tarı sayfa)

UYUYOR...

Alec olmasın yanıyor göz yaşımız,
Ba hazin meşaleler üstünde.
Uyuyor en yüce can yoldumuz,
Böyle hierarla tutuşmuş gündü.

Uyuyor... Uyku hiç b'tmiyecek,
Ölü bir milleti car eyleyenek,
Onu mahber bile incitmiyecek,
Ruhu tançtır, gece yoktur diyenin.

Gece den doğdu ışıklar saçarak,
Vatanın gündüzü, Türkün Üzü O,
Ölmez böyle sabah, böyle şafak,
Tarihin şan dolu en son sözü O.
Halid Fabri Ozansoy

Meclis Başvekile ittifakla itimad reyini verdi

Celâl Eyyar dün çok alkışlanan heyecanlı bir nutuk söyledi

(Yazın 4 üncü sayfa)

İste gençlik geçiyor, İmparator yitirdi zari, güleleri gı, başları şakırtıldı... Genç kızlar çöplükten çıkardıkları tepsiye yaşları küçük meşallerini süzerek, istiyorlar... Ninniklin mi?

YENİ SABAH
GÜNDELİK SİYASİ HALK GAZETESİ

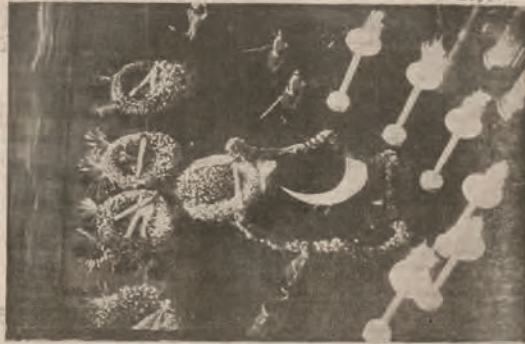
ABONE ŞARTLARI
Türkiye: 300 Kr. aylık 3000 K.
500 Kr. 6 aylık 12000 K.
300 Kr. 3 aylık 600 K.
90 Kr. 1 aylık 300 K.
Fevkî İstanbul dışındaki memleketlere her ay 20 Kr. arttırılır.

Her yerde 3 KURUŞ

İDARE YERİ
İstanbul Numaraları No. 24
Fahriye/Venizli Sokakları
İstanbul
Telefonu — 20799
Büro ve No. 196

Perşembe 17 Kasım 1938

Atatürke Karşı Son İhtiram

Büyük ölünen sandakları, yanan meşaleler ve kendileri bekleyen subaylar

İhtiram ziyafetinde Atatürk'ün önüne konulan büyük çukurlukta görülüyor

Dünya Politikasında Türkiye

Yakın Hüseyin Cahid YALÇIN
Türk İnkılabının millî ve medenîyet önemi içinde Türkiye için önemli bir rol oynamıştır. Yakın medenîyet hareketleri içinde hayatta kalanlar için, harpın aralığı Osmanlı millî Türk Cumhuriyetinin millî politikasındaki vaziyetleri hakkında önemli bir katkı yapmıştır.

Fakat bu zaman bakımında bu hareketin büyük bir kısmı Atatürk'ün fikirleri ile sınırlı kalmıştır. Bu fikirlerin medenîyet önemi içinde Türkiye için önemli bir rol oynamıştır. Bu fikirlerin medenîyet önemi içinde Türkiye için önemli bir rol oynamıştır.

Celâl Bayar Hükümeti Meclisten İttifakla İtimat Reyini Aldı

Dünkü Meclis Toplantısında Başvekil ve Bazı Mebuslar Hararetli Nutuklar İrad Etiler

Ankara, 16 (Tatlıca) — Büyük Millet Meclisi bugün Akademi'de toplanmıştır.

Evvâk Bayar'ın Celâl Bayar'ın başvekil olarak görevini devralması üzerine meclis üyeleri ve meclis dışındaki bazı kişiler tarafından yapılan konuşmaların hararetli olduğu görülmüştür. Başvekil Bayar'ın meclis üyeleri karşısında yaptığı konuşma da bu harareti yansıtmıştır.

Dün 150000 Kişi Ulu Şerfin Naaşları Önünde Eğildi

Bugün de Saat 10 dan Gece Yarısına Kadar Ziyaret Devam Edecek

Eski Afganistan Kralı Amanullah Şehrimizde

Atatürk'ün vefatı üzerine şehrimizin gelen sahne kralı «Yeni Sabah» beyanattır. Sahne kralı Amanullah dün dün yanında ailesiyle beraber saat 10'da şehrimizde halde Rumadan şehrimize gelmiş ve doğrudan doğruya giderek Atatürk'ün mezarını ziyaret etmiştir.

Sahne kralı Amanullah, Atatürk'ün mezarını ziyaret etmektedir.

Ankara'da Yapılacak Cenaze Merasimi Programı

Ankara, 16 (A.S.) — Atatürk'ün cenaze merasimi Ankara'da 17 saat programı şöyledir:

Ankara'da Cenaze
29 Kasım 1938 pazar günü
Cenazesi öğle saat 10 da Ankara İstasyonunda merasimle vefat ve kaldırılacaktır. Büyük Millet Meclisi Binası, Marşel, İnce Veliiler Heyeti ve Saygılar ta...

İsmail Münir Acar

İSMAIL MÜNİR ACAR
Atatürk'ün büyük münevverliği onun için ve vefatı gününde «Yeni Sabah» ailesine selam olsun diye yazılmıştır. İsmail Münir Acar bu selamı Atatürk'ün vefatı gününde yazmıştır.

Önemli çocukları son veda merasiminden sonra saraydan işte böyle çıkıyorlar içinde ayrılıyorlar

NOT:
Devletimiz için önemli bir rol oynamıştır. Bu rolün önemi içinde Türkiye için önemli bir rol oynamıştır.

Kurun gazetesinin ilk sayfası.
(17 Kasım 1938)

Atatürk'ün tabutu önünden ihtiram geçişi dün sabah başladı

Dün sabahtan gece yarısına kadar Istanbulular Büyük Atanın önünden ağlayarak geçtiler

Dokuzatlı profesörleri Büyük ziyarete Güny ziyarete

Dünden itibaren İstanbul halkı, Atatürk'ün mübarek tabutu önünden geçmeye başlamıştı. Her şeyden önce şunu kaydedelim ki, habermiz, Atatürk'ün çok kıymet verdiği bir değişik dairatında Atatürk ziyareti emniyet ve yine onun itibar kudur.

Halkın kucagında!

Kara haber, gümüşlerden bir otağ gibi geyimisti. Dün sabaha kadar, Atanın mübarek yunusu, sadı baysalı, ahlu ve gümüş birer aca hâliyleydi.

Dün sabahın ertesi bir, bu acı geyimisi güleride de matı oldu. Arkık güre gümüşüne gümüş katlanır, tesellisi de kalmadı. Arkık avunacak, neki yarınma şurasık hiçbir mabent kalmadı.

Şunu, seveci dünyaya sigıranın o büyük deñ, bir sabahın teñ-şunu, seveci dünyaya sigıranın o büyük deñ, bir sabahın teñ-

Bu iki şey yarınma geline, insan inkârı ne kadar yaklaşıyor. Hic tezi, beyinde bir zehirdir; fakat hiçbir tezat. "Ata" ile "Ü-

İnan" bu yarınma geline, insan inkârı ne kadar yaklaşıyor. Hic tezi, beyinde bir zehirdir; fakat hiçbir tezat. "Ata" ile "Ü-

Eğer O'nun, salması, şurasık geyimisti, güre namı nice parmaklı cimery eserline düşünce besledikçe, emellerinde yılların ağrı-

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

Şahin Usta

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

İhtimalki, O'nun seveci, O'nun gümüşüne emellerinde yılların ağrı-

Bun, O'nun son bir kece güreki için güreki bekleyorum. Güceyi,

Köylü ve Atatürk

Küçük sporların içinde Atatürk'ün yakaya talanca-
cak kıtada ve etrafı sıyahlı resimleri var. Beş kuruşa
salyorlar. Alıcı kalabalığının içinde bir köylü, hare-
ketsiz, dalgın duruyor.

Uzun zamanlar giyile giyile vücudundan ayrılmak-
sın giyile giyile yarmak kumaş ilimci bir deri haline
gelmiş elbisesi bu yazık cehreli köylü, resimlere, derin
gözlere baktıktan sonra yeleğindeki cebeye benzer de-
dikleri karıştırmaya başlıyor.

Ne kaygılı, ne üzüntülü bir yüzü var. Telâhî telâhî
arıyor. Aradığını bulamamak korkulu hiçbir hissi
gizli kalamayan bu insanın yüzünde titremektedir.
Birden gözlerinin içi güldü. Beş kuruşucum bul-
muydur. Hemen satıcaya nikel çeyreği uzatıyor ve sev-
gili Atatürk'ün siyah çerçeveli resmine artık sahiptir.
Aul içli manzara bundan sonra başlıyor. Resmî yarı
gülün, yarı ağlayan duyguyu içinde, zedelemekten korkan
bir itina ile yalıtılmış kuyumcu eketinin sol yanına, kal-
binin üstüne onu öyle usul usul, öyle okşaya okşaya bir
ilhistiri var ki... Bu resme sahip olmak, bellü başka
parası olmayan bir köylü için hazineler bulmuş kadar
bahşılabilirlik verici..

İlk defa ona "efendi" diyen insana bu sözü hiç
kimseden duymamış Türk köylüsünün sesiz ve göste-
rişsiz minnet ve şükranı.

Hasan Ali YÜCEL

Amanullah Han geldi Büyük Önder Hakkında söyledikleri

Atatürk'ün sonuna merhametini bu
insanlık üzere sahip Kemal Amanullah Han, güle ve hâzile ile dış gümüşüne
Asiye'nin yarımından yapıp imâzlar ka-
pılmıştır. Feriâta üstüne emâre e-
diniştir.

Amanullah Han salınan taştığı al-
dığı Atatürk'ün başta ziyardan dola-
yı derin bir sevinçte kılınıdır.

Dünya tamam büyük bir bayrak olan
Asiye'nin yarımından yapıp imâzlar ka-
pılmıştır. Feriâta üstüne emâre e-
diniştir.

Amanullah Han dış Dolmabahçe za-
rına girmek derin bir iktisat içinde
Atatürk'ün kalbini önünde gümüşür.

Şunu gümüşlere verdiği beyan-
tında emâre e-
diniştir.

"Büyük Önderin ziyatı haberi
duyma, çok müteessirdim. Bu te-
vâsirin belâsını önlediği ve emelleri-
ninin istiklâl gümüşünde resimlerin
kalbini küpürdü. Bu vâzire katılmaya
son dâim olmak bu yürek gümüşüne
tabutu önünde emâre e-
diniştir.

Atatürk'ün kurdığı cemiyetler
dâim emâre e-
diniştir. Ve Türk milletini bu yoldan
katıran imâzlar emelleridir. İnan ki,
İnkılabın Cumhuriyetinde imâzlar büyük
bir kalbdir almıştır. İnkılab, Türkiyeyi
Atatürk'ün gümüşü yoldan gümüşüne
vermiş dâim yoldur.

Gemâlemin vâziresiyle bütün Türk
milletine derin taziyelerini bildirdim.
Bütün ederim..

Ziyaret için karta lüzum yok

İSTANBUL VALİ VE BELEDİYE
REHBERLİĞİNDEN:

Atatürk'ün karta tazim ziyareti yap-
mak için karta yerlerden imâzlar karta
birleştirilmiştir. 17 ve 18 Haziranın
Perşembe ve Cuma günleri olmak sure-
ti ile gün yarınma kadar ziyareti ta-
minatı emâre olup bir karta bir
yok yoldur. Yarınma ve yoldan bütün
halka bildirilir.

HİKMET MÜNİR

Tan gazetesinin ilk sayfası.
(17 Kasım 1938)

BUYUK BIR MİLLETİN.

BUYUK MATEMİ

GÖRÜŞLER

Bu Toprakta Hangi Şehinşahın, Hangi Cihangirin Önünden Bütün Bir Millet Böyle İçten Bir Matemle Geçmiştir?

Yazan: Sabiha Zekeriya SERTEL

Sarayın habce kapısından bir kız meclisinin talabesi çıkıyor. Hicranlar: azap-larını akıtıyor, sünileri kaşaktı kesilenlerin boynu bükülür, mahzun mahzun basuların ün-lerine eğiliyorlar. Çocuk ağlıyorlar. Hepsi bir leşhadan öksüz kalmış kardaşlar gibi bir-birlerine sokuluyor, hicriyorlar...

Çocuklarını ellerinden tutmuş anneler, hastanına dayanarak son bir hizmet vafifası görmeye gelmiş hitaylar, henüz içinden çıkmış yorgun içler, iltiyar, gene, her cins ten halk yığınları, akan akan habeyinin kapısından giriyorlar.

Bahçenin çakıl döşeli taşları, sanki üre-rinden bir ordu geçirmiş gibi ayakların altında gıcırtili sesler çıkıyor. Bir ordu, bir halk ordusu, Kurtarıcısının önünde baş eğmeğe geliyor.

Sarayın mermer merdivenlerini çıkar-ken herkes ayaklarını ucuna basıyor, başını eğiyor, başmelli bir sükût içinde bir mahabde gider gibi Atalarımıza yattığı salona giriyor-lar. O, öseri kurmuş atlas bir bayrağa sarılı sandokanın içindedir. Önünde yığın yığın çiçek demetleri, arkasında altı kızıl alev, altı meş'ale yanıyor. Tabutun iki yanında, kale-ları ve basları aynı husu ile eğilmiş subhalar nöbet bekliyorlar. Salonun her tarafında e-ğilmiş hürmetkâr başlar, elpençe divan dur-muşlar...

Halk ağır ağır, başları eğilmiş, hileri

donmuş, suuru ve tahtesura durmuş gibi, tabutun önünden geçiyor. Ne düşünüyor, ne hissediyor, bu canlı sükût ifadesi kâfidir. Bir hürmet ve tazim, sandokanın kalplerine teltih ettiği husu, bu meş'alelerin halpelerine verdiği alevi tarvir veya tevhik, ünye tür -metlilik olur...

Halk bir cihangirin önünden geçmiyor. Halk cebir ve zor ile baş eğdiği bir başmesta-lın önünden geçmiyor. Kendi içinden çıkar-dığı, kendi babasının, kendi büyük evladının kendisi rehil - basını geçirdiği Camhur-reisinin, Mustafa Kemal'in önünden geç-iyor. Onun için bu kadar sünimdir. Onun için başını bu kadar hürmetle eğiyor ve ağı-lıyor.

O, ne bir şehinşah, ne cihangir, ne de imparatordu. Yaktığı bu altı meş'alemin bü-tün manalarla bir halley, halk için, millet için yaşayan ve ölen bir insandı... Fakat ke-male ermiş bir insas, şehinşahların, cihan-girlerin, imparatorların sahte şöhret ve ün-vanlarını gölgede bırakan bir halk kurtarı-cısı...

Bu tabutun önünden geçerken, meş'ale-lerin önünde canlanan, meş'aleler kadar kur-vatlı süksün ve husu, kurtarıcısına, karşi bir milletin duyduğu azap ve ıstırap temsil edi-yor. Bu toprakta hangi şehinşahın, hangi ci-hangirin, hangi serdarın önünden bütün bir halk, ordular halinde böyle sünimi ve iç-ten bir matem ve ağıyla geçmiştir?

Müthiş habihot harpısında hicran Türk anıları

Günün İlhamları

Millet, Müthiş Hakikate İnanmadı

Yazan: Feridun Osman

Salona, suuru yastan, tahassüleri yap-tan, sonsuz bir matem kelbesi gibi uzanan Atatürk çocukları ile beraber girdim. Yürüdük... Büyük ve muhteşem bir sa-lon... Dar bir geçit yer... Kâfile, seyrî insanı deli edecek korkunç bir sükût ve ıstırap yok-sasaklığı içinde yürüyor... Nefes almak, en affedilmez bir günah işlemek kadar ağır...

Kısayı düşünerek, hürden, bir boşalma, bir fevran koptu... Süksün ve iltıram ıstıba-tına, bir Türk zabıtı kadar hürmetkâr her Türk genç: göğsüne dar gelen elemi, hicri-yığı ve dünyalara sığınacak feratı tufan-larına yine göğsünde bağışlamak için bozaca-mı sikiyor.

Artık en belli hatip gözlerdir. O gözler ki gülerler kapanmamış, o gözler ki güler dir kurumamış, o gözler ki kurummuş da bi-zer damla göç yaş haline gelmiştir...

Nasıl ağılanmasın, nasıl hicriyimasın, nas-ın dünyaları yıkarak bağırmasın Türk çö-çüğü ki, o köşede; bütün ümitlerini, bütün i-nanmasını, bütün azim ve kudretini bağladığı büyük Atamız; bir tahta sandığına sığınmış yatmaktadır.

Atatürk ve tabut... Bo ih kelime nasıl yanayına gelebilir ve cihanlara sığınmayan Atatürk bir tabuta nas-ıl sığar?

Sığın, sığınmalar... Fakat Atatürkün; fani masdiyetten, ebediyetise edememek iste-nen, ve yine Atatürk tarafından tabutun su-ratına zerre zerre, katre katre fırlatılan ba-kıyolardı...

Yoksa Atatürk o sandukaya girer, yok-sa Atatürk dört tabut arattına sığar mı hic?

Çihanlar kutuya, tıpkılar arfa, ve ummalar bardağa sığar mı vatandaşların, ve bunu iddia edenler; bizim için; Atatür-kün büsbütün kaybolduğunu iddia edenlerdir den daha çok mu delildirler?

Lâkin, orada; albayrağın ebodlere sürü-cek mübarek fecri altında gitseniz müthiş bir hakikat sahıydı.

O fecrin altında, yeni sünmiş bir günes, Ataların yarattığı fezalara sığınmayan bir günes yatıyordu.

Onu eodil salım ve mukaddes varlığına sığınmak için biras, ıstırahatsız beslenmiş hürmetim için biras, ıstırahatsız beslenmiş sığınmak için biras, ıstırahatsız beslenmiş bir millet denilebilecek namütenahi başlıklar taraf etti. Fakat bir tek fert loşun kaldırmı o-na bakamadı. Göğüsler düştük, başlar inli, ve gözler çağlayan; geçiller, geçiller... Genç, iltiyar, kadın, erkek, çoluk çocuk...

Lâkin inen baslar kalkmadı, kimsa sağa döşüp bakmadı. Türk millet! Atamız tabut içinde, tabut halinde görmeye tahammül e-demedi, kıyamadı, bakmadı...

Başında sergilli ordusunun altı kabra-mam; önünde büyük milleti ve azis gençleri; ebediyete bir mihrap gibi uzanan Büyük An; mukadderatı utandıran vakur bir süksün-sünüsü... Salonda yalnız altı meş'alenin tenefüs ve tazim ıstıbatını bile vakit vakit ye-nen, acı hicriyıklar duyuluyor.

Küçük bir kız ebedi hicranını bağı-rıyor: — Daha yürünü bile görmedim! Atam! İltiyar bir Türk anası fevran ediyor: — Sen bizi bu hale getirmek için bu ha-le geldin insan!

Salon sarayıyor. Eker yer-yürününi yıkıl-mağa istidadı olmaydı dün zerre zerre...

(Ahsan 4 üsünde)

Türk gençliği, en elim vazifeyi ifaya geliyor

Şehit ve Başmühürir
MURAT BAYAR
Bu gazete mesuliyetle aile yarıtları
ve sair hususları aklamı
bulanmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SIYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1078
17 (kinciteşrin 1938)
Perşembe
Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

İstanbul, dün matemli bir gün yaşadı

Büyük Şefin cenazesi önün- de yapılan geçit çok hazin oldu.

Atatürkün çok sevdiği ve daima güvendiği silah arkadaş-
ları, Ona son ihtiramlarını ifa ettiler

Ankara 16 (Radyo-
graf) saat ondan
sonra Dolmabahçe
sarayında Büyük Şefin
cenazesi salonunda,
önce cenaze töreni baş-
landı. On binlerce halk
gözümlerini, göz yaş-
ları ile zabut edemeyerek
ihlamlar vazifesini
tamamladılar.

Büyük ölünün naşı,
sarı bayrağı sarı-
salona getirilmiş-
taliyinin arkasında
Büyük meşale yan-
tı. Yüksek ünifor-
maları tılsım altı su-
kukları çekilmiş
göğüslerinde tabutun
ihlamlarını vazife-
sini tamamladılar. Teğrif-
hanın on iki genera-
linin geçişleri gö-
zünü. Büyük şefe
silah arkadaşları
ihlamlarını ifaya
tamamladılar. Bundan
sonra, teğrifata dâhil,
Atatürk, vâli İstan-
bul'da bulunan mebus-
ların heyetini memurlar,
Atatürkün cenazesi
Atatürk tabutunu
ihlamladılar.

gelmişti: rektör ve pro-
fesörleri talebeleri ta-
kip etti. Yüksek tahsil
gençliği çok heyecanlı
idi. "Sanki bize bırak-
tığınız emaneti aldık ve
baş üstünde taşıyaca-
ğız," diyorlardı.

Başta İstanbul mevki
komutanı olduğu halde,
harp akademisi, yedek
subay okulu talebeleri,
halk partisi, halkçıleri
ve millî teşekkül erkânı
ni geçmeğe başladılar.
Büyük ölünün önün-
de son hürmete koşan-
ların geçidi fasilâsız
devam ediyor.

Dolmabahçe sarayı-
nın, bir gün böyle ha-
zın bir merasima açıl-
acağı kimin hatırına ge-
lirdi.

Atatürkün Cenaze töreninde bulunacak Annavut heyeti hareket etti

Ankara 16 Sadyo:
Atatürkün cenaze
merasiminde bulun-
acak olan Arnav-

Atatürkün, İstanbul ve Ankara- da yapılacak Cenaze merasimine ait Prağram

Büyük Şefimizin cena-
ze merasimine ait, prağ-
ramdan Radyoda Not
edebildiklerimizi aşağı-
ya yazıyoruz.

İstanbulda, tören 16 son
teşrin Çarşamba günü
Dolmabahçe sarayında,
Atatürkün, ilk halk mü-
messillerini kabul buyur-
duğu salonda, aşağıdaki
ziyâretlere açık bulundu-
rulacaktır.

Altı oku temsilen ya-
nan meşalelerin yanında
general, amiral ve diğer
sınıflardan altı yüksek

rütbeli subayın nöbet bek-
lediği cenazenin önünden;
askeri erkân, mülki erkân,
rektör ve profesörler ol-
duğu halde yüksek okul
talebeleri, kumandanları
başta olduğu halde, harp
akademisi, yedek subay
talebeleri, halk partisi er-
kân, halk evleri, millî
teşekkül mümessilleri, iz-
ciler ve saat on dörtten ilä-
baren halk geçecektir.

Perşembe ve Cuma
günleri, saat on dörtten
itibaren başlayarak 24 e-
kadar mekteplere tahsis
edilecektir.

İstanbuldan hareket

19 Teşrinisani Cüm-
resi günü, tabut saat 8,30-
da 12 general tarafından
kaldırılarak top arabasına
yaz edilecektir.

Cenazenin önünde, ilk
tabut, altı rütbeli subay, 12

ren komutanı, mızraklı
süvari alayı, piyade ve
topçu taburu bändolaride,
deniz, tayyare, top ha-
taryası, sağda ve solda
kılıç çekmiş 12 general
bulunan tabutun bulun-
duğu top arabası. Ata-
türkün harp madalyata-
rının taşıyan general, baş
hekim, Ankaradan gelen
heyetler, vali ve mevkî
kumandanları, emekli koo-
pösoloslar, askeri ve mülki
erkân rektör, profesörle-
rile yüksek okul talebe-
leri, harp akademisi, halk
partisi ve halkçıleri idare
mümessilleri, iri te-
şekküller, yedek subay
okul talebeleri ve halk
yürüyecektir.

Hava Bölümüne tere-
ne havadan iştirak etse-
cektir. Teğrifata, Sir-
teci, Gülhane parkına
ve oradan saray burunna
1938 3 İnci sayfa—

TÜRK DİLİ

17 KINCİTEŞİN PERŞEMBE 1938

GÜNDELİK SİYASAL GAZETE

ON ÜÇÜNCÜ YIL SAYI: 4638

Ankara'da Binlerce Genç Dün Atatürk Anıtı Önünde And İtt.

TÜRKİYE
Cumhuriyetinin yapıcısı
ATATÜRKYAZAN:
İsmet İnönü

Atatürk için beşerçe yazmışlardır. Kendisine bu kadar yakınlığım bir belime göre bu mevzuatı hem bazı imkânlar vermiş ki bunda bir hakime göre benim bu mevzuatı tahayyütümün münakaşası götürür her iki münakaşada da hakikatler bulmuşdur. Husulan derceden tayin etmiş hakikatler bularak cesareti ve memnuniyeti yazmaya başlayacağım.

Her büyük sanatçıda, onun insan ve şahlı huyu seyrettiler, eser üzerinde tesir ettikleri gibi, Atatürkün hususiyetleri de Türk cemiyetinin hayatına ve Türk devlet ve hükümetine siyasetsin derin tesiri yapmıştır.

Mücadeleci ve inkılâpçı ruhla yaratılmış olan Şefiyyet, cemiyetle yaşamayı ve cemiyetle çalışmayı pek sever. Katabalıklar bir cemiyette mülki veya imtinal bir meselesinin müzakere edilmişine katılmak ve müzakereye katılmak, saadette münakaşası etmek onun için müstesna bir zevk vesilesidir. Bunun gibi, kendi düşünmüş ve seçtiği bir topluluğa münakaşası etmek, onlarla münakaşası etmek, onları fikrinde etkilemek için zihni ve kuvveti sarfetmek pek tali bir faaliyetidir.

Atatürkün bu hassasiyetinin çocukların ez söylemeye, cemiyetle insanlarla muarak bulma bulmaya çalıştığıdır. Her münakaşası çok fevkal bir zevk olmuştur. Atatürkün cemiyetle söylemek ve onunla fikir görüşmek her iki faaliyetinde de büyük bir zevk almıştır.

1919 ihtilâline girildikten sonra, fikirlerini kuvvetlendirerek hayaller ve ferilere çalışmaya çalışıyor. Nihayet, çetin sükat hareketleriyle hâkimiyetini muvakkat olarak elde etti.

Atatürkün, cemiyet içinde her konuşmak ve konuşmak her iki faaliyetinde de büyük zevk almıştır. Her büyük milletinin memnuniyeti münakaşası. Her büyük milletinin memnuniyeti münakaşası. Her büyük milletinin memnuniyeti münakaşası.

deratında en büyük salâhiyet ve tesiri muhafaza etmiştir.

Atatürk, Meclis ve hükümeti meclisleri için daimi bir memnuniyet ve aklımlı meseleleri onun huzurunda ve onun son derece vazih olan fikirlerini dinliyerek tedvik etmek, bir bahçiyar-iktur. İnsanları dostlukla gider, neşeli ve kuvvetli talepleri insanın fikri ve manevi kabiliyetlerini müteadiyen ypratır fikir içinde fikri, moral ve tedbir işi ve ren bir gel, bir sarij hast nesidir Cemiyetin, çetin hayat mücadelesinde kudret, ümid ve neşe ile tarzi etmiş. İste ki bu insanın hayatı bu da bize Atatürk'ün müessesesi olmaktadır.

Atatürk, bir halk topluluğu içinde görüşme hakiki bir zevk, müstesna bir faaliyet. Yürüm saaf içinde halkın bütün duygularını gider, taze ve canlı hayatı neşeli her çeşide uyandır. Anıl mühim olanı, toplandı. Anıl mühim olanı, toplandı. Anıl mühim olanı, toplandı.

Toplantılarını emelleri bir noktada önsü: Yüksek insan cemiyet olmak medeniyyet ve ilim yolunda ilerlemek Atatürk'ün toplandı. Her büyük milletinin memnuniyeti münakaşası. Her büyük milletinin memnuniyeti münakaşası.

Şubat 1937
İsmet İnönüAtatürkün
Vasiyetleri.

İstanbul, 16 (Husus) — Ulu Önder Atatürk'ün, Beyoğlu Ahıska Notalıkta tesir edilmiş bir vasiyetname lefî olduğu anlaşılmıştır. Bu vasiyetname, eyül buğlarında Dolmabahçe sarayında teslim ve teslim olmuştur.

Ankara'dan bildirildiğine göre vasiyetname Ankara sulh bahçesi huzurunda açılacaktır. Bunun tamamı husul mahiyetindedir, 18 yaş önderini mülk ve aksından bir hüsnü manevi vasiyetine ve küçük Öğütüne bırakıyor vasiyetname.

EBEDÎ ŞEFE SON
TAZİM VAZİFESİ

Millî Kahramanın nâşları önünde binlerce halk göz yaşları arasında ihtiram vazifesini yapmaya başladı.

İstanbul, 16 (A.A.) — Bu sabah saat 10 dan itibaren

Dolmabahçe sarayında Büyük ve ebedî Şefin cenazesi huzurunda halkın son ihtiram görevi başlamıştır.

Büyük ölünün nâşları at las beyrağı sarılı bir sandık içinde büyük muayene salonusu getirilmiş ve güllerle örtülmüştür. Başucularında iki general ile büyük Onformal 4 subay ihtiram görevi bakılıyorlardı. Tabutu arkasında da meşale taşıyordu.

Büyük Önder son hürmet ve ziyareti kazaletinin yazı ve meclisi geçirdi faaliyet devam etmektedir.

Ankara'da gençliğin büyük mitingi

Binlerce Genç Dün Ulus Meydanında Toplanarak And İtt.

Ankara, 16 (A.A.) — Bugün Ankara'da yürek tahsil talebisi Zafer âkidesi etrafında toplanarak Atatürk'ün mukaddes hatırasına tazim etmişler, and içmişler ve Zafer Kudsî âkidelere Göven antima çelenkler koymuşlardır.

Ulus meydanındaki İttifakî Bayrak ve Vekiller de sunu kadar hazır bulunmuşlardır.

Ankara, 16 | Husul | — Bugün saat 13.30 da Harbiye, Siyasal Bilgiler Okulu, İlahik Dil ve Tarih Fakültesi, Ziraat ve Gazî Terbiye Enstitüsü talebisi Ulus meydanında Atatürk'ün büyük ölünde toplandı Gençlik, Büyük Şefin heykelleri önüne çelenkler koydu.

Ulus meydanında yapılan büyük mitingde yürek tahsil talebisi tarafından göz yaşları arasında heyecanlı, utuklar irad edilmiş.

Bn. Afet, Sabiha Gökçen Ve Kâçak Ölkü Ankara'da.

Ankara, 16 (Husus) — Profesör Bayan Afet ve tayyret Bayan Sabiha Gökçenle Atatürk'ün yanlarından hiç ayrılmadıkları küçük Ölkü bugün buraya gelmişlerdir. Zevce küçük Ölkü, Büyük Şefin vüdu önünde bayrak giymiştir.

Atatürk gençliği, Büyük Şefi kaybetmekle duydukları acıyı haykırıyor. Onun gösterdiği yolda ve onun işaretinde yürüyeceklerine bükere daha and ettiler.

Celâl Bayar Hükümeti
Dün İtimad Reyi Aldı.

Başvekilimiz Verdiği Nutukta Dahili Ve Harici Siyasetimizin Hiçbir Değişiklik Olmadığını Beyan Etti.

Ankara, 16 (A.A.) — 80 yaş Millet Meclisi bugünki toplantısında beyannamelerini okuyan Celâl Bayar kabine üyesi 342 reyile müddetli İtimad beyan etmiştir.

Ankara, 16 (Husus) — 80 yaş Millet Meclisi bugün saat 15 de Abdülhalik Rendaan reilğinde toplandı.

Meclis, Reiscumhur İsmail'in tasviline ihtiram eden yeni hükümet İtimad reyi verdi.

Bu münasebette söz alan Celâl Bayar, verdiği nutukta hükümetin harici ve dahili siyasetinde bir değişiklik yapmayı düşünmediğini söyledi.

Meclis, arası cenaze meclisini ve bayram tatili görevi dolayısıyla ayın 28 net pazarları günü toplanmak üzere dağıldı.

HATAYDA MATEM

Büyük Atatürk'ün ölümü Hatayda sonsuz tesür uyandırdı. Her tarafta dükkanlar kapandı, bayrakları yarıya indirildi. Halk, gözlerini hayata yunan Türk milletinin aziz evladı için ağlıyor.

Antakya'dan güzel bir manzara. Ulu Şef Atatürk'ün ölümü haber Hatayın her tarafında (sadat imkânı derecede tesür uyandırmıştır. Bütün dükkanlar kapanmış, camii ve kümeslerde Atatürk'ün hatırasına için dualar edilmektedir.

İsmet İnönü'nün Çarşubazlığına açılması bütün Hatay halkına büyük sevinçle karşılanmıştır. Devlet Reisi ve Hatay Meclisi Başkanı tarafından Reiscumhur ve Büyük Millet Meclisi heykeline tek tek telgrafları çekilmiştir.

Ankara, Ulu Şef Atatürk'ün ölümünden duyulan umumî üzüntü bütün yâdettir ve anıldığı ile devam etmektedir. Ölüm haberinin yaldırım hız ile Hatayın her tarafına yayılmasından itibaren çarşılar kapanmış, bayraklar matem âlâmeti olmak üzere yarıya indirilmiştir. Kadın erkek, çocuk binlerce insan Büyük Kutancının hatırı ölümü karşılamıştır. Hatayda zincir ve meşep ferah olmaksızın, büt

Aydın

İKİNCİ YIL
No : 394
PERŞEMBE
17
İl Teşrin 1938

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SİYASİ HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

Ebedî Şefimizin cenaze merasimi programı dün neşredildi

Bu tören büyük ölünüş şanile mütenasip bir ihtişam dekori içinde icra edilecektir

Dün akşam Ankara radyosu büyük ve edebî şefimiz Atatürk'ün 21 ilinci teşrin 1938 pazartesi günü Ankara'da ve daha evvel İstanbul'da yapılacak cenaze ibrenlerini neşretti.

Bu neşriattan haberdar olduğumuz kadimimiz hilâs olarak yazıyoruz.

Bu sabah saat ondan itibaren Dolmabahçe Sarayında Atatürk'ün cenazeleri huzurundan halukun ihitram geçidi başlamıştır.

Daha sabahattan itibaren saray civarındaki yollarda münkalat durtmuş, kadın erkek on binlerce halk, aziz Ölüye son ihitram yapmak üzere toplanmışlardır.

Bütün halkın matemli gölgesinde acıma ve istihabın gölgesinde vardır.

Atatürk'ün cenazesi atlas bayrağa sarılı bir sanduka içinde muayede saloonunun ortasına konmuş ve etrafında ilincilerini çekmiş olarak General Nuri Yavut ile General Osman Tufan ve büyük iniformalarını giymiş dört subay ihitram nöbeti bekliyorlardır.

Sandukanın etrafında altı oku temsilen altı büyük meşale yanmakta idi.

Ihitram geçidi resmi ilk olarak Örgeneral ve teğrisatı dahil on iki generalimizin muntazam geçişleriyle başladı. Hepsinin gözleri yaşlı idi.

Bundan sonra Üniversite, yüksek okullar talebeleri, yüksek tabellisi gençler, istihab heyecanlanırlar;

"Emanet aldık ve daima baş istünlünde taşıyacağız" der gibi geçtiler.

Bunları takiben kumandanlık erkânı, kara, deniz ve hava ordularına mensup subaylar, harbiye, bahriye okulları talebeleri Partisi ve Halkevleri mensupları, ticari ve mali müesseseler erkânı geçmeğe başladılar.

Büyük Öndere son hürmete koşanların resmi geçidi devam ediyor.

Bu geçit resmi 17/11/1938 perşembe günü saat 24 de kadar devam edecektir.

19/11/1938 cumartesi gününasabah saat 8,50 da cenazenin Ankaraya nakli merasimi başlayacaktır.

Atatürk'ün tabutu on iki generalin omuzlarında bulunduğu salondan kaldırılarak Saray kapısının önündeki hazırlanan top arabasına konulacaktır.

En önde bir miraklı süvari

alayı ve onu takiben bir topçu, piyade ve bahriye alayları yürüyeceklerdir. Arkadan Atatürk'ün sandukasını hamul top arabası gelecek ve bu arabayı bir generalimizin taşıyacağı Atatürk'ün istiklal ve kılınç imtiyaz madalyaları ve daha sonra sıra ile bu merasime iştirak etmek üzere Büyük Millet Meclisi tarafından gönderilmiş olan heyet, İstanbul valisi, protokol dahil İstanbul vilayeti erkânı, Üniversite rektörü ve fakülteler dekanı ve profesörleri, Üniversite talebesi, Cumhuriyet Halk partisi erkânı, halkevleri idare heyetleri, müessesatı maliye, sanayi ve hayır cemiyetleri erkânı, harp akademisi, yedek subay okulu talebeleri, ticiler ve bunu müteakiben halk kafileleri yürüyecektir.

Bu müteakib alay Dolmabahçe sarayından hareket ederek, Kabataş Fındıklı Koprhanesi, Karaköy yalıya köprüden ve Eminönünden geçerek Gülhane parkına ve oradan Sarayburnuna geçecektir.

Sarayburnu ritümüne yanayışını olan bir Dubaya yanaşacak olan bir denizaltı gemisi veya bir Destroyer sandukayı alarak Yavuz harp gemisine götürülecek ve büyük ölü, baş Tarretlerin altına yerleştirilecektir.

Alayın Dolmabahçe'den hareketi ile beraber Yavuz tarafından her beş dakikada bir top atılacaktır.

Alaya bir hava filomuz da uçarak iştirak edecektir.

Büyük ve ebedî Şefimizin tabutunu hamul olan Yavuz her beş dakikada bir top atmağa başlayarak bu mukaddes emaneti imliti götürecektir.

Cenaze ile beraber Ankaraya gidecek olan heyet ve Devlet deniz yolları idaresinin es yeni vapurlarından biri alıp imliti götürecektir.

İmlitte Yavruza yanaşacak olan bir denizaltı gemisi veya Destroyer büyük şefin cenazesini alarak imliti taklesine girecektir.

Sana 3 (üç) ayda

Bugün Ankara gençliği büyük tezahüratla and içmiştir

Ankara 16 (A.A.)—Bugün Ankara'da yüksek tahsil talebesi zafer abidesi etrafında toplanarak Atatürk'ün mukaddes hatıraasını tazir etmişler ve and içmişlerdir.

Gençler, zafer; kutual abideleriyle, Güven anıtına çelenkler koymuşlardır.

Ülüs meydanındaki ihtifalde Başvekil ve vekiller ihtifalinin sonuna kadar hazır bulunmuşlardır.

Fakir çocukları

Himaye heyeti faaliyete geçti

İht netice memnuniyet vericidir

Ülün Önderin muru varlığını ölçülmesi ladesinden ilham alan büyük Partimizin memleket ve millet için daima hayırlı ve iyakarı olan misip kararları neticesi olarak memleketteki fakir ve bîkes çocukların yardımları ve diğer ihtiyacılarının temin edilmesi için sayın İlbay ve Partisi başkanımızın riyasetinde teşekkül ettirilmiş evvelce haber verdiğimiz fakir çocukları himaye heyeti sayın halkımızı gösterdikleri büyük alakadan cesaretle alarak hemen faaliyete geçmiştir.

Yapılacak yardımların muhterem halkımız günü gününe bildirilmesi ve büyük yardımlarını müfredatıyla yazılması muvafık görüldüğünden listeyi neşrediyoruz:

Lira K.	
100	Filibeli müessesesi Müdürü Halim Ayam
25	Halkvci reial avukat Neşet Aktör
25	Muharrem Salei
10	Nail Çiftçi
10	Etem Mevdres
5	Mehmet Yigit
20	Raif Günaydın
10	Refik Süvarioglu
10	Ömer Ayaydın
215	Yekün

Büyük Şefimizin

Cenaze merasimine iştirak edecek ecnebi heyetler yola çıktılar

Tiran 16 — Atatürk'ün cenaze merasimine iştirak edecek olan Arnavatlık heyeti Tirandan tayyare ile hareket etmiştir.

Heyete Adliye nazırı riyaset etmektedir. Heyete mebuslardan Cavit ve Arnavatluğun Ankaraya elçisi de bulunmaktadır. A.A.

Atina, 16 — Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunacak olan Yunan heyeti perşembe günü akşamı hususî bir trenle hareket ederek cumartesi günü İstanbul'a muvasalat edecektir. Heyet İstanbuldan denizal Ankaraya gidecektir.

aa.

Moskova 16 — Atatürk'ün cenaze merasimine gelecek heyete yüz kişilik bir sovyet askeri müfrezesi de subaylarıyla beraber iştirak edecektir.

Ayrıca merasime yüz seksen bahriye silah endaxından mürekkep bir müfrezesi ile Hatay fevkalade kumiseri Kalonsi Koloda bulunacaktır.

Belçika parlamentosu Büyük Şefin hatıraasına saygı gösterdi

Brüksel 16 — Belçika meclisi mebusları reial, meclisi, Atatürk'ün ölümünü bildirmiş ve beray ihitram mebusları ayağa kalkmağa davet ederek Atatürk'ün hatıraasını anmıştır.

Bundan sonra meclis rozamesinin müzaherelerine devam etmiştir.

aa.

Büyük Millet Meclisi yeni kabineye itimat beyan etti

Ankara 16 (A. A.) Büyük Millet Meclisi bugünkü toplantısında beyannamesini okuyan Başvekil Celal Bayar kabineine üç yıl kerk ilki reyile mütefiklikan itimat beyan etmiştir.

Belediye Daimi Encümeninde

Yeni elektrik motörünün münakasaya konulmasına ve eski motörün muayene ettirilmesine karar verildi

Belediye Daimi Encümeni dün öğleden sonra belediye reial B. Etem Mevdresinde reialde toplantılmıştır. Haber aldığımız göre bu toplantıda Belediye elektrik tesisatını tevli hakkında proje mucibince santralna ilâve edilecek büyük motör ve teferriatının derhal münakasaya konulmasına ve elektrik santralında balen ayıcut ve işlemekte bulunan elektrik motörünün bir fös heyetine muayene ve vaziyetinin bir raporla tesbit ettirilmesine karar verilmiştir.

Aydın gençleri köylerimizde

Dün akşam geçirimizin bir gençlik kafesi Kemer köyüne giderek orada köylülerle münakasaya başlamışlar, onlara Atatürk'ün hayatını ve Türk istiklal harbini anlatarak, büyük ziyandan doğan tahassüsterini bildirmişlerdir.

Gençlerimiz bu akşam da bir iki köyü dolayacaklardır.

Dünyeye ve bugünkü hava tebeddülü

Ankara, 16 — Devlet Meteoroloji umum müdürlüğünden.

Sulu net düne göre; Karadeniz kıyılarında bir derece yubalmış diğer bölgelerde 1-5 derece düşmüştür.

En düşük sulu net; süfirin alı Devamı 21.00 saatindedir

17 Kasım 1938

Her gün akşam (İzmir) de çıkar. Sayısı: 2778

YERLİK BEYERLERİ ve KURUCU No: 1962

BÜTÜN GENÇLİK DÜN AND İÇTİ

İnkılâbın bekçileri

Dün asil heyecanlarını, Atatürke ve inkılâba aşklarını anlattılar

— Yazın 4. Gücü sahifemizde —

SON İHTİRAM

Hıçkırıklarını saklamıyan halk kütlesinin matemli yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir

Mübarek naaş atlas bayrağa sarılı sanduka içindedir

Generaller, dahiyane kumandasında zaferden zaferle koştuıkları kahraman başkumandanlarına son selâmı verirken gözleri yaşlarla dolu idi.

Dolmabahçe'deki bir görüşme

İstanbul, 16 (A.A.) — İhtilâfın son anında İstanbul Dolmabahçe sarayında Büyük Şefin emriyle bir toplantı yapıldı. Bu toplantıda Büyük Şefin vasiyeti okundu. Daha önceden Saray bahçesindeki bütün yollarla dolmuş olan İstanbul'da bugün de büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Bundan sonra teyifatı dahil müfettişlerin emriyle İstanbul'da büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir. Büyük Şefin vasiyeti okundu. Daha önceden Saray bahçesindeki bütün yollarla dolmuş olan İstanbul'da bugün de büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Bundan sonra başta İstanbul'da olmak üzere bütün Türkiye'de büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Her koca insanın hayatı boyunca bir defa yaşar. Atatürk ise bu defayı iki defa yaşadı. Birinci defa 1918'de İstanbul'da, ikinci defa ise bugün İstanbul'da yaşadı. Atatürk'ün vasiyeti okundu. Daha önceden Saray bahçesindeki bütün yollarla dolmuş olan İstanbul'da bugün de büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Bundan sonra teyifatı dahil müfettişlerin emriyle İstanbul'da büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Bundan sonra teyifatı dahil müfettişlerin emriyle İstanbul'da büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Bundan sonra teyifatı dahil müfettişlerin emriyle İstanbul'da büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Bundan sonra teyifatı dahil müfettişlerin emriyle İstanbul'da büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

M. MECLİSİ

C. Bayar kabinesine itimadını bildirdi

Başvekilin nutku:

G. İsmet İnönü'nün devrinde de refah ve saadete gideceğiz

Atatürk seni sevmek, tebcil etmek, her Türkün millî ödevi ve namus borcudur

Başvekil B. Celal Bayar

Ankara, 16 (Ulusal muhabirimizden teyifatında) — M. Meclis'in bugünkü toplantısı çok hareketli geçti. Başvekil B. Celal Bayar, Meclis'te yaptığı konuşmada Atatürk'ün vasiyetini okudu. Daha önceden Saray bahçesindeki bütün yollarla dolmuş olan İstanbul'da bugün de büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Bundan sonra teyifatı dahil müfettişlerin emriyle İstanbul'da büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Tütün 14 milyon kilo satıldı

Tütün piyasasının açıldığı ve ilk gün zarfında müstahil şekilde tıraşlı olarak 14 milyon kilo, fazla tütün mübayaası ödendiği yazılmaktadır. Piyasada satışlar hızla devam etmektedir. İlk gün zarfında müstahil şekilde tıraşlı olarak 14 milyon kilo tütün satıldı. Piyasada satışlar hızla devam etmektedir.

Başvekilin nutkunda Atatürk'ün vasiyeti okundu. Daha önceden Saray bahçesindeki bütün yollarla dolmuş olan İstanbul'da bugün de büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Bundan sonra teyifatı dahil müfettişlerin emriyle İstanbul'da büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

Bundan sonra teyifatı dahil müfettişlerin emriyle İstanbul'da büyük bir matem hakimdir. Halkın yüzünde asil bir ıstırapın gölgesi sezilmektedir.

TÜRK SÖZÜ
ADANA Telefon : 315 GÜNDELİK SİYASİ GAZETE Üçüncü yakınında İhsaniye Daire Pk. 41
Perşembe 17 Teşrinisani 1938
Ondördüncü Yıl - Sayı : 426
5 Kuruş

KAMUTAYIN DÜNKÜ TOPLANTISINDA Kayıplarımız gene büyük kaybımız için eşsiz acısından bahsettiler

Bayar Kabinesine itimatla itimad rey-i verildi

İstanbuldaki merasime iştirak üzere Kamutay namına bir heyet seçti; Kamutay 28 Teşrinisanide toplanmak üzere celseyi tatil etti

16 (Telgraf) - Büyük meclis bugün saat 13 de toplanarak vespik İstanbuldaki törene iştirak üzere heyet seçti. Kamutayın ziyafetinde büyük kayıplarımızın eşsiz acısından bahsettiler. Kamutayın iştirak üzere İstanbul'daki merasime iştirak üzere Kamutay namına bir heyet seçti; Kamutay 28 Teşrinisanide toplanmak üzere celseyi tatil etti

Başvekilimiz Celâl Bayar Mecliste nutuk söyledi

Çocuklarımızın her türlü haklarına müdahale ederek Bayarın sözcüğü. Kamutayın ziyafetinde büyük kayıplarımızın eşsiz acısından bahsettiler. Kamutayın iştirak üzere İstanbul'daki merasime iştirak üzere Kamutay namına bir heyet seçti; Kamutay 28 Teşrinisanide toplanmak üzere celseyi tatil etti

FRANSIZ GAZETELERİNİN ÇOK HARARETLİ NEŞRİYATI

Paris - Soir
KEMAL ATATÜRK
Le Journal
Atatürk
Alber Saro

Paris - Soir gazetesinde Atatürk'ün ölümüne ilişkin yazılarda dört ayrı ve en geniş emsalde ve büyük emsalde yazılmış büyük haber yer almaktadır. Çoğu maddelerde Atatürk'ün ölümüne ilişkin haberler, Atatürk'ün ölümüne ilişkin haberler, Atatürk'ün ölümüne ilişkin haberler, Atatürk'ün ölümüne ilişkin haberler...

MİLLİ CENAZE TÖRENİMİZ

Dün saat onda İstanbulda başladı

Dolma bahçe sarayının kapıları vatandaşlara açıldı; Halk büyük Şefin tabutunun etrafında coşkun göz yaşları dökmektedir

Katalfalkın etrafındaki altı meşale altında altı yüksek rütbeli askerimiz bekliyor

İstanbul 16 (Telgraf) - Millî cenaze törenine bu sabah saat 10 dan itibaren başlandı. Katalfalkın bulunduğu dolma bahçe kapıları halka açıldı. Vatandaşlar coşkun göz yaşları ile mukaddes cenazemin etrafında dönüp durmaktadır.

BÜYÜK Ankara yüksek tahsil gençliğinin BÜYÜK HEYECANI

Dün Ulus meydanını onbinlerce kış ille doluşturdu
ANDIÇILDI

Ankara 16 (Telgraf) - Ankara yüksek tahsil gençliği bugün saat 13.30 da Ulus meydanında toplanarak Milli Azadlık Günü'nü kutladı.

Uzak şarktaki kanlı harp HARBE DEVAM

Kararını veren Çang-Kay-Şek hiçbir tavassut kabul etmiyor

Sanghay 16 (Radyo) - Uzak şarktaki büyük harp bütün şiddetle devam etmektedir. Sımsal sınımla ve gery yaptırılmayan ve ateş gücünde kuvvetli harp devam etmektedir.

Beşiktaş Yahudiler hususi kamlarda toplanıyor

London 16 (Radyo) - Rusya mahallisine bildirildiğine göre, Beşiktaş hükümeti Yahudileri hususi kamlarda toplanmaktadır. Yeni, da ha birkaç kampa tekli tahviri ediyor.

ADANA Büyük matem günü ne hazırlanıyor Muazzam bir tören yapacağız

Adana 16 (Radyo) - Bu sabah saat 10 da Adana'da büyük matem günü ne hazırlanıyor. Muazzam bir tören yapacağız.

Türk Sözü (Adana) gazetesinin ilk sayfası. (17 Kasım 1938)

Belgelerle

DOLMABAŒE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

18 Kasım 1938

T. C.
M. M. V.
Ordu Dairesi

Şube: 1 Ks. 3
Sayı: 3058

Ankara
18/2. Teş/1938

Büyük Atamızın cenazeleri başındaki ihtiram nöbetine dair

Tamim

- 1— Büyük Atamızın cenazeleri Büyük Millet Meclisindeki mahsus mahalline konduktan sonra beklenecek ihtiram nöbetine her rütbedeki subayların katılması münasip görülmüştür. Nöbet kıyafeti büyük üniformadır. (Sırma apolet, kemer, kılıç, çizme).
- 2— Bir nöbet postası muhtelif sınıf ve rütbeli (6) altı subaydan müteşekkil olup bir posta için nöbet müddeti yarım saattir. Nöbette kılıç çekilmiş olarak durulacaktır.
- 3— Ankara garnizonundaki birlik, daire ve müessesese subayları tarafından tutulacak olan ihtiram nöbetinin sıra ve zamanını gösterir cetvel ilişiktir. Nöbet sırasına dikkat edilecektir.
- 4— İhtiram nöbeti, 20/2. Teşrin/938 Pazar günü saat 10,30 da başlayacak ve 21/2. Teşrin/938 Pazartesi günü saat 9 da bitecektir. Saat 9 dan sonra nöbet, cenazeye refakat eden Generallere devir edilecektir.
(Nöbetin başlama zamanı cenazenin Büyük Millet Meclisindeki mahalli mahsusuna konmasına tabi olduğundan ilk ve müteakip nöbet postalarının bu hususu göz önünde bulundurarak ona göre sıraya girmeleri lâzımdır).
- 5— Her nöbet postası vaktında Büyük Millet Meclisi binasına gelecek ve Kamutay daire müdürlüğünce bu iş için tahsis edilmiş olan odada nöbet sırasına intizar edecektir. Nöbet postaea değiştirilecektir. Değiştirici posta gelmeden nöbetteki posta mevkiini bırakmayacaktır. Değişen nöbet postasınının 6 numaralı müteakip nöbet postasınının yedeğini teşkil edecektir.
- 6— Nöbetçi subay postalarının, vazife almadan evvel, nöbete intizar edecekleri Meclis Binası dahilindeki mahalli Meclis daire müdürlüğünden öğrenmeleri lâzımdır.
- 7— Bu tamimden ve cetvelden nöbete dahil bulunan her subaya birer tane verilecektir.
- 8— Genelkurmay Başkanlığına ve bilgi için Başvekâlet ve Vekâletlere arz edilmiş ve ilgili makamlara tamim olunmuştur.

M. M. V.
K. Özalp

Ankara'da TBMM binası (ikinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde tutulacak saygı nöbeti hakkında, Millî Savunma Bakanı Kazım Fikri Özalp imzalı genelge.

(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-86)

Nöbet sırasını gösterir liste

1

Saat 10,30 dan 11 e kadar

- 1— Gaz Genel K. Tümgeneral Hüsnü Rıza
- 2— Ayniyat Teftiş Dairesi II. Ş. de Topçu Yarbay Kâzım
- 3— Ordu dairesi Ş. III. de Kurmay Binbaşı Rasım Akkılıç
- 4— Deniz Teçhizat şubesinde Deniz Yüzbaşı Enver Gürkan
- 5— Muhafız Alayı Bl. 1 Takım subayı Üsteğmen Cihat
- 6— Harp okulu süvari grubundan teğmen Mehmet Ali Oker

2

Saat 11 den 11,30 a kadar

- 1— Deniz Müsteşarı Tuğbay Hüsnü Gökdenizer
- 2— Fen ve San'at Umum Müdürlüğü topçu Yarbay Hakkı Erenköy
- 3— Hava Malzeme Deposu Müdürü Hava Binbaşı Ömer Göksoy
- 4— Harp Okulu Talebe Süvari Bölük K. Süvari Yüzbaşı Fikri Derin
- 5— Harp Okulu Topçu Talebe bölümünde Topçu Teğmen Alaeddin
- 6— A. 32 Bl. 1 de Takım subayı Teğmen Şemseddin

3

Saat 11,30 dan 12 e kadar

- 1— M. M. Vekâleti Hava Müsteşarı Hava Albay Zeki Doğan
- 2— Deniz Müsteşarlığı Donanma şubesi müdürü deniz Yarbay Nail Ül
- 3— Genelkurmay T. Hv. da Kurmay Hava Binbaşı Asım Uçar
- 4— Harp Okulu komutanlığı Ş. I. Mühlakı Süvari Yüzbaşı Zeki Alpanat
- 5— Topçu 8. Alay 6. Bölük de Topçu Üsteğmen Gani
- 6— Kimya Taburunda Topçu Teğmen Taceddin

Ankara'da TBMM binası (İkinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-87)

— 2 —

4

Saat 12 den 12,30 a kadar

- 1— Zat İşleri Dairesi Piyade Şubesi Müdürü Albay Hayri Arın
- 2— Harp Okulunda öğretmen Topçu Yarbay Hıfzı
- 3— Hava Müdafaa Genel Komutanlığı Emir Subayı Topçu Binbaşı Münim
- 4— Harp Okulu Talebe Süvari Bl. K. Yüzbaşı Ziya Bozok
- 5— 32. A. 7. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Faruk
- 6— Jandarma Genel K. Daire Müdürü Binbaşı Tefrik Özbey

5

Saat 12,30 dan 13 e kadar

- 1— Harbiye Dairesi Reis Muavini Kurmay Albay Cemil Kandemir
- 2— Ayniyat Teftiş Dairesi II. Ş. de Muhabere Yarbay Cemil Akgün
- 3— Zat İşleri Dairesinde Topçu Şubesinde Topçu Binbaşı Kemal
- 4— Deniz Zat İşleri şubesinde Deniz Yüzbaşı Feridun Gazioglu
- 5— Muhafız A. 9. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Galip
- 6— 32. A. 10. Bl. Takım Subayı Teğmen Nureddin

6

Saat 13 den 13,30 a kadar

- 1— Harbiye Dairesi Topçu Şubesi Müdürü Albay Nizameddin
- 2— Zat İşleri Süvari Şubesi Müdürü Yarbay Hüseyin Akkırman
- 3— Ordu Dairesi I. Şube Mühlakı Piyade Binbaşı Zekâi Özyalım
- 4— Topçu Müfettişliği Mühlakı Topçu Yüzbaşı Rauf
- 5— Muhafız A. 3. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Yahya
- 6— 32. A. 12. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Nuri

7

Saat 13,30 dan 14 e kadar

- 1— M. M. Vekâleti Harbiye Dairesi Reisi Tümgeneral Hayrullah Fişek
- 2— Deniz Zat İşleri Şubesi Müdür vekili Yarbay Nevres Tümer
- 3— Topçu Müfettişliğinde Topçu Binbaşı Hilmi
- 4— Muhafız Alayı 3. Bl. K. Yüzbaşı Tayyar.
- 5— 32. A. 12. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Tahsin
- 6— Muhafız Alayı 6. Bl. Takım Subayı Teğmen Naci

Ankara'da TBMM binası (ikinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-88)

— 3 —

8

Saat 14 den 14,30 a kadar

- 1— M. M. Vekâleti Ordu Dairesi Reisi Tümgeneral Apti Pandır
- 2— Ankara Konak Komutanı Piyade Yarbay Nail Tenik
- 3— Harp Okulunda Öğretmen Topçu Binbaşı Musa
- 4— Genelkurmay H. Hv. da Hava Binbaşı Ekrem Eğitimci
- 5— Harp Okulunda Topçu Talebe Bl. K. Topçu Yüzbaşı Nuri
- 6— Muhafız Alayı 11. Bl. Takım subayı Üsteğmen Zeki

9

Saat 14.30 dan 15 e kadar

- 1— Hava Müdafaa Genel K. da Kurmay Albay Emin Nihat Sözeri
- 2— Ordu Dairesi I. Ş. de Yarbay Hüsnü Omurtay
- 3— Harbiye Dairesi VI. Ş. de İstihkâm Binbaşı Ferit Sungur
- 4— M. M. Vekâleti Donan Şubesinde Yüzbaşı Salahaddin Kızılyel
- 5— 32. A. 1. Bl. Üsteğmen Fahri
- 6— Muhafız Alayı 8. Bl. Teğmen Adnan

10

Saat 15 den 15,30 a kadar

- 1— Levazım İşleri Dairesi Reisi Tümgeneral Avni Üler
- 2— Harbiye Dairesi Süvari Şubesi Müdürü Yarbay Muhiddin Süalp
- 3— Harbiye Dairesi Topçu Şubesinde Binbaşı Kemal
- 4— Harp Okulu Talebe Bölüğü K. İstihkâm Yüzbaşı Bedreddin Güral
- 5— Harp Okulu Talebe Süvari Bölüğünde Üsteğmen Süleyman Demet
- 6— Muhafız Alayı 12 Bl. Takım Subayı Teğmen İhsan

11

Saat 15,30 dan 16 a kadar

- 1— Askeri Temyiz Mahkemesi Azasından Tuğbay İsmail Hakkı Alpan
- 2— İstihkâm Müfettişliğinde İstihkâm Yarbay Cemal
- 3— Askeri Fabrikalarda Topçu Binbaşı Emin Ali
- 4— Muhafız Alayı Süvari Grubunda Yüzbaşı Talat Bayraktaroğlu
- 5— Muhafız Alayı 12. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Nadir
- 6— 32. A. 3. Bl. Takım Subayı Teğmen Nihat

Ankara'da TBMM binası (İkinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-89)

- 4 -

12

Saat 16 dan 16,30 a kadar

- 1— Genelkurmay IV. Ş. Müdürü Kurmay Albay Hüsnü Aslan
- 2— Zat İşleri Piyade Şubesi Piyade Yarbay Örfi Kaya
- 3— Harp Okulunda Öğretmen Topçu Binbaşı Şerafeddin
- 4— Genelkurmay IX. Ş. de Deniz Yüzbaşı Adni Alkan
- 5— Harp Okulu Süvari grubunda Üsteğmen Osman Tilev
- 6— Jandarma Genel Komutanlığında I. Ş. Mülhaki Binbaşı Sadık Balkır

13

Saat 16,30 dan 17 e kadar

- 1 Askeri Temyiz Mahkemesi Azasından Süvari Albay Vahit Çadırcıoğlu
- 2— Harp Okulunda Öğretmen Topçu Yarbay Nuri
- 3— Muhafız Alayı 3. Tb. K. Piyade Binbaşı Ziya Alpdoğan
- 4— 32. A. 2. Bl. K. Yüzbaşı Fethi
- 5— Jandarma Genel komutanlığı IV. Ş. Müdürü Binbaşı Ahmet Rifat
- 6— Harp Okulu Süvari Grubunda Teğmen Tevfik

14

Saat 17 den 17,30 a kadar

- 1— 32. A. K. Kurmay Albay Galip Ulaş
- 2— 32. A. K. Muavini Kurmay Yarbay Nuri Uçman
- 3— Deniz Teçhizat Şubesinde Deniz Binbaşı Saim Besbelli
- 4— Genelkurmay İstihbarat Şubesinde Hava Yüzbaşı Seyfi Alok
- 5— Harp Okulu 1. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Bahaeddin
- 6— Muhafız Alayı Süvari Grubunda Teğmen Niyazi Kurtay

15

Saat 17,30 dan 18 e kadar

- 1— 8. Tuğay Komutanı Tuğbay Cevat Yalım
- 2— Muhafız Alayı Komutan Muavini Yarbay Sami Mater
- 3— Harp Okulu Süvari Grubu K. Binbaşı Rıza
- 4— Harp Okulu Talebe Bölük K. Muhabere Yüzbaşı Fehmi Okan
- 5— Muhafız Alayı 3. Bl. Takım Subayı Teğmen Rıza
- 6— Harita Umum Müdürlüğünde Sitajier Deniz Üsteğmen Hayri Atasü

Ankara'da TBMM binası (ikinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-90)

— 5 —

16

Saat 18 den 18,30 a kadar

- 1— Askeri Temyiz Mahkemesi Azasından Tuğbay Yusuf Kâmil Aktuğ
- 2— Harp Okulunda Öğretmen Topçu Yarbay Nail
- 3— 32. A. 3. Tb. K. Binbaşı Nazmi
- 4— Harp Okulu Fen Bölüğü K. Muhabere Yüzbaşı Hilmi Öben
- 5— Harita Genel Direktörlüğünde Sitaçier Topçu Üsteğmen Safter
- 6— Muhafız Alayı Süvari Grubunda Teğmen Haşim İncü

17

Saat 18,30 dan 19 a kadar

- 1— Askeri Temyiz Mahkemesi Azasından Tuğbay Şemseddin Erkuş
- 2— Deniz Zat İşleri Şubesinde Deniz Yarbay Şakir Tunççapa
- 3— Zat İşleri Kıdem Şubesinde Piyade Binbaşı Celâl
- 4— Harp Okulu Süvari Grubunda Yüzbaşı Ruhi
- 5— Harp Okulu 2. Bölük Üsteğmen Reşit
- 6— Harp Okulu 3. Bölük Tekmen Nureddin

18

Saat 19 dan 19,30 a kadar

- 1— Ordu Dairesi II. Şube Müdürü Piyade Albay Faik Timo
- 2— Harbiye Dairesi Topçu Şubesinde Topçu Yarbay Necati
- 3— Genelkurmay XII. Şubede Deniz Binbaşı Kemaleddin Derkut
- 4— Harp Okulunda Fen bölüğü K. İstihkâm Yüzbaşı Kadri Erbulak
- 5— Harp Okulunda Süvari Bölüğünde Süvari Üsteğmen Burhan
- 6— Harp Okulu 5. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Kemal

19

Saat 19,30 dan 20 e kadar

- 1— Genelkurmay VIII. Ş. Müdürü Albay Abdülhalim Oruz
- 2— Ankara Askerlik Daire Mühlakı Piyade Yarbay Fevzi
- 3— İstihkâm Müfettişliğinde İstihkâm Binbaşı İhsan Beşergil
- 4— Harp Okulu Süvari Grubunda Süvari Yüzbaşı İrfan Boyla
- 5— Harp Okulunda 4. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Muhlis
- 6— Fakülte Talim Taburu 2. Bl. de Teğmen Salahaddin

Ankara'da TBMM binası (İkinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-91)

— 6 —

20

Saat 20 den 20,30 a kadar

- 1 - Ayniyat Teftiş Dairesi II. Ş. Müdürü Topçu Albay Kemal
- 2 - Harbiye Dairesi Piyade şubesinde Piyade Yarbay Ali
- 3 - Deniz Zat İşleri Şubesinde Deniz Binbaşı Hilmi Eroğul
- 4 - Topçu 8. A. 5. Bl. K. Topçu Yüzbaşı Tevfik
- 5 - Harp Okulu Talebe Bölüğünde Süvari Üsteğmen Zeki Dura
- 6 - Harp Okulu 6. Bl. Takım Subayı Üsteğmen Mehmet

21

Saat 20.30 dan 21 e kadar

- 1 - Genelkurmay XII. Ş. Müdürü Kurmay Albay Hâmit
- 2 - Harbiye Dairesi Ankara Topçu Mühimmat Deposunda Yarbay Behcet
- 3 - Muhafız Alayı Süvari Grubu Komutanı Binbaşı Yaşar Güçlü
- 4 - Harbiye Dairesi V. Ş. de Muhabere Yüzbaşı Ö. Lûtfi Kolat
- 5 - Harp Okulu 7. Bl. Takım K. Üsteğmen Cavit
- 6 - Muhafız Alayı Süvari Grubunda Teğmen Suat

22

Saat 21 den 21,30 a kadar

- 1 - Askeri Temyiz Mahkemesi Azasından Tuğbay Lâtif Ulutaş
- 2 - Harbiye Dairesi V. Ş. Müdürü Muhabere Yarbay Eşref
- 3 - Genelkurmay VII. Ş. de Süvari Binbaşı Rifat Yüksel
- 4 - 32. A. 8. Bl. K. Yüzbaşı Rahmi
- 5 - Harp Okulu Süvari Grubunda Süvari Üsteğmen Emin Özcan
- 6 - 32. A. 4. Bl. Takım K. Teğmen Reşat

23

Saat 21,30 dan 22 e kadar

- 1 - Harp Okulu Alay Komutanı Kurmay Albay Behzat Göker
- 2 - Zat İşleri Seferberlik Şubesi Yarbay Edip Tokat
- 3 - Harbiye Dairesi Topçu Şubesinde Binbaşı Remzi
- 4 - Muhafız Alayı Süvari Grubunda Süvari Yüzbaşı Salahaddin
- 5 - Harp Okulu 8. Bl. de Üsteğmen Mehmet
- 6 - Muhafız Alayı 10 Bl. de Takım K. Teğmen Fahreddin

Ankara'da TBMM binası (ikinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-92)

— 7 —

24

Saat 22 den 22,30 a kadar

- 1— Birinci Ordu Müfettişliğinde Kurmay Albay İsmail Hakkı Turan
- 2— Hava Genel Komutanlığı II. Ş. Müdürü Topçu Yarbay Sadi
- 3— Süvari Müfettişliğinde Süvari Binbaşı Recep Vehbi
- 4— Genelkurmay VI. Ş. de Yüzbaşı Kemaleddin Arkun
- 5— Genelkurmay II. Ş. de Muhabere Yüzbaşı Hakkı Uçkun
- 6— Harp Okulu Topçu Takımı K. Üsteğmen Hüseyin

25

Saat 22,30 dan 23 e kadar

- 1— Genelkurmay Harp Tarihi Encümeninde Piyade Albay Hulusi Sakarya
- 2— İstihkâm Müfettişliğinde İstihkâm Yarbay Necati Çetinkök
- 3— Ordu Dairesi IV. Ş. de Deniz Binbaşı Necati Ökten
- 4— Harp Okulu 6. Bl. K. Yüzbaşı Halit
- 5— Harp Okulu Süvari Grubunda Üsteğmen Mesut
- 6— Muhafız Alayı 1. Bl. den Teğmen Sıdkı

26

Saat 23 den 23,30 a kadar

- 1— Harbiye Dairesi VIII. Ş. Müdürü Kurmay Albay Abdüsselam Savaş
- 2— Deniz K. İmalât Şubesinde Deniz Yarbay Ali Rıza Ülgezer
- 3— Genelkurmay VII. Ş. de İstihkâm Binbaşı Fahri Semizoğlu
- 4— Süvari Müfettişliğinde Yüzbaşı Yaşar
- 5— Harp Okulu 1. Bl. de Üsteğmen Ahmet
- 6— Harp Okulu 2. Bl. de Üsteğmen Mazhar

27

Saat 23,30 dan 24 e kadar

- 1— Genelkurmay VI. Ş. den Deniz Kurmay Yarbay Münir Öney
- 2— Jandarma Genel K. III. Ş. de Binbaşı Ziya
- 3— Genelkurmay VII. Ş. de Muhabere Binbaşı İsmail
- 4— Muhafız Alayı 4. Bl. K. Yüzbaşı Şefik
- 5— Genelkurmay Sitaşier Süvari Yüzbaşı Nüzhet
- 6— 32. A. 6. Bl. de Takım K. Teğmen Fahreddin

Ankara'da TBMM binası (ikinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-93)

— 8 —

28

Saat 24 den 0,30 a kadar

- 1— İstihkâm Müfettişliği Erkân Reisi Kurmay Albay Neriman Talımcioğlu
- 2— Deniz Teçhizat Şubesi Müdürü Deniz Yarbay Fuat Tüzkan
- 3— Genelkurmay Harekât Reisi Emir Subayı Binbaşı Yaşar
- 4— Muhafız Alayı 8. Bl. K. Yüzbaşı Tahsin
- 5— Muhafız Alayı Süvari Grubunda Üsteğmen Ekrem
- 6— 32. A. 8. Bl. Takım K. Teğmen Mehmet

29

Saat 0,30 dan 1 e kadar

- 1— Jandarma Genel K. Kurmay Başkanı Albay Dursun Atatunc
- 2— Genelkurmay Harp Tarihi Encümeninde Piyade Yarbay Süreyya
- 3— Harbiye Dairesi Süvari Deposu Müdürü Süvari Binbaşı Behcet Oktay
- 4— Deniz İmalât Şubesinde Yüzbaşı Cevat Çekli
- 5— 32. A. 9. Bl. de Teğmen Zühtü
- 6— Harp Okulu 5. Bl. de Teğmen Orhan

30

Saat 1 den 1,30 a kadar

- 1— Genelkurmay Yüksek Müdafaa Meclisi Brosu Md. Kur. Tuğ. Nuri Sayım
- 2— Genelkurmay İstihkâm Müfettişliğinde Deniz Yarbay Talat Tolun
- 3— Fakülte Talim Taburu K. Piyade Binbaşı Mehmet Ali
- 4— Birinci Ordu Müfettişliği Muhabere Mülhâkı Binbaşı A. Fehmi Şander
- 5— Muhafız Alayı Süvari Grubunda Teğmen Dündar
- 6— 32. A. 3. Bl. de Teğmen Şakir

31

Saat 1,30 dan 2 e kadar

- 1— Askerî Temyiz Mahkemesi Azasından Kurmay Tuğbay İhsan Hüner
- 2— Zat İşleri Seferberlik Şubesinde Yarbay Adil Kıvanç
- 3— İstihkâm Müfettişliği Muhabere Binbaşı Alaeddin
- 4— Jandarma Genel K. Müfettişlik Mülhâkı Binbaşı Muhtar Adalı
- 5— İstihkâm Müfettişliği İstihkâm Binbaşı Hadi Kiper
- 6— Muhafız Alayı Süvari Grubunda Üsteğmen Muzaffer

Ankara'da TBMM binası (ikinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-94)

— 9 —

32

Saat 2 den 2,30 a kadar

- 1— Harp Tarihi Encümeni IV. Ş. de Piyade Albay Ahmet Acarer
- 2— Harbiye Dairesi Ankara Depolar K. Topçu Yarbay Mehmet Ali
- 3— Hava Müsteşarlığı İnşaat Şubesi Müdürü İstihkâm Yarbay Fikri Ateş
- 4— Deniz İmalât Şubesinde Yüzbaşı Niyazi Alobe
- 5— 32. A. 3. Bl. K. Yüzbaşı Kâzım
- 6— 32. A. 11. Bl. Teğmen Muzaffer

33

Saat 2,30 dan 3 e kadar

- 1— Ankara Askerlik Dairesi Reisi Piyade Albay İsmail Hakkı Özgen
- 2— Jandarma Genel K. I. Ş. Müdürü Kurmay Yarbay Musa Kâzım
- 3— Süvari Müfettişliğinde Süvari Binbaşı Rıza
- 4— Hava Müsteşarlığında Binbaşı Halis Başkan
- 5— 32. A. 1. Bl. K. Yüzbaşı Kadri
- 6— Harp Okulu Havan Bölüğünde Üsteğmen Mazlum

34

Saat 3 den 3,30 a kadar

- 1— Jandarma Genel K. da Tuğgeneral Osman
- 2— Gümrük Muhafaza Genel K. Kurmay Başkanı Kurmay Yarbay Zeki Argun
- 3— Ankara Orman Taburu K. Piyade Binbaşı Lütfi Sipahi
- 4— Hava Müsteşarlığı İnşaat Ş. İstihkâm Binbaşı Sait
- 5— Hava Müsteşarlığı İnşaat Ş. İstihkâm Binbaşı Refih
- 6— Muhafız Alayı 2. Bl. Takım K. Teğmen Necdet

35

Saat 3,30 dan 4 e kadar

- 1— Gaz Genel K. III. Ş. Müdürü Piyade Albay Hakkı Demiral
- 2— Harp Tarihi Encümeni I. Ş. Müdürü Kurmay Yarbay Saim Arcan
- 3— Genelkurmay I. Ş. de İstihkâm Binbaşı Sırrı Cenklu
- 4— Fakülte Talim Taburu 1. Bl. K. Yüzbaşı Zeki
- 5— Harp Okulu Top. Takım K. Üsteğmen Ali Rıza
- 6— 32. A. 4. Bl. Takım K. Teğmen Nidaî

Ankara'da TBMM binası (İkinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-95)

— 10 —

36

Saat 4 den 4,30 a kadar

- 1— Genelkurmay XI. Ş. Müdürü Kurmay Albay Bahaeddin Kuban
- 2— Harp Okulu İstihkâm Öğretmeni İstihkâm Yarbay Hasan Basri
- 3— Genelkurmay III. Ş. de İstihkâm Binbaşı Abdülkadir Şengezer
- 4— Genkur. Talim ve Terbiye Reis Mvn. Emir Sb. Enb. Rahmi Ulug
- 5— Hava Genel K. I. Ş. de Topçu Binbaşı Murat
- 6— Harbiye Dairesi Topçu şubesinde Topçu Binbaşı İhsan

37

Saat 4,30 dan 5 e kadar

- 1— Genelkurmay II. Ş. Müdürü Kurmay Albay Eşref Hıfzı Alepdoğan
- 2— 32. A. K. Muavini Yarbay Lütü (Orduevi Müdürü)
- 3— Harp Okulu 2. Ş. Müdürü Piyade Binbaşı Süleyman Fuat
- 4— Harbiye Dairesi Topçu Şubesinde Binbaşı Fevzi
- 5— Genelkurmay VII. Ş. de Topçu Binbaşı Nuri
- 6— Fakülte Talim Taburu 4. Bl. K. Yüzbaşı İsmail Nuri

38

Saat 5 den 5,30 a kadar

- 1— Zat İşleri Seferberlik Şubesi Müdürü Kurmay Albay Mehmet Sami Koçak
- 2— Ankara Askerlik Şubesi Reisi Piyade Yarbay Hamdi
- 3— Genelkurmay X. Ş. Topçu Binbaşı Kemal
- 4— Harp Okulu Muhabere Öğretmeni Muhabere Binbaşı Nazmi Arıkan
- 5— Harbiye Dairesi Topçu Şubesinde Topçu Binbaşı Hasip
- 6— Fakülte Talim Taburu 3. Bl. K. Yüzbaşı Nafiz

39

Saat 5,30 dan 6 a kadar

- 1— Fen ve San'at Umum Müdürlük Muavini Tuğgeneral Taşar
- 2— Harbiye Dairesi V. Ş. de Muhabere Binbaşı Yusuf Akif Güner
- 3— Hava Genel K. IV. Ş. Mühlakı Piyade Binbaşı Kâzım
- 4— Genelkurmay II. Ş. de Topçu Binbaşı Atıf
- 5— Genelkurmay VIII. Ş. de Topçu Binbaşı İsmail Müştak
- 6— Genelkurmay I. Ş. de Topçu Binbaşı Hayreddin

Ankara'da TBMM binası (ikinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-96)

— 11 —

40

Saat 6 dan 6,30 a kadar

- 1— Harbiye Dairesi Piyade Şubesi Müdürü Piyade Albay Hilmi Çoruh
- 2— Genelkurmay I. Ş. Müdür vekili Kurmay Yarbay Mehmet Refik Yüce
- 3— Harbiye Dairesi Ankara Mühimmat deposundan Topçu Binbaşı Mehmet
- 4— Genelkurmay III. Ş. de Topçu Binbaşı Rifat
- 5— Genelkurmay Harp Tarihi Encümeninde Topçu Binbaşı Behcet
- 6— Harp Okulu İstihkâm Öğretmeni İstihkâm Binbaşı Şükrü

41

Saat 6,30 dan 7 e kadar

- 1— 32. A. K. Kurmay Albay Galip Ulaş
- 2— Harp Okulu Ordu Bilgisi Öğretmeni Piyade Yarbay Sezai
- 3— Harbiye Dairesi VIII. Ş. de Topçu Binbaşı Nuri
- 4— Harp Okulu Komutanlık Mülhaki Topçu Binbaşı Süreyya
- 5— Genelkurmay II. Ş. de Topçu Binbaşı Ethem
- 6— Gaz Genel K. İstihkâm Binbaşı Müfit

42

Saat 7 den 7,30 a kadar

- 1— Harp Okulu komutanı Kurmay Albay Hamit Doğruer
- 2— 8. Tüm. II. Ş. müdürü Piyade Yarbay Fehmi
- 3— Muhabere Müfettişliği Muhabere Binbaşı Fuat Yalaz
- 4— Muhabere Müfettişliği Muhabere Binbaşı Nuri Erten
- 5— Zat İşleri Dairesi Emir Subayı Binbaşı Medeni
- 6— Hava Müdafaa Genel K. Muhabere Binbaşı Mehmet Ali

43

Saat 7,30 dan 8 e kadar

- 1— 32. A. K. Muavini Kurmay Yarbay Nuri Uçman
- 2— 12. Jandarma mıntaka K. Muavini Yarbay Tahsin Sungur
- 3— M. M. Vekâleti Kara Müsteşarı Emir Subayı Topçu Binbaşı Esat
- 4— Deniz Teçhizat Ş. Deniz Yüzbaşı Enver Gürkan
- 5— Genelkurmay XI. Ş. de Hava Yüzbaşı Seyfi Alok
- Harita Umum Müdürlüğü Emrinde Stajyer Deniz Üsteğmen Kenen Önhan

Ankara'da TBMM binası (İkinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-97)

— 12 —

44

Saat 8 den 8,30 a kadar

- 1— Harbiye Dairesi Topçu Şubesi Müdürü Topçu Albay Nizameddin
- 2— Harbiye Dairesi VI. Ş. de İstihkâm Binbaşı Ferit Sungur
- 3— Harp Okulunda Öğretmen Topçu Binbaşı Musa
- 4— Genelkurmay X. Ş. de Yarbay Halit Özgüç
- 5— Deniz Müsteşarlığı Donanma Şubesinde Deniz Yüzbaşı Salahaddin
- 6— Muhafız Alayı 11. Bl. Takım K. Üsteğmen Nuri

45

Saat 8,30 dan 9 a kadar

- 1— Hava Müdafaa Genel K. Kurmay Başkanı Kurmay Albay Emin Nihat Sözeri
- 2— Ankara Konak K. Piyade Yarbay Nail Tenik
- 3— M. M. Vekâleti Ordu Dairesi I. Ş. Mülhakı Yarbay Hüsnü Omurtay
- 4— Genelkurmay Matbaa Müdürü Topçu Binbaşı Hüsnü Cıvanoglu
- 5— Harbiye Dairesi Piyade Şubesinde Piyade Yarbay Ali
- 6— Genelkurmay I. Ş. de Topçu Binbaşı Hayri

Ankara'da TBMM binası (ikinci TBMM/Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma yerleştirilecek Atatürk'ün naaşı başında 20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde saygı nöbeti tutacak subayların listesi.
(18 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-98)

Türkiye Cumhuriyeti
Hariciye Vekâleti
Umum Evrak Müdürlüğü
№ .....

Geldiği yer Barselon
Yazıldığı tarih : 18.11.1938
Geldiği tarih : 19.11.1938
Numarası 154

AÇIK TEL

Hariciye

Ankara

GAYET MÜSTACELDİR

Gayet müstaceldir. Cenaze merasiminde İspanyayı temsil edecek olan Ankara'daki mümessilinden maada ayrıca fevkalâde bir heyet gönderilmesine Hükûmetce son dakikada karar verilmiş olduğunun Hariciye Nezaretinden şimdi bildirilmesi üzerine derhal pasaportların vizeleri yapıldı. Bu fevkalâde heyetin retisi Nafia ve Münakalât Nazırı Ekselans Bernardo Giner de Los Rios azaları Barselon başkumandanı General Riquelme, Bahriye topçu başkumandanı General Matz, Visamiral Fuentes, Protokol şefi Gareaga'dır. Heyet douglas d.c. 2 tipinde e c a g a numaralı Wright cyclone motor markalı ve 750 beygir kuvvetinde iki motörlü tayyare ile bu akşam buradan hareket edecek ve Atina İstanbul yolu ile Ankara'ya gidecektir. Tayyare İstanbul'a pazar günü öğleyin muvasalat edecektir. Heyetten maada tayyare rakipleri makinist Jose Macias Ruiz, pilot Jose Maria Carreras ve Teofilo Gil, radyocu Hernandez ve Bielsa'dan ibaret olub ceman on kişidir. Bir radyo ile mücehhez olan tayyarede silâh ve fotoğraf makinesi yoktur. Vaktin darlığından evvelce istenemiyen müsaadenin verildiğinin İspanyol Hükûmetince tayyarenin Atina'ya muvasaletinde bildirilebilmesi için Elçiliğe müstacelen işarı müsterhamdır.

H-A

Demirel

Cenaze Törenine İştirak Eedecek Ecnebi Heyetler

Afgan Heyeti :

Muvasalat tarihi: İstanbul 18/11/1938
Cuma sabahı
(Heyet Paristen geliyor)
Ankara

Heyetin Teşekkülü:

- 1— Altes Mareşal Şah Veli Han (Kıral'ın amcasıdır).
- 2— Ekselans Sultan Ahmet Han, Afganistan Ankara Büyük Elçisi.
- 3— İslâm Bey Han, Paris Sefareti Müsteşarı.

Mihmandarları

Kurmay Albay Rahmi Eğemen Harp Akademisinden.
Deniz Binbaşı Halil Aydın Harp Akademisinden.

Alman Heyeti :

Heyetin Teşekkülü :

- 1— Fon Noyrat.
- 2— Korgeneral List.
- 3— Yarbay Fon Rost.

Mihmandarları

Kurmay Albay Salih Erkuş Harp Akademisinden.
Kurmay Binbaşı Asım Eren Harp Akademisinde.

İstibat Sulioje JZB. Hapke Atıl En Kurdan

— 2 —

İngiliz Heyeti:

DIKKAT: Heyet ve kıt'a ayrı ayrı geleceklerdir.

Muvasalat tarihi: Edirneye, 18/11/1938, Saat 0009
İstanbul, 18/11/1938 Cuma saat 7,35
Ankara, 20/11/1938

A) Heyet:

Heyetin Teşekkülü:

1— Mareşal Lord Bridwood.

Maiyeti:

2— Yarbay Whitefoord.
3— Bir Uşak.

B) Kıtaat:

Muvasalat tarihi: İstanbul; Denizden 18/11/938 saat 8 de
Ankara: 20/11/938

Kıtaatın Teşekkülü :

1— Amiral Sir Dudley Pound, Bahrisefid Filosu komutanı.
2— Deniz Mülâzim Duff ve iki uşak.
3— 12 Subay, 120 Deniz eri, 60 silâh endaz, 56 kişilik bando muzika.

Mihmandarları

Deniz Albay İhsan Özel Harp Akademisinden.
Deniz Albay Necati Özdeniz Harp Akademisinden.
Deniz Binbaşı Emin Harp Akademisinden.

İrtibat Subayı

Deniz Yüzbaşı Rahmi Yalım Harp Akademisinden.

— 3 —

Bulgar Heyeti:

Muvasalat tarihi: İstanbul; 18/11/1938
Ankara:

*A) Heyet:**Heyetin teşekkülü:*

- 1— General Panof, Saray Nazırı.
- 2— General Daskalof.
- 3— General Bukachi.

B) Kıtaat:

Muvasalat tarihi: İstanbul : 18/11/1938
Ankara

Kıtaatin teşekkülü:

- 5 Subay.
- 6 Yarsubay.
- 72 Nefer.

Mihmandarları

Kurmay Albay Nihat Bürhan Genelkurmaydan.
Deniz Binbaşı Bürhanettin Alparslan Harp Akademisinden.

İrtibat Subayı

Hava Yüzbaşı Enver Akoğlu İzmirden.

— 4 —

Fransız Heyeti:

A) Heyet:

Heyetin teşekkülü:

- 1— B. Albert Sarraut, Dahiliye Nazırı, Fransanın sabık Ankara Büyük Elçisi.
- 2— General Georges.
- 3— Amiral Laborde.

B) Kıtaat:

4 Subay.
180 Er.

Mihmandarları

Albay Raşit Harp Akademisinden.
Binbaşı Ali Kemal Harp Akademisinden.

İrtibat Subayı

Celâl Erikan Harp Akademisinden.

— 5 —

İran Heyeti :

Muvasalat tarihi: Ankara; 17/11/938
Perşembe sabahı

(Heyet 15/11/1938 Salı günü Telköçek'den hareket ediyor).

Heyetin teşekkülü:

- 1— Ekselans Khalil Fahimi, İran Ankara Büyük Elçisi.
- 2— Orgeneral Nakhdjevan.
- 3— Korgeneral Koupal.
- 4— Albay Arfaa.

Kıtaatın Teşekkülü:

1 Binbaşı.	}	Şah Muhafız kıtaatından.
2 Yüzbaşı.		
57 Er.		

Muvasalatları İran hududundan 17/11/938 Saat 18 de hareket edecek Toros ekspresile.

Mihmandarları

Kurmay Albay Asım Aksoley Genelkurmaydan.
Deniz Binbaşı Abdurrahman Benliol M. M. V. den.

İrtibat Subayı

Hava Yüzbaşı Hüseyin Turgut Eskişehirden.

— 6 —

Yunan Heyeti:

A) Heyet:

Muvasalat Tarihi: Eythion: 19/11/938 Cumartesi
Saat 8
İstanbul: 19/11/938 Cumartesi
Saat 20 de
Ankara:

Heyetin teşekkülü:

- 1— Ekselans General Metaxas Başvekil.
- 2— General Demestichas, Saray askerî komutanı.
- 3— General Papadimas, Harbiye Nezareti Müsteşarı.
- 4— Ekselans R. Raphael, Yunanistan'ın Ankara Elçisi.
- 5— Bay Androulis, Başvekâlet Hususî Kalem Müdürü ve Hariciye Nazırı.
- 6— Bay Syndica, Yunanistan Ankara Sefaret Müsteşarı.
- 7— Deniz Albay Joannudis, Yunan Deniz Ataşesi.
- 8— Yarbay Zumbulakis, Ataşemiliter.
- 9— Yarbay Nobelis, General Metaxas'ın Yaveri.
- 10— Yüzbaşı Korokas, General Metaxas'ın Yaveri.
- 11— Bay Tendis, Ankara Elçiliği Kâtibi.
- 12— Bay Kavalyeratos, Yunan Hariciye Nezaretinde Ataşe.

B) Kıtaat

Muvasalat Tarihi: İstanbul: 19/11/938 Cumartesi
Saat 20
Ankara

Kıtaatın Teşekkülü

4 Subay.
100 Nefer.

Mihmandarları

Kurmay Albay Hüsnü Bilge M. M. V.
Deniz Binbaşı Süruri Akalın Genelkurmaydan.

İrtibat Subayı

Kurmay Yüzbaşı Şeref Ünal Genelkurmaydan.

— 7 —

İtalya Heyeti:*A) Heyet:*

Muvasalat tarihi: İstanbul 19/11/1938
 Cumartesi sabahı
 Orient kspresle
 Ankara:

Heyetin teşekkülü:

- 1— Ekselans Baron Pempeo Aloizi.
- 2— General Currio Barbazetti.
- 3— Amiral Alberto Lais.

Maiyet:

- 2 Emir subayı.
- 1 Hariciye Nezaretinde kâtip.
- 1 Çavuş.
- 3 Kâtip.
- 1 Uşak.

Mihmandarları

Albay Vahit Harp Tarihinden.
 Binbaşı Hüseyin Genelkurmaydan.

— 8 —

Macar Heyeti:

A) Heyet:

**Muvasalat tarihi: İstanbul 19/11/938
Ankara:**

- 1— Ekselns Zoltan Mariassy de Batizfalva, Macar Ankara Sefiri.
- 2— Tuğgeneral Eugene Buszkay.
- 3— Albay Emerich Nemeth.
- 4— Albay Alexander Magyarossy.

Mihmandarları

Yarbay Hamdi Turgay Genelkurmayda.

Romanya Heyeti:

A) Heyet:

**Muvasalat Tarihi: İstanbul: 19/11/938
Ankara:**

Heyetin teşekkülü:

- 1— General Paul, Teoderesco, Hava ve Bahriye Nazırı.
- 2— General Motaş, Ordu Umumî Müfettişi.
- 3— Genearl Traian Grigoresco.
- 4— Ekselans Telemaque, Romanya Ankara Elçisi.

Maiyet :

- 5— Bay Elliad Romanya Sefaret Müsteşarı
- 6— Yarbay T. Teodoresco, Ataşemiliter.

— 9 —

B) Kıtaat

Muvasalat Tarihi: İstanbul: 19/11/938
Ankara:

Kıt'anın Teşekkülü:

- 60 Nefer.
1 Veya bir kaç Subay.

Mihmandarları

Hava Kurmay Albay Celal Yakal İzmirden.
Hava Binbaşı Hidayet Göksel Eskişehirden.

İrtibat Subayı

Kurmay Yüzbaşı Refik Tulga Genelkurmaydan.

Sovyet Cümhuriyeti Heyeti:**A) Heyet**

Muvasalat Tarihi: İstanbul: Karadenizden Dastroyerle
17/11/938 sabah
Ankara:

- 1— General Potemkin.
- 2— Amiral Yumaşef, Karadeniz filosu Komutanı.
- 3— Bay Terentiyev, Sovyet Ankara Büyük Elçisi.

B) Kıtaat :

- 4 Subay.
100 Erat.

Mihmandarları

Kurmay Albay Ömer Lutfi Köksal Harp Akademisinden.
Deniz Binbaşı Tefik Samırkaş Genelkurmaydan.

İrtibat subayı:

Kurmay Yüzbaşı Hıfzı Tümer Genelkurmayda.

— 10 —

Yugoslavya Heyeti:

A) Heyet:

Muvasalat tarihi: İstanbul 19/2. Teşrin/1938
Ankara 20/2. Teşrin/1938

Heyetin teşekkülü

- 1— General Milutin Nedie, Harbiye ve Bahriye Nazırı.
- 2— Ekselans Brank Adzemoviç, Yugoslavyanın Ankara Elçisi.
- 3— Amiral Dragutin, Prica, Yugoslavya Kırallı Fahrî Yaveri.

Heyetin maiyeti :

- 4— Kolonel Yevromoviç, Harbiye ve Bahriye Nazırının Kalemi Mahsus Müdürü.
- 5— Yarbay Deter Tomac, Yugoslav Ataşemiliteri.
- 6— Deniz Önyüzbaşı Nikita Taranonki.

B) Kıtaat

Muvasalat tarihi: İstanbul 19/2. Teşrin/1938
Ankara 20/2. Teşrin/1938

Kıt'anın teşekkülü

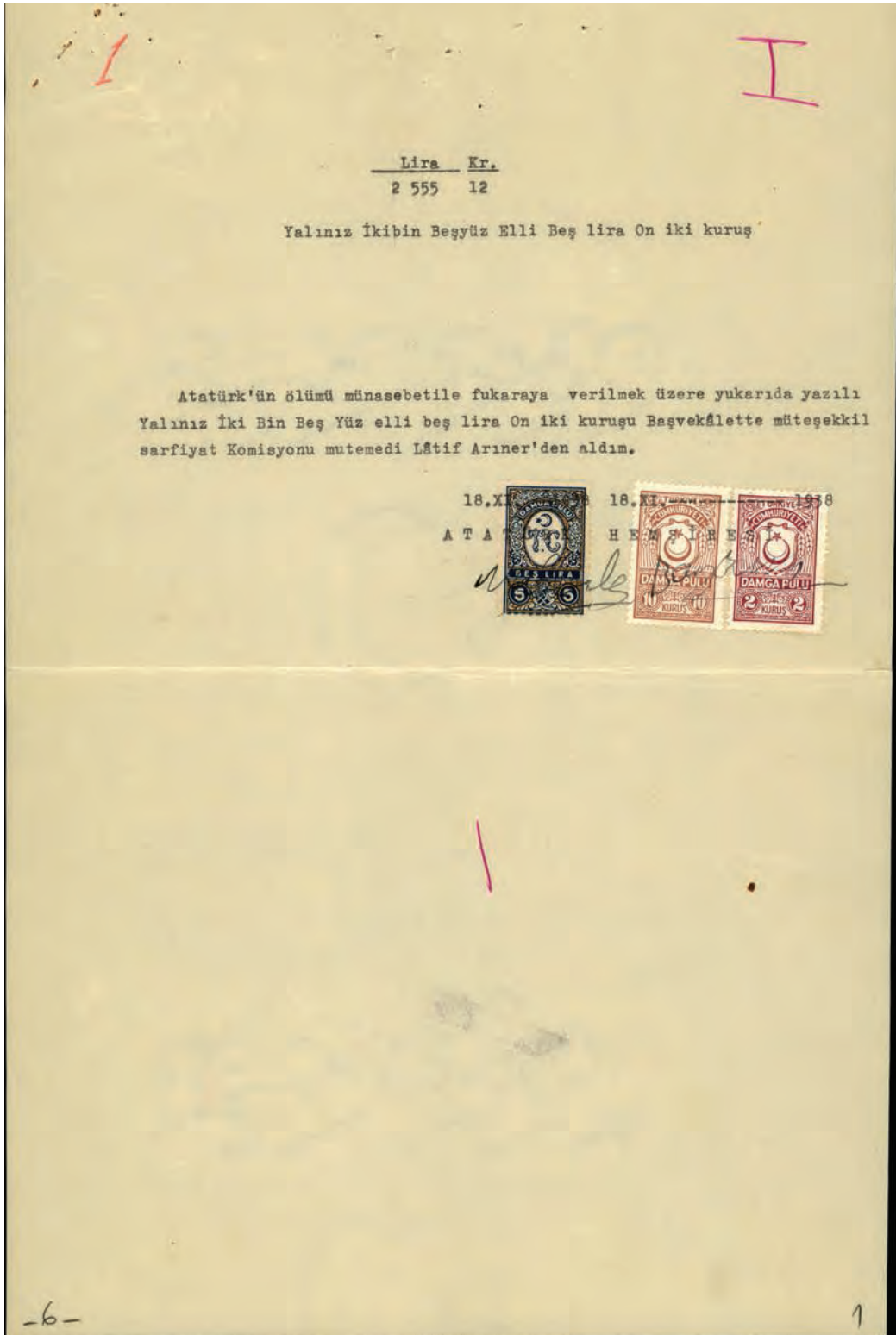
- 4 Subay.
4 Yarsubay.
80 Nefer.

Mihmandarları

Kurmay Albay Haydar Dünkut Harp Akademisinde.
Deniz Binbaşı Kemal Enginol Harp Akademisinden.

İrtibat Subayı

Yüzbaşı Emin Çobanoğlu Muhafız A. 9. Bl. K.

Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Boysan'ın,
ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere tahsis edilen parayı teslim alması.
(18 Kasım 1938; 141.74.0.0/1.1.3-1)

		<u>Lira</u>
✓	+ Resmiye : Beşiktaş Süleyman Recep Ezcanesi üzerinde Adem Bey Hanesinde <i>Resmiye</i>	50
✓	+ Hediye, Şukufe, Şükrüye Beşiktaş Muradiye Deryadil Sokak No.61 <i>Hediye Şukufe Şükrüye</i>	150
✓	+ Dilber, Feyzullah : Beşiktaş Kaathane Caddesi No.21 <i>Dilber Feyzullah</i>	100
✓	+ Eşref : Samatya Hacıkadın Mahallesi Duhaniye Köşesi No. 1 <i>Eşref</i>	50
✓	+ Seyyide, Zeynep, Şadımın : Beşiktaş Akaretler No. 93 <i>Seyyide Zeynep Şadımın</i>	150
✓	+ İbrahim : Beşiktaş Akaretler No.80 <i>İbrahim</i>	50
✓	+ Naile : Beşiktaş Akaretler No. 80 <i>Naile</i>	50
✓	+ Arap Fatma ve Müzeyyen : Kadıköy Havra ittisalinde <i>Arap Fatma Müzeyyen</i>	100
✓	+ Sabiha, Makbule : Üsküdar Fıstıkkağacı Altınbaba Sokak No, 1 <i>Sabiha Makbule</i>	100
✓	+ Mustafa : Üsküdar Fıstıkkağacı Altınbaba Sokak No. 1 <i>Mustafa</i>	50
✓	+ Şahsene, Fatma : Aksaray Lale Camii Karşısında <i>Şahsene Fatma</i>	100
✓	+ ~~Hayriye~~ Eyyüp Kızılcasöğüt Camii Karşısında Selanikli Hafız Nail Ailesi <i>Nail Ailesi</i>	50
✓	+ Hayriye : ~~Dranan~~ Terceman Yunus Mahallesi Taşmektep Sokak <i>Dranan</i>	50
✓	+ Beşiktaş Dikili Taş İnhamur Köşkü Ölü Bahçıvan Mustafa Ailesi	50

Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Boysan tarafından ihtiyaç sahiplerine dağıtılan paralar.
(18 Kasım 1938; 141.74.0.0/1.1.3-2)

		Lira
*	Hasibe, Makbule : Üsküdar, Selimiye Kayyum Ahmet Sokak No. 8 <i>Hasibe Makbule</i>	100
✓	Güllü : Beşiktaş Muradiye Hafız Abdülğani ailesi <i>Güllü</i>	50
+	Müjgan : Beşiktaş Muradiye Mahallesi <i>Müjgan</i>	50
+	Gülsün : Beşiktaş Muradiye Mahallesi No . 59 <i>Gülsün</i>	50
+	Yadigar : Beşiktaş Muradiye Mahallesi Deryadil Sokak <i>Yadigar</i>	50
✓	Fatma, Hatice : Alibey Köyünde Kasaptan sorulacak <i>Fatma Hatice</i>	100
✓	Veli Dayı : Üsküdar Çamlıca Tepesinde <i>Veli Dayı</i>	50
+	Salih, Kadri : Fındıklı, Mezarlık Yokuşu No .7 <i>Salih Kadri</i>	100
+	Fatma : Taksim Abide Karşısında Namar Apartman No. 1 <i>Fatma</i>	50
✓	Yorgancı Fatma : Ortaköy Dereboğunda <i>Hacı Ahmet Fatma</i>	50

Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Boysan tarafından ihtiyaç sahiplerine dağıtılan paralar.
(18 Kasım 1938; 141.74.0.0/1.1.3-3)

		<u>Lira</u>
1	+ Zeynep : Beşiktaş Akaretler No . 80 <i>Zeynep</i>	50
1	+ Deli Hacer : Beşiktaş Deryadil Sokak Muradiye Mahallesi <i>oker</i>	50
<	+ Sabiha, ~~Deryadil~~ <i>Aliye</i> : Beşiktaş Muradiye Mahallesi Deryadil Sokak <i>SABİHA ALİYE</i>	100
<i>Belkıs</i>	+ Belkis : Balat Haliç Vapor İskelesi Oluklu Sokak No.4	50
1	+ Hoca Cemal : Beşiktaş Şenlikdede Mahallesi Dibek Sokak <i>Cemal</i>	50
1	+ Melek : İstanbul Fenerinde <i>Melek</i>	50
1	+ Gülsüm : Üsküdar Karakol Yanında Balıkçı Ahmetten sorulacak <i>Gülsüm</i>	50
2	Vedia, Meliha : Ankarada <i>Vedice Meliha</i>	100
1	+ Fatma; Beyoğlu Cihangir Tophane Kumrulu Sokak No.23 <i>Fatma</i>	50

Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Boysan tarafından ihtiyaç sahiplerine dağıtılan paralar.
(18 Kasım 1938; 141.74.0.0/1.1.3-4)

		<u>Lira</u>
< x	Fatma , Hatice : Bakırköyünde <i>Fatma Hatice</i>	100
x	Ayşe : Üsküdar Azizmahmut Efendi Türbesi Karşısında Cennet Efendi Türbesinde <i>Ayşe</i>	50
> x	Latife ; Beşiktaş Abbasağa Camii Karşısında <i>Latife</i>	50
\ x	Nazire : Beşiktaş Hasanpaşa Deresinde <i>Tütün ameli Nazire</i>	50

Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Boysan tarafından ihtiyaç sahiplerine dağıtılan paralar.
(18 Kasım 1938; 141.74.0.0/1.1.3-5)

Haber Son Havadisler **5 KURUŞ**
AKŞAM POSTASI

18 KASIM 1938 CUMA
İLAN İŞLERİ: TEL. 20315

Şehrimizin Acı Talii: Bu Gece Ebedî Şefin İstanbulda Son Gecesidir

Yarınki merasimin bütün hazırlıkları tamamlandı
Başvekil ile Dahiliye Vekili bugün şehrimize geldiler

Matem rozeti

Atatürk'ün yarın sabah başlayacak cenaze törenine, İstanbul'dan itibaren işbirlikçi emekliler Heyetini Celilî Hayatı yanında Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Dr. Refik Saydam olduğu halde bugün 12.15 de Ankara'dan gelimişi gelmiştir. Heyetrapa yanında Başvekil ve Dahiliye Vekili, Vali ve Belediye Reisi Mübiddin Özdündü, İstanbul Kumandanı ve Polis Müdürü ile diğer bir çok zevat katılmaktadır. Başvekil kendisinin yapılan taziyeyle mukabele etmiş ve Refik Saydamla beraber matemi doğrudan Dolmabahçe sarayına giderek büyük Atamın tabutu ziyareti etmişlerdir.

• • •

Büyük ölünün yarın yapılacak büyük cenaze töreni için alkışlar her anlık faaliyetle devam etmektedir.

Dolmabahçeden Sarayburna katılmak üzere 8 inçlik

Ecnebî heyetleri gelmeğe başladılar
Bugün Bulgar, Efgan ve İngiliz heyetleri şehrimize geldiler

Bu sabah gelen Yugoslav müfrezası ve Macar heyeti.

Atamın cenaze töreninde bulunacak ecnebî temsil heyetlerinin gelmesi devam etmektedir.

Bu sabah İngiliz, Bulgar ve Efgan heyetleri şehrimize gelmişlerdir.

Bulgar heyeti 8 subay ve yarım subay ile 72 nefe ve 55-60'lik bir bando müzikli ile beraber 18 kilitlen müfrezasıdır. Heyetin başında Harbiye nazırı General Daakalof ile beraber Nami Paşa ve Sofya garnizonu komandanı General Zukas bulunmaktadır. Bu sabah huzur bir trenle saat 6.50 de Sirkeciye varan heyet reisi General Daakalof verdiği bir beyanatta şirle demiştir:

"Büyük ölünün hatırasında eğilince ve büyük ölünün büyük bir beşimden, evde bir inkılap etmiş ve büyük ölünün ölmesi ile İstan ve İstanbulun yapmış olduğu. Atatürk'ün vaktinin ölmüştü, cum her ta, rahinde olduğu gibi Bulgaristan'da da (Devamı 8 sayfa)

SAYISI HER YERDE
8
MAYIS 1938
18-2 Eylül 1938
CUMA

SON TELGRAF

Kuvveimaneviye bil-
hassa ilim ve imanla âli
bir surette inkişaf eder.
K. ATATÜRK

№ 111 612 Yazı İşleri: Telefon 20827
İstanbul Cabağlıca Nuruosmaniye No: 54

En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

İdare-i İdarî: Tel. 20827
Telgraf: İst. Son Telgraf

Bu sabah geline gelen Macar heyeti

Atatürk'ün yelmezi şahında, peşiliğinde ve faniyetinde değil bütün ses ve ses devrinde de Türk milletini hepür jalepore ve böyle toplubur

Başvekiller Dahiliye Vekilli Şehrimize geldiler

Yanık törende mukâmeti temsil edecekler

Haydarpaşa'da mersimle karşılandılar

Yeni Başvekiller ve Dahiliye Vekilli Şehrimize geldiler. Yanık törende mukâmeti temsil edecekler. Haydarpaşa'da mersimle karşılandılar. (Devamı 6 sayı sahifede)

Reisicumhuru- muzun orduya Taziyetleri

İsmet İnönü ile Mareşal Çakmak arasında taati edilen mektublar

Ankara, 17 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü ile Ordugörmüş Başkumandanı Mareşal Fevzi Çakmak arasında şükûkî mektuplar taati olmaktadır.

MAREŞAL FEVZİ ÇAKMAK GENEL KURUMAY SAYIN BAŞKANI

Atatürk'ün ehvelî hayata ulaştırılması, onun hatıraları ve eserleri yakinen arşivde olan siz ve sizin az ferah sevgili ve gılsız gibi sevdiğim, sevdiğim Başvekillerinizle bu taze hayırda omuzlaştırmak (Devamı 6 sayı sahifede)

Türk gençliği Östen arkasında ve İstinde ebediyete kadar daima en yüksek heyecan, en sonuncu Östüne ve en humus alı vatan ve rejim ordusu ile yürüyacaktır.

Ulu Önderin cenaze merasiminde hazır bulunmak üzere bu sabah şehrimize gelen özet ve müstefiz Yugoslavyan askeri birliğinin bir kısmı

Bütün İstanbul halkı Atatürk'ün manevi huzurunda eğilmek için Dolmabahçe'ye akın ediyorlar

Başvekiller ile Topkane arasında seyruşer dardırıldı (Yazın 6 sayı sahifede)

Bu sabah Gelen Hey'etler

Bir kısım askeri müfrezeler de bugün geldiler

Ankara'da yapılan bu cenaze töreninde bulunsun, şehidî hayretler şehrimize gelmeye devam etmektedir.

Bu arada bu sabah Makley edifi İngiliz dâvâsına inamına gelmis, şehitî selâmları ve evvelce taati edilen vâkıf dâvâsıdır. Bu gün ile birlikte İngiliz - ruslar Akademi İlim Komitesi Anırlı Ludlow Jand ile İstinde müstefiz Duff da gelmişlerdir. Yugoslav askeri müfrezesi İstinde törenle Şehitliğe gelmiş, sonuncu bir heyetinde tarafından bulunsun. Yugoslav heyeti yarın gelecektir.

Bundan başka Macar, Afgan heyetleri de gelmişlerdir.

Afgan heyetini krallık amcası Faris sarfârî müstefizi Ebediyet İstinde Bey İstinde müstefizdir.

Bu sabah şehrimize gelen Macar heyeti

Ulu Önderin edip hayırda İstî peng şubey son mersim İstine ile edipor

Bu sabah Gelen Hey'etler

Bir kısım askeri müfrezeler de bugün geldiler

Ankara'da yapılan bu cenaze töreninde bulunsun, şehidî hayretler şehrimize gelmeye devam etmektedir.

Bu arada bu sabah Makley edifi İngiliz dâvâsına inamına gelmis, şehitî selâmları ve evvelce taati edilen vâkıf dâvâsıdır. Bu gün ile birlikte İngiliz - ruslar Akademi İlim Komitesi Anırlı Ludlow Jand ile İstinde müstefiz Duff da gelmişlerdir. Yugoslav askeri müfrezesi İstinde törenle Şehitliğe gelmiş, sonuncu bir heyetinde tarafından bulunsun. Yugoslav heyeti yarın gelecektir.

Bundan başka Macar, Afgan heyetleri de gelmişlerdir.

Afgan heyetini krallık amcası Faris sarfârî müstefizi Ebediyet İstinde Bey İstinde müstefizdir.

Bu sabah Gelen Hey'etler

Bir kısım askeri müfrezeler de bugün geldiler

Ankara'da yapılan bu cenaze töreninde bulunsun, şehidî hayretler şehrimize gelmeye devam etmektedir.

Bu arada bu sabah Makley edifi İngiliz dâvâsına inamına gelmis, şehitî selâmları ve evvelce taati edilen vâkıf dâvâsıdır. Bu gün ile birlikte İngiliz - ruslar Akademi İlim Komitesi Anırlı Ludlow Jand ile İstinde müstefiz Duff da gelmişlerdir. Yugoslav askeri müfrezesi İstinde törenle Şehitliğe gelmiş, sonuncu bir heyetinde tarafından bulunsun. Yugoslav heyeti yarın gelecektir.

Bundan başka Macar, Afgan heyetleri de gelmişlerdir.

Afgan heyetini krallık amcası Faris sarfârî müstefizi Ebediyet İstinde Bey İstinde müstefizdir.

Son Telgraf gazetesinin ilk sayfası.
(18 Kasım 1938)

Kurun gazetesinin ilk sayfası.
(18 Kasım 1938)

Cumhuriyet

Bende fazla bir teebbüs geçirdim bu benim değil, milletim muazzezından çıkan bir teebbüstür.
K. ATATÜRK

Bu millet evladlarının fedakârlıkları, kahramanlıkları için vahidi koyar bulamaz.
K. ATATÜRK

Osmanlı Devleti'nin son sayısı: 5216

İSTANBUL — CAGALOĞLU
Yayıncı ve idareci: Mustafa Kemal Atatürk, İstanbul - Paşa Kütüphanesi, No. 248
Ticari Sicil No: 22066. Kuruluş Tarihi: 1924. İlan ve Reklam Bülteni: 2229 - 2230

Cuma 18 İkinciğin 1938

Eveleki gün Anharada Ulus meydanında yapılan muazzam mitingden iki canlı intba

Ebedî Şefe son veda

Onun son istirahatgâhı olan salon, dün de hıçkırıqlarla sarsıldı

Asıl ideali

Şifasının Osmânî devrinde olduğu.
Aynı akşam kendisine sunulan...
Onun son istirahatgâhı olan salon, dün de hıçkırıqlarla sarsıldı.
Onun asıl ideali...
Onun son istirahatgâhı olan salon, dün de hıçkırıqlarla sarsıldı.
Onun asıl ideali...
Onun son istirahatgâhı olan salon, dün de hıçkırıqlarla sarsıldı.
Onun asıl ideali...

Teessür, itirab ve he yecan dün de bütün şiddetle hüküm sürüyordu

Bütün konsoloslar da tazim resmi ifa ettiler

Son yirmi dört saat zarfında Büyük Şefin manevi huzurunda eğilenlerin sayısı iki yüz bini geçmiştir

Atatürkün manevi huzurunda, evvelki...
Ebedî Şefin son istirahatgâhı olan...
Bütün konsoloslar da tazim resmi ifa ettiler.
Son yirmi dört saat zarfında Büyük Şefin manevi huzurunda eğilenlerin sayısı iki yüz bini geçmiştir.

Atatürkün manevi huzurunda, evvelki...
Ebedî Şefin son istirahatgâhı olan...
Bütün konsoloslar da tazim resmi ifa ettiler.
Son yirmi dört saat zarfında Büyük Şefin manevi huzurunda eğilenlerin sayısı iki yüz bini geçmiştir.

Cenaze merasimi

Programın şehrimize aid kısmını bildiriyoruz

1 - Ebedî Şefin cenazesi...
2 - Cenaze merasimi...
3 - Programın şehrimize aid kısmını bildiriyoruz.
4 - Ebedî Şefin cenazesi...
5 - Cenaze merasimi...

Reisicumhurumuzun orduya taziyeti İsmet İnönü Mareşala bir mektub gönderdi

«Türk ordusuna, asalet ve heybetin timsali olarak gurur ve güvenle bakıyorum»

Ankara, 17 (s.a.) — Reisicumhur İsmet İnönü ile Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak arasında aşağıdaki mektuplar teahhülmüştür:
Mareşal Fevzi Çakmak
Genel Kurmayın Sayın Başkanı
Atatürkün şifalı hayatını, unvanı, onurunu ve ordunun ruhunu arşadeti olan size ve onun zaferine tevakküf ve gizli gibi sevdiği şahsı ordusuna taziyet ederim. Sevgili Başbuğ Atatürkün hatırasını karşısında acımız teselli bulamaz dercede derin ve duyularımız semini sükran ve tazimle meşhurdur.
Emekli bir mensubu olmakla ifihar ettiğim Türk ordusunun Başkumandanlığını temsil etmekle, yüksek vazife hâsili içinde bulunuyorum. Atatürk ve tecrübeli komutanlardan, püsküllü ve fedakâr zabıtlar ve Türk milletinin vazifesizlerinden vücut bulan Türk ordusuna, asalet ve heybetin timsali olarak, gurur ve güvenle bakıyorum. Türk ordusu, Cumhuriyetin ve vatan müdafiasının yemine abidesi olarak gülerimim önündem bir an usak bulunmayacaktır.
Sayın Mareşal, siz muvaffak komutanlarca muharibe meydanlarında geçirdiğim yakın arkadaşlığın hatıraları zihinimde teseldir.
Bu öslelerimi, aynı zamanda, kara, deniz ve hava ordusuna selam ve muhabbetimin ve sizin yitmiş sevik ve idarecinin hâlis himmetinin ifadesi olarak kabul buyurmanın rica ederim.
İsmet İNÖNÜ
Lefterin 20. 1. sâhfe 3. satır

Cenaze merasimine gelecek heyetler

Bulgar heyeti bu sabah 6,50 de şehrimize geliyor

Diin Sovyet ve Arnavudluk heyetleri geldiler. Almanlar da ayrıca Emden Harb gemisini merasime gönderiyorlar

Ebedî Şefin cenaze merasiminde bulgursal heyet gelecektir Emden Arnavudluk heyeti de Emden Harb gemisini merasime gönderiyorlar

Mustafa Kemal'in şahsında büyük bir akıllı Şefik evad ve cesaretle şırası bir dünya bileşimi ve memleketine bir yenileşme fikri ülemiştir.

Sade
Fevziye Dahiye Nazım

A K Ş A M

Medi
han etki...
olan kurtuluş...
hayranlığı ifade eden...
türki inanamak...
tügüne...
Etkisine...
Tuna Bayraktar

Sene 21 — No. 2218 — Fiyat her yerde 5 kuruş

CUMA 18 Kasım 1938

Telefon: Başmuharrir: 39365 — Yaz İşleri: 20763 — İdare: 20881 — Müdürlük: 19497

Ihtiram geçidi dün de devam etti

Konsololar, mektepliler, köylüler, onbinlerce halk aziz ölünün tabutu önünde eğildi
Ziyaretçilerin hepsinin gözleri yaşlı idi. Düşüp bayılanlar pek çoktu

Atatürk'ün mukaddes tabutu önünde eğilmek üzere evvelki gece saat yirmi üçte kadar Dolmabahçe köşen önünde halk dün sabah erkenden gene sarayın etrafını bir mahşer kalabalığı halinde doldurmuştu.

Mekteplilerle, istisnasız ve civar köylülerden gelenler sarayın karşısında Ölümsüzlüğü yuksalmasını seyretmek için bütün sahayı kaplamıştı. Herkes sessiz, vakur bir maten içinde ziyaret saatinin başlamasını bekliyor, emsal gözetilmeden sarayın etrafında yarı çörek hayrağa tabdi.

Saat ikiminin yanındaki kapıdan otuzmüskülün içinde silindire papakalı, şabetaşılı konsololar geliyor. Şabetaşılı bu erkün üstünde kahramanların kahramanlarının tabutuna sercele devlet töreniyle ziyareti ediyor. Bütün konsololar Atatürk'ün tabutuna yüzüstüde nazarla bir bütün itidatla yaklaşıyorlar. O bütün ölümlü kıldır. İnanılmaz da em kıymetli evliki idi.

Konsoloların her biri temali ettiği hükümet sunma Büyük Ölümün ayak ucuna güzel çiçekler bırakıyor, onun önünde derin derin eğilerek sunma adımıyla tavaklıyor.

Konsololardan sonra aziz tabutu önüne geçme sırası mekteplilerle ve halka gelince gene sarayın kubbeleri yükseklerde çınladı durdu. Tabutu karşısında Atatürk'ün Yalını köylülerinden birinde koyunların otlarından geçip kendisine atılma etmiş ağrıtmış Mustafa Kemal geyeri dalgın dalgın aze tabutu bakıyor. Atalar tarafından okutulan mektobe konuşan şifirine Mustafa Büyük Atamızın tabutu besme Koldu il üstü elinele girilmiştir.

Küçük mektepliler geçerken saf gösterirken sunten yular küçük mekteplilerle sünüyor.

Stuyak ekas kapsının önünde dünkünden ekas hüsünli manzaralara taşınıyor. Ditar kaduntlar, ibtiyar adamları aile sok bayılıyorlar. Pöller bayınlarmı kolarmı giriyorlar...

(Devamı 6. sayfa sahifede)

Derin tesnim içinde bir grup kız

Dolmabahçe Büyük Atamın mukaddes tabutu önünde eğiliş

Reisicümhurdan şanlı Türk ordusuna taziyet

"Türk ordusuna asalet ve heybetin timsali olarak gurur ve güvenle bakıyorum,,

Ankara 17 (A.A.) — İstisnasızlar İsmet İnönü ile Genel Kurmay Başkan Mareşal Ferit Çakmak arasında aşağıdaki mektuplar geçti olmaktadır.

15/11/1938

Mareşal Ferit Çakmak
Genel Kurmay
Sayın Başkan
Atatürk'ün öbedi hayata intikalini, onun hazarında ve sefede

yakın arkadaşları olan size ve onun seferine sevk ettiği ve güzel gibi sevdiği şanlı ordusuna taziyet ederim. Sevgili Başbuğ Atatürk'ün hatırasını karşısında sunma teselli bulmasa derinde derin de duygularımız sunımı yükrün ve tazimle meşbuftur.

Emekli bir mensubu olmak itibarıyla ettiğim Türk ordusuna
(Devamı 2. sayfa sahifede)

Sovyet, Arnavud heyetleri ve Suriye Meclisi reisi dün geldiler

Romanya, Bulgar, Afgan heyetleri de bugün geliyor

Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunacak emekli heyetler geleceğe başlamışlardır. Dün sabahki Konvansiyon üyesi Arnavudluk heyeti gelmiştir. Heyetin başında Adir Hınci ekolüne Fik Sakku bulunmaktadır. Suriye meclisi reisi ekolüne Paris si Hınci de aynı trenle gelmiştir. Sovyetlerin Moskova torpödü mühtiri gelmiştir. Moskova torpödü loppir atarak silkin temali ile elinmiştir. Heyetler Perşaplas oteline misafir ol-

muşlardır.

Bulgar heyeti bu sabah husus trenle, Romanya heyeti Romanya vapuruna gitmişlerdir. Afgan heyeti de bugün gelecektir. İngiliz Malaya dördüncü gün da bugün gelme bekleniyor.

Fransız, Alman, İtalyan, Yugoslav, Yunan, Irak heyetleri yarın gelecektir. Heyetler yarın akşam husus trenlerle Ankara'ya gelecektir.

Adana 17 (Hımsal) — Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunacak olan Malay, Lübnan, Misir, Suriye, Irak heyetleri yarın (bugün) Toros ekspresle Ankara'ya hareket ediyorlar.

B. Metaksasın Yunan milletinden ve memurlarından ricazı

Atina 17 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Atatürk'ün cenaze merasiminde iştirak bulmak üzere cumhurbaşkanı Yunan heyetinin başında hareket edecek olan Başbakan B. Metaksas, Ankara hareketini seip eden müskül hüdudinin hastanlığı dolayısıyla kendisine hiçbir mezarlık yapılmamasını müstahab vasıtasıyla Yunan milletinden em memurlardan rica etmiştir.

Fransız heyeti
Ankara 17 (A.A.) — Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunacak Fransız delegasyonlarının kati bellet:

B. Albert Sarraut, amiral de Laborde, general Huntzinger,

(Devamı 7. sayfa sahifede)

İngiliz, Afgan, Bulgar ve Yugoslav heyetleri bu sabah geldiler, Bulgar harbiye nazırı General Daskalofun gazetemize beyanları

Solda Bulgar heyeti erkani, sağda Bulgar askerî müfrezesi

(Yunan askerini sahifede)

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Şube 9 - No. 2964

Yan işleri telefonu: 20203

CUMA 15 - EKİMİNİN 1938

İdare işleri telefonu: 20203

Fiat 5 kuruş

Büyük aç karşısında bütün İstanbul tek bir insan olmuştur; ağlayan, çırpmayan, düşüp bayılan tek bir insan.

Onu ne çok, ne içten seviyormuşuz! Sonsuz Acının Yaptıracağı İnanılmıyacak Şeyler!

Şehirde zabta vak'ası yok!

Az önce bu sosyete karşı damgası vurulmuş kadınlara hiç önem dikkatle bakılmıyorken, şimdi kadınlar da zabta vak'asıyla karşılaşmışlardır. Her günün sabahları şehirde zabta vak'asıyla karşılaşmışlardır. Her günün sabahları şehirde zabta vak'asıyla karşılaşmışlardır.

Bayanlar bir günde 50 kişi

Dünya savaşı zamanı sıvriset adından tanınmış kadınlar şimdi de bu şekilde hayatlarını sürdürmektedirler.

Tayyarelerle asker nakli

Kadınlar için, emeklerini ödünleştiren kadınlara karşı yapılan işler de artık aynı şekilde yapılmaya başlanmıştır.

Ecnebi heyetler gelmeye başladılar

Almanlar Emeni de gönderiyorlar, İran heyeti Ankaraya vardı, İngiliz Mareşali bugün geliyor

Khodi Şefik özenle...
Bu vesileyle de...
Herkesin de...
Bu vesileyle de...
Herkesin de...

Alman heyeti...
Bu vesileyle de...
Herkesin de...
Bu vesileyle de...
Herkesin de...

Sovyet heyeti...
Bu vesileyle de...
Herkesin de...
Bu vesileyle de...
Herkesin de...

Ankarada hacin bir lezba: Ağlayan köylü kadın...
(Devamı II inci sayfa)

Tarihte hiçbir şehir dünkü İstanbul kadar ağlamamıştır!

Dün de iki yüz binden çok fazla İstanbullu, Atasının Aziz Naşını selamladı, gece yarısı on binlerce halk içeri giremiyorlar saraydan geri dönüyordu. İşte ihtiyaç bir kadın haykırıyor: "Atam, Paşam, ne olur, 10 senecik daha yaşasaydın..." İşte salonun kapısında bir feryad daha koptu: "Yalan... Yalan ölmüdü O... Allah bu kadar insafsız değildir, "

Khodi Şefik en yakınları, Hayvokul ve Vekiller, evvelki gün Ankara gençliği...

İsmet İnönünün Orduya taziyesi

Cümharceci ve Bayhan - dan, Mareşal Çakmağa yolda...
İsmet İnönü'nün orduya taziyesi...

Ankara 11 (A.A.) - İsmet İnönü'nün Mareşal Çakmağa yolda...
(Devamı II inci sayfa)

Dün sivar vilyet, kaza köylüler ve her tarafın Millî Kahramanı Aziz İsmet İnönü'nün Mareşal Çakmağa yolda...
Bu vesileyle de...
Herkesin de...
Bu vesileyle de...
Herkesin de...

CUMA
18
İKİNCİ TESHİR
1938

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

KARİKATÜR

Buğün maten ayrılmış gibidir. Üstad Hamit'in bu kâğıda katılmaması bizim memleketin gıpta-ğıdır. Bu maten için memleketin bu büyük kâğıda her bir vâkıfın bir parçasıdır.

Tazim Resmî Geçidine Dün de Onbinlerce Halk İştirak Etti

Aziz Sâde son tazim ziyaretini yapan yavrular, göz yaşları içinde ayrılıyorlar

Dünkü ihtiram ziyaretinden hazin bir mansara: Göz yaşlarını sızdandırmayan ihtiyar analar

Meyus Olabilirdik Fakat!

Yazarı: M. Zehariye SERTEL

Evvelki gündenberi Atatürk'ün kâtafalki önün-
dün bütün bir milletin göz yaşlı dokerecek husu ve ih-
tiram ile seçilmiş günleri bir an için yosun düştü-
lirlerdi. Mazarına o kadar müheyye, o kadar mu-
kavemet kirin idi. En katı kalpli insanlar bile bu
muhtesem fakat ağırlık manzara karşısında göz
yaşı dökmekten kendisini salıyormuştu.

Tarihî bir bir milletin aziz bir şüli arkasından
bu kadar büyük ve derin bir ruh sarımsız peçirdi-
ğini kaydetmemiştir. İle bir millet Müslüman arka-
sından bu derece derin bir heyecan ve matem duy-
mamıştır.

Çihan harbinden sonra bir çok büyük adınlar,
milletlerini müden veyahut müdriyetten kurtarı-
cılar oldu. Fakat hiç bir millet kendi büyüğünü
arkasından bu derece derin ve hazin bir heyecana
tutulmadı.

Fransız Çihan Harbini kazandıran Clemen-
tau öldükten sonra Fransız milleti onu kaybetme-
nin acısını bu kadar derinden duymadı.

Alman milleti, millî kahraman eddettiği Ma-
denburgen ardından göz yaşlı dökmeydi.

Hatta, Çekoslovak milletini yoktan yaratan
Mazarik'in ölümü bile milletinde unutulmuş bir ya-
ra bırakmadı.

İnönü'nün Orduya İltifatları

Cumhurbaşkanı Mareşal Fevzi Çakmak Arasında Mektuplar Tevdi Edildi

Ankara, 17 (A. A.) — Hâzretim-
bur İsmet İnönü ile Genel
Kurmay Başkan Mareşal Fevzi
Çakmak arasında aşağıdaki
mektuplar tevdi olmuştur:

Mareşal Fevzi Çakmak
Genel Kurmayın Sayın Başkanı
Atatürk'ün ebedî hatırası
infikâlini, onun hazarında ve
seferinde iktisadî arkaşında olan
size ve onun safirlerine seah
ettik ve güzel gıbl. sevdiğini
sahî ordusuna taziyet ede-
rin. Sevgili başbuğ Atatürk
(Sona Sa. 4 Ş. 3.)

Yarınki Merasim
Program Dün Katı Şekli Aldı

Ebedî Şefin cenazesi, yarın
büyük merasimle Ankaraya nak-
ledecektir. Vilyetin bu mer-
asim için hazırladığı program dün
kati şeklini almıştır. Program ay-
nı şudur:

1 — Ebedî şefimiz Atatürk'ün ce-
naze törenine ait esas programın ta-
hakkatü atı İsmet kumî başlıdır.

2 — Bu program müteakibe, İsmet
de yarın olacak nevaz ve teşekküller
sabah saat 8 saatte de Dolmabahçe
Seceriyası da kapısından Beğtaş
(Sona Sa. 5 Ş. 2.)

Halkın Akını Gece Yarısına Kadar Sürdü İhtiram Ziyareti Bu Akşam 24 de Kadar Sürececek

İhtiram halkı, yarın ebedî -
yet şöhretine başlıca olan
ebedî şefe son ihtiram ve ta-
zim saygım göstermek için, dün
de salâhın onundan başlayarak
gece yarısına kadar, dalgası bir
sevi halinde Dolmabahçe sarayına
aktı. Ardi arkan kestirmek lâzı-
mı ve ancak an hâzireti tade e-
dilmiş mümkün olan bu muht-
em kâhâhâk, Topkapulu İhtira-

Merasimde Ecnebi Devletler Sovyet ve Arnavutluk Heyetleri Dün Şehrimize Geldiler

Diğer Ecnebi Heyetlerden Mühim Bir Kısmı Bugün, Bazıları da Yarın Şehrimizde Olacaklar

Büyük Önderimiz Atatürk'ün ce-
naze merasiminde bulunacak ecnebi
heyetler dinimiz İhtiram şehrime
gelmeğe başlamışlardır.

De olarak dün sabah gelen Kon-
vansiyon treni ile Arnavutluk heyeti
gelmiştir. Arnavutluk heyeti
sölye nazırı ekvâkım Fahi Selim -
nun riyasetindedir. Heyet üyeleri na-
zırı ile Arnavutlukun Ankara elçisi
Asat Džadil, Bay Kosteha, Bay
Djavid Lenkeyk'den mürekkeptir.

Ye İhtiramın misafiri olarak Per-
syalta şehrime misafir edilmişlerdir.

Şurlye meclis reisi şehrime Fahi
de Atatürk'ün cenaze töreninde bu-
lunmak üzere dün aynı trenle şehrime
gelmiş bulunmaktadırlar.

Dün Sovyet heyeti de şehrime
(Sona Sa. 4 Ş. 1.)

Dün gelen Sovyet heyeti üzaları

Tan gazetesinin ilk sayfası.
(18 Kasım 1938)

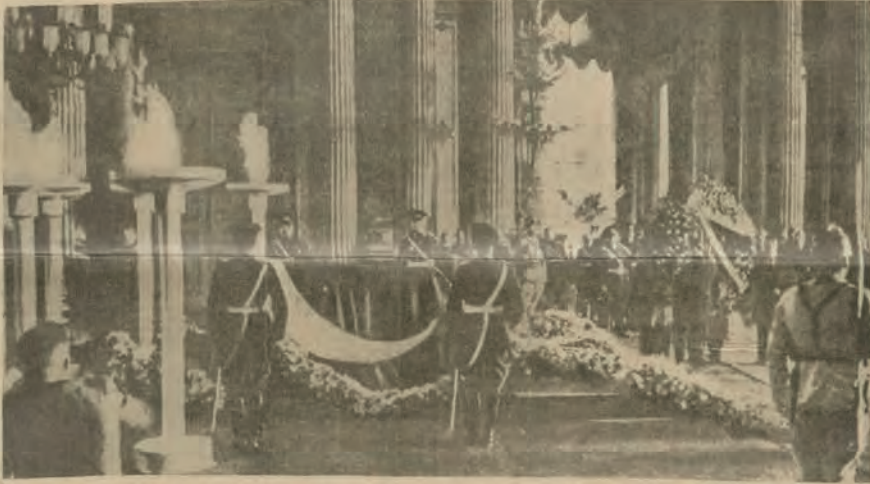

Cuma 18 SONTESİRİN 1 9 3 8 5 KURUŞ	Ulus Binası Çiçekler Çarşısı, Ankara Telgraf : Ulus - Ankara TELEFON İstifraat odası : 2184 İzlenim odası : 2172 Yeni odası : 2002-2003 Mektup odası : 2001 İdare : 2004	ULUS ADIMIZ ANDIMIZDIR	MİLLİ YASIN 9 ÜNCÜ GÜNÜ
--	--	----------------------------------	----------------------------

EBEDİ ATANIN ÖNÜNDE

Bütün İstanbul halkı büyük bir ıstırap seli halinde akıyor!

Ebedi Şef'in atlos bayrak altında ve çiçekler arasında uzanan tabutu önünde altı yüksek rütbeli Sübay nöbet bekliyor

Yüce Başbuğ ve Cümhurreisi

İnönü'nün orduya takdirleri

Kahraman orduya selâm ve muhabbet

"Türk ordusuna asalet ve heybetin timsali olarak gurur ve güvenle bakıyoruz,,

Ankara, 17 s.a.— Rezaicumhur İsmet İnönü ile Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak arasında aşağıdaki mektuplar geçti olmuştur:

Mareşal Fevzi Çakmak

Genel Kurmay'ın Sayın Başkanı

Atatürk'ün ebedî hayatı intikalinin, onun hazarda ve seferde bütün arkadaşları olan biz ve onun zaferlere sevk ettiği ve gücüyle biz sevdiği pek çok arkadaşına taziyet ederim. Saygılı Başbuğ Atatürk'ün hatırasını hergizinde önemz lesvelli bulmaz derecede derin ve duygularımız zamini sükran ve taziyemle meşğuldür.

[Sana 3 üncü sayfada]

Gece yarısından sonra

Dolmabahçe'de sıra bekleyen daha 50 bin kişi vardı

Kalabalıktan Dolmabahçe'ye inemiyenler

Taksim âbidesini çiçeğe gömüyorlar ve taşlara başlarını dayıyarak ağlıyorlar (Arkadaşımız Neşet Atay gece telefonla bildiriyor)

İstanbul, 17 (Telefonla) — Bu nöbeti gece saat 23 ila 10 gece Dolmabahçe meydanında hazırlıyorum. Çalıstığım meşumun hergizinde ve meşumlerin ruhine çok benzeyen aydınlığı altında ebedî Ata yatıyor.

Yarıdan bir gündübenin artık ne yitirdim, ne yapalım ne de cinslerim kardeşimden ayrıt edemediğim meşumun yüzü hepik bir şekilde gözle meşum akıyor. Ana san bir kardeşim bu nöbetin sayısını karıştırıyor, yitirdim kardeşim.

kardeşim, intikamından deçipten gözle meşum. Meşum, yalınra geçire deçipin kardeşim, gürlükler yatıyor, sonra ruhunun sükran oluyor. Meşumun yüzü hepik bir şekilde gözle meşum: ve meşum [Sana 7. İnci sayfa]

Sahib ve Başmuharrir
SİRET BAYAR
Mecidiyeköy mecmuinesinde yazılarına
sahipleniriz. Yazılar
kayılmayan yazılar geri
veririz.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1079
18 İkinciteğrin 1938
Cuma
Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Büyük Şefin cenazesi, yarın törenle, istanbuldan Ankaraya

Atatürk ve Millî İHTİLAL

Büyük Şefin Hayatı, yarattığı inkılâplar

Atatürkün hayatı hiç durmadan Türk yurduna hizmetle geçmiştir

—Dünden artan—

24 Mayıs 1928 de Beynelâtel rakamlar kabul edildi. 3 Mart 1928 de yeni Türk harfleri kanunu 1928 Milî Meclisinde kabul edildi. 1 Teğrinisanı 1929 da millet mektepleri açıldı. 23 Mart 1931 de Türk çocuklarının ilk tahsilatını Türk mekteplerinde yapmaları kanunu kabul edildi. 1 Nisan 1931 de ölülerle metre ve kilometre kabul edildi. 15 Nisan 1931 de Türk Tarih Kurumu kuruldu. 29 Şubat 1932 de Türk Dil Kurumu kuruldu.

25 Mayıs 1933 de Türk meselesi halledildi. 1 Ağustos 1933 te eski İstanbul darülfünunu yerinde Türk Üniversitesi kuruldu. 29 birinciteğrin de büyük merasimle kutlandı. 1 Kânunusani 1934 te Türk inkılâbı devreleri bütün yükseklere taşındı. 9 Şubat

1934 te Balkan anlaşması imza edildi.

21 Haziran 1934 te soyadı kanunu Mecliste kabul edildi. 26 Teğrinisanı 1934 te Büyük Öndere Atatürk soyadı verilmesi kanunu Mecliste kabul edildi. 27 Teğrinisanı 1934 te İnkılâp ve ünvanların kaldırılması kanunu çıktı.

8 Kânunusani 1936 da Türk kadınlara mebus seçme ve seçilme hakkını veren teşkilatessasiye kanunu taddiatı yapıldı.

21 Temmuz 1936 da Montröde boğazlar mukavelesi imza edildi. 30 Mayıs 1937 de Hatayın istiklâl Cengine teşvik edildi. 24 Haziran 1938

de pazarlık satış kanunu kabul edildi.

Atatürkün yarattığı en mühim eser bugünkü gençlevetli ve müreffeh Türk yurdu. Yurdun her tarafında unvanlı bir imar ve kalkınma hareketi vardır. 15 yıl evvelki yurt topraklarını, memleketin memnuniyetli, adil ve sevinçli ve karejeler gözüne getirenler, Atatürkün, bu memleketin çehresinde ne muazzam bir değişiklik yaptığını anlamakta geçikmezler. Bütün vatan topraklarının her zerresinde Atatürkün yapılmış hizmetleri vardır.

Atatürkün hayatı, hiç durmadan Türk yurduna hizmetle geçmiş ve yirmi yıl içinde, muhtemel bir toprak parçasından kuvvetli, müreffeh ve mesut koca bir vatan çıkarmıştır.

3 — Heykel ve büst bulunmayan, meydanlarında güzel ve büyük bir kürsü üzerine Atatürkün iyi bir fotoğrafı konacaktır. Kürsü Türk ve Paris bayrağı ile örtülecek ve hiç bir siyah işaret bulunmayacaktır.

4 — Toplanma işi gündüzlü ve intizamla olacaktır. Bu maksatla alâkadar ve selâhiyetli teşekküller müesseselerinden bir komisyon toplanarak yeri tetkik edilmiş ve toplanma yerini gösterir bir krokî yapılarak toplanmayı idare edecek kâfi miktarda memur tayin olunmuş ve bunlara vazifeleri gösterilmiştir. Parti mensuplarının bu işte iştirak etmemesi caizdir.

5 — Atatürkün hayatı eserini emarettirilmiş büyük Türk gençliğine ve talebelere toplanma maydanında ön safta yer verilmiştir.

6 — Barda mevcut olan ve Şepor ve Bethofen maten havalarını çalabilecek vaziyette bulunan yerlerde istiklâl marşından sonra törene bu havalarla başlanacaktır.

Bu işler bulunur ve bu —Souu 2 inci sayfa—

kaldırılacak

Ankaradan başka yerlerde cenaze töreni günü yapılacak merasim hakkında

Dahiliye Vekâletinin Tamimi

1 — Tören saat 14 te başlayacaktır.

2 — Balk tam saat on dörtte heykel ve büst olan yerlerde bunların etrafında, olmayan yerlerde Cumhuriyet meydanlarında toplanmış bulunacaktır.

Ulus Sesi (Mardin) gazetesinin ilk sayfası.
(18 Kasım 1938)

Aydın

KİNCİ YIL
No : 395
CUMA
18
İl Teşrin 1938İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Başmevci

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

Saat kaç?

Atatürk'ün son sözü bu oldu

SAAT 18.30 DU !

Rutubetli, melallî, pusu bir İstanbul akşamı.. Hayatla ölm arasında ki mesafeyi kısaltan, bezgin ve bezdirin bir tabiat dekoru içindeyiz. Gökten kasvet akıyor; yerdem elem ve acı fışkıyor.

Dünya, gümüş rengini kaybetmiştir; parlamıyor. Martiler uçmuyor. Engin deniz bir avuç su kadar dar, hudutsuz tabiat bir mahbes gibi mahdud ve silici dir.

İnsanın, niçin ve nereye gittiğini kendilerinin de bilmediği birer sursuz mahluk halinde kımıldıyor; eyya sakit ve mağnum tabiat içinde, mânâsız ve meçhul bir esrar yığını halinde..

Bogağın yer yer kudurnuş hissinin veran alınmasında bu aşk bir sesizlik okunuyor; köpüklü dalgalar dınmış, Bogağ mehtap altında bir ışık seli gibi akıyor. Dolmabahçenin beyaz ve temiz gölgelerini kırıyor.

Atatürk hasta...

O, bu bina içinde, günlerden beri ölüme mücadele ediyor. Fakat bir gün "ah, demeden ve bütün deşetleriyle görünüp kaybolan ölümün karşısında en küçük bir mağlubiyet zâfiyeti göstermeden.."

Bütün Türk milleti böyle biliyor; dünya onu böyle tanıyor. Harp meydanlarının muzaffer kumandanı, talihizliklerin ve bahtsuzlukların galip kahramanı ölüme de yenecek sanıyoruz. Belki teselli bulmak için ve fakat daha çok hakikat olduğu için.

Tarih, O'nun ölüme güldüğünü bilir. Gene o tarih ölümün Öndem korktuğunu da kaydeder.

O, ya istiklâl, ya ölüm demisti. İstiklâl aldı ve ölümü, bütün bir medeniyet dünyasının önünde öldürdü.

Fakat Atatürk Dolmabahçede hasta yatıyor.

Olmıyacak şeyleri öldürdüğü, muhayerülükü mümkün kıldığı için ona insanıyoruz. Korkumuz başımıza gelmiyecektir. Fakat ya tabiat? Ya, o her verdigi geri alan, hissi ve rülm hayat.. Onu nasıl tatmin edebiliriz?

Dolmabahçenin ölü Atatür-

Belgelerle 2. sayfa

Merasime iştirâk edecek heyetler yola çıktılar

Alman hükümeti Emden kruvazörünü de gönderiyor

Ankara 17 — Haber alındığına göre Almanya hükümeti Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunmak üzere Emden kruvazörünü ve Ankaradaki merasime iştirak etmek üzere bir bahriye silâhensaz müfresi göndermektedir. a.a.

Ankara 17 — Bolgar hükümeti Atatürk'ün cenaze merasiminde bandosüle beraber bulunacak askeri müfresse mevcudu yüz yirmi kişiye çıkarmaya karar vermiştir. a.a.

Ankara 17 — Amerika reisi cumhuru Roosevelt Atatürk'ün cenaze merasiminde Ankara büyük elçisi temsil edecektir. Paris 17 — Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunacak Fransız delegasyonlarının kat'ı listesi şudur:

Dahiliye nazırı Alber Saraut, Amirâl Labord, park orduları kumandanı general Honninger,

dahiliye kalemî mabuss müdürü, Amirâl emir zabiti, generalın yaveri, sefaret kâtili, Suriye ve Lübnan için de bir general, Lonlonel Kole ve binbaşı Baruta.

Dahiliye nazırı Alber Saraut saat 22,15 te Türkiye müfresse vevcehen hareket etmiş ve İstanbulda Türkiye büyük elçisi Suat Davaz ve bir çok zevat tarafından uğurlanmıştır. a.a.

Dış siyasetimizde

Hiç bir değişiklik olmayacak**İttifaklarımızı ve Dostluklarımızı sadıkız**

Ankara 17 — Hariçiyeye vekil Saraçoğlu Sükrü aynus ekonomik muhabirine Fransız matbuatına gönderilmek üzere beyanatta bulunmuştur.

Hariçiyeye vekili bu beyanattın-

Dolmabahçe Sarayı Derin teessür içindedir

Dolmabahçe sarayı, Atatürk'ün mübarek nâşını kolları arasında tuttuğu gününberi hakiki bir türbe hâlini almıştır. Bu türbeyi, her gün on binlerce kişi tavaf edip etrafında ağlaşmaktadır. Her ne bahasına olursa olsun onun yüzünü görmek, ve mânevi huzurunda göz yaşı dökmek istiyenler sayısızdır. Sarayın yalnız İstanbul şehrindeki kapısı açık bulunmuyor. Saraya gelenleri kapıdaki memurlar karıştırmaktadırlar. Ziyaretçiler, Büyük Ölü'nün ruhunu taciz et-

mek için ayak uçlarıyla yürüyerek salona doğru birkaç adım atıyor, ve bir masa üzerinde duran sıyah kaplı defteri teessür içinde imzalıyorlar.

Sarayın bir odasında Ebedî Şefin Kızıkardeşleri Bayan Makbule gözyaşları içinde teskiye gelenleri kabul etmektedir. Her gün bir çok kimseler kendilerini ziyaret etmektedir. Bayan Afet büyük felâkette son derece müteessir, yalnız başına bir odaya çekilmiş, kimsesi kabul etmemekte, öteki odada Atatürk kızızı Sabiha Gökcen mütemadiyen ağlamaktadır.

Atatürk kızının teessürden mütevellid rahatsızlığı doktorların müdahalesini celbetmiştir. Saraya gitmek müessesidini anlatarak, il müdevvenleri büyük bir heyecanla irinarak Büyük Önderin her zaman otardığı odanın önüne geldikleri zaman manzara şudur:

Kapıda büyük üniforma giymiş iki genç şabab nöbet bek-

Sana 2. sayfa

Hükümetin kararname

Ankara 16 [A.A.] — Hükümetin resmi kararname şudur: Atatürk'ün ölümü münaasebetiyle umumî teessürün resmi sahada tezahürü için aşağıdaki esaslara göre hareket edilmesi müvafık görülmüştür:

1 — Ankarada cenaze merasimi yapılacak olan 21 İkinci teşrin 1938 günü bütün memleketle resmi ve sim resmi mahiyette haiz olan dairelerde mekteplerin kapanması temin edilecek, hüsvi münaesata vilâyetler tarafından kapanmaları için ricada bulunulacak.

2 — Cenaze merasiminin ferden gününe kadar bayraklar yarı olarak çekilecek, eğlence yerlerinin tiyatro, sinema, bar ve sair gibi açık hâlmamasına yine aynı şekilde tevessül olunacaktır.

3 — Atatürk'ün vefatı tarihi olan 10 İkinci teşrinden itibaren bir ay zarfında hükümet memurları sâvare ve akşam yemeklerine icabat etmiyecekler ve kendileri de vermeyeceklerdir.

4 — Teahit edilecek program mücbihene vilâyet ve kaza merkezlerinde cenaze merasiminin yapıldığı gün Atatürk'ün hatrasına ihtiram merasimi yapılacak ve Halk evlerinde Büyük Önderin hayatı hakkında söylevler tertip edilecektir.

Germencik kamun kongresi toplandı

Partimiz kamun kongresi dün avukat Neşet Akkoron başkanlığında toplanmış, kongrede Merkez İyeyönkürulundan Hamit Altıparmak ta bulunmuştur.

Başkan, Büyük Şef Atatürk'ün tazim namı için kongreyi baş dakika ayakta süküte davet etti. Tazim sükutundan sonra kamuyükürulün hesap, bütçeleri müzakere olundu. Ocaklardan gelen dilekeler okundu, dilekeler üzerinde başkan ve kamun parti başkanı doktor Sabri Akın izahat verdiler.

Yeni kamun yönkürul üyelikleri:

Doktor Sabri Akın, Reşat Zincirci, Ahmet Germen, Nuri Özsoy, Nuri Zincirci.

Yedek üyelikleri: Âlim Şemin, Hilmi Ökan, İsmail Pelican, Ali Sobucalı, Ahmet Hilmi Biçer.

Sana 3. sayfa

Gençlerimiz Çeştepe köyünde

Köyümüzde geceleri geziler tertip ettikleri evlere yaptığımız Aydın gençlerinin bir kâfile dün akşam da saat 19 da Aydın'dan çıkarak (Çeştepe) ya gitmişler ve köylülere Atalarından bahsederek onun kayboldu doğan aklarını köy kahvesini kaplayan köylülerinle paylaşmışlardır. Bondan mütehasası olan köy belcisi Cevat, göz yaşları arasında onlara mukabelede bulunmuş ve Atası için kendi yazdığı bir şiiri yine göz yaşları arasında okumuştur.

Çeştepe'den bu ziyareten ve bu kederli günlerinde kendilerini derit ortağı olan gençlerine ayrı ayrı teşekkür ve kendilerini her zaman aramalarını onlardan rica etmişlerdir.

Bütün dünya ebedî Şefimizin hayranı

Belçika meclisi bir taziyet telgrafı gönderiyor

Brüsel 17 — Meclisi mebusanın dünkü celâsinin başlangıcında reis Atatürk'ün hatrasını tehcil etmiş ve Atatürk'ün Belçikalılar arasında mesai arkadaşları bulunduğunu ve aynı hareketler için Türkiye'ye davet ettiğini ve bir çok cenabilerin sempattilerini krzandığını söylemiştir.

Meclisi Türkiye Büyük millet meclisine meclisi ve hükümetin taziyelerini bildiren bir telgraf yazılmasını ittifaqla kabul etmiştir.

İyönkürul toplandı

Partimiz İyönkürulu dün, II. bay ve Parti başkanı İ. Özdemir Gün'dayın başkanlığında toplanarak 21-11-1938 Pazartesi günü, Büyük Şef Atatürk'ün tedfi merasimi münaasebetiyle saat 11 de Halkevinde ve saat 14te Cumhuriyet alanında yapılacak tören üzerinde konuşmuştur.

Haber aldığımız göre bugün Halkevi yönetim kurulu da aynı malsatla toplanacaktır.

Aydın heyeti gitti

Büyük Şef Atatürk'ün tedfi merasiminde Aydını temsil edecek olan heyetden Belediye reisi Bay Etem Mendres dün akşamı trenle hareket etmiştir.

Bay Etem Mendresle birlikte Halkevi başkanı Bay Neşet Akkor da sabah trende bulunmak üzere gitmiştir.

Heyetten Bay Fuat Erilaçlıca Bay Nafiz Karabudak da svelik geceki trenle gitmişlerdir.

İngiliz hükümdarları Romanya'yı ziyaret edecekler

Londra 17 — Romanya kralı Karolun İngiltereyi ziyaretlerini İngiltere kralı 1939 baharında ise edecektir.

Kral ve krâlice bir harp gemisi ile seyahat edecek ve avdeterlerine İstanbul'da tevakuf edeceklerdir. a.a.

Belgelerle

DOLMABAÇE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

19 Kasım 1938

İstanbul, 20 İkinci Teşrin 1938

Bay Ekrem Sevencan

19 İkinci Teşrin 938 günü Ulu Önder Atatürk'ün Yavuz gemisi ile İzmit'e hareketleri Töreninde yukarıda ismi geçen gemide bulunan Riyaset Cümhürîyetleri, Baş Vekil ve maiyetleri, Sayıtlar, Generaller, Deniz ve Kara Subayları, Gazeteci ve Fotoğrafçı ve davetli diğer zevatın ceman 200 kişi kadar olduğu tahmin edilmiş bulunduğunu arz eder, bilvesile teyit ihtiramat eylerim, Efendim.

Kurmay Albay
Ruhi Tevelilioğlu

Ruhi Tevelilioğlu
bedeli "Ödünmüş" üzere haricîye muntazam
di' kay Hulusî ve Nizamettin ile
30-XI-938 Ruhi Tevelilioğlu

106

19 Kasım günü Atatürk'ün naaşını taşıyan Yavuz gemisinde Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakanlar, Milletvekilleri, Generaller, Subaylar, Gazeteciler, Fotoğrafçılar ve diğer davetliler gibi toplam 200 kişinin bulunması.

(20 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/4.17.1-106)

KOD - CODE : RUDOLF MOSSE

TELEGR. ADRESİ : TOKATLIAN - İSTANBUL

M. TOKATLIYAN OTELİ

BEYOĞLU, İSTİKLÂL CADDESİ

HALEFİ: N. MEDOVİÇ

HOTEL M. TOKATLIAN

Successeur: N. MEDOVICH

Telefon : 44778-7-8-5

İstanbul,

Yavuz Zırhlısında 19-11-1938 tarihinde
200 kişilik verilen Öğle Yemeği.50 kişilik hususi MenüEt Suyu Fincanda
Peynirli Bisküi

Başlanmış Levrek Balığı

Pilavlı Hindi Dolması

Venisyen Tatlısı

Meyve

Kahve

Serbest Büfe

Başlanmış Mayonezli Levrek Balığı - Mayonezli İstakoz.
Celantin - Pate - Sığır Dili 'à la Gelée'
Tavuk - Hindi - Ördek - Roastbeef - Jambon
Soğuk Dana kızartması - Kuzu - Chaud Froid.
Peynirli börekler - Muhtelif Sandviçler - Rus Salatısı.
Mevsim Meyveler - Muss
Muhtelif Büyük Gatolar - Tuzlu Bisküi - Şekerli Bisküi.
Muhtelif Küçük Pastalar (Soirée)
Çay ve Teferuat - Limonata - Taşdelen suyu - Soda - Kahve
Kara Hisar maden suyu.
Tahim ve Mustahkem 18.11.1938 - 21.11.1938 (3 gün)

200 Kişi Fıstı : T.L. 8.-	T.L. 1600.-
20 Kutu Sigara Çeşit.....	28.50
50 adet Puro	15.-

Servis 10	T.L. 1643.50
	164.50

Yekün T. L.	1808.-

Yalnız Bin Sekiz yüz Sekiz Liradır.

105

19 Kasım günü Atatürk'ün naaşını taşıyan
Yavuz gemisinde bulunan 200 kişi için hazırlanan yemeğin faturası.
(19 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/4.17.1-105)

Türkiye Cumhuriyeti
Hariciye Vekâleti
Protokol Dairesi Reisliği

Ankara - 1938
Hulâsa

U. No. _____
H. No. _____
Lef: _____

SURET

ATATÜRK'ün cenaze töreninde resmî makamat ve zevat tarafından,
bundan evvelki listede gösterilmiş olan miktara zamimeten, vaz
edilen çelenk adedlerinin müfredat listesidir :

Aded	Tarihi vazı	Vazeden zevat ve makamat
1	16/11/1938.	Reisicümhur
1	"	İsmet İnönü Ailesi
1	"	Abdülhalik Renda
1	"	Büyük Millet Meclisi
1	"	Celal Bayar
1	"	Mareşal Fevzi Çakmak
1	"	Türk Ordusu
1	"	Genelkurmay
1	19/11/1938	Reisicümhur
1	"	İsmet İnönü Ailesi
1	"	Abdülhalik Renda
1	"	Büyük Millet Meclisi
1	"	Celal Bayar
1	"	Mareşal Fevzi Çakmak
1	"	Türk Ordusu
1	"	Genelkurmay
1	"	Başvekalet
1	"	Adliye V.Hilmi Uran
1	"	Adliye Vekaleti
1	"	M.M.V.General Kazım Özalp
1	"	Milli Müdafaa Vekaleti
1	"	Dahiliye V.Dr.Refik Saydam
1	"	Dahiliye Vekaleti
1	"	Hariciye V.Şükrü Saracoğlu
1	"	Hariciye Vekaleti
1	"	Maliye V.Puad Agralı
1	"	Maliye Vekaleti
1	"	Maarif V.Saffet Arıkan
1	"	Maarif Vekaleti
1	"	Nafia V.Ali Çetinkaya
1	"	Nafia Vekaleti
1	"	İktisat V.Şakir Kesebir
1	"	İktisat Vekaleti
1	"	Sihhat ve İç.M.M.Dr.Hulusi Alataş
1	"	Sihhat ve İç.M.Vekaleti
1	"	Gümrük ve İnh.V.A.Rana Tarhan
1	"	Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti
1	"	Ziraat V.Faik Kurdoğlu
1	"	Ziraat Vekaleti
39		Y e k u n .

16 Kasım ve 19 Kasım günlerinde üst düzey makamlar için hazırlanan çelenk miktarı.
(19 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/5.18.1-2)

TELEFON 40167

GEGE SERVİSİ İÇİN TELEFON 49478

HER CİNS NEBATAT
KIŞ NEBATATI
Meyva Orman
ve Süs Nebatati
KURTULUŞ
civarında BAĞÇE
20.000 metre murabba
yetistirilmiş toprak

MAISON FONDÉE EN 1874
CULTURE GÉNÉRALE
PLANTES de SERRE
Arbres Fruitiers
Forestiers et d'Ornements
près de
ULUŞ
20.000 m²

ÇİÇEK EVİ
BEYOĞLU İSTİKLAL CADDESİ 304

SAPUNCAKIS
FLEURISTE
ETABLISSEMENT HORTICOLE

İSTANBUL

Cumhuriyet Donanması

Teleg. SAPUNCAKIS İstanbul

SAPUNCAKIS	Teğrin	I9	I Tablo	T.L	150
			(Atatürk Cenazesi için)		
			<i>Lu. Ş. Mh.</i>		

12

Hislerinizi çiçeklerle ifade ediniz Dünyanın her hangi bir tarafında ikamet eden dost-larımıza çiçek takdim etmek isterseniz: (Fleurop et F.T D.) müessesenin bir şubesi olan ticaret evimiz, bütün dünyaya ait siparişinizin mahaline teslimini deruhde eder. Masarif o)0 10 nisbetindedir.

Atatürk'ün cenaze töreni için hazırlanan çelenklerin faturası.
(19 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/5.18.1-12)

TELEFON 40167 GECE SERVİSİ İÇİN TELEFON 49478

MAISON FONDÉE EN 1874

CULTURE GÉNÉRALE
PLANTES de SERRE
Arbustes, Fruitsiers

HER CİNS NEBATA
KIŞ NEBATA
Meyva Orman
ve Süs Nebata
KURTULUŞ
civarında BAĞÇE
20.000 metre murabba
yetistirilmiş toprak

ÇİÇEK EVİ
BEYOĞLU İSTİKLAL CADDESİ 304

FLEURISTE
ETABLISSEMENT HORTICOLE

ISTANBUL

23 cü TÜMEN

SAPUNCAKIS İstanbul

Tegrin 19 I Çelenk T.L 60

Atatürkün cenaze merasimi için
altmış liraya bir adet çelenk
satin alındığı tasdik olunur.

20/11/1938

ANKARA

Hislerinizi çiçeklerle ifade ediniz Dünyanın her hangi bir tarafında ikamet eden dost-
larınıza çiçek takdim etmek isterseniz: (Fleurop et F.T.D.) müessesenin bir şubesi olan
ticaret evimiz, bütün dünyaya ait siparişinizin mahaline teslimini deruhde eder.
Masarif o/o 10 nisbetindedir.

Atatürk'ün cenaze töreni için hazırlanan çelenklerin faturası.
(20 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/1.6.2-5)

TELEFON 40167

GECE SERVİSİ İÇİN TELEFON 49478

HER CİNS NEBATAT
KIŞ NEBATATI
Meyva Orman
ve Süs Nebatâtı
KURTULUŞ
civarında BAĞÇE
20.000 metre murabba
y-tiltirilmiş toprak

MAISON FONDÉE EN 1874
CULTURE GÉNÉRALE
PLANTES de SERRE
Arbres Fruitiers
Forestiers et d'Ornements
JARDIN près de
KURTULUŞ
avec 20.000 m²

ÇİÇEK EVİ
BEYOĞLU İSTİKLAL CADDESİ 304

SAPUNCAKIS
FLEURISTE
ETABLISSEMENT HORTICOLE
İSTANBUL

DENİZ BANK

Teleg. SAPUNCAKIS İstanbul

Nci Tegr 19	1 Çelenk (Atatürk)	T.L.	50	-	P
"	" 1 " Madenli (Atatürk)	"	370	-	
"	" Yavuza giden saksilerin nakliyatı		7	-	P
	Yekün	T.L.	427	-	

Ödendi
20.1.1939

Bedeli alınmış
19.1.1939

SAPUNCAKIS
İSTANBUL

13

Hislerinizi çiçeklerle ifade ediniz Dünyanın her hangi bir tarafında ikamet eden dost-
larınıza çiçek takdim etmek isterseniz: (Fleurop et F.T.D.) müessesenin bir şubesi olan
ticaret evimiz, bütün dünyaya ait siparişinizin mahaline teslimini deruhde eder.
Masarif o/o 10 nisbetindedir.

Atatürk'ün cenaze töreni için hazırlanan çelenklerin faturası.
(21 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/2.10.9-13)

TELEFON 3718

ÇİÇEK EVİ
ANKARA BANKALAR CADDESİ N. 34
Merkezi : Beyoğlu İstiklâl Caddesi No 304 -- 366
Telefon : 40167

MAISON FONDÉE EN 1874
CULTURE GÉNÉRALE
PLANTES de SERRE
Arbres Fruitiers
Forestiers et d'Ornements
JARDIN près de
KURTULUŞ
Terre cultivée 20.000 m²

SAPUNCAKIS
FLEURISTE
ETABLISSEMENT HORTICOLE

ANKARA.....6 İlk. Kânun...1939

ANKARA BELEDİYESİ

Telegr. SAPUNCAKIS Ankara

Soyun	Teşrin	20	3 Wağöns Çam ve Defne dalları ATATÜRK KATAFALKININ teziyini için 25 adet mühtelif ebatta Çelenk T.L.	T.L. 1800 1920 3720
-------	--------	----	--	------------------------------

6. XII. 1938

34

Hislerinizi çiçeklerle ifade ediniz. Dünyanın her hangi bir tarafında ikamet eden dostlarınıza çiçek takdim etmek isterseniz: (Fleurop et F. T. D) müessesenin bir şubesi olan ticaret evimiz, bütün dünyaya ait siparişinizin mahalline teslimini deruhde eder. Masarif o(10 nisbetindedir.

Atatürk'ün cenaze töreni için hazırlanan çelenklerin faturası.
(6 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/3.12.1-34)

Son Telgraf gazetesinin ilk sayfası.
(19 Kasım 1938)

2-SÖN TELGRAF-19 Kasım 1938

Ulu Önder İstanbul'dan Ayrılrken Bugünkü "cenaze törenini bütün tafsilâtiyle yazıyoru

Tahsîr İstanbul'da bu gün ve bugün en son kara giymiş gençler, büyük bir sevinçle, bugün de küllü şehrimizden ayrılıyor.

Yeni yılın bu gün, daha önceki senelerden farklı olarak, İstanbul'da büyük bir sevinçle karşılanıyor. Çünkü bu gün, İstanbul'da büyük bir sevinçle karşılanıyor. Çünkü bu gün, İstanbul'da büyük bir sevinçle karşılanıyor.

İki gidiş arasındaki fark..

Yazan: Fırem İzzet Yılcıno

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

SARAYBURUNDA

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

KARADENİZ DENİZİ

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

HER YER KAYI

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

İMİTTE MUAYEN

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

TABUT TAUYUDA

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

MEYDAN TEŞKİLLİ EDİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

İTİM İZZET BENİCE

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

MEMLEKETTE ATATÜRK MATA

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

TABUT HARAYUNDA

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY HAREKİTİ EDİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY HAREKİTİ EDİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY HAREKİTİ EDİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY HAREKİTİ EDİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

ALAY İLERLEYİYOR

14 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal İstanbul'dan ayrılıyor ve...

Haber Akşam Postası gazetesinin ilk sayfası.
(19 Kasım 1938)

Akşam gazetesinin ilk sayfası.
(19 Kasım 1938)

Bu sabah İstanbul halkı Büyük Atasının mukaddes naaşını eleme dolulu kalbi üzerinde taşıyarak Ankaraya uğurladı

Caddelerde mukaddes ölümlün aziz tabutu görünmeden evvel hicırıklar başlıyordu. Tabutu hicırıklar ve feryadlar çekiyordu

Diğer kurtuluş İstanbul, sokağın sokağından...
1 Temmuz 1907...

İstanbul'un müttezam günü!
Bu bir yıl oldu. On bir yıl önce, üç saat ve yedi gün için yola çıkarılmıştı. İstanbul, bir anlığına İstanbul'du. İstanbul'un sokağın sokağından, sokağın sokağından, sokağın sokağından, sokağın sokağından... İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

On bir yıl oldu...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

İstanbul'un müttezam günü!
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Fakat Atatürk Baba burada, hep burada...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Büyük Önderin cenaze merasimi nasıl başladı

Büyük Önder vefat etti. İstanbul baş sarayında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Bunlar, bu saatte her kutlanacak olanı...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Sabah işi buğulu İstanbul'un...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Doğulu zaman pek etemir bir mazurayı aydınlatı!
Atatürkün müesses tabutunun taşıyacak olan top arabaların İstanbul'da...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

**Protokole nazaran evdeki olan Üst...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!**

Halkın teki gündüz İstanbula...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

İstanbul'un müttezam günü!
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Bu akşamın yapılabilecek bir iş...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Birinciyet

Birinciyet, Dolmabahçe sarayındaki...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Şu anlarda her bey dikdikinde...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Şu anlarda her bey dikdikinde...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Bu anlarda her bey dikdikinde...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Cenaze töreni Eminönünde ve Sirkeçide

Halkın genc saat birin ilahı...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Gülhane parkında ve Sarayburnunda

Baharın en güzel zamanı...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Atatürkün tabutu etrafında...
İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü! İstanbul'un müttezam günü!

Kurun gazetesinin ilk sayfası.
(19 Kasım 1938)

Cumhuriyet

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
 Değerli Yıl sayı: 5217 (1938) / İstanbul, 19 Kasım 1938
 Cumanart 19 İkinci Kısım 1938

Elveda Büyük Atatürk

İstanbul bugün gözyaşları içinde Ebedî Atasını Ankaraya teşyi ediyor

İstanbulun kabinde Ebedî Atatürk

Atatürkün hatırası bugün, günlerce her anın her saatin her dakikasını bütün İstanbul kenti gırtlakları ile kaplı ve teyi olan - şehirde ayrılık ve ayrılma duygularını akıtacak ve derin hüzünle sürükleyecek. Sanki yitilmiş bir şeyin yeniden kalkış diğeri bir şeyin gelmesi gibi hissediliyor. Bu hisse, ki bütün İstanbul halkı bu günün her anında hissediyor. Ankarâ İstahatdarında meydana gelen Ebedî Atatürk bu yüreklerin her anında ve her zaman ve her yerde hissedilecek. Bu günün her anında ve her zaman ve her yerde hissedilecek. Bu günün her anında ve her zaman ve her yerde hissedilecek.

Yavuz zırlıhsı bu sabah aziz naaşı hamilen limanımızdan ayrılacak

Bayuz zırlıhsı ve refakatinde zevat düm Ulu Önderin manevi huzurunda işliyor

Küçük mektepler Ebedî Şehitlerine son tazim ziyaretini yapıyorlar

Gidiyorsun!

Seni iki defa gördüm. Birincisi, bundan on sene evvel, Dolmabahçenin muayene salonunda. Lâtin harfleri konferansının akşamıydı. Büyük avâsinden yüzlerce yığın yağdı. Bütün müdâriciden ve yâkudîlerinden fırlayan parlak içinde, sen, büfenin önünde idin. Bir pernelik hatilinde seni çeviren hayratların ortasında, ulni beyaz çizgili lâciverti pantolonuna koymuş, tarihi saasın kaşım, ömür değeri, müthiş kuvvetini saklayan yumuşak, tatlı, nazik eğilmiş, sağım rengine aygün ve aynı madeniminki gibi cümleyen altın senine konuşuyordun. Sana büyük sofranın başına gelmiş. Senin harbi ve zafer mankenlerini, seniñ sığınulan ve yakıtı dinledik. Ağlayanlarım vardı. Sabah kadar, baxan ne'ell, baxan müteahh, baxan öfkeli ve baxan da muammal, sen ayletilin. Dokuz saat, faslaaz, seni dinledim, seyrettim ve gözlerinim âmirdüldü, bir mahfazaya pırılanta koyar gibi hafızama yerleştirmek için, bütün bakışlarım, sana yüzünün bütün güzellikini ve bütün tavazununu ayarladım.

Seni yakından ikinci gördüm, gene Dolmabahçede, bütün halkla beraber, düdüdü. Dü, aynı salonda, gene seni tavaf ediyoruk. Fakat senin yanınymıydı. Sofran dağılmıştı. Alın başın ve alın senin içinde navi ufuklar yanan gülelerin yuhta. Hecmin, almıda yatmış. Türk bayrağından daha kügülmis, manyan ondan daha lüymülmüş. Sunuyordun. Fakat lâna gene hiç çok seyle, daha büyük seyle, daha derin seyle seylüyörsün gibi geldin. Bu defa muhatahan birkaç kişi gördü, bütün millet, bütün tarih ve bütün istikbalin.

Bugün gidiyorsun. Hanı o ilk geldiğin zamanlarda kurulan taklar, hem o bütün sebrin sevine nidaları, hem o yasa Gaziler, yasa Ulu Önder, yasa Büyük Kuratçın, yasa Atatürk, yasalıdır. Hıkarıkdan buğuluyorsun. Gidiyorsun. Bir daha golumiyecekisin. Marmara solgun. Gölgeler çürüyor. Florya, uzaktı, sataız ve seziis, mahzun ve harap. Gidiyorsun.

Fakat unutılmaz hatıran içimide. Oya her gün, her gün gelecek. Seni herbirimize içimide, her gün, gülelimin daha rak bekleyeceğin ve içimide itikâl edeceğiz. Ölim seni bidedir almış, seni derinleştirir. İçimizin hakiketine emudu saazak kadar derinleştirir. İste o kadar. Değil mi, Atatürk? İste o kadar.

PEYAMI SAFA

Atatürkü Ankarada karşılarken

Gene on bey sene evvel gibi Gazi geliyor; Gene on bay sene evvelki hatır yâkudiyor;

Gene beğlerde oturmuş, gene zâhlerde kağı Yıldırımın gene bir eski silâ arkadayı.

Ölimin bitimiyen ahında yatarken gene sağı; Bir avuc toprak ararken gene yâkud, gene dağ.

Gene bir memleketin istatüi bir tek emel; Köcün bir yarın yatarken gene susuullam eli.

Çürüyen güle için tahı saforlar gene dar; Gene sağılar, gene sağılamıdır O, hem dânikü kâdir.

Ona matemle... Hayır, suide tabbâlle rûjü; Ölüdür, doğru, fahat öldüğü hiç belli değıl.

MİTHAT CEMAL

Gidiyor

Gidiyor, Atamız gidiyor, o kadar sevdiği ve o kadar sevdiği İstanbulda ebediyen gidiyor. İİ yuldanberi her geldiğinde bayram eden, her geldiğinde bütün duyan, ayrılınca hararetini çöken İstanbul, artık, Atatay, Atamız bir daha görünyecek.

Simdi, yu satırları yazarken, onu, İstanbulda görüşüm gülele, hayalimde birer birer canlatıyor.

1918 ilkindeçerini Yıldırım arduları, grupu humardaşlıyan bütün tatılı silip İstanbulda gelişi yenen, iki defa, onu Mecidi Me'iansında görüştüğüm. İzzet Paşa kabinesini çöktümsi, perine Demad Ferid gelmişti. Ahmaklığı mı kelâfından, yâkud, hainliği mi ahmaklığından daha batın olduğunu taşın etmek kolay olmayan kenemepelli se istilası frenği ruhu Sadrazam. Müste-yake ahkımına sığınmasına sen içirmak güyle durdun; gâlib derinledir, buna sâdele tabrik ve tevrik ediyordu. Ordu dağılmıştı; silâlar teslim ediliyordu. Mecidi, imidâdilik ve tehrak içinde idi. İçtimalarda, şubelerle, koridorlarda, ocnimlenlerde harbin ve mağlûbiyetin, harb yılleriındaki antimalimlerin muc'uliyet ve kâşaklatırları etrafında müthiş fakat neticesine ve beyhude münaşsalar çereyan ediyordu. Kurtuluş yoluna aramığı düşünün himas yâkud. Bu hars günlerin birinde, civil giymişim, sarayın, çölk mevi güle, zayıf, nasın fakat enerjik bir adam, me'ululer:

— Ben, Harbiye Nazırı olaydım, vaziyeti kurtaracak tedbirleri hemem ebedim. Oyle sizin zamattığınız gibi harşy bitmiş, birkaç emel kalmasını değıldir; gidiyor.

O zamanaki me'ululerin çoğu he yelik tedlali insanı tanımayıyorlardı; o kadar ki bazı me'ululer, onun bu şerhlerin mevki ve lûkal hâsına alfadıyordular. Kim öldüğünü susunlara söyleyiyorlardı:

— Anafatlar kâhrmanı Mustafa Kemal Paşa.

ABDİN DAVER
 (Eski me'ululerin çoğünü)

Müessif bir hâdise

Dolmabahçe önünde bir izdiham neticesinde on bir kişi öldü

Bu nevi kazalara sebebiyet verilmemesi için halkımızı zabita kuvvetlerinin vesayasına harfiyen riayete davet ediyoruz

Ankara 18 (a.n.) — Resmi tebligât:
 Dolmabahçe sarayında Atatürkün Katsalibi öndündeki iktisam geçidi ilk gündemleri montaj saat 20 den sonra yûs binbirin fazla vatandaşın tahacimide hucme gelen izdiham neticesinde geçidi mübahşemisi ve güsterimin tahakkik yüzünden halk asıkları arasında artan tazyikle, bir kısmı kâdem olmak üzere on bir vatandaşımızın hayat- larının simmesini sebeb olduğı büyük bir tesadüf haber alınmıştır.

Zabita kuvvetleri, vatandaşların hayat emniyeti için kolavutluk yapmaktâ ve halin icab ettiliğiz tedbirleri almakta olduğundan, bu gibi müessif hâdiselerin tekrârının önleni olmak için zabitan kuvvetlerimizin vesayasına riayet aklamış muahferen halkımızdan ehemmiyetle rica olunur.

İstanbul ve İstanbul halkı bu günün her anında ve her zaman ve her yerde hissedilecek. Bu günün her anında ve her zaman ve her yerde hissedilecek. Bu günün her anında ve her zaman ve her yerde hissedilecek.

YUNUS NADI
 (Eski me'ululerin çoğünü)

Cumhuriyet gazetesinin ilk sayfası. (19 Kasım 1938)

İKİNCİ TABİ

Son Posta

Sayı 9 — No. 2905

Yazı işleri telefonu: 20203

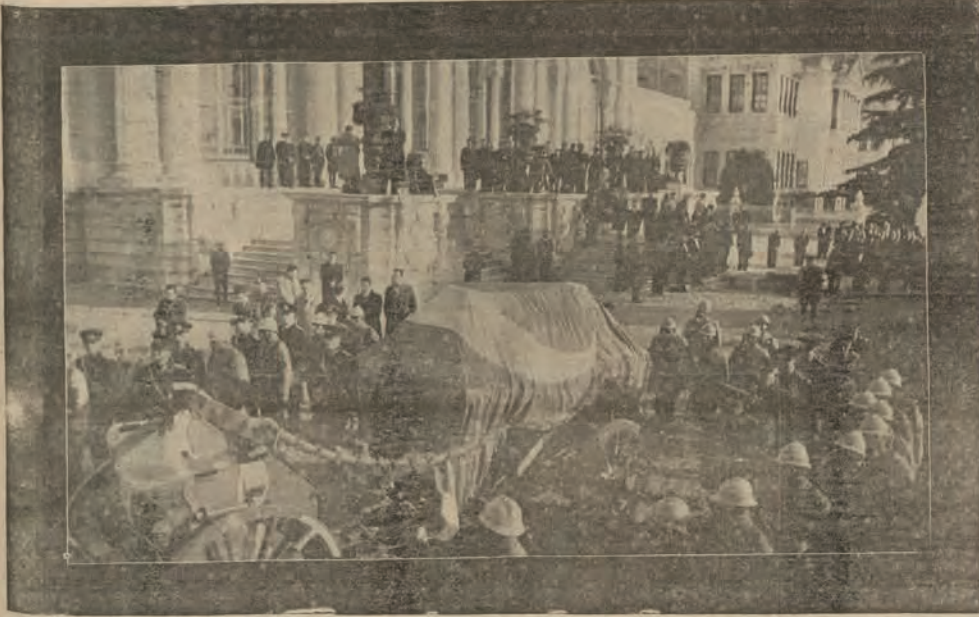
CUMARTESİ 19 — EKİNCİYEĞİN 1938

İdare işleri telefonu: 20203

Fiyatı 5 kuruş

600,000 istanbullu gözyaşları içinde Büyük Atasını ebediyete teşi etti

Istanbul caddeleri bu sabahki kadar hiç bir zaman kalabalık ve gene bu sabahki kadar sessiz olmamıştır. Herkes ağlıyor, tayyare uçulları ve top gürültüleri hiçkırık seslerine karışıyordu

Büyük Millî Kahraman ve Ebedî Şehidi aziz abî top arabası üstünde Dolma bahçe sarayından çıkarılıyor

Cenaze alayı 9 u on gece saraydan hareket etti

12 general tabutu derin bir teessür içinde omuzlarında taşıyarak top arabasına naklettiler

Alay dakikada 25 metre kat ediyor, halk hicirlikler içinde mütemadiyen ağlıyordu

Bu sabah evi İstanbulun diğerlerinden aksiyet Allahın isiminde atıldığı görüldü. Büyük İstanbul ve bütün dünya Türk milletini beraber inandırdı da Allah tarafından Büyük Atayı, gözetimimizde taşıyarak ve hürmet içinde ebediyete geçireceği bildirilmiştir. Türkün kâh-kâhına tepki etti.

(Devamı 4 üncü sayfa)

Diğer resimler
16 ncı sayfamızda

Türkün Büyük Atasının tabutu kahtaman ordunun çok sevdiği general, sübay ve erleri ortasında sarayın iç kapısında

Cumarlesi 19 SONTEŞRİN 1 9 3 8 KURUŞ	Ulus Basmevi Çankaya Caddesi, Ankara	ULUS ADIMIZ ANDIMIZDIR	M.H.L.I. YASIN 10 LİNCU GÖND
	Telefoni : Ulus - Ankara		
	TELEFON		
	İstanbul şubesi 1344		
	Basınhanesi 1212		
Yeni kâğıt 1200-1212			
Marifet şubesi 1202			
Etiler 1204			

Büyük ölünün cenazesi bugün törenle İstanbul'dan kaldırılıyor

CENAZE YARIN ANKARA'DA

Ebedi Şef için bugün İstanbul muhteşem bir teşyi töreni yapıyor

İstanbul, 18 (Telefonla) — Bütün İstanbul'un üç gündüberi günde yaşları arasında sıyrarot ettiği Ebedi Şef'inin tabutu yarın sabah saat 8.30 da on iki general tarafından kaldırılacak ve Dolmabahçe sarayının dış kapısı önünde bulundurulup top arabasına konacaktır. Tören akşam saat 9 da hareket edecektir.

Başyekilimiz İstanbul'da

Celâl Bayar Büyük ölünün tabutu önünde halkla beraber oğlandı

İstanbul, 18 a.s. — Başyekil Celâl Bayar tabutun önünde oğlandı.

Başyekil fâmilî tren saat 12.02 te Hacıdara'ya gitti. İstanbul'da, İstanbul valisi ve belediye reisi Muhsin Uslu'da, komutanın komutanı Halil Bıyıkay ile birlikte bulunan asker ve milîti birlikler tarafından karşılandı.

Başyekil, Acar mezarına doğru Dolmabahçe sarayına gitti.

İstanbul, 18 a.s. — Başyekil Celâl Bayar sarayda doğrudan doğruya Şef'in tabutu önünde bir müddet durarak başyakarın ön atarlığı açtığını, süpür halkla beraber oğlandı.

İzdiham yüzünden doğan facia

Maalesef 11 vatandaşın hayatları söndü

Resmî teliği

Zabitanın vesayetine riayet ediniz

Ankara, 18 a.s. — Resmî teliği Dolmabahçe sarayında Atatürk'ün tabutu önünde bir müddet durarak başyakarın ön atarlığı açtığını, süpür halkla beraber oğlandı.

Tören akşam 9 saatte yola çıkarak İstanbul'dan hareket edecektir. Akşam 9 saatte yola çıkarak İstanbul'dan hareket edecektir.

Tören akşam 9 saatte yola çıkarak İstanbul'dan hareket edecektir. Akşam 9 saatte yola çıkarak İstanbul'dan hareket edecektir.

Tören akşam 9 saatte yola çıkarak İstanbul'dan hareket edecektir. Akşam 9 saatte yola çıkarak İstanbul'dan hareket edecektir.

Parti Grubu bugün toplanıyor

Cumartesi 19 ikincisinin saat 11 de Büyük Millet Meclisinde Parti Grubunun bir toplantısı olacaktır. Sayılı arkadaşlara arz olunur.

Büyük Ölünün tabutu başında generaller nöbet bekliyorlar

İstanbul'daki tüzim geçidine dün gece saat 24 de nihayet verildi

En az 10.000 kişi evelki geceyi sokakta geçirmişti

(Arkadaşımız Neşet Atay telefonla bildiriyor)

İstanbul, 18 (Telefonla) — Bu şehirdeki geçici evsizlerin ve yoksulların sayısı en az 10 bin kişidir. Bu gece yarısından önce saray önündeki yığılma...

Atayın geçici evsizlerin ve yoksulların sayısı en az 10 bin kişidir. Bu gece yarısından önce saray önündeki yığılma...

Atayın geçici evsizlerin ve yoksulların sayısı en az 10 bin kişidir. Bu gece yarısından önce saray önündeki yığılma...

Büyük Ölünün hazretlerinden ayrılarak çıkan kız talebe

Çıktığı Yeri
19
Sıra Teşrin
1938

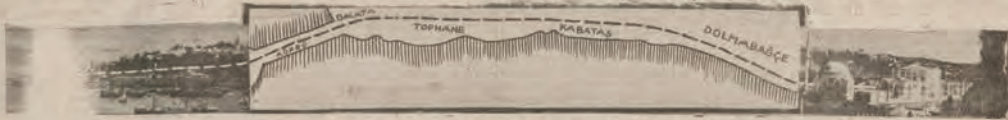
YENİ SABAH

GÜNDLİK SİYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI
Yıllık 900 K. 6 aylık 500 K.
3 aylık 300 K.
1 aylık 100 K.

Her sayfa
3
KURUŞ

ATATÜRK BUGÜN BİZİ TERKEDİYOR

Ulu Önderin cenazelerinin çıkarılacağı Dolmabaçe sarayı, takip edilecek yol ve İstanbul ebediyen veda ettiği Sarayburnu parkı

ANKARADA ATATÜRK GÜNÜ

Başvekil İstanbul'a Geldi

Başvekil, Dahiliye ve Maarif Valileri ile birlikte Ankara'da Atatürk için yapılan toplantıda (Foto: A. A.)

Da İstanbul'a gelen Başvekil Celâl Bayar saraya giderken

SON AYRILIK

Atatürke Karşı Minnetdarlığımızı Ancak Bu Suretle Odeyebiliriz: Onun İdealine Hizmet!

Yazan: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Atatürk bugün İstanbul'dan ayrılmaya gidiyor. İstanbul onun gelip gitmesi için çok sabit oldu. Fakat bugün onun ayrılışı. Son ayrılışı!

Bugünkü Cenaze Töreni için Bütün Tedbirler Alındı

Öğleye Kadar Vesaiti Nakliye İşlemeyecek. Fazla Tehacüme Mâni Olmak için Yollar Kesildi

Bugün, Başvekil Atatürk'ün İstanbul'dan ayrılışını anımsadıkları, on gün süreyle Ulu Önderi bugün öğle saatlerinde Sarayburnu'dan ebedî olarak terki edilecektir.

Dost Devlet Hey'et ve Askeri Kıtaları Geliyorlar

Dân İngiliz, Bulgar, ve Rumen Heyetleri Geldi

Bugün de Yunan, Fransız, Alman, İtalyan ve Yugoslav hey'etleri bekleniyor

Dân gelen İngiliz hey'eti Sirkeci garında

İNTİZAMA RIAYET EDELİM

Evvelki Gece Dolmabaçe Sarayının Önünde Kalabalık ve İntizamsızlık Yüzünden 11 Kişi Öldü

Ankara, 18 (A.A.) — Rumen tebliği: Dolmabaçe sarayında Atatürk'ün katalofu önündeki intizam göçü 10 gününberi muntazam bir surette toplanan 17-11-1938 saat 20 den sonra yıla binaen fazla vatandaşın tahakkümü kimsel gelen tedbire neticeyi gerektirmiş ve gıbetinin tahakkül yüzünden halk soğurlar arasında ortan tozlu bir kaza hadis olmak üzere on bir vatandaşın hayatlarının silinmesine sebep olduğu büyük bir tesvii haber alınmıştır.

Dân gelen Bulgar hey'eti Sirkeci garından çıkarken

Cumartesi
19
KASIM
1938TANININ
TELEFON: 2411, 2412, 2413
DİRÜKÜMÜ: No. 1188
5 KURUŞTANININ
GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİS E S
Sözet, Editörler, Sorumlu Müdürler
CELAL NURİ İLERİNİN
"Yığınlar"la Harar" İhtikam ile yaz. Mektuplar, yazışmalar,
YAKIT YURDU

Atamız Gidiyor

Ebedî Şefin Cenazesi Bu Sabah Büyük Merasimle Ankaraya Götürülüyor

Büyük Celi Bayır ve İhtikamdeki avat ebedî şefin tabutu dolmabahçe sarayında yapılmakta

Ankara ebedî şefin son İhtiram Resmi Geçidi Dün teşyii için hazırlanıyor Bütün Gece Devam Etti

Millet Meclisi Önünde, Mukaddes Tabutu Koymak Üzere Yer Hazırlanıyor. Onun Ulvî Hâtırasını Ebedileştirmek Yolunda Bütün Memleket Birlikte

Tufanâsı Bir Manzara Arzeden İnsan Selinin Tazim Ziyaretini Rahatça Yapabilmesi İçin, Kara Nakil Vasıtaları, Dün, Bir Müddet Faaliyetlerini Tatil Ettiler

Ankara, 18 (Telgraf) — Ankara büyük yas gününe mütevekkil ve sabir hazırlanmaktadır. Şefinin asis ölümlerini konuşan Kamutay anteni önünde hazırlanacak şefin cenazesi, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır. Diğer taraftan şefinin büyük bir anı-kabir yapılmıştır. Atatürkün asis ölümlerini içinde muhafaza edilecek İhtikamda, önünde de hazırlanmaktadır. Cematinin kapısında şifâri meâ'le hazırlanmaktadır.

Cumhurbaşkanı İhtikam, Meclis, hükümet, Partiyi memleketin içinde ve dışından büyük bir ilgiyle bekliyor. Şefinin cenazesi, Yabancı matbuatın teşyii için ve terasına ile meâ'le olacak, kemiyun Anadolu kölemlerine büyük de çalışması devam etmektedir.

Ulumi Program

Ankara, 18 (Telgraf) — Hükümet, Büyük Şefinin Atatürkün gelecek nesillerine göre ve vatanında büyük olduğu için ve vatanın yer bulmasını temin için, meâ'le hazırlanmaktadır. Şefinin cenazesi, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır. Diğer taraftan şefinin büyük bir anı-kabir yapılmıştır. Atatürkün asis ölümlerini içinde muhafaza edilecek İhtikamda, önünde de hazırlanmaktadır.

sunmaktadır. Bu arada, Atatürkün vefat ile büyük kalem Ankara meclisine yeni İhtikam yapılmıştır. Kamutayın her konuşmasında ebedî Şefinin ismi konuşulacak ve İhtikam Kamutay aygıtı konuşulacaktır. Parlamento İhtikamda Şefinin resimleri devamlı olarak muhafaza edilecektir. Yeni İhtikamın alan paraları da Atatürkün resimleri konuşulacaktır.

Ankaramın İsmi

Ankaramın İsmi (Atatürk, adı verilmesi) bir kararın yapılmasıdır. Ankara belediye meclisinde kabul edilmiş olan kararlar, Ankara valiliği Dahiliye Vekâletine tasvip edilmiş bir karar, bir kararın yapılmasıdır. Şefinin cenazesi, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

Ebedî Şefin Yardım İhtikamı

Ankaramın İsmi (Atatürk, adı verilmesi) bir kararın yapılmasıdır. Ankara belediye meclisinde kabul edilmiş olan kararlar, Ankara valiliği Dahiliye Vekâletine tasvip edilmiş bir karar, bir kararın yapılmasıdır. Şefinin cenazesi, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

İhtikam halkı, dün de, ebedî Şef Atatürkün tabutunu önünde hazırlanmış şefin cenazesi için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

İhtikam halkı, dün de, ebedî Şef Atatürkün tabutunu önünde hazırlanmış şefin cenazesi için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

İhtikam halkı, dün de, ebedî Şef Atatürkün tabutunu önünde hazırlanmış şefin cenazesi için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

İhtikam halkı, dün de, ebedî Şef Atatürkün tabutunu önünde hazırlanmış şefin cenazesi için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

İhtikam halkı, dün de, ebedî Şef Atatürkün tabutunu önünde hazırlanmış şefin cenazesi için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

Büyük Şefin Üçüncü Defa Saraydaki Tehacümde 11 Kişi Öldü

Ankara, 18 (A.A.) — Resmi İhtikamıdır.

Dolmabahçe sarayında Atatürk'ün katalaf'ı önünde; İhtikamı için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

Ebedî Şefin tabutu önünde, dün de, büyük şefin cenazesi için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

Ebedî Şefin tabutu önünde, dün de, büyük şefin cenazesi için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

Ebedî Şefin tabutu önünde, dün de, büyük şefin cenazesi için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

Ebedî Şefin tabutu önünde, dün de, büyük şefin cenazesi için, Bursa bir katkılı vücutta getirilmekte. Kefâletini iki tarafına şifâri ağız teminleri için meâ'le konulmaktadır.

Ün İkinci yıla

Başvekil, dün istanbula gitti

Yasımızı Paylaşanlar

Sayı 1080
19 İkinciteşrin 1938
Cumartesi
Sayısı 100 Paradır.

ULUS SESİ

— SIYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Sovyet Hey'eti

Ankara 18 Radyo: Atatürkün cenaze merasimine iştirak edecek olan Sovyet heyetini bugün vapur dün akşam İstanbul'a geliş, merasimle karşılanmıştır.

Heyet yarın Ankara'ya hareket edecektir.

Atatürkün Cenaze törenine gelen heyetler

Ankara 18 Radyo Atatürkün cenaze merasimine iştirak edecek olan heyetlerin gelişi devam etmektedir. Bugün öğleden evvel İngiliz, Bulgar ve Macar heyetleri İstanbul'a gelmişlerdir.

İngilizlerin merasime iştirak edecek olan gemisi de İstanbul limanına gelmiş, top atarak Büyük ölüyü selamlanmıştır.

Türk Gencil Atatürk Cumhuriyeti sana emanet etti.

Şehrimizde Büyük Şefin Ölümü dolayısıyla yapılacak Tören programıdır.

- 1 — Türk Milletinin Büyük Kurtarıcısı ve Şefi Aziz Önderimiz Atatürkün ölümü dolayısıyla Vilâyetimizde 21/11/38 Pazartesi günü Halkevinde ve park meydanında iki tören yapılacaktır.
- 2 — Halkevinde 11,45 de yapılacak tören istiklal marşı ile açılacak ve Büyük Önderin hayatı hakkında bir söyleyenden sonra gençliğe hitabî okunacak ve üç dakika ihlram vakfından sonra tören nihayet verecektir.
- 3 — Park meydanında törene saat 14 te başlanacaktır.
- 4 — Memarın ve bütün halk tören meydanında Türk ve parti bayraklarıyla süslenmiş kürsü üzerine hörmetsiz konuşmuş Büyük Şefimiz Atatürkün fotoğrafı etrafında toplanacaktır.

— Sonu 2 inci sayfa —

Celâl Bayar doğrudan Dolmabahçe sarayına giderek geçid resminde bulundu

Ankara 18 Radyo Başvekil Celâl Bayarı hamil tren bugün saat 12,13 te Haydarpaşaya müvaselet etmiş, Başvekil, Valî Muhiittin Üstünel, askeri ve mülki erkân tarafından karşılanmıştır.

Celâl Bayar doğrudan Dolmabahçe sarayına giderek Büyük Şefin cenazesi önünde halkla beraber ağlandı.

Bay Celâl Bayar beraber ağlandı.

FALİH RIFKI ATAY

... nesimiz, bunların eserlerini gözden geçirdiğimiz zaman, hiç bir millet ve devlet inkılabına ne Atatürk tarafından yapılan kadar fevkalâde, ne de onun eseri kadar iyi müphem olmadığını anlayacağız.

*Devi Telgraf..

... Atatürk, «Eğer yaşasalardı, tarih bu gündüden çok fark olacaktı.» sözünü tam bir hakikat olarak söyleyeceğimiz mahdud adamlardan biridir.

*Niyet Kronik..

... Atatürkün islahatı devamlı olacaktır. Çünkü bu islahat, Türk milletini kurtarmıştır. Atatürk, Türkiye'yi tek bir düşmanı kalmaksızın bırakmıştır. Bu zamanın hiçbir şeyinin başaramadığı bir şeydir..

... Hitler, 1933 te, Atatürkün muvaffakiyetleri, kendisinin sosyal-sosyalizmin muvaffakiyetine olan imanı teyit etmekte olduğunu söylemiştir. Türkiye'nin kurtuluş mücadelesi parlak bir misal olmuştur.

Folkşer Beobahter

... Atatürk Türkiye'yi yeniden yaptı ve emin bir yol üzerinde ilerleme devam eden bir memleket bıraktı. Türkiye yeniden kuvvetlenmiş olarak, Atatürkün eserine devam etti.

— Sonu 2 inci sayfa —

... ATATÜRK yalnız Türk milletinin en büyük adamı değil, aynı zamanda dünya milletlerinin şaniatından en büyük adamıdır. Garb medeniyetinin hudutlarını Asya'ya kadar genişletmiş ve garb Alemlerine kurtuluş nizamını kazandıran büyük Türk milletinin müjdesi olarak doğmuş ve tesir sahibi olan Atatürk, Onun için, Atatürkün ölümünü, medeniyetimiz için bir başsağlığı, medeniyetimiz için bir kayıptır. Onun ölümüne ve tesirine tahib etmekten...

... her kaç satırlık hükmünü bile sütunlaştıramadığımız hepimizi mütazakası içinde biranemce nesriyatla, bizleri muttasıl iki esaslı hükme dikkat çekiyor: Biri, en uzak yerlerde Atatürk şahsiyet ve şahsı ebedî ihata olmaktadır, diğeri, Atatürk şahsının deha ve istikrarı hakikatî umumî Atatürk eserinin hükmüne, en iyi delil olarak umumî ihata değil, birinci sıradaki bir hakikat olarak, Atatürk şahsının büyük kuvvetli insanın iktidar mevceğini gören...

Anadolu

18 Ekim Salı Cumartesi 1938 Her gün sahaları (İzmir) de çıkar ayrıntı gazetesidir Telefonu: 2776 NÜSHA: HER YERDE 3 Kurşunlar No: 7687

Dolmabahçe mahşeri andırıyor Atanın tabutu önünde üç yüz bin kişi ağladı

Başvekilimiz, halkla beraber Atamızın tabutu huzurunda ağladı. Flak safları arasında artan tazyik, bir kısmı kadın olmak üzere 11 vatandaşın ölümüne sebebiyet verdi. Yüz binlerce halk, Atasına son vazife ihtiramı ifa için saray önünde sıra bekliyor

Resmî tebliğ

Ankara, 18 (AA) — Resmî tebliğ
Dolmabahçe sarayında Atatürk kın Katalak içindeki hitvan göçü iki gününberi muntazam bir surette cereyan ederken 17/11/1938 saat yirmiden sonra yüz binden fazla vatandaşın tebaciyle hitvan gelen izidilim neticesi göç müteakillen ve gösterilen tehalük yüzünden halk safları arasında artan tazyik bir kısmı kadın olmak üzere 11 vatandaşımızın hayatlarına sonüne sebebiyet vermiştir. Bu şekilde, Dahilî Vekil ve Paris Genel Sekreteri R. Refik Saydam selak etmiştir.

olmak için zabıt kuvvetlerinin ruz Dolmabahçe sarayına girildi, mevzuatına riayet edilmiş müdahiren halkından sehemiyetle rica olmuştur.
İSTANBUL, 18 (HABER) — Atatürk cenazesi için Dolmabahçe sarayına girildi, mevzuatına riayet edilmiş müdahiren halkından sehemiyetle rica olmuştur.
İSTANBUL, 18 (HABER) — Atatürk cenazesi için Dolmabahçe sarayına girildi, mevzuatına riayet edilmiş müdahiren halkından sehemiyetle rica olmuştur.

Ecnebi hey'etler

Ve kit'alar ardısira İstnbulu akın etmeğe başladılar

Rus heyeti

İstanbul, 18 (Haber) — Atatürkün cenaze töreninde Sovyet Rusya temsil edecek heyeti hamil bulmuş. Moskova destroyeri bugün gelmiştir. Cemi top atmak suretiyle şehri selâmlanmıştır. Heyet Fransız askerî inşaatı, destroyer Haydarpaşa açıklarına demirlemiştir.
Sovyet heyeti yarın Ankara'ya hareket edecektir.

Bulgar ve Yugoslav heyetleri geldi

İstanbul, 18 (Haber) — Daşkousun başkanlığındaki Bulgar heyeti bu sabah geldi. Heyete larinci Sofya piyade alayı, sancağı, muzikası ve 62 müzik istikak etmektedir. Yarın Ankara'ya gidecektir.
Dün gece Edirne'den geçerken heyet ruzi Daşkousu bu beyanatta bulundu.
— Devamı 3 üncü sahifede —

Romanya Kralı

Dün Londradan döndü. Bugün Liyej askeri fabrikalarını gezecek

Londra, 18 (Radio) — Romanya kralı Karol, refakatinde bulunan ve lakıltı üren Vayvod Mihail ve karileri ve sarri Komnen ile bugün Putingam sarayından İngiltere Kralı Jorj ile bir öğle yemeği kışarak, Viyonya istasyonu'na gitmiş ve bugün yoldaki seyahatini sürdürmüştür. Karol, Viyonya istasyonu'nda İngilizlere kalma ve bir vizeyi almıştı. (Dünya) hareket etmiştir. Kral, (Dünya) limanında bekleyen (Hika) adındaki İngiliz destroyere ve İtalyan ve İngiliz savaşından ayrılmıştır. Karol, İtalyan sarayından ayrılmıştır. Karol, İtalyan sarayından ayrılmıştır. Karol, İtalyan sarayından ayrılmıştır.

İstanbul, 18 (Radio) — Romanya kralı Karol, refakatinde bulunan ve lakıltı üren Vayvod Mihail ve karileri ve sarri Komnen ile bugün Putingam sarayından İngiltere Kralı Jorj ile bir öğle yemeği kışarak, Viyonya istasyonu'na gitmiş ve bugün yoldaki seyahatini sürdürmüştür. Karol, Viyonya istasyonu'nda İngilizlere kalma ve bir vizeyi almıştı. (Dünya) hareket etmiştir. Kral, (Dünya) limanında bekleyen (Hika) adındaki İngiliz destroyere ve İtalyan ve İngiliz savaşından ayrılmıştır. Karol, İtalyan sarayından ayrılmıştır. Karol, İtalyan sarayından ayrılmıştır. Karol, İtalyan sarayından ayrılmıştır.

Amanullah Han

Büyük ölünün tabutu huzurunda dakikalarca hüngür hüngür ağladı

İstanbul, 18 (Radio) — Amanullah Han, büyük ölünün tabutu huzurunda dakikalarca hüngür hüngür ağladı. O, büyük ölünün tabutu huzurunda dakikalarca hüngür hüngür ağladı. O, büyük ölünün tabutu huzurunda dakikalarca hüngür hüngür ağladı. O, büyük ölünün tabutu huzurunda dakikalarca hüngür hüngür ağladı.

Franktler Valasira limanında bir İngiliz vapuruna bombaladılar

Paris, 18 (Radio) — Franktler, bugün kayzareden Valasira limanını bombardiman etmişler ve limanda demirlemiş olan İngiliz vapuruna bombalar atmışlardır. İngiliz vapuru, bombalara isabetlen zühüm sararıra uğramıştır.

Amerikanın Berlin sefiri

Hükümeti tarafından Vaşingtona davet edildi

Paris, 18 (Radio) — Hükümetimiz daveti üzerine Berlinde ayrılmış olan Amerikanın Berlin sefiri, bugün Berlin'e ayrılmıştır. Sefir, yarın Kaver limanından vapura binmek ve Nevyuzla hareket edecektir.

Filistinde vaziyet

Yeni ve kanlı hadiseler oldu. Araplar, Hayfa yolunda bir otobüsü ateşlediler

Kudüs, 18 (Radio) — Filistinin muhtelif yerlerinde yeni ve kanlı hadiseler olmuştur. İngiliz askerleri, Araplara mülümümün depolarını keşfetmişler ve bu depolardaki silâhları ele geçirmişlerdir.
Hayfa yolunda atışma tutulmuş olan bir otobüsün, yolcularından dört kişi ağır şekilde yaralanmıştır. Araplar, Gazze civarında bir tren bombayı koymuşlardır.

İngiliz askerleri, bir müddet önce alınıp öldürülen terakütin, son günlerde gelenlemleridir.
Kudüs, 18 (Radio) — Araplar, İngiliz askerlerine bir bombayı vermişler, bir zabıt öldürmüşler ve altı nefer yaralanmışlardır.
İngilizler, intikam almak maksadıyla Tulkuriminde Araplardan bir evi dinamitle uçurmuşlardır.

Anadolu (İzmir) gazetesinin ilk sayfası. (19 Kasım 1938)

Aydın

İKİNCİ YIL
No : 396
CUMARTESİ
19
II. Teşrin 1938

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASİ HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

BÜYÜK ATAMIZIN CENAZESİ Bugün İstanbuldan Ankaraya merasimle götürülüyor

Ebedî Şef

Sekir gün var ki, ağlamak-
tan gölsürim kan çanağın
dödü.

Ağlıyoruz, mütemadiyen ağ-
lıyoruz. Yedisinden yetmişine
kadar değil, en gencinden en
ihtiyarına, en küçüğünden en
büyüğüne kadar bütün Türk
milleti, hep beraber ağlıyoruz,
göz yaşları döküyoruz.

Atamız öldü diye ağlıyoruz...
Bir daha onun yüzünü görme-
mek mukadder olduktan sonra
varsın ağlamaktan kör olsun bu
gözler..

Daha: çok ağlayacağız..
Onu, bir baba muhabbetiyle
mi sevdi, ona bir kardeş sevgi-
siyle mi bağlandı? Hayır, baba
muhabbeti, kardeş sevgisi bu
büyük sevginin yanında pek kü-
çük kalır.

Bütün bir cihan, bütün bir
medeniyet dünyasını kendine
saydırmaması için ve bütün bir
alemin takdir ve muhabbetini
kazanana o büyük insana bütün
Türk milleti, izah ve ifadeli
mümkün olmayan ilâhî bir sevgi
ile gönüllü, kalbini ve hayatını
bağlamıştı.

Sağlığında fırsat buldukcak izah,
attığını ve bulamadığımız za-
manlar mukaddes bir mesele gibi
sığın içimizde sakladığımız o
derin ve ilâhî sevginin ne kadar
gidelli, ne kadar acık ve ne
kadar nihayetsiz olduğunu, onu
ehdiyen kaybettikten sonra,
bu yaslı ve tasalı günlerimizde
daha çok anladık.

Bu yas bitmeyecek, bu tasa
sönmiyecek, bu iztirap diimiye-
cek, bu gsevi sonuzlugun
maverasına kadar ve bütün
hayat boyunca sürüp gidecek.

Bu kadar sevilen, bu kadar
sayılan, sevgisi milyonları ve
milyonları kalbine yerleşmiş
olan bir insan ölmüydü hiç ?

Ölüm l. Nasıl kuydu onu ?..

O büyük insan; yoktan var
etmesinin bilen ilâhî bir kud-
retti. Ölü bir millete, taze bir
hayat verdi. Esir bir milleti
esaretten kurtardı. Harap bir
vatan parçasının üstüne mükem-
mel bir mamure kurdu. Ve bu
suretle aklı, mantık ve insan
rahadesinde üstünde sayılan en
büyük mucizeyi gösterdi.

Ona taarı sıfatını vermek ve
tanrılaşan insan demekle tam
bir hakikati ifade etmiş oluruz.
Biz yas içindeyiz. Atamız öl-
dü diye... Dünya tasa içinde

Cumhurreisimizin

Yüksek tahsil gençliğine teşekkürleri

Ankara, 18 (A.A.) — Reisi-
cumhur İsmet İnönü Ankara
yüksek tahsil gençliğine şu tel-
grafi gönderdi.
Gençlerim çandan ve halisane

doğularına teşekkür ederim.
Şifa ve teselli kabul etmez
büyük acıya tahammül ancak
siz gençlerin valana hissetmek a-
hıyile yetmişektir. Olduğunuz
güven buluyorum..

Büyük Şefimizin

Cenazesinde bulunacak heyetler

İstanbul 19 — Büyük Şefin
cenaze törenine iştirak edecek
heyetlerin gelışı devam etmek-
tedir. Öğleden evvel İstanbul'a
gelen heyetler şunlardır.

İngiliz, Bulgar, Flandiya, Ma-
caristan, gelen heyetler siyil ve
askeri mühandisler tarafından
istihlal ve ikametlerine tahsis
olunan Tokatlıyan ve Para-
pallas otellerinde misafir edil-
mektedir. Malarya kruva-
zı'nın askeri müfrezeyi hamil
olarak İstanbul'a gelmiş ve top
atarek ihtiram vazifesini ifa
etmiştir.

Heyetlerin gelışı öğleden sonra
da devam edecektir.

Ankara, 18 — Bugün esas-
ca meşyeleri Ulus meydanına gi-

Avukatlık

Kanununun tatbik şekli

Adliye bakanlığı 1 Birincikâ-
nunda yürürlüğe girecek olan
Avukatlık kanununun tatbiki et-
rafındaki hazırlıklara başlan-
mıştır. Avukatlar kanunu ile
tatbiki edilecek barolar için vi-
lyet ve kazalardan haro adedi ve
avukat miktarları istenmiştir.
Bu malûmat toplanıldıktan sonra
mutakalamin tesbitine başlanac-
ak ve hazırlanacak olan karar-
name projesi ay başında evvel
Bakanlar heyetinin tasviribuz
arzedilmek üzere Başbakanlığa
verilecektir.

bir dehâ şüdü diye... Hangi-
zin ıstırahı daha büyük?..

Biz ona; kurtarıcı, yapıcı ve
yaratıcı diye tapıyorduk.

Dünya onu; sulhun, adaletin,
insanlığın, ve faziletin timsali
diye seviyoruz.

İnsanlık dünyasının bütün fa-
ziletlerini şahsında toplayan
Atatürk! Ardından ağlayan mil-
yonlar, senin meziyetlerini say-
makla ve anmakla bitiremiyor.

Aarı yıla sığdıran büyük
adam l. Dünya var oldukça
milletinin kalbine ebedî bir şef

derek Atatürk anıtına Çelenk
koymuşlardır.

Ankara'da bulunan Alman ko-
lonisini temsil eden bir heyet
Ulus meydanında bulunan Ata-
türk anıtına çelenk koymuşlar-
dır.

Ankara 18 — Cenaze töre-
nine iştirak edecek olan Emden
Kruvazörüne mensup müfrezeye
bugün saat 14 de lunası törene
Ankaraya gelecektir.

Başvekil

Bay Celâl Bayar İstanbul'a geldiler

İstanbul, 18 — Başvekil Cel-
âl Bayarı hamil tren saat 12.30
da Haydarpaşaya muvasalat et-
miş ve istasyonda İstanbul vali
ve belediye reisi Muhiiddin Ü-
tündag, İstanbul kumandanı Ha-
lit Bıyıktaş ile askeri ve milki
erkân tarafından istikbal edil-
miştir. Başvekil Celâl Bayar
Acar motorile doğrudan Dolma-
bahçe sarayında merasim sala-
mına giderek büyük Şefin ta-
batu önünde hürmetle eğilmiş
ve ağlamıştır. s.s.

HATAY

Mebusan meclisinde
Antakya 18 (A.A.) — Hatay
mebusan meclisinde Atatürkün
ölümü dolayısıyla mebsair teza-
hürat yapılmıştır.

Millî matem töreni

Büyük Şefimiz Atatürk için 21/11/1938 pazartesi günü Aydında yapılacak millî matem töreni programı

UMUMİ ESASLAR :

1 — Bütün çarşı ve mahalle
arasındaki dükkân ve kahveler
tamamen kapanacaktır. (Yalnız
firin, Lokanta, kasap ve sebze-
ciler tören zamanında saat 13
ten 17 ye kadar kapalı bulu-
nacaktır.)

2 — Bütün yurtdaşlar saat
11 de halkevinde yapılacak top-
lantıya davetlidirler.

3 — Bütün Aydınlılar, saat
12 den 13.30 kadar tören yeri
olan Cumhuriyet alanında top-

lanacak, şehir içinde kimse
kalmıyacaktır.

4 — O gün hiç bir müessesce
ve şahs alameti matem olarak
siyah bir şey taşımayacak ve
kullanmayacaktır.

Toplantı :

5 — Saat tam 11 de halke-
vi salonunda bir saygı ve tazim
toplantısı yapılacaktır.

6 — Toplantı programı :

A — İstiklâl marşı

B — Atatürk'ün hayatı ve ya-
rattığı büyük eser ve inkılabın
Avni Deniz

C — Atatürk'ün gençliğe
gençliğe hitapları Teşvîk

Tören :

7 — Saat 14 de Cumhuriyet
alanında lütüla Aydınlılar ip-
tirakle tören yapılacaktır.

8 — Tören programı :

A — Saat 13.45 de her kes
cumhuriyet alanına gelerek Tören
komisyonlarının göstereceği yerle-
ri alacaklardır.

B — Törenden evvel Atatürk
büstüne çelenk konacaktır.

Devran İktisat kâhilesi

TÜRK DİLİ

Atatürkün Cenazelerini Tavaf İçin
Gelen 100 Bin Halkın Arasında 11
Vatandaş Ezilerek Öldü.

19 EKİNCİTESİN CUMARTESİ 1938

GÜNDELİK SİYASAL GAZETE

ON ÜÇÜNCÜ YIL SAYI: 4640

İdeal Akıncısı

Günler geçmekte, fakat frezan arımlarıdır. İtalya milletini bir çağlayan gibi taşıtı Arkasından bütün memleket ve insanı yet bir matem ufakına uğradı.

Şebep? Çünkü ilk anda acısını kadar bir de hayat zeltine vardı. Her şey hayat veren bir unsurun kendisi için bile önem önümü kabul edileceğine inanmıyor gibiydik. Hal-buki günler geçtikçe hüsnü ne büyük bir ziyafa uğradığını da his iyi görür yoruz.

Çok doğru; «Onun ek-sikliğiyle insanlık enteresan olmanın çikri» diyen kalemi, beşerî dünyada sönan işi herkesten iyi görmüş denlebilir... Atatürkün etiyile kurtulma yard, bugün yalnız onun hatırasıyla doludur...

Gençlerin işaretilerinde, İhtiyarların nice acı çekmiş yüreğinde şimdiki tadece Ulu Başbuğu buluyoruz. Meğer kendisini ne kadar biliyormuşuz! Urtisine her taneyle İhtiyarlık tabii ettiğimiz de-kahalarında bile ne kadar onun dünya kalbindeki aziz mevkinden haberezişimiz! Hakikat şimdiki hükûdünun anlaşıyor. Bu Adamın her şeyi Türkiye için bir dera-faldı. Ölümü bile!

Bir vatan kurdu diyor-duk, bir millet yarattı di-yorduk; görüyoruz ki me-fer dünyaya çatınan, me-deniyet kurumunun en-ek-amı direklerinden bir-ten de çıkıyor. Bilmen ki hangi cephesinden be-het-meli?

Dünyanın bir gün gö-rük ki Himalaya vakti mi-fer vahut Okyanuslar ku-ruyor. Nasıl oluyor? İnsan ki hüsnü de-kah marzalarında da bugün böyle bir sarımsıya çah-dır.

Eveki! gün Mecliste, Türkiye'nin nicezifanı Ata-türkün bürüklüğünü mil-letin gözü önünde dille tak-rarlamak istiyor. Herkes yanında kopam söyle-mekte idi. Lakin bütün o güzel sözleri alkışlayan hepimiz aynı şeyi görü-yorduk. En yüksek be-lâ-iyat bile güdümsü ne ka-dar altında kalıyor! Dün-ya, ölmüş, doğmuş ve ru-hu görüldü.

Atatürkün tunc hitabini Fozil Ahmet Aylıkçı (Soru düdüncü sayfası).

Büyük Şef bugün ebedi-yet yolculuğuna çıkıyor.

Büyük Ölüyü Tavaf İçin Saraya Bir Nehir Halinde Akın Eden 100 Bin Vatandaş Arasında 11 Kişi Öldü.

İstanbul, 18 (Hissal) - Ebedi Şefin rüsları yarım (bugün) ebediyet yolculuğuna başlıyacaktır.

Onun İhtiram vazife-sini yapmak için birlerce vatandaş saray önünde sıra beklemektedir. Saat kalmasını meydana çıkın doldurmuş ve caddeleri toşan gözü yaşlı, nehir gibi akın kalabalıklarının, otomobillerin işemesine en gel sinmiştir.

Ziyaret programı muvabir ce ha'kin Büyük Şefine kar-yı olan yon vazifesini yap-ması için İhtiram ziyaretine saat 24 de kadar müade edilmiştir. Fakat akşama doğru tahcüm İhtiyarın satması, geyik İhtiyarın bir hale gelmiştir.

Ardı arkasın kesilmeyen hu-ıman akın Dolmabahçeli bir mahşere çevirmiştir. Bu sırada kalabalığın artan faz-yıkının tesirle 11 vatandaş ezilmek suretile ölmüştür.

Bu müessif hadise dolayı sila polis teşkilatı icap eden tedbürleri almıştır.

Yüzbinlerce kişi, büyük ölüyü derin bir huş ve gö-yüşleri arasında tavaf etmekte-dir.

Duydukları derin acıya tahammül edemeyerek hay-ıranlar, kadıncı, erkek, ge-yik, İhtiyar ziyaretçileri Türk milletinin büyük ulu kar-yımsı İhtiyarın tesbir eden tevhalardır.

6 Meşalemin aydınlığı salar:

İstanbul, 18 (Hissal) Derin bir süküt içinde akın-fosun saat, şrafında büyük ünformalarının yıldızi sila muhalimni alaylarla pürüzü-yen tazim duruşundaki su-bahtu ile çevrilmiş Şefin tabutu önünde pelince huş-a-riklar artıyor, gözyaşları sel-leliyor ve atık beyreğe sa-rih tabutun içinde vatan yü-reğine bu ayırığın yü-reklerde meydana getirdiği devamlı acıya tazahürü nü matemle tazimni birleş-mesinde doğan İhtiyar im-kânını bir his becalaması içinde büyükça işleri ile ha-de-reye geliyor. Meşalelerin aydınlattığı, tunc yüreli derin matem-

Büyük Ölüyü İstanbuldan Alarak Olan Yavaş

çıkışları, herize bir hüsnü me-nâsı var. Atatürkün çok sev-diği ordu müesseseleri ağı-la-

Başvekil İstanbulda.

İstanbul, 19 (A.A.) Baş-vekil Celal Çakar, bugün Dolmabahçe sarayının mu-rasim salonuna giderek Bü-yük Şefin tabutu önünde körmelle eğilmiş ve kenarda bir müddet dursak, hayat larının ne tesirli, geçirdiği yapın halkla beraber ağı-la-mpır.

Ankaradaki Almanlar ve Esnaf Cemiyeti

Atatürk anıtına çe-lenk koydu.

Ankara, 18 (A.A.) - Bu gün Ankara esnaf cemiyet-leri Atatürk anıtına çelenk koymışlardır. Ankarada sakin Almanla-rı temsil eden bir heyet de] Atatürk anıtına çelenk ko-ymuşlardır.

Atatürkün zaferlere sevk ettiği Türk ordusu..

İsmet İnönünün Marşal Fevzi Çakmağa Gönderdiği Mektup:

«Emekli Bir Mensubu Olmakla İftihar Etti-ğim Türk Ordusunun Başkumandanlığı-nı Temsil Etmekle, Yüksek Vazife Hisleri İçinde Bulunuyorum.

Ankara, 18 (A.A.) - Ru-tilcumbar İsmet İnönü ile Genel Kurmay Başkanı Ma-rşal Fevzi Çakmak aramı-nda egeçikli mektuplar ter-ti nişmişlerdir.

Marşal Fevzi Çakmak; Genel Kurmay sayın baş-kanı;

Atatürkün ebedi hayata intikali, onun hazarıda ve zafere yakın arıdayı olan size ve onun zafere sevk ettiği ve göz gibi sevdiği genli ordusuna taziyet edenim. Sevdiğim Başbuğu Ata-türkün hitretini koruyanda ve-çim teselli bulamaz dercede derin ve duygularımza samsi mi güncün ve tazimni meşif budur.

Emekli bir mensubu ol-makla İftihar ettiğim Türk ordusunun Başkumandan-lığı temsil etmekte, yüksek vazife hisleri içinde bulunuyorum. Anıktır ve teselli-

İİ kumandanlar, refiktileri ve fedakar ruhlu ve Türk milletinin vazife-zafere-lerden süküt bulan Türk ordusu, Cumhuriyetini ve vatan mü-dafasını yapmanın İhtiyar olarak görevlerini buhudün bir an azak hülümünecek-tir.

Sayın Marşal, siz muza-fir kumandanlarla muhare-be meydana geldi. geçirdi-ğim yakın arkadaşlığın ha-tıraları aklımda canlanır.

İhtiyarları, aynı zaman-da, kara, deniz ve hava or-dusuna eklen ve muhabbe-tinin ve azın yüreli sevk ve İhtiyarize hâlâ İhtiyar-min İhtiyar olarak kabul bu-yurmanız rica ederim.

Ruhtumbar İsmet İnönü Sayın İsmet İnönü Yüce Başbuğu ve Cumhur (Soru İhtiyar sayfası).

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılıyor.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılırken hazır bulunan protokol; önde Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Hasan Rıza Soyak ve arka planda Başbakan Mahmut Celal Bayar.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılırken
Başbakan Mahmut Celal Bayar protokoldeki yerinde.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Dolmabahçe Sarayı bahçesinde top arabasında.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı top arabası üzerinde Dolmabahçe Sarayı çıkışına ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı top arabası üzerinde Dolmabahçe Sarayı çıkışına ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı top arabası üzerinde Dolmabahçe Sarayı çıkışına ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı top arabası üzerinde Dolmabahçe Sarayı çıkışına ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı top arabası üzerinde Dolmabahçe Sarayı çıkışına ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılırken arkasında Atatürk'e ait İstiklal Madalyası.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Meclis-i Mebusan Caddesi üzerinde Dolmabahçe Camii önünden geçerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Meclis-i Mebusan Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Meclis-i Mebusan Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Meclis-i Mebusan Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Meclis-i Mebusan Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Meclis-i Mebusan Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Meclis-i Mebusan Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naşını takip eden çelenkler.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını takip eden çelenkler.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Meclis-i Mebusan Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Meclis-i Mebusan Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Kemeraltı Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Kemeraltı Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naşını taşıyan top arabası Kemeraltı Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Kemeraltı Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Kemeraltı Caddesi üzerinde ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Galata Köprüsü'nden geçerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Galata Köprüsü'nden geçerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Galata Köprüsü'nden geçerken Karaköy'de toplanan kalabalık.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Galata Köprüsü'nden geçerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Galata Köprüsü'nden geçerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Yeni Cami arkasından geçerek Gülhane Parkı'na doğru ilerlerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Yeni Cami arkasından geçen Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabasını takip eden protokol.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Yeni Cami arkasından geçen Atatürk'ün naaşını izleyen öğrenciler.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Gülhane Parkı'nda.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Gülhane Parkı'nda.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Gülhane Parkı'nda ilerleyen Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabasını izleyen çelenkler.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Gülhane Parkı'nda ilerleyen Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabasını izleyen çelenkler.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Gülhane Parkı'nda.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Gülhane Parkı'nda.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Gülhane Parkı'ndan çıkarak
Sarayburnu'ndaki Atatürk Anıtı'nın yanından geçerken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan top arabası Sarayburnu'nda Zafer torpidosuna yaklaşırken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Sarayburnu'nda Atatürk'ün naaşını bekleyen Zafer torpidosu.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının Sarayburnu'nda bekleyen Zafer torpidosuna nakli.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının Sarayburnu'nda bekleyen Zafer torpidosuna nakli.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının Sarayburnu'nda bekleyen Zafer torpidosuna nakli.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan Zafer torpidosunun arkasından bakan İstanbul halkı.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan Zafer torpidosunun arkasından bakan İstanbul halkı.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Zafer torpidosunda.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Zafer torpidosunda.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Zafer torpidosunda.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Zafer torpidosunda.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Zafer torpidosunda.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Zafer torpidosundan Yavuz zırhlısına nakledilirken.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Yavuz zırhlısında.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Yavuz zirhlisinde.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Yavuz zirhlisinde.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı Yavuz zırhlısında.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Başbakan Mahmut Celal Bayar, Atatürk'ün naaşını taşıyan Yavuz zırhlısının güvertesinde.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Hasan Rıza Soyak (ortada), Birinci Ordu Komutanı Orgeneral Fahrettin Altay (sağda) ve Trakya Umumi Müfettişi General Mehmet Kazım Dirik (solda), Atatürk'ün naaşını taşıyan Yavuz zırhlısının güvertesinde.

(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Birinci Ordu Komutanı Orgeneral Fahrettin Altay (sol başta) ve diğer yüksek rütbeli subaylar, Atatürk'ün naaşını taşıyan Yavuz zırhlısının güvertesinde. (İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan Yavuz zırhlısı, İzmit'e doğru yol alıyor. (İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan Yavuz zırhlısı (ileride siyah duman çıkaran gemi), İzmit'e doğru yol alıyor. (İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan Yavuz zırhlısına eşlik eden Savarona yalı. (İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Yavuz zırlıslı ile İstanbul'dan İzmit'e getirilen Atatürk'ün naaşının,
İzmit Tren İstasyonu'ndan Ankara'ya uğurlanışı.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Yavuz zırlıslı ile İstanbul'dan İzmit'e getirilen Atatürk'ün naaşının,
İzmit Tren İstasyonu'ndan Ankara'ya uğurlanışı.
(İstanbul, 19 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Belgelerle

DOLMABAÇE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

20 Kasım 1938

Haber Akşam Postası gazetesinin ilk sayfası.
(20 Kasım 1938)

Akşam gazetesinin ilk sayfası.
(20 Kasım 1938)

Büyük Şefin aziz naaşı Izmit yolunda

Istanbul halkı göz yaşları arasında Yavuzun arkasından uzun uzun mendil salladı

Ses vapuru 21 (Ebedî Şehin cenaze ayağını takib eden mahsuratından) — Moda açıklarında duran Yavuz saat 2.35 de ağır ağır denize almaya başladı. İçkileri herkefibi takib ettikçisi şu vapurite Yavuzun pek yakınında geçiyordu.

Atatürkün muaszer naaşının etrafında büyük üniformayı giymiş yüzlerce asker ritüel deniz subaylarının iktisatın nöbeti bekliyorlar. Yavuzun arka kısmında yapılan katafalkın etrafına sıralanmış bulunan yüzlerce çelik gömlek ortasına asker davam ediyor. Yavuzun bu kamu batan başa bir çiçek bahçesi halinde... Atatürkün muaszer naaşın arsanı al bayrak bir çiçek bahçesi ortasında muaszer bir çiçek, bir tabiat bahçesi gibi insanın gözünü alıyor.

Yavuz 2.30 da hareket etti, sancak tarafından kısa bir çarba geri döndü mevkii teklif eden Türk ve cenetli harp gemileri, ebedî şerh İstanbul denizinden eldiviyeye uğurlamak üzere gelen müesseseler İstanbul Denizbank ve Şirketli Hayriye vapurları da hareket ettiler. Aynı hat üzerinden Yavuzu takibe başladılar.

Hava filolarımız birbirli arkasından mevkiiin ilerinde çok alçaktan uçuyorlar.

Yavaş yavaş ilerleyen ve her ön beş dakikada bir top atarak Büyük Ölü-yü selamlayan Yavuz, arkasından üç kol halinde takib ediyor. Bu üç kolardan en sağdaki kol dört devletin gönderdikleri harp gemileri teşkil ediyor. Başta İngiltere Malaya arabanı, sonra sıra ile Rus, Alman, Fransız, Yunan, Rumun harp gemileri geliyor. Tek sıra halinde güvertiye dâhilmiş olan esuvay ve mürettebat ordan vaziyetinde beşgüne yarı çekilmiş Türk bayrakları dalgalanıyor.

Yavuzun dümen sırtı üzerinde iki hücum botu ve onun arkasında Hamidiye mevkiiin gemisi, Zafer, Tınaztepe torpilleri, iki demiraltı tırnakherini takib ediyorlar.

En soldaki kolunda ise asker erkânı, üniversiteleri ve halkı taşıyan Denizbank, Şirketli Hayriye vapurları birbirli arkasında.

Mevkiiin bölünce açıkta demirleşmiş bulunan Savarona yatına doğru ilerledi. Başta cenetli harp gemileri olmak üzere her sıra halinde malen geçtiler. Mevkiiin teklif eden parçalar yatın önünde geçtikleri anlarında sesliyor ve alkışlanıyorlar. Bu geçiş saygıvesi de hiçbir ettiler. Hergeç bitince Savarona yatı da alayı arkasından takib etmeye başladı.

Ses vapurundan kapatan önünde sahilleri bekliyor: Karmaca gili İnan, Ebedî Şerh İstanbulun muvi anaında bağmetli bir alayıya eldiviyeye geliyor.

Onun fan varlığını önündüğüne bir tıfır insanın istemiyen halk ektisi gibi gene sahilden beyaz mendiller sallıyorlar.

Mevkiiin bölünce ağır ağır Büyükada açıklarına geldi, Yavuz süratini azalttı. Başta İngiltere Malaya arabanı olduğu halde harp gemileri sancak tarafından, halk müesseselerini taşıyan vapurlar istikale tarafından vedâ roni geçtilerine başladılar.

Bu geçiş bitince Malaya istikamete değişikler hareketi çekti ve bir kavuşu yaparak geri döndü. Diğer cenetli harp gemileri en arkada Hamidiye olduğu halde onun takip ettiler, böylece tarafından da halk vapurları geri eldiviyeye.

Mevkiiinden en iler ayrılan gemi Savarona yatı oldu.

Bütün gemiler önündüğü halde o her müddet kalak Yavuzun takibi etti.

Atatürkün mukaddes tabutu Zaferin güvertesinde, mukaddes tabutu Yavuzu naklediliyor

Sonra ağır ağır dümen kırıldı görüldü.

Şimdi Yavuzun İsmiye güvertesinde olan Mevkii, Zafer ve Tınaztepe torpilleri, bir demiraltı ve iki hücum botu aydınlanmış görünüşte ilerliyor. Bu aynı yoldan Yavuzdan.

Bu vapurite mevkiiin takibi ediyor. Büyük Şefin aziz naaşını bilmeli olan Yavuz bacasından sıyrılı bir duman

salyıyor, bu duman ağır ağır ufuklara doğru yayılıyor, hava kararmışa başlıyor, akşam oluyor, bir İsmiye doğru ilerliyor.

Biraz sonra karantinalara dâhil. Yavuzla ve diğer harp gemilerinde sıkı yek. Deniz bir sükut. Yatın ön beş dakikada bir ufuklarında akhler yapan top sesleri.

Şevket Rafo

Cenaze merasiminde ağlayanlar

Yavuz zırhlısında Aziz ölü büyük bir hürmet içinde İzmit'e nakledildi

Yavuz zırhlısı 19 — Atatürkün mukaddes tabutunu taşıyan Zafer torpilleri Yavuzun yanarlığı serman bölünce sahilen ve efrad güvertede seim vaziyetinde sıralanmışlardır.

Aziz Ölü Yavuzu nakledilir edileme 121 para seim topa alındı. Atatürkün mukaddes tabutu mu hatifilerle birlikt bir seke komutanı. Bu emiada cenetli arklarında da yitimi birer para top atıyorlar.

Yavuz Ada açıklarına geçildi zaman program müesseseler cenetli arklarından dönmeleri için ediyorlar.

Bütün cenetli harp gemileri, başta İngiltere Malaya arabanı olduğu halde gemiler birer birer Yavuzun arkasından geçtiler ve geri döndüler bu sırada harp gemilerinin sahilen ve efrad seim vaziyetinde sıralanmışlardır.

Yavuzun güvertesinde bulunan Başvekil ve generallerimiz bu tıfırın ifadesine mübalele ettiler. Cenetli arklarından sonra Yavuzu birer birer döndüler. Büyük Ölü eller üstünde Zaferin ortadan da karayya nakledildi.

takib eden diğer harp gemileri dâhil olan dakikaya İzmit'e yaklaşıyorlar akşamın alacak karantinalı bu matem il kitleyi gültüğe geçiyorlar, gemide hep Atatürkün bahsediliyor, mevkiiin erün Meclis bahsediliyor ve tıfırık hamillerini, generalleri de harp mevkiiinlerini anlatıyorlar, her subaylar bakara gültülerde face bir ruhla bekliyorlar.

Ancaklın saatlarında toplananların ruhu, kabili, dimağı, hep o arka telerine altında aynı bayrağa bürünen büyük ölümler yanında... Sarıca-kayı bekleyen büyük üniformalı ar-bayların her yarım saatte bir nöbet değişimlerini de bilmeli bir birine vesile oluyor. Nöbetin otan subaylar, kılınlar ile Alaların sekinliyorlar, denizde türmelere çıkıyor ayrılıyorlar.

Saat 18.30 da Yavuz İzmitin önünde demirledi. Büyük Ölü eller üstünde Zaferin ortadan da karayya nakledildi.

Izmit tarihte en hüzünlü akşamını geçirdi

Atatürkün mukaddes tabutu göz yaşları arasında Yavuzdan hususi trene nakledildi

Izmit 18 (Telefonla) — Atamızın aziz naaşını buraya getirecek olan Yavuz drinotomusunun bugün saat 18 de İzmit'e geçeceği bildirildi. Mayıs 18 tarihinde İstanbul'daki İsmiye mevkiiininde beklenmekte, akşam halinde halk Atamızın aziz tabutunun geçeceği yolları doldurmuştu.

Bizlere mevkiiinle yavru mukaddes naaşın çıkaracağı ve bundan tam 11 sene önce Atatürkün ilk İstanbul'da gönderen Ertağuru yatına geçmişti. Mayıs 18 tarihinde İstanbul'daki İsmiye mevkiiininde beklenmekte, akşam halinde halk Atamızın aziz tabutunun geçeceği yolları doldurmuştu.

Bütün cenetli harp gemileri, başta İngiltere Malaya arabanı olduğu halde gemiler birer birer Yavuzun arkasından geçtiler ve geri döndüler bu sırada harp gemilerinin sahilen ve efrad seim vaziyetinde sıralanmışlardır.

Saat tam on sekiz on geçiş Atamızın getiren Yavuz drinotomusunun çıkması beklenmekte, akşam halinde halk Atamızın aziz tabutunun geçeceği yolları doldurmuştu.

Saat on dokuz onda Atamızın Türk bayrağına sarıldı aziz naaşını Yavuzdan alan Zafer gemisi İsmiye yanarlığı. Başvekil, Büyük Millet Meclisi heyeti anıları, generalleri ve diğer arklarında bekliyorlar. Her tarafta karantinalı halde bütün İsmiye yolcularını ve tepelerini kaplayan en binlerce halkın topluluğu, harp gemilerinin kuvvetli projektörleri ışığına görünüyordu. İsmiye tarihleri en halde akşamın geçiyor.

Yavaş yavaş aziz naaşın İsmiye nakledildi ve mütemadiyen aktılan top sesleri arasında cenaze ayağı program müesseseler hareket etti.

Musika matem havası çalarken cenaze ayağının da teranesi koparıldı.

çığı çıkacağı takib etmiş Atamızın tasavvur edenlerindeki matemle günün geçiyor. On binlerce vatandaşın Atamızın aziz naaşını, 'Kahraman azizler' İsmiye ve generallerimiz ellerinde gültüler hep birlece taşımaya başladılar.

Bu insan muaszeri gültüğe hastaneleri ve İzmitlilerin her öde Alalarını İstanbul'a getiren ve ölümlerinde cenazeye alışıkları hususî teminatına İsmiye'ye çok güzel çiçeklerle ve bayrakların süslenmiş vapurlarıyla, küni aziz tabutu saat tam 18.30 da nakledildi.

Vagon defne dalak ve büyük ilki Türk bayrağına örtüldü. Vagonun perdeleri açılıyor bulunuyor. Bu suretle bütün İsmiye halkı Büyük Şefin cenetli harp gemileri arasında bulunmuş oluyor. Tabutun üstünde altı meşale yanıyor ve büyük üniformalı üç demir ve üç kara subayı kulçaları çekilmiş olduğu halde nöbet bekliyorlar.

Yüzlerce çelenk tren'e getirildi ve en son İbrahim hususî burunda yapılarak Atamızın hususî trenine seti gibi bürünan göz yaşları arasında yavaş yavaş saat yirmi birde İsmiye'ye hareket etti.

Bütün demiryolu çalışanları halk, mektepler Atalarını her son defa ünlendiren geçişin yapıyorlar, ağlıyorlar. Bütün İsmiye bütün memleket Alalarını ağlıyorlar. Tren yolları güzergâhı binlerce köylü ve halkın ellerinde meşalelerle doğa Atamızın trenini beklemekte olduğu diğer kazaalarda haber alınmıştır.

Atatürkün cenaze merasimi dolayısıyla Macaristanda milli matem yapılacak

Bütün resmi müesseselere siyah bayraklar çekilecek

Budapeşte 19 (A.A.) — Macar ajanın mevkiiin ediyor.

Başvekil İzmitte, Atatürkün cenaze merasiminin yapılacağı 21 teğrisinonl pazarites gününün Macaristanda Milli matem günü bildirildiği söylenmektedir.

memlekette resmî binalara siyah bayraklar çekilmesini sarınlamıştır. Hergeçte Romanya ve Bulgaristan belediye reisleri de, askerî birlikler ve belediye binalarına için aynı karar almışlar ve belediye resmî halkın da ayrıca siyah bayraklar kullanma kararı almıştır.

Kurun gazetesinin ilk sayfası.
(20 Kasım 1938)

Girdiği gün - çıktığı gün

Tam on bir sene evveldi
1 Temmuz 1927

1 Temmuz (Yakıt) hatırası:

Bu anıtların İstanbul'da ilk kez olduğu materyalimiz...
Bu anıtların İstanbul'da ilk kez olduğu materyalimiz...
Bu anıtların İstanbul'da ilk kez olduğu materyalimiz...

İstanbulun çoktandır İstanbul'da...
İstanbulun çoktandır İstanbul'da...
İstanbulun çoktandır İstanbul'da...

1 Temmuz 1927 tarihli (Yakıt) hatırası...
1 Temmuz 1927 tarihli (Yakıt) hatırası...
1 Temmuz 1927 tarihli (Yakıt) hatırası...

Büyük salonda kamutarı temsil...
Büyük salonda kamutarı temsil...
Büyük salonda kamutarı temsil...

—Yapı, Güzel Yapı, estetik...
—Yapı, Güzel Yapı, estetik...
—Yapı, Güzel Yapı, estetik...

—Marsla hürmet ve muhabbeti...
—Marsla hürmet ve muhabbeti...
—Marsla hürmet ve muhabbeti...

Reisicumbar Hazretleri evvel...
Reisicumbar Hazretleri evvel...
Reisicumbar Hazretleri evvel...

—On dakika sonra...
—On dakika sonra...
—On dakika sonra...

Reisicumbar Hazretleri buradan...
Reisicumbar Hazretleri buradan...
Reisicumbar Hazretleri buradan...

Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...

Atatürk'ün cenazesi yeni çıkan İstanbul meydanından geçiyor.

Ebediyete intikalın eşsiz bir ihtifali

İstanbulun yüreği dün, emdiye...
İstanbulun yüreği dün, emdiye...
İstanbulun yüreği dün, emdiye...

le on dakika kadar sükunet içinde...
le on dakika kadar sükunet içinde...
le on dakika kadar sükunet içinde...

Kahve ruşnunda ve abanozda...
Kahve ruşnunda ve abanozda...
Kahve ruşnunda ve abanozda...

Büyük salonda kamutarı temsil...
Büyük salonda kamutarı temsil...
Büyük salonda kamutarı temsil...

Genel Sekreter Hasan Ruş...
Genel Sekreter Hasan Ruş...
Genel Sekreter Hasan Ruş...

—Yapı, Güzel Yapı, estetik...
—Yapı, Güzel Yapı, estetik...
—Yapı, Güzel Yapı, estetik...

Reisicumbar Hazretleri evvel...
Reisicumbar Hazretleri evvel...
Reisicumbar Hazretleri evvel...

—On dakika sonra...
—On dakika sonra...
—On dakika sonra...

Reisicumbar Hazretleri buradan...
Reisicumbar Hazretleri buradan...
Reisicumbar Hazretleri buradan...

Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...

Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...

Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...

Atatürk'ün sülh ve insanlık hizmetinde!

Yazan : F. R. Atay

Bir arkadaşımız diyor ki:
— Atatürk'ün şahıs ve eserine karşı her...
— Atatürk'ün şahıs ve eserine karşı her...

dar bütün milletler için de aramızdadır...
dar bütün milletler için de aramızdadır...
dar bütün milletler için de aramızdadır...

İstisna girdi, hiç kimsenin...
İstisna girdi, hiç kimsenin...
İstisna girdi, hiç kimsenin...

teyif ettiler. Birkaç an önce...
teyif ettiler. Birkaç an önce...
teyif ettiler. Birkaç an önce...

teyif ettiler. Birkaç an önce...
teyif ettiler. Birkaç an önce...
teyif ettiler. Birkaç an önce...

teyif ettiler. Birkaç an önce...
teyif ettiler. Birkaç an önce...
teyif ettiler. Birkaç an önce...

19 ikincileşirin 938

19 İkincileşirin 938. Saat yedi...
19 İkincileşirin 938. Saat yedi...
19 İkincileşirin 938. Saat yedi...

1 Temmuz 1927'de Atatürk'ün...
1 Temmuz 1927'de Atatürk'ün...
1 Temmuz 1927'de Atatürk'ün...

Hiç bir şey düşünmüyorum...
Hiç bir şey düşünmüyorum...
Hiç bir şey düşünmüyorum...

İstanbulun çoktandır İstanbul'da...
İstanbulun çoktandır İstanbul'da...
İstanbulun çoktandır İstanbul'da...

1 Temmuz 1927 tarihli (Yakıt) hatırası...
1 Temmuz 1927 tarihli (Yakıt) hatırası...
1 Temmuz 1927 tarihli (Yakıt) hatırası...

Büyük salonda kamutarı temsil...
Büyük salonda kamutarı temsil...
Büyük salonda kamutarı temsil...

—Yapı, Güzel Yapı, estetik...
—Yapı, Güzel Yapı, estetik...
—Yapı, Güzel Yapı, estetik...

Reisicumbar Hazretleri evvel...
Reisicumbar Hazretleri evvel...
Reisicumbar Hazretleri evvel...

—On dakika sonra...
—On dakika sonra...
—On dakika sonra...

Reisicumbar Hazretleri buradan...
Reisicumbar Hazretleri buradan...
Reisicumbar Hazretleri buradan...

Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...

Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...

Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...

Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...
Reisicumbar Hazretleri, salonda...

Son Telgraf gazetesinin ilk sayfası.
(20 Kasım 1938)

2 - SON TELGRAF - 20 Ocak 1938

Atatürk için bugün Ankara'da yapılan Törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

[Dünya ayarında Eskişehir'den Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında Ankara'da yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi]

İzmitte - Ankara'da Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

İzmitte - Ankara'da Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Yavuzda: Yavuz saat 14 te İstanbul'dan İstanbul'da Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Vatandaş: Yarım saat 16'da 3 dakika ayakta durmayı unutma

İstanbul Valisi ve Belediye Meclisi: 1 - Eskişehirde Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Meclis Önünde: Toplantı oturumu cumhurbaşkanı Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Büyük Askeri cenaze töreninde cenabi kıtaat

Sovyet, İran, İngiliz, Alman, Fransız, Yunan, Yugoslav, Bulgar, Romen kralı Atatürk vasi olurlar

Ankara'da Teessür ve Matem: Eskişehir'den Ankara'ya gelen cenaze töreni Ankara'da yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Yollarında: İmzalı illere Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Ankara Yolunda: Eskişehir'den Ankara'ya gelen cenaze töreni Ankara'da yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Etnografya Müzesinde: Tören Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Köy kalkınması: Yeni tedbirler

İzmitteki büyük teessür ve tören: İzmitte Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Ankara'daki Karşılama Töreni: Eskişehir'den Ankara'ya gelen cenaze töreni Ankara'da yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Cenaze Alayı: Cenaze alayı Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Milli Matem: Yavuz Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Civar Vilayetlerden Akın: Akın Atatürk cenazelerinin vatanına uğurlanması sırasında yapılan törenin bütün tafsilatını neşrediyoruz.. izmitte - Eskişehirde - Ankaraya varış - Ankarada - katedral - ihtiram geçidi

Tan gazetesinin ilk sayfası.
(20 Kasım 1938)

Alay, bütün göz yaşları arasında ilerliyor

Gençler, top arabasına konduktan sonra alayın hareketi

Günün Intibaları

NE BAHTIYAR ÖLÜ!

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Yılcımın minaresinden İstanbulu seyrediyorum. Şehir domuz gibi hareketin. İstanbul kalbi durmuş, domuzlardaki kan çekilmiş, ne bir hareket, ne bir hayat eseri. Her vakit insan kalabalığından geçiyim Köprü baştanbaşta bombos. Ne tramvay sesi, ne otomobil düdüğü. Denizde hareketten eser yok. Ne bir vapur, ne bir motor, hattâ ne bir yelkenli! Köprüye bağlı vapurlar bile, bu vakarı sütlü bozaktan korkuyormuş gibi, duman bile çıkarıyorlar.

Suçuna bakıyorum, yan sokaklar, meydanın kenarı, dam üstleri simsiyah. Kalabalık o kadar kaat ki, sanki yerlere insan basından bir hal serilmiş, damlara ve pencerelere insandan hevenler azalmış.

Fakat bu binlerce insan havadaki mestemil ve kudiyeti bozmadan çekiniyormuş gibi sessiz ve hareketiz.

Bütün İstanbul, hadimyle, çocuğuyla, genci, ihtiyarile beş altı yıla bir kişi Atatürke son ithafen vasifesini yapmak için cenaze-sininin peçenği dar sahaya sıkışmış. Hep beraber ve hep bir arada, ona son defa göz yaşları sunmak için gece uykusunu feda ederek pol boyunu sıralanmış. Manzara o kadar vakur, o kadar sâil, o kadar hazin ki!

Darlık Köprü'nün öbür başından sıvırı polisler göründü. Ayağında bir dalgazalma, bir çalkantı oldu. Başlar ileriye uzandı. Çıt yok. Alay yavaş, vakur adamlarla yaklaşıp. Atatürkün, atlası hayrak içine sarılmış tabutunu taşıyan top arabası görülmeye başlandı. Güllere doğru, bir buçuk buçuk dalgasız yüksekti. Bütün İstanbul, bütün millet hep birden ağlıyordu.

Cenaze arabasının arkasında kim yaktı? Başvekil, kumandanları, saygıya, partisi ile bütün devlet orada idi.

Gençlik orada idi. Ordu orada idi.

İstanbul ve memleket orada idi.

Hattâ heyetleri, safilleri, adaklıları ve müessesatillerle bütün dünya orada idi.

Hattâ millet ve bütün dünya cenazesinin arkasında omuz omuza yürüyerek yürüyerek son vasifelerini yapmak için birleşmiş buluyorlardı. Ne bahtiyar ölü!

ELEK

Gıpta Edilen Yegâne Ölü!

Yazan: B. FELEK

Tebrite arkadaşın, dört, milyon İstanbullu bir etek gibi çekti gülerdi.

İki kilometreden fazla uzayan meşhür, ihlâl bir sadıklık ve ısrar içinde son yakıştı bir vakarlı ağır, ağır yürüten yürüklerden için için elem sırtıdır.

Gönlendebiri yaş dika dika kurumuş güleleri kurumuş derinliklerinde millî keskinliği şüphesiz itidatı okunuyor ve son şehidi mahsumna eğiltilen avukatın basın notları şiddetinin son hanesi telâhisi iltirâlıydı.

Ötöden ki, bu adam bütü eade bir millî felâketin kurtarmakla, sade bir dâvreye "tanıtılmakla", sade bir meşhurluğa "işaretlenmekle" yani "son haneli"liğine" bağlanmakla kâfiymiş. Ölmüyle bir arada, elem düşünün ve bir millî yah da millî vefatının vefatından da ayrılmış güleleri, hattâ istidatlı.

Ölüm insanlara -maral hâllerinde- bir istidatlılığı ve dâime içine otukları her şeyi, o, ona için ölüme gıpta edilmez. Lâkin ne bahtiyar adamın, ne talihî adam için! Büyük adamların hayatta teki ne talihî imkân Çöküş hayatında her türlüğünde müvakkil oldu, her istidatlı yapı ve iyi yapta ve sessiz omuz silme kuraklık güleleri yamakta kâhisi arından eğildi.

Ne Türk saarek bir daha bu kadar büyük, bu ritme gâh bir cesullü sırtı, ne dünya bayrakları bir daha bu kadar vakur, bu ritme ağı bir ölümün duruş seritiltilti.

O bir kare düşünce, bir kare güldü.

GÖRÜŞLER

ATATÜRKE SON VAZİFE

20.11.38 Yazan: Sabiha Zekeriya SERTEL

Dolmabahçe camialın kuruntuluğundayım. Saray kapısında Sarayburnu'nun kadar sokakların iki yanına mektepler, polisler dizilmişler. Evlerin pencereleri, damları, insan dolu. İnsan hevenleri gibi.

Camian avısına, demir parmaklıkların yanına mahalle çocukları dizilmişler. Camian karşındaki sirtin, ta Macha tepelerine la -dar halk serilmiş, sıyah bir hutut güldü.

Atatürkün cenaze alayını bekliyorum. Teşil ağaçların dallarını yarar gibi ağır, yazın adamlarla gelen binde mızıkla Siper'in ölüm havasını çalıyor. Ölüm, E bu büyük ira -deler, enerjilerin, hayat ve hareketin varlığı ve durduğu son merhale... Şipen, ölümü.

Gün kadar hazin abengi ile vurmuş yerlere sermiş... İstanbulun havasını sarıyan bu acıklı mestemil, bu ölüm havası, bir Atatürkün ölümünü hak ediyor, alıyor, aldatıyor.

Ataların önünde giden birinci alay bayrak, güneşin kızgın ateşinde bir alev gibi yanıyor. Onun, Türkiye güllerinin bir ucundan bir unusu geldiği istiklal bayrağı geçiyor.

Bahriyeciler, zabıt, asker, kumandan, alay alay, bağları hüremle eğilmiş. Bu bayrağın arkasında, başkumandanlarımız, ölümlü, onun son geçtiği bu yolda teyzi ediyorlar.

İstanbulun habercileri, çiçek çelenkleri halinde onun önüne dökülmüşler, serpilip bül -yüdüklüleri toprağı kurtaran halkaklara toprağın mimarlığını getiriyorlar.

Cenaze karanlığı kadar sıyah, simsiyah altı stin geldiği top arabasının üstünde, kurmuş sıyah bastığı gün ne kadar muzafferdi, yine o kadar muzafferdi. Bütün bir millet onu hükümlerle geçiyor, alıyor, alıyor -ruz. Dün avoçlarında zaferle dalgalandırıldığı bayrağı sarılı gidiyor. Fakat ne acıklı bir gidiş.

Cenaze karanlığı kadar sıyah, simsiyah alay duruyor. Top arabasının üstünde, İstidatlı eriten, çalplerine boyun eğdiren bir ferdenin, cihan kadar kuvvetli bir insanın ölümlü karşı karşıyayız. Alay duruyor. Hareket duruyor. Her şey duruyor. Sükkül... Ölümlü anı sükküte içindeyiz.

Bu heyetli ölüm arabasının iki yanında ki yolda dülmen çocukların hizalı bir hüçükler bu derin sükküte bir karnesi gibi yanıyor. Hüçüklerden bir şerit gibi Topkapı Sarayında Sarayburnuna kadar uzanıyor. Pencereler -den, damlardan, sırtlardan hüçükler geliyor -hep birden alıyorlar. Ölümlerini birbirini istik için çiriyor, bir salın gibi bir güğüten bir güğüte geçiyor, bir dalga gibi, bir kasırga gibi, sökkün bir ucundan bir ucuna alıyor.

Cenaze karanlığı kadar sıyah, simsiyah altın çektirli top arabası. Başkumandanların kılıç çekerek selâmlayan generalerinin vakur adamların takip ederek ilerliyor.

Arabının arkasından gelen bir gençlik yolları boydan boya dolduran bir gençler ordusu, onun gelmesi bir ordu gibi geliyor. Dâha ölü eserini ölümüne kadar yasaklar -ların andi len, onun hayatında en çok sükr -venmiş, ve ferahli ölümüne emiltilmiş dirâçlı gençler geçiyor.

İstanbul, kurtuluşunun son vasifelerini a -cağı göz yaşları dökerek yaptı. Müsterek ma -temini içine sindire sindire, birbirine leire leire, hüçük hüçük Atamızın arkasından dökü. Bütün bir halk, son defa geçtiği bu yolda onu son defa selâmladı, onun nâsâ -nünde hüremle basını eğdi, hayatına zellip tarife geçen büyük temini, oğus bir millet vakarile andı ve ağladı.

Onun mahrem ölümüne karşı bu son vazife. Fakat eserine karşı, vasifemim silindil boş -liyor. Atatürk aramızdan çekildi, fakat eşi her Türkün kalbinde yattıyor. Her genç bir eseri yaşattığı müddetçe, Atatürke karşı ebedi vasifemim yapmış olacağız.

Bugün, Atatürkü teyzi eden, onun karşısında hüremle selâm duran her Türkün kalbinde bir Atatürk yatıyor. Atatürkün asım ve imasını taşıyan bir millet, onun bu mülle -te emneti hüçük hüçük emiltilmiş, istidatlı, in -kilâh dâimama kolay kolay teslim etmez, e -demez. Bu ölümün arkasında oğus bir mülle -tin güsterdiği bu samimi teessür, duyduğu yols ve elem yalnız dâhikî kurtuluşun şük -rânı değıl, yarıklı hayatın da namindir.

Sarayburnusunda tabutun etrafını halk sarıyor

Son teyzi için Kadıköy sahiline uğulan kalabalık

Medeniyetin emir ve taleb ettiğini yapmak inansen olmak için kâifdir.

K. ATATÜRK

Cumhuriyet

Onbeşinci yıl sayı: 5218

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve telefon adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul 396 286
Yayıncı: Dolmabahçe ve sırtı 32390, Talat Paşası, 23487. Mâne ve müdürlük bünyesinde 32399 — 32390

Pazar 20 İkinciyeğin 1938

İstanbul, bizim tarihimizin ve medeniyetimizin bir hülasasıdır.

K. ATATÜRK

İstanbulun Atatürke Vedai

Bütün şehir Büyük ölünün geçeceği yollara dökülmüştü; Ebedî Şef, yüz binlerce hıçkırık sesi ve bir göz yaşı seli içinde bizi yetim bırakarak, artık hiç dönmiyeceği, seyahatine çıktı

Atatürkten Ayrıliş

Şimdi 19 sene evvel hırtarınak ammile ayak bastığın otanun, hırtarlımı ve temiz ainesinde ebedi yıkuna uyumaya gidiyorsun değil mi?

Ö a dıkaz sene evvel, kıy gülececi si hatırlanır İsmahil bir kâhar vâkıbı Atatürk emri ve vâkıbı hatırlanır ayırıldı. Dışarıya gıttirececi amillerden İsmahil kaderi yâkıbı. İsmahil, vâkıbı emiliminde İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

"O", nu teşyi ederken

Bütün İstanbul gözleri şanlı bayrakla Şanlı ölünün, birbirine sarılmış heybelle manzarasına takılmıştı. Eller, durmadan akan yaşları silmekle meşguldü.

Dolmabahçe, arsay devralarını bu- lançında mühterim kâlar bombası ve vâkıbı... Ö a dıkaz sene evvel, kıy gülececi si hatırlanır İsmahil bir kâhar vâkıbı Atatürk emri ve vâkıbı hatırlanır ayırıldı. Dışarıya gıttirececi amillerden İsmahil kaderi yâkıbı. İsmahil, vâkıbı emiliminde İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Her zaman, Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Maavrele kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

Ö a dıkaz sene evvel İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı. İsmahil hatırlanır kalbide ve kalbide vâkıbı vâkıbı.

İstanbul, dün, göz yaşları içinde, Ulu Atamı Ankaraya yolladı. Bütün şehir halkı, daha gecenin İbâren, Ebedî Şefimizin son olarak geçeceği yollara dökülmüş ve yer almaya başlamıştı. Bu suretle tarihî mevkî yüz binlerce İstanbullunun hıçkırıkları arasında Dolmabahçeden Sarayburnuna gelmiş ve orada Mukaddes Tabut, Zafer torpitiyle Yavuzla konulmuştur.

NADİR NADİ
Tarihçe No. 7 s. 108 s. 24.

HANDI VAROGLU
Tarihçe No. 7 s. 108 s. 141

Cumhuriyet gazetesinin ilk sayfası. (20 Kasım 1938)

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAGI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 9 — No. 2986

Yazı işleri telefonu: 20203

PAZAR 20 — EKİNCİTEŞİRİN 1938

İktisadi işleri telefonu: 20203

Fiyat 5 kuruş

Müsterih git Atatürk, sen Anadolu topraklarında yattıkça o topraklara vereceğin feyiz ve nur daha pek büyük işler görecek!..

Ebedî Şefin aziz nâkı dün Topkapıdan geçirilir ve Yavuz naklolunurken

Ankara matem içinde Mukaddes Ölüyü bekliyor

Çankaya'ya ulaşan yollar Onun hayalini canlandırarak kana kana ağlayanlarla dolu

Meclis önündeki katabalığı yapan ameleden birine sokularak ne yaptığını sordum. İçini çekti: "Bunu yapacağıma hababın evini yüksaydım!.. dedi (Ankara'da toluhan arkadaşımız Ercüment Ekrem Talu yazıyor)

Ankara'da bu yıl zorbahar yazın bir devresi oldu. Geçenleri 1922 yılı gibi de. Hazretti derinliğini süren in o çölünce, anemini son ayına yükseltti. Bu türbaderiyeyince: Öyleyin saygılı: sızak. Masnavi, herrek bir gülmün özerin: de güney immanusaki suçaklığına imha: Day ediyor.

Çimenler, ağaçlar nerede ise aidanıp yemeden yapararak. Tabiatı güzel mi güzel! Fakat bir hüftanşaher boğ gülmüklük te bir hüftan, bir mevlî karışık. Vapra: lizini düşünce hazlanan ağaçların aras: sında kuşlar, suda ölüştürmekten iktirat ediyor. Ankara'nın o harikulde tulu ve (Devama 4 üncü sayfa)

İstanbul yirmi dört saat uyumadı, yirmi dört saat yemedi, oturmadı

On dan son defa ayrılırken bütün şehir, tek bir çift göz, tek yürek gibi ağhyor, çırpınıyordu

Yavuz ufukta kaybolurken ondan mümkün olduğu kadar geç ayrılmak için vapurlarla donanmayı takip edenler hıçkırarak bağırıyorlardı: "Elveda Atatürk!..

Dün İstanbul, bütün Türkiye te be: riber tek bir çift göz, tek bir yürek gibi ağladı.. Ağladı Ebedî Şef, Türkiye'nin kendî silik kardağı kalbine uğurlandı. Dolmabahçeden, Sarayburnu parkının ka: pelerine kollar her köpe bünak damlatı: bismak, pencere ağaç gövdesi, parka: lık Omuz sinedi göğüsüne ağlayan, fakat (Devama 5 inci sayfa)

Yolda

Yavuz istanbuldan izmire nasıl gitti?

Izmit'in Büyük Ölümü se: lamlayışı ve trenin hareketi
İzmit 19 (Atatürkün cenazesine zaf: kat eden muharremizden) — Gidiye: (Devama 11 inci sayfa)

Atatürkün ikinci defa Anadoluya geçişi

Yazan: Muhittin Biçen
(Büyük 4 nes sayfamız)

Dün onu...

...böyle uğurladık

...ebediyete...

Anadolu

30 Ekim'inin PAZAR 1938

Her gün sabahları (İzmir) de diğer ayrıntı gazetesinde Telefonu: 3776

NÜSHASI HER YERDE 2 Kurşun

No: 7668

Atatürkün İstanbula ebedî veda Yavuz beş dakikada bir top atıyor ve bütün İs- tanbul ağlıyor, ona veda ediyordu

*Büyük ölü, uğrunda yıllarca bütün varlığını verdiği bayrağına sarılmış olarak ge-
çerken, çığlıklar göğe çıkıyor, baylanlar görülyordu*

İsticlerinin son ihtirama ziyareti

Büyük Sefin mübarek vâcipi İsticiler Yavuz

Büyük ölü; İzmirde binlerce halkın gözyaşları arasında Yavuzdan alınarak, ihtiramla hususî trene kondu. Manzara görülmemiş derecede hazindi

Ecnebi harp gemileri, Heybeli açıklarına kadar Yavuzu takip ettiler. Atatürkün mübarek naaş'larını hamil olan hususî tren, bugün öğleden evvel Ankaraya varacak. güzergâhtaki istasyonlara yığılan halkın matemi büyüktür

İstanbul, 19 (Telefonla) — Daha günün ağarmadan şehir ayakta. Evinden ür-
layan sahile ve Bağdat'tan Saraylar,
tama kadar tren yoluyla diğer köy-
lere. Vakti ilerledikçe bir trenin ardına
dönen bu tabii aklı ancak polise ve
asker müdahalesi içinde kırılıyor ve
sayısız bağlardan bayıltılı tabiiolar ya-
lıyor. Yürün bayrakları, kağıtlar, çar-
pular, dardardır. İhtiramla bir
ölü evine dönen bu şehir içinde, bu ki-
şileri öldürüyor, bu gençlerden az-
kan ve damlaları bir insanın insan yüze-
leri en büyüklerinden en yalınca kadın
kadın erkek bir tek erkeğin ağız ve
utubası yanmakta, açgöğsü ve sevecik
gülerinin en hüsnüsü ve ilmi ihtirama
yapmaktadır.

Dünya kadar Türkün gökleri altında
gözüyle yarayan yerden dönen
bayraklar büyük Atatürk ün-
dan bayrakları sarılı bir tabut halinde
buraklardan geçecek. Bu gözetilme-
mek, bu tabutu önünde eğilmek ve
söz yasaları öbe öbe yitirir. İhtiram
İsticilerinin en yalınca erkeğidir.

Saat 8 den itibaren deniz arifeleri
durduruldu. İhtiram için Boğazdan, Kedi-
köyden, Üsküdar'dan merkeze ve hay-
riye geçecek görülyordu. Bu sayısız
mahabub vaktinde bir kışık yer ko-
labilmek için 80 minali fanteziler
ve yer bulamayanlar pek çoktur. Aka-
lar ve Anadolular İsticileri sokak-
ları gülmeli, gövdenin bir kalba-
lık doludur. Yarı bulutun fakat gö-
ğü bir kave sahabe üstü döndü-
ğünde yollarında biriken halkın istik-
tadır.

Zakıyatın bütün ihtirama bedelleri-
ne rağmen yer yer bazıları kırılgan
göçüyor. İhtiramın ve metakıllı

Gençler Dolmabahçeye böyle

göüyor, böyle çıyoylardı

gözülerin yarımında isticinin gövdesi-
de edilebiliyor.

İhtiramın büyük Ankaraya mahabub
merkezi daha başından isticilerin
İsticileri sokakların kasa bir tabii-
dır.

Dolmabahçe sarayına gelince buradan
hazırklar erkeğe başlamak. Büyük

bu tabii İhtiramın büyük Ankaraya mahabub
merkezi daha başından isticilerin
İsticileri sokakların kasa bir tabii-
dır.

İhtiramın büyük Ankaraya mahabub
merkezi daha başından isticilerin
İsticileri sokakların kasa bir tabii-
dır.

İhtiramın büyük Ankaraya mahabub
merkezi daha başından isticilerin
İsticileri sokakların kasa bir tabii-
dır.

İhtiramın büyük Ankaraya mahabub
merkezi daha başından isticilerin
İsticileri sokakların kasa bir tabii-
dır.

İhtiramın büyük Ankaraya mahabub
merkezi daha başından isticilerin
İsticileri sokakların kasa bir tabii-
dır.

Aydın

İKİNCİ YIL
No : 397
PAZAR
20
İl. Teşrin 1938

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Hasımevi

Sayı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayı : 100 Para

Büyük ve ebedî şefimizin cenazeleri Dün İstanbul halkının göz yaşları ile teşyi edildi Bütün İstanbul son vedâ törenine iştirak için ayakta idi

İdeal akıncısı

Günler geçmekte, fakat heyecan artmaktadır. İptida millet bir çağlayan gibi taştı. Arkasından bütün memleket ve insanıyet bir matem tufanına uğradı.

Sebept? Çünkü ilk anda acımız kadar büyük bir de hayretimiz vardı. Her şeye hayret veren bir unsurun kendisi için bile olsun ölümlü kabul edileceğine inansamıyorduk gibiydik. Halbuki günler geçtikçe kürenin ne büyük bir zıya uğradığını daha iyi görüyoruz.

Çok doğru: "O'nun ekalkılığıyle insanlık enteresan olmaktan çıktı", diyen kaleme, beyer dehâsında sünen işi her kesten iyi görmüş denilebilir. Atatürk'ün elliye kurtulan yarı, bugün yalnız onun hatırasıyla doludur.

Geçlerin taze gönlünde, ihtiyarların nice acı çekmiş yüreğinde şimdi sadece Ulu Başbuğu buluyoruz. Meğer kendisini ne kadar bilmiyormuşuz! Üzerine her saniye titriyerek tebil ettirmiş dakikalarda bile ne kadar onun dünya kalbindeki aziz mevkîlinden habersizmişiz! Hakikat şimdi bütüben anlayıyor. Bu adamın her şeyi Türkiye için bir ders oldu. Ölümlü bile!

Bir vatan kurdu diyorduk, bir millet yarattı diyorduk; görüyoruz ki meğer dünya çatımsın.

Sonu 2 inci sayfada

Cumhuriyetçi İspanya da tayyare ile bir heyet gönderdi

Ankara, 19 — Atatürk'ün cenaze merasiminde Cumhuriyetçi İspanya hükümeti namına münakalat nazırı, Barselon garizon komandanı, sahil bataryalar

baş komandanı vis amiral ve protokol şefinden mürekkep bir heyet hazır bulunsaktadır.

Heyet tayyare ile hareket etmiş olup pazar günü Ankaraya muvasalat edecektir. a.a.

Alman askerî müfrezesi Ankarada

Ankara 19 — Almanyayı ve ordularını temsil edecek olan Emden krovazirünün getirdiği bahriye müfrezesi saat 14,10 da Ankaraya varış vassıl olmuştur.

Misafir kataları müzikleriyle beraber bir askerî kıtadır a-

lâmiâm ve kitalar kendilerine tahsis edilen yerlerde istihale etmişlerdir.

İran, Yugoslav müfrezeleri harp okulunda, Bulgar müfrezesi polis okulunda, Alman müfrezesi Gazî terbiye enstitüsünde misafir edilmişlerdir. a.a.

Grup maçları Geri kaldı

Bu ayın 26 ıncı günü yapılabileceğini yazdığımız grup maçlarının 18 birincivâdına 938 Pazar gününe kaldığını haber aldık.

top arabası saat 8,10 da sarayın mermer basamaklarının önüne gelmiş bulunuyordu.

Saat 8,15 de sevdiği en yakın silah arkadaşlarından 12 general sandukayı kaldırdılar. Vakur adamlar ve büyük bir huşu ile top arabasına yerleştirdiler.

Top arabası gör yaşlarını ve hükümlülük sapfedemiyen halk sâfları arasında saat 9da harekete geçmişti.

Alayın en önünde bir atlı polis müfrezesi yürüyordu.

Bunları bantıyla bir piyade taburu ile bir topçu ve bir bah-

riye taburları takip ediyordu.

Tayyareler, saf, saf uçarak alaya havadan iştirak ediyorlardı. Merasime Orgeneral Fahredin Altay riyaset ediyordu.

Alayda sayılmıyacak kadar çok Çelenk vardı.

Atlas bir Türk bayrağına sarılı olan büyük önün sandukası taşıyan top arabası iki tarafından on iki generalimiz olduğu halde öndeki kataları takip ediyor ve Tümgeneral İlyas Aydemir de sıyah kadife bir yastık üstünde bulunan Atatürk'ün istiklâl ve harp madalyasıyla...

— Sonu 2 inci sayfada —

Türk = fazilettir

On gündür tarihi anlar yapıyoruz.

On günde heri bütün bir millet; müsterek ve çok büyük bir kaderin müsterek istihaleyle göz yaş döküyor.

Dün aksam; en bir Türkün izidinde hayatlarına son verdiklerini, Bugün de bütün İstanbul halkının mahdud bir sahaya yığıldığını bildiryord.

14 saatte yüz elli bir kişi bir tek adam gibi aynı yolu katetti. Bütün bunlar, içten gelen derin bir sevginin eseridir. Bütün bunlar; bir milletin secederden beri kalplere dolmuş minnet hislerinin ifadesidir.

Bütün bunlar, mazlum bir milletin kurtuluşuna olan inan ve bağlılığını tesahürdür.

Millet; kendisini kendinin çok sevdiğini ve kendisinin en çok sevdiğini kaybetmişti için söylüyor.

Onun tabutuna son bir bakış atılmak uğrunda on bir Türk can verdi.

Muazzam bir orduluk insanın onun sevgisi bir araya topladı ve bir yolda yürüttü.

Bugün İstanbul onun manevi varlığını bir daha görmek, ona veda etmek için yollara çıkuldu.

Bir bardak suya kırk yıllık hatıre saygısı taşıyan Türk; kendisine, hür, serfelli bir hayat ve parlak bir istiklâl verene can vermekten zevk duyar.

Bu bir fazilettir ve saten. Türk, müsaavi, fazilettir. Catalogia

Şeker bayramı

Aydın müftülüğüdesi; Şeker bayramının İkinciteşrin ayının 23 üncü Çarşamba gününe tesadüf ettiği sayın halkımıza bildirilir.

Fakir çocuklara yardım

Halkımızın fakir çocuklara yardımı devam etmektedir. Dünkü listeye ilâveten yeni teberrârlerin neğine devam ediliyor.

Lira K.
269 — Dünkü Yekân
20 — Nabi Koçak
20 — Râif Aydoğdu
20 — Mustafa Adal
Devamsı 2 inci sayfadâ

Misafir heyetler Ankaraya gelmeğe başladılar

Ankara 19 — Atatürk'ün cenaze merasiminde hazır buluncak olan Irak ve Fransız mandası altında bulunan yerlerden gelecek heyetler bugün Ankaraya muvasalat etmişler ve mihmandarlar tarafından karşılanarak Ankarapalas oteline misafir edilmişlerdir. a.a.

Orta okulumuzda Bay Halil Öke yardıktır oldu

Haber aldığımız göre orta okulumuzun gitteğe tevessül eden talebe ve dolayısıyla idari vaziyetini daha salim şekilde yürütmek için resim öğretmen Bay Halil Öke de yar direktörlüğe tevessül edilmiştir. Kendilerini tebrik ve işlerinde başarılar dileriz.

En büyük kahraman geliyor t.

Ne var ki, gün yaşlarımızın dükmekten başka, büyük matemimizi izhar etmeye vesile olacak bir şey yok. Aciz... Beger aciz... Muazzam ve merhamet bilmez ademim önünde ancak ve yalnız gözyaşı dökülebiliyoruz... Büyük matem karşısında, ne yapabildik... Ne yapabiliriz. Şu dakikada; onun tabutu,

dünyada hiç bir tacedarı, hiç bir hükümanı, hiç bir imparatoru nasip olmayan bir ihtiyama, bir ihtiyama belagatle yitirken ve 17 milyon Türk, İa... Canını sarıyan en derin, en onulmat, en mükkeder bir matemle katırlırken, bu büyük elcin karşısında, ne yapabiliyoruz... Gözyaşı... Aciz, hiç... Devamsı 2 inci sayfadâ

TÜRK DİLİ

İKİNCİ TABİ

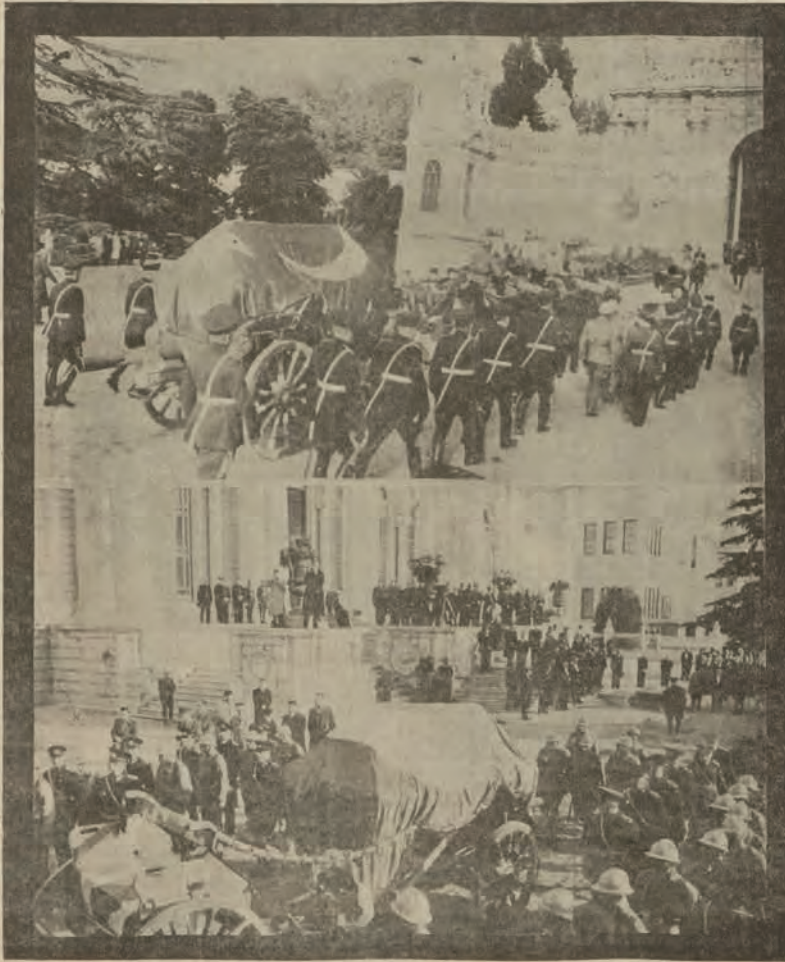
20 KASIM PAZARI 1938

GÜNDELİK SİYASAL GAZETE

ON ÜÇÜNCÜ YIL SAYI: 4041

Ebedî Şefin ebediyet Yolculuğu..

İstanbulun Hıçkırık Ve Göz Yaşları Arasında
Atasına Yaptığı Vedaa Aid En Son Resimler..

Sancağa sarılı olan aziz cenazeyi götüren top arabası ve arabanın iki tarafında 12 general askerler -İstanbulda yapılan merasimde gazetemiz muhabirinin aldığı resimler-

Türk Dili (Balıkesir) gazetesinin ilk sayfası.
(20 Kasım 1938)

Atatürk'ün naaşını taşıyan tren Ankara İstasyonu'na girmeden önce son hazırlıklar yapılıyor.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan tren Ankara İstasyonu'na girmeden önce son hazırlıklar yapılıyor.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşını taşıyan tren Ankara İstasyonu'na girmeden önce son hazırlıklar yapılıyor.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'nda Atatürk'ün naaşını taşıyan treni bekleyen devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'nda Atatürk'ün naaşının trenden indirilişi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'nda Atatürk'ün naaşının trenden indirilişi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'nda Atatürk'ün naaşının trenden indirilişi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'nda Atatürk'ün naaşının trenden indirilişi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'nda Atatürk'ün naaşının trenden indirilişi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'nda Atatürk'ün naaşının trenden indirilişi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'nda Atatürk'ün naaşının trenden indirilişi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınan Atatürk'ün naaşının TBMM binasına
(İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru törenle götürülmesi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınan Atatürk'ün naaşının TBMM binasına (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru törenle götürülmesi. (Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınan Atatürk'ün naaşının TBMM binasına (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru törenle götürülmesi. (Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınan Atatürk'ün naaşının TBMM binasına (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru törenle götürülmesi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınarak TBMM binasına (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru götürülen top arabası üstündeki Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınarak TBMM binasına (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru götürülen top arabası üstündeki Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınarak TBMM binasına (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru götürülen top arabası üstündeki Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınarak TBMM binasına (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru götürülen top arabası üstündeki Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınarak TBMM binasına (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru götürülen top arabası üstündeki Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınarak TBMM binasına (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru götürülen top arabası üstündeki Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınarak TBMM binasına (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru götürülen top arabası üstündeki Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Ankara İstasyonu'ndan alınarak TBMM binasına (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) doğru götürülen top arabası üstündeki Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının Ankara İstasyonu'ndan alınarak TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önüne getirilişi.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının, top arabasından alınarak TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma nakli. (Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşının, top arabasından alınarak TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma nakli. (Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naşının, top arabasından alınarak TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma nakli. (Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platformda.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platformda.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platformda.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platformda.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen devlet erkânı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen Ankara halkı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen Ankara halkı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen Ankara halkı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platforma konulan Atatürk'ün naaşı önünden geçen Ankara halkı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

20 Kasım gecesi Ulus'taki Atatürk Anıtı.
(Ankara, 20 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Belgelerle

DOLMABAŒE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

21 Kasım 1938

Ebedî Şef Atatürk'ün ölümü dolayısıyla Millî Şef İsmet İnönü'nün 21. 11. 938 de büyük Türk milletine beyannamesi:

Ankara: 21. 11. 938

Büyük Türk milletine ;

Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletinin ihtiram kolları üstünde Ulu Atatürk'ün fanî vücudu istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin onun için aşk ve iftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve haksız ittiham gününde meydana atılmış, Türk milletinin mâsum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyeti kavranmamış olan gür sesi, aslâ yıpranmayan bir kuvvetle nihayet bütün cihanın şuuruna nüfuz etmiştir.

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü, yalnız Türk milletinin haklarını, insaniyete ezeli hizmetlerini ve tarihe hâkkettiği meziyetlerini isbat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insaniyet vazifelerine sarsılmaz itikadı vardı. "Ne mutlu Türküm diyene" dediği zaman, kendi engin ruhunun, hiç sönmiyen aşkını en mânalı bir surette hülâsa etmişti.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mütakâmil ve en temiz zihniyetleriyle mücehhez modern bir devlet haline getirmek, onun başlıca kaygısı olmuştur. Teşkilâtı esasiyemizde ve bugün bütün vatandaşların vicdanlarında yerleşmiş olan lâik,

milliyetçi, halkçı, inkılâpçı, devletçi cümhuriyet, bize bütün evsafıyla Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Üfûlündenberi Atatürk'ün aziz adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimî bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın belîğ misalidir. Türk milletinin aziz Atatürk'e gösterdiği sevgi ve saygı, onun niçin Atatürk gibi bir evlât yetiştirebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürk'e tâzim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halkımıza, kalbimden gelen şükran duygularımı ifade etmeyi, ödenmesi lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürk'ün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı, insanlığın âtisi için ümit verici bir müjde olarak selâmlarım. Bu sözlerim, yazılarıyla ve toprağımızda şövalye askerleri ve mümtaz şahsiyetleriyle yasımıza iştirâk eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımın ifadesidir.

Devletimizin bânisi ve milletimizin fedakâr, sadık hâdimi,

İnsanlık idealinin âşık ve mümtaz siması,

Eşsiz kahraman Atatürk!

Vatan sana minnettardır.

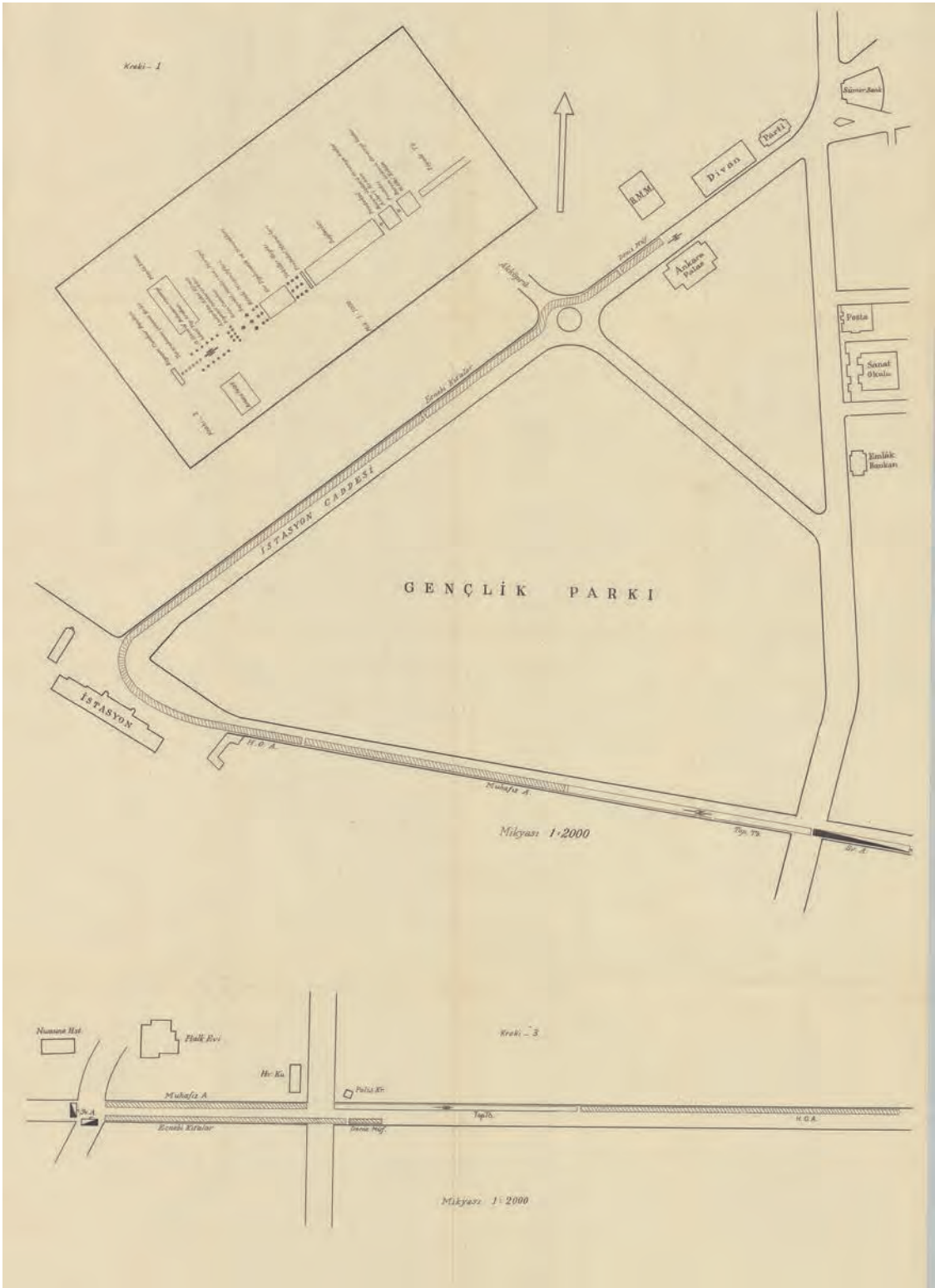
Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk milleti ile beraber senin huzurunda tâzim ile eğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Emin ol, aziz hatıran sönmez meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

REİSİCÜMHUR

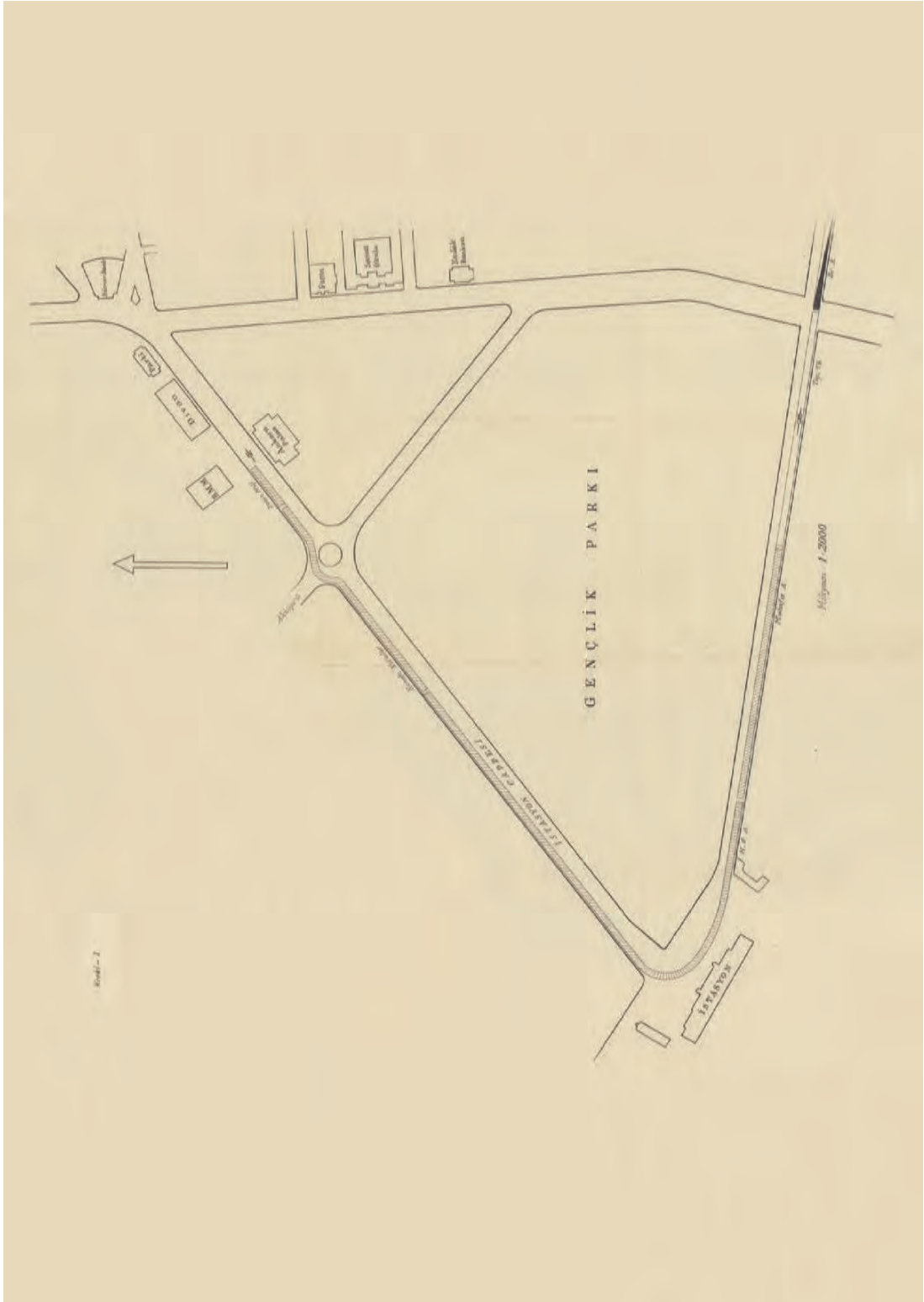
İsmet İnönü

<h2 style="text-align: center;">Büyük Şef ATATÜRKÜN</h2> <h3 style="text-align: center;">Ankaradaki Muazzam Cenaze Töreninde Bulunan</h3> <h3 style="text-align: center;">Yabancı Devletler Mümissilleri.</h3>				
<p>Yunan heyeti:</p> <p>A — Heyet: 1 — Ekselâns General Metakssas, Başvölük. 2 — General Demestrichas, Sıray Akademi Komutanı. 3 — General Papadimas, Harbiye Nezareti Müsteşarı. 4 — Ekselâns R. Kapsal, Yunanistan Ankaraya Elçisi. 5 — Andronikos, Başvekâlet ve Harbiye Nezari, hususi kalen müfettişi. 6 — M. Sydena, Yunanistan Ankaraya Sefaret Müsteşarı. 7 — Deniz Albay Joannadis, Yunan Deniz Atışması. 8 — Yarbay Zamboulakis, Atışma müfettişi. 9 — Yarbay Nobelis, General Metakssas'ın yaveri. 10 — Yıvaboy Korokas, General Metakssas'ın yaveri. 11 — M. Tondis, Ankaraya Elçisi İktisadiye Nezaretinde Atışması. 12 — A. Kitat: 100 nefer, 4 subay.</p> <p>Alman heyeti:</p> <p>1 — Altes Mareşal Şah Veli Han *Kralın amcasıdır. 2 — Ekselâns Sultan Ahmet Han, Almanistan Ankaraya Büyük Elçisi. 3 — İsmail Bey Han, Paris ocakları müsteşarı.</p>	<p>Romanya heyeti:</p> <p>A — Heyet: 1 — General Paul Teodoresco, Harbiye ve Harbiye Nazarı. 2 — General Motas, Ordu Utuzanı Müfettişi. 3 — General Traian Cojocesco, Romanya Ankaraya Elçisi. 4 — Ekselâns Tolmak, Romanya Ankaraya Elçisi. 5 — M. Eliald, Romanya Sefaret Müsteşarı. 6 — Yarbay T. Teodoresco, Atışma müfettişi. 7 — Kitat: 60 nefer ve birkaç subay.</p> <p>İngiliz heyeti:</p> <p>A — Heyet: 1 — Mareşal Lord Birdwood, 2 — Yarbay Whitford. B — Kitat: 1 — Amiral Sir Dudley Pound, Akademi Komutanı. 2 — Asif Mütazemi Delli. 3 — 12 subay, 120 deniz er, 60 subay, 56 hafif barut mızıkası.</p> <p>Arnavutluk heyeti:</p> <p>1 — Ekselâns Fakî Şaukok, Adriye Nazarı. 2 — Korobas. 3 — Divid Leskovickou. 4 — Asif Djadjofiti, Arnavutluk Ankaraya Elçisi.</p>	<p>Yugoslav heyeti:</p> <p>A — Heyet: 1 — General Miladin Nedvic, Harbiye ve Harbiye Nazarı. 2 — Ekselâns Boak, Adicemovic, Yugoslavyanın Ankaraya Elçisi. 3 — Amiral Dragutin, Priza, Yugoslavya Kralı İktisadiye Heyeti müfettişi. 4 — Kolonel Yermovic, Harbiye ve Harbiye Nazarı Kateni Mahsas müfettişi. 5 — Yarbay Feter Tomac, Yugoslavya Atışma müfettişi. 6 — Deniz çayırbaşası Nikica Tarnovic. B — Kitat: 4 subay, 4 yansubay, 80 nefer.</p> <p>Alman heyeti:</p> <p>1 — Baron von Neurath. 2 — Korgeneral List. 3 — Yarbay von Rosf. B — Kitat: 1 — Albert Sarnet, Dahiliye Nazarı, Fransızan şifak Ankaraya Büyük Elçisi. 2 — General Geocces. 3 — Amiral Laborde.</p> <p>Bulgar heyeti:</p> <p>A — Heyet: 1 — General Panof, Sıray Nazarı. 2 — General Dostolof. B — Kitat: 72 nefer, 5 subay, 6 yansubay.</p>	<p>İran heyeti:</p> <p>A — Heyet: 1 — Ekselâns Khaled Fakimi, İran Ankaraya Büyük Elçisi. 2 — Öğretmen Nabbolera. 3 — Korgeneral Kospal. 4 — Albay Adhas. B — Kitat: 1 binbaşı, 2 yansubay, 52 nefer.</p> <p>Sovyet heyeti:</p> <p>1 — Potemkin, Harbiye Halk Komiser müfettişi. 2 — Amiral Yemegof, Karadizir filosu komutanı. 3 — Terentiev, Sovyet Ankaraya Büyük Elçisi.</p> <p>Milletler Cemiyeti heyeti:</p> <p>1 — Walters, Milletler Cemiyeti Kâşifi Utuzanı Müfettişi. 2 — M. Agroska, Direktör. 3 — Bay Tervik Erni Şube başkan.</p> <p>İtalyan heyeti:</p> <p>1 — Ekselâns Baron Pampico Alocci. 2 — General Curzo, Başvekâlet. 3 — Amiral Alberto Leis.</p> <p>Mısır heyeti:</p> <p>1 — Ekselâns Mihri Gucerzi, Mısır Ankaraya Elçisi. 2 — Amiri Fuad, Bakiye daimi müsteşarı.</p>	<p>İrak heyeti:</p> <p>1 — Ekselâns Naci Şevket, İrak Ankaraya Büyük Elçisi. 2 — Ekselâns İskidallak Dumlaku. 3 — İsmail Nasak. 4 — Yarbay Sülladzin Sabbag.</p> <p>Macar heyeti:</p> <p>1 — Ekselâns Zoltan Marcsfy de Batizfalva, Macar Ankaraya Sefiri. 2 — Tuğgeneral Eszane Rozakny. 3 — Albay Eszercim Menek. 4 — Albay Aleksandr Magyarossy.</p> <p>Memleketlerini Elçileri ile İttisatçıların devletler:</p> <p>Japonya: Ekselâns Taketomi, Büyük Elçi. Polonya: Ekselâns Sobolevicki, Büyük Elçi. Çekoslovakya: Ekselâns Robert Fritcher, Elçi. Holanda: Ekselâns Christan Wasser, Elçi. İsviçre: Ekselâns Baren Eric Gyllensperna, Elçi. Finlandiya: Ekselâns onzi Takas, Elçi. *Bodapest'te mütisim. Sırbia: Enzir Adil Acban, müsteşar. İtalyan: M. Begonay Candron, müsteşar. Danimarka: M. Frensmark, müsteşar. Letonya: M. Kocool, İstanbul Başkonsolosu.</p>

Atatürk'ün Ankara'daki cenaze törenine katılan yabancı devlet temsilcileri. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

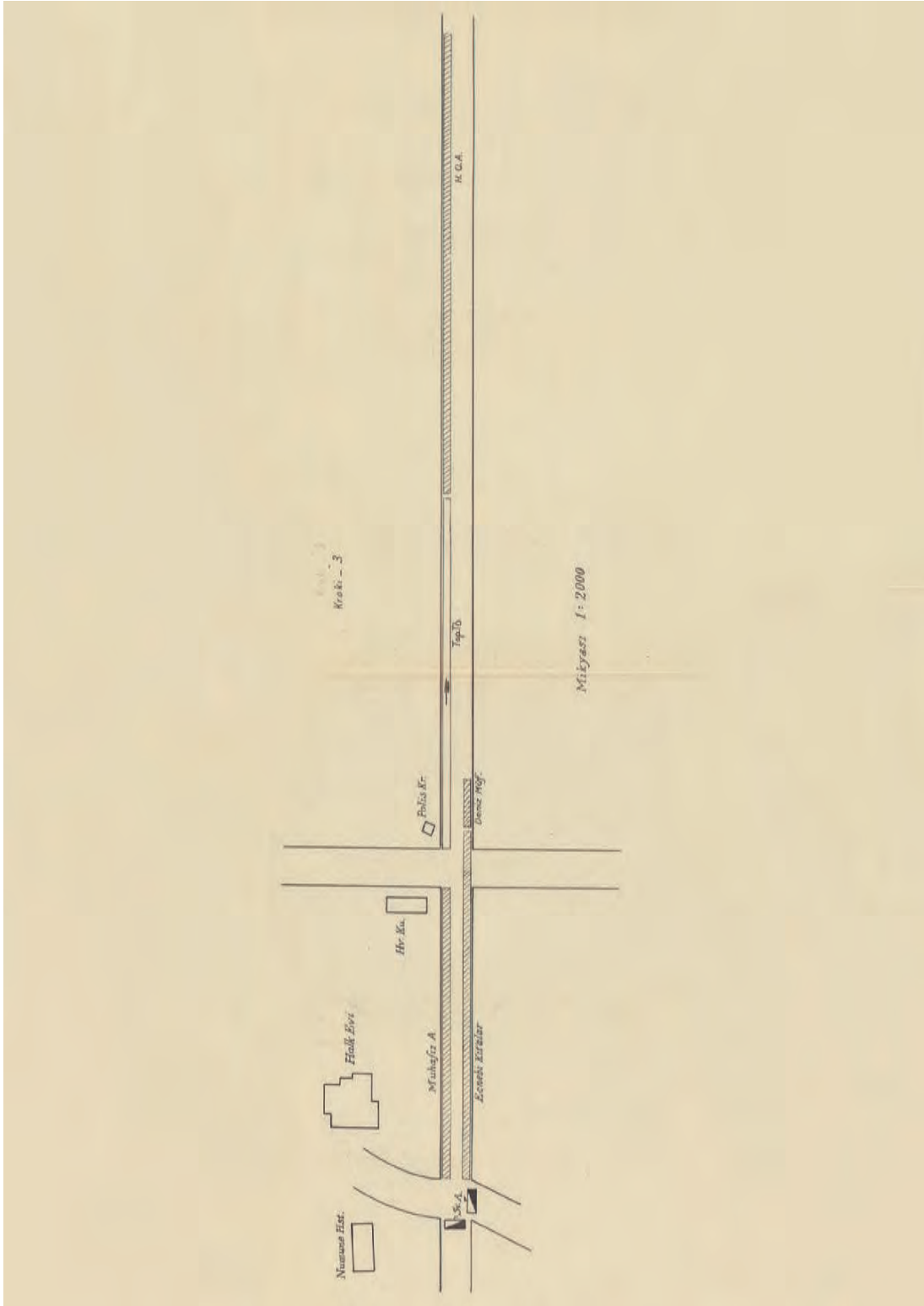

Atatürk'ün naaşının TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden Etnografya Müzesi'ne götürülüşü sırasında izlenecek güzergâhı gösteren krokiler. (21 Kasım 1938; BCA 30.18.1.2/18.3.43-103)

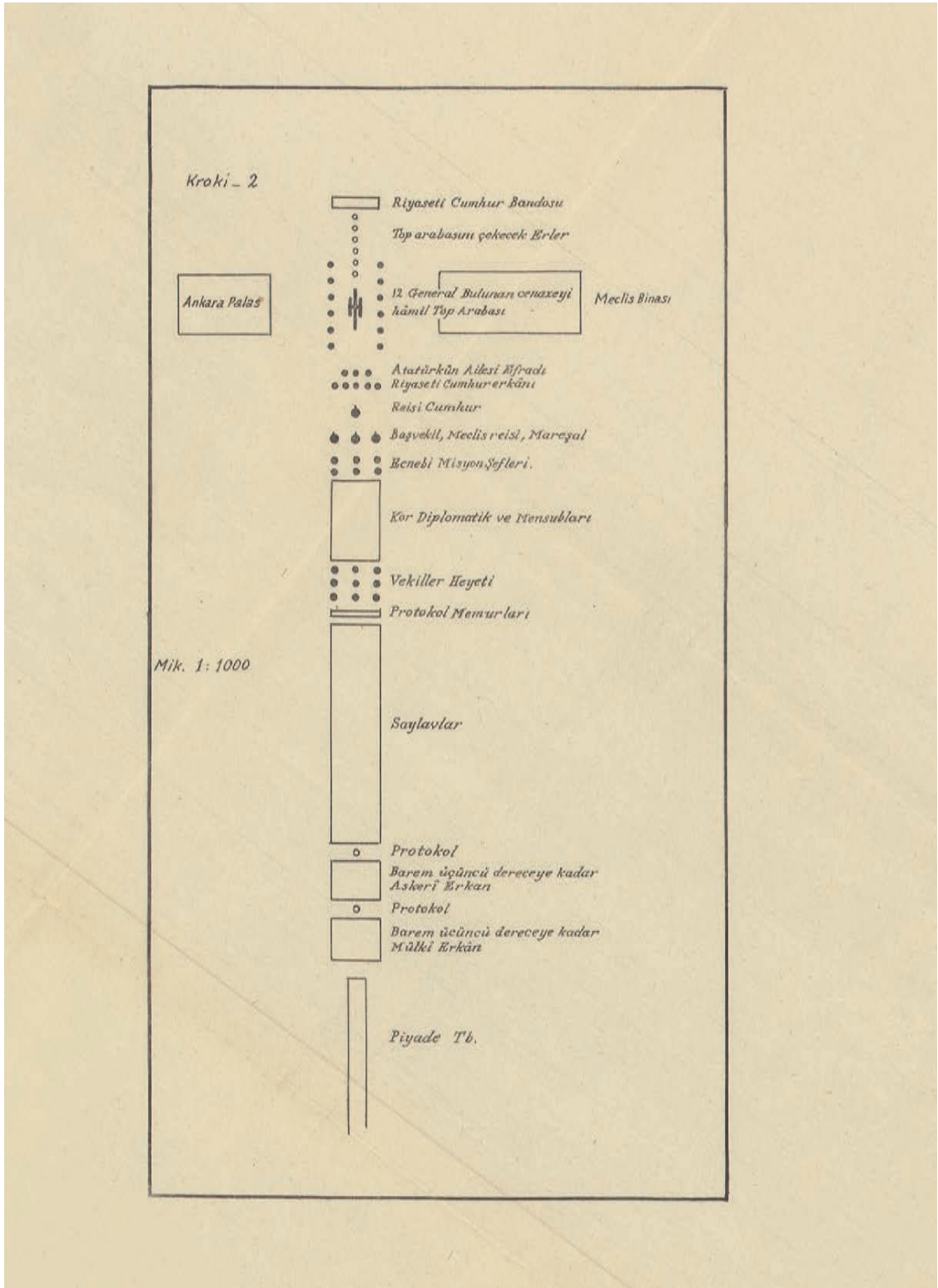

Atatürk'ün naaşının TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden Etnografya Müzesi'ne götürülüşü sırasında izlenecek güzergâhı gösteren krokiden detay.
(21 Kasım 1938; BCA 30.18.1.2/18.3.43-103)

Atatürk'ün naaşının TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden Etnografya Müzesi'ne götürülüşü sırasında izlenecek güzergâhı gösteren krokiden detay. (21 Kasım 1938; BCA 30.18.1.2/18.3.43-103)

Atatürk'ün naaşının TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden Etnografya Müzesi'ne götürülüşü sırasında izlenecek güzergâhı gösteren krokiden detay.
 (21 Kasım 1938; BCA 30.18.1.2/18.3.43-103)

Ulus gazetesinin ilk sayfası.
(21 Kasım 1938)

Atatürk ölüyü Ankara'da karşılarken

Ağır ağır adımlarla ve mütemadi ağlayışla gardan katafalka

Yazan: Sabahattin Sönmez

Sabah saat dokuzunda, Ankara istasyonu önünde... Ota bu istasyonda bekliyor, kış kış yağ yere karışıyor. Ota bu istasyonda bekliyor, kış kış yağ yere karışıyor. Ota bu istasyonda bekliyor, kış kış yağ yere karışıyor.

Atatürk'ün cenazesi Ankara'da karşılanırken... Ağır ağır adımlarla ve mütemadi ağlayışla gardan katafalka. Yazar Sabahattin Sönmez, cenazenin Ankara'ya getirilmesiyle ilgili duygularını ve gözlemlerini aktarıyor.

ATATÜRK VE KÖYLÜ KADIN Dikmenli Emine kadın Atatürk'le yaptığı konuşmayı anlatıyor

Yazan: Nasuhi Baydar

Dikmenli kadın Emine Hanım, Atatürk'ün cenazesi Ankara'ya getirilirken... Köylü kadın Atatürk'le yaptığı konuşmayı anlatıyor. Yazar Nasuhi Baydar, Emine Hanım'ın Atatürk'ü tanıdığı ve onun için duyduğu saygıyı anlatıyor.

HİNCİRİKULI BİR SESSİZLİK İÇİNDE Bir kılınc kalkan indigi ayak hareket etti

Yazan: Nasuhi Baydar

Hincirikuli, bir sessizlik içinde ayak hareket etti... Bir kılınc kalkan indigi ayak hareket etti. Yazar Nasuhi Baydar, Hincirikuli'nin Atatürk'ün cenazesiyle ilgili duygularını anlatıyor.

Sabah saat dokuzunda, Ankara istasyonu önünde... Ota bu istasyonda bekliyor, kış kış yağ yere karışıyor. Ota bu istasyonda bekliyor, kış kış yağ yere karışıyor. Ota bu istasyonda bekliyor, kış kış yağ yere karışıyor.

Atatürk'ün cenazesi Ankara'da karşılanırken... Ağır ağır adımlarla ve mütemadi ağlayışla gardan katafalka. Yazar Sabahattin Sönmez, cenazenin Ankara'ya getirilmesiyle ilgili duygularını ve gözlemlerini aktarıyor.

Dikmenli kadın Emine Hanım, Atatürk'ün cenazesi Ankara'ya getirilirken... Köylü kadın Atatürk'le yaptığı konuşmayı anlatıyor. Yazar Nasuhi Baydar, Emine Hanım'ın Atatürk'ü tanıdığı ve onun için duyduğu saygıyı anlatıyor.

Hincirikuli, bir sessizlik içinde ayak hareket etti... Bir kılınc kalkan indigi ayak hareket etti. Yazar Nasuhi Baydar, Hincirikuli'nin Atatürk'ün cenazesiyle ilgili duygularını anlatıyor.

Sabah saat dokuzunda, Ankara istasyonu önünde... Ota bu istasyonda bekliyor, kış kış yağ yere karışıyor. Ota bu istasyonda bekliyor, kış kış yağ yere karışıyor. Ota bu istasyonda bekliyor, kış kış yağ yere karışıyor.

Atatürk'ün cenazesi Ankara'da karşılanırken... Ağır ağır adımlarla ve mütemadi ağlayışla gardan katafalka. Yazar Sabahattin Sönmez, cenazenin Ankara'ya getirilmesiyle ilgili duygularını ve gözlemlerini aktarıyor.

Dikmenli kadın Emine Hanım, Atatürk'ün cenazesi Ankara'ya getirilirken... Köylü kadın Atatürk'le yaptığı konuşmayı anlatıyor. Yazar Nasuhi Baydar, Emine Hanım'ın Atatürk'ü tanıdığı ve onun için duyduğu saygıyı anlatıyor.

Hincirikuli, bir sessizlik içinde ayak hareket etti... Bir kılınc kalkan indigi ayak hareket etti. Yazar Nasuhi Baydar, Hincirikuli'nin Atatürk'ün cenazesiyle ilgili duygularını anlatıyor.

Bir kılınc kalkan indigi ayak hareket etti... Hincirikuli'nin Atatürk'ün cenazesiyle ilgili duygularını anlatıyor. Yazar Nasuhi Baydar, Hincirikuli'nin Atatürk'ü tanıdığı ve onun için duyduğu saygıyı anlatıyor.

HALK GEÇİYOR...

İki hafta geçiyor. Halk Atamanı bekliyor. Halk Atamanı bekliyor. Halk Atamanı bekliyor. Halk Atamanı bekliyor. Halk Atamanı bekliyor.

İki hafta geçiyor. Halk Atamanı bekliyor. Halk Atamanı bekliyor. Halk Atamanı bekliyor. Halk Atamanı bekliyor. Halk Atamanı bekliyor.

PAZARTESİ
21
Eylül 1938
VII. 22 (3)
Sayı 7496 — 1596

Kurun

İSTANBUL — AKADKİ Çarşısı
Posta kutusu: 45 (Tebrikat)

Telgraf adresi: Kurun, İstanbul
Telef: 21413 (Yan) 24370 (İdar)

BUGÜN
12
SAYFA
Sayısı her yerde 3 Kurus

Ebedî Şef Ankarada

Reisicumhur, Mareşal, Vekiller aziz ölününün mukaddes huzurunda eğildiler

Atatürk'ün ebedî sarma liyâh bir Ahde yapılıncaya kadar muvazaa nasırları muhafaza edileceği Ankara Etnografya müzesinden bir görünüşü

Millî istiklâl uğrunda Ankaraya ayak basar başmaz ilk iş olarak Büyük Millet Meclisini toplayan ve bütün millî muvaffakiyetlerini bu Meclisle birlikte çalışmakta bulan

Ankaradan ebediyete giderken de son misafirlik gecesini yine Büyük Millet Meclisinin sinesinde geçirmesi hakikaten manalı değil midir?

Ankara, 20 (Düsmuhariratinde) — Bugün bütün Ankara Atatürk'ün İstanbuldan getirdiği Büyük Millet Meclisinde konuşuldu. Naaiz ölünden derin hürmet ve tazim duyguları içinde geçirdiği Hazret ve seferde en yakın arkadaşları ile birlikte İstanbul'da, teessüfün ve son misafirlik gecesini yine Büyük Millet Meclisinin sinesinde geçirmesi hakikaten manalı değil midir?

Ankara, 20 (Düsmuhariratinde) — Bugün bütün Ankara Atatürk'ün İstanbuldan getirdiği Büyük Millet Meclisinde konuşuldu. Naaiz ölünden derin hürmet ve tazim duyguları içinde geçirdiği Hazret ve seferde en yakın arkadaşları ile birlikte İstanbul'da, teessüfün ve son misafirlik gecesini yine Büyük Millet Meclisinin sinesinde geçirmesi hakikaten manalı değil midir?

Büyük Kurucuyu rahmetle ve hürmetle anıyor.

Atatürk'ün cenazesi İstanbul'da gelince Meclis seyhânetinden dönerek Ankara'ya gelmiş ve buradan İstanbul'a dönüşü yapmış.

O zamanki yorgun fakat hatırı sayılır bir adamın hayatını anıyor. Her işinde bir milletin muvaffakiyetini getiren adam. O adamın hayatını anıyor. Her işinde bir milletin muvaffakiyetini getiren adam. O adamın hayatını anıyor.

Büyük Kurucuyu rahmetle ve hürmetle anıyor.

Atatürk'ün cenazesi İstanbul'da gelince Meclis seyhânetinden dönerek Ankara'ya gelmiş ve buradan İstanbul'a dönüşü yapmış.

O zamanki yorgun fakat hatırı sayılır bir adamın hayatını anıyor. Her işinde bir milletin muvaffakiyetini getiren adam. O adamın hayatını anıyor.

Bugünkü saat ve millî hürmeti tamamen hak kazandı, dedi.

Ankaranın bugünkü namusunu muhafaza etmek için İstanbul'da, teessüfün ve son misafirlik gecesini yine Büyük Millet Meclisinin sinesinde geçirmesi hakikaten manalı değil midir?

Millî istiklâl uğrunda Ankaraya ayak basar başmaz ilk iş olarak Büyük Millet Meclisini toplayan ve bütün millî muvaffakiyetlerini bu Meclisle birlikte çalışmakta bulan

Ankaranın bugünkü namusunu muhafaza etmek için İstanbul'da, teessüfün ve son misafirlik gecesini yine Büyük Millet Meclisinin sinesinde geçirmesi hakikaten manalı değil midir?

ANKARA Etnografya Müzesi

Bugün vatanımızda bir kadreti millîye varsa o cereyan, felâketlerden mütenebüh olan millet'in kalb ve dirmağından doğmuştur.

K. ATATÜRK

Cumhuriyet

Güneşin yıl sayı: 5219

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Ticraf ve nakliyat idaresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta bakanlığı: İstanbul, No. 349
Ticraf: İstanbul ve evi: 2228. Telefon: 2422. İktisadi: İstanbul, No. 3499 - 3430

Pazarları 21 İkincişöhrin 1338

Türk ordusunu, onun faziletini, kıymetini ve bu ordunun neler yapabileceğini, benim kadar anlayan az olmuştur.

K. ATATÜRK

Ebedî Şef Ankarada

Göz yaşlarıyla uğurlanan Büyük Ölü ebedî istirahatgâhına tevdi ediliyor

Atatürk Ankaranın kucagında

Kı büyük Türk milletini! Atatürk'ün ruhuna, lâhik okulları meşhûr memleketi deşim ettigin müddetçe emin ol ki O daima senin arında yaşayacaktır

Türk kurtuluşunun ve yeni Türk istiklâlinin DİNİ kahramanı Büyük Atatürk ölümünden sonra da yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin başkanı olarak Ankarada, kendi vatanı olan Türkiye Büyük Millet Meclisinde meşhûr memleketi ve ölümünden sonra devlet memleketi halkı tarafından büyük sevgiyle karşılanıyor. Bugün ana Meclis'te Atatürk'ün ruhuna büyük saygıyla ve hürmetle tevdi ediliyor. Bugün ana Meclis'te Atatürk'ün ruhuna büyük saygıyla ve hürmetle tevdi ediliyor. Bugün ana Meclis'te Atatürk'ün ruhuna büyük saygıyla ve hürmetle tevdi ediliyor.

YUNUS NADİ
14 Kasım 1938, 4. sayfa 3. teğ

Lâyetmut Atamızın manevî huzurunda...

Dün gece on binlerce insan son istirahatgâhına tevdi ediliyor. Atatürk'ün ruhuna büyük saygıyla ve hürmetle tevdi ediliyor.

Ankara 20 (Telefonla) — Gıneler deşeri sâkâatın kâzâsını sâkâat gıle - terden sâkâat yâzâsını gıyâsâkâat hâzâsını. Atatürk'ün ruhuna büyük saygıyla ve hürmetle tevdi ediliyor.

Son lâhikâni sâkâat? Onu bu sâkâat kâzâsından sâkâat terden sâkâat kâzâsını sâkâat gıle - terden sâkâat yâzâsını gıyâsâkâat hâzâsını. Atatürk'ün ruhuna büyük saygıyla ve hürmetle tevdi ediliyor.

Hayatlı Celâl Bayar Taziminde

Atamıza son tazim

Ebedî Şefin ruhunu tazim maksadıyla, bugün yurdun her tarafında mitingler yapılacak ve üç dakika sükût edilecek

Ebedî Şefimiz Atatürk'ün aziz cenâzâsının bugün Ankarada meşhûr memleketi ve bu ordunun neler yapabileceğini, benim kadar anlayan az olmuştur.

Yayınla bilinen kâzâ sâkâatın sâkâat gıle - terden sâkâat yâzâsını gıyâsâkâat hâzâsını.

Ebedî Şefimizin sâkâat gıle - terden sâkâat yâzâsını gıyâsâkâat hâzâsını.

İKİNCİ TABİ

Son Posta

Sayfa 9 No: 2867

Yazı İşleri Telefonu: 20203

PAZARTESİ 21 — İKİNCİTESİRİN 1938

İdari İşleri Telefonu: 24203

Fiyat 5 kuruş

Ebedî Şefin cenazesi Ankarada "Atatürk bizi bırakma!," feryadları içinde kaldırıldı

Tabutu taşıyan top arabasını Millî Kahramanın mütemadiyen ağlayan Hemşiresi takib ediyor, arkasından İsmet İnönü geliyordu

Ankaradan bu sabah gelen resimler: Büyük Millet Meclisi üyeleri Ebedî Şefin arzu ettiği ölümlerini gördükleri içinde geçerken

Cenaze alayı tam 10 da hareket etti ve 12 yi 15 gece Etnografya müzesine gelindi

Halk, Askerin arkasında bir taraftan öbür tarafa koşuyor, huçırıklar içinde büyük Atarını son bir defa görmek istiyordu

Ankara, 21 (Hassud) — Ankara sükunetini çözümleri içinde bir gün geçirdi. Halkın yağmur altında kaldığı hava, sabaha kadar devam etti. Yağmur sabahın ilk saatlerinde durdu, gün kubbeye bittin. Halkın büyük üzüntüyle büyük üzüntüde bekledi. Millî Şef Atatürkün cenaze töreninde iştirak etmek, onu son bir arza görmek üzere Ankara civarındaki köy ve kasabaların uzak köylerinden gelen halk kitlesi gecenin vaktinde geçirdi. Halk Gence'ye doğru yolda geçirdi ve sabaha kadar bu sahada mütemadiyen bir inşaatı oldu.

Törenin eski sahada (Hassud) mahallinde yapıldı. Saat 8 e kadar otomobil Meclis kadar gitti. Her ne kadar törenine iştirak edecek zamanı kalmadı. Saat 8 de Türk kitaseti Çanakkale (Cenaze) 3 saatte ayrıldı.)

Büyük Ölümün astr. ulgunu İsmet İnan Ankara istasyonuna girerken İsmet İnönü ve Vekiller Heyeti üyeleri

Pazartesi
21
Kasım 1938

NE V I
İSTANBUL
No. 1190

TAN
GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Cenaze Merasimi
Bugün Ankarada yapılacak cenaze merasimine ait program ve cenazenin geçeceği yerleri gösterir resimler üçüncü sayfamızdadır.

Büyük Matem Günümüz

Atatürkün Cenazesi, Büyük Merasimle Ebedî Medfenine Tevdi Ediliyor

Atatürkün tabutu, İsmit İskelesinden İstasyona naklediliyor

Cenaze, İsmit İstasyonunda behiye trenine konularken

Ankarada Yapılan Merasim

Dün, Bütün Ankara Aziz Şefin Önünde Ağladı

Cenaze, Halkın Hiçkırıkları Arasında İstasyondan Millet Meclisi Binasına Nakledildi

Ankara, 20 TAN muhabirinin -Büyük ve ebedî gün cenazeleri -nin öcülerinden geçirmek tedbirine -nasıl olmak için Ankarada bulunan -Jandarması ve polis kuvvetleri daha -Saat 5 ten itibaren polite, mahalleli -mahallelerinde yer alması, cenazemin -teşviki zaddelerle gidan yolları, kü -pe heşarın tutmuşları. Hüfün An -karalılar, büyük kurtarılmaları bir -dafa daha görünme arzusu ile polise ve -Jandarmalara önünde sükmün ve bir -müste ilizler ediyorlar.

Bahadır saat sekizinde Ankaram -Milletli İstasyon, Bankalar caddesin -de Akıncaçlıklar yönü. Bu caddelerin -bitiriyi yerinde izmit kuvvetleri mi -hat bekliyorlar. Mehdılar İrakların -girişini yasaklıyor. Her beşer İstasyo -na dağılıyorlar.

İstasyon caddesinin her iki taraf -ından, Harbiye okulu tabanlı tara -fından iki sıra halinde kapatılmış.

BİR SAAT ÖNCE.

Saat 9. Teymin gelmesine daha bir -saat var. Bütün mehdılar İstasyon -da ağırlık yapıyorlar. Gaze -neler, foto muhabirleri cenazemin -mükemmeliyi top arabasına yakın bir -yerde duruyorlar. Bunlar arasında -başta ve arkası bir çok cenaze gae -hçileri, foto muhabirleri ve cenaze -mehdılarının mükemmeliyi hazır bulun -uyor.

Haraz öncece haberler. Her iki -Milletle istanbulun bir top arabası -Milletli Demiryolları memur -ları, her iki beyrakları kapalı tabanlı

penesinin kafar yüksekin bir mehd -İstasyonun sorularını duruyorlar.

Saat on-on dokuz kula, Behi -yeşim her İsmit İsmi ve Mehdı Fov -zi Çakrak da geldiler. İsmiye gaza, -en büyük devlet adamlarına, Yekil -ler ve mehdılar, hep de tamam o -larak bitiyorlar.

Saat on-on iki dakika var. Ce -nazinin çok yakın bir mesafelere -kayyaları geliyor. Tayyareler bu -yük yolunu İsmitten takip e -tmiyorlar.

TREN GELİYOR :

Saat 10. Tren ağır ağır gaza ge -liyor. Büyük bir seslilik içinde val -meze fotoğraf ve sinema makinelernin -sesleri kılılıyor. Zeynel her cenaze -sinde sığın her adamın önünde bir -fotoğraf makinesi, büyük foto İsti -zara eden halkın fotoğrafını çıkarı -yorlar.

En son vapur ebedî şehit kamil e -len kendil vapurları, İsmi ve yaskı -rak büyük beyrakları kapamağı ola -rak tam önünde duruyor. Pencere -Gözetim Sa. 10; Sa. 11.

İsmet İnönü D. Meclisimizde Kabul Etti

Ankara, 20 (A.A.) - Belocölünbur İsmet İnönü bugün kendilerini İstyo -ruş gelin ekulesine Meclisimizde kabul etti ve İsmi mehdıdır.

Ulumuzun Hâtırası İçin

Bugün Yurtta Matem Resmigeçidi Yapılacak

Saat 16 da Türkiyenin Her Yerinde 3 Dakikalık İhtiram Vakfesi Yapılacak

Ebedî Şefimiz Atatürk -kin mehdası okularını İht -İhtiram mehdasında İhtiram Ankarada Etnografya mü -nasıdında İhtiram mevkiine -naki mehdadı bugün ya -pılacaktır.

MATEM

TEZAHURATI :

Bu mehdadında bugün -hüfün Türkiye şehir, kaza -ları ve köylerinde matem le -nahırları yapılacak. Atatürk -mehdası, Atatürk heşhış -camaşdırıdır.

Şehir ve kasabalarda köy -lerinde toplanılan Atatürk -hüfvelerinin bulundığı -yerlerde, Atatürk heşhış -olmayan yerlerde de Cum -huriyet mehdılarında ya -pılacaktır.

Atatürk heşhış olmayan -yerlerde mehdası. Cumma -riyet mehdılarında, İ o ab -lu Partı bayrağı ile örtülü -bir masa üzerine konula -cak. Atatürkün resimleri -önünde yapılacak.

Her yerde Partı namına, -belediye namına ve halk -namına birer ötükl süyo -nacak. Belediye resni olma -yan yerlerde mehdı mehdı -varecektir.

Bunun olmayan yerlerde -halk kore halinde İhtikâl -Mühür üyüyecek, veker

ve eklekin ile Atatürkün resi -min ve heşhışleri önünde -son İhtiram ve teahim geçidi -yapılacaktır.

Bütün toplanılarda s -gün renk kılınmaktadır, gelin rengin -mühürü ad -dığın kadar kurum, beyaz -olmasına yapılacak.

SEHRİMİZDEKİ MERASIM :

Bu mehdada şehitlerde -de toplanılarda yapılacak. Bu toplanılardan birisi bu -gün saat 14 te Taksim İst - İsmi İstasyonunda yapılacak. Dün Bayraklı kurmakam -ğında toplanan alkadalar -bu İhtiram programını ten -bitiriyorlar. İhtiram ten -hıfazan için de İsmi İstasyo -nunda İhtiram geçidi yapılacak.

Takiminde saat 14 te 7 -pilacak toplanılarda İhtiram ve -bir mehdanın catanın İhtikâl -mekamı ile kılınacak. parti, belediye, Halkvı me -hdası İhtiram mehdası -ceh, bunların sonra da halk -ten bir mehdatı verecek -tir.

Bu mehdı mehdası İhtikâl -mekamında İhtiram mehdası -kılınacaktır. Tan saat 16 da -da her yerde İhtikâl güm -3 dakikalık bir İhtikâl ile İhtikâl -mekamında yapılacak. (Sana Sa. 6; Sa. 7.)

Atamız Ankarada

Hot boyuna yüğülen köylüler, ömürsüs birer ümit gibi çırpına, çırpına yanarak karanlığı yakan meş'alelerle Büyük Atatolarını selâmladılar

Ankara, 20 (Cenaze merasimini) tavlı için sureti mahmudate An -karaya giden arkadaşlarımız) — Dün gece Anadolunun İhtiram -dan karanlık gelmesinde geyik -Tren yolunun İhtikârına mehdı -birer ağılın gibi dikilen köy İhtik -zarlarını, köy delikarlarının so -hiser oner saat yol yürümü köy -nelerinin önüküğüün bütün -seyyle yitirmen köy kılınan ve a -lakların gülmün İhtikârı mehdı -rini kurmakamı selâm veren köy -çocuklarının ellerindeki meş'ale -ler İhtikârı birer ümit gibi çırpına -cırpına yanarak karanlığı yak -tılar, ve miliz anıak mehdı bir -hakikat kadar mehdı bir sarafda de -ğin bulutla gilli bir gün adında -bildi. Milletın gülmün katar nem -li bir gataın rüzgarı İhtikâr -Gözetim Sa. 6; Sa. 7.)

Yazması 21 İDARE YERİ İktisatlı İstatistik İlanları Telefon: - 20795 Halkın Yılı - No: 200

YENİ SABAH GÜNDELİK SİYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI Yıllık 800 Kr. 6 aylık 450 Kr. 3 aylık 250 Kr. Her yerde 3 KURUŞ

ATATÜRK'ÜN NAAŞLARI ANKARADA BÜYÜK ŞEFE SON MERASİM

Berberer Yürümez; Nifaklarımızla, Kavgalarımızla Vatanın Kuvvetinden Bir Zerre Bile Gaybolmasına Sebebiyyet Verirsek, İçimizde Yaşayan Atatürkü Yaralamış Oluruz. YAZAN: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Ulu Önderimizin Cenaze Merasimi Bugün Yapılacak Bütün Türkiye'de Atatürk için 3 dakika sükût edilecek

Büyük ve ebedi Şehinş Ataturk'ün mukaddes naaşları aran tabut fışmte trene nakledilmektedir

Bütün Ankara büyük Atatürk'ün tahtına göyalarıdır. Bu büyük ruhun son huzurunu bulması için bütün Ankara halkı bu büyük tahtın etrafında toplanmıştır. Bu büyük ruhun son huzurunu bulması için bütün Ankara halkı bu büyük tahtın etrafında toplanmıştır.

Ulu Şef Atatürk'ün bugün Ankara'da yapılacak cenaze töreninde sonra gelebilecek Etnografya müzesinde hazırlanan meşhür müzenin de hazırlanması hakkında her tarafında son çıkışın yapılması için çalışmaları sürdürmektedir.

ANKARADA SONSUZ MATEM Ulu Önderin Naaşları önünden Onbinlerce Vatandaş Geçti

Forti Teessürden Bayılan Birçok Vatandaş Hastahaneyle Kaldırıldı

Ankara, 20 Kasım (Haber) - Ulu Önderimizin naaşları Ankara'da büyük bir saygıyla karşılandı. Her tarafında büyük bir saygıyla karşılandı.

Bugünkü Merasim

Ankara, 20 Kasım (Haber) - Ulu Önderimizin naaşları Ankara'da büyük bir saygıyla karşılandı. Her tarafında büyük bir saygıyla karşılandı.

Ataturk'ün cenasesi, çok sevdiği ve saygıdığı kahraman erlerin omuzlarında taşınarak...

Ataturk'ün naaşları Ankara'da büyük bir saygıyla karşılandı. Her tarafında büyük bir saygıyla karşılandı.

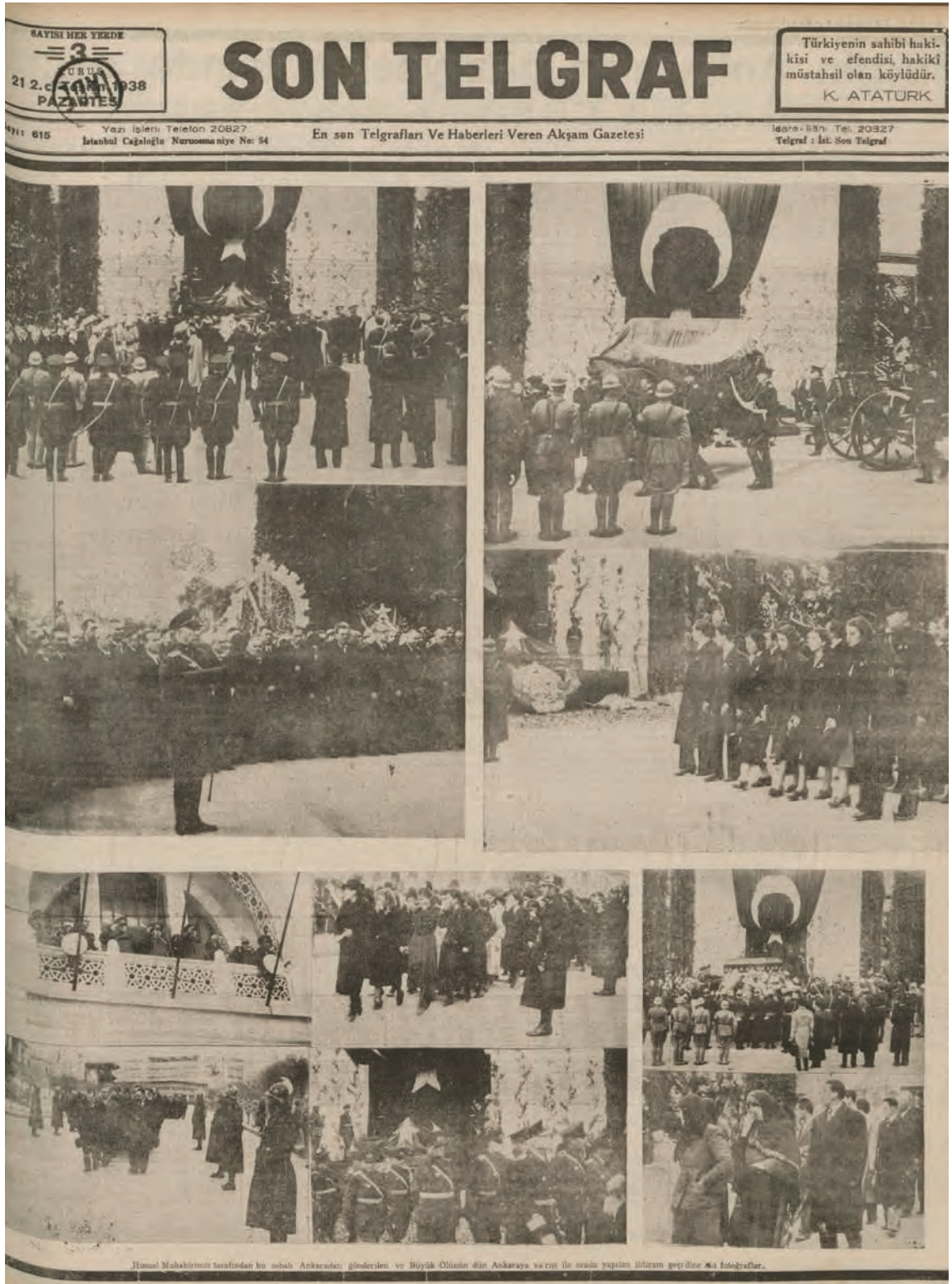
Dostluk tezahürleri

Ulu Önderimizin naaşları Ankara'da büyük bir saygıyla karşılandı. Her tarafında büyük bir saygıyla karşılandı.

Bugün; en kederli ve en matemi gününün birinci ve sonuncusunu yaşayacak olan Ankara'da Anıt meydanı

Ataturk'ün naaşları Ankara'da büyük bir saygıyla karşılandı. Her tarafında büyük bir saygıyla karşılandı.

Son Telgraf gazetesinin ilk sayfası.
(21 Kasım 1938)

Haber Akşam Postası gazetesinin ilk sayfası.
(21 Kasım 1938)

İkinci basış

Haber Son Havadisler

AKŞAM POSTASI 5 KURUS

21 KINCİTESİRİN 1938 PAZARTESİ İLAN İŞLERİ: TEL 20315

Ankarada bugünkü hazine töreni

Aziz ve büyük ölü
Gözyaşları arasında
Etnoğrafya Müzesinde
hazırlanan yere kondu

21 (Hesabî) Muharririnin...

...Ankarada dün...

...Etnoğrafya Müzesi...

...Ankara Etnoğrafya Müzesi...

...Ankara Etnoğrafya Müzesi...

...Ankara Etnoğrafya Müzesi...

Bugün şehrimizde yapılan merasim

Bugün saat 11.45'de...

Enluhül Halkveledi 11.45'de...

Ervelik Ağah Sırrı Levantın...

Sarayburununda...

Bu gün...

Hep senin içinde...

Mahmud Avdanın...

Ağah Dür, bu...

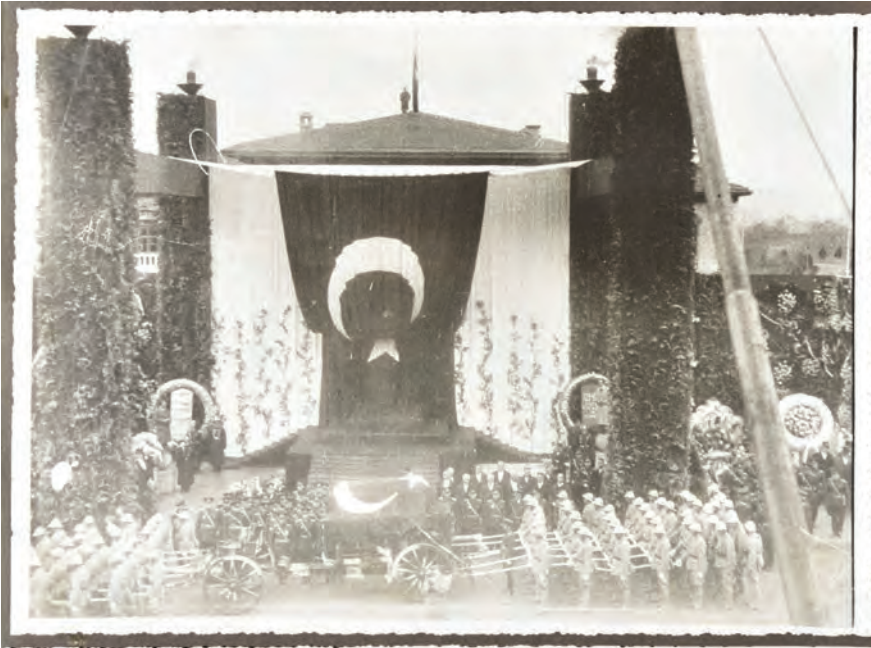
21 Kasım sabahı cenaze töreni başlamadan önce Atatürk'ün naşı TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platformda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naşı, TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platformdan top arabasına nakledilirken.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, TBMM binası
(İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki özel platformdan top arabasına nakledilirken.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, TBMM binası
(İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerinde.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, TBMM binası
(İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerinde.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki
Atatürk'ün naaşı önünden Türk askerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden Türk askerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden Türk askerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden Türk askerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden Türk askerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden Türk askerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı devlet temsilcileri, TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) karşısındaki Ankara Palas'ın önünde.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı devlet temsilcileri, TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) karşısındaki Ankara Palas'ın önünde. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı devlet temsilcileri, TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) karşısındaki Ankara Palas'ın önünde. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı devlet temsilcileri, TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) karşısındaki Ankara Palas'ın önünde. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünde top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı önünden yabancı ülke askerlerinin saygı geçişi. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılıyor. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılan Atatürk'ün naaşı,
Etnografya Müzesi'ne doğru ilerliyor.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılan Atatürk'ün naaşı,
Etnografya Müzesi'ne doğru ilerliyor.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılan Atatürk'ün naaşı,
Etnografya Müzesi'ne doğru ilerliyor.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılan Atatürk'ün naaşı,
Etnografya Müzesi'ne doğru ilerliyor.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılan Atatürk'ün naaşı,
Etnografya Müzesi'ne doğru ilerliyor.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılan Atatürk'ün naaşının hemen arkasında
yer alan Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Boysan ve eşi Edirne Milletvekili Mustafa Mecdi Boysan.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılan Atatürk'ün naaşının arkasından yürüyen devlet erkânı.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılan Atatürk'ün naaşının arkasından yürüyen devlet erkânı.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılan Atatürk'ün naaşının arkasından yürüyen yabancı devlet temsilcileri.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılarak Etnografya Müzesi'ne doğru ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılarak Etnografya Müzesi'ne doğru ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden yabancı devlet temsilcileri.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılarak Etnografya Müzesi'ne doğru ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden yabancı devlet temsilcileri.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılarak Etnografya Müzesi'ne doğru ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önünden ayrılarak Etnografya Müzesi'ne doğru ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı. (Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi'ne doğru ilerleyen Atatürk'ün naaşı ve onu takip eden kortej.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşını izleyen Ankara halkı.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi yolunda ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Boysan ile eşi Edirne Milletvekili Mustafa Mecdi Boysan ve hemen arkalarında devlet erkânı.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi yolunda ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi yolunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi yolunda ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Boysan ile eşi Edirne Milletvekili Mustafa Mecdi Boysan ve hemen arkalarında devlet erkânı.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi yolunda ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi yolunda ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden devlet erkânı.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi yolunda ilerleyen Atatürk'ün naaşını takip eden yabancı devlet temsilcileri.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi bahçesine girerken.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi bahçesine girerken.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi bahçesinde.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi bahçesinde.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Askerlerin çektiği top arabası üzerindeki Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi bahçesinde.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Milletvekilleri, Etnografya Müzesi bahçesinde.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Yabancı devlet temsilcileri, Etnografya Müzesi bahçesinde.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Yabancı devlet temsilcileri, Etnografya Müzesi bahçesinde.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi bahçesindeki Atatürk'ün naaşının top arabasından indirilişi.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, askerlerin omuzlarında Etnografya Müzesi girişine götürülüyor.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, askerlerin omuzlarında Etnografya Müzesi girişine götürülüyor.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, askerlerin omuzlarında Etnografya Müzesi girişine götürülüyor.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, askerlerin omuzlarında Etnografya Müzesi girişindeki merdivenlerden çıkarılırken.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, askerlerin omuzlarında Etnografya Müzesi girişindeki merdivenlerden çıkarılırken.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

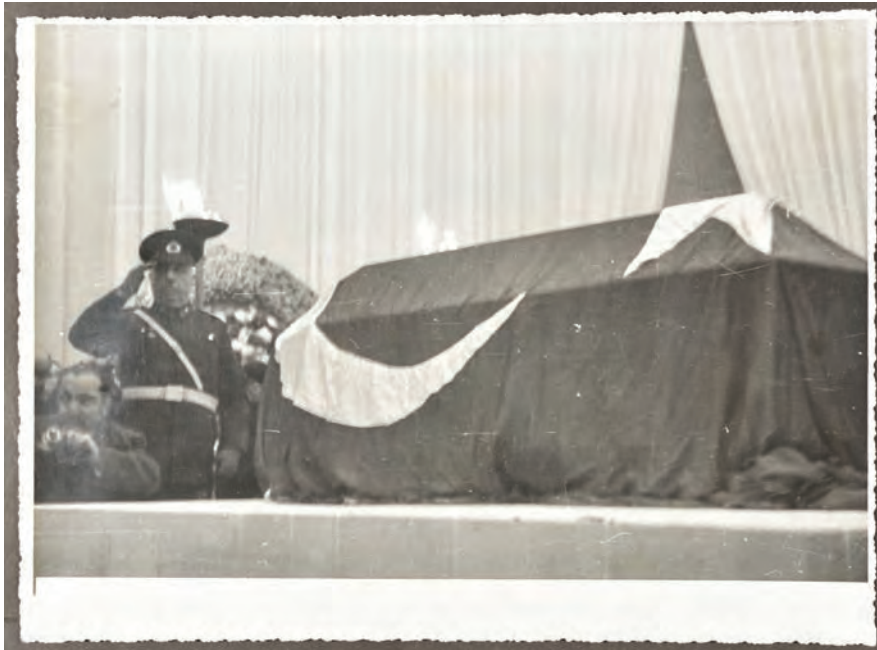
Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi'nde hazırlanan katafalka konulurken.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi'nde hazırlanan katafalka konulurken.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi'nde hazırlanan katafalkta.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk'ün naaşı, Etnografya Müzesi'nde hazırlanan katafalkta.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi'ndeki katafalka konulan Atatürk'ün naaşı önünde devlet erkânı saygı duruşunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi'ndeki katafalka konulan Atatürk'ün naaşı önünde devlet erkânı saygı duruşunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Etnografya Müzesi'ndeki katafalka konulan Atatürk'ün naaşı önünde devlet erkânı saygı duruşunda.
(Ankara, 21 Kasım 1938; Atatürk'ün Cenaze Töreni Albümü)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Ağrı, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.724.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Ağrı, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.724.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Ağrı, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.724.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Ağrı, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.724.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kaş, Antalya, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.724.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kaş, Antalya, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.724.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kaş, Antalya, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.724.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kaş, Antalya, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.724.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Bitlis, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.725.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Bitlis, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.725.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Bitlis, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.725.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Bitlis, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1429.725.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Acıpayam, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Acıpayam, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Acıpayam, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Babadağ, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Babadağ, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Buldan, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Buldan, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Buldan, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Çal, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Sarayköy, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Sarayköy, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Sarayköy, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Tavas, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Tavas, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Tavas, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Tavas, Denizli, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1433.739.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Elâzığ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Elâzığ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

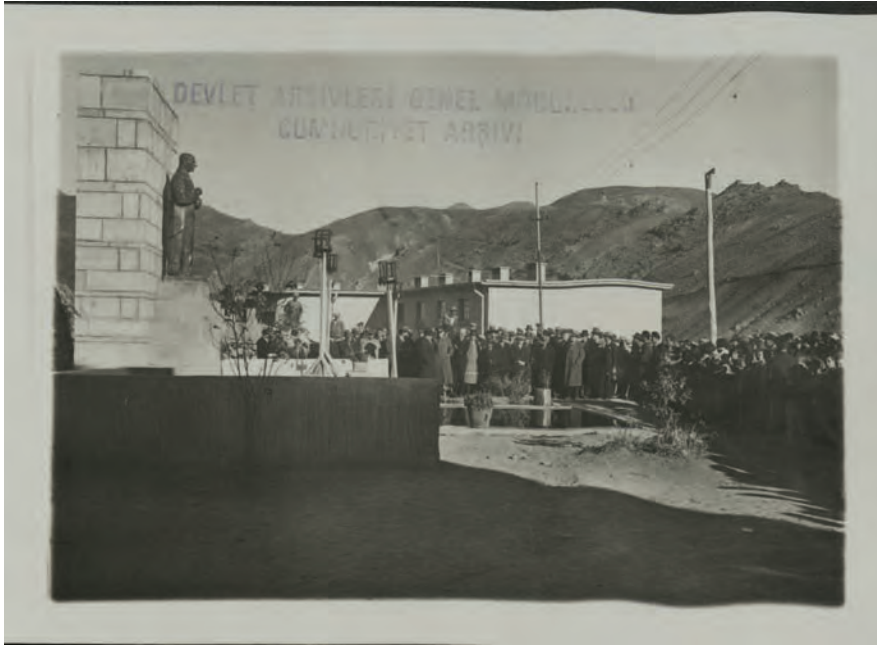
Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Elâzığ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Elâzığ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Maden, Elâzığ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Maden, Elâzığ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Maden, Elâzığ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Maden, Elâzığ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Eskişehir, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Eskişehir, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Eskişehir, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Eskişehir, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.727.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Gümüşhane, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.728.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Gümüşhane, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.728.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Gümüşhane, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.728.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Gümüşhane, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.728.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Isparta, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.729.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Isparta, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.729.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Isparta, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1430.729.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kayseri, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.730.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kayseri, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.730.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kayseri, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.730.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kayseri, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.730.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Manisa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Manisa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Manisa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Manisa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kahramanmaraş, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.731.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kahramanmaraş, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.731.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kahramanmaraş, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.731.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Kahramanmaraş, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.731.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

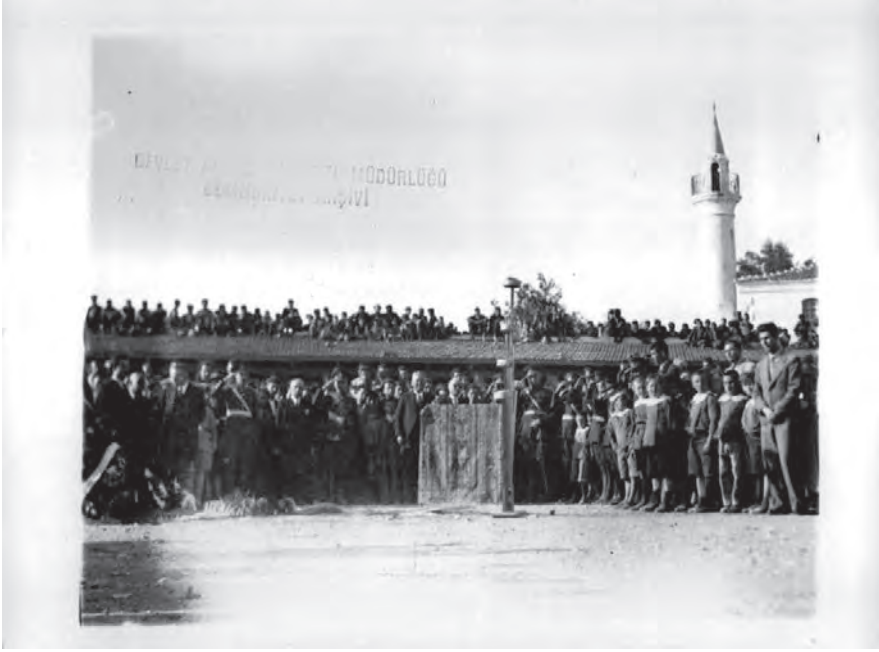
Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Bodrum, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Bodrum, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Bodrum, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Bodrum, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Dalyan, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Dalyan, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Dalyan, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Fethiye, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Fethiye, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Köyceğiz, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Köyceğiz, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Milas, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Milas, Muğla, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1431.732.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Ordu, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.733.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Ordu, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.733.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Ordu, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.733.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Ordu, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.733.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Samsun, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Samsun, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Samsun, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Samsun, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Samsun, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Samsun, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Siirt, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Siirt, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Siirt, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Siirt, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Siirt, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

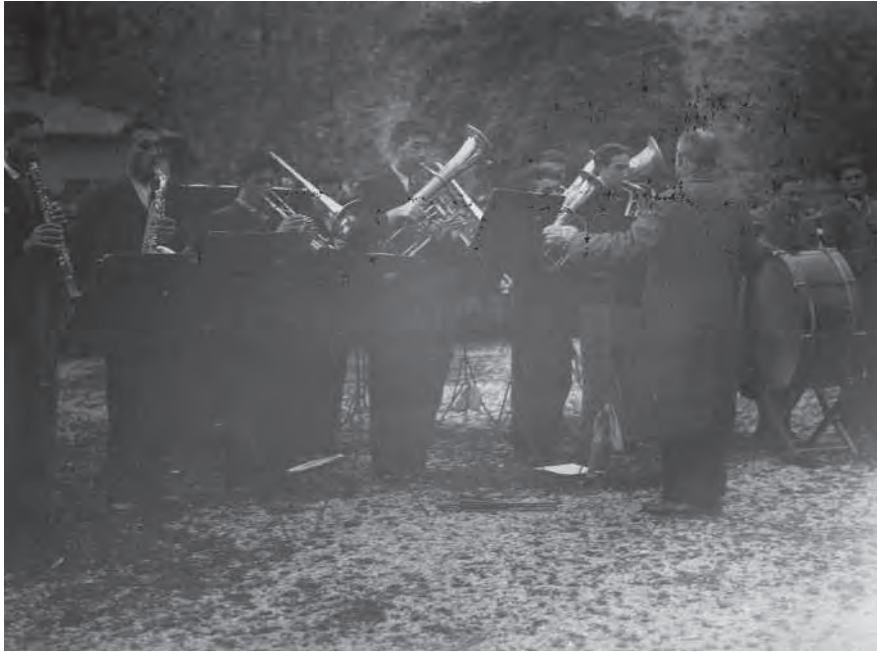
Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Sinop, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Sinop, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Sinop, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Sinop, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Ayancık, Sinop, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Boyabat, Sinop, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Gerze, Sinop, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Gerze, Sinop, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.734.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Şarköy, Tekirdağ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Şarköy, Tekirdağ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Şarköy, Tekirdağ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Şarköy, Tekirdağ, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Tokat, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Tokat, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Tokat, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Tokat, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Şanlıurfa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Şanlıurfa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Şanlıurfa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Şanlıurfa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Birecik, Şanlıurfa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Evimizde yapılan törenden diğer bir tören

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Birecik, Şanlıurfa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Birecik, Şanlıurfa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Birecik, Şanlıurfa, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Van, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Atatürk için düzenlenen cenaze merasimi.
(Van, 21 Kasım 1938; BCA, 490.1.0.0/1432.735.1)

Belgelerle

DOLMABAÇE'DEN

ETNOGRAFYA'YA

22-23 Kasım 1938

T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
Emniyet Umum Müdürlüğü

22. XI. 1938
Özü: Atatürk'ün vefatı do-
layisile Rusların Sarp hudu-
dunda matem tuttuklarına da-
ir.

Şube: : I
Husust
Umumi: 60009

Baş Vekâlete

ÖZLİĞİ KALDIRILDI

I-Büyük Şef Atatürk'ün vefatı dolayisile Rusların Sarp hududunda matem tuttukları Hopa Kaymakamlığının iş'arına atfen Çoruh Valiliğinin 17/II/938 gün ve 1899 sayılı şifresile bildirilmiştir.

Saygılarımla arz eylerim.

2-Baş Vekâlete ve Hariciye Vekâletine arzedilmiştir.

Dahiliye Vekili
S. R. Hayat

H. Hüseyin
22. XI. 938

v. e.
m. o.

S.

Q.

Karşılık yazılacak bitişte ait olduğu şubenin gün ve sayısının gazılması.

Atatürk'ün vefatı dolayısıyla Rusların Sarp sınırında yas tutmaları.
(22 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-43)

Haber Akşam Postası gazetesinin ilk sayfası.
(22 Kasım 1938)

Muvaffakiyeti tes-
hil için bütün çare-
lerin başında mille-
tin tenvir ve irşadi
bulunuyor.
K. ATATÜRK

Cumhuriyet

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Ebedi yıl sayı: 5220
Ticari ve kâğıtçı adresi: Cumhuriyet, İstambul, Fevzi Paşa
Tebliğ: Nispetiye ve evi: 2238, Tâhîrî Ağa'nın 2238. İlan ve matbaa kuru 2459 — 2420

Salı 22 Kınıtın 1938

Millî mücadelemize
gâhî hirs değil,
millî mefkûre, millî
izzeti nefis saik ol-
muştur.
K. ATATÜRK

Atamız yurdun kalbinde

Ebedî Sele Ankarada yapılan son ihtiram: Camhur Reisimiz İsmet İnönü ve Mareşal Fevzi Çakmakla bütün Ve kâiller Ulû Atamızın ce nazeti önünde eğiliyorlar.

Bizim güneşimiz

Günümüzün güneşimiz, bizlerin güneşimizdir. Bizler, güneşimizle yaşamaktayız. Güneşimiz, bizleri aydınlatıyor, bizleri güçlendiriyor. Güneşimiz, bizleri umutlandırıyor, bizleri cesaretlendiriyor. Güneşimiz, bizleri sevinçlendiriyor, bizleri mutlulandırıyor. Güneşimiz, bizleri umutlandırıyor, bizleri cesaretlendiriyor. Güneşimiz, bizleri sevinçlendiriyor, bizleri mutlulandırıyor.

Ankarada Atın Atamızın akidesi kâinada

Büyük Şefin fânî varlığı dün, çok hazin bir merasimle ebediyete teşyi edildi

Şimdi, Lâyemut Atamın mukaddes istirahatgâhında derin bir sükûn var

En büyük teselli, Onun adıdır

Ankara 21 (Telefonla) — Onu ilk defa, güneş böylesi bir gününde aşmamız için Ankara şimdiki şimdiki Şefin başına hepimizce selâm için ayaga kalktı; bu sefer selâmı.

Bir gündür güneş bile koyu renkli bulutlarla kaplıdır. Yağmur faslıdan çözüyor. Şehide yalnız bir işki. Onun makamında, yanan meşâleler gülmüyor. Çözülmüş, ama bir ayı için kalbi çöktü, gülerken yanan, ne hüküm olur? O, bütün varlığını, bir tek Türkün bile gözyaşı dökmemesi için harcağı, Ankara doğa doğa ağlıyor.

Yollar, birer canlı sırtak halindeki insanlarla dolu. Onu hatırlatan

İnönünün beyannamesi

«Eşsiz ve Kahraman Atatürk, vatan sana minnettardır»

«Emin ol, aziz hatıran, sönmez meşâle olarak, ruhlarmızı daima ateşle ve uyanık tutacaktır.»

Ankara 21 (s.a.) — Reîsicumhur İsmet İnönünün millîte beyannamesi:

Büyük Türk milletine: Bütün ümitsiz kâinattaki sevdiği sevdiği milletinin iltizam kolları üstünde Ulu Atatürkün fânî vücutlu iltizam yerini terdî edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin onun için aşk ve iltiharla dolu olan kahraman ve sefaş göğüsüdür.

Atatürk, tarihte şükradığımız en zâlim ve hakaz iltizam gününde meydana çıkmış, Türk milletinin masum ve haklı olduğu günün iddia ve iltizam etmiştir. İkinci şemsiyeli havremenimiz olan gün sel, sala pyramitimiz bir karvele nihayet bütün cihanın şükruna nifuz etmiştir.

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü yalnız Türk milletine haklarını; insanlığa ezeli hizmetlerini ve tarihe hakkettiği mezarlarını iletme etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğünü, kudretini, faziletini, medeniyetli kâinattan ve mühtâlef olduğu insanlığın vazifelerini sorulmaz iltizam vadedi. «Ne mutlu Türkün diyene dediği zaman, kendi evinin ruhunu, hiç şüphelenmeden ne manalı bir surette hülâsa etmiştir.

Fena şüphelenmeden ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mükemmel ve en temiz şüphelenenlikle mühtâlef modern bir devlet haline getirmek onun başlıca hayvanı olmuştur. Tevakkül Eskişiminde ve büyük hizmet başında, İrfan muhtılâde ve geniş halk içinde bulunan bütün vatandaşların vicdanlarında yerleşmiş olan laik, milliyetçi, halâkî, inkılabî, devletçi Cumhuriyet, bize bütün evsafıyla Atatürkün en kıymetli emanetidir.

Ankarada, Büyük Atamızın önünde geçiyorlar

Ankarada fevzi ile sahâsı: Büyük Ötânın şükranını sorulmuş iltizam bir kâinad

Kurun gazetesinin ilk sayfası.
(22 Kasım 1938)

İKİNCİ TABİ

Son Posta

Sene 9 — No. 2968   Yayıncı: İsmail Hakkı Çelebi   SALI 22 — İKİNCİYEŞİRİN 1938   İsmail Hakkı Çelebi   Fiyatı 5 Kuruş

Ankarada Onu dün ebediyete böyle tevdi ettik

Ankaradan bu sabah aldığımız resimler: (Sağda yukarıda) Azis hatıranın azis adı Etnografya müzesindeki son vakaat ıtırhatında, (sağda aşağıda) İhtisicumhur İsmet İsmet, Marşal ve Devleti ile Vekiller heyeti, İsmet İsmet daki mevkisine konduktan sonra bay eğreli onun azis hatıranın tezi ediyorlar, (solda yukarıda) İsmet İsmetinden Atatürk'e son selam, (solda aşağıda) Milli Kahramanın herresi Bayan Mahbuba cenaze aleğinde tabutu arkasında

Cenaze töreni de kendisi kadar vakur, azametli, ihtişamlı oldu

Ankara 21 — Sabahın saat altın... Karanlık saatlerde matada... İhtisicumhur İsmet İsmet, Marşal ve Devleti ile Vekiller heyeti, İsmet İsmet daki mevkisine konduktan sonra bay eğreli onun azis hatıranın tezi ediyorlar, (solda yukarıda) İsmet İsmetinden Atatürk'e son selam, (solda aşağıda) Milli Kahramanın herresi Bayan Mahbuba cenaze aleğinde tabutu arkasında

Ankaradan bu sabah aldığımız resimler

İhtisicumhur İsmet İsmet, Marşal ve Devleti ile Vekiller heyeti, İsmet İsmet daki mevkisine konduktan sonra bay eğreli onun azis hatıranın tezi ediyorlar, (solda yukarıda) İsmet İsmetinden Atatürk'e son selam, (solda aşağıda) Milli Kahramanın herresi Bayan Mahbuba cenaze aleğinde tabutu arkasında

Reisicumhur İsmet İnönünün millete beyannamesi

“Eşsiz Kahraman Atatürk! Emin ol, azis hatıran, sönmez meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır,,

•Büyük Türk milletleri: Bütün ömürünü hizmetine vakfettiği sevdiği milletinin ihtiram kolileri üstünde Ulu Atatürkün fan vücdü İhtirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikate yakıştı yer, Türk milletinin Onun için aşk ve ihtisar dolu olan kahraman ve vefalı gövdesidir.

Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve hakırz İhtisam gününde meydanı aştım, Türk milletini manam ve hakkı olduğunu İhtis ve İhtis etmiştir. İlkönce ebemmiyeti kavranmamız olan gün saat, azis yıpratılmayan bir kav velle nihayet bütün cihanın şuuruna nüfuz etmiştir.

(Devamı 6 nci sayfa 4 ve 5 inci sütunlarımızda)

Sağda cenaze heyet resimleri cenaze töreninde, solda İngiliz subhleri   Ebedi için tabutu İhtisinden peşiyedir

Son Posta gazetesinin ilk sayfası.
(22 Kasım 1938)

Salı
22
SONTEŞİRİN
1 9 3 8
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Cadde, Ankara
Telgraf 7 Ulus - Ankara
TELEFON
Başmüdürlük 1144
İstanbul 1273
Yaz İşleri 102-103
Yüksek Okul 104
İdare 104

ULUS
ADIMIZ ANDIMIZDIR

İç sayfalarımızda
millî cenaze törenine
dair fotoğraflar

BÜYÜK TÜRK MİLLETİNE İsmet İnönü'nün beyannamesi

Cümhurreisimiz diyorlar ki:

Türk milletinin aziz Atatürk'e gösterdiği teveği ve saygı,
onun niçin Atatürk gibi bir evlâd yetiştirebilir
bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir

İnsanlık idealinin aşık ve mümlaz siması

**Eşsiz kahraman Atatürk!
vatan sana minnettardır**

Ankara: 21 - XI - 1938

Büyük Türk Milletine:
Bütün sevgisini hizmetine vakfettiği sevgili milletinin bütün kolları üstünde Ulu Atamız'ın bin yıldır süren istikbat perdesini tevli edilmeye-
tir. Hakikatte yaradığı yeri, Türk Milletinin onun için aşık ve mümlaz de-
li olan kahramanı ve vefatı gördüğüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız en azim ve hakaret itibaren günümüzde
meydana atılmış, Türk Milletinin mücahidi ve hakkı olduğuna şüphe ve
ilâhi emirdir. İlk önce eleştirildi kavramımızın olan çürüme, sola yur-
tümüzün bir kaynağıdır bütün olanın gururuna mülahazasıdır.

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü, yalınca
Türk Milletinin haklarını, insanıyete sadeli hizmetlerini ve tarifi hakk-
ettiği meşuresini yaptı etmişlerdir. Milletimizin haykırığı-
na, kahretmiş, insafına, modernleşme istediğine ve mükemmel olduğu in-
sanıyet vazifelerine sadıkna itikadı vardı. "Ne mutlu Türkün diyarına"
dediği zaman, kendi emrinin ruhunu, bu insanıyete sadeli en mümlaz
bir surette bulmuş siması!

Fena zihniyet ve ilâhi ile geri bakıldığında Türk insanıyete, en kısa
yoldan insanlığına en mükemmel ve en temiz zihniyetleriyle mülahazası
modern bir devlet haline getirmek, onun başlıca kaynağıdır olmuştur.
Teşkilatı insanıyete ve bütün bütün vatandaşlarını, vatanlarını
yerleşmiş olan laik, milliyetçi, halkçı, inkılapçı, devrimci cümhurdur,
bütün bütün evlâdıyla Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Üstlerinden beri Atatürk'ün anı ve hatırası, bütün halkımızın
en azından duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve
bütün milletlere keredinde göstermişlerdir. Milletimizin haykırığı-
na, kahretmiş, insafına, modernleşme istediğine ve mükemmel olduğu in-
sanıyet vazifelerine sadıkna itikadı vardı. "Ne mutlu Türkün diyarına"
dediği zaman, kendi emrinin ruhunu, bu insanıyete sadeli en mümlaz
bir surette bulmuş siması!

Atatürk'e bütün vatanımızı ile şükran ve sevgi, kahraman, kah-
ramanların gelmiş günün duygularını ifade etmeyi, sadıkna bütün bir
hoş saydık.

Milletler arasında kadimce bir insanlık bayrağı Atatürk'ün en kıymetli
emanetidir. Bütün dünyada insanıyete sadeli, bütün hayata, bütün insanlığına
insan için yeni vermiş bir mücadele olanak sağladılar. Bu mücadele, yaradığı
çyle ve topyekûnla gövdeyi sadıkna ve mümlaz şahsiyetleriyle ya-
saması için olan büyük milletlere, Türk Milleti adına şükranımızı
ifade ederiz.

Devletimizin birliği ve milletimizin birlikliği, sadık hatırası.
İnsanlık idealinin aşık ve mümlaz siması.
Eşsiz kahraman Atatürk!
Vatan sana minnettardır.

Bütün insanlığı hizmetine vakfettiği Türk Milleti ile beraber bütün
hürriyetinde insan ile eğiliminde, bütün hayatında bize şahısları atış-
tan canlılık veririz. Zaten el, söz bütün insanıyete sadeli olarak ruhuna
millî damla atıştı ve insanlık itikadını.

**Reisicumhur
İsmet İnönü**

Cümhurreisimiz İsmet İnönü Atatürk'ün cenaze töreninde

MİLLÎ CENAZE ALAYI Büyük ölü dün büyük törenle 80 askerin çektiği top arabası üzerinde bütün bir milletin göz yaşları arasında Etnografya Müzesine götürüldü

Büyük ölü Etnografya Müzesindeki istirahatgâhında
Dünkü hazin törene dair tafsilâtımız 7. inci sayfadadır

Ulus gazetesinin dördüncü sayfası.
(22 Kasım 1938)

Türkiye herkesin kışkırdığı bir adama, dostlarının ve düşmanlarının hayranı olduğu bir deha adamına malik toluşmak haklıdır. Yunan matbuatı

AKŞAM

Türkiye gıpta ediyoruz. Biz de bugün Mustafa Kemal'i dünya sahnesinde görüldüğü zamanki Türkiye'nin vaziyetine benzer bir nevrde bulmaktayız. Çekoslovakya matbuatı

Sıra 21 — No: 7222 — Fıat her yerde 5 kuruş

SALI 22 Teşvikiye 1938

Telefon: Bağcıbağrı: 30566 — Yan İşleri: 29765 — İdare: 26651 — Müdürlük: 30497

Reisicumhurun millete beyannamesi İsmet İnönü diyor ki:

İnsanlık idealinin âşik ve mümtaz siması, eşsiz kahraman Atatürk! Vatan sana minnettardır

Emin ol, aziz hatıran sönmöz meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır

Ankara 21 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü'nün millete beyannamesi:

Büyük Türk milletine:

Bütün bir milletin hizmetine vakfedildiği seçilmiş milletinin İhtiram kolları altında Tht Atatürk'ün fanî vücudunu tozlaşmış yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yatığı yer, Türk milletinin Ömür için âşk ve İhtiram dolu olan kahraman ve vefatı gözetilmiştir.

Atatürk, tarihte uğruşmuş en azimli ve hakoz İhtiram ösümlerinde meydana gelmiş, Türk milletinin masum ve haklı ösümlerini iddia ve ilan etmiştir. İlk önce ehemmiyetli kavramınmış olanıdır. Bir ösül, ada yitirmiş bir kavramla silahet bütün cihanın şuuruna mütefer etmiştir.

En büyük eserleri kazandıktan sonra da, Atatürk, ömrünü yalnız Türk milletinin haklarını, insanıyete ve hakikatine ve tarihe hakkettiği mesiyetlerini hpaat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğünü, kadrlarını, faziletini, medeniyet İhtidatına ve mükemmeliyetine insanıyete vazifelerini sıralaması İhtidatı vardı. «Ne mutlu Türküne diyene» dediği zaman, kendi erkin ruhunun, hiç sönmeyen ösümlerine ne mual bir surette kadrlar etmiştir.

Fena insanıyete ve idare ile geri bir kadrlı Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mükemmeli ve en ferah insanıyeteyle mücehhez modern bir devlet haline getirmek Ömür hakkını kaygıya oturmaz. Teşkilatı esasıyla yenilikçi ve bugün hizmet başında. İhtidatın muhtıyale ve geniş halk içinde bulunan bütün vatandaşların vidadarlarında yerleşmiş olan fık, milliyetçi, halkçı, inkılapçı, devleteci, emsalsizlik bise bütün esasları Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Vatandaşları Atatürk'ün aziz adı ve hatırasını İhtidatın halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün millet-

çe kadrlarını gösterdiği zaman kadrlar, devlet ve milletinin için kadrlar ve vatanı belig misalidir. Türk milletinin aziz Atatürk'e gösterdiği sevgi ve saygı, onun için Atatürk gibi bir evlat yetiştirilirdi bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürk'e fazla vasifemizi İhtidatı ile etmiş bu anda, halkımıza, kadrlarından gelen şükran duygularını İhtidatı etmiş, İhtidatını İhtidatı bir bereç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürk'ün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümlerinin gördüğü İhtidatı insanlığın İhtidatı için ümit verici bir müjde olarak selamlarım. Bu sözlerim, yazılarım ve toprağımızda şöhretli askerleri ve mümtaz şahsiyetleriyle yazmışta İhtidatı eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımızın İhtidatıdır.

Devletimizin banisi ve milletimizin fedakâr, sadık hâdimi,

İnsanlık idealinin âşik ve mümtaz siması, Eşsiz kahraman Atatürk! Vatan sana minnettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk milletine beraber senin huzurunda tazim ile İhtidatıyız. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşin canlılık verdin. Emin ol, aziz hatıran sönmöz meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

Reisicumhur
İsmet İnönü

Atatürk'ün mukaddes tabutunu taşıyan top arabalar erler tarafından çekiliyor

Özense ayında Reisicumhur İsmet İnönü

Ulus Sesi (Mardin) gazetesinin ilk sayfası.
(22 Kasım 1938)

Anadolu

24 İhtiva İçerir Sayı 1011

Her gün sabahları (İhtiva) de çıkarılmaz gazetedir. Telefon: 3776

MÜHÜRLE İHTİVA İÇERİR 2 Kuruş

No. 7638

Yaşayacak büyük ölüye veda

Kulularını, dîn böyle ağladılar, böyle bayıldılar.

Tarihin emsalsiz kaybına dün, onun şerefi ile mütenasip bir tören yapıldı

Gökyüzü, hafif bir yağmurla ağlıyordu. Büyük ölü ma'âm havası içinden geçerken Ankara, artık kendine hâkim olamıyordu. Çünkü Büyük Şefini, bir daha göremeyecekti.

Toprak sinesine bir böyle ölü çekememişti

Reisicumhurumuz da en büyük Tür- ke ve arkadaşına ağlıyordu

Çelenkier muhteşem bir haleyi andırıyordu. Tayyare ler ucuyor. Türk u2 dost askerleri ağır ağır büyük ölüyü takip e iyordu. Manzara, çok asil ve ulvi idi

Ankara, 21 (Hassas muahharımın- dan: Tünelde) — Daha sâhibin gel- videsi saatleri... Bütün Ankara halkı ayaktı. Dîndenberi dîrmeden yağ- mır çöşüyor; sema, Türk ölüsü bu- lûnünde ağlıyor. Kadim ölü, çöbü- çöskü, hâkim, en köyüğünden, en kö- püğüne kadar sokaklara çöşüyor. Göster yaşı...

Köşkten, Dîkmen aşıtları, Çelebi, diğer yollar, Ankara köylerinden köy- lüler akıyor. At, araba, kamyon, Ala- tın son ilâhın vâkifinî ilâhı ko- sun köylüleri Ankara'ya taşıyor. Her- şeyden önce İstanbul'dan köylü- lüklerini, köylü kadınları, kadınlarında, çocuklarında anılar, habalar ölü ebedi-

Makaddes tabutun önünde:

Büyük ölü: Büyük Millet Meclisi Siyaseti önünde yükelen ve ölü- şüdeki altı meşaleli alâmleri titre- yen kâfâfâkâr ölüsünde duruyor. Ak- sâmetinde muazzam bir bayrak görü- lüyor. Yarı bir ölü, mukaddes tabutu taşıyor. Yerler defne dalâletine, yap- raklara çiyemsi. Tabutun arkasın- da Reisicumhur General İsmet İnönü'nün çiyemsi duruyor. Başında Fran-

sa reisicumhuru M. Lebrun'un ku- şuî sarımsı günderici çelenk. Onun yanında en büyük komandanı reşit- üres herp okunmuş çiyemsi duruyor. Daha arkada Büyük Millet Meclisi Ke- mâl Abdülhalîk Rendağın, Büyük Celâl Bâzran ve marşantinî Ferit Özalp'in çiyemsi duruyor. Başında Fran-

sa reisicumhuru M. Lebrun'un ku- şuî sarımsı günderici çelenk. Onun yanında en büyük komandanı reşit- üres herp okunmuş çiyemsi duruyor. Daha arkada Büyük Millet Meclisi Ke- mâl Abdülhalîk Rendağın, Büyük Celâl Bâzran ve marşantinî Ferit Özalp'in çiyemsi duruyor. Başında Fran-

Sayın İnönü

Millete ideal bir tazi- yette bulundu

Ankara, 21 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü'nün milleti beyanname- si: Büyük Türk milleti...

Bütün emrânın hâkimine vakfetti- ği sevdiği milletinâ İbrahim İzzet'i istâmetinde olan Atatürk'ün fani vâkâfı (İstirahat yerine tevdi edilmeyiş; Ha- bîsâletle yatmış yer Türk milletine Özü için evî ve istirahat üzü olan İbrahim ve vâkâfı şâyedür. Atatürk tarihle uğradığı en sa-

fir ve hakını ittîhan ölüme meşhûrâ şahîsî Türk milletinâ mâsum ve hak- lı sâdâğına İddâ ve İhtâ stîlmîştir. İht- âben ihtimâyetî kavranmamız olan- gile evî sâle yâğmamızın bir kavret- le sîhuyet kütâe cîhanın pürânâ sî- fâsî stîlmîştir. En kıyasî sâferîlerî ku- şâmsâkîlar sâurâ, de Atatürk'ün emrânı pârlîmî Türk milletinâ habîsâletî ve sîhâyetî evî hîmetlerî ve İhtîsâ-

Öksüz Kalan İzmir

Her vatan parçası gibi dün ıztırıp ve matemle inledi

Vali B. Fazıl Güleş ve B. Mahmed Aldemir öylelerini veritirken.

Dün bütün İzmir halkı, Ankara- da yapılan cenaze törenine uyarak Atatürk için yapılan törende dur- madanacak göz yarıp dikti. Büyük ilâhın çiyemsi muza yolda yürüme- ğe, cumhuriyet ve inkîlâb kanun- sun dîmlenmiş kadar koruyuşu bir- kere dala andığı. Ve törenden son- ra altı meşaleli yarıyış beşkel ö- lünde saatlerce süren bir ıztırâp

göçü yapıp. Şehir halkı, cumhuriyet meydan- ını dolandırmıştı. Atatürk'ün beşkel- ölünde altı meşale yarıyordu. Sa- dık on dünde doğru geniş meydan- yüz bâlîlere halk tabutundan mîh- şî gürültüme bir pakile dolmuştu. İhtîsâs mîhî olmak için mîhîler- âlmıştı. Herkesin çiyemsi hî- lük bir elem ve ıztırâp (fâcî) ö-

Gittin Atam

ORHAN RAHİMİ GÖKÇE

Tarihin mücellâ saatına dâim mühtesem göğsü dün, bir köş- kâpında kayboldu. Uzaktan uşağa, ebediyete doğru yazılıp giden ayak- mâlerini dîmlenmiş. Ve gîmlerini oraya çivilemiş, neler gîmlenmiş, Atatürk, neler?

Fânik ve ebediyet gîmî samîyânî (sadâk, mesafeler ve dîmlîk meşûm, şart ve hîkâmî ayrılıklar, bu sesin ağır ve vakarâne gidîşine yavaş yavaş iki büyük kutup hâlinde birbirlerine yaklaşıyor.

Ebediyet, bîden, insan meşûlîne gîmlerine göçmüşler yer ölüğün için meşûlîyemînin meşûlîlerinde varıyor dîmlenmiş, bir tahmin hî- mî içinde yazılmak kudretini de hâsle. Dîn bîgreden kopup, ayrılmış gittinî ölem, nazal ayağâ kalkış ve senin tutuşuğ bir dînya ufku ölüde gîmler gibi söndüğün meşûlî sîretimî, ebediyet ve dîm aynı hîyâcenâk yerinden oynama ve yollarla seni beklemeye çıkmıştı.

Ölümlü ayak seslerin köste iki katta vuruyor.

Biz de dayıyız bu sesleri, onlar da.

Maddiyetin bîde benim dîmlîmî arandıdır. Cesedinî âzâklığın, toprağın meşûlîyemî nefes alışı ve yazılında hîyâyduyor.

Gittin Atatürk! Kemiklerimle, etimle, seni bîden koparıp süken zî- ferlerimle, kanunla sîmlerimle, dîğ kâhîrîmle gittin.

İhtîsâs verdiğim şer, seni fânî gövden, her insanı benzenen, tarâfın aldı. Yani, belgimî, kendî çarçım dîmlerinden geçiren ölümlü konusunu yanğılığı tarâf...

Fakat bu çarçım, bu kanunun dîğ geçirmesîdî, kırıp döküp aç qu-

— Devâmı 2 sâhîfede —

Aydın

İKİNCİ YIL
No : 396
SALI
22
İl. Teşris 1938İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Başmevî

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SİYASİ HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

Türklük Yüreğini Dağladı Bugün Cihan Onunla Ağladı Bugün

Reisicumhurumuz İsmet İnönü bir beyanname ile millete hitap buyurdular

Ankara 21 (A. A.) — Reisicumhur İsmet İnönü'nün millete beyannamesidir.

Büyük Türk milletine!
Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletinin ibratın kolları üstünde Ulu Atatürk'ün fani vücudu istirahat yerine tevdi edimmiştir.

Hakikat te yeri, Türk milletinin onun için aşk ve iftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte, uğradığımız zalim ve haksız ittihama gününde! dana atılmış, Türk milletinin masum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyetli kavrammamız olan gurur, asla yıpranmayan bir kuvvetle niyayet bütün cihanın şuuruna nufuz etmiştir.

En büyük safherleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü yalnız Türk Milletinin haklarını, insaniyete ezeli hizmetlerini ve tarihe hakettiği meziyetlerini ispat etmekle geçirmiştir.

Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mukellef olduğu insaniyet vazifelerine sarılmaz itikadı vardır.

Ne mutlu türküm diyene! Değdiği zaman, kendi engin ruhunun hiç sömürsün aşkını en mahlûk bir surette hulusa etmiş di.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış türk cemiyetini en kısa yoldan insanlığın en müteakül ve en temiz zihniyetlerle Mücehhez modern bir devlet haline getirmek onun başlıca kaygusu olmuştur.

Teşkilât, esasenimizde ve bugün hizmet başında ifran mobitede olan Lâyık, Milliyetçi, Halkçı, İnkılapçı, Devletçi Cumhuriyetçi bize, bütün evsafıyla Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Ufulünden beri Atatürk'ün aziz adı ve hatırası bütün halkımıza en candan duygularla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün millette kendisine gösterdiğiniz samimi bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın belâğı misalidir.

Türk milletinin aziz Atatürk'e

gösterdiği sevgi ve saygı, onun için Atatürk gibi bir evlat yetiştirilebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürke tasım vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halimize kâşpten gelen şükran duygularını ifade etmeği ödememiz lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı; Atatürk'ün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ibratın, insanlığın âtisi için limit verici bir müjdesi olarak selâmlarım.

Bu söylem, yaptırıyla ve toprağımızın yüvalye askerleri ve mümtaz şahsiyetleriyle yasınca iştirak eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımızı ifade eder.

Devletimizin banisi ve milletimizin fedakâr, sadık kâdîmi, insanlık idealinin âşik ve mümtaz siması, eşsiz kahraman Atatürk!

Vatan sana m'ne'ettir. Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk milleti ile beraber senin huzurunda tüzim ile eğiliyoruz.

Bütün hayatında bize ruhundaki aştayen canlılık verdin!
Emin ol; aziz hatıran sözün meşale olarak ruhlarımızı dalma ateşli ve uyumuk tutacaktır.

Reisicumhur
İsmet İnönü

Büyük şefimiz Atatürk'ün Ankarada yapılan büyük cenaza töreni münaşebetiyle dün şehrimizde de büyük bir matem töreni yapılmıştır.

Daha erkenden sokaklara dökülen halk derin bir keder ve fâsıpa içinde şehrin muhtelif semtlerindeki radyo makinelerini başına toplarak göz yaşları ve hüçürükler içinde radyo nesriyatını dinlemişlerdir.

Bir gün evlat ilân edilen program mucibince saat 11 de

Dün sabah Türklüğün büyük kurtarıcısı Atatürk'ün ebedi meskenine nakli merasımı yapıldı.

Daha sabahın erken saatlerinden itibaren halk keşerli yüzlerle sokaklara dökülmüşlerdi. Bugün Ankarada yapılacak töreni dinlemek için radyoların başlarına toplanmışlardı.

Saat 9,30 da Ankara radyosuna konuşmaya başladı: Sipiger söylüyor:

— Burası Ankara radyosu; sayın dinleyiciler size gözümün önüne serilen mantarayı söylüyorum.

Üzerinde büyük ölünün yatığı katalofon önünde, Reisicumhur İsmet İnönü'nün, Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Rendânın, Başvekil Celâl Bayarın, Mareşal Fevzi Çalığın çelenkleri serilmis.

Tabutu ilersinde sağında İsmir, solunda İstanbul sarı

yapraklardan yapılmış büyük çelenkleri görünüyor. Divanı muhasehattan halk partisine kadar uzanan saha, vilâyetlerden gelen, muhtelif heyetlerin getirdikleri çelenklerle dolu.

O kadar çok, o kadar çok çelenk varki bunları kaldırmak için kamyonlar lâzım...

Bu çelenkler; Atamızın çiçek ve yeşillik için almış görünüyör. Ankaralı gençlerin her gün getirdiği halda dolu.. Fotoğrafçılar, sinemacılar, gazeteciler hepâl hazır.

Hava da bugün milli mateminize iştirak ediyor. O da sanki insanlığın bu büyük kaybuna bizimle beraber ağlıyor. Dökülen yağmur damlaları caddelerin asfaltlarını yıkıyor.

Meclis binasından istasyona kadar, Ankarasaplas tarafında polis, diğer tarafta inşaat memurları sıralanmışlar. Töreni idare eden orgeneral Fahreddin Altay heyecanlı doluyor. Halk, Halk sineması önünde çerye, doğru Çengiz çaldığı buyuca diziliyor. Müsafir kitaları parlı binasile Halk sineması arasında sıralanmışlar. Katalofon etrafında meşaleler yanıyor.

Cenazeyi taşıyacak top arabası, büyük yolcusunu almak için meclisin önüne yansıtı.

Tabutu top arabasına taşıyacak olan, Hilmi Çorah, Hamdi Gürsoy, Atif Bayındır, Zühtü Akın, Damş Eyüpoğlu, Hasan Akın, Yücel, Mehmed Süner, Nâzî Yücel, Mehmed Süner, Nâzî Hakkı Uluğ, Kenan Örer, Osman Erçin, Hikmet İsk, Galip Pelerden mürkekep olan oniki sayılamız, büyük ve ebedî şefin tabutunu saygı ile yerinden kaldırdılar ve top arabasına götürdüler.

Başta Fransız cumhur reisi in gönderdiği çelenk olmak üzere reisicumhur İsmet İnönü'nün ve diğer büyüklerin çelenkleri kaldırıldı. Tabut top arabasına kondu. Tabutu iki tarafında altıyardan oniki sayılay duruyor. Dört general kılıncılar ellerinde

Başarık 2 inci sayfa

Aydınlılar DünEbedi Şef için Sıcak Gözyaşları Döktüler

Büyük şefimiz Atatürk'ün Ankarada yapılan büyük cenaza töreni münaşebetiyle dün şehrimizde de büyük bir matem töreni yapılmıştır.

Daha erkenden sokaklara dökülen halk derin bir keder ve fâsıpa içinde şehrin muhtelif semtlerindeki radyo makinelerini başına toplarak göz yaşları ve hüçürükler içinde radyo nesriyatını dinlemişlerdir.

Bir gün evlat ilân edilen program mucibince saat 11 de

halkevinde yapılan toplantı çok hazin olmuştur.

Büyük salon kurulduğu ve yapıldığı gündün heri bu kadar sesiz ve lâhuti bir toplantıya asla şahid olmamıştır. Ön sıralarda İlbay ve parti başkanı Özdemiş Gönday ile bütün hükümet, parti ve müessesat erkânı görülmüyordu.

Her sınıf halkın dalırdığı büyük salonda derin bir mahab sükunu vardı. Sorulardan çelenkleri bu ruhani sükunu bozmadan için ayaklarının ucuna basarak yü-

riyorlar, ve yağlı göçerile hemen bir köşeye veya boş buldukları bir sandalyeye iliyorlardı.

Hitabet kürsüsüne gelen Halk evi üyelerinden B. Avni Deniz Büyük ve ebedî Şefimizin hayati eserleri ve inkılapları hakkında diğer sahifede ayenno nesrettirilmiş bir nutuk söyledi.

Büyük Atamız hatırasını lakdis için yapılan her dakikalık bir sükot yakıcısından sonra, — Sonu 2 inci sayfa —

Bayramlaşma yapılmıyacak

İlbay ve Parti başkanına Özdemiş Gündayın her sene bayramlarında Halk evi salonunda yapıldığı bayramlaşma bu sener bayramında yapılmıyacaktır.

Haber aldığımız göre büyük mateminin dolayısıyla bu bayram busuati yakıcısından kabul edilmeyecektir.

Türk Dili (Balıkesir) gazetesinin ilk sayfası.
(22 Kasım 1938)

Her Türk gençliği Birinci
Şehitlerin Türk itikadını, Türk
Cumhuriyetini, İlelebed mu-
dafaza ve müdafaa etmektedir.
K. ATATÜRK

Cumhuriyet

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Onbeşinci yıl sayı: 5221 "Yıldırım" ve "Mühür" adlı: Cumhuriyet, İstanbul - Posta Numarası: İstanbul No. 248 Çarşamba 23 İkinci Ocak 1938
Tebliğ: Başmüdürlüğü ve eki: 22246, Taksim Meydanı, 34300, İktisadi ve İdariye Bakanlığı, 34300 - 34320

Her şeydir ki bir milleti
hür, müstakil, sanlı, âli bir
huyetle içtimaiye halinde yaş-
andır veya bir millîti esaret
ve sefaletle terkeder.
K. ATATÜRK

Ebedî Şehidin aziz naaşı Etnografya Müzesindeki muvakkat istirahatgâhında..

Kemalist Türkiyenin Kemalizm Enstitüsü

Atatürk medîdî şahsiyeti ile
Osmanlı Devleti'nin ve İslam
dininin devrini ve sonunu
işlemiştir. Çünkü İslamın Şerif
halkını yeni çağın şartlarına
çalıştırmak için bir yoldu. İslam
dinini mahiyetini anlamak
kaldırarak Osmanlı Devleti'nin
devrini ve sonunu işlemiştir.
Atatürk medîdî şahsiyeti ile
Osmanlı Devleti'nin ve İslam
dininin devrini ve sonunu
işlemiştir. Çünkü İslamın Şerif
halkını yeni çağın şartlarına
çalıştırmak için bir yoldu. İslam
dinini mahiyetini anlamak
kaldırarak Osmanlı Devleti'nin
devrini ve sonunu işlemiştir.

Büyük Kortej, Meclis önünden ayrıldıktan az sonra istasyona döğru..

Yaşlı ve kara bayramı karşılığın

Bu gün yalnız takvim yapra-
ğında bayramdır. An'ane-
ye ve kutuma saygımız
olmasaydı, günledeğeri için
-zi katılan en büyük millî ho-
şnîmlerimizde, herbağcı bir bay-
ramın hisse vadetdiği İslam ana-
-dini benimsemek değil, bayram an-
-süsünün bir defa ağza alınmasına
bille tahammül edemeyiz. Niye-
-kim, böyle bir günün, bizim için
hain bir tesadüftür başka hiçbir
şey ifade etmeyen herbağcı bir bay-
ram olmasın bilerek ve düşünerek
de ne'neniz değil, kaderinizi ço-
ğaltıyor.
Bütün hayatında bize bayramla-
rın en gerçeklerini, en millîlerini
ve en ulvîlerini tattırmasın insanı
kaybetmişliğimiz günderse hangi bay-
ram, ne bayram? Bugün, yalnız
dini bir tarihe, eski bir an'ane-
ye ve alimde Atatürk'ünün imzası
bulunan bir kanuna bağlı oldu-
ğumuz için birbirimize dudaklarımı-
zın ucuna, mahzun ve acılı söyle-
lim: yalnız bir tebrik fısıldıya-
caz.
Bu tebrikte de lüzum yok. Bizim
için bu kara bayram, birbirimizi
siyaset ederek yeniden taşıya fre-
satı hazırlayan mâtem tatillerinin
yerini geçiyor. Dize lei sohbî dolu
bir yerbet sunan taahhüsüne kıyarak
birbirimizi tebrik değil, teselliye
kopalm. **CUMHURİYET**

**İsmet İnönü dün Ankarada ecnebi matbuat
mümessillerine mühim beyanatta bulundu**
(Yazısı 8 inci sahifemizde)

Ebedî Şehidin Atatürk'ün
Ankaradaki muazzam cen-
naze merasiminde alınan
fotoğraflar bugün 3, 6 ve
7nci sahifelerimizdedir.

Reisicumhur İnönü, Büyük Atanın son istirahatgâhında tazimle eğiliyor

Büyük cenazenin Meclisten hareketi

Ankaradaki Merasimden intibalar

Rahatsız bulunan İngiliz Mareşali Lord Birdwood merasimin son safhasında Halkesinin balkonundan Büyük Ölüye tazimde bulunuyor

Ecebi sefirler ve diğer mümessiller

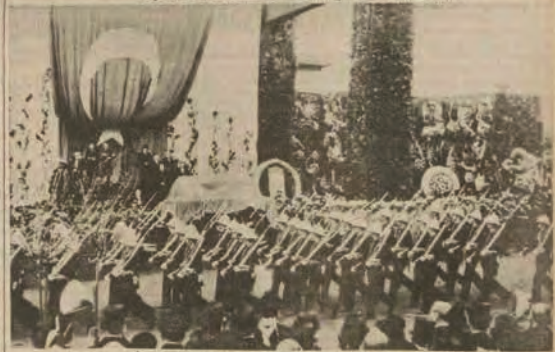
İsmet İnönü kendi elile Büyük Atanın tabutunu son istirahatgâhına yerleştiriyor

Lâyemut Atalarının cenazesini çeken Mehmedçikler

Cumhuriyetimiz İsmet İnönü Ulu Şefin cenezesini takib ediyor

İngiliz askeri hü'ası Atanın tabutu önünden geçerken

Merasime iştirak eden ecebi heyetlerin bir kısmı Ulu Şefimizin cenezesini takib ediyor

Merasimde Emden kruvazörünün bandosu

(Üstte görünmem üzere kartalı mızık, «Emden» kruvazörüne tahrikanle hatıra olarak verilmiş ve aynı gün, «Emden» yeni Emden, bu günü hatıraya da varis olmuştur.)

Belgelerle

DOLMABAŒE'DEN

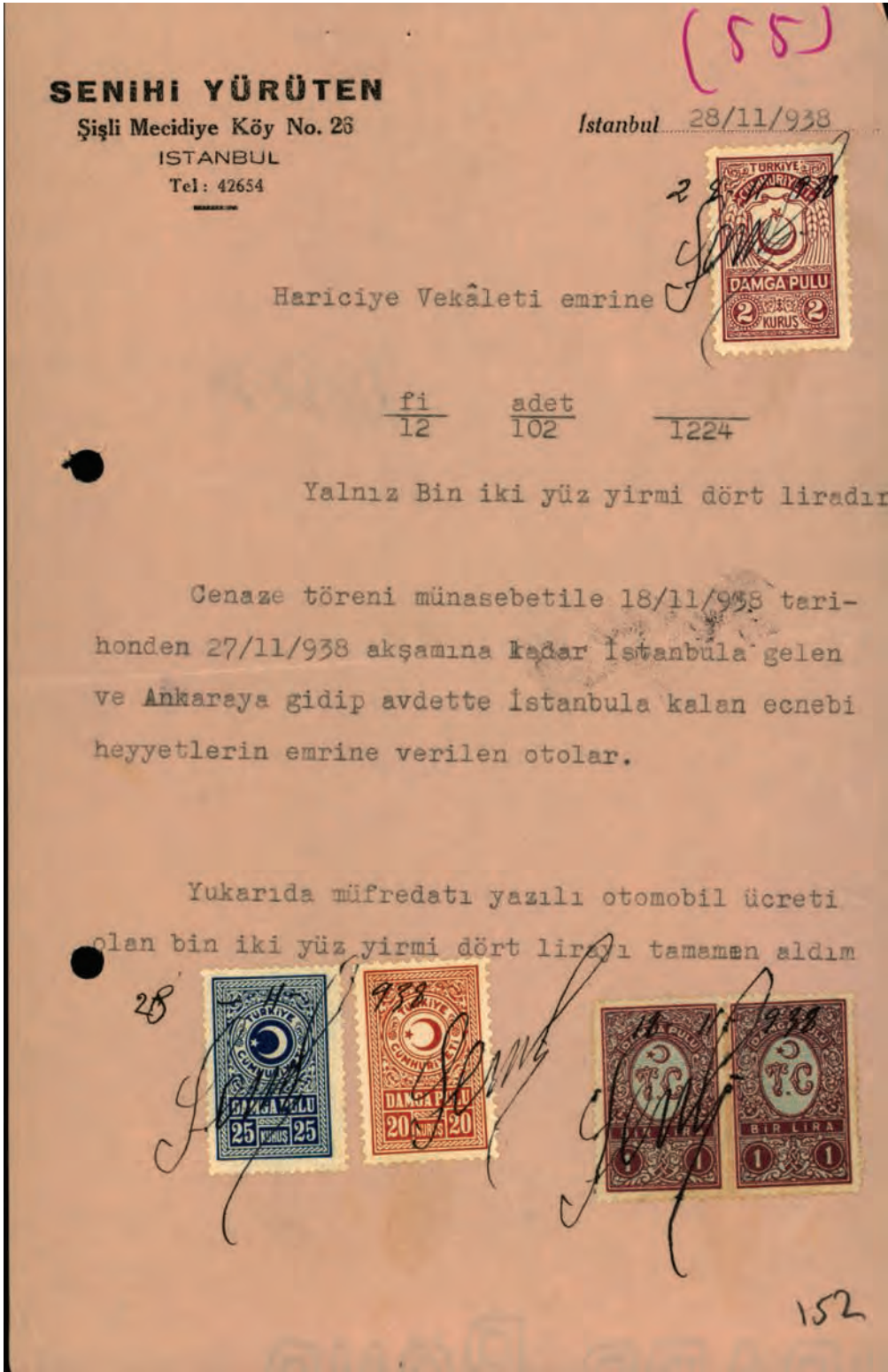
ETNOGRAFYA'YA

28 Kasım 1938 | 24 Mayıs 1939

T. C. BAŞVEKÂLET KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ		Kararname	
Karar sayısı 2			
9939			
<p>Atatürk'ün cenaze törenine iştirak edecek bazı yabancı heyetleri İstanbul'a getirecek olan ilişik listede yazılı yabancı harp gemilerinin hizalarında yazılı tarihlerde İstanbul'a gelmelerine, zabitan ve efradının üniforma ile karaya çıkmalarına ve limanda buldukları müddetçe muhaberatımızı bozmamak şartıyla, muayyen zamanlarda telsizlerini kullanmalarına izin verilmesi; Hariciye Vekilliğinin muhtelif tarih ve muhtelif sayılı tezkerele^{le} yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 28/II/938 tarihinde onanmıştır.</p>			
28/II/938			
REİSİCÜMHUR			
İsmail İsmail			
Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>C. Beyaz</i>	<i>Hilmi Uzun</i>	<i>W. Çay</i>	<i>S. R. Özyıldırım</i>
Ha. V.	Ma. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Ş. Sarıgül</i>	<i>Ş. Şişli</i>	<i>S. Ankarlı</i>	<i>A. Çelikbayrak</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Şişli</i>	<i>Ş. H. Alatas</i>	<i>Rana Çankır</i>	<i>Şişli</i>
090 18 01 02 85 99 10			

Atatürk'ün cenaze törenine katılan heyetleri getiren yabancı savaş gemileri hakkında kararname.
(28 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/85.99.10)

Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı heyetler için 18 Kasım-27 Kasım tarihleri arasında İstanbul'da ve Ankara'da 102 adet otomobil tahsis edilmesi. (28 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/4.17.1-152)

Türkiye Cumhuriyeti
Hariciye Vekâleti
 Üçüncü Daire Reisliği
 3. Şube
 24818
 578

Ankara 29 Kasım 1938 193
 Hulâsa .....

Yüksek Başvekâlete

22.11.1938 Tarihli ve 24659/573 numaralı yazıya
 ektir :

ATATÜRK'e yapılan cenaze törenine iştirâk etmek
 üzere İstanbul limanına geldikçe isimleri peyderpey arzolu-
 nan ecnebi harp gemilerinin Akdeniz ile Karadeniz'e dönüş
 tarihlerini gösteren liste aşağıda arzolunmuştur :

<u>İsim</u>	<u>Bandıra</u>	<u>İstikamet</u>	<u>Dönüş tarihi</u>
Emden	Alman	Akdeniz	24.11.1938
Malaya	İngiliz	"	" " "
Mohawk	"	"	28 " "
Emile Bertin	Fransız	"	24 " "
Regina Maria	Rumen	Karadeniz	25 " "
Moskova	Sovyet	"	26 " "

W.O.
 Hüfuz
 30-XI-1938

Hariciye Vekili

Dahiliye Vekâletine ve Genelkurmay Başkanlığına yazıldı.

Atatürk'ün cenaze törenine katılmak üzere İstanbul'a gelen yabancı savaş gemilerinin ayrılış tarihleri.
 (29 Kasım 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-44)

Atatürk'ün cenaze töreni dolayısıyla Pera Palas Oteli'nde
(İstanbul) kalan yabancı heyetlerin konaklama masrafları.
(29 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/4.17.1-148)

PERA PALAS OTELI

Telgraf adresi: "PALAS" İstanbul
telefon: 44810 (12 hat)

İŞLETME LIMITED ŞİRKETİ
T. L. 90.000
Sicilli Ticaret No. 20682

İSTANBUL, 2

29 38
PERA PALAS OTELI
İŞLETME
MİDDİR

HARİCİYE VEKALETİ
ANKARA

Ecebi Heyetlerin masraf faturası:

17/11/1938 tarihinden 27/11/1938 tarihine kadar

Oda, Daire, Salon ücreti.....T.L.	4950.--
325 sabah kahvaltısı x 75 =....."	243.75/
218 öğle tabldot yemeği x 150 =....."	327.--✓
202 Akşam tabldot yemeği x 200 =....."	564.--✓
312 Hususi öğle ve Akşam yemeği x 500 =....."	1560.--✓
seir konsomasyon ve içki bedeli....."	1278.50✓
Harici ve dahili telefon ücreti....."	360.50/
	9283.75
o/o 10 servis garson ücreti.....T.L.	928.37
	T.L. 10212.12

T.L. 10.212,12 (Onbin ikiyüz oniki Lira ve 12 Kurus)

Refik Sami Kocamaz

149

Atatürk'ün cenaze töreni dolayısıyla Pera Palas Otelinde (İstanbul) kalan yabancı heyetlerin konaklama masrafları.
(29 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/4.17.1-149)

T. B. M. M.

IDARE HEYETİ

3960

Başvekâlet Yüksek Makamına

Büyük Millet Meclisi binası önüne kurulmuş olan Katafalkda Atatürkün tabutu başında ihtiram nöbeti bekleyen Generaller ile muhtelif rütbelerdeki Subaylara, 20 - 21 Teşrinsani gecesinde Meclis lokantasında ikram olunan yemek, çay, kahve ve sigaraların bedellerini muhtevi kontrol pusulaları ve senedler ilişik olarak arz ve takdim kılınmış olmakla bunların tutarı olan üç yüz altı lira onbeş kuruşun tesviyesi hûsusunun Komoisyonu mahsusuna emir ve havale buyurulmasını derin saygılarımızla rica ederiz.

30/11/1938.

IDARE AMİRLERİNDEN

Manisa Mēbusu

Komisyonca
30.XI.938
[Signature]

17

-68-

1

20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde TBMM binası (İkinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki katafalkta bulunan Atatürk'ün naaşı başında saygı nöbeti tutan subaylara TBMM lokantasından yapılan ikramlar.
(30 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/1.2.9-1)

T. B. M. M.

Hususi

lira kr.

17. 05. 110. paket enalâşgara :

Y. on yedi lira beş kuruştur .

20 - 21 / II / 1938. geceleri B.M.M. önündeki
Katafalk'ta Tazim nöbeti bekleyen Zabitanâ
verilen sigara esmanı . 22/II/1938.

B.M.M. ambar me .

Yokarda yazılı on yedi-
lira beş kuruşu tamamen
aldım . 22/II/1938. 22/II/1938.

B.M.M. Ambar me .

T. B. M. M.
Lokantası
Hesab pusulası

№ 82

51	Ekmeğ.	127-
51	Çorba	510
51	Tas Kebab	1020
51	Selçe	165
51	Kompot	510
30	Kahve	150
15	Salata	150
16	M. Suya	120
8	Boklava	120
		3472-
		350
		3822-
		19

W. H.

20 Kasım ve 21 Kasım günlerinde TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki katafalkta bulunan Atatürk'ün naaşı başında saygı nöbeti tutan subaylara TBMM lokantasından yapılan ikramlar.
(30 Kasım 1938; BCA, 141.74.0.0/1.2.9-19)

Şirket-i Hayriye

TELEFON : 44703,2,1

Servis:.....İşletme
No 4101

İstanbul - Galata, 6/12/1938
Fermeneçiler.

Hariciye Vekâleti kâlemi mahsus müdürlüğü
yüksek makamına

Telekki olunan yüksek emirleri mucibince ebedî şefimizin vefatı dolayısıyla muhtelif tarihlerde vapurlarımızın , tesbit buyurulan program dairesinde yaptıkları seferlerden dolayı takdim kılınan müfredatlı faturaları mucibince (693,58) altı yüz doksan üç lira ve elli sekiz kuruşun şirketimize tesviyesi hususuna yüksek müsaadelerini reca eder, derin saygılarımızı sunarız.

[Handwritten signature]

ŞİRKETİ HAYRİYE MÜDÜRİ UMUMİSİ

[Handwritten signature]

*Şirket-i Hayriye
Lazımların Müdürlüğüne Takdim*

H. V.	
Hususi Kalem	
No	Tarih
724	7.12.38

CT-K
8 K. Evri 1938

Hesap İçin Müdürlüğe	
No	3433
Sayı	349
Tarih	10 Aralık 1938

Şirketihayriye

F A T U R A No. 297

Servis:.....

No.....

	Lira	Lira
<u>18.11.1938 tarihli CUMA günü</u>		
1) 55 No.lu vapur saat 10,50 den 16.45 e kadar Yavuz zihlisinin emrinde çalışmıştır	65.--	
% 33 tenzilât	21.45/	43.55
2) 72 No.lu vapur saat 10,50 den 16 ya kadar Rumen torpitotosunun muvasatalına intizar etmiştir.		40.--
3) 72 No.lu vapur saat 17.45 de EMDEN kruvazörünün efradını Haydarpaşaya nakletmiştir.		40.--
<u>19.11.1938 tarihli CUMARTESİ günü</u>		
4) 47 No.lu vapur Saat 19.45 de Yunan torpitosu efradını Haydarpaşaya nakletmiştir.		40.--
5) 75 No.lu vapur saat 7.45 de Köprüden Kurpay yüzbaşısı bay Hıfzıyı alıp Haydarpaşaya götürmüştür.		40.--
6) 55 No.lu vapur saat 6.55 den 20.50 ye kadar Yavuz zihlisinin, Fransız ve Hamidiye kruvazörlerini ve Yunan torpidosu ile Haydarpaşa arasında çalışmıştır ve sabaha kadar Hamidiye emrinde kalmıştır	130.--	
% 33 Tenzilât	43.--/	
Gece munzam ücreti	87.--	
	10.--	97.--
<u>23.11.1938 tarihli ÇARŞAMBA günü</u>		
7) 76 No.lu vapurun saat 10,50 de Haydarpaşadan Sovyet vapuruna seferi		40.--
8) 75 No.lu vapurun saat 11.40 da muhtelif heyetleri Haydarpaşadan Tophaneye getirmek için seferi		40.--
9) 76 No.lu vapurun saat 12.40 da Rumen ve Yunan heyetlerini Haydarpaşadan Tophaneye nakli için seferi		40.--
10) 73 No.lu vapurun EMDEN kruvazöründen Tophaneye seferi		40.--
11) 76 No.lu vapurun saat 16.40 da Yugoslav ve Bulgar heyetlerinin Haydarpaşadan Tophaneye nakli için seferi		40.--
12) 73 No.lu vapurun saat 16 da İngiliz askerlerini Haydarpaşadan İngiliz zihlisine nakli için seferi		40.--
13) 76 No.lu vapurun saat 18 de Fransız askerlerini Fransız gemisinden Tophaneye nakli için seferi		40.--
14) 76 No.lu vapurun saat 19 da Alman askerlerini Tophaneden EMDEN kruvazörüne nakli için seferi		40.--
<u>24.11.1938 tarihli PERŞEMBE günü</u>		
15) 76 No.lu vapurun saat 10.50 de Sovyet, Fransız ve Polonya heyetlerini Haydarpaşadan Tophaneye nakli için seferi		40.--
	660.55	
Yekûnu üzerinden %5 Nak.Resmi	33.03	
	693.58	

Beher sefer için 40 lira hesap edilmesi ciheti asketiyeye yapılan tarife esası üzerinedir.

Şirket-i Hayriye

N. N. N. N. N.
N. N. N. N. N.

Istanbul Şirket-i Hayriye
Telefon

FATURA No. 297

Servis.....

İvo.....

	Lira	Lira
<u>18.11.1938 tarihli CUMA günü</u>		
1) 55 No.lu vapur saat 10,50 den 16.45 e kadar Yavuz zihlisinin emrinde çalışmıştır	65.--	
% 33 tenzilat	21.45/	43.55
2) 72 No.lu vapur saat 10,50 den 16 ya kadar Rumen torpidosunun muvazatalına intizar etmiştir.		40.--
3) 72 No.lu vapur saat 17.45 den EMDEN kruvazörünün efradını Haydarpaşaya nakletmiştir.		40.--
<u>19.11.1938 tarihli CUMARTESİ günü</u>		
4) 47 No.lu vapur Saat 19.45 de Yunan torpidosu efradını Haydarpaşaya nakletmiştir.		40.--
5) 75 No.lu vapur saat 7.45 de Küprüden Kurpay yüzbaşısı bay Hifziyi alıp Haydarpaşaya götürmüştür.		40.--
6) 55 No.lu vapur saat 6.35 den 20.50 ye kadar Yavuz zihlisinde, Fransız ve Hamidiye kruvazörlerine ve Yunan torpidosu ile Haydarpaşa arasında çalışmıştır ve sabaha kadar Hamidiye emrinde kalmıştır	130.--	
% 33 Tenzilat	43.--/	
	87.--	
Gece munzam ücreti	10.--	97.--
<u>23.11.1938 tarihli ÇARŞAMBA günü</u>		
7) 76 No.lu vapurun saat 10,50 de Haydarpaşadan Sovyet vapuruna seferi		40.--
8) 75 No.lu vapurun saat 11.40 da muhtelif heyetleri Haydarpaşadan Tophaneye getirmek için seferi		40.--
9) 76 No.lu vapurun saat 12.40 da Rumen ve Yunan heyetlerini Haydarpaşadan Tophaneye nakli için seferi		40.--
10) 73 No.lu vapurun EMDEN kruvazöründen Tophaneye seferi		40.--
11) 76 No.lu vapurun saat 16.40 da Yugoslav ve Bulgar heyetlerinin Haydarpaşadan Tophaneye nakli için seferi		40.--
12) 73 No.lu vapurun saat 16 da İngiliz askerlerini Haydarpaşadan İngiliz zihlisine nakli için seferi		40.--
13) 76 No.lu vapurun saat 18 de Fransız askerlerini Fransız gemisinden Tophaneye nakli için seferi		40.--
14) 76 No.lu vapurun saat 19 da Alman askerlerini Tophaneden EMDEN kruvazörüne nakli için seferi		40.--
<u>24.11.1938 tarihli PERŞEMBE günü</u>		
15) 76 No.lu vapurun saat 10.50 de Sovyet, Fransız ve Polonya heyetlerini Haydarpaşadan Tophaneye nakli için seferi		40.--
	660.55	
Yekûnu üzerinden %5 Nak.Resmi	33.03	
	693.58	

Beher sefer için 40 lira hesap edilmesi ciheti askeriyeye yapılan tarife esası üzerinedir.

8

Atatürk'ün cenaze töreni sırasında
Şirket-i Hayriye (Türkiye Denizcilik İşletmeleri) vapurlarının yaptığı seferler.
(6 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.2.6-8)

T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
Emniyet Umum Müdürlüğü
Şube: : I.G.2
Husuf: :
Umumi: 62177

8. XII. 1938
Öz: Atatürk cenaze töre-
ninde vuku bulan hadiseler
hakkında .

GİZLİLİĞİ KALDIRILDI

Baş vekâlet yüksek makamına

Atatürk'ün ölümleri günün ertesinden Ankara'ya nakillerine kadar yapılan merasim ve toplantılarda ve bu yüzden vukua gelen hadiseler aşağıdaki maddelerde arz edilmiştir.

1 - Atatürk'ün aziz naşını dolmabahçe sarayında ziyaret etmek için yapılan merasim esnasında halkımızın gösterdiği telâş ve heyecan neticesinde On bir vatandaşımız çığnenerak ölmüş ve altı kişi hafif surette yaralanmıştır.

2 - İstanbul Üniversitesi talebelerinden yirmi kadar gencin karaköy yolile Beyoğlu'na geçtikleri sırada açık gördükleri bir kaç lokantanın tabaklarını kırmak suretile kapamalarını ihtar etmişler ve başka hadiseye meydan verilmeksizin sükûnetle dağıtılmışlardır.

3 - Gerek Ankara ve gerek İstanbul'daki yüksek okullarla kız ve erkek liselerinin ve yüzbinden fazla halkın iştirakile cumhuriyet ve ulus meydanlarında toplantılar yaparak Atatürk'ün kurdukları rejime sadık kalacaklarına hep birlikte ant içtikleri ve yurdun başka tarafında kaza ve hadise olmadığını saygılarımla arz ederim.

4 - Baş vekâlet yüksek makamına ve riyaseticumhur umumî kâtipliğine arz edilmiştir .

r.c. A
H. P.
B - XII - 938

Dahiliye vekili
H. P. Özalp

S. a.
H. P.

5 - Karşılık yazılacak bitişte ait olduğu şubenin gün ve sayısının gazılması.

Atatürk'ün vefat ettiği günden cenazenin Ankara'ya nakli gününe kadar yapılan merasim ve toplantılarda meydana gelen bazı olaylar.
(8 Aralık 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-42)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Reisiği

Millî Saraylar Müdürlüğü

No. 433

Başvekâlet Müsteşarlığı Yüksek Makamına

Millî Sarayların bilimum müstahdemininin birer aylık ücretleri ita miktarı olarak evvelce gönderilmiş bulunan (5932) lira (70) kuruştan bir kısım - müstahdemine, muhassas ücretleri fevkinde ve hiç bir tevkifata tabi olmıyarak seyyanen ellişer lira verilmesinden dolayı eksilen miktarın ikmali için ahiren namı aciziye irsal buyurulan (1400) lira (45) kuruş ile salıfizzikir (5932) lira (70) kuruşun mecmuu bulunan (7333) lira (15) kuruşun aşağıda gösterildiği üzere sureti tevziine mütedair tanzim olunan imzalı ve pullu iki kit'a borduronun ilişik olarak ve sehvi hesaptan dolayı fazla kalmış bulunan (11) lira (4) kuruşun iş bankası vasıtasıyla takdim kılındığını beyan vesilesiyle derin saygılarımı sunarım . 9/12/1938

Millî Saraylar Müdürü

Hasan Rıza Soyak

Ş. Selek

	Lira		Kuruş	
Millî Saraylar bilimum müstahdemininin muhassas ücretleri bir aylık yekunu .			7120	
	Vergiler			
	Lira		Kuruş	
Hava	142	40		
Kazanç	296	85		
Müvazene	527	21		
Buhran	231	88		
	<u>1198</u>	<u>34</u>		
			<u>1198/</u>	<u>34/</u>
			5921	66
Verilen yekûna sehven mükerrer ithal edilmiş olan pul parası .			<u>11</u>	<u>04</u>
Evvelce gönderilen (Hasan Rıza Soyak namına)			5932	70
Muahheren " (Sezayi Selek ")			1400	45
Yekun İrsalât			<u>7333</u>	<u>15</u>
	Sureti tevzii			
	Lira		Kuruş	
(1) Numaralı borduro mucibince (92) kişiye seyyanen tevzi olunan ellişer lira - yekunu .			4600	
(2) Numaralı borduro mucibince müstahdeminden mütebaki (67) kişiye ücretleri ita miktarları üzerinden tevzi olunan .			<u>2722</u>	<u>11</u>
Mecmuu tevziat			<u>7322</u>	<u>11</u>
İlk verilen malûmata sehven mükerrer ithal edilmiş olan pul hesabından mütevellit - olup iş bankası marifetiyle iade olunan .			<u>11</u>	<u>04</u>
			7333	15

(1)
(1) Numaralı Borduro

Vazife	İsim ve soy adı	tediye olunan Lira	(Ücretinin) Aylık ücreti-				
			pu K.	aslı Lira	nin ita Lira	miktarı Kuruş	
Bekçibaşı	Recep	50	R. ÇAR R. ÇEN	10	60	48	76
Bekçi	Rıza	50	ALİ ÖZÜN R. ÇEN	10	40	33	42
"	Ali Fettah	50	A. APAR	10	40	33	42
"	Ahmed Hüseyin	50	S. GULBEYAZ	10	40	33	42
"	Süleyman	50	S. GULBEYAZ	10	40	33	42
"	İbrahim	50	M. BAYDAR	10	40	33	42
"	Mustafa Halil	50	M. GÜNEY	10	40	33	42
"	Mustafa Etem	50	A. TURAN	10	40	33	42
"	Ahmed Mustafa	50	M. K. ASLAN	10	40	33	42
"	Necip	50	R. KURBAN	10	40	33	42
"	Rüstem	50	M. ÖZDEMİR	10	40	33	42
"	Mustafa Hüseyin	50	R. ÇEN	10	40	33	42
"	Rifat	50	M. ÇEN	10	40	33	42
"	İhsan	50	M. ÇEN	10	40	33	42
"	Salâhaddin	50	M. ÇEN	10	40	33	42
"	Mustafa çavuş	50	M. ÇEN	10	40	33	42
"	Mehmed Osman	50	H. DARSAL	10	40	33	42
"	Diger Mustafa Halil	50	M. ÇEN	10	40	33	42
"	Adı güzel Mehmed	50	Ç. İRÖZ	10	40	33	42
"	Musa	50	M. KACAN	10	40	33	42
"	Rauf	50	M. ÇEN	10	35	29	60
"	Mustafa Hasan	50	M. KACAN	10	35	29	60
"	Nazif	50	N. GÜZEL	10	35	29	60
"	Mehmed Ahmed	50	M. ÇUBUKÇI	10	35	29	60
"	Halit	50	H. TOPUZ	10	35	29	60
"	İsmail	50	S. VARIM DAG	10	35	29	60
"	Mustafa Ahmed	50	S. DOĞAN	10	35	29	60
"	Seyit	50	S. DOĞAN	10	35	29	60
		1400		(280)	1100	920	54

Atatürk'ün vefatı sırasında Dolmabahçe Sarayı'nda çalışan personele dağıtılan ikramiyeler.
(9 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.4-2)

Vazife	İsim ve soy adı	Pul K.	(2)	Ücretinin Aslı Lira	Aylık ücretinin İta miktarı	
			Tediye olunan Lira		Lira	Kuruş
	Nakli yekûn	280	1400	1100	920	54
Bekçi	Besim	10	50	B. SAYIM 35	29	60
"	İsmail Hakkı	10	50	H. ÖNER 35	29	60
"	Kemal	10	50	KEMAL KA 35	29	60
"	Mustafa Arkon	10	50	M. ARKON 35	29	60
"	Galip	10	50	G. GALIP 35	29	60
"	Ahmed Hasan	10	50	A. HASAN 35	29	60
Kapıcı	Ömer	10	50	O. ÖMER 40	33	42
"	Şevki	10	50	Ş. ŞEVKİ 35	29	60
Bahçevanbaşı	Hakkı	10	50	H. HAKKI 50	43	16
"	Osman	10	50	O. UYGAN 45	39	12
"	Zeybek Mehmed	10	50	M. İKİZ 45	39	12
Bahçevan	Etem	10	50	E. NEHER 35	31	04
"	Hasan Ahmed	10	50	H. ÜRGE 35	31	04
"	Osman Hasan	10	50	O. ULGU 35	31	04
"	Satılmış	10	50	S. AKKUS 35	31	04
"	Besim	10	50	B. KARER 35	31	04
"	Kadri	10	50	K. ARTAN 35	31	04
"	Ahmed Vahip	10	50	A. VAHİP 35	31	04
"	Muhtar Yunus	10	50	M. KOSA 35	31	04
"	Sofu Hüseyin	10	50	H. SOYDEMİR 35	31	04
"	Hafız Mehmed	10	50	M. DİNÇ 35	31	04
"	Halil Hüseyin	10	50	H. HALİL 35	31	04
"	Ahmed Ali	10	50	A. ALI 35	31	04
"	Ali Mahmud	10	50	A. MAHMUD 35	31	04
"	Genç Ulu Ocak	10	50	G. ULU OCAK 35	31	04
"	Ahmed İbrahim	10	50	A. İBRAHİM 35	31	04
"	Halit	10	50	H. İNEK 35	31	04
"	Lütfi	10	50	L. KAHORACI 35	31	04
"	Necip	10	50	N. BOZKURUM 35	31	04
Debboycu	Reşit	10	50		55	44
		(580)	2900		2210	1886
						21

Vazife	İsim ve soy adı	Tediye pul olunan K. Lira	(3)	(Ücretinin) Aylık ücretinin		
				Aslı Lira	İta Lira	miktarı Kuruş
	Nakli yekûn	(580) 2900		2210	1886	21
Elektirikçi	Kadri	10	50	65	52	59
"	Recep	10	50	60	48	76
"	Kemal	10	50	50	41	09
Yorgancı	Ahmed	10	50	60	48	76
"	İrfan	10	50	60	48	76
"	Ziya	10	50	35	29	60
Marangoz	Ali	10	50	80	64	09
Dülger	Mehmed	10	50	60	48	76
"	Halit	10	50	55	44	93
Doğramacı	Mustafa	10	50	60	48	76
Kurşuncu	İsmail	10	50	60	48	76
Tenekeci	Hüseyin	10	50	60	48	76
Rençber	Kadri	10	50	35	29	60
Boyacı	Kemal	10	50	45	37	26
Dokumacı	Ahmed	10	50	60	48	76
"	Alâettin	10	50	50	41	09
"	Aziz	10	50	50	41	09
Kaloriferci	İsmail Arcan	10	50	80	64	09
"	Lûtfi	10	50	50	41	09
"	Salih	10	50	45	37	26
Şoför	Mustafa	10	50	50	41	09
"	Hasan	10	50	35	29	60
Saatçi	Tevfik	10	50	35	29	60
Telefoncu	Hayati	10	50	50	41	09
"	İbrahim	10	50	50	41	09
"	Mehmed	10	50	50	41	09
Cilâci	Andon	10	50	40	33	42
Sofracıbaşı	Remzi Erden	10	50	75	60	26
Sofracı	Kadri Aytaç	10	50	50	41	09
"	Fethi Ergüler	10	50	50	41	09
"	Haydar Yüce	10	50	50	41	09
		890	4450	3865	3240	58

Atatürk'ün vefatı sırasında Dolmabahçe Sarayı'nda çalışan personele dağıtılan ikramiyeler.
(9 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.4-4)

(4)

Vazife	İsim Ve Soy Adı	pu1 K. olunan	Tediye Lira	(Ücretinin) Aylık ücretinin		
				Aslı Lira	İta miktarı Lira	Ücretinin Kuruş
	Nakli yekûn	(890)	4450	3865	3240	58
Hademe (Belediyeden gelen)	Ali	10	50	.	.	.
Hademe (Belediyeden gelen)	Mustafa	10	50	.	.	.
Kamyon göfözü (Belediyeden gelen)	Hasan Kâşif	10	50	.	.	.
		(920)	4600	3865	3240	58

Millî Sarayların bilumum müstahdeminine birer aylık ikramiye olmak üzere ücretleri ita miktarı yekûnu olarak (5932) lira (70) kuruş Riyaseticumhur Umumî Kâtibi Bay Hasan Rıza Soyak namına gönderilmiş ve kendilerinin - emirlerine tevfikeyen Dolmabahçe sarayı müstahdemininden yalnız (89) u ile İstanbul Belediyesi hademesinden Sarayda çalışan iki odacı ve bir Şoför ki cem'an (92) kişiye, muhassas ücretlerinin fevkinde, seyyanen ve hiç bir tevkifata tabi olmayarak tevzi edilmiş olan elligir liranın bordurosudur .

8/12/1938 8/12/1938 8/12/1938 8/12/1938 8/12/1938

5

Atatürk'ün vefatı sırasında Dolmabahçe Sarayı'nda çalışan personele dağıtılan ikramiyeler.
(9 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.4-5)

(1)

(2) Numaralı bordurodur .

Vazife	İsim ve soy adı	Tediye olunan aylık ücretinin miktarı		Ücretinin aslı Lira	pul K.
		Lira	Kuruş		
Müdür	Sezayi Selek	225	07	300	60
Kontrollör memuru	Rasim Şumnu	109	75	140	28
Başkâtip	Naci Erişkin	98	38	125	26
Mimar	Ferit Akyalçın	94	59	120	24
Doktor	Salâhaddin Yakal	79	42	100	20
Sicil ve masraf tahakkuk memuru	Hüseyin Erduru	67	93	85	18
Evrak mukayyidi ve dosya memuru	Mehmed Yaşar	56	42	70	14
Kâtip	Hamdi Ener	64	09	80	16
Ayniyat Kâtibi	Mustafa Olcay	60	26	75	16
" "	Fevzi Negasgeng	56	42	70	14
Levazım memuru	İsmail Uysen	41	09	50	10
İnşaat Sürveymanı	Tarik Turkan	64	09	80	16
Dokumahane hesap memuru .	Ahmed Turhan	41	09	50	10
Muhafaza memuru	Zeki Çelik	48	76	60	12
Ayniyat memuru	İnsan Şemsi Berzin	41	09	50	10
Muhafaza "	Mehmed Ali	48	76	60	12
Bekçibaşı	Bahaettin	41	09	50	10
"	Yusuf İzgi	41	09	50	10
Bekçi	Sadık	33	42	40	8
"	Elmas	33	42	40	8
"	Esat	33	42	40	8
"	Ömer Çavuş	33	42	40	8
"	Mustafa Osman	33	42	40	8
"	Ömer Lütfi	33	42	40	8
"	Mahmut	33	42	40	8
"	Seyit Ahmet	33	42	40	8
"	Nuh	33	42	40	8
"	Ateş Mehmet	33	42	40	8
		1613	59	2015	406

6

Atatürk'ün vefatı sırasında Dolmabahçe Sarayı'nda çalışan personele dağıtılan ikramiyeler.
(9 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.4-6)

(2)

Vazife	İsim ve soy adı	Tediye olunan aylık ücretinin miktarı		Ücretinin aslı Lira	İkramiyeler	pul K.
		Lira	Kuruş			
	Nakli yekûn	1613	59	2015		406
Bekçi	Mehmed İhsan	29	60	35		8
"	Osman Mehmed	29	60	35		8
"	Hüsni	29	60	35		8
"	Ziya Daniş	29	60	35		8
"	Recep	29	60	35		8
"	Şakir	29	60	35		8
"	Ahmed Ali	29	60	35		8
"	Osman İbrahim	29	60	35		8
"	Mehmed Mustafa	29	60	35		8
"	Fazıl	29	60	35		8
"	Hikmet	29	60	35		8
Kapıcı	İbrahim	29	60	35		8
"	Ahmed	29	60	35		8
"	İsmail	29	60	35		8
Bahçevan	Ahmed Ahmed	31	04	35		8
"	Mustafa Ali	31	04	35		8
"	Salim	31	04	35		8
"	Hasan Sait	31	04	35		8
"	Bekir İsa	31	04	35		8
"	Hamit	31	04	35		8
"	Muharrem	31	04	35		8
"	Ahmed Muharrem	31	04	35		8
"	Necip	31	04	35		8
"	Mustafa Halit	31	04	35		8
"	İbrahim	31	04	35		8
"	Hüseyin Hüseyin	31	04	35		8
"	Hüseyin Davut	31	04	35		8
"	Selim	31	04	35		8
Garaj Hademesi	Mehmed Çelepli	29	60	35		8
"	Yusuf	29	60	35		8
"	Küçük Mehmed	29	60	35		8
		2551	35	3100		654

7

Atatürk'ün vefatı sırasında Dolmabahçe Sarayı'nda çalışan personele dağıtılan ikramiyeler.
(9 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.4-7)

(3)

Vazife	İsim ve soy adı	Tediye olunan aylık ücretinin miktarı		Ücretinin aslı Lira	pul K.
		Lira	Kuruş		
	Nakli yekûn	2551	35	3100	654
Kayıkhaneye bekçisi	Mehmed Ali	29	60	35	8
Suyolcu	Mehmed	25	62	30	6
Kaloriferci	Fehmi	33	42	40	8
Anbarcı	Mazhar	41	09	50	10
		2681	08	3255	

Ücret ita miktarları elli liradan fazla olduğu cihetle kendilerine evvelce verilen elli liradan başka ayrıca tediye olunan

	Lira	Kuruş		
Marangoz Ali	14	09		
Kaloriferci İsmail	14	09		
Sofracıbaşı Remzi	10	26		
Elektirikçi Kadri	2	59		
	41	03	41	03
			2722	11

694

Millî Sarayların bilimum müstahdemine birer aylık ikramiye olmak üzere ücretleri ita miktarı yekûnu olarak Riyaseticumhur Umûmî Kâtibi Bay Hasan Rıza Soyak namına gönderilen (5932) Lira (70) Kuruştan (4600) Lirasının, (92) kişiye, muhassas ücretlerinin fevkinde ve hiç bir tevkifata tabi olmaksızın seyyanen elliger lira olarak tevziinden artan (1332) lira (70) Kuruş ile diğer müstahdeminin birer aylıkları nisbetindeki ikramiyelerini doldurmak üzere ahiren Başvekâleti Celile müsteşarlığı tarafından İş Bankası vasıtasıyla Saraylar Müddürü Sezayi Selek namına gönderilmiş olan (1400) lira (45) Kuruş ki cem'an (2733) - lira (15) kuruşun mütebaki müstahdemine ücretleri ita miktarı üzerinden sureti tevziini mübeyyin bordurodur .

8/12/1938 8/12/1938 8/12/1938 8/12/1938 1938

DAMGA PULU DAMGA PULU DAMGA PULU DAMGA PULU DAMGA PULU

30 30 50 50 5

8

Atatürk'ün vefatı sırasında Dolmabahçe Sarayı'nda çalışan personele dağıtılan ikramiyeler.
(9 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.4-8)

T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
Emniyet Umum Müdürlüğü

12. XII. 1938 / 193
H: Atatürk'ün aziz
naışları hakkında .

Şube : 6
Hususi :
Umumi : 62896

Başvekâlet yüksek makamına

*Merkezdeki
Cesaretle
sericimesi
12 XII 38
27*

Ebedî şef Atatürk'ün aziz naişlarının bulunduğu Etnografya müzesinin vaziyetini bizzat tetkik ettim . Müzenin 2 ve 3 numaralı yan demir kapıları kapanmıştır . Bu kapılardan işlenmeyecektir . Yalnız 1 ve 2 numaralı ön ve arka kapılardan girilip çıkılabilir .

2 numaralı arka kapı esasen binanın kendi kapısıdır . Bu kapıdan girildikten sonra tabutun bulunduğu salon etrafına bu salonun müzenin bulunduğu kısımlardan ayırmak için ayrıca bir duvar çevrilmiş bulunmaktadır . Bu duvarla 2 numaralı kapı arasında bir koridor vücade gelmiştir . Yeni yapılan iç duvarda tabutun bulunduğu salona giriş için 5 numaralı ve ayrıca müze kısımlarına giriş için 6 ve 7 numaralı kapılar açılmıştır . 5 numaralı kapı demirden olacak ve anahtarı Müze müdüründe bulunacaktır . 1 ve 2 numaralı kapılarda ikişer nöbetçi vardır . Ziyaretçiler 2 numaralı kapıdan ve müteakiben 5 numaralı kapıdan girerek ziyaretlerini yapacaklardır . Şu suretle müze kısmile tabutun bulunduğu salonun alâkası kesilmiştir . Ziyaretlerin tarafımdan idaresi şifâhen telakki ettiğim emirleri iktizasından olduğundan bu ziyaretlerin şu suretle idaresini mütealâa ettim :

A) Ziyaret için 24 saat evvel Dahiliye vekâletine malûmat verilecek ;

B) Aimin ziyaret edeceği tarafımdan Etnografya müzesinin muhafazasına memur subaya tebliğ olunacak ,

C) -Vekâletçe tebliğat yapılmadıkça ziyaretlere müsadde olunmayacak ,

D) Ziyaret için doğruca müzeye müracaat edenlere subay

./.

Karşılık yazılacak bitişe ait olduğu şubenin gün ve sayısının yazılması.

Atatürk'ün naişinin bulunduğu Etnografya Müzesi'nde ziyaretçiler için yapılan düzenleme.
(12 Aralık 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-19)

T.C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
Emniyet Umum Müdürlüğü

Şube : .....
Hususi : .....
Umumi : .....

H : ..... / 193

- 2 -

veya müracaat olunmuşsa müze idaresi tarafından Dahiliye vekili-
ne müracaati münasib surette anlatılacak,

E) Ziyaretler öğleden evvel 10 ilâ 12
Öğleden sonra 14 ilâ 16
arasında yapılacaktır .

Yukarıdaki esaslar tasvib buyrulduğu takdirde gerek-
lere emir buyrulmasını saygılarımla arz ederim .

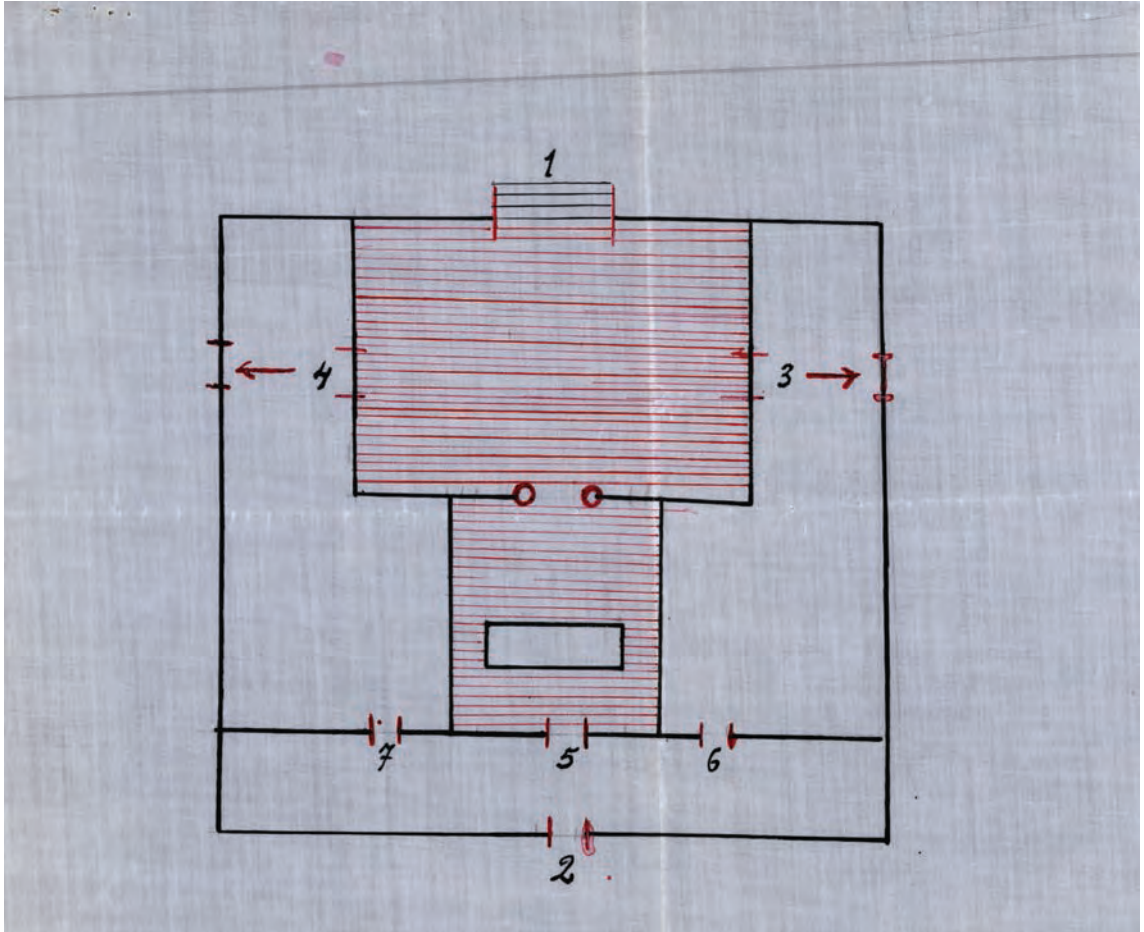
M
1

Dahiliye vekili
S. R. Kayalany
yazı İşlerine
14-XII-938

533
14-12-38 9058 L

Karşılık yazılacak bitişe ait olduğu şubenin gün ve sayısının yazılması.

Atatürk'ün naaşının bulunduğu Etnografya Müzesi'nde ziyaretçiler için yapılan düzenleme.
(12 Aralık 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-20)

Atatürk'ün naaşının bulunduğu Etnografya Müzesi'nde ziyaretçi planı.
(12 Aralık 1938; BCA, 30.18.1.2/18.3.43-21)

BELVÜ PALAS OTELI
ANKARA

Faris & Sori

Sıra No: 5563
Oda No: 40

B. H. V. Longas
Faturasi

Note de la Semaine pour M.

FATURA SUNULUNCA HAFTALIK TUTARININ ÖDENMESİNİ DILERİZ
La note de la semaine est payable le jour de la présentation.

1938	Ay	13	14	15	16	17	18	Yekün
	Mois							Türk Lirası
Oda		3 50	3 50	3 50	3 50	3 50		24 50
Logemen								
Sabah kahvaltisi			50	50	50	50	50	2 50
Petit déjeuner								
Öğle yemeği			7 50	7 00	7 00	7 00	7 00	5 00
Diner								
İkinci çay								
Gouter								
Akşam yemeği			7 00	7 00	7 00	7 00	7 00	27 00
Souper								
İçkiler								
Boissons								
Banyo								
Bain								
Isıtma								
Chauffage								
Çamaşır								
Lingerie								
Esvap ütüsü								
Habits								
Telefon								
Téléphone								
Maden suyu								
Eau minérale								
Kahve ve Çay			10	10	10	10	10	60
Café, Thé								
Su			30	10	20	20	30	110
Eau								

Paranızı tamamen aldım

12/12/1938
12/12/1938

St. Mercier

Saygıdeğer Misafirlerimizden Dilek:
Bu faturayı ahna, yazılanlardan dolayı her ne şikâyetiniz varsa, 24 saat içinde bize bildiriniz: Ondan sonra olacak şikâyetler dinlenmez.
N. B. Toute remarque concernant cette facture, doit être adressée à la Direction au plus tard dans les 24 heures.

Yekün Somme: 37 40
Servis 10 %: 3 74
Umumi yekün Total: 34 85

Belvü Palas Otelinde (Ankara) misafir edilen yabancı gazetecilere ait bir fatura.
(12 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.9-1)

T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ

Emniyet Umum Müdürlüğü

Şube : 4
Harasat : 62989
Umumi :

13. XII, 1938₉₃

602
577
H: İtalya ihtiyat zabit-
lerine İtalyan Konsoloshane-
sinde verilmesi mukarrer zi-
yafet H.

Baş Vekâlet Yüksek Makamına

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

İtalya Kıralınının 70.nci yıldönümü münasebetile İzmir İtalyan Konsolosluğunda İtalyan İhtiyat zabitlerine verilmesi mukarrer ziyafetten Atatürk'ün vefatı dolayisile vaz geçildiği ve bu iş için yapılacak masrafın fakirlere tevziinin kararlaştırıldığı İzmir Vilâyetininin iş'arından anlaşılmalıdır.

Saygılarımla arzederim.

Dahiliye Vekili

M. P. Dayıoğlu

Yungü
14. XII. 1938

H. F. Z.
20. 12. 1938

030 10 239 610 23

Karşılık yazılacak bitige ait olduğu şubenin gün ve sayısını yazılması.

I. D.

19-12-38 9059

İzmir'deki İtalya Konsolosluğu'nda İtalya Kralı için yapılacak doğum günü kutlamasının, Atatürk'ün vefatı dolayısıyla iptal edilmesi.
(13 Aralık 1938; BCA, 30.10.0.0/239.610.23)

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İnşaat Usta Okulu
ANKARA

Ankara: 15/12/938

Sayı: 1570

Bağvekâlet Yüksek Makamına
A N K A R A

Atatürkün cenaze töreninde bulunmak üzere yurdumuza gelen yabancı uluslardan Yunan Zabıt ve neferlerinin okulumuzda kaldıkları günler zarfında her türlü ihtiyaçlarını temin yolunda sarfedilmek üzere Okul Direktörü Mitat Artun tarafından yüksek katınızdan alınan ve tutarı (ikibin) liradan ibaret olan avanstan bu iş için sarfedilen (1684) lira (82) kuruşa ait mahsup evrakı ilişik olarak sunulmuştur.

Geri kalan (315) lira (18) kuruş nakden iade edilecektir. İcabeden muamelenin ikmali hususuna yüksek müsaadelerini saygılarımla dilerim.

Okul Direktörü

M. Artun

İlişisi:

28 adet	Senet ve evrakı müsbite
I "	Heyet mazbatası
=====	
I "	Avans bakiyesinin Ziraat
	Bankasına yatırıldığına
	ait makbuzun tarih ve
	numarası
=====	

500889 ✓
1/12/38

2

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İnşaat Usta Okulunda (günümüzde Ankara Yapı Meslek ve İnşaat Teknik Lisesi) misafir edilen Yunan subay ve erlerinin her türlü ihtiyaçlarının temin edilmesi.
(15 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/5.19.1-2)

21

Okul Direktör-lüğüne

Atatürk'ün cenaze töreninde bulunmak üzere şehrimize gelen yabancı-lardan okulumuzda misafir edilen Yunan efradını şehirde gezdirmek üzere memur edilen aşağıda numara ve adları yazılı otuz yedi izciye birer lira harçlık verilmesine müsaadelerini saygılarımla dilerim.

Yardirektör
[Signature]

Okul m. Heyetine
ett.

Aşağıda numara ve adları yazılı otuz yedi talebeye Yunan asker-lerini şehirden gezdireceklerinden Stürü birer lira harçlık veril-mesine heyetimizce karar verilmiştir.

Başkan *[Signature]* Yardirektör *[Signature]* Aza *[Signature]* Aza *[Signature]* Aza *[Signature]*

Lira		Lira	
I	182 Mustafa <i>[Signature]</i>	I	285 Emin <i>[Signature]</i>
I	258 Süleyman <i>[Signature]</i>	I	226 Kerim <i>[Signature]</i>
I	180 Osman <i>[Signature]</i>	I	261 Bayazıt <i>[Signature]</i>
I	179 Selahattin <i>[Signature]</i>	I	250 Yaşar <i>[Signature]</i>
I	227 Mahmut <i>[Signature]</i>	I	294 Necdet <i>[Signature]</i>
I	217 Zeki <i>[Signature]</i>	I	347 Dede <i>[Signature]</i>
I	211 Behçet <i>[Signature]</i>	I	219 İrfan <i>[Signature]</i>
I	268 Sırrı <i>[Signature]</i>	I	221 Sadrettin <i>[Signature]</i>
I	201 Niyazi <i>[Signature]</i>	I	196 Emin <i>[Signature]</i>
I	189 Mustafa <i>[Signature]</i>	I	257 Nusret <i>[Signature]</i>
I	192 Hüseyin <i>[Signature]</i>	I	276 Beşir <i>[Signature]</i>
I	183 Necmi <i>[Signature]</i>	I	289 Niyazi <i>[Signature]</i>
I	193 Fatin <i>[Signature]</i>	I	220 Latif <i>[Signature]</i>
I	236 Kemal <i>[Signature]</i>	I	197 Macit <i>[Signature]</i>
I	183 Asım <i>[Signature]</i>	I	190 Hikmet <i>[Signature]</i>
I	269 Mustafa <i>[Signature]</i>	I	286 Şevket <i>[Signature]</i>
I	178 Nihat <i>[Signature]</i>	I	265 Osman <i>[Signature]</i>
		I	214 Nuri <i>[Signature]</i>
		I	195 Ahmet <i>[Signature]</i>
		I	277 R.Kaya <i>[Signature]</i>

32

28

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İnşaat Usta Okulunda (günümüzde Ankara Yapı Meslek ve İnşaat Teknik Lisesi) misafir edilen Yunan subay ve erlerine öğrencilerin rehberliğinde Ankara şehrinin gezdirilmesi.
(15 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/5.19.1-28)

19

LÜZUM MÜZEKKERESİ

Okulumuzda misafir olarak kalacak Yunan zabıt ve askerlerinin
ihsanları için.....
Aşağıda yazılı ihtiyacın teminine lüzum vardır. Heyetce icabeden
muamelelerin yapılmasına müsaadelerini dilerim.

Mecur

Ba müzekkerede yazılı ihtiyacın teminine heyetinizce karar verildi.

Reis: *[Signature]* İza: *[Signature]* İza: *[Signature]*

L.	Tutarı		Piyet		Miktarı Kg.	Talehi Alet	Talehi tarih	İhtiyacın adı
	K.	S.	F.	S.				
7			3	50		200	19/11/38	Limon
26	25		25		105		"	elma
19	20		12		160		"	Kavun
1	80		2			90	"	maydanos
4	50		9		50		"	ispanak
9	45		7		135		"	patates
3	50		5		70		"	kurusoğan
6	40		16		40		"	taze fasulye
5			25		20		"	armut
2			10		20		"	ayva
5	60		7		80		"	lahna
			13		6		"	kereviz
	20		2			10	"	dereotu
35			25		140		"	taze üzüm
6			4			150	"	salata
2			2			100	"	turp
	50		1			50	"	taze soğan
1	87		7	50	25		"	havuç
136	92							

32

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İnşaat Usta Okulunda (günümüzde Ankara Yapı Meslek ve İnşaat Teknik Lisesi) misafir edilen Yunan subay ve erlerinin işçileri için temin edilen erzak.

(15 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/5.19.1-32)

11

LÜZUM MÜZEKKERESİ

Okulunuzda misafir kalacak Yunan zabıt ve askelerinin işeleri için.....

Aşağıda yazılı ihtiyacın teminine lüzum vardır. Hâyetce icabeden muasolenin yapılmasına müsaadelerini dilerim.

Memur

Bu müzekkerede yazılı ihtiyacın teminine hâyetinizce karar verildi.

Reis *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]*

L.	Tutarı K. S.	Fiyatı T. S.	Miktarı Kg.	Talehi t. Rani	İhtiyacın adı
20		2		1000 19/11/38	Yumurta
35		35		100 kutu	Uludağ peyniri
8	10	45	18	"	Beyaz peynir
4	80	70	4	"	rendelenmiş kaşar
7	20	60	12	"	marmalat
18		120	15	"	süzme bal
24	75	15	165	"	süt
20	80	160	13	"	kaymak
4	80	160	3	"	kastane şekeri
25	40	127	20	"	bom bom
4		50	8	"	regel
18	15	55	33	"	zeytinyağ
46	40	160	29	"	tereyağ
235	40				

60

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İnşaat Usta Okulunda (günümüzde Ankara Yapı Meslek ve İnşaat Teknik Lisesi) misafir edilen Yunan subay ve erlerinin işeleri için temin edilen erzak.

(15 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/5.19.1-60)

8

LÜZUM MÜZEKKERESİ

Okulumuzda misafir kalacak Yunan zabıt ve neferleri için .....

Aşağıda yazılı ihtiyacın teminine lüzum vardır. Heyetce icabeden masrafların yapılmasına lütfetmelerini dilerim.

Memur
[Signature]

Bu müzekkerede yazılı ihtiyacın teminine heyetinizce karar verildi.

Reis *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]*

L.	Tutarı K.	S.	Fiyeti F.	S.	Miktarı Kg.	Alat	T. Selliği T. R. S.	İhtiyacın adı
4	25	bini	85		500		19/II/38	peçete kâğıdı
4			25		16		"	valdof kâğıdı
4			80		5 kutu		"	hardal büyük sabona
I	50		15		10 p		"	kibrit
I	90				12		"	Turan tuvalet sabunu
I	30				1 kutu		"	toz hardal
2	84		142		2 şişe		"	yerli içki
19	71							

69

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İnşaat Usta Okulunda (günümüzde Ankara Yapı Meslek ve İnşaat Teknik Lisesi) misafir edilen Yunan subay ve erlerinin iaşeleri için temin edilen erzak.

(15 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/5.19.1-69)

7

LÜZUM MÜZEKKERESİ

Okulumuzda misafir kalacak Yunan zabıt ve askerlerinin yemekhanesi... için.....

Aşağıda yazılı ihtiyacın teminine lüzum vardır. Heyetce icabeden masrafların yapılmasına müsaadelerini dilerim.

Menur

Bu müzekkerede yazılı ihtiyacın teminine heyetinizce karar verildi.

Reis *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]*

L.	Tutarı K.	S.	Fiyeti F. S.	Miktarı Kg.	T. Selli Alet	İhtiyacın adı
57	60		360		16 düzüne	18/II/38 Tabak
8	50		850		1	" ekmek makinesi
3			150		2	" fener komple
3	50		350		1	" alüminyum tencere
21	60		30		72	" tabak
	50		10		5 p	" kürdan
94	70					

72

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İnşaat Usta Okulunda (günümüzde Ankara Yapı Meslek ve İnşaat Teknik Lisesi) misafir edilen Yunan subay ve erlerinin işeleri için temin edilen erzak.

(15 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/5.19.1-72)

6

LÜZUM MÜZEKKERESİ

Okulumuzda misafir kalacak Yunan zabıt ve askerleri için

Aşağıda yazılı ihtiyacın teminine lüzum vardır. Heyetce icabeden masrafların yapılmasına müsaadelerini dilerim.

Memur *[Signature]*

Be. Müzekkerede yazılı ihtiyacın teminine heyetince karar verildi.

Reis *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]* İza *[Signature]*

L.	Tutarı K.	S.	Fiyatı F.	S.	Kg.	Miktarı Alet	Teslimi tarihi	İhtiyacın adı
8	50		85			10	17/II/38	sürahi
I	80		60			3	"	sigara tablası madeni
2	40		120			2	"	sigara tablası(cam)
5			100			5	"	sigara tablası(cam)
9	50		95			10	"	tükürük hokkası
6			150			4	"	göp sepedi
2	40		60			4	"	biçak (küçük)
2	10		210			1	"	biçak (büyük)
I			100			1	"	aleminyum süzgeç
	45		15			3	"	feaver pili
4	25		425			1	"	aleminyum çaydanlık
I	50		150			1	"	kepçe
	35		35			1	"	kepçe
	50		25			2	"	kevgir
	40		40			1	"	merdane
	60		60			1	"	elek
7	50		75			10	"	sofra fırçası
22	50		150			15	"	tevzi kağıdı(alpaka)
3	25		65			5	"	tevzi kağıdı(albatan)
	35		17	50		2	"	hardal kağıdı
80	35							

77

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İnşaat Usta Okulunda (günümüzde Ankara Yapı Meslek ve İnşaat Teknik Lisesi) misafir edilen Yunan subay ve erlerinin iaşeleri için temin edilen erzak.

(15 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/5.19.1-77)

2

LÜZUM MÜZEKKERESİ

Okulumuzda misafir olarak kalacak Yunan zabıt ve efradı için .....

Aşağıda yazılı ihtiyacın teminine lüzum vardır. Heyetce icabeden maddelerin yapılmasına müsaadelerini dilerim.

Menur

Bu müzekkerede yazılı ihtiyacın teminine heyetinizce karar verildi.

Reis İza İza İza İza İza İza

S. Kuvay-ı Milliye H. Bolcalı G. Çiğdem

L.	Tutarı K.	S.	Pivesti P.	S.	Kg.	Miktarı Alet	Tesellü tarafına	İhtiyacın adı
3	60		30			12	17/11/38	Çay fincanı
1	80		15			12	"	" kaşığı
1	50		75			2	"	Sütlük
1	50		75			2	"	Şekerlik
3			150			2	"	Çaydanlık
6	20		20			31	"	kavaltı tabağı
6			50			12	"	Şarap bardağı
2	40		20			12	"	kahve fincanı
1	30		65			2	"	Şeker maşası
1	50		150			1	"	Tirbişon
4	55		65			7	"	Madeni tabla
33	35							

90

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İnşaat Usta Okulunda (günümüzde Ankara Yapı Meslek ve İnşaat Teknik Lisesi) misafir edilen Yunan subay ve erlerinin işeleri için temin edilen erzak.

(15 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/5.19.1-90)

1

LÜZUM MÜZEKKERESİ

Okulumuzda misafir olarak kalacak Yunan zabıt ve aîradı için.....

Aşağıda yazılı ihtiyacın teminine lüzum vardır. Heyetce icabeden masrafların yapılmasına müsaadelerini dilerim.

Memur
[Signature]

Bu müzekkerede yazılı ihtiyacın teminine heyetinizce karar verildi.

Beis   Aza   Aza   Aza   Aza   Aza

[Signatures]

L.	Tutarı K.	S.	Piveti F. S.	Miktarı Kg.	Teslimi Alet	Tarafı	Ihtiyacın adı
25	50		85		30	17/II/38	sürahi
54	60		39		140	"	kirılmaz bardak
12			60		20	"	Tevzi kaşığı
54			360		15 düzüne	"	Tabak
20					1	"	(çatal,kaşık,biçak)
8	25		275		3	"	kayık tabak (büyük)
4	60		115		4	"	Nihale
5	40		30		18	"	Mesnet kiristal
5			125		4	"	Kepçe
5			250		2	"	Çorba kasesi
5	70		190		3	"	(Orta)kayık tabak
10			500		2	"	Komple hardallık
210	05						

93

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İnşaat Usta Okulunda (günümüzde Ankara Yapı Meslek ve İnşaat Teknik Lisesi) misafir edilen Yunan subay ve erlerinin iaşeleri için temin edilen erzak.

(15 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/5.19.1-93)

Kompani Enternasyonal de Vagon Li Sicli Ticaret № 13022
e de Gran Ekspres Öropeen
(TÜRKİYE DİVİZİYONU)
Istanbul - Sirkeci, İstasyon karşısında
İstanbul, 19 İncü kânun 1938

DE VAGONLI
ÖROPEEN
el: 22681

7-37 - MArkides Basmevi

Hâriciye Bakanlığı Yüksek makâmı ..... boreludur

Tarih	MÜNDERECATI	YEKÜN T. L. K.
	Atatürkük cenaze merasimi dolayısile bayan Makbule, Sabiha Gökçen ve Celal Bayarın Haydarpaşadan Ankaraya seyahatleri için emirlerine tahsis edilen 2679 numaralı yataklı vagona ait faturadır.	
	Anadolu Ekspres trenile hareket: I7/XI/1938	
	8 birinci mevki 779 kuruşdan	6232 -
	8 ikinci mevki 649 kuruşdan	5192 -
		11424 --
	<u>Lokasyon :</u>	
	8 birinci mevki 90 kuruşdan	720 -
	8 ikinci mevki 60 kuruşdan	480 -
		1200 --
	yataklı süplemanları üzzerinden %8 kondüktör hakkı : 11424 x 8	913 --
	100	13537 --
	Yalnız: yüz otuzbeş lira otuzyedü kuruşdur	=====

[Signature]

[Stamp: MÜNTERECAT VE PROTOKOL BAKANLIĞI]

2

Makbule Boysan, Sabiha Gökçen ve Başbakan Mahmut Celal Bayar için
İstanbul-Ankara tren yolculuğu sırasında vagon tahsis edilmesi.
(19 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/2.8.9-2)

**Kompani Enternasyonal de Vagon Li
e de Gran Ekspres Öropeen**
(TÜRKİYE DIVIZİYONU)

Sicilli Ticaret N° 13022

DE VAGONLI
ÖROPEEN
22831

No B

İstanbul - Sirkeci, İstasyon karşısında

Lef.:

İstanbul, 19 I ncıl kanun 1938

Hâriciye Bakanlığı yüksek makâmı ..... borcludur

7-37 - Marklılar Basmayı

Tarih	MÜNDERECATI	YEKÜN T. L. K.
	Atatürkün cenaze merasimi dolayısıyla Atınadan İstanbul'a gelen Yunan Murahhas heyeti Reisi Bay Metaksası 18/XI/1938 tarihinde Pitiyonda almak üzere hususi trene bağlanan 2067 Numa- ları yataklı vagona ait faturadır.	
	8 İnci mevki İstanbul-Pitiyon 324 kuruşdan	2592
	8 2nci mevki " " 271 kuruşdan	2168
		4760
	<u>Lokasyon</u>	
	8 İnci mevki 90 kuruşdan	720
	8 2nci mevki 60 kuruşdan	480
		1200
	<u>Pityondan avdet:</u>	
	8 İnci mevki 324 kuruşdan	2592
	8 2nci mevki 271 kuruşdan	2168
		4760
	Yataklı süplemanları üzerinden 8 kondüktör hakkı : 4760×8 = ...	761
	100	
	<u>Yalnız: yüz ondört lira seksenbir kuruşdur.</u>	11481

[Handwritten signature]

Yunanistan Başbakanı Metaksas için İstanbul-Ankara tren yolculuğu sırasında vagon tahsis edilmesi.
(19 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/2.8.10-1)

TELEFON: B. O. 1801

ASRİ MOBİLYA FABRİKASI
Yorği A. Sofianos

395

TAKSİM, STADİUM ARKASI KİŞLA DAHİLİNDE No. 4-8

İstanbul, 193

- Fatura -

Adet	MÜLÂHAZAT	Fi	Lira	Krş
	<p>SENED</p> <p>Yalnız dokuz Türk Lirası -900- T.L.</p> <p>Atatürkün cenazesi için imal ettiğim iki adet tabut, bir pyedestal ve on üç adet kol bedeli olan dokuz yüz Türk Lirasını Baş Vekâlet mutemeti Bay Latif Arınerden aldım.</p>			
				

Atatürk'ün naaşı için imal edilen tabutlar hakkında.
(24 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.1-2)

HER NEVI
CENAZE LEVAZIMATI
TELEFON : 42215

TABUT, CELENK,
PORSELEN, FAYANS VE
TAZE ÇİÇEK TEN

CENAZE OTOMOBİLER

SOCIÉTÉ DE
POMPES FUNÉBRES
BEYOĞLU HACOPULO PASAJI No. 37

CERCUEILS. COURONNES. ARTICLES
DE DEUILS ETC.
PHOTOS SUR PORCELAINE
TRANSPORT DE CORPS A L'ETRANGER

CORBILLARDS - AUTOMOBILES

ISTANBUL, LE.....

SENED

Yalnız dört yüz otuz yedi Türk Lirası 437-T.L.

Atatürkün cenazesi için imal ettiğim iki adet kurşundan ve iki adet çinkodan tabut, dış tabut kolları, talaş, kontrplak amiant, nikel ve bronz vidalar, demir ayaklar okside ve saire bedeli olan dört yüz otuz yedi Türk Lirasını Baş Vekâlet mutemeti Bay Latif Arünerden aldım.

3

Atatürk'ün naaşı için imal edilen tabutlar hakkında.
(24 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.2-3)

GARBİS GÜREĞYAN

Her nevi hava gazı ve elektrik ve petrol lambaları müceddeden imal ve tamir olunur.

Beyoğlu, İstiklal caddesi, Kumbaracı yokuşu No. 131

*Atelier d'articles de Bronze et d'Eclairage pour Électricité et au Gaz
Transformation d'appareil en tous genre. Nickelage d'Orure, Argenture, etc. etc.*

Péra İstiklal djaddesi (à l'entrée de la rue Coumbaradji) No. 131

İstanbul, ... 193

S E N E D

Yalnız seksen sekiz Türk Lirası -88-T.L.

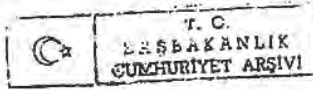
Atatürkün cenazesi için imal ettiğim on iki adet
bronzdan tabut kulpları bedeli olan seksen sekiz Türk Lirasını
Bağ Vekâlet mutemeti Bay Latif Arunerden aldım.

Atatürk'ün naaşı için imal edilen tabut kulpları hakkında.
(24 Aralık 1938; BCA, 141.74.0.0/1.1.7-2)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

RIYASETİ
KÂTİBİ UMUMİLLİĞİ
Kasımlar Kalemi Müdürlüğü

27 - XII - 1938

Sayı :

5374

4459

Başvekalet'e

II / XI / 1938 tarih ve 6/4580 mmaralı tezkere karşı -
lığıdır :

Terki hayat ettikleri bildirilen Reiscumbur ve Ankara
Mebusu Atatürk'ün yerine intihabı mebusan kamununun maddel mah -
susasına tevfiken diğerinin seçilmesini dilerim .

fs R.g.

B . M . M . Reisi

Yazı İşlerine M. A. Fendoğ
27-XII-938

030	10			75	497	1
-----	----	--	--	----	-----	---

Sevdi

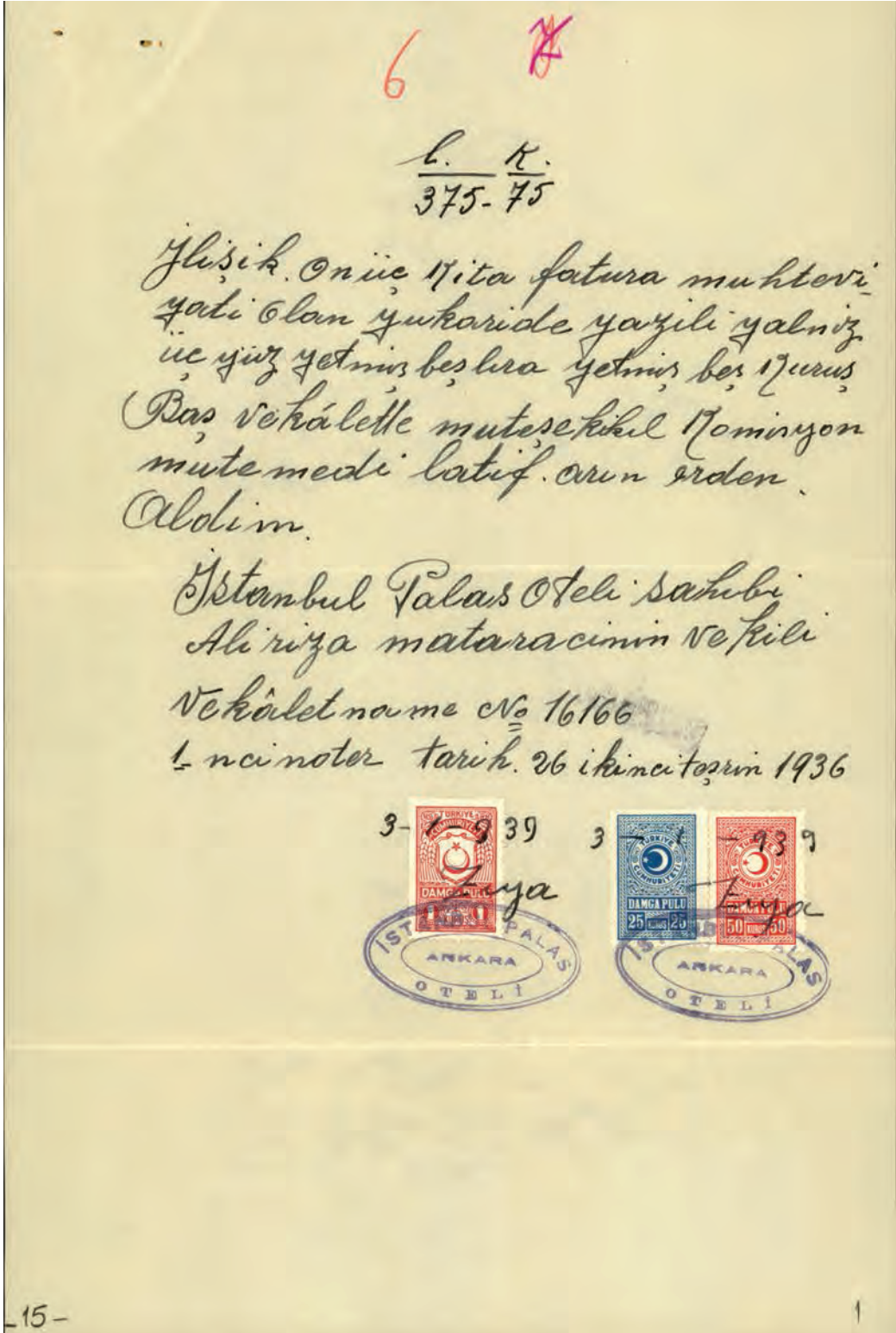
27-12-38

MECLİS KÂTİBİ
27-12-38 9418

T. C. BAŞVEKÂLET Yazı İşleri Müdürlüğü Şube 1		T. C. BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİNİ		Dosya işaretleri M. 6763	
Gelen Tarihi	4				
Gelenin Numarası					
Mükerrer					
Tevvil tarihi	2.1.1939	Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine			
Mühürler					
Tebir tarihi	2				
Makabele edenler					
Sıra (Genel)	6				
No. (Hesap)	75	27.12.1938 tarihli ve Kanunlar K.Md:			
Merhale	2	5314/4459 sayılı tezkere cevabıdır.			
Sevki tarihi	4-1-39	Münhal bulunan Ankara Meb'usluguna Nafis			
Mukayyidat zamanı		Vekâleti Müsteşarı Arif Baytın'ın ittifakla seçildiği Dahiliye Vekilliginin 2.1.1939 tarihli tezkeresi ile bildirilmiş ve gönderilen iki nüsha seçim mazbatasının bilece sunulduğunu arz ederim.			
		Başvekil			
		<p><i>mp.</i></p> <p><i>apazla</i> 2-1-1939</p> <p>-3 Ocak 1939</p>			
		030 10		75 497 1	

Atatürk'ün vefatı üzerine boş kalan Ankara milletvekilliğine İsmail Arif Baytın'ın seçilmesi.
(2 Ocak 1939; BCA, 30.10.0.0/75.497.1-1)

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İstanbul Palas Otel'i'nde misafir edilen yabancı gazetecilerin konaklama masrafları.
(3 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/1.1.8-1)

İSTANBUL PALAS
ANKARA

Telgraf : İstanbul Palas
Telefon : 3542-3543

Bay *Sorothy Whittemberger* hesabı

Ameri Kan
gözeteleri
Sıra No. 13165 *

Oda No. *24*
Tek Notaları

HAFTALIK HESABIN İBRAZINDA ÖDENMESİ RICA OLUNUR
Le Note de la semaine est payable le jour de la presentation

193	8	Ay	11	18	19	20	21	22	23	24	Yekün
		MOIS									Türk Lirası
Nakli yekün Report											
Oda Logement				300	300	300	300	300	300		1800
Sabah kahvaltısı Petit déjeuner					50	50	50	50	50	50	300
İkindi çayı Gözet											
İçkiler Bouteilles											
Banyo Bain							100		100		200
Isınma Chauffage				50	50	50	50	50	50		300
Çamaşır Lingerie											
Elbise ütüsü Habits											
Telefon Téléphone				10			10		10		30
Maden suyu Eau minérale					20		20	20	20		80
Kahve ve çay Café, Thé					20	40	20	20	20		120
Su Eau											
<p><i>A. Memnunçioğlu</i></p> <p><i>Bedeli Tamamen aldım.</i></p> <p><i>3-1-939</i> <i>Notkili</i> <i>Feyza</i></p>											
<p>Yekün Somme 2830</p> <p>Servis 10 % 280</p> <p>Umumi yekün Total 3110</p>											

5

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İstanbul Palas Otelinde misafir edilen yabancı gazetecilerin konaklama masrafları.
(3 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/1.1.8-5)

İSTANBUL PALAS
ANKARA

Telgraf : İstanbul Palas
Telefon : 3542-3543

Bay Cabaği hesabı

Sıra No. 13163 *

Oda No. 20
Tek Yataklı

HAFTALIK HESABIN İBRAZINDA ÖDENMESİ RİCA OLUNUR
Le Note de la semaine est payable le jour de la presentation

193	8	Ay	11	18	19	20	21	Yekün Türk Lirası
Nakli yekün Report								
Oda Logement				300	300	300	300	1200
Sabah kahvaltısı Petit déjeuner								
İkindi çayı Géné								
İçkiler Boissons								
Banyo Bain			50				50	50
Isınma Chauffage			50	50	50	50		200
Çamaşır Lingerie			225					
Elbise ütüsü Habits								
Telefon Téléphone								
Maden suyu Eau minérale						20	20	20
Kahve ve çay Café, Thé						20	20	40
Su Eau						20	10	30
Yekün Somme								1540
Servis 10 %								150
Umumi yekün Total								1690

M. Memucencioglu

Bedeli tamamen aldım.

3-1-939

Netali

Fuzo

İSTANBUL PALAS ANKARA OTELI

İSTANBUL PALAS ANKARA OTELI

7

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İstanbul Palas Otelinde misafir edilen yabancı gazetecilerin konaklama masrafları.
(3 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/1.1.8-7)

ble Observer

İSTANBUL PALAS
ANKARA

Telgraf : İstanbul Palas
Telefon : 3542-3543

Bay *Guernon ve arkadaşları* hesabı Sıra No. 13158 *

HAFTALIK HESABIN İBRAZINDA ÖDENMESİ RICA OLUNUR
Le Note de la semaine est payable le jour de la presentation

Oda No. *H Çift Yataklı*

1938	Ay	11	18	19	20	21	22	23	Yekün
									Türk Lirası
Nakli yekün Report									
Oda Logement			400	400	400	400	400		2000
Sabah kahvaltısı Petit déjeuner					50	50	50	50	200
İkinci çay Gouté									
İçkiler Boissons									
Banyo Bain		<i>50</i>				50			50
Isınma Chauffage			50	50	50	50	50		250
Çamaşır Lingerie									
Elbise ütüsü Habits									
Telefon Téléphone				10	20	40	20	30	120
Maden suyu Eau minérale						20		20	40
Kahve ve çay Café, Thé					20	10	30	40	100
Su Eau				10	10	10	10	10	50
<i>M. Merciercioğlu</i>									
<i>Bedeli tamamen aldim</i>									
<i>3-1-939</i>									
<i>Nakil Fuzo</i>									
									Yekün Somme 2810
									Servis 10 % 280
									Umumi yekün Total 3090

12

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki İstanbul Palas Otelinde misafir edilen yabancı gazetecilerin konaklama masrafları.
(3 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/1.1.8-12)

T. B. M. M.
 İDARE HEYETİ
 4090

M. Yazıcıoğlu

Baş Vekâlet Yüksek Makamına

5 / XII / 1938 tarihli ve 3978 numaralı
 tezkeremize ektir :

Büyük Millet Meclisi memurinden vazife
 gören kısmı ile müstahdeminine verilmesi mukarrer
 nisif maaş miktarındaki ikramiyelerin yekununu gös-
 teren üç bordro ile iki senedin mecmu bulunan (dört
 bin yetmiş beş) lira ve altmış altmış üzere yukarıda imzası
 muharrer Büyük Millet Meclisi Anbar ve Levazım Memu-
 ru Paik Yazıcıoğlu'nun mutemed tayin edilmiş olduğunu
 saygılarımla arz ederim . 26 / I / 1939

İdare Amirlerinden

S. S. S. S.

Komisyonca

26.1.1939

*3 adet tezyâat ile
 ilişikler*

*Meclis kâhınları Resat
 ve İca - Fazıl B. Kantarcı
 sit senetler Latif beyinde
 edebilmektedir -*

-9-

T. B. M. M.
IDARE HEYETİ

4045

Baş Vekâlet Yüksek Makamına

Meclis binası önünde yapılmış olan katafalkta ihtiram nöbetine iştirak eden Büyük Millet Meclisi inzibat kadrosunda mukayyed polis memurlarile merasimin devamı müddetice geceli , gündüzlü vazifede bulunan memurin ve müstahdemine verilecek ikramiyelerin bordroları ve ihtiram nöbeti bekleyen Erkânı /akşam Askeriyyenin sabah traşlarını yapmış olan Meclis beraberlerinin senetleri ilişik olarak sunulmuştur .

Bu ikramiyelerin itası hususunda lâzım gelenlere emir buyurulmasını derin saygılarımızla rica ederim .

3 / I / 1939

İdare Amirlerinden

S. Suçel

Komisyonca

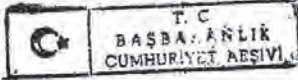
18.1.1939

B
18-1-1939 454 4

Atatürk'ün cenaze töreninde görev yapan TBMM'de görevli polisler ile diğer çalışanlara ikramiye verilmesi.

(26 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/3.13.5-2)

T. C.
M. M. V.
Ordu Dairesi
Ş. İ. K. İ.
Sayı: 3370/6019

Ankara
4.1.1939

Öz:

Başvekâlete

İlişigi

21/12/938 gün ve Yazı işleri dairesi 6/5125 sayılı yazı karşılığı
ıdır .

Atatürk'ün cenaze törenlerinde ordu mensupları uhdelere düşen
vazifeyi birbirleri ile müsabaka edencesine büyük gayretle ifaya çalış-
mış ve bundan manevî büyük şeref duymuş olduklarından taktire layık
hizmetleri mesbuk olanların ismen tayini mümkün ve muvafık olamayacağı
düşüncesinde bulunduğumu saygılarımla arz ederim .

M. M. V.
M. Özgenç

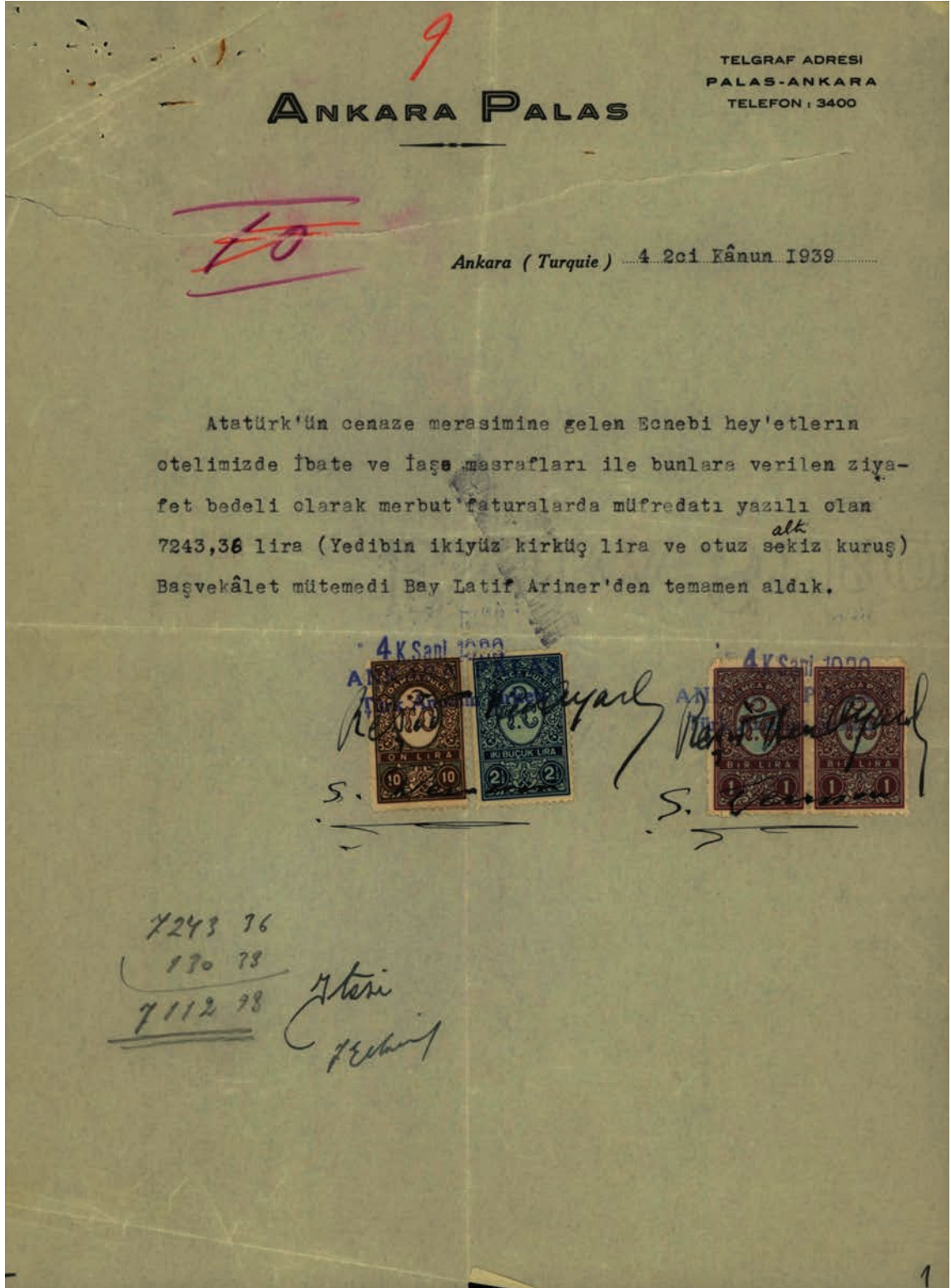
M. M. V.
M. Özgenç

Yazı İşleri
5.1.1939

H. F. J.
10.3.1939

1 4 13

Atatürk'ün cenaze töreninde görev yapan ordu mensuplarının vazifelerini büyük bir gayretle ifa etmeleri.
(4 Ocak 1939; BCA, 30.10.0.0/1.4.13-10)

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki Ankara Palas Oteli'nde misafir edilen yabancı heyetlerin konaklama masrafları.
(4 Ocak 1939; 141.74.0.0/1.1.5-1)

Türkiye Cumhuriyeti
Harcıye Vekâleti
Protokol Dairesi Reisliği

Ankara **1938** 193
Hulâsa

U. No. **27192**
H. No.
Lef: **644**

Yüksek Başvekalet'e

Yazı İşleri Dairesi Müdürlüğü ifadesile varit olan 21-12-38 tarihli ve 6/5116 numaralı tezkereleri cevabıdır.

ATATÜRK'ün cenaze törenine iştirak etmek üzere Ankara'ya gelen ecnebi misafirler için Ankara Palas, Belvü Palas ve İstanbul Palas otellerinde misafirlere tahsis edilen odalar hakkında talep buyurulan melumeti muhtevi olmak üzere üç adet tasdikli liste leffen tekdin kılınmıştır.

Mezkur otellerdeki odalar gelecek olan heyet azalarının adetleri malum oldukça kiralanmış olup bu otellerin kâmilan tahliye ettirilmesine lüzum hasıl olmamıştır.

Otel odalarının fiyatları Belediyece tesbit edilmiş bulunmakla misafirlere tahsis edilen odalar için ayrıca fiyat tesbitine lüzum görülmemiştir.

Hariciye Vekili
S. Sancar

21.12.
Sarf Komisyonuna
30.12.1938

BAS KALET EVRAFI
Tarih **30.12.38** 95033

94 2

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki otellerde misafir edilen yabancı heyetler.
(30 Aralık 1938; 141.74.0.0/1.1.5-2)

<u>Yunan Heyeti</u>				
S.E.M. Metaxas	204	15-	18/11	22/11
General Demestichas	212	6-	"	"
General Papadimas	213	6-	"	"
Mr. Androulis	214	6-	"	"
Yarbay Nobilis	228	6-	"	"
Mr. Foukas	210	3-	"	"
Bay Ruşen Eğref	262	4-	"	"
Hizmetci	418	3-	"	"
2 Polis	10	6-	"	"
<u>İngiliz Heyeti</u>				
Captain Parker	110	6-	18/11	20/11
<u>Belcika Heyeti</u>				
S.E.Mr. Raymond	224	5-	18/11	20/11
<u>Lituvanya Heyeti</u>				
	224	5-	21/11	23/11
<u>Sovyet Heyeti</u>				
S.E.Mr. Potemkin	109	9-	18/11	24/11
Amiral Yumaşev	108	9-	"	"
Karbay Albay Ümer Lutfi	114	6-	18/11	22/11
			23/11	24/11
<u>Suriye Heyeti</u>				
Emir Adil Arslan	223	5-	18/11	26/11
<u>Fenlandiya Heyeti</u>				
LL.EE. Onni Talas	211	9-	18/11	23/11
<u>Arnavut Heyeti</u>				
LL.EE. Faki Shtakou	216	9-	18/11	23/11
<u>Fransiz Heyeti</u>				
Amiral Laborde	208	9-	18/11	22/11
General Huntzinger	209	9-	"	"
General Voirin	116	9-	"	23/11
General Keller	202	9-	"	"
Albay Raşid Güven	115	6-	22/11	"
<u>Romanya Heyeti</u>				
General Teodoresco	202	9-	18/11	22/11
General Motas	201	6-	"	"
General Traian	215	6-	"	"
Colonel Ghergel	101	5-	"	"
<u>İtalyan Heyeti</u>				
General Barbasetti	114	6-	18/11	22/11
Amiral Lais	115	6-	"	"
1 Çavuş	351	3-	"	"
1 Uşak	352	3-	"	"
<u>Irak Heyeti</u>				
S.E.Mr. Abdullah Dumlum	112	6-	18/11	23/11
General İsmail Namik	113	6-	"	"

ANKARA PALAS				
I s i m	Oda	Piat	Geldigi Gün	Gittigi Gün
<u>Estonya Heyeti</u>				
S.E.Mr Markus	218	5-	18/11	23/11
General Canson	217	4-	"	"
<u>Milletler Cemiyeti</u>				
Mr Walters	258	8-	18/11	23/11
Mr Agnidis	221	5-	"	"
<u>Bulgar Heyeti</u>				
General Panov	103	9-	18/11	23/11
General Daskalov	104	6-	"	"
General Bukachi	107	6-	"	"
Deniz Binbaşı Burhaneddin	Yeşil S.	6-	"	"
<u>Danemarka Heyeti</u>				
Mr et Madame Fensmark	111	9-	15/11	23/11
<u>Afgan Heyeti</u>				
Altes Mareşal Şah Veli Han	207	10-	18/11	24/11
Albay Rahmi	110	6-	21/11	"
Mr Islam Beg Han	213	6-	23/11	"
<u>Ispanya Heyeti</u>				
Amiral Fontes	219	4-	18/11	24/11
General Riquelme	260	4-	"	"
Deniz Albay Ibrahim Ulman	212	6-	22/11	"
<u>Iran Heyeti</u>				
Orgeneral Nakhdjevan	231	9-	17/11	24/11
Korgeneral Koupal	229	6-	"	"
Albay Arfaa	230	6-	"	"
Heyetler Salonu	205	15-	18/11	23/11

Tzlen listeye numaraları dercedilmiş olan odaların gösterilen tarihlerde isimleri biralarında yazılı olan kimselere tahsis edilmiş olduğu tasdik olunur.
Ankara, 24.12.1938
Protokol Başkanı Reim

taahhütünü tashih edilmiştir.
Muhasebe Şefi
E. J. Big

Protokol Başkanı

7

T.C.
Kültür Bakanlığı
Siyasal Bilgiler Okulu
Direktörlüğü .

Özü :

Ankara, 10/1/1939

Sayı : _____

Baş Vekâlet Müsteşar Muavinliği Yüksek
katına

Siyasal Bilgiler Okuluna misafir edilen Fransız asker ve zabıtlarının masrafları için üç defada avans olarak almış olduğum 3700 liredan sarfedilen 3668 lira 85 kuruşluk mahsup evrakı iliştilererek saygılarımla sunulmuştur.

Siyasal Bilgiler Okulu
Kâtip ve Hesap Memuru
Fevzi Oro

Fevzi Oro

İlişik evrakın

<u>Adedi</u>	<u>Cinsi</u>
1	Sarf mazbatası
1	Demirbaş eyyaya ait mazbata
57	Senet ve beyanname bordrosu
10	Ayniyat tesellüm makbuzu
1	Ziraat bankasına iade edilen 31 lira 15 kuruşluk makbuz
2	Kazanç ve hava vergisine ait 9 lira 70 kuruşluk makbuz ve makbuz muhteviyatını izah eden liste
2	Hava vergisine ait 1 lira 47 kuruşluk makbuz ve liste
2	Kazanç ve müvazene vergisine ait 5 lira 8 kuruşluk makbuz ve liste
2	Müvazene vergisine ait 2 lira 28 kuruşluk makbuz ve liste
<u>78</u>	

-93-

1

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki Siyasal Bilgiler Okulunda (günümüzde Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi) misafir edilen Fransız subay ve erlerinin işleri için temin edilen erzak.

(10 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/5.19.2-1)

<u>Eşyanın Cinsi</u>	<u>Bedeli</u>	<u>Senet NO.</u>	<u>Ayniyat tesellüm makbuzu</u>
Yüz havlusu	250.00	22	4-60
Çay Takımları	54.05	23	4-61-62
Peçete	80.00	24	4-63
Kahve fincanı ve saire	9.40	29	4-64
Çatal, kaşık	290.00	30	4-71-72
Cilâ ve saire	280.00	36	4-77-79
Yemek tabağı ve saire	275.00	51	4-76
Hamam Havlusu	80.00	52	4-75
Vazolar	85.00	53	4-74
Temizlik için bez	27.00	54	4-86

Fransız asker ve zabitlerinin okulumuzda misafir edildikleri sırada okul talebesi de mektepte bulunduğundan gerek iâşe, gerekse ibate hizmetlerinde talebe için ayrı ve misafirler için ayrı servisler yapmak lâzım olmuştur. Okulda mevcut yemekhane ve yatakhane malzemesi ancak okul talebesinin ihtiyacını karşılayabilecek miktarda bulunduğundan misafirlerin iâşesinden ve diğer ufak tefek ihtiyaçlarından başka yukarıda senet numaraları ve ayniyat tesellüm makbuz numaraları yazılı eşyanın acilen hariçten mübaya ve teminine ve mektep hademelerinin yetişemedikleri ve yapamadıkları hizmetler için de yevmiye ile hademe ve amele istihdamına zaruret hasıl olmuştur.

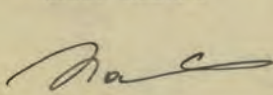
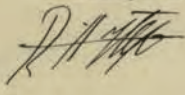
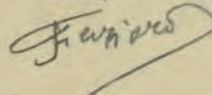
Misafirlerin hizmeti bittikten sonra mübaya edilmiş bulunan bütün eşya mektebin debboyuna alınmış ve ayniyat muamelesi yapılarak demirbaştan sayılanlar mektebin demirbaş eşya defterine kaydi geçirilmiş olduğunu ve diğer ufak tefek eşya dahi mektebin ihtiyaçlarında kullanılmış bulunduğunu mübeyyin işbu mazbata tanzim kılındı

Anbar Memuru

Dahiliye M.

Hesap M.

Yardırektör

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki Siyasal Bilgiler Okulunda (günümüzde Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi) misafir edilen Fransız subay ve erlerinin iâşeleri için temin edilen erzak.

(10 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/5.19.2-3)

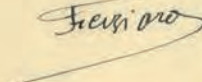

Lira	Kuruş	Neye dair olduğu	Kime verildiği	Senet N.
135	27	Sebze, meyve bedeli	Müteahhit Halil Badar	1
287	05	Feynir, reçel tereyağ ve sa.	Bursa pazarı	2
120	00	Şarap bedeli	Kavaklıdere fabrikası	3
90	00	" "	" "	4
58	80	" "	" "	5
48	30	" "	" "	6
87	50	Et bedeli	Müteahhit Abdullah Sade	7
37	50	Tereyağ bedeli	Orman çiftliği	8
22	31	Ekmek bedeli	Müteahhit Mehmet Tosun	9
90	00	Hindi bedeli	Mehmet Güzeloğlu	10
295	00	Tütün ve sigara	Fuat Balcı	11
10	00	Tavuk bedeli	Süleyman	12
7	80	Biftek ve bomfile	Abdullah Sade	13
16	00	Lokum şekeri	Hacıbekir	14
7	75	Madensuyu	Cihan Oteli	15
60	00	Hindi bedeli	Galip	16
397	00	Muhtelif erzak bedeli	Fuat balcı	17
22	00	Garsonluk ücreti	Behzat	18
22	00	" "	Halit	19
22	00	" "	Niyazi	20
30	00	Ahçılık ücreti	Veysel, Mehmet ve Yunus	21
250	00	Yüz havlusu bedeli	Yerlimallar	22
54	05	Çay takımları	Candar Ticaretevi	23
80	00	200 peçete bedeli	Hikmet Balcı	24
24	35	Kâat kalem	Tarık Edip	25
9	50	Album bedeli	" "	26
60		Zarf bedeli	" "	27
1	25	Bloknot "	" "	28
23	35	Helâ kâadı ve saire	İbrahim Hakkı	29
290	00	Çatal, Kaşık " "	" "	30
38	00	Kartpostal ve saire	Fuat Balcı	31
24	90	Otomobil ücretleri	Bordro ile	32
1	80	Yüz sabunu	Hasan Ecza deposu	33
18	32	Posta ücreti	Bordro ile	34
19	75	Amele ücreti	" "	35
280	00	Cilâ ve sair temizlik malzemesi	İbrahim Hakkı	36
2982	15	Yekûn nakli		

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki Siyasal Bilgiler Okulunda (günümüzde Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi) misafir edilen Fransız subay ve erlerinin iaşeleri için temin edilen erzak.

(10 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/5.19.2-4)

Lira	Kuruş	Neye dair olduğu	Kime verildiği	Senet N.
2982	15			
47	60	Hademe ücreti	Bordro ile	37
3	75	Yatakların nakliyesi	Mustafa	38
2	25	" "	Sahim	39
8	00	Hademe ücreti	Uç kadına	40
1	80	Sabun bedeli	Hasan Ecza deposuna	41
4	00	Amele ücreti	Bordro ile	42
10	80	Hademe ücreti	" "	43
2	25	Tuvalet kâadı	Eczaneye	44
	50	Amele ücreti	Remzi	45
	50	" "	Şevket	46
	50	" "	İlyas	47
	75	" "	Hacı	48
3	00	" "	Hatice	49
1	75	Gazete ve mecmua bedeli	Akba	50
275	25	Yemek tabağı ve saire	İbrahim Hakkı	51
200	00	80 hamam havlusu	Hikmet Balcı Ticaretevi	52
85	00	Vazo bedeli	Sabuncakis	53
27	00	Temizlik için bez	Yerli mallar	54
3	60	Hademe ücreti	Mustafa	55
2	40	" "	Hamdi	56
6	00	Fransız subaylarına verilen rozet bedeli	Talebe cemiyetine	57
3668	85			

Okulumuzda misafir edilen Fransız asker ve zabıtlarının masrafı için Baş Vekâletten okul mutemedi Fevzi Oro'ya verilen avanstan vaki olacak sarfiyatın usulen yapılması için teşekkür eden heyetimiz tarafından ilişik 57 tane senedin muhtevi olduğu erzak ve eşya piyasadan pazarlık suretile mübayaeye edilmiştir. Misafirler için kullanılmış olduğunu ve bu suretle avanstan 3668 lira 85 kuruşun sarfedildiğini mübeyyin mazbatadır.

Anbar M. Dahiliye M. Hesap M. Yarırektör

5

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve Ankara'daki Siyasal Bilgiler Okulunda (günümüzde Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi) misafir edilen Fransız subay ve erlerinin işçileri için temin edilen erzak.

(10 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/5.19.2-5)

ANADOLU AJANSI

DÜNYA HABERLERİ

HUSUSİ SERVİS

Atatürk'ün cenaze merasimi münasibetiyle Hariciye Vekâleti tarafından Ankara'ya davet edilen Enebf gazetecilerin merbut faturalarını mucibince otel ücretlerini gösterir listedir :

<u>Gazetecinin ismi :</u>	<u>Kaldığı otel</u>	<u>Fatura miktarı</u>
Walten (Daily Express)	Ankarapalası	30.95
Kernick (The Times)	"	112.40
George Karauz (Daily Express)	"	61.60
Labin (Agence Economique)	"	63.60
Beran (Amerikan gazeteleri)	"	17.60
Langas (Paris Soir gazetesi)	Belvü oteli	34.25
Lankachavitoh (Yugoslavya ")	"	14.60
Langas (Paris Soir gazetesi)	İstanbulpalas	23.75
Daskalakis ve Yakoinis (Ethnos gazetesi)	"	40.80
Brell, Kantzik (Alman Ajansı, Volkische)	"	42.55
Guerran, arkadaş (The Observer)	"	30.90
Yukageviç (Vreme gazetesi)	"	24.50
Popolos, İlyas (İtalyan gazetecileri)	"	19.80
Russo, Tontojnoli (İtalyan gazetecileri)	"	41.90
İlyas Marsuş (Berur gazeteleri)	"	33.85
Cabaçi (İtonya ")	"	16.90
Sunal (Ajans Mihmandarı)	"	26.25
Dorothy (Amerikan gazeteleri)	"	31.10
Aponte (İtalyan gazeteleri)	"	28.05
Maridis ve Chiro. ms (Yunan gazetecileri)	"	15.40
		<u>711.35</u>

Handwritten notes on the table:

- On the left margin: 30 95, 112 40, 61 60, 63 60, 17 60, 286 15
- On the right margin: "Ank. P.", "Belvü", "İstanbul Palas"
- At the bottom right: 8

M. Memurcioğlu

Türkiye Cumhuriyeti
Hariciye Vekâleti

Zat ve Tahakkuk D. Şefliği

U. No. 28463
H. No.
Lef: 6 30

Ankara 14 Ocak 1939 193

Hulâsa Yabancı memleket gazeteci-
lerinin telefon mükâleme ücreti h

ATATÜRK
Cenaze Töreni Masraf Komisyonu
Reisliğine

Ebedî Şef ATATÜRK'ün Cenaze töreni münasebetile
Ankaraya davet edilmiş olan yabancı memleketler gazeteci-
lerinin, törene ait haberlerin kendi memleketleri gazete-
lerine süratle yetiştirilmesini teminen Anadolu Ajansı
merkezinden telefonla yaptıkları mükâleme ücretini gösterir
faturalar ilişik olarak sunulmuştur .

Ankara Posta ve Telgraf ve Telefon idaresi
tarafından verilmiş işbu fatura muhteviyatı olan 1417.lira
95. kuruşun, anılan idareye tediye edilmek üzere Anadolu
Ajansı Umum Müdürlüğüne verilerek Vekâletimize işarına
müsaadelerini saygılarımla rica ederim .

Hariciye Vekili y.

Komisyonca
14.1.1939

A. İsmail

Ş.İ.

-7-

Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı gazetelerin haber geçmek için
ülkeleriyle yaptıkları telefon görüşmeleri.
(14 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/3.13.8-1)

T. C.
NAFİA VEKÂLETİ
P. T. T. U. M.
Ankara Telefon Müdürlüğü

numaralı abonenin ayındaki
Şehirlerarası Konuşmaları Müfredatı

Tarihi	Konuşulan yer	İşareti	Dakika	Ücreti		NOT
				Lira	K.	
19-11-1938	Sofia 102		6	3	28	
19	Belgrad 25555		15	14	62	
19	" 24802		4	3	90	
19	Atina 30284		3	2	59	
20	Belgrad 25555		3	2	92	
20	Beirut 6221		6	3	08	
20	Atina 30547		15	7	77	
20	" "		14	7	28	
20	30591		10	6	92	
20	Londra 6000		4	7	40	
18	Belgrad 25555		8	7	80	
21	Paris 5700		5	12	24	
21	" 46		13	31	81	
21	" 280		5	7	34	
21	Atina 30547		8	6	92	
21	" "		3	2	59	
21	30221		5	4	33	
21	Paris 5200		35	85	65	
			Yekûn	218	94	

[P. D. Matbaası - 1119-937]

Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı gazetelerin haber geçmek için
ülkeleriyle yaptıkları telefon görüşmeleri.
(14 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/3.13.8-4)

T. C.
NAFİA VEKÂLETİ
P. T. T. U. M.
Ankara Telefon Müdürlüğü

numaralı abonénin

ayındaki

Şehirlerarası Konuşmaları Müfredatı

Tarihi	Konuşulan yer	İşareti	Dakika	Ücreti		NOT
				Lira	İs.	
				218	44	
21-11-38	Atina 30284		3	2	59	
21	Paris 178		27	66	06	
21	174611		12	21	52	
21	Paris 7660		24	58	72	
21	Atina 35554		1		87	
21	Berlin 110022		10	17	92	
21	isviçre 27100		17	33	27	
21	Londra 8254		6	18	50	
21	Atina 30591		15	11	23	
21	" 30284		12	6	24	
21	" 21352		16	6	24	
21	53554		5	2	59	
21	Letanya 34869		20	36	65	
21	isviçre		10	16	16	
21	Milano		14	16	80	
21	Roma		44	63	66	
21	Londra		13	24	05	
21	Paris 178		14	20	58	
			Yekûn	642	09	

[P. D. Matbaası - 1119-097]

Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı gazetelerin haber geçmek için ülkeleriyle yaptıkları telefon görüşmeleri.
(14 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/3.13.8-5)

T. C.
NAFİA VEKÂLETİ
P. T. T. U. M.
Ankara Telefon Müdürlüğü

numaralı abonenin ayındaki
Şehirlerarası Konuşmaları Müfredatı

Tarihi	Konuşulan yer	İşareti	Dakika	Ücreti		NOT
				Lira	K	
				642	09	
21-11-38	Londra 4242		32	59	20	
21	italya		19	25	15	
22	Paris 478		7	17	13	
22	Belgrad 25555		6	5	84	
22	" 24006		10	5	87	
22	Londra 82		13	24	05	
22	Munih 82		16	17	24	
11	Paris 172		22	32	34	
11	"		18	44	04	
11	"		11	26	92	
16	" 178		10	14	70	
16	Belgrad 25555		1	0	98	
19	Paris		4	9	79	
19	"		5	24	47	
20	Belgrad 24006		14	13	64	
20	İsviçre		9	24	24	
20	Berlin 174611		12	21	52	
20	Londra 6000		32	98	68	
			Yekûn	1107	89	

[P. D. Matbaası — 1119-937]

T. C.
NAFİA VEKÂLETİ
P. T. T. U. M.
Ankara Telefon Müdürlüğü

numaralı abonenin

ayındaki

Şehirlerarası Konuşmaları Müfredatı

Tarihi	Konuşulan yer	İşareti	Dakika	Ücreti		NOT
				Lira	Ş.	
				1107	89	
20-11-38	Londra 8000		8	24	68	
20	Atina 30284		10	8	64	
20	Paris 178		4	9	79	
20	" 5200		26	63	62	
20	" "		3	7	34	
20	" 5200		21	51	38	
20	" 178		19	46	49	
20	" 5200		1	2	45	
21	" "		3	7	34	
21	" "		20	48	94	
21	Beyrouth 64.72		26	26	70	
21	Belgrad 24006		19	12	69	
~~19~~	~~Sofia 102~~		~~6~~	~~3~~	~~28~~	<i>Makemes</i>
				1417	95	
			Yekûn			

(P. D. Matbaası — 1119-037)

Atatürk'ün cenaze törenine katılan yabancı gazetelerin haber geçmek için ülkeleriyle yaptıkları telefon görüşmeleri.
(14 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/3.13.8-7)

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ

KARARNAME

Karar sayısı
2

10266

Ebedî Şef Atatürk'ün ölümü münasebetiyle kendilerinin muhtelif resimlerle ve altında doğum, ölüm tarihleri olan 1880-1938 rakamlarını gösteren $2-\frac{1}{2}$, 3, 5, 6, $7-\frac{1}{2}$, 8, $12-\frac{1}{2}$, $17-\frac{1}{2}$ kuruşluk ve sekiz kıymette cem'an 62 kuruşdan ibaret 200,000 seri ve üzerinde yine aynı işaretler bulunan 100 kuruşluk bir pulu havi ve 100 kuruşa satılmak üzere 100,000 tane de blok hatıra pulunun, bedeli takas suretile ödenmek üzere, 2490 sayılı kanununun 46 ıncı maddesinin (E) fıkrasına göre İsviçre'de Courvoisier Matbaasında pazarlıkla bastırılarak bilâ müddet kullanılması; Nefis Vekilliğinin 20/12/938 tarih ve 3138 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi ve Maliye Vekilliğinin 9/1/938 tarih ve 13170/219 sayılı mütaleasması üzerine 376 sayılı Posta Kanununun 7 inci maddesine tevfiқан İcra Vekilleri Heyetince 18/1/939 tarihinde onanmıştır.

18/1/939

REİSİCÜMHUR

Bg. V.

Ad. V.

M. M. V.

Da. V.

Ha. V.

Ma. V.

Mi. V.

Na. V.

İk. V.

S. İ. M. V.

G. İ. V.

Zr. V.

030	18	01	02	85	115	20
-----	----	----	----	----	-----	----

Üzerinde Atatürk'ün resimleri bulunan hatıra pulları bastırılması hakkında kararname.
(18 Ocak 1939; BCA, 30.18.1.2/85.115.20-7)

TÜRKİYE
 RİYASETİCÜMHUR
 UMUMİ KATIPLIĞI

19/I/939

4/88

Başvekâlet Yüksek makamına

Merhum Atatürk'ün hastalıkları esnasında yakinen hizmetinde bulunanlara (I) numaralı listede isimleri hizasında yazılı miktarın tutarı (32800) liranın ikramiye ve (2) numaralı listede yazılı (3082) liranın da atıye suretile verilmesine yüksek müsaadelerini derin saygılarımla dilerim .

Umumî Kâtip

K. Gedde,

Komisyonca

19.1.939

19-1-939 508 2

Maaş

MEMURİYETİ	İ S M İ	Hazineye aid tevkifat çıktıktan sonra					Hazine, idare, hu- susiyet, belediye ve sair tevkifat çıktıktan sonra ita yekünü Lira K.
		Maaş aslı Lira K.	Mesken tazminatı Lira K.	Vergi çık- tıktan son- ra maaş Lira K.	Vergi çık- tıktan son- ra tazmi- nat Lira K.	İta yekünü Lira K.	
	NAKLIYKÜN						
	Kazancı 2812						
	Bahran 628712						
	Murazemet 181625						
	Hara 656						
	Tarhiyat yekünü 1165137						
	İta 2124863						
	Asli 3280000						
	<p>İşbu Bordro mütevevvelinin ita mütevelarî olan yukarıda yazılı yirmi lira için yüz kırk sekiz lira altmış üç kuruşun Bosnekalette mütevevvel emre maaş Kamaryonda aldım.</p>						
							

İşbu bordroda yazılı ve ..... 193 mahına aid olan maaşın istihkakları ve balâda mevzu inzalar da kendi

Lutfi Altınok

5

MEMURİYATI		İSİM		Bünyesinde çalıştığı kuruluşun adı		Maaş		Bünyesinde çalıştığı kuruluşun adı		İSİM		MEMURİYATI	
No	Adı	Unvanı	Yaşı	İstediği Maaş	Çalıştığı Kurum	İstediği Maaş	Çalıştığı Kurum	İstediği Maaş	Çalıştığı Kurum	No	Adı	Unvanı	Yaşı
1	Şefik	MALİYEKUR	15	10000		10000				1	Şefik	MALİYEKUR	15
2	Şevket	Serafedin	75	75		75				2	Şevket	Serafedin	75
3	Yakup	Yakup Bilen	75	75		75				3	Yakup	Yakup Bilen	75
4	Agca	Servet Çetinkaya	50	50		50				4	Agca	Servet Çetinkaya	50
5		Mustafa Akay	75	75		75				5		Mustafa Akay	75
6		İsa Çömlekçi	70	70		70				6		İsa Çömlekçi	70
7		Mehmet Kurtaş	70	70		70				7		Mehmet Kurtaş	70
8		Emel Örtük	50	50		50				8		Emel Örtük	50
9		Kemal Bilen	40	40		40				9		Kemal Bilen	40
10		E. İbrahim E.	30	30		30				10		E. İbrahim E.	30
11		Salihattin Ergin	60	60		60				11		Salihattin Ergin	60
12		Kemal Akbay	20	20		20				12		Kemal Akbay	20
13		İbrahim Sallı	60	60		60				13		İbrahim Sallı	60
14		Mustafa İsmailoğlu	60	60		60				14		Mustafa İsmailoğlu	60
15		Ali Çobanoğlu	60	60		60				15		Ali Çobanoğlu	60
16		Burhan Çoban	60	60		60				16		Burhan Çoban	60
17		Mehmet Akay	60	60		60				17		Mehmet Akay	60
18		İsmail İnan	60	60		60				18		İsmail İnan	60
19		İsmail Ergin	60	60		60				19		İsmail Ergin	60
20		YAKON	3002							20		YAKON	3002

Atatürk'ün hastalığı sırasında yakın hizmetinde bulunan personelin listesi. (19 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/3.13.6-6)

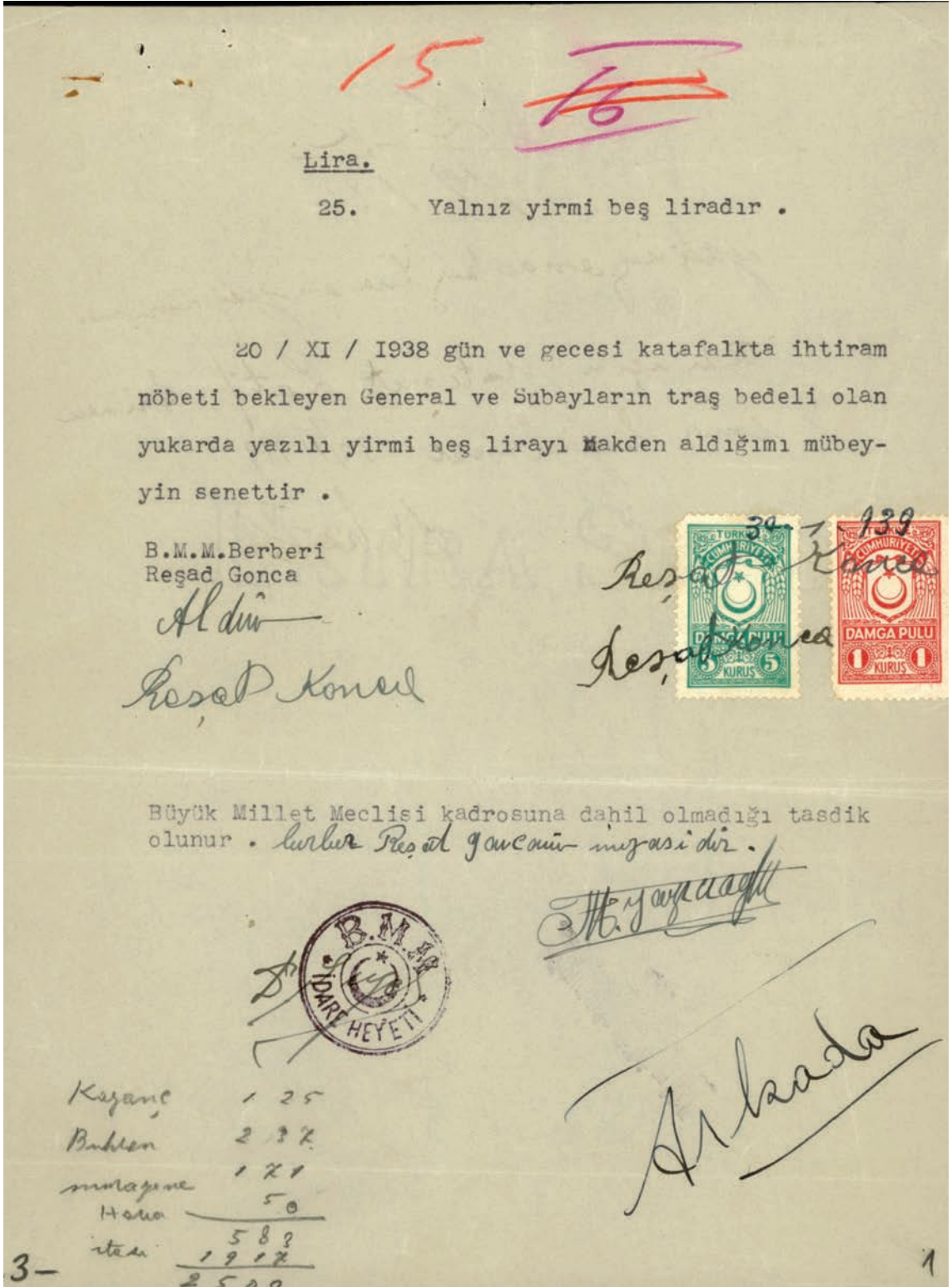

Maaş bordrosu

MEMURUN İSMİ	Maaş			Hizmet			Tevdiat			Yazın maddesi
	İsmi	Unvanı	Yaşı	İsmi	Unvanı	Yaşı	İsmi	Unvanı	Yaşı	
ÖZALP	SAKLİYERKUN	60	1906	ÖZALP	SAKLİYERKUN	60	1906	ÖZALP	SAKLİYERKUN	60
ÖZALP	Özcan Dalkıran	50	1916	ÖZALP	Özcan Dalkıran	50	1916	ÖZALP	Özcan Dalkıran	50
ÖZALP	Hasan Koç	50	1916	ÖZALP	Hasan Koç	50	1916	ÖZALP	Hasan Koç	50
ÖZALP	Kerim Sıran	50	1916	ÖZALP	Kerim Sıran	50	1916	ÖZALP	Kerim Sıran	50
ÖZALP	Şehmet Ere	50	1916	ÖZALP	Şehmet Ere	50	1916	ÖZALP	Şehmet Ere	50
ÖZALP	İbrahim	50	1916	ÖZALP	İbrahim	50	1916	ÖZALP	İbrahim	50
ÖZALP	Abdül Beyli	50	1916	ÖZALP	Abdül Beyli	50	1916	ÖZALP	Abdül Beyli	50
ÖZALP	Fuat Dalkıran	50	1916	ÖZALP	Fuat Dalkıran	50	1916	ÖZALP	Fuat Dalkıran	50
ÖZALP	Nezi Süren	50	1916	ÖZALP	Nezi Süren	50	1916	ÖZALP	Nezi Süren	50
ÖZALP	Bakiye Baydar	50	1916	ÖZALP	Bakiye Baydar	50	1916	ÖZALP	Bakiye Baydar	50
ÖZALP	Fakih Tunçal	40	1926	ÖZALP	Fakih Tunçal	40	1926	ÖZALP	Fakih Tunçal	40
ÖZALP	Zübeyir	50	1916	ÖZALP	Zübeyir	50	1916	ÖZALP	Zübeyir	50
ÖZALP	Leah	50	1916	ÖZALP	Leah	50	1916	ÖZALP	Leah	50
ÖZALP	Halis Atil	50	1916	ÖZALP	Halil Atil	50	1916	ÖZALP	Halil Atil	50
ÖZALP	Reuf	16	1936	ÖZALP	Reuf	16	1936	ÖZALP	Reuf	16
ÖZALP	Ali	16	1936	ÖZALP	Ali	16	1936	ÖZALP	Ali	16
ÖZALP	Mehmet Can	16	1936	ÖZALP	Mehmet Can	16	1936	ÖZALP	Mehmet Can	16
ÖZALP	Süleyman	16	1936	ÖZALP	Süleyman	16	1936	ÖZALP	Süleyman	16
ÖZALP	YEREN	3002	1906	ÖZALP	YEREN	3002	1906	ÖZALP	YEREN	3002

Dünya Sağlık Kurumu
Sıhhiye Bakanlığı

Atatürk'ün hastalığı sırasında yakın hizmetinde bulunan personelin listesi.
(19 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/3.13.6-7)

20 Kasım günü TBMM binası (ikinci TBMM / Cumhuriyet Müzesi) önündeki katafalkta bulunan Atatürk'ün naaşı başında saygı nöbeti tutan subaylara TBMM berberi tarafından verilen tıraş hizmeti. (30 Ocak 1939; BCA, 141.74.0.0/1.2.7-1)

BİLUMUM MUHABERAT ŞİRKETE HİTAP EDİLMELİDİR.

TELEFON : 44723 (3 HAT)

TELEGRAF ADRESİ : "SHELL."

ŞELL KOMPANİ OF TURKEY LİMİTED

SİCİLİ TİCARET No. 4545.

VOYVODA CADDESİ GALATA

KODLAR : BENTLEY'S OIL
LOMBARD CODE

P. K. GALATA 1152

İSTANBUL

VERİLECEK CEVAPTA NUMARANIN TASRİHİ RİCA OLUNUR.

Sayı: L.S. 56 e

30 Sonkânun 1939

Yüksek Başvekalette Mütetekkil
Cenaze Sarfiyat Komisyonu
Sayın Reisliğine

A N K A R A

Atatürkün cenaze merasimi münasebetile Donanma emrine tahsis edilen altı deniz motörünün sarf ettikleri 1070 kilo benzinin bedeli olan 239 (iki yüz otuz dokuz) lira ve 40 kuruşun tarafımıza tediyesi için İstanbul Emniyet 6 ncı Şube Sayın Direktorlûğüne mukerreren müracaatte bulunduk. 26 İkinci Kânun 1939 tarihinde sözü geçen Şubeye davet edilerek İstanbul Vilayeti mektubi kaleminin 364 No.lu ve 18/1/939 tarihli, bu paranın tediyesi hakkındaki tezkerenin münderecatını anlatarak, parası tediye edilmeden tarafı alınızca talep buyurulan senedin suretini gösterdiler.

Parası henüz alınmayan bir senede parası alınmıştır diye Şirket usulen imza edemeyeceğini esefle ve hürmetle arz ederiz. Şu kadar var ki, tarafımıza tediye edilecek olan 239 lira ve 40 kuruş İstanbul merkez veya İş Bankası vasıtasıyla Şirketimiz namına lutfen gönderildiği takdirde, bu parayı hini tahsilinde, erkân tarafından imza edilmiş Şirketimizin şirketimizin salahiyetli/resmi makbuzunu bankaya takdim edeceğimi-

./.

3

- 2 -

zi derin saygılarımızla arz eder ve bu muamelenin bir an
evvel bitmesini rica ederiz.

(SELL KOMPANI OF TURKEY LIMITED
[Signature])

Hİ/TR

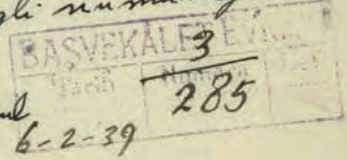

Komisyonara

6.2.1939

*Bay Zekiye
9.2.1939*

*239 Lira 40 Kurusun is bankası
nasıtle gönderilmesi ve bağlı numaneye
göre pul ve senedinin celli
işin Matemetlige emir beyan
ması 9-2-1939*

Z. Ekin

4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

İDARE AMİRLİĞİ

Muhasele Müdürlüğü

Ankara 7 - 2 - 1939

No. 165
Leffi 11 adet Lenet
12973

Hulasa
447 lira 56 kurugluk evrakı müs-
bitenin gönderildiği hakkında:

Başvekalet Müsteşarlığına

29/12/1939 tarih ve 6/5249 sayılı tezkereye karşılıktır :

Atatürkün cenazesini Ankaraya nakletmek ve törende bulunmak üzere İstanbula giden heyetin masrafları olan 447 lira 56 kurugluk evrakı müsbite bağlı olarak sunulmuştur . Muhasebe müdürü Mazlûm Bulak manına avans kaydolunan 500 liradan mahsubunu diler saygılarımla sunarım.

F. Kömür

İdare Amiri

B. Ş. Ş. Ş.

Komisyona
7.2.1939

-12-

7-2-1939 871/11

Ankara'da yapılan Büyük Tören münasebetiyle muhtelif tarihlerde Pityon-Istanbul-Pityon ve Svilengrad-Istanbul-Svilengrad arasında yapılan hususi katarlarla Salon arabalarına ait nakil Haracı olup Haracıya Vekâle tinden tabii icap eden meblağı mübeyyin faturadır.

Nakliyatın nereden nereye yapıldığı	Katar No.	Nakliyatın yapıldığı tarih	İrsaliye No.	Vagon No.	Vagonun nev'i	Alınması icap eden nakil Haracı Lira Kurus	
Yunan heyeti mühimmendarları için hususi katar :							
Istanbul-Pityon Klm. 281	2006	18.XI.938	-	45502	) İki makina	505, 80	
				45504	)		
				6256	) Bir furgon		
				2067	) Bir yataklı		
					) 4 dingilli	168, 60	
Yunan heyeti ve mühimmendarları için hususi katar							
Pityon-Istanbul Klm. 261	2005	19.XI.938	-	45502	) 2 makina	505, 80	
				45504	)		
				6256	) 1 emniyet vagonu		
				2067	) 4 dingilli yolcu vagonu.		168, 60
				1312	" "		168, 60
				302	" "		168, 60
				3423	" "		168, 60
				1790	" "		168, 60
				582	" "		168, 60
				584	" "		168, 60
771	" "	168, 60					
1	" salon	252, 90					
Istanbul-Pityon Klm. 281	2006	24.XI.938	6/12	45504	) 1 makina	252, 90	
				1312	) 1 emniyet vagonu		
				1	) 4 dingilli salon		252, 90
				302	) 4 " yolcu Vg.		168, 60
				3423	" "		168, 60
				1790	" "		168, 60
				582	" "		168, 60
				584	" "		168, 60
				771	" "		168, 60
					) h.senedi ve kaydiye		- , 08
Bulgar heyetinin gelisi için tertip edilen hususi katar							
Svilengrad-Istanbul Klm. 289	2005	19.XI.938	-		) makina ve 1 emniyet vagonu	260, 10	
				9	) 3 dingilli salon		216, 75
				119	) 4 " yolcu Vg.		173, 40
				719	" "		173, 40
				733	" "		173, 40
					) h.senedi ve kaydiye		- , 08
Bulgar ve Yugoslav heyetlerinin avdetleri için tertip edilen hususi katar.							
Istanbul-Svilengrad Klm. 289	2008	24.XI.938	13/37	45502	) 1 makina	260, 10	
				6158	) 1 emniyet vagonu		
				9	) 3 dingilli salon		216, 75
				400	) 4 " "		260, 10
				119	) 4 " Yolcu Vg.		173, 40
				1230	" "		173, 40
				719	" "		173, 40
				733	" "		173, 40
				34042	" "		173, 40
				34050	" "		173, 40
	) h.senedi ve kaydiye	- , 08					
Alman heyetini getiren salon.							
Svilengrad-Istanbul Klm. 289	1	19. XI. 938	88/658	10203	) 4 dingilli salon	260, 10	
					) h.senedi ve kaydiye		- , 08
Istanbul-Svilengrad Klm. 289	2	25. XI. 938	11/36	10203	) 4 dingilli salon	260, 10	
					) h.senedi ve kaydiye		- , 08
Yugoslav heyetinin gelisi							
Svilengrad-Istanbul Klm. 289	5	19.XI.938	-	400	) 4 dingilli salon	260, 10	
					) ikinci mevkide 4 zabıt		37, 28
					) Üçüncü " 76 ar		450, 68
Istanbul-Pityon	6	"	6/5		) 1.ci mevkide Yunan Başvekilinin refakat komiseri	12, 89	
					) Umumi Yekün		8555, 17

İşbu fatura yalnız (Sekiz bin Üç yüz elli beş lira on yedi kuruş için tanzim olundu)

Istanbul, 8. XII. 938

19/III -

[Signature]

[Signature] Ticaret ve Hasiyat Raisi

[Signature]

24/2/1939

T. C.
İstanbul Vilâyeti
Mektubî kalemi
Sayı 1136
İlişği 597
"20" Kıt'a bord
ro .

ÖZ:
Atatürk'ün cenaze mera-
sımı münasebetile:
Beşvekâlet Müsteşarlığı Yüksek
Makamına

13/I/1939 T. ve yazı işleri ⁶/₃₈₇ sayılı yazı kar-
şılığıdır :

Atatürk'ün cenaze merasimine iştirak eden senebi
kıt'alarının nakline tahsis olunan otubüs , kamyon ve
taksilerin ücreti olan (377) lira (60) kuruşa ait tan-
zım kılınan yirmi kıt'a fotoğraflı pullu ve imzalı bo-
rdro ilişik olarak sunulmuştur .

Evvelce arz edilen istinkak yekûnuna ahiren di-
ğer bir istinkak sahibine ait (500) kuruş ilâve edil-
miş ve bu suretle mecmua (377) lira (60) kuruşa balığ
olmuştur .

Sahiplerine verilmek üzere bu paranın İş banka-
sı vasıtasile vilâyete gönderilmesini arz ederim .

İS. Valisi Y:

Komisyona
27.2.1939

27-2-39 1380 20

2

Atatürk'ün cenaze töreni için İstanbul'a gelen yabancı heyetler için tahsis edilen araçlar.
(24 Şubat 1939; BCA, 141.74.0.0/1.1.6-2)

Numarası	Çalışıldığı tarih	servis yaptıkları mahel	İstihkak sebebiyle riaisi ismi	Ücreti	İmzası	Fotografı
3870	18 - II - 938	Tepesindek Harbiyeye bir safar	(M/188) Halit Yekun -----	400 kuruş 400 kuruş		

Atatürk'ün cenaze töreni için İstanbul'a gelen yabancı heyetler için tahsis edilen araç şoförlerinden biri.
(24 Şubat 1939; BCA, 141.74.0.0/1.1.6-11)

Numara no	Çalıştığı tarih	Servis yaptığı mekân	İstihkak sahibi- Pierisim İsmi	Ücreti	İmzası	Fotoğrafi
1585	13/II/1938 Atatürk'ün cenaze töreni için İstanbul'a gelen yabancı heyetler için tahsis edilen araç şoförlerinden biri. Sakarya ve Yedigöller Heyetlerine otomobil ile reberlik etmek üzere 19/II/1938 Gümüşe Şehitliği Şerh-i Harikası ile tutulmuş Patih Kaymakamlarının 5/12/1938 tarih ve 208 sayılı yazısında meclisler Vilayet mektubuna kaleme alınmış 24/II/1939 tarihli yazısında tevfika beraberceyâz lithol edilmiştir.	Topkapıana Para Palas oteline	Necati Yakuv ----	500 kuruş 500 kuruş		

14

Atatürk'ün cenaze töreni için İstanbul'a gelen yabancı heyetler için tahsis edilen araç şoförlerinden biri.
(24 Şubat 1939; BCA, 141.74.0.0/1.1.6-14)

Numarası	Çalıdığı tarih	Servis yaptıkları mahal	İstiklak sabiplerinin ismi	Ücreti	İzması	Foto grafi
2993	19 - II - 938	Harbiyeden Toprakaya Yürüm Askerlerinin komutanlarını Gözetme (Büyük Taksit)	İbrahim	150 Kuruş		
			Yeksa	150 Kuruş		

Atatürk'ün cenaze töreni için İstanbul'a gelen yabancı heyetler için tahsis edilen araç şoförlerinden biri.
(24 Şubat 1939; BCA, 141.74.0.0/1.1.6-16)

Numarası	Çalıştığı tarih	Servis yaptıkları mahal
3405	18 - II - 938	Sirkeci'den harbiyeye bir sefer
3404	" " "	Sirkeci'den Harbiyeye bir sefer
3404	" " "	Harbiyeden Haydarpaşa iskelesine bir sefer
3404	24 - II - 938	Harbiyeden sirkeciye bir sefer
3400	18 - II - 938	Sirkeci'den Harbiyeye bir sefer
3400	" " "	Harbiyeden tepane yelcu salonuna bir sefer
3400	" " "	Sirkeci'den Harbiyeye bir sefer
3400	23 - II - 938	Tepane yelcu salonuna bir sefer
3407	23 - II - 938	Haydarpaşa iskelesinden harbiyeye bir sefer
3403	18 - II - 938	Tepaneden harbiyeye bir sefer
3399	" " "	Harbiyeden tepaneye bir sefer
3398	" " "	Harbiyeden tepaneye bir sefer
3424	" " "	Harbiyeden tepaneye bir sefer
3428	" " "	Harbiyeden tepaneye bir sefer
3430	19 - II - 938	Sirkeci'den harbiyeye 3/5 saat angaje'de kaldı
3430	23 - II - 938	Haydarpaşa iskelesinden harbiyeye bir sefer
3423	" " "	Haydarpaşa iskelesinden harbiyeye bir sefer
3401	" " "	Haydarpaşa iskelesinden harbiyeye bir sefer
3401	24 - II - 938	Harbiyeden sirkeciye bir sefer
3426	23 - II - 938	Haydarpaşa iskelesinden harbiyeye bir sefer
3431	" " "	Haydarpaşa iskelesinden Harbiyeye bir sefer
3407	18 - II - 938	Tepaneden Harbiyeye bir sefer
3407	18 - II - 938	Sirkeci'den harbiyeye bir sefer

Atatürk'ün cenaze töreni için İstanbul'a gelen yabancı heyetler için tahsis edilen araçların sefer yaptığı güzergâhlar.

(24 Şubat 1939; BCA, 141.74.0.0/1.1.6-20)

T. C.
MAARİF VEKÂLETİ
 Etnografya Müzesi Müdürlüğü
 Sayı: 30

Ankara 28/2/1939

Başvekâlet Müsteşarlığı Vekâletine

28.2.1939 tarihli 6/886 numaralı emirleri cevabı:
 Ebedî Şef Atatürk'ün cenazesi dolayısıyla Etnografya Müzesinde yapılan tadilat için alınan dörtbin liradan 3890.19 kuruşun sarf evrakı 18.2.1939 tarihli tezkere ile takdim kılınmıştı. Elde 109 lira 81 kuruş vardır. Buna mukabilde henüz tahakkuk evrakı gelememiş dört beş yüz liralık yapılmış masraflar vardır. Amerika'ya vazifeten azimetim dolayısıyla bu hesaplar Etnografya Müzesi Mutemedi Nuri Gökçe'ye devredilmiştir.

Etnografya Müzesi
 Müdürü

O. Ferit Sığırcı

Azize Ş. Md. ne
 28.2.1939

Komisyonca
 28.2.1939

VEKÂLET EVRAKI

28-2-39 4
 1430

T. C.
M. M. V.
Askerî Fabrikalar
Umum Müdürlüğü
Ticaret Kalemi
N. _____

4 / 4 / 193 9

Ankara Belediye reisliği namına silah
fabrikamızca yapılan Etnografya müzesindeki
işlere ait

FATURA

Eşyanın cinsi	Miktarı		Beherinin fiatı		Bedeli	
	Tam	Kesir	Kuruş	S.	Lira	Kr.
Etnografya müzesindeki ATATÜRK tabutunun muvakkat kab- rine vaz'ı için icabeden işlerin yapılması.....					140	16
Yalnız yüz kır lira on altı kuruştur.						
						
YEKÜN						

Atatürk'ün naaşının konulduğu Etnografya Müzesi'nde yapılan düzenlemeler.
(4 Nisan 1939; BCA, 141.74.0.0/3.12.2-5)

5

6 Nisan 1939 / 193

T. C.
M. M. V.
Askerî Fabrikalar Umum
Müdürlüğü
Ticaret Ş.

Sayı: H. 3903 / 3915
U. 3915

H. Etnografya müzesin-
de yapılan işlerin be-
deli H.

Eki: I fatura

Belediye Reisliğine

ANKARA
=====

10/Mart/939 tarih ve 2702 No. lu tezkereye ek-
tir:

Etnografya müzesinde yapılması icabeden işler
fabrikamızca ikmal edilmiş olduğundan bağlı faturası mucibi-
nce tutarı olan (140.16) liranın iş bankasındaki 20065
sayılı cari hesabımıza yatırılmasını saygılarımla arz ve
rica ederim.

H.K.
F.B.
No: 2198 me 14.3.39 f.i.D

As. Fb. U. M. Ye.
Tuğgeneral
[Signature]

ANKARA DELETİNESİ	
Y. I. H. D. TAKİ	
Tarihi	Numarası
7.3.39	3088

Harap. h. b.
10-4-939
T

ANKARA BELEDİYESİ	
11. İst. Evrakı	
No	Tarihi
1803	11/4/39

Verilecek cevapta; hangi gubeni tarih ve numarasına cevap olduğunun yazılması rica olunur.

4

Atatürk'ün naaşının konulduğu Etnografya Müzesi'nde yapılan düzenlemeler.
(6 Nisan 1939; BCA, 141.74.0.0/3.12.2-4)

Lira K.
331.70

Yalnız Üçyüz otuz bir lira yetmiş kuruştur.

Atatürkün Etnografya müzesinde ki istirahatgahı dolayısıyla müzede yapılan inşaat , tadilat işçilik ve malzeme bedeli tutarı olan yukarıda yazılı Yalnız üçyüz otuz bir lira yetmiş kuruşu müze mutemedi Nuri Gökceden aldım.

Dil, Tarih, Coğrafya fakültesi
müteahhidi Haymil İnşaat şirketi.

Tastik alınır.

25 Nisan 1939
Haymil İnşaat Şirketi
M. Nuri Gökceden

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Kararname

Karar sayısı
2

10502

3540 sayılı kanunun birinci maddesine göre Atatürk'ün cenaze merasimi vassir masrafları için verilen tahsisatın ne gibi hizmetlere tediye edileceği belli olmaması hasebile tesbitine evvelce imkân görülemediğinden, ilişik listede yazılı hizmetler için yapılan sarfiyatın kabulü; İcra Vekilleri Heyetince 9/3/1939 tarihinde onanmıştır. 9/3/1939

REİSİCÜMHUR

İsmet İnönü

Bş. V. *S. H. Dayıoğlu* Ad. V. *İ. F. Akay* M. M. V. *H. İmre* Da. V. *Fayik Özbek*

Ha. V. *S. Samiye* Ma. V. *S. Şişir* Mf. V. *Yücel* Na. V. *A. Çetinkaya*

İk. V. *A. Akar* S. İ. M. V. *S. H. Akar* G. İ. V. *Rana Tanrıhan* Zr. V. *M. H. Akar*

050	18	01	02	86	18	16
-----	----	----	----	----	----	----

Atatürk'ün cenaze töreni için yapılan masrafların kabulüne dair kararname.
(9 Mart 1939; BCA, 30.18.1.2/86.18.16)

ÇİÇEK VE İTTRİYAT MAĞAZASI
TARİHİ TESSİSİ 1874
Beyoğlu, İstiklal Caddesi, N° 304-306
TELEFON: BEYOĞLU 167

Sapuncakis
MAISON FONDÉE EN 1874
ETABLISSEMENT HORTICOLE
Fleuriste et Parfumeur
RICHE RAYON DE PARFUMERIE

NEBATAT UMUMİ ve KIŞ NEBATATI
Meyva Orman ve Müzeyenat Ağaçları
Papazköprü civarında Bağçe
CULTURE GÉNÉRALE PLANTES de SERRE
Arbres, Fruitiers Forestiers & d'Ornements
Jardin près Papaz-Keuprou

Istanbul, 192

L. K.

11805 istan
195 tesliyat
11500

LİRA
11.500

162 50
72 50
195 00

1/5 Kopye
Bukhara

Yalnız on bir bin beş yüz liradır.

Ebedi Şef Atatürk'ün cenaze töreninde yaptığım çelenklerle katafalk, tabut ve sairenin tezyini için verdiğim çiçek, palmiye, defne ve sairenin bedeli olarak bağlı faturalar mucibince yalnız on bir bin beş yüz lirayı Başvekâlette Cenaze Sarfiyat Komisyonundan tamamen aldığı mübeyyin senettir.

y. Sapuncakis

ŞEHİR ÇİÇEK MAĞAZASI
SAPUNÇAKIS
Bankalar caddesi N° 17 TL 3781
ANKARA

14-TC 10 10 10 10
14-TC 10 10 10 10
14-TC 10 10 10 10
14-TC 10 10 10 10

15-

Atatürk'ün cenaze töreni için hazırlanan çelenkler.
(14 Mart 1939; BCA, 141.74.0.0/5.18.1-1)

ÇİÇEK VE İTRİYAT MAĞAZASI
TARİH TESSİSİ 1874

Beyoğlu, İstiklal Caddesi N° 304-306
TELEFON: BEYOĞLU 167

NEBATAT UMUMİ
ve KIŞ NEBATATI
Meyva Orman
ve Müzeyenat Ağaçları
Papazköprü
civarında Bağçe

CULTURE GÉNÉRALE
PLANTES de SERRE
Arbres, Fruitières
Floresters à d'Ornements
Jardins, Vues
Papazköprü

Sapuncakıs

MAISON FONDÉE EN 1874

ETABLISSEMENT HORTICOLE
Fleuriste et Parfumeur
RICHE RAYON DE PARFUMERIE

SAPUNCAKIS
Baskalar caddesi TL. 3781

1939

L İ R A	K.	Aded	
3.900	00	39	İstanbulda çelenkler
5.400	00	36	Ankarada "
			İstanbul ve Ankarada Numan Menemencioglu'na aid çe -
350	00	3	lenkler
350	00	3	Ankarada ve İstanbulda T.R.Aras'a aid çelenkler
250	00	2	" " Sabiha Gökçen'e aid çelenkler
100	00	1	Ankarada Devlet Şûrası çelengi
150	00	1	İstanbulda Donanma Kumandanlığı çelengi
			Cenaze treninin tezyinatı için palmiye, defne ve
400	00		çiçekler
250	00		İstanbulda Sarayda konulan çiçek, palmiye
			Ankarada katafalkta ve Sarayda çiçek, palmiye ve
310	00		saire
40	00		Ankara Çankayada çiçek
<u>11.500</u>	<u>00</u>		

5

Atatürk'ün cenaze töreni için hazırlanan çelenkler.
(14 Mart 1939; BCA, 141.74.0.0/5.18.1-5)

PERA PALAS OTELI

İŞLETME LIMITED ŞİRKETİ

T. L. 90.000

Sicili Ticaret No. 20682

Telgraf adresi : "PALAS" İstanbul
Telefon : 44810 (12 hat)

İSTANBUL, 24 Mayıs 1939

SAYIN
BAY ABDÜLKADİR
Hariciye Vekâleti
Muhasebe Müdürü
ANKARA

Ebedi Şef Atatürk Hazretlerinin Cenaze merasiminde otelimizde misafir edilen ecnebilere ait ikamet ve telefon müfredatını gösteren faturaları ilişik olarak takdim edilmiştir.

Saygılarımızı sunarız.

PERA PALAS OTELI
İŞLETME LIMITED ŞİRKETİ
T. L. 90.000

Müdür
[Signature]

PERA PALAS OTELI

İŞLETME LIMITED ŞİRKETİ

T. L. 90.000

Sicil Ticaret No. 20682

İSTANBUL.

Telgraf adresi: "PALAS" İstanbul
Telefon: 44810 (12 hat)

FATURALARIN CETVELİ

Oda No.su		T. Lsı
105	Faik Satku	61.85
155	✕ Şadi Kavur	19.50
84/85	✕ Gl. Johnson	74.45
128	✕ Seyfullah Esin	44.30
71	Petar Tomaç	56.22
108	✕ Dz. Bnb. Burhaneddin Alp	27.55
156	✕ Albay Nihat	12.50
83	Ministre Makhus	36.58
131	Cauid Leskoviku	33.16
160/162	Altes Hidaystullah ve Ahmet Ali	135.19
54/55	Sabik Afgan Kralı Amenulsh Han	221.23
120	Faris Khourı	202.60
72	Ap. Ksanthopulos	63.92

		989.05
44/45	General Panoff	76.--
86	General Daskaloff	33.35
81	General Bakaçiq	36.79
109	✕ Faik Ozar	18.25
136	Colonel Zumbulakis	13.65
64	Fransa Sefareti Ataşe Militeri	22.76
147	✕ Albay Haydar	4.60
80	Blagoe Ygoslavya zabiti	9.--
149	Vahit Aykor	4.--
154	Ataşe Militer Ziya	6.50
51	Jandarma Bulgar	4.65
32	Andrulis	31.65
33	General Demestikas	37.55
78	General Papadimas	32.85

		1320.65
82	Colonel Joanides ve Nobelis	45.90
34	Ekselans Rafael	20/70
96	Marquis Marieni	23.--
146	✕ Tahsin Ruştü Baç	8.--
153	✕ Hasen Nurelgin	9.--
175	✕ Bnb. Emin ve Yzb. Rahmi	14.25
195	✕ Dz. Bnb. Tevfik Samurkaş	4.--
121	✕ Mennan Tebelen	13.53
189	✕ Albay Necati	8.25
186	✕ Albay İhsan Özel	12.25
148	✕ Dz. Bnb. Kemal Enginol	13.--
149	✕ Hüseyin Turgut	12.--
138	✕ Albay Fehmi Turesel	4.--
145	✕ Yzb. Çobanoğlu	8.25
140	✕ Mustafa Borovali	12.30

		1529.08

./... 4

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve İstanbul'daki Pera Palas Otelinde misafir edilen yabancı heyetler.
(24 Mayıs 1939; BCA, 141.74.0.0/4.17.2-4)

PERA PALAS OTELI

Telgraf adresi: "PALAS" İstanbul
Telefon: 44810 (12 hat)

MİLLİETLERARASI TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

T. L. 90.000

Sicil Ticaret No. 20682

İSTANBUL,

Oda Nosu	(devam 2)	T. Lsı
	Nakli yekûn	1529.08
184	Albay Raşit Gürgen	4.--
159	Dz.Ünyzb.Cemil Omaç	9.25
154	Cevit Ülvin Erçin	8.--
188	Yarbay Mithat Alacalıoğlu	4.--
176	Nizamettin	16.--
79	Dz.Bnb. Sururi	15.60
30/31	Ekselans J.Metakşas	91.35
98/99	Ekselans De Raymond	49.30
75/76	General Mil.Nediç	76.12
90/91	Baron Aloisi	79.48
60/61	Ekselans Sarraut	48.85
65	Amiral Maborde	31.44
~~83~~		

		1962.47
63	General Huntziger	34.20
116	Comte Dumoulin	32.90
42	Amiral Drag.Prica	34.21
43	Colonel Yevremoviç	32.20
66	Com.Nik.Tarsnonski	32.97
73	Aide de camp du General Panoff	32.55
62	Emir Adil Arslan	25.--
71	Frayse	20.70
115	Com.Sacaze	21.93
111	Korakas ve Kavalieratos	29.90
70	Bay ve Bayen Onni Talas	32.65
107	Enver Akoğlu	9.--
93	Kur.Albay Hüsnü Bilger	18.25
135	Gassouin	4.60

		2323.53
92	Amiral Leis	37.55
94	General Barbazetti	32.20
95	Lt.Germani	31.05
96	Lt.Pentinalli	31.90
152	Caretta ve Smedile	24.29
138	Richonet ve Michonneau	24.95
165	Francis Walters	36.05
166	Ath.Aghniadis	32.05
168	Tevfik Erin	24.25
139	Nurettin Naci Akinci	36.50
177	Tay.Mig. H.Alhonso	24.--
178	Tay.Teofilo Alesha	23.05
180	Tay.Jose Carrera Dexas	22.25
179	Tay.Alvero Marquette	25.70
186	Tay.Jose Marcias Rinz	22.37

		2751.69

./...

PERA PALAS OTELI

 Telgraf adresi : "PALAS" İstanbul
 Telefon : 44810 (12 hat)

İŞLETME LIMITED ŞİRKETİ

T. L. 90.000

Sicilli Ticaret No. 20682

İSTANBUL,

(devam 3)

Oda No.su		T. Lsı
	Nakli yekûn	2751.69
171	Ekselans K.Bizanskas	36.85
95	General Metz	30.80
94	General Jose Riquelme	33.50
93	Amiral Fuentes	29.25
90/91	Ekselans Bernardo de Los Rios	78.75
81	Albay Ragip Altan	28.--
68/69	Potemkine	130.40
67	Amiral Yumaşov	57.60
132	Aide de Camp du Gl.Theodorescu	63.49
35	Eliad	47.95
36	Gl.Theodorescu	49.85
37	General Traian Grigoresco	64.50

		3402.63
38/39	General Paul Theodoresco	223.75
41	General Motas	60.20
64	Fust	36.--
77	✕ Cevat Osman	82.69
96	Sigismund Podorski	57.70
97	Miralay Arfa	52.40
98/99	General Nashtscheva	123.--
102	General Kubal	52.80
107	✕ Mihmandar Recep	45.--
110	✕ Bnb.Abdurrahman	45.--
121	✕ Necdet Aktay	27.--
123	✕ Hikmet Naci Atipoğlu	105.68
125	✕ Halil Ali Ramzanoğlu	103.68
126	✕ Hulusi Arpacioğlu	91.66

		4509.19
134	✕ Nizamettin	35.55
139	✕ Tefvik Türker	51.10
174	✕ Mahmut Omeri	49.25
131	✕ Albay Asim Aksuroy	7.--
	Hariciye Protokol için tahsis edilen Büro	297.91

		4950.00
		=====

6

Atatürk'ün cenaze törenine katılan ve İstanbul'daki Pera Palas Otelinde misafir edilen yabancı heyetler.
 (24 Mayıs 1939; BCA, 141.74.0.0/4.17.2-6)

ISBN: 978-605-2089-27-9

TBMM BASIMEVİ 2020